

N O U L
TESTAMENT

AL

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU

IISUS HRISTOS

TIPĂRIT

ÎN ZILELE MAJESTĂȚEI SALE

CAROL I

REGELE ROMÂNIEI

*Cu aprobarea și binecuvântarea Sfântului
Sinod al Sfintei Biserici Autocefale
Ortodoxe Române*

Proprietatea Tipografiei Cărților Bisericești

BUCUREȘTI

Tipografia Cărților Bisericești

1905

SFANTA EVANGHELIE

DELA

MATEI

*Nifon
18/5/98*

CAPITOLUL I.

*Neamul și nașterea lui Iisus
Hristos.*

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pre I-saac, iar Isaac a născut pre Iacov, iar Iacov a născut pre Iuda și pre frații lui.

3. Iar Iuda a născut pre Fares și pre Zarà din Tamâr, iar Fares a născut pre Esròm, iar Esrom a născut pre Aràm.

4. Iar Aram a născut pre Aminadâv, iar Aminadav a

născut pre Nașòn, iar Nașon a născut pre Salmòn.

5. Iar Salmon a născut pre Voòz din Rahàv, iar Vooz a născut pre Ovid din Rut, iar Ovid a născut pre Iesè.

6. Iar Iese a născut pre David împăratul, iar David împăratul a născut pre Solomon din femeea lui Urie.

7. Iar Solomon a născut pre Rovoàm, iar Rovoam a născut pre Avia, iar Avia a născut pre Asà.

8. Iar Asa a născut pre Iosafât, iar Iosafat a născut pre Ioràm, iar Ioram a născut pre Ozia.

1. I. Luc. 3, 23—33. 2. Fac. 21, 27, 25, 26; 29, 35. 3. Fac. 38, 29. I Paralip. 2, 5, 9; Rut. 4, 18. 4. I Paralip. 2, 10.

5. Is. Nav. 2, 1; Rut. 4, 13. 6. II Imp. 12, 24. 7—11. III Imp. 11, 43. I Paralip. 3, 10, ss.

Octombrie

9. Iar Ozia a născut pre Ioatam, iar Ioatam a născut pre Ahaz, iar Ahaz a născut pre Ezechia.

10. Iar Ezechia a născut pre Manasi, iar Manasi a născut pre Amôn, iar Amon a născut pre Iosia.

11. Iar Iosia a născut pre Iehonia și pre frații lui, la mutarea în Vavilon.

12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pre Salatiil, iar Salatiil a născut pre Zorovavel.

13. Iar Zorovavel a născut pre Aviud, iar Aviud a născut pre Eliachim, iar Eliachim a născut pre Azôr.

14. Iar Azor a născut pre Sadoc, iar Sadoc a născut pre Ahim, iar Ahim a născut pre Eliud.

15. Iar Eliud a născut pre Eleazar, iar Eleazar a născut pre Matân, iar Matan a născut pre Iacov.

16. Iar Iacov a născut pre Iosif bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus, ce se zice Hristos.

17. Deci, toate neamurile dela Avraam până la David,

12. Ezra 3, 2. 16. Mat. 27, 17, 22.

neamuri patrusprăzece; și de la David până la mutarea în Vavilon, neamuri patrusprăzece; și dela mutarea în Vavilon până la Hristos, neamuri patrusprăzece.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s'a aflat având în pântec din Duhul Sfânt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind și nevrând s'o vâdească pre ea, a vrut pre ascuns s'o lase pre dânsa.

20. Și acestea gândind el, iată îngerul Domnului în vis s'a arătat lui, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pre Maria femeea ta, că ce s'a zemislit într'insa, din Duhul Sfânt este.

21. Și va naște fiu și vei chema numele lui: **Iisus**, că acesta va mântui pre norodul său de păcatele lor.

22. Iar acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a zis dela Domnul prin

18. Luc. 1, 27, 34 și 2, 5. 19. Numer. 5, 15; A doua Lege 24, 1. 20. Luc. 1, 35. 21. Luc. 2, 21; Fapt.

4, 12 și 5, 31.

prorocul, ce zice: „Iată fecioara în pântec va avea și va naște fiu și vor chema numele lui: Emanuil, ce se tâlcește: cu noi Dumnezeu“.

23. Și sculându-se Iosif din somn, a făcut precum i-a poruncit lui îngerul Domnului, și a luat pre femeea sa.

24. Și nu o a cunoscut pre ea până ce a născut pre fiul său cel întâi născut, și a chemat numele lui: **Iisus**.

CAPITOLUL II.

Maghiu dela răsărit. Omorârea pruncilor. Întoarcerea lui Iosif, cu Maria și cu Iisus Pruncul din Egipt în Nazaret.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vitleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată Maghiu dela răsărit au venit în Ierusalim,

2. Zicând: Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? că noi am văzut steaua lui la răsărit și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auzind Irod împăra-

23. Is. 7, 14; Luc. 1, 31. 24. Luc. 2, 21. 25. Luc. 2, 6, 7; Fac. 35, 19. 26. Num. 24, 17.

tul s'a turburat, și tot Ierusalimul cu dânsul.

4. Și adunând pre toți arhierii și cărturarii norodului, i-a întrebat: Unde este să se nască Hristos?

5. Iar ei au zis lui: În Vitleemu! Iudeei, că așa s'a scris prin prorocul:

6. Și tu Vitleeme, pământul Iudei, nici de cum nu ești mai mic între domnii Iudei, că dintru tine va eși Povătuitor, carele va paște pre norodul meu Israil.

7. Atuncea Irod întru ascuns chemând pre Maghi, a cercat cudeamăruntul dela dâșii de vremea întru care s'a arătat steaua.

8. Și trimițându-i pre ei în Vitleem, le-a zis: Mergând cercetați cuamăruntul pentru prunc, și dacă îl veți afla, să îmi vestiți și mie, ca și eu venind să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pre împăratul s'au dus. Și iată steaua, pre care o văzuseră la răsărit, mergea înaintea lor, până a venit și a stătut d'asupra unde era pruncul.

10. Iar ei văzând steaua

6. Mih. 5, 1; Ioan 7, 42.

s'au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au văzut pruncul cu Maria, muma lui, și căzând s'au închinat lui, și deschizându-și vistierile sale, au adus lui daruri: aur și tămâie și smirnă.

12. Și luând înștiințare, prin vis, să nu se întoarcă la Irod, pre altă cale s'au dus la țara lor.

13. Iar după ce s'au dus ei, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif, zicând: Sculându-te ia pruncul și pre muma lui și fugi în Eghipt, și fii acolo până voi zice ție, că va Irod să caute pruncul să'l peardă pre el.

14. Iar el sculându-se a luat pruncul și pre muma lui, noaptea, și s'au dus în Eghipt.

15. Și a fost acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceea ce s'a zis de Domnul prin prorocul, ce zice: Din Eghipt am chemat pre fiul meu.

16. Atunci Irod văzând că s'a batjocurit de Maghi, s'a

mâniat foarte; și trimițând a omorât pre toți pruncii, cari erau în Vitleem și întru toate hotarele lui, de doi ani și mai mici, după vremea care cercase dela Maghi.

17. Atunci s'a plinit ceea ce s'a zis de Ieremia prorocul, ce zice:

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere și tânguire și țipet mult; Rahil plângând pre fiii săi, și nu vreă să se mângâie, pentru că nu sânt.

19. Iar după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Eghipt,

20. Zicând: Sculându-te, ia pruncul și pre muma lui și mergi în pământul lui Israil, că au murit cei ce căutau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se a luat pruncul și pre muma lui și a venit în pământul lui Israil.

22. Dar auzind că Arhelau împărătește în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s'a temut să meargă acolo; iar

18. Ier. 31, 15. 20. Eșir. 4, 19.

22. A doua Lege 33, 10; Is. 11, 1 și 53, 2; Zah. 6, 12.

11. Luc. 2, 18; Ps. 71, 10; Is. 60, 6.

15. Osie 11, 1.

luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei,

23. Și venind a locuit în cetatea ce se numește Nazaret, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin proroci, că Nazarinean se va chema.

CAPITOLUL III.

*Ioan Botezătorul în pustie.
Botezul lui Iisus.*

Iar în zilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propovăduind în pustia Iudeei,

2. Și zicând: Pocățiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor;

3. Că acesta este acela ce s'a zis de Isaia prorocul, ce zice: Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcăminte din peri de cămilă, și brâu de curea împrejurul mijlocului lui, iar hrana lui eră acride și miere sălbatică.

5. Atunci eșiă la dânsul Ierusalimul și toată Iudeea

III. 1. Marc. 1, 4; Luc. 3, 3. 2. c. 4, 17; 3. Is. 40, 3. 4. IV Imp. 1, 8; Marc. 1, 6.

și toată laturea dimprejurul Iordanului,

6. Și se botezau în Iordan dela dânsul, mărturisindu-și păcatele lor.

7. Și văzând pre mulți din Farisei și din Saducheii venind către botezul lui, a zis lor: Pui de năpârcci, cine va arătat vouă ca să fugiți de mânia ceea ce va să fie?

8. Faceți, dar, roduri vrednice de pocăință.

9. Și să nu vi se pară a grăi întru sine-vă: Părinte avem pre Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu și din petrite acestea să ridice fiul lui Avraam.

10. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul, carele nu face roadă bună, se tae și în foc se aruncă.

11. Eu vă botez pre voi cu apă, spre pocăință; iar acela vine după mine, mai tare decât mine este, căruia nu sânt vrednic a'i țineă încăl-

6. Marc. 1, 5. 7. Luc. 3, 7.

9. Luc. 3, 8; Ioan 8, 30. 10. c. 7, 19; Luc. 3, 9; Ioan 15, 2, 6.

11. Marc. 1, 8; Luc. 3, 16; Ioan 1, 26; Fapt. 1, 5.

țămintele; acesta vă va boteză pre voi cu Duh Sfânt și cu foc,

12. A cărui lopată este în mâna lui, și va curăți aria sa, și va adună grâul în jitnița sa, iar plevele le va arde cu focul nestins.

13. Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan către Ioan, ca să se boteze dela dânsul.

14. Iar Ioan îl opriă pre el, zicând: Eu am trebuință a mă boteza de tine, și tu vii către mine?

15. Și răspunzând Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa este cu cuviință nouă să plinim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pre el.

16. Și botezându-se Iisus, îndatăși a eșit din apă; și iată i s'au deschis lui cerurile și a văzut pre Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și venind preste dânsul;

17. Și iată glas din ceruri zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, întru carele am binevoit.

13. Marc. 1, 9-11; Luc. 3, 21, ss.
16. Luc. 3, 20. 17. Psal. 2, 5; Is. 42, 1; Mat. 17, 5; Marc. 1, 11 și 9, 7; II Petr. 1, 17.

CAPITOLUL IV.

Postul și ispila lui Hristos. Începerea propoveduirii. Chemarea Apostolilor.

Atunci dus a fost Iisus în apustie de Duhul, ca să se ispitească de diavolul.

2. Și postind patruzeci de zile și patruzeci de nopți, după aceea a flămânzit.

3. Și venind la dânsul ispititorul, a zis: De ești Fiul lui Dumnezeu, zi ca petrele acestea să se facă pâni.

4. Iar el răspunzând a zis: Scris este: nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul ce iese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci l-a dus pre el diavolul în sfânta cetate și l-a pus pre el pre aripa bisericei,

6. Și a zis lui: De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos, că scris este: Îngerilor săi va porunci pentru tine, și pre mâni te vor ridică, ca nu cumva să împedeci de peatră piciorul tău.

IV. 1. Marc. 1, 12; Luc. 4, 1, ss.
2. Eșir. 34, 28; III Imp. 19, 8.
3. I Tes. 3, 5; Mat. 3, 17.
4. A doua Lege 8, 3. 6. Ps. 90, 11.

7. Și a zis Iisus lui: Iarăși scris este: să nu ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

8. Apoi l'a dus pre dânsul diavolul într'un munte înalt foarte, și l'a arătat lui toate împărățiile lumei și slava lor;

9. Și l'a zis lui: Acestea toate le voi da ție, dacă căzând te vei închină mie.

10. Atunci a zis Iisus lui: Mergi înapoia mea, Satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini și lui unuia să i slujești.

11. Atunci l-a lăsat pre el diavolul, și iată îngerii au venit la dânsul și slujiau lui.

12. Iar auzind Iisus că Ioan a fost prins, s'a dus în Galileea;

13. Și lăsând Nazaretul, a venit și a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele Zavulonului și ale Neftalimului,

14. Ca să se plinească ceea ce s'a zis prin Isaia prorocul, carele zice:

15. Pământul Zavulonului și pământul Neftalimului,

7. A doua Leg. 6, 16. 10. A doua Leg. 6, 13; Mat. 16, 23. 11. Evr. 1, 12. Marc. 1, 14; Luc. 4, 11.
13. Marc. 1, 21; Luc. 4, 14.
14. Is. 9, 1.

spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;

16. Norodul cel ce ședea întru întunec a văzut lumină mare, și celor ce ședeau în laturea și în umbra morței, lumină a răsărit lor.

17. De atunci a început Iisus a propovedui și a zice: Pocățiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

18. Și umblând Iisus pre lângă marea Galileei, a văzut pre doi frați: pre Simon ce se numește Petru și pre Andrei fratele lui, aruncânduși mreaja în mare, că erau pescari,

19. Și a zis lor: Veniți după mine, și vă voi face pre voi vânători de oameni.

20. Iar ei îndată lăsând mrejele au mers după dânsul.

21. Și de acolo mai înainte mergând, a văzut pre alți doi frați: pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cârpinduși mrejele lor; și-i a chemat pre dânsii.

22. Iar ei îndată lăsând co-

16. Luc. 1, 79. 17. c. 3, 2; Marc. 1, 15; Luc. 4, 15. 18. Marc. 1, 16; Luc. 5, 2; Ioan 1, 35. 20. c. 19, 27.

rabia și pre Zevedei tatăl lor, au mers după dânsul.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor și propoveduind evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința întru norod.

24. Și a eșit vestea lui în toată Siria, și aduceau către dânsul pre toți cei ce se aflau cu feluri de boale, și pre cei ce se țineau de chinuri, și pre cei lunatici, și pre cei slăbănogi, și îi vindecă pre ei.

25. Și au mers după dânsul noroade multe din Galileea și din Decapole și din Ierusalim și din Iudeea și din ceea parte de Iordan.

CAPITOLUL V.

Fericirile. Apostolii și Învățătorii sânt sare și lumină. Plinirea legii și a poruncilor. Iubirea vrășmașilor.

Iar văzând pre noroade s'a suit în munte; și șezând el, au venit către dânsul ucenicii lui,

2. Și deschizându'și gura sa îi învăță pre ei, zicând:

23. Marc. 1, 39; Luc. 4, 15, 44.
24. Marc. 6, 55. 25. Marc. 3, 7;
Luc. 6, 17.
V. 2. Luc. 6, 20.

3. Fericți cei săraci cu duhul, că acelora este împărăția cerurilor.

4. Fericți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

5. Fericți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericți cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pre Dumnezeu.

9. Fericți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericți cei izgoniți pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor.

11. Fericți veți fi când vă vor ocări pre voi și vă vor gonî și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră mințând pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că așa au go-

3. Is. 57, 15. 4. Is. 61, 2. 5. Ps. 36, 11. 6. Luc. 6, 21. 7. Pild. 21, 21; Iac. 2, 13. 8. Ps. 23, 4; 50, 11; I Ioan 3, 2-3. 10. I Petr. 2, 20; 3, 14. 12. Iac. 5, 10.

nit pre prorocii cei mai înainte de voi.

13. Voi sânteti sarea pământului; iar dacă sarea se va strică, cu ce se va săra? Întru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se arunca afară și a se călca de oameni.

14. Voi sânteti lumina lumii. Nu poate cetatea a se ascunde, d'asupra muntelui stând;

15. Nici aprind făclie și o pun subt obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sânt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile voastre cele bune și să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii; nu am venit să stric, ci să plinesc.

18. Că amin zic vouă: Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu

va trece din lege, până ce vor fi toate.

19. Deci, cela ce va strică una din aceste porunci mai mici, și va învăța așa pre oameni, mai mic se va chema întru împărăția cerurilor; iar cela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor.

20. Că zic vouă: Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Auzit-ați că s'a zis celor de demult: Să nu ucizi, că cine va ucide, vinovat va fi judecăței;

22. Iar eu zic vouă: Că tot cel ce se mânie asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecăței; și cine va zice fratelui său: Racă, vinovat va fi soborului; iar cine va zice: Nebune, vinovat va fi gheenei focului.

23. Deci, de îți vei aduce darul tău la oltar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta,

13. Marc. 9, 56; Luc. 14, 34.
15. Marc. 4, 21; Luc. 11, 33; 8, 16. I Petr. 2, 12. 17. c. 3, 15; Rom. 3, 31. 18. Luc. 16, 17 și 21, 33.

19. Iac. 2, 10. 21. Es. 20, 13.
22. I Ioan 3, 15; A doua lege 5, 17. 23. Marc. 11, 25.

24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, și atunci venind adă darul tău.

25. Impacă-te cu pârâșul tău degrab, până ești pre călă cu dânsul, ca nu cumva pârâșul să te dea judecătorului, și judecătorul te va da slugei și în temniță vei fi aruncat.

26. Amin zic ție: Nu vei eși de acolo până nu vei da co-drantul cel mai de pre urmă.

27. Auzit-ați că s'a zis celor de demult: Să nu preacurvești.

28. Iar eu zic vouă: Că tot cela ce caută la femei spre a o pofti pre ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pre tine, scoate-l pre el și îl leapădă dela tine, că ți folosește ție ca să peară unul din mădu-lările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.

30. Și dacă mâna ta cea

dreaptă te smintește pre tine, taie-o pre ea și o leapădă de la tine, că ți folosește ție ca să peară unul din mădu-lările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.

31. Iarăși s'a zis: Că cela ce-și va lăsa femeia sa, să i dea ei carte de despărțenie.

32. Iar eu zic vouă: Că tot cela ce-și va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, o face pre ea să preacurvească, și cela ce va lua pre cea lăsată, preacurvește.

33. Iar ați auzit, că s'a zis celor de demult: Să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.

34. Iar eu zic vouă: Să nu te juri nicidecum, nici pre cer, că este scaun al lui Dumnezeu,

35. Nici pre pământ, că este așternut al picioarelor lui, nici pre Ierusalim, că este cetate a marelui împărat,

36. Nici pre capul tău să te juri, că nu poți un păr alb sau negru să faci;

31. A doua leg. 24, 1. 32. c. 19, 9; Marc. 10, 4, 11; Luc. 16, 18; I Cor. 7, 10. 33. Eș. 20, 7. 34. c. 23, 22; Is. 66, 1.

25. Luc. 12, 38. 27. Eș. 20, 14. 28. Iov 31, 1. 29. c. 18, 9; Marc. 9, 47.

37. Ci fie cuvântul vostru: așa, așa; nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, dela cel rău este.

38. Auzit-ați că s'a zis: Ochii pentru ochiu, și dinte pentru dinte.

39. Iar eu zic vouă: Să nu stați împotriva celui rău; ci, de te va lovi cineva preste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-i lui și pre cealaltă;

40. Și celui ce voiește să se judece cu tine și să ți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa.

41. Și cel ce te va sili pre tine o milă *de loc*, mergi cu dânsul două.

42. Celui ce cere dela tine, dă-i, și de cel ce voește să se împrumute dela tine, nu te depărta.

43. Auzit-ați că s'a zis: Să iubești pre aproapele tău și să urăști pre vrășmașul tău.

44. Iar eu zic vouă: Iubiți pre vrășmași voștri, binecuvântați pre cei ce vă bleastemă pre voi, bine faceți celor

ce vă urăsc pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă su-pără și vă gonesc pre voi;

45. Ca să fiți fii ai Tatălui vostru celui din ceruri, că pre soarele său îl răsare preste cei răi și preste cei buni, și plouă preste cei drepti și preste cei nedrepti.

46. Că de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii aceeași fac?

47. Și de veți îmbrățișa cu dragoste numai pre prietenii voștri, ce mai mult faceți? Au nu și vameșii fac așa?

48. Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.

CAPITOLUL VI.

Milostenia. Postul. Rugăciunea. Defăimarea celor lumești.

Luați aminte, milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi văzuți de dânșii; iar de nu, plată nu veți avea dela Tatăl vostru, carele este în ceruri.

2. Deci, când faci miloste-

45. Luc. 6, 32. 48. A doua lege VI. 2. Rom. 12, 8.

37. II Cor. 1, 17; Iac. 5, 12. 38. Eș. 21, 23—24. 40. Luc. 6, 29; I Cor. 6, 7. 42. Luc. 6, 30, 34. 43. Lev. 19, 18. 44. Luc. 6, 27; 23, 34; Fapt. 7, 59.

nie, să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

3. Iar tu făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,

4. Ca să fie milostenia ta întru ascuns, și Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, acesta va răsplăti ție întru arătare.

5. Și când te rogi, nu fii ca fățarnicii, că iubesc în adunări și în unghiurile uliților stând să se roage, ca să se arăte oamenilor. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

6. Iar tu când te rogi, intră în camera ta, și înclinându-ți ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns, și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

7. Și rugându-vă, să nu grațiți multe, ca păgânii; că li se pare că, întru multă vorbă lor vor fi auziți.

8. Deci, nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înain-

te de a cere voi dela dânsul.

9. Deci așa se vă rugați voi: Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfințească-se numele tău;

10. Vie împărăția ta, fie voea ta, precum în cer, și pe pământ;

11. Pânea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi;

12. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

13. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean. Că a ta este împărăția și puterea și slava în veci; amin.

14. Că de veți erta oamenilor greșalele lor, erta-vă și vouă Tatăl vostru cel ceresc;

15. Iar de nu veți erta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va erta vouă greșalele voastre.

16. Și când postiți, nu fiți ca fățarnicii, triști, că își smolesc fețele lor, ca să se arăte oamenilor, postindu-se.

9. Luc. 11, 2; Eș. 20, 7. 10. Luc. 22, 42. 12. Ps. 31, 5. 13. c. 26, 41. 14. Marc. 11, 26. 15. c. 18, 35. 16. Is. 58, 5.

4. Luc. 14, 14. 5. IV Imp. 4, 33. 7. Is. 1, 15.

Adevăr grăesc vouă, că își iau plata lor.

17. Iar tu postindu-te, unge-ți capul tău, și fața ta o spală,

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Și Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

19. Nu vă adunați vouă comori pre pământ, unde molii și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură,

20. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici molii, nici rugina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură;

21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult?

20. Luc. 12, 33 s; I Tim. 6, 19. 22. Luc. 11, 34—36.

24. Nimenea nu poate a sluji la doi domni, că sau pre unul va urî și pre altul va iubi, sau de unul se va ține și de altul nu va griji; nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamonă.

25. Pentru aceasta grăesc vouă: Nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici cu trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Au nu sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina?

26. Căutați la paserile cerului, că nici seamănă, nici secără, nici adună în jirnițe, și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pre dânsule. Au nu aveți voi mai multă deosebire de acestea?

27. Și cine din voi grijindu-se, poate să și adauge statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici torc.

29. Iar grăiesc vouă, că

24. III Imp. 18, 21; Luc. 16, 13; II Cor. 6, 16. 25. Luc. 12, 22; Filip. 4, 6; I Tim. 6, 7. 26. c. 10, 31; Luc. 12, 24. 29. III Imp. 4, 21.

nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

30. Deci, dacă pre iarba câmpului, care astăzi este și mâne se aruncă în cuptor, Dumănezeti, așa o îmbracă, nu cu mult mai vărtos pre voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu vă grijiți zicând: Ce vom mânca? sau: Ce vom bea? sau: Cu ce ne vom îmbracă?

32. Că acestea toate neamurile le caută; că știe Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de acestea toate;

33. Ci căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adauge vouă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ziua de mâne, că ziua de mâne va griji de ale sale. Ajunge-i zilei răutatea ei.

CAPITOLUL VII.

A nu judecă pre alții. Cinstirea celor sfinte. Stăruința în rugăciune. Calea mântuirii și a pierzării. Păzirea de proroci mincinoși.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Că, cu ce judecată veți judecă, veți fi judecați, și cu ce măsură veți măsură, se va măsură vouă.

3. Și ce vezi stercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău nu o simți?

4. Sau cum zici fratelui tău: Lasă să scot stercul din ochiul tău, și, iată bârna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți stercul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici lepădați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor, și întorcându-se să vă rupă pre voi.

7. Cereți și se va da vouă,

VII. 1. Luc. 6, 37; Rom. 2, 1; I Cor. 4, 5. 2. Marc. 4, 24. 5. Luc. 6, 42. 7. Marc. 11, 24.

30. c. 8, 26; 16, 8.
33. III Imp. 3, 13; Ps. 36, 4.
34. Eș. 16, 19.

căutați și veți afla, bateți și se va deschide vouă;

8. Că tot, cela ce cere, iă, și cela ce caută, află, și celui ce bate, i se va deschide.

9. Sau care este omul acela dintre voi, dela carele de va cere fiul lui pâne, au doară peatră îi va da lui?

10. Sau de va cere pește, au doară șearpe îi va da lui?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vărtos Tatăl vostru, cel din ceruri, va da cele bune celor ce cer dela dânsul?

12. Deci, toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceasta este legea și prorocii.

13. Intrați prin ușa cea strâmtă, că largă este ușa, și lată calea, ceea ce duce în perzare, și mulți sânt cei ce intră printr'însa;

14. Că strâmtă este ușa și îngustă calea, care duce în viață, și puțini sânt cei ce o află pre ea.

15. Păziți-vă de prorocii cei

8. Pild. 8, 17. 9. Ioan 14, 13. 11. Luc. 11, 13; Iac. 1, 17. 12. Luc. 6, 31; Rom. 13, 8, 19. 14. Fapt. 14, 21. 15. Ier. 14, 14; Fapt. 20, 29.

mincinoși, carii vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sânt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veți cunoaște pre ei. Au doară vor culege din spini, struguri? sau din ciulini, smochine?

17. Așa tot pomul bun, roade bune face, iar pomul rău, roade rele face.

18. Nu poate pomul bun se facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roadă bună, se tae și în foc se aruncă.

20. Pentru aceea, din roada lor îi veți cunoaște pre dâșii.

21. Nu tot cela ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intra întru împărăția cerurilor, ci, cela ce face voea Tatălui meu, carele este în ceruri.

22. Mulți vor zice mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele tău am prorocit? și cu numele tău draci am scos? și cu numele tău multe minuni am făcut?

16. Luc. 6, 43 s; Iac. 3, 13. 18. Mat. 12, 33. 19. c. 3, 10; Luc. 3, 9; Ioan 15, 2, 6. 21. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22, 25. 22. Luc. 13, 25 s; Fapt. 19, 15.

23. Și atunci voiui mărturisii lor, că nici o dată nu v'am știut pre voi; depărtați-vă de la mine, cei ce lucrați fără-delegea!

24. Deci, tot cela ce aude cuvintele mele acestea și le face pre ele, asemenea-l-voiui pre el bărbatului înțelept, carele și-a zidit casa sa pre peatră.

25. Și a căzut ploae, și au venit râurile, și au suflat vânturile, și s'au pornit spre casa aceea, și n'a căzut, că eră întemeiată pre peatră.

26. Și tot cela ce aude cuvintele mele acestea, și nu le face pre ele, asemenea-se-va bărbatului nebun, carele și-a zidit casa sa pre nisip.

27. Și a căzut ploae, și au venit râurile, și au suflat vânturile, și au lovit în casa aceea, și a căzut, și eră cădere ei mare.

28. Și a fost după ce a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învățatura lui;

29. Că îi învață pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca Cărturarii.

CAPITOLUL VIII.

Vindecări a felurite boale. Indepărtarea unui cărturar și chemarea celui ce avea să îngroape pre tatăl său. Domolirea mării și izbăvirea a doi îndrăciți.

Și pogorându-se el din munte, au mers după dânsul noroadă multe.

2. Și iată un lepros venind se închină lui, zicând: Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

3. Și tinzând Iisus mâna, s'a atins de dânsul, zicând: Voesc, curățește-te! Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și a zis Iisus lui: Vezi, nimănui să nu spui, ci mergi de te arată pre sineți pre-otului, și du darul care a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

5. Și intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându-l pre el,

6. Și zicând: Doamne, slu-

VIII. 1. c. 5, 1. 2. Marc. 1, 40; Luc. 5, 12. 4. Luc. 17, 14; Lev. 14, 2. 5. Luc. 7, 11.

ga mea zace în casă bolnav, cumplit chinuindu-se.

7. Și a zis Iisus lui: Eu venind îl voiui tămădui pre dânsul.

8. Iar sutașul răspunzând a zis: Doamne, nu sânt vrednic ca să intri sub acoperemântul meu, ci numai zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea;

9. Că și eu sânt om sub stăpânire, având sub sinemi slujitori, și zic acestuia: Mergi, și merge; și altuia: Vino, și vine; și slugei mele: Fă aceasta, și face.

10. Iar Iisus auzind aceasta s'a minunat și a zis celor ce veneau după dânsul: Amin grăesc vouă: Nici întru Israil n'am aflat atâta credință.

11. Și grăesc vouă, că mulți dela răsărit și dela apus vor veni și se vor odihni cu Avraam, și cu Isaac, și cu Iacov, întru împărăția cerurilor,

12. Iar fiii împărăției vor fi gonii întru întunerecul cel mai din afară; acolo va fi plâns și scrâșnirea dinților.

11. Is. 49, 12; Luc. 13, 28 s.

12. c. 22, 13 și 25, 30.

13. Și a zis Iisus sutașului: Mergi, și cum ai crezut, fie ție! Și s'a tămăduit sluga lui întru acel cias.

14. Și venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pre soacra lui zăcând și aprinsă de friguri.

15. Și s'a atins de mâna ei și o au lăsat pre dânsa frigurile, și s'a sculat și slujia lui.

16. Iar făcându-se seară, au adus lui pre mulți îndrăciți și a scos duhurile numai cu cuvântul, și pre toți bolnavii i-a tămăduit,

17. Ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul Isaia, care grăește: Acesta neputințele noastre a luat și boalele noastre a purtat.

18. Și văzând Iisus noroadă multe împrejurul său, a poruncit ucenicilor să meargă de ceea parte.

19. Și apropiindu-se un cărturar, i-a zis lui: Învățăto-

14. Marc. 1, 29; Luc. 4, 40.

15. c. 9, 25. 16. Marc. 1, 32; Luc. 4, 38.

17. Is. 53, 4; I. Petr. 2, 24.

18. Marc. 4, 35; Luc. 8, 22.

19. Luc. 9, 37 s.

rule, voi să merg după tine, ori unde vei merge.

20. Și a grăit Iisus lui: Vulpile au vizuini și paserile cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

21. Iar altul din ucenicii lui i-a zis lui: Doamne, dă-mi voe întâi să merg să îngrop pre tatăl meu.

22. Iar Iisus i-a zis lui: Vino după mine, și lasă morții să-și îngroape morții lor.

23. Și intrând el în corabie, au mers după dânsul ucenicii lui.

24. Și iată, vifor mare s'a făcut în mare, cât se acoperia corabia de valuri; iar el dormia.

25. Și venind ucenicii lui l-au deșteptat pre el, zicând: Doamne, mântuește-ne, că perim.

26. Și le a grăit lor: Ce sânteti înfricoșați, puțin credincioșilor? Atunci sculându-se, a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se mirau, grăind: Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă pre el?

20. II Cor. 8, 9.

28. Și trecând el de ceea parte, în laturea Gherghesenilor, l-au întâmpinat pre dânsul doi îndrăciți, eșind din mormânturi, foarte cumpliți, cât nu putea nimenea să treacă pre calea aceea.

29. Și iată, au strigat grăind: Ce este nouă și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?

30. Și eră departe de dânșii o turmă mare de porci, păscând.

31. Iar dracii îl rugau pre el, zicând: De ne gonești pre noi, dă-ne voe să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și a zis lor: Mergeți! Iar ei eșind au mers în turma de porci; și îndatăși a sărit toată turma de pre țărături în mare, și s'a înecat în apă.

33. Iar păstorii au fugit, și intrând în cetate, au spus de toate, și cele de cei îndrăciți.

34. Și iată toată cetatea a eșit într-o împințare a lui Iisus, și văzându-l pre dânsul

28. Marc. 5, 1; Luc. 8, 26. 34. Marc. 5, 17; Luc. 8, 37.

l-au rugat ca să treacă din hotarele lor.

CAPITOLUL IX.

Însănătoșarea unui slăbănog. Chemarea lui Matei. Învierea fiicei marelui sinagogei. Femea ce i curgea sânge. Vindecarea a doi orbi și a unui mut.

Și intrând în corabie, a trecut și a venit în cetatea sa.

2. Și, iată, au adus lui pre un slăbănog, carele zăcea în pat.

3. Și văzând Iisus credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăznește, fiule; iartă-ți-se ție păcatele tale.

4. Și, iată, oare-cari din Cărturari au zis întru sine: Acesta hulește.

5. Și văzând Iisus gândurile lor, a zis: Pentru ce cugetați cele viclene întru inimile voastre?

6. Că ce este mai lesne? a zice: Iartă-ți-se păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă?

7. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pre pământ a ertă păcatele, atunci a zis

IX. 2. Marc. 2, 3; Luc. 5, 18.

slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul tău și te dă în casa ta.

8. Și sculându-se, și a luat patul lui și s'a dus la casa sa. Iar noroadele văzând aceasta se mirau și slăviau pre Dumnezeu, carele a dat putere ca aceasta oamenilor.

9. Și trecând Iisus de acolo, a văzut pre un om șezând la vamă, ce se numia Matei, și i-a zis lui: Vino după mine! Și sculându-se, a mers după dânsul.

10. Și a fost când ședea el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși venind, ședea cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și văzând Fariseii, au zis ucenicilor lui: Pentru ce vameșii și cu păcătoșii mănâncă și bea Dascălul vostru?

12. Iar Iisus auzind a zis lor: N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci mergând, învățați-vă ce este: Mila voesc, iar nu jertfa; că n'am venit să chiem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la dânsul ucenicii lui Ioan, zicând:

13. I. Imp. 15, 22; Osie 6, 6.

14. Marc. 2, 18; Luc. 5, 33.

Pentru noi și Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Și le a zis Iisus: Au doară pot fiii nunței să se jeliască, în câtă vreme este cu dânșii mirele? Ci vor veni zile, când se va lua dela dânșii mirele, și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că își ia plinirea sa dela haină, și mai rea spărtură se face.

17. Nici pun vin nou în foi vechi; iar de pun, se sparg foi, și vinul se varsă, și foi per; ci pun vinul nou în foi noi, și amândouă se țin.

18. Acestea grăind el către dânșii, iată, un boier oarecare venind, s'a închinat lui, zicând: Fiica mea acum a murit, ci venind pune mâna ta preste dânsa, și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, a mers după dânsul, și ucenicii lui.

20. — Și iată o femeie, întru curgerea sângelui fiind de doisprăzece ani, venind

dinapoi, s'a atins de poala hainei lui;

21. Că zicea întru sine, că numai de mă voi atinge de haina lui, mă voi mântui.

22. Iar Iisus întorcându-se și văzându-o pre ea, i-a zis: Îndrăznește, fiică; credința ta te a mântuit. Și s'a tămăduit femeia din ciasul acela.

23. Și viind Iisus în casa boierului, și văzând fluierătorii și mulțimea gâlcevind, a zis lor: Fugiți, că n'a murit fecioara, ci doarme.

24. Și își râdeau de dânsul.

25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrând, o a luat de mână, și s'a sculat fecioara.

26. Și a eșit vestea aceasta preste tot pământul acela.

27. Și trecând Iisus de acolo, au mers după dânsul doi orbi, strigând și grăind: Miluește-ne pre noi, Fiiul lui David!

28. Iar după ce a mers în casă, au venit la dânsul orbii și le-a grăit lor Iisus: Credeți că pot să fac eu aceasta? Grăit-au lui: Așa, Doamne!

15. Ioan 3, 29. 18. Marc. 5, 22; Luc. 8, 41. 20. Marc. 5, 25.

21. c. 14, 30. 26. Luc. 7, 17. 27. c. 15, 22 și 20, 30.

29. — Ance s'a atins de ochii lor, grăind: După credința voastră, fie vouă! Și s'au deschis ochii lor.

30. Și le a poruncit lor Iisus, grăind: Vedeți, nimeni să nu știe.

31. Iar ei eșind, l-au vestit pre dânsul în tot pământul acela.

32. Iar eșind ei, iată, au adus la dânsul pre un om mut, îndrăcit.

33. Și scoțându-se dracul, a grăit mutul, și s'au mirat noroadele, grăind, că nici o dată nu s'a arătat așa întru Israil.

34. Iar Fariseii grăiau: Cu domnul dracilor scoate pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, învățând în soboarele lor, și propoveduind Evanghelia împărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru norod.

36. Iar văzând el noroadele, i s'a făcut milă de dânsul.

29. c. 8, 13. 30. Marc. 1, 43 și 7, 36.

32. c. 12, 22 s.; Luc. 11, 14 s.

35. c. 4, 23; Marc. 6, 6. 36. Marc. 6, 34. I Petr. 2, 25; Numer. 27, 17.

și, că erau necăjiți și rătați, ca oile ce n'au păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor săi: Iată secerișul este mult, iar lucrătorii puțini.

38. Deci, rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

CAPITOLUL X.

Chiemarea Apostolilor și trimiterea lor la propoveduire.

Și chiemând pre cei doisprăzece ucenici ai săi, le a dat putere *asupra* duhurilor celor necurate, ca să le scoată pre ele și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2. Iar numele celor doisprăzece apostoli sânt acestea: Cel d'întâi, Simon, ce se numește Petru, și Andrei fratele lui, Iacov al lui Zevedei, și Ioan fratele lui,

3. Filip și Vartolomei, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu, și Levi, ce s'a numit Tadeu,

4. Simon Cananitul și Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pre dânsul.

37. Luc. 10, 2. 38. Marc. 3, 13.

X. 1. Marc. 3, 14 s.; 6, 1; Luc. 9, 1.

2. Fapt. 1, 13.

5. Pre acești doisprăzece i-a trimis lisus, poruncindu-le lor și grăind: În calea păgânilor să nu mergeți, și în cetatea Samarinenilor să nu intrați,

6. Ci mai vârtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israil;

7. Și umblând, propoveduiți, zicând: S'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curățiți, pre cei morți înviați, dracii scoateți; în dar ați luat, în dar dați.

9. Să nu aveți aur, nici argint, nici bani la brăele voastre,

10. Nici traistă în cale, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este întru dânsul vrednic, și acolo să rămâneți până când veți eși.

12. Și intrând în casă, să-i

urați, grăind: Pace casei acesteea.

13. Și de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea voastră peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și ori-cine nu va primi pre voi, nici va asculta cuvintele voastre, eșind din casa, sau din cetatea aceea, scuturați praful de pre picioarele voastre.

15. Amin grăesc vouă, că mai ușor va fi pământului Sodomului și Gomorului în ziua judecăței, decât cetății aceia.

16. Iată, eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor. Deci fiți înțelepți ca șerpui și proști ca porumbeii.

17. Și vă feriți de oameni, că vă vor da pre voi în soboare, și întru adunările lor vă vor bate pre voi.

18. Încă și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, întru mărturie lor și limbilor.

19. Iar când vă vor da pre

voi, nu vă grijiți cum, sau ce veți grăi, că se va da vouă într'acel cias ce veți grăi;

20. Că nu voi sântei cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru este carele grăește întru voi.

21. Și va da frate pre frate spre moarte și tată pre fecior, și se vor scula feciorii asupra părinților și îi vor omori pre dânsii. Și veți fi urăți de toți pentru numele meu.

22. Iar cela ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

23. Iar când vă vor gonî pre voi într'această cetate, fugiți în cealaltă. Amin grăesc vouă: Nu veți sfârși cetățile lui Israil până când va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său, nici slugă mai pre sus de domnul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, și sluga ca domnul său. Dacă pre stăpânul casei l-au numit Velezevul, cu cât mai vârtos pre casnicii lui?

26. Deci, nu vă temeți de dânsii, că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere, și ascuns, care să nu se cunoască.

27. Ceea ce grăesc vouă la întunec, să spuneți la lumină; și ce auziți la ureche, să propoveduiți d'asupra caselor.

28. Și să nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci să vă temeți mai vârtos de cela ce poate să peardă și trupul și sufletul, în gheena.

29. Au doară nu se vând două paseri pentru un ban? Și nici una dintr'insele nu cade pre pământ fără de Tatăl vostru.

30. Iar ai voștri și perii capului vă sânt toți numărați.

31. Pentru aceea nu vă temeți, că voi sântei cu mult mai buni decât paserile.

32. Deci, tot cela ce va mărturisi pre mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu pre dânsul înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri.

33. Iar cela ce se va lepăda

24. Luc. 6, 40; Ioan 13, 16 și 15, 21.
25. c. 12, 24.

26. Marc. 4, 22; Luc. 8, 17.
27. Luc. 12, 3. 33. Luc. 9, 26.

6. c. 15, 24; Fapt. 13, 46. 7. c. 3, 2 și 4, 17; Luc. 10, 9. 9. c. 11, 5; Marc. 6, 8; Luc. 9, 3.
12. Luc. 10, 5, 6.

14. Fapt. 13, 51. 15. c. 11, 21.
16. Luc. 10, 3; Rom. 16, 19. 17. c. 24, 9; Luc. 21, 12. 18. Marc. 13, 9 s.
19. Luc. 12, 11 și 21, 14 sq.

de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și eu de dânsul înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit să pun pace pre pământ; n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pre om de tatăl său, și pre fiică de muma sa, și pre noră de soacra sa.

36. Și vrășmașii omului, casnicii lui.

37. Căla ce iubește pre tatăl sau pe muma mai mult decât pre mine, nu este mie vrednic. Și căla ce iubește pre fiu sau pre fiică mai mult decât pre mine, nu este mie vrednic.

38. Și căla ce nu iă crucea sa și nu vine după mine, nu este mie vrednic.

39. Căla ce 'și-a aflat sufletul său, îl va perde pre el, și căla ce 'și-a pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla pre el.

40. Căla ce vă priimește pre voi, pre mine mă priimește, și

35. Mih. 7, 9. 37. A doua Leg. 33, 9; Luc. 14, 26. 38. c. 16, 24.

39. Luc. 17, 33. 40. c. 18, 5; Luc. 10, 16; Ioan 13, 20.

căla ce mă priimește pre mine, priimește pre căla ce m'a trimis pre mine.

41. Căla ce priimește proroc în nume de proroc, plata prorocului va luă; și căla ce priimește pe drept în nume de drept, plata dreptului va luă.

42. Și căla ce va adăpa pre unul dintr'acești mici, numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, amin grăesc vouă: nu își va perde plata sa.

CAPITOLUL XI.

Trimișii lui Ioan la Iisus. Asemănarea Fariseilor și Legiuitorilor cu copiii ce se jucau în lărg. Muștrarea unor celăși. Iisus laudă pre Tatăl și chiamă la sine pre cei osteniți.

Și a fost când a săvârșit Iisus poruncind celor doisprăzece ucenici ai săi, s'a mutat de acolo ca să învețe și să propoveduiască în cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind, din închisoare, de lucrurile lui Iisus, trimițând pre doi din ucenicii săi, i-au zis lui:

41. III Imp. 17, 10 și 18, 4.

42. c. 25, 40; Marc. 9, 41.

XI. 2. Luc. 7, 18, s.

3. Tu ești căla ce vine, sau pre altul să așteptăm?

4. Și răspunzând Iisus a zis lor: Mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii văd și șchiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții se scoală și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este căla ce nu se va sminti întru mine.

7. Și ducându-se ei, a început Iisus a grăi noroadelor pentru Ioan: Ce ați eșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vânt?

8. Dar ce ați eșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă cele moi, sânt în casele împăraților.

9. Dar ce ați eșit să vedeți? Au proroc? Adevărat grăesc vouă: și mai pre sus de proroc.

10. Că acesta este de care este scris: Iată, eu trimit pre îngerul meu înaintea feței tale, carele va găti calea ta înaintea ta.

11. Amin grăesc vouă:

3. A doua Leg. 15, 18. 5. c. 15, 30; Is. 35, 5; Luc. 7, 22; Is. 61, 1.

6. c. 13, 67. 7. Luc. 7, 24 s.

9. Luc. 1, 76 și 7, 28. 10. Malah. 3, 1, s.; Marc. 1, 2.

Nu s'a sculat între cei născuți din femei mai mare decât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare decât el este.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăția cerurilor se silește, și silitorii o răpesc pre ea.

13. Că toți prorocii și legea până la Ioan a prorocit;

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, căla ce va să vie.

15. Căla ce are urechi de auzit, să audă.

16. Cu cine voi asemăna pre neamul acesta? Asemenea este copiilor celor ce șed în târg și strigă către soții lor,

17. Și grăesc: Fluerați-am vouă, și n'ați jucat; de jale am cântat vouă, și nu ați plâns.

18. Că a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, și ei zic: Drac are.

19. A venit Fiiul Omului, mâncând și bând, și zic: Iată om mâncător și beutor de vin, prieten vameșilor și păcăto-

12. Luc. 16, 16. 14. c. 17, 12; Mal. 4, 5. 15. Marc. 7, 16. 18. c. 3, 4; Luc. 7, 33; Ioan 19, 20. 19. c. 9, 10.

șilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea dela fiii săi.

20. Atunci a început Iisus a muștra orașele întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s'au pocăit.—

21. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușă s'ar fi pocăit.

22. Însă zic vouă: Tirului și Sidonului mai ușor va fi în ziua judecăței, decât vouă.

23. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori; că de s'ar fi făcut în Sodom, puterile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Însă grăesc vouă, că pământului Sodomului mai ușor îi va fi în ziua judecăței, decât ție.

25. Într'acea vreme grăind Iisus, a zis: Mărturisescumă ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțe-

lepti și pricepuți, și le ai descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunavoință înaintea ta.

27. Toate îmi sânt date mie dela Tatăl meu, și nimenea nu cunoaște pre Fiul, fără numai Tatăl, nici pre Tatăl nu'l cunoaște nimenea, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-'i descopere.

28. Veniți către mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi și vă învățați dela mine, că sânt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre;

30. Că jugul meu este bun, și sarcina mea ușoară.

CAPITOLUL XII.

Ucenicii rupând spice sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna uscată, a celui orb și surd. Păcatul impropria Duhului Sfânt. Semnul lui Ionă. Muma lui Iisus și frații săi.

In vremea aceea mergea Iisus sâmbăta prin semănă-

27. c. 28, 16; Ps. 8, 7; Ioan 3, 35 și 17, 2; I Cor. 15, 27; Efez. 1, 22; Filip. 2, 9; Evr. 2, 8. 28. Is. 55, 1; Ier. 31, 25.

29. Ier. 6, 16. 30. I Ioan 5, 3.

XII. 1. Marc. 2, 23; Luc. 6, 1.

21. Luc. 10, 13, s. 23. Is. 14, 12.

25. Luc. 10, 21; I Cor. 1, 27.

turi; iar ucenicii lui au flămânzit și au început a smulge spice și a mânca.

2. Iar Fariseii văzând, au zis lui: Iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.

3. Iar el le a zis lor: Au n'ați cetit ce a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pâile punerei înainte a mâncat, care nu se cuvenia lui să le mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoților?

5. Sau, n'ați cetit în lege, că sâmbăta preoții în biserică spurcă sâmbăta, și nevinovați sânt?

6. Dar grăesc vouă, că mai mare decât biserică este aici.

7. Și de ați ști ce este: Mila voesc, iar nu jertfa, n'ați fi osândit pre cei nevinovați,

8. Că Domn este și al sâmbetei, Fiul Omului.

9. Și trecând de acolo, a venit în sinagoga lor.

10. Și iată, un om eră acolo având mâna uscată. Și

l-au întrebat pre dânsul, zicând, de se cuvine sâmbăta a vindeca? ca să'l vinuiască pre el.

11. Iar el le a zis lor: Ce om este dintre voi, care va aveă o oae, și de va cădeă aceea sâmbăta în groapă, au nu o va apucă pre ea și o va scoate?

12. Dar omul, cu cât se deosebește de oae? Pentru aceea se cuvine sâmbăta a face bine.

13. Atunci a zis omului: Întinde mâna ta. Și o a întins, și a venit la starea cea dintâi, sănătoasă, ca și cealaltă.

14. Iar Fariseii eșind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să'l peardă pre el.

15. Dar Iisus cunoscând, s'a dus de acolo; și au mers după dânsul noroade multe, și i a tămăduit pre dânsii pre toți,

16. Și le a poruncit lor ca să nu'l facă pre el arătat,

17. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin Isaia prorocul, ce zice:

18. Iată pruncul meu pre care am ales, iubitul meu în-

2. Eș. 20, 10. 3. I Imp. 21, 6.

4. Eș. 29, 33. 5. Numer. 28, 9.

7. c. 9, 13; I Imp. 15, 22; Osie 6, 6.

11. Luc. 14, 3. 14. Ps. 2, 3; Marc. 3, 6; Luc. 6, 11. 16. c. 9, 50.

17. Is. 42, 1. 18. c. 3, 17; Is. 11, 2.

tru care bine a voit sufletul meu; pune-voiu Duhul meu preste dânsul și judecată neamurilor va vesti.

19. Nu se va prici, nici va strigă, nici va auzi cineva în uliță glasul lui.

20. Trestie zdrobită nu va frânge și în aprins nu va stinge, până ce va scoate judecată spre biruință.

21. Și întru numele lui neamurile vor nădăjdui.

22. Atunci au adus la dânsul pre un îndrăcit, orb și mut; și l-a tămăduit pre el, în cât orbul și mutul grăia și vede.

23. Și se mirau noroadele și ziceau: Nu cumva acesta este Fiiul lui David?

24. Iar Fariseii auzind, ziceau: Acesta nu scoate dracii fără numai prin Veelvul, domnul dracilor.

25. Iar Iisus știind gândurile lor, le-a zis lor: Toată împărăția ce se împărechiază întru sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa ce se împărechiază întru sine, nu va stă.

26. Și dacă Satana pre Satana scoate, întru sine s'a împărechiat; deci, cum va stă împărăția lui?

27. Și dacă eu cu Veelvul scot dracii, feciorii voștri cu cine îi scot? Pentru aceea ei vor fi vouă judecători.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Sau, cum poate cineva să intre în casa celui tare și vasele lui să le jefuiască, de nu întâi va lega pre cel tare? și atunci va jefui casa lui.

30. Că ce nu este cu mine, împotriva mea este, și că ce nu adună cu mine, risipește.

31. Pentru aceasta grăesc vouă: Tot păcatul și hula se va erta oamenilor, iar hula care este împotriva Duhului, nu se va erta oamenilor.

32. Și ori-cine va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va erta lui; iar ori-cine va zice împotriva Duhului Sfânt, nu se va erta lui, nici

20. Is. 61, 1; Iezech. 34, 16.
22. c. 9, 32; s. 24. c. 9, 34; Marc. 3, 22; Luc. 11, 15. 25. Luc. 11, 17.

28. I Ioan 3, 8. 29. Is. 49, 24.
30. Luc. 11, 23. 31. Marc. 3, 28; Evr. 6, 4 și 12, 26. 32. Luc. 12, 10.

în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Iar voi, faceți pomul bun și roada lui bună, sau faceți pomul putredă, și roada lui putredă, că din zădă se cunoaște pomul.

34. Pui de năpârce, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimei grăește gura.

35. Omul cel bun, din comoara cea bună a inimei scoate cele bune, iar omul cel rău, din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc vouă: Că pentru tot cuvântul deșert care vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dânsul în ziua judecăței.

37. Că din cuvintele tale te vei îndreptă, și din cuvintele tale te vei osândi.

38. Atunci au răspuns oarecarii din Cărturari și din Farisei, zicând: Învățătorule, voim să vedem dela tine semn.

39. Iar el răspunzând, a zis

33. c. 7, 17; Marc. 7, 16; Luc. 6, 43. 34. Luc. 6, 45. 36. Efes. 4, 29.
37. Iov 15, 8. 38. c. 16, 1; Marc. 8, 11. 39. c. 16, 4; Luc. 11, 29 s.

lor: Neamul viclean și preacurvar semn caută, și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului.

40. Că precum a fost Iona în pântecul chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații Niniviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta și l vor osândi pre el; căci ei s'au pocăit pentru propoveduirea lui Iona; și iată, mai mult decât Iona aici.

42. Împărăteasa dela miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta, și l va osândi pre el, că a venit dela marginele pământului să audă înțelepciunea lui Solomon, și iată, mai mult decât Solomon; aici.

43. Iară când duhul cel necurat va eși din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci zice: Mă voi întoarce în casa mea, de unde am eșit; și venind o află deșertată, măturată și împodobită.

40. Iona 2, 1 sq.; I Cor. 15, 4.
41. Iona 3, 3. 42. III Imp. 10, 1; Luc. 11, 31. 43. Luc. 11, 24.

CAPITOLUL XIII.

45. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât sine, și intrând locuiesc acolo, și se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele decât cele d'întâi. Așa va fi și acestui neam viclean.

46. Și încă grăind el către noroade, iată, muma lui și frații lui stăteau afară, căutând să grăiască cu dânsul.

47. Și a zis lui oare cine: Iată, muma ta și frații tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.

48. Iar el răspunzând a grăit celui ce 'i spusese: Cine este muma mea și care sânt frații mei?

49. Și tinzându-și mâna sa spre ucenicii săi, a zis: Iată muma mea și frații mei.

50. Că ori cine va face voea Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu și sora și muma mea.

45. II Petr. 2, 20.

46. Marc. 3, 31; Luc. 8, 19.

50. c. 7, 21; Ioan 6, 40.

Pilda semănătorului și alte pilde pentru împărăția cerurilor.

Și în ziua aceea eșind Iisus din casă, ședeă lângă mare.

2. Și s'au adunat la dânsul noroade multe, încât 'i-a fost lui a intra în corabie să șeadă; și tot norodul stă pre țărmurile mării.

3. Și le a grăit lor multe, în pilde, zicând: Iată, a eșit semănătorul să seamene.

4. Și semănând el, unele au căzut lângă cale, și au venit paserile și le au mâncat pre ele.

5. Iar altele au căzut pre petriș, unde n'aveau pământ mult, și îndată au răsarit, pentru căci n'aveau pământ adânc;

6. Și răsărind soarele s'au pălit, și, pentru căci n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au căzut în spini, și au crescut spinii și le au înecat pre ele.

8. Iar altele au căzut pre pământ bun și au dat roadă: una adevă o sută, iar alta șezeci, iar alta treizeci.

XIII. 1. Marc. 4, 1 s. 3. Luc. 8, 4 s.

9. Cea ce are urechi de auzit, audă.

10. Și apropiindu-se ucenicii au zis lui: Pentru ce în pilde grăești lor?

11. Iar el răspunzând a zis lor: Pentru că vouă s'a dat a ști tainele împărăției cerurilor, iar aceloră nu s'a dat.

12. Că cea ce are, i se va da lui și 'i va prisosi; iar cea ce n'are, și ceea ce are se va lua dela dânsul.

13. Pentru aceasta în pilde grăesc lor, că văzând nu văd, și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Și se împlinește întru dânsii prorocia lui Isaia, ce zice: Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege, și privind veți privi, și nu veți vedea;

15. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au auzit, și ochii lor 'și-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu inima să înțelegă, și să se întoarcă, și să 'i vindec pre ei.

16. Iar ochii voștri fericiți

sânt că văd, și urechile voastre că aud.

17. Că amin grăesc vouă: Că mulți proroci și drepti au dorit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au văzut, și să audă cele ce auziți, și n'au auzit.

18. Deci voi ascultați pilda semănătorului:

19. Dela tot cea ce aude cuvântul împărăției și nu 'l înțelege, vine vicleanul și răpește ceea ce este semănat în inima lui. Aceasta este cea semănată lângă cale.

20. Iar cea semănată pre petriș, acesta este care aude cuvântul și îndată cu bucurie îl primește,

21. Însă n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme, iar făcându-se necaz, sau goană pentru cuvânt, îndatăși se smintește.

22. Iar cea semănată în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției, înneacă cuvântul și neroditor se face.

23. Iar cea semănată în pământ bun, acesta este care

12. c. 25, 29; Luc. 8, 18. 14. Is. 6, 9. Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
16. Luc. 10, 21 s.

18. Marc. 4, 14; Luc. 8, 11 s.

20. Is. 58, 2. 21. Efes. 3, 17.

aude cuvântul și-l înțelege, care aduce roadă și face: unul o sută, iar altul șesezeci, iar altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemănatu-s'a împărăția cerurilor, omului care a semănat semânță bună în țarina sa.

25. Dar dormind oamenii, a venit vrășmașul lui și a semănat zizanii între grâu și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut iarba și a făcut roadă, atunci s'au arătat și zizaniile.

27. Și venind slugile stăpânului casei, 'i au zis lui: Doamne, au n'ai semănat semânță bună în țarina ta? dar de unde are zizanii?

28. Iar el le-a zis lor: Un om vrășmaș a făcut aceasta. Iar slugile au zis lui: Vrea-vei dar să mergem să le plivim?

29. Iar el a zis lor: Ba, ca nu cumva plivind zizaniile să rupeți și grâul împreună cu dânsule.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș, și atunci, la vremea secerișului, voi zice secerătorilor: Pliviți întâi zizaniile și le le-

gați snopi, ca să le ardem pre dânsule, iar grâul îl adunați în jitnița mea.

31. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemenea este împărăția cerurilor, grăunțului de muștar, pre care luându-l omul, l'a semănat în țarina sa.

32. Este mai mic decât toate semințele, iar dacă crește, este mai mare decât toate burueniile și se face copac, încât vin paserile cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă a grăit lor: Asemenea este împărăția cerurilor, aluatului, pre care luându-l muierea l'a ascuns în trei măsurile de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate a grăit Iisus noroadelor, în pilde, și fără de pilde nu grăia lor,

35. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin prorocul, ce zice: Deschide-voi în pilde gura mea, spune-voi cele ascunse din începutul lumii.

36. Atunci lăsând Iisus noroadele, a venit în casă.

31. Marc. 4, 31; Luc. 13, 19. 33. Luc. 13, 28. 34. Marc. 4, 33. 35. Ps. 77, 2.

37. Și s'au apropiat către dânsul ucenicii lui, zicând: Spune nouă pilda zizaniilor din țarina.

38. Iar el răspunzând, a zis lor: Cea ce a semănat semânța cea bună, este Fiul Omului;

39. Iar țarina este lumea; iar semânța cea bună, aceștia sânt fiii împărăției; iar zizaniile sânt fiii celui viclean;

40. Iar vrășmașul cel ce le-a semănat pre dânsule, este diavoiul; iar secerișul este sfârșitul veacului; și secerătorii sânt îngerii. Deci, cum se adună zizaniile și se ard cu foc, așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul Omului pre îngerii săi și vor aduna dintru împărăția lui pre toate amintelele și pre cei ce facărădelegea,

42. Și 'i vor arunca pre ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plânsul și scârșnirea dinților.

43. Atunci dreptii vor străluci ca soarele într-o împără-

ția Tatălui lor. Cea ce are urechi de auzit, audă.

44. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, cu comoara ascunsă în țarina, pre care aflându-o omul, o a ascuns, și de bucuria ei merge și toate câte are le vinde și cumpără țarina aceea.

45. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, omului neguțator, ce caută mărgăritare bune,

46. Care, aflând un mărgăritar de mult preț, mergând a vândut toate câte avea și l-a cumpărat pre el.

47. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, năvodului, care s'a aruncat în mare și a adunat tot felul de pești;

48. Pre care, după ce s'a umplut, scoțându-l la margine și șezând, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi 'i au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului. Vor eși îngerii și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor drepti,

50. Și 'i vor arunca pre ei în cuptorul cel de foc; acolo

38. I Cor. 3, 9. 41. c. 25, 32. 42. c. 8, 13 și 22, 13. 43. Dan. 10, 4.

44. c. 16, 24; Filip. 3, 7. 46. Pild. 8, 10 s. 49. c. 25, 34; Marc. 13, 27.

va fi plângerea și scârșnirea dinților.

51. Grăit-a lor Iisus: Înțeleși-ați acestea toate? Zis-au lui: Așa, Doamne.

52. Iar el le-a zis lor: Pentru aceasta, tot cărturarul care se învață într-o împărăție ce-rurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieria sa noui și vechi.

53. Și a fost, după ce a sfârșit Iisus pildele acestea, a trecut de acolo.

54. Și venind la patria sa, îi învăța pre dânșii în sinagoga lor, încât se mirau ei și ziceau: De unde îi este lui înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Au nu este acesta feciorul teslarului? Au nu se numește muma lui Maria și frații lui: Iacov și Iosif și Simon și Iuda?

56. Și surorile lui, au nu sânt toate la noi? Deci, de unde sânt lui acestea toate?

57. Și se sminteau într-o dânsul. Iar Iisus a zis lor: Nu este proroc necinstit, fără numai în patria sa și în casa sa.

58. Și n'a făcut acolo puteri

53. Luc. 4, 16. 55. Marc. 6, 1; Ioan 6, 40. 56. Luc. 4, 23. 57. Ioan 4, 44.

multe, pentru necredința lor.

CAPITOLUL XIV.

Tăierea capului sf. Ioan de Irod. Minunea înmulțirii pânilor. Iisus umblând pre mare.

Intre acea vreme a auzit Irod, cel a patra parte stăpânitor, vestea despre Iisus,

2. Și a zis slugilor sale: Această este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți, și pentru aceasta se fac puteri într-o el.

3. Că Irod prinzând pre Ioan l'a legat pre el și l'a pus în temniță, pentru Irodiada, mu- lierea lui Filip, fratelui său.

4. Că zicea Ioan lui: Nu ți se cuvine ție s'o aibi pre ea.

5. Și vrând să l'omoare pre dânsul, se temeă de norod, pentru căci ea pre un proroc îl avea pre el.

6. Iar prăznuindu-se ziua nașterii lui Irod, a jucat fata Irodiadei în mijloc și a plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea cu jurământ a mărturisit ei să i dea orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de

XIV. 1. Marc. 6, 14; Luc. 9, 7. 3. Marc. 6, 17; Luc. 3, 19. 4. Lev. 18, 16.

muma sa, a zis: Dă-mi aici în tipsie capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și s'a întristat împăratul; dar pentru jurământ și pentru cei ce ședea împreună cu dânsul, a poruncit să i se dea.

10. Și trimițând a tăiat pre Ioan în temniță.

11. Și s'a adus capul lui în tipsie și s'a dat fetei, și l'a dus la muma sa.

12. Și venind ucenicii lui, au luat trupul și l'au îngropat pre el, și venind au vestit lui Iisus.

13. Și auzind Iisus, s'a dus de acolo cu corabia, în loc pustiu, deosebi; și auzind noroadele, s'au dus după dânsul pedestri de prin orașe.

14. Și eșind Iisus, a văzut norod mult, și i s'a făcut milă de ei și a tămăduit pre bolnavii lor.

15. Iar făcându-se seară, au venit la dânsul ucenicii lui, zicând: Locul este pustiu și vremea lată a trecut; slobozește norodul ca să se ducă prin

12. Marc. 6, 29. 13. Marc. 6, 32 s. Luc. 9, 10. 14. Marc. 6, 34 s. Luc. 9, 11 s. Ioan 6, 1 s.

sate să și cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le a zis lor: Nu rebue să meargă; dați-le voi să mănânce.

17. Iar ei au zis lui: N'avem aici fără numai cinci pâni și doi pești.

18. Și el a zis: Aduceți-le pre ele aici la mine.

19. Și a poruncit norodului să șeadă pre iară, și luând cele cinci pâni și cei doi pești, și căutând la cer, a binecuvântat, și frângând a dat ucenicilor pânilor, iar ucenicii noroadelor.

20. Și au mâncat toți și s'au săturat, și au luat rămășițele de sfărâmituri douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mâncaseră erau bărbați ca cinci mii, afară de muieri și de copii.

22. Și îndată a silit Iisus pre ucenicii săi să intre în corabie și să meargă înaintea lui de ceea parte, până ce va slobozi noroadele.

23. Și slobozând noroadele, s'a suit la munte să se roage deosebi. Și făcându-se seară, era acolo singur.

22. Marc. 6, 45; Ioan 6, 17.

24. Iar corabia era în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri, că era vântul împotrivă.

25. Iar întru a patra strează a nopții a mers la dânșii Iisus, umblând pre mare.

26. Și văzându-l pre el ucenicii umblând pre mare, s'au spăimântat, zicând că năluca este, și de frică au strigat.

27. Dar Iisus îndată a grăit lor, zicând: Îndrăzniți, eu sânt; nu vă temeți.

28. Iar Petru răspunzând, a zis: Doamne, de ești tu, poruncește-mi să vin la tine pre apă. Iar el l-a zis: Vino.

29. Și pogorându-se Petru din corabie, umblă pre apă ca să meargă la Iisus.

30. Iar văzând vântul tare, s'a înfricoșat, și începând a se afundă, a strigat grăind: Doamne, mântuește-mă.

31. Și îndată Iisus tinzând mâna, l'a apucat pre dânsul și i-a zis lui: Puțin credincioșule, pentru ce te ai îndoit?

32. Și intrând ei în corabie, a stat vântul.

33. Iar cei ce erau în corabie venind s'au închinat lui,

zicând: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.

34. Și trecând a venit în pământul Ghenisaretului.

35. Și cunoscându-l pre el oamenii locului aceluia, au trimis în toată laturea aceea și au adus la dânsul pre toți bolnavii,

36. Și-l rugau pre el ca numai să se atingă de poalele veșmintelor lui; și câți se atingeau se mântuiau.

CAPITOLUL XV.

Obiceiuri omenești împotriva poruncilor lui Dumnezeu. Vindecarea fiicei Hananienei și a altor bolnavi. Săturarea norodului în pustie.

Atunci au venit la Iisus Cărturarii și Fariseii, cei din Ierusalim, zicând:

2. Pentru ce ucenicii tăi calcă așezământul bătrânilor? că nu-și spală mâinile sale când mănâncă pâine.

3. Iar el răspunzând le-a zis lor: Pentru ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru așezământul vostru?

4. Că Dumnezeu a porun-

34. Marc. 6, 53 s. 36. c. 9, 21;

Luc. 6, 19.

XV. 4. Eș. 20, 12 și 21, 17.

26. Luc. 24, 37. 31. c. 6, 30 și 8, 26; Iac. 1, 6.

cit, zicând: Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; și: Cela ce va grăi de rău pre tatăl său, sau pre muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceți: Cela ce ar zice tatâne-său sau mame-sa: Dar este aceea cu care te ai fi folosit dela mine,

6. Și să nu cinstiască pre tatăl său, sau pre muma-sa. Și ați stricat porunca lui Dumnezeu, pentru așezământul vostru.

7. Fățarnicilor, bine a pro-rocit pentru voi Isaia, zicând:

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lui și cu buzele mă cinstește, iar inima lui departe stă dela mine.

9. Și înzadar mă cinstește, învățând învățături, porunci omenești.

10. Și chemând la sine pre noroade, le-a zis lor: Auziți și înțelegeți;

11. Nu ce intră în gură spurcă pre om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicii lui, i-au zis lui: Cu-

noscut-ai că Fariseii auzind cuvântul, s'au scandalisit?

13. Iar el răspunzând a zis, Tot sadul, pre care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va deșrădăcină.

14. Lăsați-i pre dânșii; povățuitori orbi sânt ai orbilor; și orb pre orb de va povățui, amândoi în groapă vor cădea.

15. Și răspunzând Petru, a zis lui: Spune nouă pilda aceasta.

16. Iar Iisus a zis: Încă și voi nepricepuți sânteți?

17. Dar nu înțelegeți, că tot ce intră în gură merge în pântece, și iese pre afedron?

18. Iar cele ce ies din gură, din inimă ies, și acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă ies gânduri rele, ucideri, preacurvii, curvii, furtisaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sânt care spurcă pre om, iar cu mâni neșpalate a mănca, nu spurcă pre om.

21. Și eșind Iisus de acolo, s'a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

7. Is. 29, 13; Marc. 7, 6.

10. Marc. 7, 11.

14. Luc. 6, 39; Rom. 2, 19.

19. Fac. 6, 5 și 8, 21. 21. Marc. 7, 24.

4 22. Și, iată, o muiere Hananiacă esind din hotarele acelea, strigă către dânsul, zicând: Miluește-mă, Doamne, Fiul lui David; fiica mea rău se îndrăcește.

23. Iar el nu i-a răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se ucenicii lui, îl rugau pe el, zicând: Slobozește-o pre ea, că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspunzând a zis: Nu sânt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

25. Și ea venind s'a închinat lui, zicând: Doamne, ajută-mi!

26. Iar el răspunzând, a zis: Nu este bine a lua pânea fiilor și o aruncă cânilor.

27. Iar ea a zis: Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad din masa domnilor săi.

28. Atunci răspunzând Iisus, a zis ei: O! muiere, mare este credința ta; fie ție precum voești. Și s'a tămăduit fiica ei dintru acel cîas.

29. Și trecând de acolo Iisus, a venit lângă marea Ga-

lileei, și suindu-se în munte, a șezut acolo.

30. Și au venit la dânsul noroade multe, având cu sine șchiopi, orbi, muți, ciungi și alții mulți, și i-au aruncat pre dânsii la picioarele lui Iisus, și i-a tămăduit pre ei,

31. Încât se mirau noroadele văzând pre muți grăind, pre ciungi sănătoși, pre șchiopi umblând și pre orbi văzând; și slăviau pre Dumnezeuul lui Israil.

32. Iar Iisus chemând la sine pre ucenicii săi, a zis: Milă'mi este de norodul acesta, că iată trei zile sânt de când așteaptă lângă mine, și n'au ce mânca; și a'i slobozî pre dânsii flămânzi nu voesc, ca nu cumva să slăbiască pre cale.

33. Și au grăit lui ucenicii lui: De unde nouă în pustie atâtea pâni, încât să se sature atâta norod?

34. Și a zis lor Iisus: Câte pâni aveți? Iar ei au zis: Șapte și puțini peștișori.

35. Și a poruncit norodului să șeadă pre pământ.

23. Ps. 33, 6. 24. c. 10, 6.

26. Marc. 7, 27. 28. c. 8, 10, 13.

29. Marc. 7, 31.

30. c. 11, 6; Is. 35, 5; Luc. 7, 22.

32. Marc. 8, 1 s.

36. Și luând pre cele șapte pâni și peștii, mulțumind a frânt și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Și au mâncat toți și s'au săturat, și au luat rămășițele de sfărâmituri șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mâncaseră erau patru mii de bărbați, afară de femei și de copii.

39. Și slobozând noroadele, a intrat în corabie și a trecut în hotarele Magdalului.

CAPITOLUL XVI.

Iudeii cer semn. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Lepădarea de sine și luarea Crucii. Muștrarea lui Petru.

Și apropiindu-se Fariseii și Saducheii, ispitindu-l îl rugau pre dânsul ca să le arăte lor semn din cer.

2. Iar el răspunzând, a zis lor: Când se face seară, ziceți: *Benin va fi*, că se roșește cerul;

3. Și dimineața: *Astăzi va fi furtună*, că se roșește cerul poromorât. Fățarnicilor, fața

36. Marc. 8, 6.

XVI. 1. Marc. 8, 11. 2. Luc. 12, 54;

3. c. 11, 4.

cerului știți să o socotiți, iar semnele vremilor nu puteți?

4. Neamul viclean și preacurvar semn caută, și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului. Și lăsându-i pre dânsii, s'a dus.

5. Și mergând ucenicii lui de ceea parte, uitaseră să ia pâne.

6. Iar Iisus le-a zis lor: Căutați și vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheilor.

7. Iar ei cugetau întru sine, zicând: Pâne n'am luat.

8. Iar Iisus cunoscând *aceasta*, le-a zis lor: Ce cugetați întru voi, puțin credincioșilor, că n'ați luat pâne?

9. Dar nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii, și câte coșnițe ați luat?

10. Nici de cele șapte pâni la cele patru mii, și câte coșnițe ați luat?

11. Cum nu înțelegeți, că nu pentru pâne am zis vouă să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheilor?

4. c. 12, 39; Luc. 11, 29; Iona 2, 1.

6. Marc. 8, 15; Luc. 12, 1; I Cor.

5, 6; Galat. 5, 9. 8. c. 6, 30.

9. c. 14, 17; Ioan 6, 9. 10. 15, 34, 37.

12. Atunci au înțeles, că nu de aluatul pâinei a zis lor să se păziască, ci de învățătura Fariseilor și a Saducheilor.

13. Iar venind Iisus în părțile Chesariei lui Filip, a întrebat pre ucenicii săi, zicând: Cine'mi zic oamenii că sânt eu, Fiul Omului?

14. Iar ei au zis: Unii, Ioan Botezătorul; alții, Ilie; iar alții, Ieremia, sau unul din proroci.

15. Zis-a lor Iisus: Dar voi cine'mi ziceți că sânt?

16. Și răspunzând Simon Petru, a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Și răspunzând Iisus, a zis lui: Fericit ești Simone var-Iona, că trup și sânge nu ți-a descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu zic ție, că tu ești Petru, și pre această peatră voi zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pre dânsa.

19. Și ți voi da ție cheile împărăției cerurilor, și orice

vei lega pre pământ, va fi legat în ceruri, și orice vei dezlega pre pământ, va fi dezlegat în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimenui că el este Hristos.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim, și multe a pătimi dela bătrâni și dela arhierii și dela cărturari, și a fi omorât și a treia zi a învia.

22. Și luându-l pre el Petru, a început a-i stă lui împotrivă, zicând. Milostiv fii ție, Doamne; să nu fie ție aceasta.

23. Iar el întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi după mine, Satano! sminteală îmi ești; că nu cugeți cele ce sânt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sânt ale oamenilor.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor săi: Oricine voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să-și ia crucea sa, și să-mi urmeze mie.

25. Că cine va vrea să-și mântuiască sufletul său, per-

12. Galat. 5, 9. 13. Marc. 8, 27; Luc. 9, 19 s. 16. Marc. 8, 29; Ioan 1, 49 și 6, 69. 17. I Cor. 2, 10; Galat. 1, 16. 18. Ioan 1, 42. 19. c. 18, 18; Is. 22, 22.

de-l va pre el; iar cine își va perde sufletul său pentru mine, află-l va pre el.

26. Că ce folos este omului de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va perde? Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

27. Că va să vie Fiul Omului întru slava Tatălui său, cu îngerii săi; și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

28. Amin grăesc vouă: Sânt unii din cei ce stau aici, carii nu vor gustă moarte până ce vor vedea pre Fiul Omului venind întru împărăția sa.

CAPITOLUL XVII.

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. Plata dajdicii.

Și după șase zile a luat Iisus pre Petru și pre Iacov și pre Ioaan fratele lui și i-a suit pre dâșii într'un munte înalt deosebi.

2. Și s'a schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Marc. 8, 26; Luc. 9, 26; Psal. 40, 1. 27. Fapt. 17, 31; Rom. 2, 6.

4. Marc. 9, 1 s.; Luc. 9, 27. XVII. 1. Marc. 9, 2 s.; Luc. 9, 28. 2. II Petr. 1, 16 s.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisi și Ilie, împreună cu dânsul vorbind.

4. Și răspunzând Petru a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă a fi aici; de voești, să facem aici trei colibi: ție una, și lui Moisi una, și una lui Ilie.

5. Și încă grăind el, iată, nor luminos i-a umbrat pre ei, și iată glas din nor, zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine-am-voit, pre acesta să ascultați.

6. Și auzind ucenicii, au căzut pre fețele sale și s'au spăimântat foarte.

7. Și apropiindu-se Iisus s'a ătins de dâșii și a zis: Scu-lați-vă și nu vă temeți.

8. Și ridicându-și ochii lor, pre nimeni n'au văzut, fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor Iisus, zicând: Nimenui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul Omului se va scula din morți.

10. Și l-a întrebat pre el u-

3. Luc. 9, 31. 5. c. 8, 17. 7. Dan. 8, 18. 9. c. 16, 20. 10. c. 11, 14; Mal. 4, 5.

cenicii lui, zicând: Dar ce zic Cărturarii, că Ilie trebuie să vie mai înainte?

11. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Ilie adecă va veni mai înainte și va așeză toate.

12. Iar grăesc vouă, că Ilie a și venit, și nu l'au cunoscut pre dânsul, ci au făcut lui câte au voit. Așa și Fiiul Omului va să pătimească dela dânsii.

13. Atunci au înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le-a zis lor.

14. Și venind ei la norod, s'a apropiat cătră dânsul un om, îngenunchind înaintea lui și zicând:

15. Doamne, miluește pre fiul meu, că este lunatic și rău pătimește; că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.

16. Și l'am adus pre dânsul la ucenicii tăi, și n'au putut să-l vindece pre el.

17. Iar Iisus răspunzând, a zis: O! neam necredincios și îndărătnic! Până când voi fi cu voi? Până când voi su-

feri pre voi? Aduceți-l pre el aici la mine.

18. Și-l a certat pre el Iisus, și a eșit dracul dintr'însul, și s'a tămăduit copilul din ciassul acela.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii către Iisus deosebi, au zis: Pentru ce noi n'am putut să-l izgonim pre el?

20. Iar Iisus a zis lor: Pentru necredința voastră; că amin grăesc vouă: De veți avea credință cât grăunțul de muștar, veți zice muntelui a-cestuia: Mută-te de aici acolo, și se va mută, și nimic nu va fi vouă cu neputință.

21. Dar acest neam nu iasă, fără numai cu rugăciune și cu post.

22. Și întorcându-se ei în Galileea, le-a zis lor Iisus: Va să se dea Fiiul Omului în mâ-nile oamenilor,

23. Și-l vor omori pre el, și a treia zi va învia. Și s'au intristat ei foarte.

24. Și venind ei în Capernaum, s'au apropiat cei ce

20. c. 21, ²¹; Marc. 11, ²³; Luc. 17, ⁶. 22. c. 20, ¹⁷; Marc. 9, ²¹; Luc. 9, ²² și 18, ³¹. 24. Es. 30, ¹³; Marc. 9, ³³.

11. c. 14, ⁹. 14. Marc. 9, ¹⁷; Luc. 9, ³⁸.

luau dajdie, de Petru, și au zis: Învățătorul vostru nu dă dajdie? Zis-a: Adevărat.

25. Și când a intrat în casă, a apucat Iisus mai înainte de el, zicând: Ce ți se pare, Simone? Împărății pământului dela cine iau dajdi sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?

26. Grăit-a Petru lui: Dela cei streini. Zis-a Iisus lui: Iată dar că fiii sânt scutiți.

27. Dar ca să nu-i smintim pre dânsii, mergând la mare, aruncă undița, și peștele care vei prinde întâi, iă-l, și deșchizând gura lui, vei afla un statir; acela luându-l, dă-l lor pentru mine și pentru tine.

CAPITOLUL XVIII.

Întrebări despre întâietate. Pentru scandal. Puterea de a lega și a dezlega. Certarea greșalei fratelui. Ertarea greșalelor.

In ciassul acela s'au apropiat ucenicii către Iisus, grăind: Oare cine este mai mare în împărăția cerurilor?

2. Și chemând Iisus un prunc, l-a pus pre el în mijlocul lor,

17. Luc. 23, ².

XVIII. 1. Marc. 9, ³⁴; Luc. 9, ⁴⁶ s.

3. Și a zis: Amin grăesc vouă: De nu vă veți întoarce și să vă faceți ca pruncii, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

4. Că cine se va smeri pre sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va priimi pre un prunc ca acesta întru numele meu, pre mine mă primește.

6. Iar cine va sminti pre unul dintr'acești mici, carii cred întru mine, mai de folos 'i-ar fi lui ca să și spânzure o peatră de moară la grumazul lui și să se înnece întru adâncul mării.

7. Vai lumii de smintelele! că nevoie este să vie smintelele; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

8. Iar de te smintește pre tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pre ele și le leapădă dela tine; mai bine îți este ție să intri în viață șchiop sau ciung, decât două mâni sau

3. c. 19, ¹⁴; Marc. 10, ¹⁵; I Cor. 14, ²⁰. 4. I Petr. 5, ⁶. 5. c. 10, ⁴⁰.

6. Marc. 9, ⁴²; Luc. 17, ²; Rom. 14, ¹³. 8. c. 5, ³⁰; Marc. 9, ⁴³.

două picioare având, să fii aruncat în focul cel veșnic.

9. Și ochiul tău de te smințește pre tine, scoate-l pre el și-l aruncă dela tine; mai bine este ție cu un ochiu să intri în viață, decât amândoi ochii având, să fii aruncat în gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pre vre unul dintr'acești mai mici; că zic vouă: Că îngerii lor în ceruri pururea văd fața Tatălui meu, care este în ceruri.

11. Că a venit Fiul Omului să mântuiască pre cel pierdut.

12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi și se va rătăci una dintr'însele, au nu lasă pre cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând caută pre cea rătăcită?

13. Și de i se va întâmpla s'o găsiască pre ea, amin grăesc vouă, că se bucură de dansa mai vârtos decât de cele nouăzeci și nouă, ce nu s'au rătăcit.

14. Așa, nu este voea înaintea Tatălui vostru celui din

ceruri, ca să piară unul dintr'acești mici.

15. Și de ți va greși ție fratele tău, mergi și-l mustră pre dânsul între tine și între el singur; deci, de te va ascultă, ai dobândit pre fratele tău.

16. Iar de nu te va ascultă, mai ia împreună cu tine încă pre unul sau doi, ca prin gura a două sau a trei mărturii să stea tot graiul.

17. Iar de nu-i va ascultă pre ei, spune-l soborului; și de nu va ascultă nici de sobor, să ți fie ție ca un păgân și vameș.

18. Amin grăesc vouă: Ori câte vă lega pre pământ, vor fi legate în cer; și ori câte veți dezlega pre pământ, vor fi dezlegate în cer.

19. Iarăși, amin grăesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pre pământ pentru tot lucrul ce va cere, va fi lor dela Tatăl meu, carele este în ceruri.

20. Că unde sânt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sânt și eu în mijlocul lor.

15. Lev. 19, 17; Luc. 17, 3.

16. A doua Leg. 19, 15; Iac. 5,

19; Evr. 10, 28; Ioan 8, 17; II Cor.

13, 1. 18. c. 16, 19; Ioan 20, 23.

11. c. 9, 13; Luc. 19, 10; I Tim. 1, 15. 12. Luc. 15, 4; Ier. 50, 6; Iez. 34, 11 s. 14. II Petr. 1, 9.

21. Atunci apropiindu-se către dânsul Petru, a zis: Doamne, de câte ori va greși mie fratele meu și voi eu ertă lui? au doară până de șapte ori?

22. Grăit-a Iisus lui: Nu ți zic ție: Până de șapte ori, ci: Până de șaptezeci de ori câte șapte.

23. Pentru aceasta asemănatu-s'a împărăția cerurilor, omului împărat, care a vrut să ia seama slugilor sale.

24. Și începând el a lua seamă, au adus la dânsul pre un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavând el să ți plătească, a poruncit domnul lui să-l vândă pre el, și pre mulțea lui, și pre copii, și toate câte avea, și să plătească.

26. Deci căzând sluga aceea se închină lui, zicând: Doamne, mai îngăduște-mă pre mine, și ți voi plăti ție tot.

27. Și milostivindu-se domnul slugii aceleia, l-a slobozit pre dânsul, și i-a ertat lui și datoria.

28. Iar eșind sluga aceea, a aflat pre unul din soțiile sale, care era dator lui o sută de

dinari, și apucându-l pre el îl sugrumă, zicând: Plătește-mi ce mi ești dator.

29. Deci, căzând soția aceea la picioarele lui, îl rugă pre dânsul, zicând: Mai îngăduște-mă pre mine și ți voi plăti tot.

30. Iar el n'a vrut, ci ducându-l l-a băgat în temniță până când va plăti datoria.

31. Iar soțiile lui văzând cele ce s'au făcut, s'au întristat foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

32. Atunci chemându-l pre el domnul lui, i-a zis lui: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am ertat ție, pentru că m'ai rugat;

33. Dar ție nu ți se cădea să ți fie milă de soția ta, precum și mie mi-a fost milă de tine?

34. Și mâniindu-se domnul lui l-a dat pre el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria lui.

35. Așa și Tatăl meu cel ceresc va face vouă, de nu veți ertă fiecare fratelui său, din inimele voastre, greșalele lor.

21. Luc. 17, 3.

33. Iac. 2, 13. 34. c. 5, 20.

CAPITOLUL XIX.

Despărțirea căsătoriei. Binecuvântarea pruncilor. Primejdiile avuției. Viața de veci ca răsplătire următorilor lui Hristos.

Și a fost când a sfârșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea și a venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan.

2. Și au mers după dânsul noroade multe și i-a vindecat pre ei acolo.

3. Și au venit la dânsul Fariseii, ispitindu-l pre el și zicând lui: Oare se cade omului să și lase muierea sa pentru fiece pricină?

4. Iar el răspunzând a zis lor: Dar n'ați cetit, că cea ce i-a făcut d'întâi, bărbat și muiere i-a făcut pre ei?

5. Și a zis: Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa și se va lipi de muierea sa și vor fi amândoi un trup;

6. Pentru aceea nu mai sânt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

7. Zis-au lui: Dar cum Moisi a poruncit să i se dea carte de despărțire și s'o lase pre ea?

8. Zis-a lor: Moisi după învârtosarea inimei voastre a dat voe să vă lăsați muerile voastre; dar din început n'a fost așa.

9. Iar eu grăesc vouă: Ori cine își va lăsa muierea sa, afară de cuvânt de curvie, și va lua alta, preacurvește; și cela ce va lua pre cea lăsată, preacurvește.

10. Zis-au lui ucenicii lui: Dacă așa este pricina omului cu muierea, nu este de folos a se însură.

11. Iar el a zis lor: Nu toți cuprind cuvântul acesta, ci celor ce s'a dat.

12. Că sânt fameni, carii din pântecele maicei lor s'au născut așa; și sânt fameni, carii s'au scopit de oameni; și sânt fameni, carii singuri s'au scopit pre sine pentru împărăția cerurilor. Cela ce poate cuprinde, să cuprindă.

13. Atunci s'au adus la dânsul prunci, ca să pue mâinile

XIX. 1. Marc. 10, 1 s. 4. Fac. 1, 27. 5. Fac. 2, 24; 1 Cor. 6, 16; Efes. 5, 31. 6. 1 Cor. 7, 10.

7. c. 6, 31; A doua Leg. 24, 1. 9. c. 5, 32. 11. 1 Cor. 7, 7, 17. 13. Marc. 10, 13; Luc. 18, 13.

preste ei, și să se roage; iar ucenicii i-au certat pre ei.

14. Dar Iisus a zis lor: Lăsați pruncii și nu i opriți pre ei a veni la mine, că a unora ca acestora este împărăția cerurilor.

15. Și punându-și preste ei mâinile, s'a dus de acolo.

16. Și iată, un tânăr venind la el, a zis lui: Învățătorule bune, ce bine voi face ca să am viața de veci?

17. Iar el a zis lui: Ce mi zici bun? Nimenean nu este bun, fără numai unul Dumnezeu; dar de voești să intri în viață, păzește poruncile.

18. Zis-a lui: Care? Iar Iisus a zis: Să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă;

19. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta, și să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine.

20. Zis-a lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din tinerețele mele; ce încă îmi lipsește?

21. Zis-a Iisus lui: De voești să fii desăvârșit, mergi,

vinde-ți averile tale și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino urmează mie.

22. Iar tânărul auzind cuvântul, s'a dus întristat, căci avea agoniseală multă.

23. Și Iisus a zis ucenicilor săi: Amin grăesc vouă, că, cu anevoe va intra bogatul întru împărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăesc vouă: Mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzind, s'au îngrozit foarte, zicând: Dar cine poate să se mântuiască?

26. Iar Iisus cautând, a zis lor: La oameni aceasta este cu neputință, iar la Dumnezeu toate sânt cu putință.

27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție; oare ce va fi nouă?

28. Iar Iisus a zis lor: Amin grăesc vouă, că voi cei ce ați urmat mie, întru a doua naștere, când va ședeă Fiul O-

14. c. 18, 3. 16. Marc. 10, 17; Luc. 10, 10. 17. Luc. 10, 36, 28. 19. c. 15, 4. 21. c. 6, 20; Luc. 16, 9.

22. Psal. 61, 30. 23. Marc. 19, 23; Luc. 18, 24 s. 27. Marc. 10, 25; Luc. 18, 28. 28. Luc. 22, 30.

mului pre scaunul slavei sale, veți ședeă și voi pre douăsprăzece scaune, judecând pre cele douăsprăzece seminții ale lui Israil.

29. Și tot cel ce a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau muiere, sau feciori, sau holde, pentru numele meu, însutit va lua și viață veșnică va moșteni.

30. Și mulți d'întâi vor fi pre urmă, și de pre urmă întâi.

CAPITOLUL XX.

Pilda despre lucrătorii viei. Iisus vestește patimile sale. Fiii lui Zevedei iubitori de slavă. Vindecarea a doi orbi.

Că asemenea este împărăția cerului, omului stăpân al casei, care a eșit dis-de-dimineață să tocmească lucrători la via sa.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii câte un dinar pe zi, i-a trimis pre ei în via sa.

3. Și eșind la al treilea cias, a văzut pre alții stând în târg fără de lucru,

30, c. 20, 16 și 22, 14; Marc. 10, 31; Luc. 13, 30.

XX. 1. c. 21. 33.

4. Și a zis și acelora: Mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul voiu da vouă; iar ei au mers.

5. Iarăși eșind întru al șaselea și întru al nouălea cias, a făcut asemenea.

6. Iar întru al unsprăzecelea cias eșind, aflat-a pre alții stând fără de lucru, și a zis lor: Ce ați stat aici toată ziua fără de lucru?

7. Zis-au lui, că nimenea pre noi nu ne-a tocmnit. Zis-a lor: Mergeți și voi în via mea, și ce va fi cu dreptul veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut seară a zis domnul viei către ispravnicul său: Cheamă pre lucrători și le dă plata, începând dela cei de pre urmă până la cei d'întâi.

9. Deci venind cei dela al unsprăzecelea cias, au luat câte un dinar.

10. Iar venind cei d'întâi, socoteau că vor lua mai mult, și au luat și ei câte un dinar.

11. Iar după ce au luat, răpștiau împotriva stăpânului casei, zicând:

12. Acești de pre urmă un cias au lucrat, și i'ai făcut

pre dâșii întocmai cu noi, carli am purtat greutatea zilei și zăduful.

13. Iar el răspunzând, a zis unuia dintr'înșii: Prietene, nu'ți fac ție strâmbătate; au nu un dinar te-ai tocmnit cu mine?

14. Ia-ți al tău și mergi; voesc și acestuia de pre urmă să'l dau ca și ție.

15. Au doară nu mi se cade să fac eu ce voiu vreă cu ale mele? Au este ochiul tău viclean, pentru că eu sânt bun?

16. Așa vor fi cei de pre urmă întâi, și cei d'întâi pre urmă, că mulți sânt chemați, dar puțini aleși.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim și Fiul Omului se va da Arhiereilor și Cărturarilor, și'l vor judecă pre el spre moarte,

18. Și'l vor da pre el neamurilor ca să-l batjocuriască, și să'l bată, și să'l răstigniască, dar a treia zi va învia.

18. Rom. 9, 31. 16. c. 19, 30; Marc. 10, 31 c. 17, 22. 19. Luc. 18, 32.

20. Atunci s'a apropiat către dâșul muma fiilor lui Zevedei, împreună cu fiii săi, închinându-se și cerând oarece dela dâșul.

21. Iar el a zis ei: Ce voești? Zis-a lui: Zi ca să șeadă acești doi fii ai mei, unul d'a dreapta ta și altul d'a stânga ta, întru împărăția ta.

22. Iar Iisus răspunzând, a zis: Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul, care voiu să'l beau eu, și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați? Zis-au lui: Putem.

23. Și a grăit lor: Paharul meu cu adevărat veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza; dar a ședeă d'a dreapta mea și d'a stânga mea, nu este al meu a da, ci celor ce s'a gătit dela Tatăl meu.

24. Și auzind cei zece s'au mâniat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chemându-i pre dâșii, a zis: Știți că domnii păgânilor îi domnesc pre ei și cei marii stăpânesc pre dâșii.

26. Iar între voi nu va fi așa; ci, care dintre voi va vreă

20. Marc. 10, 35. 22. Ioan 18, 11. 24. Marc. 10, 41.

să fie mai mare, să fie vouă slugă,

27. Și care dintre voi va vrea să fie întâi, să fie vouă slugă;

28. Precum și Fiul Omului n'a venit să-l slujiască lui, ci să slujiască și să-și dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

29. Și eșind ei din Ierihon, a mers după dânsul norod mult.

30. Și iată, doi orbi, șezând lângă cale, auzind că Iisus trece, au strigat, grăind: Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

31. Iar norodul 'i-a certat pre dânsii ca să tacă, dar ei mai tare strigau, grăind: Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și stând Iisus, 'i-a strigat pre dânsii și le-a zis: Ce voiți să vă fac vouă?

33. Zis-au lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcându-i-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor, și îndată au văzut cu ochii lor, și au mers după dânsul.

28. Ioan 13, 4; Filip. 2, 7.

30. Marc. 10, 46; Luc. 18, 35.

33. Eccl. 11, 7.

CAPITOLUL XXI.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din biserică. Smochinul cel uscat. Botezul lui Ioan. Pilda despre cei doi fii trimiși în vie. Lucrătorii cei răi.

Și când s'a apropiat de Ierusalim, și a venit în Vitsfaghi, la muntele Maslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici,

2. Zicându-le lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai decât veți găsi o asină legată, și mânz cu dânsa; deslegându-o, aduceți-o la mine.

3. Și de va zice vouă cineva ceva, veți zice, că acestea Domnului trebuiesc, și numai decât le va trimite pre ele.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Ziceți fetei Sionului: Iată, Împăratul tău vine la tine blând și șezând pre asină și premânz, fiul celei de sub jug.

6. Și mergând ucenicii au făcut precum le-a poruncit lor Iisus.

XXI. 1. Marc. 11, 1; Luc. 19, 29; Ioan 12, 12 s. 5. Zah. 9, 9; Isaia 62, 11; Psal. 23, 3.

7. Au adus asina și mânzul și au pus d'asupra lor veșmintele lor, și l'au pus d'asupra acestora.

8. Iar cei mai mulți din norod așterneau veșmintele lor pre cale, și alții tăiau stâlpi din copaci și le așterneau pre cale.

9. Iar noroadele cele ce mergeau înainte și cele ce veneau pre urmă, strigau, zicând: Osana Fiului lui David; bine-este-cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana, întru cei de sus!

10. Și intrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicând: Cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: Acesta este Iisus, prorocul cel din Nazaretul Galileei.

12. Și a intrat Iisus în biserică și a scos pre toți cei ce vindeau și cum-părau în biserică, și mesele schimbătorilor de bani, le-a răsturnat, și scaunele celor ce vindeau porumbei,

13. Și a zis lor: Scris este:

7. IV Imp. 9, 13. 9. Ps. 117, 24, 25.

11. Ioan 1, 45. 13. Marc. 11, 15;

Luc. 19, 45 s.; Ioan 2, 13, 17; Is.

66, 7; Ier. 7, 11.

Casa mea, casă de rugăciune se va chema; iar voi o ați făcut pre dânsa peșteră tâlhărilor.

14. Și au venit la dânsul, în biserică, orbi și șchiopi, și 'i-a vindecat pre ei.

15. Iar văzând Arhierii și Cărturarii minunile care a făcut, și pruncii strigând în biserică și zicând: Osana Fiului lui David! s'au mâniat

16. Și i-au zis lui: Auzi ce zic aceștia? Iar Iisus a zis lor: Adevărat; au nici o dată n'ați cetit, că din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă?

17. Și lăsându-i pre ei a eșit afară din cetate, la Vitană, și s'a sălășluit acolo.

18. Iar a doua zi întorcându-se în cetate, a flămânzit.

19. Și văzând un smochin lângă cale, a venit la dânsul, și n'a aflat nimic într'insul, fără numai frunze, și a zis lui: De acum să nu se mai facă din tine roadă în veci. Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și văzând aceasta ucenicii s'au minunat, zicând:

14. Is. 35, 6. 16. Ps. 8, 3.

18. Marc. 11, 12. 19. Luc. 13, 6, 7.

Cum îndatăşi s'a uscat smochinul!

21. Şi răspunzând Iisus a zis lor: Amin zic vouă: De veţi aveă credinţă şi nu vă veţi îndoi, nu numai cea a smochinului veţi face, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: ridică-te şi te aruncă în mare, va fi;

22. Şi toate, ori câte veţi cere într-o rugăciune, crezând, veţi lua.

23. Şi venind el în biserică, au mers la dânsul, când învăţă, arhieriei şi bătrânii norodului, zicând: Cu ce putere faci aceasta? şi cine 'ţi-a dat ţie puterea aceasta?

24. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Intrebă-voi şi eu pre voi un cuvânt, pre care, de mi-l veţi spune mie, şi eu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, va zice nouă: Dar pentru ce n'aţi crezut lui?

26. Iar de vom zice: Dela

22. Marc. 11, ²⁴; 23. Marc. 11, ²⁷; Luc. 20, ¹ s. 26. c. 14, ¹⁵.

oameni, ne temem de norod, că toţi au pre Ioan ca pre un proroc.

27. Şi răspunzând lui Iisus, au zis: Nu ştim. Zis-a lor şi el: Nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare vouă? Un om aveă doi feciori, şi mergând la cel d'întâi, 'i-a zis: Fiule, mergi astăzi de lucrează în via mea.

29. Iar el răspunzând, a zis: Nu voi; iar mai pre urmă căindu-se, a mers.

30. Şi mergând la celălalt, a zis aşisderea. Iar el răspunzând, a zis: Eu, doamne, voi merge, şi n'a mers.

31. Care dintr'aceşti doi a făcut voea tatălui său? Zis-au lui: Cel d'întâi. Zis-a lor Iisus: Amin zic vouă, că vameşii şi curvele merg mai înainte de voi întru împărăţia lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan, în calea dreptăţii, şi n'aţi crezut lui; iar vameşii şi curvele au crezut lui, dar voi văzând nu v'aţi căit după aceea, că să credeţi lui.

31. Luc. 3, ¹², ¹³; 32. Marc. 12, ¹ s.; Luc. 20, ⁹; Is. 5, ¹.

33. Ascultaţi altă pildă: Un om eră stăpân al casei, care a sădit vie, şi o a îngrădit împrejur cu gard, şi a săpat într'însa teasc, şi a zidit turn, şi o a dat lucrătorilor, şi s'a dus departe,

34. Iar când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pre slugile sale la lucrători, ca să ia rodirile ei.

35. Dar lucrătorii prinzând pre slugile lui, pre unul l-au bătut, iar pre altul l-au omorât, iar pre altul cu petri l-au ucis.

36. Iarăşi a trimis şi pre alte slugi mai multe decât cele d'întâi, şi le-a făcut şi acelora aşisderea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul său, zicând: Se vor ruşina de fiul meu.

38. Însă lucrătorii văzând pre fiul, au zis întru sine: Aceasta este moştenitorul; veniţi să-l omorăm pre el şi să stăpânim moştenirea lui.

39. Şi prinzându-l pre el, l-au scos afară din vie şi l-au omorât.

40. Deci, când va veni dom-

nul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: Pre cei răi, cu rău îi va perde şi via o va da altor lucrători, carii vor da lui rodirile la vremea lor.

42. Zis-a lor Iisus: Au nici o dinioară n'aşicet în Scripturi: Peatra pre care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului; dela Domnul s'a făcut aceasta, şi este minunată întru ochii noştri?

43. Pentru aceea zic vouă, că se va lua dela voi împărăţia lui Dumnezeu, şi se va da neamului care va face rodirile ei.

44. Şi cel ce va cădea preste peatra aceasta, se va sfărâma; iar preste care va cădea ea, îl va spulberă.

45. Şi auzind Arhieriei şi Fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru dânsii grăeşte;

46. Şi căutând să-l prindă pre el, s'au temut de norod, de vreme ce ca pre un proroc îl aveă pre el.

42. Ps. 117, ²¹ s.; Is. 8, ¹⁴ şi 28, ¹⁶; Fapt. 4, ¹¹; Rom. 9, ³³; I Petr. 2, ⁶. 46. Luc. 7, ¹⁶.

35. Fapt. 7, ³². 38. 26, ³¹ 4.

CAPITOLUL XXII.

*Chemarea la nuntă. Întrebarea
pre dajdie. Saduchiei și învierea
morților. Întrebarea legiuitorului
pentru porunca cea mai mare din
lege. Iisus întreabă pre cărturari: al
cui fiu este Hristos?*

Și răspunzând Iisus iarăși a
sgrăit lor în pilde, zicând:

2. Aseănănatu-s'a împără-
ția cerului, omului împărat,
care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pre slugile sa-
le să strige pre cei chemați
la nuntă, dar nu vreă să vie.

4. Iarăși a mai trimis pre
alte slugi, zicând: Ziceți celor
chemați: Iată că am gătit
prânzul meu; juncii mei și ce-
le hrănite *ale mele s'au* jun-
ghiat, și toate *sânt* gata; ve-
niți la nuntă.

5. Dar ei nebăgând în seamă
s'au dus: unul la holda sa, al-
tul la neguțătoria sa;

6. Iar ceilalți prinzând pre
slugile lui i-au pedepsit și
i-au omorât pre ei.

7. Și auzind împăratul a-
cela, s'a mâniat; și trimițând
oștile sale, a pierdut pre uci-
gașii aceia și cetatea lor o a
ars.

XXII. 2. Luc. 14, ¹⁶ s.

8. Atunci a zis slugilor sale:
Iată nunta este gata, dar cei
chemați n'au fost vrednici.

9. Deci mergeți la răspân-
țiile căilor, și pre câți veți afla,
chemăți-i la nuntă.

10. Și eșind slugile acelea
la răspântii, au adunat pre
toți câți au aflat, și buni și răi;
și s'a umplut nunta de cei ce
ședeau.

11. Iar împăratul intrând să
vadă pre cei ce ședeau, vă-
zut-a acolo pre un om care
nu eră îmbrăcat în haină de
nuntă,

12. Și i-a zis lui: Prietene,
cum ai intrat aici neavând hai-
nă de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci împăratul a zis
slugilor: Legându-i lui mâinile
și picioarele, luați-l pre dânsul
și'l aruncați întru întune-
recul cel mai din afară; acolo
va fi plângerea și scrâșnirea
dinților;

14. Că mulți sânt chemați,
dar puțini aleși.

15. Atunci mergând Fari-
seii, sfat au făcut ca să'l prin-
dă pre el în cuvânt.

16. Și au trimis pre ucenicii

13. Marc. 12, ¹³; Luc. 20, ²⁰.

14. c. 19, ³⁰; 20, ¹⁶; Marc. 10, ³¹.

lor împreună cu Irodianii, zi-
când: Învățătorule, știm că a-
devărat ești, și calea lui Dum-
nezeu întru adevăr înveți, și
nu ți este fie grijă de nimenea,
că nu cauți în fața oamenilor.

17. Deci spune nouă: Ce ți
se pare ție? Se cade a da daj-
die Chesarului, sau nu?

18. Iar Iisus cunoscând vi-
elesugul lor, a zis: Ce mă is-
pitiți, fățarnicilor? Arătați-mi
mie banul dajdiei.

19. Iar ei au adus lui un
dinar.

20. Și a zis lor: Al cui este
chipul acesta și scriptura cea
de pre el?

21. Zis-au lui: Ale Chesar-
ului. Atunci a zis lor: Dați
dar înapoi pre cele ce sânt ale
Chesarului, Chesarului, și
pre cele ce sânt ale lui Dum-
nezeu, lui Dumnezeu.

22. Și auzind s'au mirat, și
lăsându-l pre ei s'au dus.

23. Intr'aceea zi au venit la
dânsul Saduchiei, carii zic, că
nu este înviere, și 'l-au între-
bat pre el, zicând:

24. Învățătorule, Moisi a
zis: De va muri cineva ne a-

18. Ps. 40, ⁷. 23. Marc. 12, ¹⁸;
Luc. 20, ³⁷. 24. A doua Leg. 25, ³.

vând feciori, să iă fratele lui
pre muerea lui și să ridice
sămânța fratelui său.

25. Deci erau la noi șapte
frați, și cel d'întâi însurân-
du-se, a murit, și neavând să-
mânță, a lăsat pre muiera sa
fratelui său.

26. Așisderea și al doilea,
și al treilea, până la al șeap-
telea.

27. Iar mai pre urmă de toți
a murit și muiera.

28. Deci, la înviere, a căruia
dintr'acei șapte va fi muieră?
că toți o au avut pre ea.

29. Iar Iisus răspunzând a
zis lor: Vă rătăciți, neștiind
Scripturile, nici puterea lui
Dumnezeu;

30. Că la înviere nici se în-
soară, nici se mărită, ci ca în-
gerii lui Dumnezeu în cer
sânt.

31. Iar pentru învierea mor-
ților, au n'ați cetit ceea ce s'a
zis vouă dela Dumnezeu, gră-
ind:

32. Eu sânt Dumnezeul lui
Avraam, și Dumnezeul lui I-
saac, și Dumnezeul lui Iacov?
Nu este Dumnezeu, Dumne-
zeu al morților, ci al viilor.

32. Eș. 3, ⁶.

33. Și auzind noroadele se mirau de învățătura lui.

34. Iar Fariseii auzind că a astupat gurile Saducheilor, s'au adunat împreună

35. Și l-au întrebat pre el, unul din ei, învățător de lege, is- l pre el și zicând:

36. Învățătorule, care poruncă este mai mare în lege?

37. Iar Iisus a zis lui: Să iubești pre Domnul Dumnezeu zeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este întâia și mai mare poruncă.

38. Iar a doua este asemenea acesteea: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

39. Intr'aceste două porunci, toată legea și prorocii atârnă.

40. Și fiind adunați Fariseii, i-a întrebat pre ei Iisus, zicând:

41. Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este? Zis-au lui: Al lui David.

42. Zis-a lor: Dar cum David cu Duhul îl numește pre el Domn? zicând:

43. Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta mea, până ce voi pune pre vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci, dacă David îl numește pre el Domn, cum este lui fiu?

45. Și niminea nu putea să-i răspundă lui cuvânt, nici a mai îndrăznit cineva dintr'acea zi să-l mai întrebe pre el.

CAPITOLUL XXIII.

Mustărâri Cărturarilor și Fariseilor.

Atunci Iisus a grăit noroadelor și ucenicilor săi, zicând:

2. Pre scaunul lui Moisi au șezut Cărturarii și Fariseii.

3. Deci, toate câte vor zice vouă să păziți, păziți și faceți, iar după lucrurile lor nu faceți, că ei zic și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoe de purtat, și le pun pre umerii oamenilor, iar ei

43. Ps. 109, 1; Fapt. 2, 34; I Cor. 15, 25; Evr. 1, 13.
XXIII. 3. Mal. 2, 7. 4. Luc. 11, 46; Fapt. 15, 10.

35. Marc. 12, 28; Luc. 10, 25.
37. A doua Leg. 6, 5.
38. Lev. 19, 18. 40. Marc. 12, 25; Luc. 20, 41.

nici cu degetul lor nu vor să le miște pre ele.

5. Și toate lucrurile lor le fac ca să se vadă de oameni, ca și lătesc filacteriile lor, și și măresc cepragele hainelor lor.

6. Și iubesc șederile cele mai întâi la ospățuri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri,

7. Și închinăciunile prin târguri, și a se chema de oameni: ravi, ravi.

8. Iar voi să nu vă numiți: ravi, că unul este Învățătorul vostru, Hristos, iar voi toți frați sântei.

9. Și tată să nu chemați vouă pre pământ, că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.

10. Nici să vă numiți: învățători, că unul este Învățătorul vostru, Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare între voi, să fie vouă slugă;

12. Că cel ce se va înălța pre sine, se va smeri, și cel ce se va smeri pre sine, se va înălța.

5. c. 6, 1; Num. 15, 38; A doua Leg. 6, 5 și 22, 12. 8. Marc. 12, 29; Luc. 11, 40. 9. Mal. 1, 6; Iac. 3, 1. 11. c. 20, 20 s. 12. Pild. 29, 23; Iov 19, 20; Ies. 17, 24; Luc. 14, 11 și 18, 44; I Petr. 5, 5.

13. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că mâncați casele văduveilor, făcând rugăciuni lungi, întru fățarie; pentru aceasta mai multă osândă veți lua.

14. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, nici pre cei ce vor să intre nu-i lăsați.

15. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că încongurați marea și uscatul ca să faceți un nemernic, și dacă se face, îl faceți pre el fiu gheenei îndoit decât pre voi.

16. Vai vouă, povățuitori orbi, care ziceți: Că cel ce se va jură pre biserică, nimic nu este; iar cel ce se va jură pre aurul bisericei, vinovat este.

17. Nebuni și orbi! căci ce este mai mare? aurul, sau biserică care sfințește pre aur?

18. Și: Cel ce se va jură pre oltar, nimic nu este; iar cel ce se va jură pre darul ce este d'asupra lui, vinovat este.

13. Marc. 12, 40; Luc. 20, 47.
14. Luc. 11, 52.

19. Nebuni și orbi! căci ce este mai mare? darul, sau oltarul care sfințește pre dar?

20. Deci, cela ce se jură pre oltar, se jură pre el și pre toate cele ce sânt d'asupra lui.

21. Și cela ce se jură pre biserică, se jură pre ea și pre cela ce locuște într'însa.

22. Și cela ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu și pre cela ce șea-de pre el.

23. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că zeciuți izma și mărarul și chimenul, și ați lăsat cele mai grele ale legii: judecata, și mila, și credința; acestea se cădea să le faceți, și acelea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbi, carii strecurați țânțarul și înghițiți cămila.

25. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! căci curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar dinlăuntru sânt pline de răpire și de nedreptate.

26. Farisee oarbe, curățește

întâi *partea* cea dinlăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea dinafară curată.

27. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că vă asemenați mormânturilor celor văruiute, care dinafară se arată frumoase, iar dinlăuntru sânt pline de oasele morților și de toată necurăția.

28. Așa și voi: din afară vă arătați drepti oamenilor, iar dinlăuntru sânteți plini de fățarnie și de fărădelege.

29. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că zidiți mormânturile prorocilor și împodobiți gropile dreptilor,

30. Și ziceți: De am fi fost în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași lor întru sângele prorocilor.

31. Drept aceea, înșivă mărturisiți de voi, că sânteți fii ai celor ce au omorât preproroci.

32. Și voi împlăți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, pui de năpărcă, cum veți scăpa de judecata gheenei?

34. Pentru aceasta, iată, eu

19. II Petr. 1, 9. 22. c. 5, 34.

23. Luc 11, 43. 25. Luc 11, 39.

26. Tit. 1, 15.

33. c. 3, 7. 34. Luc 11, 49; Fapt.

5, 40.

CAPITOLUL XXIV.

Dărâmarea Ierusalimului. Sfârșitul lumii.

Și eșind Iisus din biserică mergea, și s'au apropiat către dânsul ucenicii lui ca să i arăte lui zidirile bisericei.

2. Iar Iisus a zis lor: Ve-deți acestea toate? Amin grădesc vouă: Nu va rămâne aici peatră pre peatră, care să nu se risipească.

3. Și șezând el pre Muntele Maslinilor, s'au apropiat către dânsul ucenicii lui, deosebi, zicând: Spune nouă, când vor fi acestea? și care este semnul venirii tale și al sfârșitului veacului?

4. Și răpunzând Iisus a zis lor: Căutați să nu vă amăgia-scă cineva pre voi;

5. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând: Eu sânt Hristos, și pre mulți vor înșelă.

6. Și aveți să auziți războaie, și vești de războaie. Căutați să nu vă spăimântați,

7. Că se cuvine toate aces-

35. Fac. 4, 8; II Paral. 24, 21 s.; Luc. 11, 31; Evr. 11, 4. 37. Luc. 13, 31; III Imp. 9, 7. 38. Ioan 12, 13.

XXIV. 1. Marc. 13, 1; Luc. 21, 5. 4. Efes. 5, 6; Colos. 5, 18. 5. c. 7, 22; Ioan 5, 43.

tea să fie, ci încă nu va fi atunci sfârșitul.

8. Că se va scula neam pres-te neam, și împărăție preste împărăție, și va fi foamete și ciumă și cutremure pre a-locurea. Ci acestea toate vor fi începătură a durerilor.

9. Atunci vă vor da pre voi în necazuri, și vă vor omori pre voi, și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pre altul, și se vor urî unul pre altul.

11. Și mulți proroci minci-noși se vor scula și vor în-șelă pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fărădelegei, va răci dragostea multora;

13. Dar cea ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui a-ceastă evanghelie a împără-ției întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

9. Marc. 13, 8; Luc. 21, 11 s.; Ioan 16, 2. 10. c. 11, 6. 11. c. 7, 15.

12. II Tim. 3, 1. 13. c. 10, 22; Marc. 13, 13. 14. Rom. 10, 16.

15. Deci, când veți vedea u-râciunea pustiei, care s'a zis prin Daniil prorocul, stând în locul cel sfânt (cela ce ceteș-te să înțeleagă),

16. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți;

17. Și cel ce va fi pre casă, să nu se pogoare să ia ceva din casa sa;

18. Și cel ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să și ia haina sa.

19. Iar vai! celor ce vor a-vea în pântece și celor ce vor aplecă în zilele acelea!

20. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta.

21. Că va fi atunci ne-
caz mare, care n'a fost din înce-
putul lumii până acum, nici
va fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar fi mân-tuit tot trupul, dar pentru cei aleși se vor scurta zilele a-celea.

23. Atunci, de va zice vouă cineva: Iată, aici este Hristos, sau acolo, să nu credeți.

15. Dan. 9, 26 s. 17. Luc. 17, 37.

20. Eș. 16, 29. 21. Fapt. 1, 12.

23. Marc. 13, 21; Luc. 17, 23 și 21, 8.

24. Că se vor scula hri-
stoși mincinoși și proroci
mincinoși, și vor da semne
mari și minuni, cât să amă-
giască, de va fi cu puțință,
și pre cei aleși.

25. Iată, mai înainte am
spus vouă.

26. Deci, de vor zice vouă:
Iată în pustie este, să nu ie-
șiți; iată în cămări, să nu
credeți.

27. Că precum iese fulgerul
dela răsărit și se arată până
la apus, așa va fi și venirea
Fiiului Omului;

28. Că unde va fi trupul cel
mort, acolo se vor adună vul-
turi.

29. Însă îndată după ne-
cazul acelor zile, soarele se va
întuneca, și luna nu și va da
lumina sa, și stelele vor că-
dea din cer, și puterile ceru-
rilor se vor clăti.

30. Și atunci se va arăta
semnul Fiiului Omului pre
cer, și atunci vor plânge toate
semințele pământului; și vor
vedea pre Fiiul Omului ve-

nind pre norii cerului, cu pu-
tere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre îngerii
săi cu glas mare de trâmbiță,
și vor aduna pre cei aleși ai
lui din cele patru vânturi, de
la marginile cerurilor până la
marginile lor.

32. Iar dela smochin vă în-
vățați pildă: Când mlădița lui
este moale și înfrunzește, știți
că aproape este vara.

33. Așa și voi, când veți ve-
dea acestea toate, să știți că
aproape este lângă uși.

34. Amin grăesc vouă: Nu
va trece neamul acesta, până
când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pământul vor
trece, iar cuvintele mele nu
vor trece.

36. Iar de ziua aceea și cia-
sul, nimeni nu știe, nici înge-
rii din ceruri, fără numai Ta-
tăl meu singur.

37. Că precum a fost în zi-
lele lui Noe, așa va fi și ve-
nirea Fiiului Omului.

38. Și precum eră în zilele
cele mai înainte de potop:

31. I Cor. 15, 52; I Tes. 4, 16.

32. Marc. 13, 28; Luc. 21, 29.

33. Iac. 5, 9. 36. Marc. 13, 32.

37. Fac. 7, 1; Luc. 17, 26 s.; I
Petr. 3, 20.

26. A doua Leg. 18, 1. 28. Iov
30, 6. Avac. 1, 8. 29. Is. 13, 10;
Ier. 33, 1. 30. Ioil 2, 10; 3, 15; A-
poc. 1, 1.

mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua întru care a intrat Noe în corabie,

39. Și n'au știut până când a venit potopul și a luat pre toți; așa va fi și venirea Fiului Omului.

40. Atunci, doi de vor fi în câmp, unul se va lua și unul se va lăsa.

41. Două măcinând la moară, una se va lua și una se va lăsa.

42. Deci priveghiați, că nu știți în care cias Domnul vostru va veni.

43. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care cias va veni furul, ar fi priveghiat și n'ar fi lăsat să i sape casa lui.

44. Pentru aceasta și voi fiți gata, că în ciasul carele nu gândiți, Fiul Omului va veni.

45. Oare, cine este sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pre care l-a pus domnul său preste slugile sale, ca să le dea lor hrană la vreme?

40. Luc. 17, 35, s. 42. c. 25, 13; Marc. 13, 38, 39, 43. Luc. 12, 39; I Tes. 5, 2. 45. c. 25, 21; Luc. 12, 42; Evr. 3, 5.

46. Fericită este sluga aceea pre care venind domnul său îl va afla făcând așa.

47. Amin grăesc vouă, că preste toate averile sale îl va pune pre el.

48. Iar de va zice acea slugă rea întru inima sa: Zăbovesțe domnul meu a veni,

49. Și va începe a bate pre soțiile sale, și a mânca și a bea cu bețivii,

50. Veni-va domnul slugei aceiea în ziua întru care nu-l așteaptă, și în ciasul întru care nu știe,

51. Și-l va tăia pre el în două, și partea lui cu fățarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea și, scârșnirea dinților.

X CAPITOLUL XXV.

Pilda despre cele zece fecioare și despre talanți. Judecata de apoi.

A atunci se va asemăna împărăția cerurilor cu zece fecioare, care, luându-și candelile sale, au eșit întru întimpinarea mirelui.

2. Și cinci dintre ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

46. Apoc. 16, 15. 51. c. 8, 12 și 13, 42.

3. Cele nebune luându-și candelilele sale, n'au luat cu sine unt-de-lemn;

4. Iar cele înțelepte au luat unt-de-lemn în vasele sale, cu candelilele sale.

5. Și zăbovindu-se mirele, au dormitat toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare: Iată mirele vine! Ești întru întimpinarea lui.

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea și 'și-au împodobit candelilele sale.

8. Iar cele nebune au zis celor înțelepte: Dați-ne nouă din untul-de-lemn al vostru, că se sting candelile noastre.

9. Și au răspuns cele înțelepte, zicând: Nu cumva nu ne va ajunge nouă și vouă, ci mai bine mergeți la cei ce vând și vă cumpărați vouă.

10. Iar mergând ele să cumpere, venit-a mirele, și cele ce erau gata, au intrat cu el în nuntă, și s'a închis ușa.

11. Iar mai pre urmă au venit și celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă.

13. c. 24, 42; Marc. 13, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 12.

12. Iar el răspunzând a zis: Amin zic vouă: nu vă știu pre voi.

13. Drept aceea priveghiați, că nu știți ziua, nici ciasul întru care Fiul Omului va veni.

14. Că în ce chip un om ducându-se departe, a chemat slugile sale și le-a dat lor avuția sa;

15. Și unuia i-a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul, fiecare după puterea lui, și s'a dus îndată.

16. Și plecând cel ce luase cinci talanți, a neguțătorit cu dâșii și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cel cu doi, a dobândit și acesta alți doi.

18. Iar cel ce luase unul, ducându-se a săpat în pământ și a ascuns argintul domnului său.

19. După multă vreme a venit domnul slugilor aceloră și a făcut socoteală cu dâșii.

20. Și venind cel ce a luat cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat mie; iată, alți

cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Zis-a lui Domnul său: Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voiu pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cel ce a luat doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat mie; iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

23. Zis-a lui Domnul său: Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voiu pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Și venind și cel ce a luat un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om cumplit, seceri unde n'ai semănat și aduni de unde n'ai risipit.

25. Și temându-mă m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai al tău.

26. Și răspunzând domnul său, i-a zis lui: Slugă vicleană și leneșă, ai știut că secer unde n'am semănat, și adun de unde n'am risipit?

27. Pentru aceasta dar se cuveneă să fi dat argintul

24. c. 24, 45. 26. c. 18 32.

meu schimbătorilor, și venind eu aș fi luat al meu cu două bândă.

28. Luați, dar, dela el talantul, și-l dați celui ce are zece talanți;

29. Că tot celui ce are, i se va da și i va prisosi, iar dela cel ce n'are, și ceea ce i se pare că are, se va lua dela dânsul;

30. Și pre sluga cea netrebnică, aruncați-l întru întunecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul Omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu dânsul, atunci va ședeă pre scaunul slavei sale,

32. Și se vor adună înaintea lui toate limbile, și i va despărți pre dânsii unul de altul, precum desparte păstorul oile din ezi,

33. Și va pune oile de-a dreapta sa, iar ezii de-a stânga.

34. Atunci va zice împăratul, celor de-a dreapta lui: Veniți, binecuvântați Părintelui

29. c. 13, 12; Marc. 4, 25; Luc. 8, 18 și 19, 26. 30. c. 8, 13; 24, 31. 31. c. 16, 27; I Tesal. 4, 18. 32. Rom. 14, 10. 33. Ezech. 34, 17.

meu, moșteniți împărăția care este gătită vouă dela întemeierea lumii,

35. Că am flămânzit și mi-ați dat de am mâncat, am însetat și mi-ați dat de am băut, strein am fost și m-ați priimit,

36. Gol și m-ați îmbrăcat, bolnav am fost și m-ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptii; zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit? sau însetat și ți-am dat de ai băut?

38. Sau când te-am văzut strein și te-am priimit? sau gol și te-am îmbrăcat?

39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în temniță și am venit la tine?

40. Și răspunzând împăratul, va zice lor: Amin zic vouă: Întru cât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei prea miciei, mie ați făcut.

41. Atunci va zice și celor de-a stânga lui: Duceți-vă de la mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gă-

25. la. 58, 7; Ezech. 18, 7.

40. Psal. 10, 11; Evr. 6, 10.

25. c. 7, 41; Ps. 6, 4; Luc. 13, 27;

Apoc. 20, 10; 21, 8.

tit diavolului și îngerilor lui,

42. Că am flămânzit și nu mi-ați dat să măncă, am însetat și nu mi-ați dat să beau,

43. Strein am fost și nu m-ați priimit, gol și nu m-ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m-ați cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, zicând: Amin grăesc vouă: Întru cât n'ați făcut unuia dintr'acești prea mici, nici mie n'ați făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă veșnică, iar dreptii în viața veșnică.

CAPITOLUL XXVI.

Sfat impropriu lui Iisus. Ungerea lui cu mir. Cina cea de taină. Vânzarea lui. Rugăciunea în grădină. Prinderea și ducerea lui la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

Și a fost când a săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, a zis ucenicilor săi:

45. Marc. 14, 41. 46. Dan. 12, 2; Ioan 5, 29.

2. Știți că după două zile paștile vor fi, și Fiul Omului se va da să se răstigniască.

3. Atunci s'au adunat Arhierii și Cărturarii și bătrânii norodului în curtea Arhierelui, ce se numia Caiafa,

4. Și sfat au făcut să prindă pre Iisus cu vicleșug și să-l omoare.

5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare întru norod.

6. Iar fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,

7. Venit-a la dânsul o muliere având un alavastru cu mir de mult preț și l'a turnat pre capul lui, șezând el.

8. Iar ucenicii lui văzând, le-au părut rău, zicând: Pentru ce se face această pagubă?

9. Că se putea vinde acest mir drept mult și să se dea săracilor.

10. Iar Iisus știind, a zis lor: Pentru ce faceți supărare mulierii? că bun lucru a făcut cu mine;

11. Că pre săraci pururea

ii aveți cu voi, iar pre mine nu mă aveți pururea;

12. Că vărsând aceasta mirul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut.

13. Amin grăesc vouă: Ori unde se va propovedui evanghelia aceasta, în toată lumea, zice-se-va și ce a făcut această, întru pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprăzece, care se numia Iuda Iscarioteanul, mergând la Arhieriei, a zis lor: Ce mi veți da mie, și eu îl voi da pre el vouă?

15. Iar ei i-au pus lui treizeci de arginți.

16. Și de atunci căută vreme cu prilej ca să-l dea pre el.

17. Iar în ziua cea d'întâi a azimilor au venit ucenicii la Iisus, zicând lui: Unde voești să gătim ție să mănânci paștile?

18. Iar el a zis lor: Mergeți în oraș la oare-cine, și ziceți lui: Învățătorul zice: Vremea mea aproape este; la tine voi face paștile cu ucenicii mei.

19. Și au făcut ucenicii pre-

XXVI. 2. Marc. 14, 1; Luc. 22, 1.

3. Ioan 11, 47; 5. c. 27, 15.

7. Ioan 12, 3; 11. A doua Leg. 15, 11; Marc. 14, 7; Ioan 12, 8.

14. Marc. 14, 10; Luc. 22, 3, s.

15. Zah. 11, 12; 17. Marc. 14, 12;

Luc. 22, 7, s.

cum le a poruncit lor Iisus, și au gătit paștile.

20. Iar făcându-se seară, a ieșit cu cei doisprăzece ucenici ai săi.

21. Și mâncând ei, a zis: Amin grăesc vouă, că unul din voi va să mă vândă.

22. Iar ei întristându-se foarte, au început a zice lui, flecare dintr'înșii: Nu cumva eu sânt, Doamne?

23. Iar el răspunzând a zis: Că ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vândă.

24. Ci Fiul Omului merge, precum este scris pentru el, dar vai omului aceluia prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

25. Și răspunzând Iuda, cel ce l'a vândut pre el, a zis: Nu cumva sânt eu, Învățătorule? Zis-a lui: Tu ziseși.

26. Deci mâncând ei, luând Iisus pâinea și binecuvântând, a frânt și a dat ucenicilor și a zis: Luați, mâncați; aceasta este trupul meu.

27. Și luând paharul și

28. Marc. 14, 17, s.; Luc. 22, 14.

29. Ioan 13, 21; 23. Marc. 14, 20.

30. Paul. 40, 8; 26. I Cor. 11, 23.

mulțumind, a dat lor, zicând: Beți dintru acesta toți,

28. Că acesta este sângele meu al legii ceii noi, care pentru mulți se varsă spre eretarea păcatelor.

29. Și zic vouă, că nu voi mai bea de acum dintr'această roadă a viței, până în ziua aceea când o voi bea pre aceasta cu voi nouă întru împărăția Tatălui meu.

30. Și dând laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor.

31. Atunci a zis lor Iisus: Toți voi vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta, că scris este: Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile turmei.

32. Dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

33. Și răspunzând Petru, a zis lui: Deși toți se vor sminti întru tine, iar eu niciodată nu mă voi sminti.

34. Zis-a Iisus lui: Amin zic ție, că într'această noapte, mai înainte de a cântă cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

30. Marc. 14, 26, s.; Luc. 22, 30.

31. Zah. 13, 7; 34. Marc. 14, 30; Luc. 22, 34, s.; Ioan 13, 34.

35. Zis-a Petru lui: De mi s'ar întâmplă și a muri împreună cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Așijderea încă și toți ucenicii au zis.

36. Atunci a venit Iisus împreună cu dânșii în satul ce se numește Ghetsimani, și a zis ucenicilor: Ședeți aici până voi merge să mă rog acolo.

37. Și luând pre Petru și pre cei doi fii ai lui Zevedei, a început a se întristă și a se mâhni.

38. Atunci a zis lor Iisus: Întristat este sufletul meu, până la moarte; rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine.

39. Și mergând puțin mai înainte, a căzut pre fața sa, rugându-se și zicând: Părintele meu, de este cu putință, treacă dela mine paharul acesta; însă nu precum voesc eu, ci precum tu.

40. Și a venit către ucenici și i-a aflat pre dânșii dormind, și a zis lui Petru: Așa, n'ați putut un cias a priveghia împreună cu mine.

41. Priveghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.

42. Iarăși a doua oară mergând s'a rugat, zicând: Părintele meu, de nu poate trece acest pahar dela mine, ca să nu-l beau pre el, fie voea ta.

43. Și venind i-a aflat pre dânșii iarăși dormind, că erau ochii lor îngreuiați.

44. Și lăsându-i pre ei, mergând iarăși s'a rugat a treia oară, acelaș cuvânt zicând.

45. Atunci a venit la ucenicii săi și le a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți; iată, s'a apropiat ciasul și Fiul Omului se va da în mâinile păcătoșilor.

46. Sculați-vă, să mergem; iată, s'a apropiat cela ce m'a vândut.

47. Și încă el grăind, iată Iuda, unul din cei doisprăzece, a venit, și împreună cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, trimiși de Arhieri și de bătrânii norodului.

48. Iar cela ce-l vânduse

41. Marc. 14, 38. 45. Marc. 14, 41.
47. Marc. 14, 43, s.; Luc. 22, 47, s.;

Ioan 18, 2.

36. Ioan 18, 1. 39. Luc. 22, 41.

pre el, le a dat lor semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el.

49. Și îndatăși apropiindu-se de Iisus, a zis: Bucură-te, învățătorule! Și l-a sărutat pre el.

50. Iar Iisus a zis lui: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se ei au pus mâinile pre Iisus și l-au prins pre el.

51. Și iată, unul din cei ce erau cu Iisus, întinzându-și mâna și-a scos sabia sa, și lovind pre sluga Arhieriului, i-a tăiat urechea lui.

52. Atunci a zis Iisus lui: Întoarce sabia ta în locul ei, că toți cei ce scot sabie, de sabie vor muri.

53. Au ți se pare că nu pot a ruga acum pre Tatăl meu, și să-mi pue mie înainte mai mult decât douăsprăzece leghioane de îngeri?

54. Dar cum se vor umple scripturile, care zic, că apa se cade să fie?

55. Intr'acelaș cias a zis Iisus noroadelor: Ca la un tâlhar ați eșt cu săbii și cu fuști

49. II Imp. 20, 9. 51. Ioan. 18, 10.
54. Ps. 91, 1, s.; Is. 53, 10.

să mă prindeți pre mine? În toate zilele la voi ședeam, învățând în biserică, și nu m'ați prins pre mine.

56. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se pliniască scripturile prorocilor. Atunci ucenicii toți lăsându-l pre el au fugit.

57. Iar ei prinzând pre Iisus l-au dus la Caiafa Arhieriul, unde Cărturarii și bătrânii erau adunați.

58. Iar Petru mergea după el de departe, până la curtea Arhieriului; și intrând înăuntru, ședea cu slugile, să vadă sfârșitul.

59. Iar Arhieri și bătrânii și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să-l omoare pre el;

60. Și n'au aflat, deși multe mărturii mincinoase veniseră de față. Iar mai pre urmă venind două mărturii mincinoase, au zis:

61. Acesta a zis: Pot să stric biserică lui Dumnezeu, și în trei zile s'o zidesc pre dânsa.

62. Și sculându-se Arhieriul, a zis lui: Nimica nu răs-

57. Marc. 14, 53; Luc. 22, 54; Ioan 18, 24. 61. c. 27, 40; Ioan 2, 19.

punzi? Ce aceștia mărturisesc asupra ta?

63. Iar Iisus tăcea. Și răspunzând Arhiereul a zis lui: Juru-te pre Dumnezeuul cel viu, ca să spui nouă de ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Zis-a Iisus lui: Tu ai zis; însă zic vouă: De acum veți vedea pre Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și venind pre norii cerului.

65. Atunci Arhiereul și-a rupt hainele sale, zicând: A hulit; ce ne mai trebuie alte mărturii? Iată, acum ați auzit hula lui.

66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând, au zis: Vinovat este morței.

67. Atunci au scuipat în obrazul lui și cu pumnii l-au bătut, iar alții îi dău palme, zicând:

68. Prorocește nouă, Hristoase, cine este cel ce te-a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte; și a venit la el o

63. III Imp. 22, 16. 64. c. 16, 27; Marc. 14, 63; Ps. 109, 1. 66. Ier. 26, 11. 67. Is. 50, 6. 69. Marc. 14, 66; Luc. 22, 56; Ioan 18, 16.

slujnică, zicând: Și tu erai cu Iisus Galileeanul.

70. Dar el s'a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu știu ce zici.

71. Și eșind el la poartă, l-a văzut pre el alta, și a ținut celor de acolo: Și acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Și iarăși s'a lepădat cu jurământ: Nu știu pre omul acesta.

73. Iar preste puțin apropiindu-se cei ce stau, au zis lui Petru: Adevărat, și tu dintr'înșii ești, că și graiul tău arătat te face pre tine.

74. Atunci a început a se blestema și a se jură, că nu știu pre omul acesta. Și îndatăși cocoșul a cântat.

75. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce i zisese lui, că mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine; și, eșind afară, a plâns cu amar.

CAPITOLUL XXVII.

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se căste. Patimile Domnului. Răstignirea, moartea și îngroparea lui. Paza mormântului.

Iar dacă s'a făcut ziuă, sfat au făcut toți Arhiereii și bătrânii norodului asupra lui Iisus, ca să l'omoare pre el.

2. Și legându-l pre dânsul, l-au dus și l-au dat domnului Pilat din Pont.

3. Atunci văzând Iuda, cel ce l-a vândut pre el, că s'a judecat spre moarte, căinându-se, a întors cei treizeci de arginți Arhiereilor și bătrânilor, zicând:

4. Greșit-am de am vândut sânge nevinovat. Iar ei au zis: Ce este nouă? Tu vei vedea.

5. Și aruncând arginții în biserică, s'a dus de acolo; și mergând s'a spânzurat.

6. Iar Arhiereii luând arginții, au zis: Nu se cuvine a i pune pre aceștia în corvană, de vreme ce preț de sânge este.

7. Și sfat făcând, au cumpărat cu ei țarina olarului,

pentru îngroparea streinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, țarina sângelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a zis prin prorocul Ieremia, ce zice: Și au luat treizeci de arginți, prețul celui prețuit, care s'a prețuit de fiii lui Israil,

10. Și i-au dat pre ei pre țarina olarului, precum mi-a spus mie Domnul.

11. Iar Iisus stă înaintea dregătorului; și l-a întrebat pre el dregătorul, zicând: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui: Tu zici.

12. Și când grăiau asupra lui Arhiereii și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui, Nu auzi câte mărturisesc asupra ta?

14. Și nu i a răspuns lui la nici un cuvânt, cât se miră dregătorul foarte.

15. Iar la praznic aveă obicei dregătorul să sloboziască norodului un vinovat, pre care vreau ei.

9. Ier. 18, 1; Zah. 11, 13.

10. Marc. 15, 2; Luc. 23, 3; Ioan 18, 33. 15. Marc. 15, 6; Luc. 23, 17; Ioan 18, 30.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, ce se numia Varava.

17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: Pre care voiți să vă slobozesc vouă? pre Varava, sau pre Iisus ce se zice Hristos?

18. Că știți, că pentru pizmă 'l-au dat pre el.

19. Și șezând el pre scaun la judecată, a trimis la dânsul muierea lui, zicând: Nimic ție și dreptului acestuia, că multe am pățimit astăzi în vis pentru dânsul.

20. Iar Arhierii și bătrânii au plecat pre noroade ca să ceară pre Varava, iar pre Iisus să 'l peardă.

21. Și răspunzând dregătorul, a zis lor: Pre care voiți dintr'amândoi să vă slobozesc vouă? Iar ei au zis: Pre Varava.

22. Zis-a lor Pilat: Dar ce voi face lui Iisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toți: Să se răstigniască!

23. Iar dregătorul a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau, zicând: Să se răstigniască!

23. Marc. 15, 14

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gălceavă se face, luând apă și-a spălat mâinile înaintea norodului, zicând: Nevinovat sânt de sângele dreptului acestuia; voi veți vedea.

25. Și răspunzând tot norodul, a zis: Sângele lui asupra noastră și asupra feciorilor noștri.

26. Atunci le-a slobozit lor pre Varava, iar pre Iisus, bătându-l, 'l-a dat să se răstigniască.

27. Atunci ostașii dregătorului ducând pre Iisus în divan, adunat-au la dânsul toată mulțimea ostașilor.

28. Și dezbrăcându-l pre el, 'l-au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Și împletind cunună de spini, au pus în capul lui, și în trestie în dreapta lui; și în genunchind înaintea lui, își băteau joc de el, zicând: Bucură-te, împăratul Iudeilor!

30. Și scuipând asupra lui, au luat trestia, și 'l băteau pre el preste cap.

31. Și dacă 'l-au batjocurit

24. A doua Leg. 21, 6. 27. Marc. 15, 16. 30. Is. 50, 6. 31. Marc. 15, 20.

pre dânsul, au dezbrăcat de pre el hlamida și 'l-au îmbrăcat în hainele sale, și 'l-au dus pre dânsul să 'l răstigniască.

32. Iar eșind afară au aflat pre un om Chirinean, anume Simon; pre acesta 'l-au silit să ducă crucea lui.

33. Și venind la locul ce se numește Golgota, care se zice: locul căpăținei,

34. 'l-au dat lui să bea oțet amestecat cu fiere, și gustând, nu vreă să beă.

35. Iar după ce 'l au răstignit pre el, au împărțit hainele lui, puind sorți, ca să se pliniască ceea ce s'a zis de prorocul: Împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Și șezând îl păziau pre el acolo.

37. Și au pus d'asupra capului lui, vina lui scrisă: **Acesta este Iisus Impăratul Iudeilor.**

38. Atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga.

39. Iar cei ce treceau îl hu-

34. Ps. 68, 11. 35. Ps. 21, 20; Ioan 19, 11. 38. Luc. 23, 23.

liau pre dânsul, clătind cu capetele sale și zicând:

40. Că ce strici biserica și în trei zile o zidești, măntuește-te pre tine însuși. De ești Fiiul lui Dumnezeu, poară-te de pre cruce.

41. Așijderea încă și Arhierii batjocurindu-l, împreună cu Cărturarii și cu bătrânii și cu Fariseii, ziceau:

42. Pre alții a mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască? De este împărat al lui Israil, pogoare-se acum de pre cruce, și să credem într'însul.

43. Nădăduia spre Dumnezeu; izbăviască-l acum pre dânsul, de îl voește pre el; că a zis, că Fiiul lui Dumnezeu sânt.

44. Așijderea și tâlharii, cei ce erau împreună cu el răstigniți, îl ocărau pre el.

45. Iar dela al șaselea cias întunerec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea cias.

46. Iar în ciasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând, „*Ili, Ili, lima savah-*

40. Ioan 2, 19. 43. Ps. 21, 7. 44. Luc. 23, 30. 46. Ps. 21, 2.

tani? adevă: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, căci m'ai lăsat?

47. Iar unii din cei ce stau acolo auzind, ziceau: Pre Ilie strigă acesta

48. Și îndată alergând unul dintr'înșii, și luând un burete 'l a umplut de oțet, și puindu-l într'o trestie 'l-a adăpat pre el.

49. Iar ceilalți ziceau: Lasă, să vedem, au veni-va Ilie să-l mântuiască pre el?

50. Iar Iisus iarăși strigând cu glas mare, și-a dat duhul.

51. Și iată, catapeteasma bisericei s'a rupt în două, de sus până jos, și pământul s'a cutremurat, și petrele s'au despiciat,

52. Și mormânturile s'au deschis, și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'au sculat.

53. Și eșind din mormânturi, după învierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce erau împreună cu el păzind pre I-

isus, văzând cutremurul și cele ce s'au făcut, s'au înfricoșat foarte, zicând: Adevărat Fiu al lui Dumnezeu a fost acesta.

55. Și erau acolo și muieri multe, de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui;

56. Intre care eră Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacov și a lui Iosie, și muma fiilor lui Zevedei.

57. Iar făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, numele lui Iosif, care și el fusese ucenic al lui Iisus.

58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. Și luând Iosif trupul, 'l-a înfășurat în giulgiu curat,

60. Și 'l-a pus pre el într'un mormânt nou al său, pre care îl săpase în peatră; și prăvălind o peatră mare pre ușa mormântului, s'a dus.

61. Și eră acolo Maria Magdalena și cealaltă Marie, șe-

55. Marc. 15, 40, s.; Luc. 23, 49; Ioan 19, 25. 57. Marc. 15, 42, s.; Luc. 23, 50, s.; Ioan 19, 38, s. 60. Is. 53, 9.

48. Luc. 23, 36; Ioan 19, 39. 50. Marc. 15, 37. 51. Eș. 26, 31. 54. Marc. 15, 39; Luc. 23, 47, s.

zând în preajma mormântului.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s'au adunat Arhieriei și Fariseii la Pilat,

63. Zicând: Doamne, adu-su-ne-am aminte că înșelătorul acela a zis, încă fiind viu: După trei zile mă voi scula.

64. Deci, poruncește să se întăriască mormântul până a treia zi; nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure pre el și să zică norodului că s'a sculat din morți; și va fi rățacirea cea de apoi mai rea decât cea d'întâi.

65. Zis-a lor Pilat: Aveți eustodie; mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar ei mergând au întărit mormântul, pecetluind peatra și punând custodie.

CAPITOLUL XXVIII.

Învierea lui Hristos. Îngerul și femeile la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor și porunca dată lor.

Iar sâmbătă târziu, întru ceea ce luminează spre una a sâmb-

ătă, Dan. 6, 17.

XXVIII. I. Marc. 16, 1; Luc. 24, 1; Ioan 20, 1.

betelor, a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie să vadă mormântul.

2. Și iată, cutremur mare s'a făcut; că îngerul Domnului, pogorându-se din cer și venind, a prăvălit peatra de pre ușă, și ședeă d'asupra ei.

3. Și eră vederea lui ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'au cutremurat cei ce păziau și s'au făcut ca niște morți.

5. Iar îngerul răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți voi, căci știu, că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu este aici, că s'a sculat, precum a zis. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. Și degrab mergând, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți; și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veți vedea pre dânsul. Iată, am spus vouă.

8. Și eșind degrab dela mormânt, cu frică și cu bucurie

3. Marc. 16, 6. 5. Marc. 16, 6; Luc. 24, 5. 6. c. 12, 40. 7. c. 20, 32. 8. Marc. 16, 8.

mare, au alergat să vestiască ucenicilor lui.

9. Și, când mergeau ele să spună ucenicilor lui, iată, Iisus le-a întâmpinat pre dânsle, zicând: Bucurați-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui, și s'au închinat lui.

10. Atunci a zis lor Iisus: Nu vă temeți! mergeți și vestiți fraților mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. Iar mergând ele, iată, unii din strejari venind în cetate au vestit Arhierilor toate cele ce s'au făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și sfat făcând, arginți mulți au dat ostașilor, zicând:

13. Spuneți că ucenicii lui noaptea venind, 'l-au furat pre el, dormind noi.

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom po-

toli pre el, și pre voi fără de grijă vă vom face.

15. Iar ei luând arginții au făcut cum 'i-au învățat; și s'a vestit cuvântul acesta întru Iudei până astăzi.

16. Iar cei unsprăzece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-a poruncit lor Iisus.

17. Și văzându'l pre el s'au închinat lui, iar unii s'au îndoit.

18. Și apropiindu-se Iisus le-a grăit lor, zicând: Datumi-s'a toată puterea în cer și pre pământ.

19. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându'i pre ei în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh,

20. Învățându'i pre dânsii să păziască toate câte am poruncit vouă; și iată, eu cu voi sânt în toate zilele până la sfârșitul veacului; amin.

16. Luc. 24, 52. 18. c. 11, 27.

19. Marc. 16, 15. 20. c. 18, 20.

9. Marc. 16, 9. 10. Ioan 20, 17.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

CAPITOLUL I.

Iisus botezat de Ioan. Ispitirea. Chemarea Apostolilor. Vindecări de felurite boale.

Începerea evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum s'a scris în profeți: Iată, eu trimit pre îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Eră Ioan botezând în pustie și propoveduind bo-

1. 1. Mat. 3, 1; Mat. 11, 10; Luc. 7, 31. 2. Is. 40, 3; Mat. 3, 3; Luc. 4, 4. 3. Ioan 1, 23. 4. Mat. 3, 1; Luc. 3, 1. Ioan 1, 6. s.

tezul pocăinței, întru ertarea păcatelor.

5. Și mergeau la dânsul toată laturea Iudeei și Ierusalimleanii, și se botezau toți în râul Iordanului dela dânsul, mărturisindu'și păcatele sale.

6. Și eră Ioan îmbrăcat cu peri de cămilă, și cu brâu de curea îngrejurul mijlocului lui, și mănca acride și miere sălbatică,

7. Și propoveduia, zicând: Vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sânt vrednic, plecându-mă, să'i dezleg cureaua încălțămintelor lui.

6. Lev. 11, 22. 7. Mat. 3, 11; Luc. 3, 16; Ioan 1, 27.

8. Eu adevărat v'am botezat pre voi cu apă, iar acela vă va boteza pre voi cu Duhul Sfânt.

9. Și a fost în zilele acelea, a venit Iisus din Nazaretul Galileei și s'a botezat dela Ioan în Iordan.

10. Și îndată eșind din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumb pogorându-se preste dânsul;

11. Și glas a fost din ceruri: Tu ești Fiul meu cel iubit, întru care bine-am-voit.

12. Și îndată l-a scos pre dânsul duhul în pustie.

13. Și eră acolo în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de Satana, și eră cu hiarele, și îngerii slujiau lui.

14. Și după ce s'a prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propoveduind evanghelia împărăției lui Dumnezeu,

15. Și zicând, că s'a plinit vremea și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în evanghelie.

16. Și umblând pre lângă

Marea Galileei, a văzut pre Simon și pre Andrei, fratele lui, aruncând mreaja în mare, că erau pescari.

17. Și le-a zis lor Iisus: Veniți după mine, și vă voi face pre voi a fi vânători de oameni.

18. Și îndatăși lăsânduși mrejele au mers după dânsul.

19. Și de acolo mergând mai înainte puțin, a văzut pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan fratele lui, dregânduși și ei mrejele în corabie.

20. Și îndatăși i-a chemat pre dânsii; și lăsând pre tatăl lor Zevedei în corabie, împreună cu năimiții, s'au dus după dânsul.

21. Și a intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrând în sinagogă, învăță.

22. Și se spăimântau toți de învățătura lui; că eră învățându-i pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

23. Și eră în sinagoga lor un om cu duh necurat, și a strigat grăind:

24. Lasă; ce este nouă și ție Iisuse Nazarineanule? Ai

19. Mat. 4, 21. 22. Mat. 7, 28; Luc. 4, 32. 23. Luc. 4, 33. 24. c. 5, 1.

9. Mat. 3, 16; Luc. 3, 21; Ioan 1, 32.
11. Mat. 3, 17; Luc. 3, 21.
12. Mat. 4, 1; Luc. 4, 1. 14. Mat. 4, 17; Luc. 4, 15. 15. Gal. 4, 1.
16. Mat. 4, 18; Luc. 5, 2.

venit să ne perzi pre noi? Te știu pre tine cine ești, Sfântul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus l-a certat pre el, grăind: Taci, și ești dintr'însul.

26. Și l-a scuturat pre el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare, a eșit dintr'însul.

27. Și s'au spăimântat toți, cât se întrebau între sine, grăind: Ce este aceasta? *Ce este această învățătură nouă?* că, cu stăpânire poruncește și duhurilor celor necurate, și l'ascultă pre dânsul.

28. Și a eșit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Și îndată eșind din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri; și îndată au spus lui pentru dânsa.

31. Și venind o a ridicat pre ea, apucându-o de mână, și o a lăsat pre dânsa frigurile îndată, și slujiă lor.

32. Iar făcându-se seară, când apunea soarele, adu-

ceau la dânsul pre toți bolnavii și îndrăciții.

33. Și toată cetatea eră adunată la ușă.

34. Și a vindecat pre mulți, carii pătimiau rău de multe feluri de boale, și mulți draci a gonit; și nu lăsă să grăiască dracii, că știau pre el că este Hristos.

35. Și a doua zi toarte de noapte sculându-se a eșit și s'a dus în loc pustiu, și acolo se rugă.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau cu el,

37. Și găsindu-l pre dânsul, i-au zis lui: Toți te caută.

38. Și a grăit lor: Să mergem în orașele și în satele ce sânt mai aproape, ca să propoveduesc și acolo; că spre aceasta am venit.

39. Și propoveduiă în adunările lor, în toată Galileea, și dracii scotea,

40. Și a venit la dânsul un lepros, rugându-l pre el și în-genunchind înaintea lui, și zicând lui, că de vei vreă, poți să mă curățești pre mine.

34. Fapt. 16, 17; s. 35. Luc. 4, 42.

38. Luc. 4, 43. 40. Mat. 8, 1; Luc. 5, 12.

28. c. 9, 25. 29. Mat. 8, 14; Luc. 4, 40. 32. Mat. 8, 16; Luc. 4, 40.

41. Iar lui Iisus făcându-i-se milă, a întins mâna și s'a atins de el, și i-a zis lui: Voesc, curățește-te.

42. Și zicând el, îndată s'a depărtat dela dânsul lepra, și s'a curățit.

43. Și răstindu-se către dânsul, numai decât l-a slobozit pre el,

44. Și i-a zis lui: Vezi, nimenui nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, și dă, pentru curățirea ta, cele ce a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

45. Iar el eșind a început a propovedui multe și a vesti cuvântul, cât nu mai putea el aievea să intre în cetate, ci eră afară, în locuri pustii, și veniau la el de pretutindenea.

CAPITOLUL II.

Vindecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei și ospățul cu vameșii. Despre post. Ucenicii smulg spice sâmbăta.

Și a intrat iarăși în Capernaum după câteva zile, și s'a auzit că este în casă.

43. c. 3, 12. 44. Lev. 14, 2.
45. Luc. 5, 15.

2. Și îndată s'au adunat mulți, cât nu mai puteau încăpea nici pre lângă ușă, și graiă lor cuvântul.

3. Și au venit la el, aducând un slăbănog, care se purta de patru.

4. Și neputând ei a se apropia de el, pentru norod, au descoperit casa unde eră, și spărgând, au pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale.

6. Și erau acolo unii din Cărturari șezând și cugetând întru inimile sale:

7. Ce acesta așa grățește hule? Cine poate ertă păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscând Iisus, cu duhul său, că așa cugetau aceia întru sine, le-a zis lor: Ce cugetați aceștea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne: a zice slăbănogului, iartă-ți-se ție păcatele, sau a zice: scoală și-ți ridică patul tău și umblă?

10. Ci ca să știți că putere

II. 3, s. Mat. 9, 1, s.; Luc. 5, 17, s.
8. Ioan 2, 24.

are Fiul. omului pre pământ a ertă păcatele (a zis slăbănogului):

11. Ție zic: scoală și îți ridică patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s'a sculat îndată, și ridicându-și patul, a eșit înaintea tuturor, cât se spăimântau toți și laudau pre Dumnezeu, zicând, că nici o dată n'am văzut așa.

13. Și a eșit iarăși la mare, și toată mulțimea venia la el și îi învăța pre dânșii.

14. Și trecând, a văzut pre Levial lui Alfeu, șezând la vama, și i-a zis lui: Vino după mine. Și sculându-se a mers după dânsul.

15. Și a fost când a șezut în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeau împreună cu Iisus și cu ucenicii lui, că erau mulți și mergeau după el.

16. Iar Cărturarii și Fariseii văzându-l pre el că mănâncă cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor lui: Ce este că, cu vameși și cu păcătoșii mănâncă și bea?

17. Și auzind Iisus, a zis lor: N'au trebuință cei sănă-

toși de doftor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem pre cei drepți, ci pre cei păcătoși, la pocăință.

18. Și erau ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postindu-se; și au venit și i-au zis lui: Pentruce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Și a zis lor Iisus: Au doară pot fii nunței să postiască până când este mirele cu dânșii? Câtă vreme au pre mirele cu ei, nu pot să postiască.

20. Dar vor veni zile când se va lua dela dânșii mirele, și atunci vor posti într'acele zile.

21. Și nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche; iar de nu, își ia plinierea lui cel nou dela cea veche, și mai rea spărtură se face.

22. Și nimenea nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge foi, și vinul se varsă și foi per; ci vinul nou în foi noi se cuvine să se pue.

18. Mat. 9, 12, s. 21. Mat. 9, 16;
Luc. 5, 30

14. Mat. 9, 9, s.; Luc. 5, 27.

23. Și a fost când mergea el sâmbăta prin semănături, și au început ucenicii lui a merge smulgând spice.

24. Iar Fariseii au zis lui: Vezi, ce fac sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el a zis lor: Au nici o dată n'ați cetit ce a făcut David, când a avut lipsă și a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în vremea lui Aviator Arhiereului, și pânile punerei înainte le-a mâncat, care nu i se cădea să le mănânce, fără numai preoților, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și a zis lor: Sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbăta.

28. Drept aceea, Domn este Fiul Omului și al sâmbetei.

23. Mat. 12, 8; Luc. 6, 1; A doua Leg. 23, 24, s. 24. Eș. 20, 10.

26. I Imp. 21, 6; Eș. 29, 22, s.; Lev. 24, 9. 27. A doua Leg. 5, 14.

28. Luc. 6, 5.

CAPITOLUL III.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Hula împotriva Duhului Sfânt. Muma și frații lui Iisus.

Și a intrat iarăși în sinagogă, și era acolo un om având mâna uscată.

2. Și îl pândiau pre dânsul de îl va vindeca pre el sâmbăta, ca să-l învinuiască pre el.

3. Și a zis omului celui ce avea mâna uscată: Ridică-te în mijloc.

4. Și a zis lor: Se cuvine sâmbăta bine a face, sau rău a face? suflet a mântui, sau a perde? Iar ei tăceau.

5. Și căutând spre ei cu mânie, întristându-se pentru împetrirea inimei lor, a zis omului: Intinde-ți mâna ta. Și o a întins; și a venit mâna lui la starea cea d'întâi, sănătoasă ca și cealaltă.

6. Și eșind Fariseii, îndată au făcut sfat cu Irodianii împotriva lui, ca să-l peardă pre dânsul.

7. Iar Iisus s'a dus cu u-

III. 1. Mat. 12, 9, s.; Luc. 6, 6.

5. III Imp. 13, 6. 6. Mat. 12, 14.

7. Luc. 6, 17; Ioan 6, 1.

cenicii săi către mare, și după dânsul a mers mulțime multă din Galileea; și din Iudeea,

8. Și din Ierusalim, și din Idumea, și de ceea parte de Iordan, și cei dinprejurul Tirusului și al Sidonului, mulțime multă, auzind câte făcea, au venit către dânsul.

9. Și a zis ucenicilor săi, ca să stea o corăbioară aproape de el, pentru norod, ca să nu-l impresoare pre el;

10. Că pre mulți a vindecat, cât năvăliau spre el ca să se atingă de dânsul câți aveau băta.

11. Și duhurile cele necurate când îl vedeau pre el, cădeau înaintea lui și strigau, grăind: Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și mult îi certă pre dânsul ca să nu-l facă arătat pre el.

13. Și s'a suit la munte și a chemat pre care a vrut el însuși, și au venit la dânsul.

14. Și a făcut doisprăzece ca să fie cu el și să-i trimită pre dânsii să propoveduiască,

15. Și să aibă putere a vindeca boalele și a goni dracii.

11. Luc. 4, 41. 12. Mat. 12, 10.

14. Mat. 10, 1; Luc. 6, 13.

16. Și a pus lui Simon numele: Petru.

17. Și pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele: Voanergheș, adică: Fiii tunetului.

18. Și pre Andrei, și pre Filip, și pre Vartolomei, și pre Matei, și pre Toma, și pre Iacov al lui Alfeu, și pre Tadei, și pre Simon Cananitul,

19. Și pre Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pre el. Și au venit în casă,

20. Și iarăși s'a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâne să mănânce.

21. Și auzind cei ce erau de spre dânsul, au eșit să-l prindă pre el, zicând, că nu și este în fire.

22. Și Cărturarii cei ce se pogorâseră din Ierusalim ziceau cum că Veelzevul are, și cum că, cu domnul dracilor scoate dracii.

23. Și chemându-i pre dânsii, în pilde grăia lor: Cum poate Satana să scoată pre Satana?

16. Mat. 10, 2. 17. Ps. 28, 3 și 68, 36. 20. c. 6, 31. 22. Mat. 9, 34 și 12, 24; Luc. 11, 15.

24. Și dacă împărăția se va împărechia între sine, nu poate să stea împărăția aceea.

25. Și dacă casa se va împărechia între sine, nu poate să stea casa aceea.

26. Și dacă Satana s'a sculat însuși asupra sa și s'a împărechiat, nu poate să stea, ci are sfârșit.

27. Nimeni nu poate să jăfuiască vasele celui tare, intrând în casa lui, de nu va lega întâi pre cel tare, și atunci va jefui casa lui.

28. Amin grăesc vouă: Toate păcatele se vor erta fiilor oamenilor, și hulele ori câte vor huli,

29. Dar cine va huli împotriva Sfântului Duh, n'are ertare în veac, ci este vinovat judecăței de veci,—

30. Pentru că ziceau: Duh necurat are.—

31. Atunci au venit frații și muma lui, și stând ei afară, au trimis la el, chemându'l pre dânsul.

32. Și ședeă norodul împrejurul lui, și a zis lui: Iată, muma ta și frații tăi și surorile tale afară, te caută pre tine.

24. Luc. 11, 17. 32. Luc. 8, 20.

33. Și a răspuns lor, grăind: Cine este muma mea și frații mei?

34. Și căutând la cei ce ședeau împrejurul lui, a zis: Iată muma mea și frații mei;

35. Că oricine va face voea lui Dumnezeu, acela fratele meu și sora mea și muma mea este.

CAPITOLUL IV.

Pilda seminței. Certarea vântului și a mării.

Și iarăși a început a învăța lângă mare, și s'a adunat la dânsul norod mult, cât a intrat el în corabie și a șezut pre mare, și tot norodul stă pre uscat lângă mare.

2. Și 'i învăța pre dânșii în pilde, mult, și grăia lor întru învățătura sa:

3. Ascultați! Iată, a eșit semănătorul să seamene.

4. Și a fost când semăna, una adecă a căzut lângă cale, și au venit paserile și o au mâncat pre dânsa;

5. Iar alta a căzut pre petriș, unde n'avea pământ mult, și îndatăși a răsărit, căci n'avea pământ adânc,

IV. 1. Mat. 13, 1; Luc. 8, 4.

6. Și răsărind soarele, s'a pălit, și pentru că n'avea rădăcină, s'a uscat;

7. Iar alta a căzut în spini, și s'au înălțat spinii și s'a înecat și n'a dat rod;

8. Iar alta a căzut în pământ bun, și a dat roadă înălțându-se și crescând, și a adus: una treizeci, iar alta șezeci, iar alta o sută.

9. Și zicea lor: Cela ce are urechi de auzit, audă.

10. Iar când a fost deosebi, l-au întrebat pre el de pildă, cei ce erau lângă el împreună cu cei doisprăzece.

11. Și le-a zis lor: Vouă s'a dat a ști taina împărăției lui Dumnezeu, iar celor de afară toate în pilde sânt lor;

12. Ca privind să priviască, și să nu vadă, și auzind să audă, și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să se erte lor păcatele.

13. Și le-a zis lor: Au nu știți pilda aceasta? Și cum veți înțelege toate pildele?

14. Cela ce seamănă, cuvântul seamănă,

15. Și aceștia sânt cei de lângă cale, unde se seamănă

11. Mat. 11, 25.

cuvântul, și când îl aud, îndată vine Satana și ia cuvântul care este semănat întru inimele lor.

16. Și aceștia sânt așijderea cei ce se seamănă pre petriș, carii, când aud cuvântul, îndată cu bucurie îl primesc pre el,

17. Dar n'au rădăcină întru sineși, ci sânt până la o vreme, după aceea făcându-se necaz, sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Și aceștia sânt cei ce se seamănă în spini, carii aud cuvântul,

19. Dar grijile veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celorlalte intrând, înneacă cuvântul și se face neroditor.

20. Și aceștia sânt cei semănați în pământ bun, carii aud cuvântul și-l primesc și aduc roadă: unul treizeci, iar altul șezeci, iar altul o sută.

21. Și zicea lor: Au doară făclia se aduce ca să se pue subt obroc, sau subt pat? Au nu ca să se pue în sfeșnic?

22. Că nu este ceva tănuit, care să nu se vădiască; nici

18. c 10, 23. 22. Mat. 10, 26; Luc. 8, 17.

a fost ascuns, ci ca să vie într-un arătare.

23. De are cineva urechi de auzit, audă.

24. Și zicea lor: Vedeți de auziți; cu ce măsură măsurați, se va măsură vouă, și se va adăoga vouă celor ce auziți;

25. Că celui ce are, i se va da lui, iar cel ce n'are, și ce are i se va lua dela dânsul.

26. Și zicea: Așa este împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânța în pământ,

27. Și doarme, și se scoală, noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește cum nu știe el.

28. Că pământul din sine rodește, întâi iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.

29. Iar când se coace rodul, îndată trimete secerea, că a sosit secerișul.

30. Și zicea: Cui vom asemăna împărăția lui Dumnezeu? Sau: cu ce pildă vom potriveți pre ea?

31. Asemenea este grăunțului de muștar, care, când se seamănă în pământ, este mai

23. Mat. 11, 15; Apoc. 2, 7.

24. Mat. 7, 2; Luc. 6, 38.

25. Mat. 13, 12; Luc. 8, 18.

31. Mat. 13, 31; Luc. 13, 19.

mic decât toate semințele pământului;

32. Iar după ce se seamănă, crește și se face mai mare decât toate buruienile, și face ramuri mari, cât sub umbra lui pot să locuiască paserile cerului.

33. Și cu pilde multe ca acestea grăia lor cuvântul, precum puteau auzi.

34. Și fără de pilde nu grăia lor; iar deosebi ucenicilor săi le dezlegă toate.

35. Și a zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: Să trecem de ceea parte.

36. Făcând el norodul, l-au luat pre dânsul așa precum eră, în corabie. Și erau și alte corăbii cu dânsul.

37. Și s'a făcut vișor mare de vânt, și valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea.

38. Și el eră la cârmă, dormind pre căpătâiu; și l-au deșteptat pre el, și i-au zis lui: Învățătorule, au nu 'ți este grijă că perim?

39. Și sculându-se a certat vântul și a zis mării: Taci, încetează! Și a stătut vântul și s'a făcut liniște mare.

36. Mat. 8, 23. 39. Mat. 8, 30.

40. Și a zis lor: Ce sânteți așa fricoși? Cum, n'aveți credință?

41. Și s'au înfricoșat cu frică mare și grăiau unul către altul: Oare, cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAPITOLUL V.

Vîndecarea unui om avînd duh necurat. Femeia ce-i curgea sînge. Învierea fiicei lui Iair.

Și au venit de ceea parte de mare, în laturea Gadarenilor.

2. Și eșind el din corabie, îndată l-a întimpinat pre el un om din mormânturi, cu duh necurat,

3. Care aveă locuința în mormânturi, și nici cu lanțuri de fer nimeni nu putea să-l lege pre el,

4. Pentru că de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fer, rupea lanțurile și obezile le sfărâma, și nimeni nu putea să-l domoliască pre dânsul,

5. Și pururea, noaptea și ziua, eră prin munți și prin

40. Luc. 24, 38. 41. Ps. 106, 25. V. I. Mat. 8, 28; Luc. 8, 26.

mormânturi, strigând și tăindu-se de petri.

6. Iar văzând pre Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui,

7. Și strigând cu glas mare, a zis: Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Juru-te pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine;—

8. Că grăia lui: Eși, duh necurat, din om.—

9. Și l-a întrebat pre el: Cum îți este numele? Și a răspuns, grăind: Legheon îmi este numele, că mulți sântem.

10. Și îl rugau pre el mult ca să nu-i trimită pre dânsii afară din laturea aceea.

11. Și eră acolo lângă munte, o turmă mare de porci, păscându-se.

12. Și l-au rugat pre dânsul toți dracii, zicând: Trimite-ne pre noi în porci, ca să intrăm într'înșii.

13. Și 'i-a slobozit pre ei Iisus îndatăși. Și eșind duhurile cele necurate, au intrat în porci. Și s'a pornit turma de pre țărături în mare (și erau ca la două mii), și s'au înecat în mare.

14. Iar cei ce pășteau porcii au fugit și au vestit în cetate și în sate. Și au eșit să vadă ce este ceea ce s'a făcut.

15. Și au venit către Iisus, și au văzut pre cel ce fusese îndrăcit, șezând, și îmbrăcat, și întreg la minte, pre cel ce avusese legheonul, și s'au spăimântat.

16. Și povestiau lor cei ce văzuseră, ce s'a făcut celui îndrăcit, și pentru porci.

17. Și au început a-l ruga dre dânsul ca să iasă din țările lor.

18. Și intrând el în corabie, îl rugă pre el cela ce fusese îndrăcit, ca să fie cu dânsul.

19. Iar Iisus nu l'a lăsat pre el, ci i-a zis lui: Mergi în casa ta către ai tăi, și vestește lor câte ți-a făcut ție Domnul și te-a miluit.

20. Și s'a dus și a început a propovedui în Decapoli câte a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecând Iisus în corabie iarăși de ceea parte, s'a adunat norod mult la el; și era lângă mare.

22. Și iată, a venit unul din

21. Mat. 9, 18; Luc. 8, 40.

mai marii sinagogei, cu numele Iair, și văzându-l pre dânsul, a căzut la picioarele lui,

23. Și-l rugă pre dânsul mult, zicând: Fiica mea spre sfârșit este; vino de ți pune mâinile pre dânsa, ca să se mântuiască și să trăiască.

24. Și a mers Iisus cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult și-l impresură pre el.

25. Și o muiere oare-care, fiind întru curgerea sângelui de doisprăzece ani,

26. Și multe pătîmind dela mulți doftori, și cheltuindu-și toate cele ce avusese și nimic folosindu-se, ci mai vârtos mergând spre mai rău,

27. Auzind pentru Iisus, venind între norod dinapoi, s'a atins de haina lui;

28. Că zicea: Măcar de hainele lui de mă voi u atingea, mă voi mântui.

29. Și îndată a secat izvorul sângelui ei și a simțit: cu trupul că s'a vindecat de boală.

30. Și îndatăși Iisus cunos-

25. Lev. 15, 25; Mat. 9, 20; Luc. 8, 43; s. 27. Luc. 6, 19.

când întru sineși puterea ce a eșit dintru el, întorcându-se către norod, a zis: Cine s'a atins de hainele mele?

31. Și au zis lui ucenicii lui: Vezi norodul îmbulzându-te, și zici: Cine s'a atins de mine?

32. Și căută împrejur să vadă pre ceea ce a făcut aceasta.

33. Iar muierea înfricoșându-se și tremurând, știind ce s'a făcut ei, a venit și a căzut înaintea lui și i-a spus lui tot adevărul.

34. Iar el a zis ei: Fiică, credința ta te-a mântuit; mergi în pace, și fi sănătoasă de boala ta.

35. Încă grăind el, au venit dela mai marele sinagoge; zicând: Fiica ta a murit; ce mai superi pre învățătorul?

36. Iar Iisus îndată ce a auzit cuvântul ce s'a grăit, a zis mai marelui sinagoge: Nu te teme, crede numai.

37. Și n'a lăsat pre nici unul să meargă după dânsul, fără numai pre Petru și pre Iacov și pre Ioan, fratele lui Iacov.

36. Luc. 8, 50.

38. Și a venit în casa mai marelui sinagoge, și a văzut turburare, plângând aceia și tânguindu-se mult.

39. Și intrând, a zis lor: Ce vă turburați și plângeți? Fecioara n'a murit, ci doarme. Și-și râdeau de dânsul.

40. Iar el scoțând afară pre toți, a luat pre tatăl fecioarei și pre muma ei și pre cei ce erau cu el, și a intrat unde era fecioara zăcând.

41. Și apucând pre fecioară de mână, i-a zis ei, **talita cumi**, ce se tâlcuește: Fecioară, ție zic: scoală-te.

42. Și îndatăși s'a sculat fecioara și umblă, că era de doisprăzece ani. Și s'au spăimântat cu spaimă mare.

43. Și le-a poruncit lor mult, ca nimeni să nu știe aceasta; și a zis să-i dea ei să mănânce.

CAPITOLUL VI.

Trimiteră Apostolilor la propoveduire. Ioan Botezătorul și Irod. Minunea înmulțirii pâinilor. Iisus umblând pre mare.

Și a eșit de acolo și a venit la patria sa, și după dânsul au mers ucenici lui.

38. Fac. 50, 10. 39. Ioan 11, 11.
41. Luc. 7, 14.

2. Și fiind sâmbătă a început a învăța în sinagogă; și mulți auzindu-l se mirau, zicând: De unde îi sânt lui acestea? Și ce *este* înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și puteri ca acestea prin mâinile lui se fac?

3. Au nu este acesta teslurul, feciorul lui Iriei și fratele lui Iacov și al lui Iosie și al lui Iuda și al lui Simon? Și au nu sânt surorile lui aici la noi? Și se smintiau întru el.

4. Și zicea lor Iisus: Nu este proroc necinstit, fără numai în patria sa, între rudenii și în casa sa.

5. Și nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai preste puținii bolnavi punându-și mâinile și i-a vindecat pre ei.

6. Și se miră pentru necredința lor, și umblă în satele cele de prin prejur, învățând.

7. Și a chemat pre cei doisprăzece și a început a-i trimite pre dânșii câte doi, câte doi, și le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate.

8. Și le-a poruncit lor să

nu iă nimic pre cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu.

9. Ci numai să fie încălțați cu sandale, și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și grăia lor: Ori unde veți intra în casă, acolo rămâneți până ce veți eși de acolo.

11. Și ori câți nu vă vor primi pre voi, nici vor ascultă pre voi, eșind de acolo, scuturați praful de subt picioarele voastre întru măturie lor. Amin grăesc vouă: Mai ușor va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecăței, decât cetății aceleia.

12. Și eșind ei propoveduia, ca să se pocăiască;

13. Și draci mulți scoteau, și ungeau cu untdelemn pre mulți bolnavi și i-tămăduiau.

14. Și a auzit împăratul Irod (căci arătat se făcuse numele lui), și zicea, că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta lucrează puterile întru el.

15. Alții ziceau, că Ilie este, iar alții ziceau, că proroc este, sau ca unul din proroci.

VI. 3. Mat. 13, 53; Luc. 4, 22.
4. Ioan 4, 44. 7. Mat. 10, 1; Luc. 9, 1.

11. Mat. 10, 14. 13. Iac. 5, 14.
14. Mat. 11, 1; Luc. 9, 7.

16. Și auzind Irod, a zis: Acesta este Ioan pre care eu l-am tăiat; el s'a sculat din morți.

17. Că Irod acesta trimițând a prins pre Ioan, și l-a legat pre el în temniță, pentru Irodiada, muiera lui Filip, fratele său, căci o luase pre dânsa muier.

18. Că zicea Ioan lui Irod: Nu ți se cuvine să aibi pre muiera fratelui tău.

19. Iar Irodiada pizmuia lui, și vrea să-l omoare, și nu putea;

20. Că Irod se temeă de Ioan, știindu-l pre dânsul om drept și sfânt, și îl socotea pre el; și ascultându-l pre dânsul, multe făcea, și cu dragoste îl ascultă pre el.

21. Și întâmplându-se o zi cu bun prilej, când Irod făcea ospățul nașterii sale, boerilor săi, căpitanilor și celor mai mari ai Galileei,

22. Și intrând fata Irodiadei și jucând și plăcând lui Irod și celor ce ședeau cu dânsul, a zis împăratul, fetei: Cere dela mine orice vei vrea, și volu da ție.

17. Luc. 3, 19, s. 18. Lev. 18, 16.

23. Și s'a jurat ei, că orice vei cere dela mine voi da ție, până la jumătate din împărăția mea.

24. Iar ea eșind, a zis mamei sale: Ce voi cere? Iar aceea a zis: Capul lui Ioan Botezătorului.

25. Și intrând îndată cu sânguință la împăratul, a cerut, zicând: Voi da să-mi dai mie acum în tupsie capul lui Ioan Botezătorului.

26. Și împăratul foarte s'a întristat, dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau împreună cu dânsul, n'a vrut să-i lepede cererea.

27. Și îndată trimițând împăratul pe un speculator, a poruncit să aducă capul lui. Iar acela mergând i-a tăiat capul în temniță,

28. Și l-a adus în tupsie, și l-a dat pre el fetei, și fata l-a dat mamei sale.

29. Și auzind ucenicii lui au venit și au ridicat trupul lui cel căzut și l-au pus pre el în mormânt.

30. Și s'au adunat apostolii la Iisus, și i-au vestit lui

30. Mat. 14, 13; Luc. 9, 10, s.; Ioan 6, 1.

toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Și le-a zis lor: Veniți voi înșivă deosebi, în loc pustiu, și vă odihniți puțin; că erau mulți carii veniau și se duceau, și n'aveau vreme nici să mănânce.

32. Și s'au dus în loc pustiu singuri, cu corabia.

33. Și 'i-au văzut pre dânșii noroadele mergând, și l-au cunoscut pre el mulți, și pedestri din toate cetățile alergau acolo, și mai înainte decât ei au venit și s'au adunat la dânsul.

34. Și eșind Iisus, a văzut norod mult și i s'a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n'au păstor; și a început a-i învăța pre dânșii mult.

35. Și iată vreme multă fiind, s'au apropiat de dânsul ucenicii lui și au zis: Locul este pustiu și iată vreme a trecut multă.

36. Slobozește-i pre dânșii, ca mergând în orașele cele dinprejur și în sate, să-și cumpere loruși pâni, că n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspunzând a zis

35. Mat. 14, 15; c. 8, 1.

lor: Dați-le voi lor să mănânce. Și au zis ei lui: Mergând se poate să cumpărăm pâni de două sute de dinari și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a zis lor: Câte pâni aveți? Mergeți și vedeți! Iar ei știind au zis: Cinci, și doi pești.

39. Și a poruncit lor să-i pue pre toți mese, mese, pre iarbă verde.

40. Și au șezut cete, oete, câte o sută și câte cincizeci.

41. Și luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând la cer a binecuvântat și a frânt pânilor și le-a dat ucenicilor săi ca să le pue înaintea lor, și pre cei doi pești 'i-a împărțit la toți.

42. Și au mâncat toți și s'au săturat;

43. Și au luat douăsprăzece coșuri pline de sfărâmaturi, și din pești.

44. Și erau cei ce mâncaseră pânilor, ca la cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a silit pre ucenicii săi să intre în corabie și să meargă mai înainte, de

45. Mat. 14, 22; Ioan 6, 16.

ceea parte, la Vitsaida, până ce va slobози el norodul.

46. Și după ce 'i-a slobozit pre ei, s'a dus în munte să se roage.

47. Și făcându-se seară, eră corabia în mijlocul mării, și el singur pre uscat.

48. Și 'i-a văzut pre dânșii că se chinuesc vâslind, că eră vântul împotriva lor; iar intru a patra streajă a nopței a venit la dânșii, umblând pre mare, și vrea să treacă pre lângă ei.

49. Iar ei văzându-l pre dânsul umblând pre mare, li s'a părut că este nălucă, și au strigat;

50. Că toți 'l-au văzut pre el și s'au turburat. Și el îndatăși a grăit cu dânșii și le-a zis lor: Indrăzniți; eu sânt, nu vă temeți.

51. Și s'a suit la dânșii în corabie și a încetat vântul; și ei foarte preste măsură se spăimântau intru sine și se minunau;

52. Că n'au priceput din pâni, de vreme ce eră inima lor împetrită.

53. Și trecând au venit în

51. c. 4, 40.

pământul Ghenisaretului, și au stătut la liman.

54. Și eșind ei din corabie, îndată 'l-au cunoscut pre el aceia.

55. Și încungiurând toată laturea aceea, au început pre paturi a aduce bolnavii acolo unde auziau că este el.

56. Și ori unde intră, în sate, sau în cetăți, sau în orașe, puneau la ulițe pre cei bolnavi și-l rugau pre el ca măcar de poalele veșmintelor lui să se atingă; și câți se atingeau de el, se mântuiau.

CAPITOLUL VII.

Făfârnicia Fariseilor. Fiica Hana-niencei. Vindecarea unui surdo-mul.

Si s'au adunat la dânsul Fariseii și unii din Cărturari, carii veniseră din Ierusalini.

2. Și văzând pre oare-cari din ucenicii lui cu mânilor necurate, adecă nespălate, mâncând pâne, 'i-au prihănit.

3. Că Fariseii și toți Iudeii, de nu-și vor spăla mânilor până în cot, nu mănâncă, ținând așezământul bătrânilor;

56. c. 5, 27, 28; Mat. 9, 21.

VII. 1. Mat. 15, 1, s. 2. Luc. 11, 28.

4. Și din târg venind, de nu se vor spăla, nu mănâncă; și altele multe sânt, care au luat a le ține: spălarea paharelor și a urcioarelor și a căldărilor și a paturilor.

5. După aceea l-au întrebat pre el Fariseii și Cărturarii: Pentru ce ucenicii tăi nu umblă după așezământul bătrânior, ci cu mâinile nespălate mănâncă pâine?

6. Iar el răspunzând, a zis lor: Bine a prorocit Isaia pentru voi, făcarnicilor, precum este scris: Norodul acesta cu buzele mă cînstește, iar inima lor departe stă dela mine;

7. Și înzadar mă cînstesc, învățând învățături, porunci omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți așezământul bătrânilor, spălarea urcioarelor și a paharelor, și alte asemenea ca acestea multe faceți.

9. Și zicea lor: Bine, lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți așezământul vostru?

10. Că Moisi a zis: Cînstește pre tatăl tău și pre mu-

6. Is. 29, 13. 10. Eș. 20, 12.

ma ta; și: Căla ce va grăi de rău pre tatăl său, sau pre mama sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi ziceți: De va zice omul, tătâne-său sau mănecă-să: Corban, adică: *Da, este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,*

12. Și nu-l mai lăsați pre dânsul să mai facă ceva tătâne-său sau mănecă-să,

13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru așezământul vostru, care l-ați dat; și asemenea ca acestea multe faceți.

14. Și chemând la sine pre tot norodul, a zis lor: Ascultați-mă pre mine toți și înțelegeți.

15. Nimic nu este dinafară de om, ce intră într'însul, care poate să-l spurce pre el; ci, cele ce iasă dintr'însul, acelea sânt care spurcă pre om.

16. De are cineva urechi de auzit, audă.

17. Și după ce a intrat în casă, dela norod, l-au întrebat pre el ucenicii lui pentru pildă.

18. Și le-a zis lor: Și voi așa de neînțelegători sânteți? Au nu vă pricepeți, că tot ce

intră în om dinafară, nu poate să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, el în pânec, și iasă pre atedron, curățind toate bucatetele.

20. Și zicea, că ceea ce iasă din om, aceea spurcă pre om.

21. Că dinlăuntru, din inima oamenilor, iasă gândurile cele rele, precurviile, curviile, uclerile.

22. Fortisagurile, asuprile, viclesugurile, înșelăciunile, înversunările, ochiul viclean, hula, trufia, nebunia.

23. Toate relele acestea iasă dinlăuntru și spurcă pre om.

24. Și sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrând în casă, vrea să nu știe nimeni de el, dar n'a putut să se tăinuască.

25. Că auzind o muiere pentru dânsul, a cărei fiică avea duh necurat, venind a căzut la picioarele lui.

26. Și oră muierea elină, de neam din Finichia Siriei. Și l rugă pre el ca să goniască dracul din fiica ei.

27. Iar Iisus a zis ei: Lasă

24. Mat. 15, 21. 27. Mat. 15, 26.

să se sature întâi fiii; că nu este bine a lua pâinea fiilor și a o arunca cânilor.

28. Iar ea răspunzând a zis lui: Adevărat, Doamne, că și câinii sub masă mănâncă din sfărâmiturile fiilor.

29. Și a zis ei: Pentru acest cuvânt, mergi, a eșit dracul din fiica ta.

30. Și mergând la casa sa, a aflat pre dracul eșit, și pre fiică zăcând în pat.

31. Și iarăși eșind din hotarele Tirului și ale Sidonului, a venit la marea Galileei, în mijlocul hotarelor Decapoliei.

32. Și au adus la dânsul un surd, grăind anevoe, și l-au rugat pre dânsul ca să-l pună mâna preste el.

33. Și luându-l pre el din mulțime deosebi, a pus degetele sale în urechile lui, și scui-pind, s'a atins de limba lui.

34. Și căutând la cer, a sus-pinat și a zis lui: **effatta**, ce este: deschide-te.

35. Și îndată și s'au deschis auzurile lui și s'a dezlegat

31. Mat. 15, 29. 32. Mat. 9, 32; Luc. 11, 14. 33. c. 8, 23.

34. Ioan 11, 41.

legătura limbei lui și grăia drept.

36. Și a poruncit lor ca să nu spună nimăru; însă pre cât el le poruncia lor, ei mai mult vestiau;

37. Și preste măsură se mirau, zicând: Toate le-a făcut bine; și pre surzi 'i-a făcut de aud, și pre muți de grăesc.

CAPITOLUL VIII.

Minunea cu cele șapte pâni. Iudeii cerând semen din cer. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru și certarea lui.

In zilele acelea fiind norod mult foarte și neavând ce mânca, chemând Iisus pre ucenicii săi, le-a zis lor:

2. Milă mi-este de norod, că iată trei zile sânt de când așteaptă lângă mine și n'au ce mânca.

3. Și de 'i voiu slobozi pre dânșii flămânzi la casele lor, vor slăbi pre cale, că unii dintr'înșii au venit de departe.

4. Și au răspuns lui ucenicii lui: De unde pre aceștia va putea cineva să 'i sature de pâne, aici în pustie?

5. Și 'i-a întrebat pre ei: Câte

37. Fac. 1, 31.

VIII. 1. Mat. 15, 32.

pâni aveți? Iar ei au zis: Șapte

6. Și a poruncit norodului să șeadă pre pământ; și luând pre cele șapte pâni, mulțumind a frânt și a dat ucenicilor săi ca să le pună înainte; și le-au pus înaintea norodului.

7. Și aveau și puțin peștișori, și binecuvântând, a zis să 'i pună și pre aceia înaintea lor.

8. Și au mâncat și s'au săturat; și au luat rămășițe de sfărâmituri șapte coșnițe.

9. Șierau, cei ce mâncaseră, ca patru mii. Și 'i-a slobozit pre ei.

10. Și îndată intrând în corabie cu ucenicii săi, a venit în părțile Dalmanutei.

11. Și au eșit Fariseii și au început a se întrebă cu dânșul, cerând dela dânșul semn din cer, ispitindu-l pre el.

12. Și suspinând cu dūhul său a zis: Pentru ce neamul acesta semn cere? Amin zic vouă: nu se va da semn neamului acestuia.

13. Și lăsându-i pre dânșii, a intrat iarăși în corabie și a trecut de ceea parte.

8. IV Imp. 4, 44. 11. Mat. 12, 38 și 16, 1.

14. Și ucenicii lui uitaseră să ia pâne, și mai mult decât o pâne n'aveau cu dânșii în corabie.

15. Și le-a poruncit lor, zicând: Căutați de vă păziți de aluatul Fariseilor și de aluatul lui Irod.

16. Și cugetau întru sine, unul către altul zicând, că pâne n'avem.

17. Iar Iisus cunoscând, a zis lor: Drept ce cugetați că pâne n'aveți? Încă nu înțelegeți, nici pricepeți? Încă împerețită aveți inima voastră?

18. Ochi având, nu vedeți? Și urechi având, n'auziți? Și nu vă aduceți aminte,

19. Când am frânt pre cele cinci pâni la cele cinci mii, câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Zis-au ei lui: Douăsprăzece.

20. Și când pre cele șapte la cele patru mii, câte coșnițe pline de sfărâmituri ați luat? Iar ei au zis: Șapte.

21. Și le-a zis lor: Dar cum încă nu înțelegeți?

22. Și a venit în Vitsaida,

23. Mat. 10, 31. 15. Luc. 12, 1.

17. c. 6, 31. Luc. 24, 25. 19. Mat.

14, 31. Luc. 9, 31. Ioan 6, 31.

20. Mat. 15, 34. 22. c. 6, 50.

și 'i-au adus lui un orb, și 'l-au rugat pre el ca să se atingă de dânșul.

23. Și apucând pre orbul de mână, 'l-a scos pre el afară din sat; și sculpând pre ochii lui, și punându-și mâinile pre el, 'l-a întrebat de vede ceva.

24. Și ridicându-și ochii a zis: Văd oamenii ca copacii umblând.

25. După aceasta iarăși 'și-a pus mâinile pre ochii lui, și 'l-a făcut de a văzut, și s'a îndreptat și a văzut luminat pre toți.

26. Și 'l-a trimis pre el la casa sa, zicând: Nici în sat să intri, nici să spui cuiva în sat.

27. Și a eșit Iisus și ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; și pre cale a întrebat pre ucenicii săi, zicând lor: Cine zic oamenii că sânt eu?

28. Iar ei au răspuns: Ioan Botezătorul; și alții, Ilie; iar alții, unul din proroci.

29. Și el le-a zis lor: Dar voi cine ziceți că sânt eu? Și răspunzând Petru a zis lui: Tu ești Hristosul.

30. Și 'i-a oprit pre ei ca să

23. c. 7, 32. s.; Ioan 9, 6.

26. c. 7, 30. 27. Mat. 16, 13.

29. Ioan 1, 49.

nu spună nimăru pentru dânsul.

31. Și a început a-î învăța pre ei, că se cuvine Fiul Omului multe a pătimi, și a se defăimă de Bătrâni, și de Arhieriei, și de Cărturari, și a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvântul acesta grăia. Și apucându-l pre el Petru, a început a-î stă lui împotriva.

33. Iar el întorcându-se și căutând spre ucenicii săi, a certat pre Petru, zicând: Mergi înapoia mea Satano, că nu cugeți cele ce sânt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sânt ale oamenilor.

34. Și chemând la sine pre norod împreună cu ucenicii săi, a zis lor: Că ce voește să vină duple mine, să se lea-pede de sine, și să-și ia crucea sa, și să-mi urmeze mie.

35. Că cine va vreă să-și mântuiască sufletul său, perde-l-vă pre el; iar cine și va perde sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui pre el.

36. Că ce va folosi omu-

33. II. Imp. 19, 22. 35. Mat. 10, 39; Luc. 17, 33.

lui de ar dobândi lumea toată, și-și va perde sufletul său?

37. Sau, ce va da omul schimb pentru sufletul său?

38. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, întru acest neam preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său, cu sfinții îngeri.

CAPITOLUL IX.

*Schimbarea la față a lui Hristos.
Vindecarea lunaticului. Cearța
ucenicilor pentru înălțate.
Perirea de scandal.*

Și le ziceă lor: Amin grăesc vouă, că sânt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. Și duple sease zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și i-a suit pre dânsii în munte înalt, deosebi, singuri. Și s'a schimbat la față înaintea lor;

3. Și hainele lui erau strălucind, albe foarte, ca zăpada,

38. Mat. 10, 39; Luc. 12, 9.
IX. 1. Mat. 16, 28; s.; Luc. 9, 27.
3. Mat. 28, 3.

în ce chip nălbitorul pre pământ nu poate să nălbiască.

4. Și s'a arătat lor Ilie împreună cu Moisi și grăiau cu Iisus.

5. Și răspunzând Petru a zis lui Iisus: Învățătorule, bine este nouă a fi aici și să facem trei colibi: fie una, și lui Moisi una, și lui Ilie una;

6. Că nu știă ce grăia, că erau înfricoșați.

7. Și s'a făcut nor umbrindu-i pre ei, și a venit glas din nor, grăind: Acesta este Fiul meu cel iubit, pre acesta ascultați.

8. Și de năprasună căutând ei împrejur, pre nimeni n'au mai văzut, ci numai pre Iisus împreună cu dânsii.

9. Iar pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor ca nimăru să nu spue cele ce au văzut, fără numai când Fiul Omului va învia din morți.

10. Și ei au ținut cuvântul între sine, întrebându-se: ce este acesta, a învia din morți?

11. Și l-au întrebat pre el, zicând: Pentru ce zic Cărtura-

7. Mat. 8, 11; II Petr. 1, 17.
11. Mat. 4, 4.

rii, că Ilie se cuvine să vie mai înainte?

12. Iar el răspunzând, a zis lor: Ilie venind mai înainte, va așeză toate. Și cum este scris de Fiul Omului? Că el va să pătimiască multe și să fie defăimat.

13. Însă zic vouă, că Ilie a și venit, și au făcut lui câte au vrut, cum este scris de el.

14. Și venind la ucenici, a văzut norod mult împrejurul lor, și Cărturarii întrebându-se cu dânsii.

15. Și îndată tot norodul văzându-l pre el, s'a spăimântat, și alergând s'a închinat lui.

16. Și a întrebat pre Cărturari: Ce vă întrebați între voi?

17. Și răspunzând unul din norod, a zis: Învățătorule, am adus pre fiul meu la tine, având duh mut.

18. Și ori unde îl apucă pre el, îl zdrobește, și face spume, și scârșnește cu dinții, și se usucă. Și am zis ucenicilor tăi să-l scoată, și n'au putut.

19. Iar el răspunzând a zis lui: O neam necredincios! Pă-

13. Mat. 11, 14. 17. Mat. 17, 14; Luc. 9, 38.

nă când voi fi cu voi? Până când voi suferi pre voi? Aduceți-l pre el la mine!

20. Și 'l-au adus pre el la dânsul. Și văzându-l pre dânsul, îndată duhul 'l-a scuturat pre el, și căzând la pământ, se tăvăliă aspumând.

21. Și a întrebat pre tatăl lui: Câtă vreme este de când i s'a făcut lui aceasta? Iar el a zis: Din copilărie;

22. Și de multe ori pre el și în foc 'l-a aruncat și în apă, ca să-l peardă; ci, de poți ceva, ajută-ne nouă, fiindu-ți milă de noi!

23. Iar Iisus 'l-a zis lui: De poți crede, toate *sânt* cu putință credinciosului.

24. Și îndată strigând cu lacrimi tatăl copilului, a grăit: Cred, Doamne, ajută necredinței mele!

25. Iar văzând Iisus că năvălește norodul, a poruncit duhului celui necurat, zicând lui: Duh mut și surd, eu ție îți poruncesc: eși dintr'însul, și de acum să nu mai intri în el.

26. Și strigând, și mult scuturându-l pre el, a eșit. Și s'a

23. Luc. 17, 6.

făcut ca un mort, încât mulți ziceau, că a murit.

27. Iar Iisus apucându-l pre el de mână, 'l-a ridicat, și s'a sculat.

28. Și intrând el în casă, ucenicii lui 'l-au întrebat pre dânsul deosebi: Pentru ce noi nu am putut să-l scoatem pre el?

29. Iar el a zis lor: Acest neam cu nimic nu poate eși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. Și de acolo eșind, mergea prin Galileea, și nu vrea ca să-l știe cineva;

31. Că învăță pre ucenicii săi și zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, și 'l vor omori pre el, și după ce 'l vor omori, a treia zi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acela, și se temeau să 'l întrebe pre el.

33. Și a venit în Capernaum, și fiind în casă 'l-a întrebat pre dânsii: De ce vă prigoniți pre cale?

34. Iar ei au tăcut; că se

28. Mat. 17, 19. 31. Mat. 17, 22.
34. Mat. 18, 1; Luc. 9, 46.

prilese pre cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Și șezând, a chemat pre cei doisprăzece și le-a zis lor: Ceta ce va să fie întâi, *acesla* să fie mai pre urmă de toți și tuturor slugă.

36. Și luând un prunc 'l-a pus pre el în mijlocul lor, și luându-l în brațe, a zis lor:

37. Ori-cine va primi pre unul dintr'acești prunci întru numele meu, pre mine primește; și ori-cine primește pre mine, ci pre cel ce m'a trimis pre mine.

38. Și a răspuns Ioan lui, zicând: Învățătorule, am văzut pre oare-cine întru numele tău scoțând dracii, care nu vine duple noi, și 'l-am oprit pre el, pentru că nu vine duple noi.

39. Iar Iisus a zis: Nu 'l oprim pre el, că nimeni nu este care va face putere întru numele meu, și să poată degrab a mă grăi de rău.

40. Că, cel ce nu este împotriiva noastră, pentru noi este;

35. v. 10, 41. 37. Mat. 10, 40;
Ioan 18, 30. 38. Numer. 11, 27, s.;
Luc. 9, 40, s. 39. I Cor. 12, 3.
40. Mat. 12, 30.

41. Că ori-cine va adăpa pre voi cu un pahar de apă întru numele meu, căci ai lui Hristos sânteți, amin grăesc vouă: nu 'și va perde plata sa.

42. Și ori-cine va sminti pre unul dintr'acești mici, carii cred întru mine, mai bine ar fi lui de s'ar legă o peatră de moară împrejurul grumazului lui și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pre tine mâna ta, tae-o pre ea; că mai bine 'ți este ție ciung să intri în viață, decât două mâni având, să intri în gheena, în focul nestins,

44. Unde veramele lor nu moare, și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește pre tine piciorul tău, tae-l pre el; că mai bine 'ți este ție să intri în viață schiop, decât două picioare având, să fi aruncat în gheena, în focul nestins,

46. Unde veramele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pre tine ochiul tău, scoate-l pre el; că mai bine 'ți este ție cu un ochiu să intri întru împă-

41. Mat. 10, 42. 42. Mat. 18, 6;
Luc. 17, 2. 43. Mat. 5, 30. 44. Is.
66, 24. 45. Mat. 18, 8. 47. Mat. 5, 29.

răția lui Dumnezeu, decât doi ochi având, să fii aruncat în focul gheenei,

48. Unde vermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Că fiește-cine cu foc se va săra, și toată jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea; iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veți îndulci pre aceasta? Aveți întru voi sare, și pace aveți între voi!

CAPITOLUL X.

Întrebare despre despărțenie. Iisus binecuvintează pruncii. Bogatul doborât de viața veșnică. Iisus vestește patimile sale. Fiul lui Zevedei. Vartimei orbul.

Și de acolo sculându-se, a venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan; și iarăși s'au adunat noroadele la dânsul; și precum îi eră obiceiul, iarăși îi învăță pre ei.

2. Și apropiindu-se Farișei, l-au întrebat pre el, ispitindu-l: Oare se cade bărbatului să-și lase femeea?

3. Iar el răspunzând a zis

49. Lev. 2, 13. 50. Mat. 5, 13; Luc. 14, 34.

X. 1. Mat. 19, 1, s.

lor: Ce a poruncit vouă Moisi?

4. Iar ei au zis: Moisi a dat voe să-i scrie carte de despărțire și s'o lase.

5. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Dupre învățoșarea inimii voastre a scris vouă porunca aceasta.

6. Iar din începutul zidirei, bărbat și muiere l-a făcut pre ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre mama sa și se va lipi de muierea sa,

8. Și vor fi amândoi un trup; pentru aceea nu mai sânt doi, ci un trup.

9. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăși l-au întrebat pre el ucenicii lui de aceasta.

11. Și le-a zis lor: Ori-cine își va lăsa muierea sa și va lua alta, preacurvește cu dânsa;

12. Și muierea de-și va lăsa bărbatul și se va mărită după altul, preacurvește.

13. Și aduceau la dânsul

4. A doua Leg. 24, 1; Mat. 5, 31.

6. Fac. 1, 27; 2, 24. 8. I Cor. 6, 16.

9. Mat. 19, 6. 11. Mat. 5, 32; Luc.

16, 18. 13. Mat. 19, 13, s.; Luc. 18, 15, s.

prunci, ca să se atingă de ei; iar ucenicii certau pre cei ce // aduceau.

14. Iar văzând Iisus, nu l-a părut bine, și a zis lor: Lăsați pruncii să vină la mine, și nu l'opriți pre ei, că a unora din acestora este împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin zic vouă: Ori-cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru ea.

16. Și luându-i în brațe, și-a pus mâinile preste ei și l-a binecuvântat pre dânsii.

17. Și eșind el în cale, a așezat oare-cine, și, ingenunchind înaintea lui, îl întreba pre el, zicând: Învățătorule bun, ce voi face ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus a zis lui: Ce mi ești bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

19. Poruncile știi? Să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești mărturie mincinoasă, să nu răpăști, cinstește pre tatăl tău și pre mama ta.

15. Mat. 18, 6. 16. c. 9, 36.

17. Mat. 19, 16; Luc. 18, 18.

19. Reg. 20, 11; A doua Leg. 5, 16.

20. Iar el răspunzând a zis lui: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețele mele.

21. Iar Iisus căutând spre el, l-a iubit pre dânsul, și a zis lui: Încă una îți lipsește: Mergi, vinde-ți câte ai și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și luând crucea, vino, urmează mie.

22. Iar el întristându-se de cuvântul acesta, s'a dus mâhnit, pentru că avea avuții multe.

23. Și căutând Iisus, a zis ucenicilor săi: Cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

24. Iar ucenicii se spăimântau de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând, le-a zis lor: Fiilor, cât de anevoie este să intre întru împărăția lui Dumnezeu cei ce se nădăduesc întru avuții?

25. Mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

21. Mat. 6, 20; Luc. 12, 33.

23. c. 4, 18, s.; Mat. 19, 23; Luc. 18, 24. 24. Psal. 61, 10; I Tim. 6, 17.

26. Iar ei mai mult se îngroziau, zicând unul către altul: Și cine poate să se mântuiască?

27. Și căutând Iisus la dânșii, a zis: La oameni *este* cu neputință, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sânt cu putință.

28. Și a început Petru a zice lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție.

29. Și răspunzând Iisus a zis: Amin grăesc vouă: Nimeni nu este care și-a lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau muiere, sau copii, sau holde, pentru mine și pentru evanghelie,

30. Și să nu iă însutite acum în vremea aceasta, case, și frați, și surori, și tată, și mamă, și copii, și holde, cu prigoniri, și în veacul cel viitor viață veșnică.

31. Și mulți d'întâi vor fi pre urmă, și de pre urmă întâi.

32. Și erau pre cale suindu-se în Ierusalim, și mergea Iisus înaintea lor; iar ei se

spăimântau, și mergând după dânșul le era frică.

33. Și luând iarăși pre cei doisprăzece, a început a le spune lor cele ce erau să se întâmpile lui: Iată ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da Arhierilor și Cărturarilor, și'l vor judecă pre el spre moarte, și'l vor da pre el neamurilor,

34. Și'l vor batjocuri pre el, și'l vor bate pre el, și'l vor scuipi, și'l vor omori pre el, și a treia zi va învia.

35. Și a venit la el Iacov și Ioan, fiii lui Zevedei, zicând: Învățătorule, voim ca ceea ce vom cere, să ne faci nouă.

36. Iar el a zis lor: Ce voiți să vă fac vouă?

37. Iar ei au zis lui: Dă-ne nouă ca să ședem unul de-a dreapta ta, și altul de-a stânga ta, întru slava ta.

38. Iar Iisus le-a zis lor: Nu știți ce cereți. Puteți să beați paharul care eu beau? și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați?

39. Iar ei au zis lui: Putem. Iar Iisus a zis lor: Paharul pre

33. Mat. 16, 21. 35. Mat. 20, 20.
38. Luc. 12, 50. 39. Fapt. 12, 2.

27. Luc. 1, 37. 28. Mat. 19, 37;
Luc. 18, 28.

31. Mat. 19, 30; Luc. 13, 30.

32. Mat. 20, 17; Luc. 18, 31.

care eu voiui bea, cu adevărat îl veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza;

40. Iar a ședeă de-a dreapta mea și de-a stânga mea, nu este al meu a da, ci celor pentru cari s'a gătit.

41. Și auzind cei zece, au început a se mâniă pre Iacov și pre Ioan.

42. Iar Iisus chemându-i pre dânșii la sine, le-a zis lor: Știți că celor ce li se pare că sânt începători ai neamurilor, le stăpânesc pre ele, și cei mai mari ai lor le domnesc pre dânsele;

43. Iar între voi nu va fi așa, ci, care va vreă să fie mai mare între voi, să fie vouă slugă,

44. Și care va vreă să fie între voi întâi, să fie tuturor slugă;

45. Pentrucă și Fiul Omului n'a venit ca să i slujiască lui, ci ca să slujiască el și să și dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

46. Și au venit în Ierihon;

40. Mat. 26, 34. 42. Mat. 20, 23, s.;
Luc. 22, 31, s. 43. c. 9, 35.
22. 1 Petr. 5, 3. 46. Mat. 20, 29;
Luc. 19, 30.

și eșind el din Ierihon, și ucenicii lui, și norod mult, Vartimei orbul, fiul lui Timei, ședeă lângă cale cerșind.

47. Și auzind că Iisus Nazarineanul este, a început a strigă și a zice: Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă!

48. Și'l certau pre dânșul mulți, ca să tacă. Dar el cu mult mai vartos strigă: Fiul lui David, miluește-mă!

49. Și stând Iisus, a zis să-l cheme pre el. Și au chemat pre orbul, zicându-i lui: Îndrăznește; scoală-te, că te cheamă.

50. Iar el lepădându-și haina sa, s'a sculat și a venit la Iisus.

51. Și răspunzând Iisus, i-a zis lui: Ce vorești să-ți fac ție? Iar orbul i-a zis lui: Învățătorule, să văd.

52. Iar Iisus i-a zis lui: Mergi; credința ta te-a mântuit; și îndată a văzut, și a mers după Iisus în cale.

CAPITOLUL XI.

Intrarea în Ierusalim. Blestemarea smochinului. Izgonirea zarafilor din biserică.

Și când s'au apropiat de Ierusalim, în Vitfaghi și Vitania, către Muntele Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi,

2. Și a zis lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră; și îndată intrând într'insul, veți afla un mânz legat, pre care nimeni din oameni n'a șezut; dezlegându-l pre el, să-l aduceți.

3. Și de va zice vouă cineva: Căci faceți aceasta? să ziceți, că Domnului trebuiește, și numai decât îl va trimite pre el aici.

4. Și au mers și au aflat mânzul legat lângă ușă afară la răspântie; și l-au dezlegat pre el.

5. Iar oare-cari din cei ce stau acolo, au zis lor: Ce faceți de dezlegați mânzul?

6. Iar ei au zis lor precum le poruncise Iisus: Și au lăsat pre el.

XI. 1. Mat. 21, 1, s.; Luc. 19, 29, s.; Ioan 12, 12, s.

7. Și au adus mânzul la Iisus, și și-au pus pre el hainele lor, și a șezut pre dânsul.

8. Și mulți așterneau veșmintele lor pre cale; iar alții tăiau stâlpi din copaci și le așterneau pre cale.

9. Și cei ce mergeau înainte, și cei ce urmau pre urmă, strigau zicând: Osana! Bine-este-cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

10. Bine-este-cuvântată împărăția, care vine întru numele Domnului, a părintelui nostru David. Osana întru cei de sus!

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim și în biserică, și după ce a văzut toate, fiind vremea îndeseară, a eșit la Vitania cu cei doisprăzece.

12. Și a doua zi eșind ei din Vitania, a flămânzit.

13. Și văzând un smochin de departe, având frunze, a venit, ca doară va afla ceva într'insul; și venind la el, nimic n'a aflat fără numai frunze; că încă nu eră vremea smochinelor.

14. Și răspunzând Iisus, a zis lui: De acum înainte ni-

12. Mat. 21, 18, s.

meni să nu mai mănânce rod din tine în veac. Și au zis ucenicii lui.

15. Și au venit în Ierusalim; și intrând Iisus în biserică, a început a scoate pre cel ce vindeau și cumpărau în biserică, și mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei le-a răsturnat,

16. Și nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.

17. Și învăță, zicând lor: Au nu este scris: Casa mea, casă de rugăciune se va chema, întru toate neamurile? Iar voi o ați făcut peșteră tâlhărilor.

18. Și au auzit Cărturarii și Arhierii, și căutau în ce chip l-ar fi percut pre el, că se temeau de dânsul, căci tot norodul se miră de învățătura lui.

19. Și dacă s'a făcut seară, a eșit afară din cetate.

20. Și a doua zi trecând, au văzut smochinul uscat din rădăcină;

21. Și aducându-și aminte

15. Mat. 21, 12; Luc. 19, 45; Ioan 8, 17. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
16. Luc. 19, 47, s. 20. Mat. 21, 20.
21. Ier. 6, 6.

Petru, i-a zis lui: Învățătorule, vezi, smochinul pre care l-ai blestemat, s'a uscat.

22. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Aveți credință în Dumnezeu;

23. Că amin zic vouă, că cela ce ar zice mantelului acestuia: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va zice va fi, fi-vă lui orice va zice.

24. Pentru aceasta zic vouă: Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că veți lua, și va fi vouă.

25. Și când stați de vă rugați, ertați orice aveți asupra cuiva, ca și Tatăl vostru cel din ceruri să erte vouă greșelele voastre.

26. Iar dacă voi nu veți erta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va erta vouă greșelele voastre.

27. Și au venit iarăși în Ierusalim; și umblând el prin biserică, au venit la dânsul Arhierii, și Cărturarii, și Bătrânii,

23. Mat. 17, 20. 24. Mat. 7, 7 și 21, 22; Luc. 11, 9. 26. Mat. 6, 15.
27. Mat. 21, 23; Luc. 20, 1, s.

28. Și au zis lui: Cu ce putere faci acestea? și cine ți-a dat ție puterea aceasta ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Întrebă-voi și eu pre voi un cuvânt și să-mi răspundeți mie, și voi spune și eu vouă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan, din cer a fost, sau dela oameni? Răspundeți-mi mie.

31. Și ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, va zice: pentruce dar n'ați crezut lui?

32. Iar de vom zice: dela oameni, se temeau de norod, că toți aveau pre Ioan că, cu adevărat proroc a fost.

33. Și răspunzând, au zis lui Iisus: Nu știm. Și Iisus răspunzând a zis lor: Nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

CAPITOLUL XII.

Pilda viei. Plata dajdiei. Saduchiei tăgăduind învierea. Legiuitorul. Al cui Fiu este Hristos. Fățarnicia Cărturarilor. Cei doi bani ai văduvei.

Și a început în pilde a grăi lor: Un om a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'insa teasc, și a zidit turn, și o a dat pre ea lucrătorilor, și s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimis o slugă la lucrători, ca să iă dela lucrători din rodul viei.

3. Iar ei apucându-l pre dânsul, l-au bătut și l-au trimis deșert.

4. Și iarăși a trimis către dânsii pre altă slugă; și pre acela bătându-l cu petri, l-au sfărâmat capul și l-au trimis cu necinste.

5. Și iarăși a trimis pre altul; și pre acela l-au omorât; și pre alții mulți pre unii bătându-i, pre alții omorându-i.

6. Deci având încă un fiu iubitor al său, l-a trimis și pre acela mai pre urmă la ei, zicând: Se vor rușina de fiul meu.

7. Iar lucrătorii aceia au zis

XII. 1. Mat. 21, 33, s.; Luc. 20, 9, s.; Ps. 79, 9; Is. 5, 1; Ier. 2, 21.
2. Ps. 2, 2, 8; Mat. 26, 3.

28. Eș. 2, 11.
31. Luc. 7, 30.

între sine: Acesta este moștenitorul; veniți să-l ucidem pre el, și va fi moșia a noastră.

8. Și apucându-l pre el l-au omorât și l-au scos afară din vie.

9. Ce, dar, va face stăpânul viei? Veni-va și va perde pre lucrătorii aceia, și viea o va da altora.

10. Au nici scriptura aceasta n'ați cetit? Peatra care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului;

11. Dela Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri.

12. Și căutau să-l prindă pre el, dar se temeau de norod; căci au cunoscut că împotriva lor a zis pilda; și lăsându-l pre el, s'au dus.

13. Și au trimis către dânsul pre unii din Farisei și din Irodiani, ca să-l prindă pre el în cuvânt.

14. Iar ei venind i-au zis lui: Învățătorule, știm că adevărat ești, și nu ți este ție grijă de nimeni, că nu cauți

în fața oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu înveți. Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu? Să dăm, sau să nu dăm?

15. Dar el știind fățarnicia lor, a zis lor: Ce mă ispițiți? Aduceți-mi un dinar să-l văd.

16. Iar ei i-au adus. Și a zis lor: Al cui este chipul acesta și scriptura cea de pre el? Și ei i-au zis lui: Ale Chesarului.

17. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Dați înapoi pre cele ce sânt ale Chesarului, Chesarului, și pre cele ce sânt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de dânsul.

18. Și au venit la dânsul Saduchiei, carii zic că nu este înviere, și l-au întrebat pre el, zicând:

19. Învățătorule, Moisi a scris nouă, că de va muri frațele cuiva, și i va rămânea muierea, și feciori nu va lăsa, să iă fratele lui pre muierea lui și să ridice semânța fratelui său.

20. Deci șapte frați au fost; și cel dintâi a luat muieră, și murind n'a lăsat semânță;

8. Evr. 13, 12. 10. Mat. 21, 42.
12. Mat. 14, 5. 13. Mat. 22, 15;
Luc. 30, 20.

17. Rom. 13, 7. 18. Mat. 22, 23, s.;
Luc. 20, 27, s. 19. A doua Leg. 25, 5.

21. Și al doilea o a luat pre dânsa, dar a murit și nici acela n'a lăsat semănță; și al treilea așijderea.

22. Și o au luat pre dânsa toți șapte, și n'au lăsat semănță. Iar pre urmă de toți a murit și muierea.

23. Deci, la înviere, când vor învia, a căruia dintr'înșii va fi muiere, că toți șapte o au avut pre ea muiere?

24. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Au nu pentru aceasta vă rătăciți, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci, după ce vor învia din morți, nici se vor însură, nici se vor mărită, ci vor fi ca îngerii în ceruri.

26. Iar pentru morți, că se vor scula, au n'ați cetit în cartea lui Moisi, la rug, cum 'i-a grăit Dumnezeu lui, zicând: Eu *sânt* Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov.

27. Nu este Dumnezeu al morților, ci Dumnezeu al viilor; deci, voi mult vă rătăciți.

28. Și apropiindu-se unul

26. Eș. 3, 6. 28. Mat 22, 35; Luc. 10, 27.

din Cărturari, care auzise pre ei prigonindu-se cu dânsul, și văzând că bine le-a răspuns lor, 'l-a întrebat pre el: Care poruncă este mai întâi de toate?

29. Iar Iisus 'i-a răspuns lui, că mai întâi de toate poruncile *este*: Auzi, Israile; Domnul Dumnezeu nostru, Domnul unul este;

30. Și: să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din tot cugetul tău, și din toată tăria ta; aceasta *este* porunca cea dintâi.

31. Iar a doua, asemenea *aceștiea*: Să iubești pre aproapele tău, ca însuși pre tine. Mai mare decât acestea altă poruncă nu este.

32. Și a zis lui cărturarul: Bine, învățătorule, adevărat ai zis, că unul este Dumnezeu, și nu este altul afară de dânsul;

33. Și a-l iubi pre el din toată inima, și din tot cugetul, și din tot sufletul, și din

29. A doua Leg. 6, 45. 31. Lev. 19, 18; Ioan 13, 34; 15, 12, 17; Rom. 13, 9; Gal. 5, 6, 14 și 6, 2; Efes. 5, 21, 1; I Tes. 4, 9; I Petr. 1, 22. 32. A doua Leg. 4, 35; Is. 45, 6.

toată tăria; și a iubi pre aproapele ca însuși pre sine, mai mult este decât toate prinoasele și jertfele.

34. Iar Iisus văzând că, cu înțelepciune a răspuns, 'i-a zis lui: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni mai mult nu îndrăzniă să-l întrebe pre el.

35. Și începând Iisus a zis, învățând în biserică: Cum zic Cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuși David a zis cu Duhul Sfânt: Zis-a Domnul, Domnului meu: șezi de-a dreapta mea, până ce voi pune pre vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci, însuși David îl numește pre el Domn; și de unde *dară* este fiu al lui? Și norodul cel mult ascultă pre el cu dulceață.

38. Și grăia lor întru învățătura sa: Păziți-vă de Cărturari, carii voesc a umbla în podoabe și iubesc închinăciunile prin târguri,

34. Mat. 22, 46; Luc. 20, 40. 35. Mat. 22, 41, s.; Luc. 20, 41, s. 36. Mat. 22, 41, s.; Luc. 11, 48 și 20, 40.

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâi la ospete;

40. Care mănâncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă; aceștia vor lua mai grea osândă.

41. Și șezând Iisus în preajma gazofilachiei, privi cum aruncă norodul bani în gazofilachie; și mulți bogați aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filii, ce este un codrant.

43. Și chemând pre ucenicii săi, le-a zis lor: Amin zic vouă, că această văduvă săracă, a aruncat mai mult decât toți cei ce au aruncat în gazofilachie;

44. Că toți *aceia* din prisosința lor au aruncat, iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată averea sa.

CAPITOLUL XIII.

Sfârșitul lumii. Semnele vestitoare. Nimeni nu știe ziua și ciasul în care va să fie.

Si eșind el din biserică, a zis lui unul din ucenicii lui: In-

41. IV Imp. 12, 9; Luc. 21, 1.

vătătorule, vezi ce fel de petri și ce fel de zidiri!

2. Și răspunzând Iisus a zis lui: Vezi aceste zidiri mari? Nu va rămâne aici peatră pre peatră, care să nu se risipiască.

3. Și șezând el pre Muntele Maslinilor, în preajma bisericei, l-au întrebat pre dânsul deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei:

4. Spune nouă, când vor fi acestea? Și care este semnul, când acestea toate se vor săvârși?

5. Iar Iisus răspunzând lor, a început a zice: Căutați ca să nu vă înșele pre voi cineva;

6. Că mulți vor veni intru numele meu, zicând: Eu sânt Hristos, și pre mulți vor înșelă.

7. Iar când veți auzi de războaie și de vești de războaie, să nu vă spăimântați, că se cuvine să fie *acestea*; ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va sculă neam presten am și împărăție preste împărăție; și vor fi cutremure pre alocurea, și va fi

foamete și turburări; începături ale durerilor vor fi acestea.

9. Deci păziți-vă pre voi înșivă; că vă vor da pre voi în soboare, și în adunări veți fi bătuți, și înaintea domnilor și a împăraților veți stă pentru mine, spre mărturie lor.

10. Ci în toate neamurile se cuvine mai întâi să se propoveduiască evanghelia.

11. Iar când *vă* vor duce pre voi, dându-vă, să nu vă grijiți mai înainte ce veți grăi, nici să cugetați; ci, ceea ce se va da vouă într'acel cîas, aceea să grăiți; că nu veți fi voi cei ce veți grăi, ci Duhul Sfânt.

12. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor sculă filii asupra părinților și i vor omori pre ei.

13. Și veți fi urăți de toți pentru numele meu; dar cel ce va răbdă până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Iar când veți vedeă urâciunea pustierei, care s'a zis de Daniil prorocul, stând unde nu se cuvine (cela ce ce-

XIII. 2. Mat. 24, 1; Luc. 21, 5, s.
6. Ier. 14, 14. 8. Mat. 24, 7.

9. Mat. 24, 9. 11. Mat. 10, 19;
Luc. 12, 11. 13. Mat. 24, 13.
14. Dan. 9, 27.

tește să înțeleagă), atunci, cei ce vor fi în Iudeea, să fugă la muni.

15. Iar cela ce va fi pre casă, să nu se pogoare în casă, nici să intre să ia ceva din casa sa.

16. Și cela ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să și ia haina sa.

17. Iar vai, celor ce vor aveă în pânțele, și celor ce vor aplecă în zilele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna;

19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela, care n'a fost până acum din începutul zidirei, care a zidit Dumnezeu, și nici va mai fi.

20. Și de nu ar scurtă Dumnezeu zilele acelea, nu s'ar mântui tot trupul; dar pentru cei aleși, pre carii i-a ales, va scurtă zilele acelea.

21. Atunci de va zice vouă cineva: Iată, aici *este* Hristos, sau Iată acolo, să nu credeți;

22. Că se vor sculă hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor da semne și minuni ca să înșele, de *va fi*

cu putință, și pre cei aleși. 23. Iar voi vă păziți, că iată mai înainte am spus vouă toate.

24. Și în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca, și luna nu și va da lumina sa,

25. Și stelele cerului vor cădea, și puterile cele din ceruri se vor clăti.

26. Și atunci vor vedeă pre Fiul Omului venind pre nori, cu putere și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimite pre îngerii săi și va adună pre cei aleși ai săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar dela smochin vă învâțați pildă; când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că aproape este vara;

29. Așa și voi, când veți vedeă acestea făcându-se, să știți că aproape este lângă uși.

30. Amin grăesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

31. Cerul și pământul va

15. Luc. 17, 31. 19. Dan. 12, 1;
Ier. 14, 1. 21. Mat. 24, 23, s.; Luc. 17, 23.
22. A doua Leg. 13, 1.

24. Is. 13, 10. 26. Dan. 7, 13.
27. Mat. 13, 41. 28. Mat. 24, 32, s.;
Luc. 21, 29.

trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

32. Iar de ziua aceea și de ciasul *acela*, nimeni nu știe, nici îngerii carii sânt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Păziți-vă, priveghiați și vă rugați, că nu știți când va veni vremea aceea;—

34. Ca un om ce se duce departe, lăsându-și casa sa și dând slugilor sale putere, și fie-căruia lucrul lui, și porțarului poruncind ca să privegheze.

35. Priveghiați dar, că nu știți când va veni domnul casei: seara, sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineața;

36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle pre voi dormind.

37. Iar cele ce vouă zic, tuturor zic: Priveghiați!

32. Mat. 24, 36.
33. Mat. 25, 13; Luc. 12, 40.
34. Luc. 19, 12.

CAPITOLUL XIV.

Hristos uns cu mir. Iuda călășește. Cina cea de taină. Vânzarea. Rugăciunea lui Hristos. Prinderea și ducerea lui la Arhiereu. Mărturie mincinoase. Lepădarea lui Petru.

Și erau paștile și azimile, după două zile; și căutau Arhierei și Cărturarii, cum pre el cu viclesug prinzându-l să-l omoare.

2. Și ziceau: Nu în praznic, ca să nu fie turburare întru norod.

3. Și fiind el în Vitania, în casa lui Simon leprosul, și șezând el, a venit o muiere având un alavastru cu mir de nard curat, de mult preț, și sfărâmând alavastrul, l-a turnat pre capul lui.

4. Și erau unii de le părea rău întru sine și ziceau: Pentru ce se face această pagubă cu mirul?

5. Că se putea vinde acesta mai mult de trei sute de dinari și să se dea săracilor. Și se răstiau asupra ei.

6. Iar Iisus a zis: Lăsați-o pre dânsa; pentru ce îi faceți

XIV. 1. Mat. 26, 2, s.; Luc. 22, 1; Ioan 11, 47. 3. Mat. 26, 6, s.; Luc. 7, 36; Ioan 12, 1, s.

supărare? că bun lucru a făcut cu mine.

7. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi, și când veți vreă puteți a le face lor bine, dar pre mine nă mă aveți pururea.

8. Acăasta, ce a avut a făcut; mai înainte a apucat de a uns trupul meu spre îngropare.

9. Amin grăesc vouă: Ori unde se va propovedui evanghelia aceasta, în toată lumea, și ce a făcut ea se va povesti, spre pomenirea ei.

10. Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprăzece, a mers la Arhierei ca să-l vândă pre el lor.

11. Iar ei auzind s'au bucurat, și i-au făgăduit lui să-i dea bani. Și el căută cum, în vreme cu priet, l-ar da pre el lor.

12. Iar în ziua cea d'întăi a azimilor, când jertfiau paștile, au zis către dânsul ucenicii lui: Unde voești să mergem să gătim ca să mâncăm paștile?

13. Și a trimis doi din u-

7. A doua Leg. 15, 11. 10. Mat. 26, 11; Luc. 22, 17; Luc. 22, 1, s.

cenicii săi și le-a zis lor: Mergeți în cetate, și va întimpină pre voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul.

14. Și ori unde va intra, ziceți stăpânului casei, că învățătorul zice: Unde este salașul întru care să mănânc paștile cu ucenicii mei?

15. Și el va arată vouă un foisor mare, așternut gata; acolo gătiți nouă.

16. Și au eșit ucenicii lui și au venit în cetate, și au aflat precum le zisese lor; și au gătit paștile.

17. Și făcându-se seară, a venit cu cei doisprăzece.

18. Și șezând ei și mâncând, a zis Iisus: Amin zic vouă, că unul din voi va să mă vândă, cel ce mănâncă cu mine.

19. Iar ei au început a se întrista și a zice lui unul câte unul: Nu cumva *sânt* eu? Și altul: Nu cumva *sânt* eu?

20. Iar el răspunzând a zis lor: Unul din doisprăzece, care întinge cu mine în blid.

21. Ci Fiul Omului va merge, precum este scris pentru dânsul; dar vai, omului ace-

17. Mat. 26, 20; Luc. 22, 14, s.

luia, prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

22. Și mâncând ei, a luat Iisus pâne, și binecuvântând a frânt și a dat lor, și a zis: Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

23. Și luând paharul, mulțumind, a dat lor și au băut dintr'însul toți;

24. Și a zis lor: Acesta este sângele meu, al legii cei noi, care pentru mulți se varsă.

25. Amin zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viței până în ziua aceea, când o voi bea pre ea nouă, întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Și dând laudă, au eșit în Muntele Maslinilor.

27. Și a zis lor Iisus: Toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta; că scris este: Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile.

28. Dar după ce voi în-

viă, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a zis lui: Deși toți se vor sminti, iar eu nu.

30. Și a zis Iisus lui: Amin zic ție, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori.

31. Iar el cu mult mai vârtos zicea: De mi s'ar întâmpla a muri cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Asemenea încă și toți ziceau.

32. Și au venit în satul al cărui nume este Ghetsimani, și a zis ucenicilor săi: Ședeți aici până mă voi ruga.

33. Și a luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioan cu sine, și a început a se spăimânta și a se mâhni.

34. Și a zis lor: Intristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneți aici și priveghiați.

35. Și mergând puțin mai înainte, a căzut pre pământ și se ruga, că, de este cu putință, să treacă dela dânsul acel cias,

36. Și zicea: Ava, Părinte,

22. Mat. 26, 26; Luc. 22, 19; 1 Cor. 11, 23. 26. Mat. 26, 30; Luc. 22, 39; Ioan 18, 1. 27. Zah. 13, 7. Ioan 16, 32. 28. c. 16, 7; Mat. 26, 32 și 28, 10, 16.

toate sânt cu putință ție; treci dela mine paharul acesta, însă nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce voești tu.

37. Și a venit și 'i-a găsit pre ei dormind, și a zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putuși un cias să priveghezi?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergând s'a rugat, acelaș cuvânt zicând.

40. Și întorcându-se 'i-a aflat pre dâșii iarăși dormind (că erau ochii lor îngreuiți), și nu știau ce să 'i răspundă.

41. Și a venit a treia oară și a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți; destul este; a venit ciasul; iată, se dă Fiul Omului în mâinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă, să mergem; iată, cel ce m'a vândut, s'a apropiat.

43. Și numai decât, încă grăind el, a venit Iuda, unul din cei doisprăzece, și cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, dela Arhierei și Cărturari și Bătrâni.

38. Mat. 26, 41. 43. Mat. 26, 47; Luc. 22, 47.

44. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

45. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

46. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

47. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhiereului și 'i-a tăiat urechea lui.

48. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

49. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniască scripturile.

50. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

51. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

45. II Imp. 20, 9. 49. Ps. 68, 9, s. 50. Iov. 19, 13.

53. Și au dus pre Iisus la Arhiereu, și s'au adunat la dânsul toți Arhiereii și Bătrânii și Cărturarii.

54. Iar Petru de departe mergea după el, până înlăuntrul, în curtea Arhiereului, și ședea împreună cu slugile și se încălzea la foc.

55. Iar Arhiereii și tot sfatul căutau împotriva lui Iisus mărturie, ca să-l omoare, și nu aflau;

56. Că mulți mărturisiau minciuni asupra lui, și nu erau asemenea mărturiile lor.

57. Și unii sculându-se au mărturisit minciună asupra lui, grăind:

58. Că noi 'l-am auzit pre el zicând: Eu voi strică această biserică făcută de mâni, și în trei zile alta nefăcută de mâni voi zidi.

59. Și nici așa nu era asemenea mărturia lor.

60. Și sculându-se Arhiereul în mijloc, a întrebat pre Iisus, zicând: Nimic nu răspunzi? Ce aceștia mărturisesc asupra ta?

61. Iar el tăcea, și nimic nu răspunde. Iarăși 'l-a întrebat pre el Arhiereul, și 'i-a zis lui: Au tu ești Hristosul, Fiul Celui Binecuvântat?

62. Iar Iisus a zis: Eu sânt; și veți vedea pre Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și venind cu norii cerului.

63. Iar Arhiereul rupându-și hainele sale, a zis: Ce ne mai trebuiesc nouă alte mărturii?

64. Ați auzit hula; ce vi se pare vouă? Iar ei toți 'l-au judecat pre el că este vinovat morței.

65. Și au început unii a-l scuipa pre el, și a-i acoperi fața lui și a-l bate cu pumnul, și a zice lui: Prorocește! Și slugile îl băteau pre el cu palmele preste obraz.

66. Și fiind Petru jos în curte, a venit una din slujnicile Arhiereului,

67. Și văzând pre Petru încălzindu-se, căutând la el, a zis: Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. Iar el s'a lepădat, zicând: Nu știu, nici pricep ce

53. Mat. 26, 57; Luc. 22, 54; Ioan 18, 13. 58. Ioan 2, 19.

61. Is. 53, 7; Luc. 22, 67.

62. Mat. 24, 30. 66. Mat. 26, 69.

grăești tu. Și a eșit afară înaintea curții; și a cântat cocoșul.

69. Iar slujnica văzându-l pre el iarăși, a început a spune celor ce stau acolo, că și acesta dintr'înșii este. Dar el iarăși s'a lepădat.

70. Și preste puțin, cei ce stau acolo au zis lui Petru: Adevărat dintr'înșii ești, că galileean ești, și graiul tău seamănă.

71. Iar el a început a se blestemă și a se jură, că nu știu pre omul acesta de care ziceți.

72. Și a doua oară a cântat cocoșul. Și 'și-a adus aminte Petru de cuvântul care 'l-a zis Iisus lui, că mai înainte de ce va cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Și a început a plânge.

CAPITOLUL XV.

Patimile lui Hristos. Pogorârea de pe cruce și îngroparea.

Și îndată dimineața, sfat făcând Arhiereii cu Bătrânii și cu Cărturarii și toată adunarea, și legând pre Iisus, 'l-au dus și 'l-au dat lui Pilat.

XV. I. s. Mat. 27, 1; Luc. 23, 1; Ioan 18, 20. s.

2. Și 'l-a întrebat pre el Pilat: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând 'i-a zis lui: Tu zici.

3. Și multe grăiau asupra lui Arhiereii.

4. Iar Pilat iarăși 'l-a întrebat pre el, zicând: Nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc asupra ta.

5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns, cât se miră Pilat.

6. Iar la praznicul acela le slobozia lor câte un vinovat, pre care cereau ei.

7. Și era unul ce-l numia Varava, prins împreună cu soții lui, care în zarvă făcuseră ucidere.

8. Și strigând norodul a început a cere să le facă precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le-a răspuns lor, zicând: Voiți să slobozesc vouă pre împăratul Iudeilor?

10. Că știți, că din pizmă 'l-au dat pre el Arhiereii.

11. Dar Arhiereii au îndemnat pre norod, ca mai vârtos pre Varava să-l sloboziască lor.

12. Iar Pilat răspunzând iarăși, le-a zis lor: Dar ce vo-

6. Ioan 18, 39.

iți să fac *acestui*a pre care îl ziceți împăratul Iudeilor?

13. Atunci ei iarăși au strigat: Răstignește-l pre el!

14. Iar Pilat le-a zis lor: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau: Răstignește-l pre el!

15. Și Pilat vrând să facă pre voea norodului, le-a slobozit lor pre Varava, iar pre Iisus bătându-l, l-a dat să se răstigniască.

16. Iar ostașii l-au adus pre el înlăuntrul curței, ce este divan, și au adunat toată oastea;

17. Și l-au îmbrăcat pre el în porfiră, și împletind cunună de spini, l-au pus lui.

18. Și au început a se închină lui, zicând: Bucură-te, împăratul Iudeilor!

19. Și-l băteau preste cap cu trestie, și-l scuipau pre el, și, punându-se în genunchi, se închinau lui.

20. Și după ce l-au batjocurit pre el, au dezbrăcat de pre el porfira, și l-au îmbrăcat în hainele sale, și l-au dus pre el să-l răstigniască.

21. Și au silit pre oare-care

Simon Chirinean, ce trecea, venind din țarină, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea lui.

22. Și l-au dus pre el la locul Golgota, care se tâlmăcește: locul căpățanei.

23. Și l-au dat lui să bea vin amestecat cu smirnă, dar el n'a luat.

24. Și răstignindu-l pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dănele, cine ce va lua.

25. Și eră ciasul al treilea, și l-au răstignit pre el.

26. Și eră scrisoarea priceiului lui scrisă: **Împăratul Iudeilor.**

27. Și împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga lui.

28. Și s'a plinit scriptura care zice: Și cu cei fărădelege s'a socotit.

29. Și cei ce treceau îl huliau pre el, clătinând capetele sale și zicând: Ua! Cel ce strici biserica și în trei zile o zidești,

30. Mântuește-te pre sineți și te pogoară de pre cruce.

16. Mat. 27, 27; Ioan 19, 3.

28. Is. 53, 12. 30. Luc. 23, 33.

31. Asemenea încă și Arhieriei bătându-și joc ziceau unul către altul, împreună cu Cărturarii: Pre alții a mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască?

32. Hristos, împăratul lui Israil, pogoare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'insul. Și cei ce erau împreună cu el răstigniți îl ocărau pre el.

33. Iar când a fost ciasul al șaselea, întunec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea cias.

34. Iar în ciasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare zicând: *Eloi, Eloi, Lima Sa-vahtani?* ce este, tâlcuindu-se: Dumnezeu meu, Dumnezeu-meu, pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stau acolo, auzind ziceau: Iată, pre Ilie strigă.

36. Și alergând unul și umplând un burete de oțet, și punându-l într'o trestie, îl adăpă pre el, zicând: Lăsați, să vedem, au veni-va Ilie să-l pogoare pre el?

37. Iar Iisus strigând cu glas mare, și-a dat duhul.

38. Și catapeteasma bisericei s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Și văzând sutașul, cel ce stă în preajma lui, că așa strigând și-a dat duhul, a zis: Cu adevărat, omul acesta Fiul al lui Dumnezeu a fost.

40. Și erau și muieri de departe privind, între care eră Maria Magdalina, și Maria muma lui Iacov celui mic și a lui Iosif, și Salomi,

41. Care, și când eră în Galileea, mergeau după el, și slujiau lui, și altele multe, care se suiseră cu el în Ierusalim.

42. Și iată seară făcându-se, de vreme ce eră vineri, care este mai înainte de sâmbătă,

43. A venit Iosif din Arimateea, sfetnic cu bun chip, care și acesta eră așteptând împărăția lui Dumnezeu, și îndrăznind a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat de a murit așa curând; și chemând pre sutașul, l-a întrebat pre

40. Mat. 27, 55; Luc. 23, 49.

42. Mat. 27, 57, s.; Luc. 23, 50, s.; Ioan 19, 38, s.

dânsul de a murit demult.

45. Și înțelegând dela su-
tașul, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și cumpărând giulgiu,
și pogorându-l pre el, 'l-a în-
fășurat cu giulgiul, și 'l-a pus
în mormânt, care eră săpat în
peatră, și a prăvălit o peatră
pre ușa mormântului.

47. Iar Maria Magdalena și
Maria lui Iosi priviau unde îl
pun.

CAPITOLUL XVI.

*Invierea lui Hristos. El se arată
ucenicilor. Innălțarea lui la cer.*

Și dacă a trecut sâmbăta,
Maria Magdalena și Maria
lui Iacov și Salomi au cum-
părat mirezme ca să meargă
să-l ungă pre el.

2. Și foarte de dimineață, în-
tru una a sâmbetelor, au ve-
nit la mormânt, răsărind soa-
rele.

3. Și ziceau una către alta:
Cine va prăvăli nouă peatra
de pre ușa mormântului?

4. Și căutând au văzut pea-
tra prăvălită, că eră mare
foarte.

5. Și intrând în mormânt

au văzut pre un tânăr șezând
de-a dreapta, îmbrăcat în veș-
mânt alb; și s'au spăimântat.

6. Iar el a zis lor: Nu vă
spăimântați; pre Iisus căutați,
Nazarineanul cel răstignit; s'a
sculat, nu este aici; iață locul
unde 'l-au pus pre el.

7. Deci mergeți de spuneți
ucenicilor lui și lui Petru, că
va merge mai înainte de voi
în Galileea; acolo îl veți ve-
deă pre el, precum a zis vouă.

8. Și eșind au fugit dela
mormânt, că erau cuprinse de
cutremur și de spaimă, și ni-
măru nimic n'au spus, că se
temeau.

9. Iar după ce a înviat *Iisus*,
dimineața, în *ziua* cea d'întâi
a săptămânei, s'a arătat întâi
Mariei Magdalinei, dintru ca-
re scosese șapte draci.

10. Aceea mergând a ves-
tit celor ce fuseseră cu el, care
plângeau și se tânguiau.

11. Și aceia auzind că este
viu și a fost văzut de dânsa,
n'au crezut.

12. După aceea s'a arătat
într'alt chip, la doi dintre dâ-
nșii, care mergeau la o țarină.

XVI. 1. Mat. 28, 1, s.; Luc. 24, 1, s.

12. Luc. 24, 16.

13. Și aceia mergând, au
spus celorlalți, dar nici pre a-
ceia nu 'i-au crezut.

14. Iar după aceea șezând
ei, cei unsprăzece, li s'a arătat,
și a imputat necredinței lor și
împetrirei inimei, căci celor ce
'l-au văzut pre el că a înviat,
n'au crezut.

15. Și a zis lor: Mergeți în
toată lumea, și propoveduiți
evanghelia la toată zidirea.

16. Cea ce va crede și se
va boteză, se va mântui; iar
ceia ce nu va crede, se va o-
sândi.

17. Și celor ce vor crede,

14. Luc. 24, 36; Ioan 20, 19; 1
Cor. 15, 6, s. 17. Fapt. 16; 18; 2,
4; 11; 10, 46.

aceste semne vor urmă: Întru
numele meu draci vor scoate;
în limbi noi vor grăi;

18. Șerpi vor lua; și de vor
bea ceva de moarte, nu 'i va
vătăma pre ei; pre bolnavi
mânile își vor pune și bine le
va fi.

19. Deci Domnul, după ce
a grăit cu dânsii, s'a innălțat
la cer și a șezut de-a dreapta
lui Dumnezeu.

20. Iar ei eșind, au propo-
veduit pretutindenea, Dom-
nul împreună lucrând, și cu-
vântul adevărindu-l prin sem-
nele ce urmau; amin.

18. Luc. 10, 19; Fapt. 28, 5, s.

19. Luc. 24, 41; Fapt. 1, 9.

20. Fapt. 3, 15; 14, 8; Evr. 2, 4.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

LUCA

CAPITOLUL I.

*Nașterea lui Ioan Botezătorul.
Buna-Vestire. Închinăciunea Ma-
riei la Elisavet și cântarea ei. Dezle-
garea limbii lui Zaharia și
prorocia lui.*

In vreme ce mulți s'au
apucat a alcătui po-
vestire pentru lucru-
rile cele ce au fost adeverite
întru noi,

2. Precum au dat nouă cei
ce dintru început au fost sin-
guri văzători și slujitori cu-
vântului,

3. Părutu-mi-s'a și mie, ur-
mând toate dintâi cudeamă-
runtul, pre rând a scrie ție,
puternice Teofile,

I. 3. Fapt. 1, 1.

4. Ca să cunoști întărirea
cuvintelor de care fe-ai învă-
țat.

5. Fost-a în zilele lui Irod,
împăratul Iudeei, un preot
oare-care anume Zaharia, din
rândul preoției lui Avia, și fe-
mea lui, din fetele lui Aaron,
și numele ei Elisavet.

6. Și erau drepti amândoi
înaintea lui Dumnezeu um-
blând întru toate poruncile și
îndreptările Domnului, fără
prihană.

7. Și n'aveau efeciori, pen-
trucă Elisavet eră stearpă, și
amândoi erau bătrâni în zilele
lor.

5. Mat. 2, 1; I Paral. 25, 10.

6. Iov 1, 1, 8.

1, 8.

LUCA

1, 22.

8. Și a fost când a slujit el,
în rândul săptămânei sale, înai-
ntea lui Dumnezeu,

9. După obiceiul preoției,
l-a'n întâmplat a tămâia, în-
trând în biserica Domnului.

10. Și toată mulțimea no-
rodului eră rugându-se afară,
în vremea tămâerei.

11. Și i s'a arătat lui îngerul
Domnului, stând d'a dreapta
oltarului tămâerei.

12. Și s'a spăimântat Zaha-
ria văzându-l, și frică a căzut
preste dânsul.

13. Iar îngerul a zis către
dânsul: Nu te teme, Zahario,
că n'a auzit rugăciunea ta, și
mulerea ta Elisavet va naște
ție flu și vei chema numele
lui Ioan.

14. Și va fi ție bucurie și
veselie, și mulți de nașterea
lui se vor bucura.

15. Că va fi mare înaintea
Domnului, și vin și sichea
nu va bea, și se va umplea
de Duh Sfânt, încă din pân-
tecele mamei sale.

16. Și pre mulți din fiii lui

9. Ieg. 30, 7. 10. Lev. 16, 17; III
Imp. 7, 19. 12. Jud. 13, 6, 20; Dan.
10, 1. 13. Fapt. 10, 31.

Israil va întoarce la Domnul
Dumnezeul lor.

17. Și el va merge înaintea
lui cu duhul și cu puterea lui
Ilie, ca să întoarcă inimile pă-
rinților spre fii și pre cei ne-
ascultători întru înțelepciu-
nea dreptilor; să gătiască
Domnului norod mai înainte
gătit.

18. Și a zis Zaharia către
înger: Din ce voi cu noaste
aceasta? că eu sânt bătrân și
femea mea trecută în zilele
sale.

19. Și răspunzând îngerul,
a zis lui: Eu sânt Gavriil, cea
ce stau înaintea lui Dumne-
zeu, și sânt trimis a grăi către
tine și a binevesti ție acestea.

20. Și iată, vei fi tăcând, și
neputând a grăi până în ziua
când vor fi acestea, pentru-
că n'ai crezut cuvintelor mele,
care se por împlini la vremea
lor.

21. Și așteptă norodul pre
Zaharia și se miră că zăbovia
el în biserică.

22. Și eșind, nu putea să
grăiască lor, și au cunoscut

17. Mal. 4, 5. 18. Fac. 17, 17.

19. Dan. 8, 16 și 9, 21; III Imp.
17, 1; Ps. 102, 21; Apoc. 7, 11.

ei că vedere a văzut în biserică, că le făcea semn cu mâna, și a rămas mut.

23. Și a fost dacă s'au umput zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

24. Iar după zilele acelea, a îngrecat Elisavet muierea lui, și s'a tăinuit pre sine în cinci luni, zicând:

25. Că așa a făcut mie Domnul în zilele în care asocotit să iă ocara mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șasea, trimis a fost îngerul Gavriil dela Dumnezeu în cetatea Galileei, căreia numele *eră* Nazaret,

27. La fecioară logodită cu bărbat, cărui numele Iosif, din casa lui David; și numele fecioarei: Mariam.

28. Și intrând îngerul la dânsa, a zis: Bucură-te *ceea ce ești* plină de dar, Domnul *este* cu tine, binecuvântată *ești* tu între femei.

29. Iar ea văzând s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugetă în ce chip va fi închinarea aceasta.

30. Și a zis ei îngerul: Nu te teme Mariam, că ai aflat dar la Dumnezeu.

27. c. 2, 5; Mat. 1, 18, s.

31. Și iată, vei zemisli în pântece, și vei naște fiu, și vei chema numele lui: **Iisus.**

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui de sus se va chema; și-i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui,

33. Și va împărăți preste casa lui Iacov în veci, și împărăției lui nu va fi sfârșit.

34. Și a zis Mariam către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce de bărbat nu știu?

35. Și răspunzând îngerul, a zis ei: Duhul Sfânt se va pogori preste tine, și puterea celui de sus te va umbri; pentru aceasta și Sfântul ce se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu.

36. Și iată, Elisavet rude-nia ta, și ea a zemisli fiu la bătrânețele ei, și a șasea lună este ei aceasta, cei ce se chemă stearpă.

37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință.

31. Is. 7, 14; Mat. 1, 31.

32. Is. 9, 7; II Imp. 7, 12.

33. Dan. 4, 31 și 7, 14; Mih. 4, 7.

34. Mat. 1, 18, 20; Dan. 9, 24.

35. Is. 54, 6. 37. c. 18, 27; Fac. 18, 14; Iov. 42, 2; Ier. 32, 17, 27; Zah. 8, 6; Rom. 4, 21.

38. Și a zis Mariam: Iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și s'a dus dela dânsa îngerul.

39. Și sculându-se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Iudei,

40. Și a intrat în casa Zahariiei și s'a închinat Elisavet.

41. Și a fost când a auzit Elisavet închinăciunea Mariiei, săltat-a pruncul în pântecele ei; și s'a umplut de Duh Sfânt Elisavet,

42. Și a strigat cu glas mare și a zis: Binecuvântată *ești* tu între femei, și binecuvântat *este* rodul pântecelei tale.

43. Și de unde mie aceasta, că să vie maica Domnului meu la mine?

44. Că iată, cum fu glasul închinărei tale întru urechile mele, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecele meu.

45. Și fericită *este* ceea ce a crescut că va fi săvârșire celor zise ei dela Domnul.

46. Și a zis Mariam:

47. Mărește sufletul meu pre Domnul, și s'a bucurat

46. Iosif Nav. 21, 11.

duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu;

48. Că a căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile;

49. Că mi-a făcut mie mărire cel puternic, și sfânt numele lui,

50. Și mila lui în neam și în neam spre cei ce se tem de el.

51. Făcut-a tărie cu brațul său, risipit-a pre cei mândrii cu cugetul inimei lor.

52. Pogorit-a pre cei puternici de pre scaune, și a înălțat pre cei smeriți.

53. Pre cei flămânzi i-a umplut de bunătați, și pre cei bogați i-a scos afară deșerti.

54. Luat-a pre Israil sluga sa, ca să pomeniască mila;

55. Precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

56. Și a rămas Mariam împreună cu dânsa ca la trei luni, și s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i s'a îm-

51. Is. 31, 9. 52. Ps. 32, 5.

53. I Imp. 2, 5.

54. Ps. 33, 11.

55. Fac. 17, 7, 19.

plinit vremea să nască, și a născut fiu;

58. Și au auzit cei ce locuiau împrejur și rudeniile ei, că a mărit Domnul mila sa cu dânsa, și se bucurau împreună cu dânsa.

59. Și a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncu; și-l chemau pre numele tatălui lui: Zaharia.

60. Și răspunzând muma lui, a zis: Nu, ci se va chema Ioan.

61. Și au zis către dânsa, că nimeni nu este întru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui lui, cum ar vreă să-l cheme pre dânsul.

63. Și cerând el panahidă a scris, zicând: Ioan va fi numele lui. Și s'au mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și limba lui, și grăia, laudând pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cei ce locuiau împrejurul lor; și întru toată laturea de prin munții ludei s'au vestit toate cuvintele acestea.

58. Is. 41, 8. 59. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3.

66. Și au pus toți cei ce auziau în inima lor, zicând: Oare ce va să fie pruncu acesta? Și mâna Domnului eră cu dânsul.

67. Și Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duh Sfânt și a prorocit, zicând:

68. Bine-este-cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israil, că a cercetat și a făcut răscumpărare norodului său,

69. Și a ridicat corn de mântuire nouă, în casa lui David slugei sale;

70. Precum a grăit prin gura sfinților celor din veac proroci ai lui.

71. Mântuire de vrăjmașii noștri, și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pre noi;

72. Să facă milă cu părinții noștri și să-'și aducă aminte de legătura lui cea sfântă,

73. De jurământul care s'a jurat către Avraam părintele nostru;

74. Să ne dea nouă, fără de frică, din mâinile vrăjmașilor noștri izbăvindu-ne.

75. Să-i slujim lui întru

66. Is. 1, 3 și 2, 22. 68. Ps. 103, 13.

69. Ps. 103, 17. 70. Ier. 23, 6;

Eapt. 3, 21. 73. Fac. 22, 16.

74. Ier. 31, 33. 75. Colas. 1, 22.

sfințenie și întru dreptate înaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, proroc celui Prea-Înnalt te vei chemă, că vei merge înaintea feței Domnului să gătești căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mântuirii norodului lui întru ertarea păcatelor lor,

78. Pentru milostivirea marelui Dumnezeului nostru, în care ne-a cercetat pre noi răscăritul din înălțime,

79. Ca să lumineze celor ce ședeau întru întunec și în umbra morței, să îndrepteze picioarele noastre în calea păcii.

80. Iar pruncu creșteă și se întăria cu duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israil.

CAPITOLUL II.

Nașterea lui Hristos. Îngerii vestesc păstorilor Nașterea lui. Aducerea lui Iosif în Biserică. Simeon și Ana. Iosif în Biserică întrebându-se cu dascălii legii.

Și a fost în zilele acelea, eșt-a poruncă dela Chesa-

76. Mat. 3, 3. 77. Ier. 31, 34.

78. Mal. 4, 2; Zah. 3, 9; 6, 12.

79. Is. 9, 2.

rul Avgust, să se scrie toată lumea.

2. (Această scrisoare întâi s'a făcut, domnind în Siria Chirineu).

3. Și mergeau toți să se scrie, fiecare în cetatea sa.

4. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, la Iudeea, în cetatea lui David, care se cheamă Vitleem (pentru că eră el din casa și din seminția lui David),

5. Să se scrie cu Mariam, cea logodită lui muere, fiind greă.

6. Și a fost când erau ei acolo, s'au umplut zilele ca să nască ea.

7. Și a născut pre fiul său cel întâi născut, și l-a înfășat pre dânsul și l-a culcat în esle, pentru că nu aveau ei loc la gazdă.

8. Și păstori erau într'aceleași lature petrecând și păzind streji de noapte împrejurul turmei lor.

9. Și iată, îngerul Domnului a statut înaintea lor, și slava Domnului a strălucit

II. 4. Mih. 5, 1, s.; Mat. 2, 8.

7. Mat. 1, 25 și 1, 13; Dan. 7, 10.

împrejurul lor; și s'au înfricoșat cu frică mare.

10. Și le-a zis lor îngerul: Nu vă temeți, că iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot norodul.

11. Că s'a născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta *va fi* vouă semn: Află-veți un prunc înfășat, culcat în esle.

13. Și îndatăși s'a făcut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, laudând pre Dumnezeu și zicând:

14. Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus, și pre pământ pace, între oameni bunăvoire.

15. Și a fost dacă s'au dus dela dâșii îngerii la cer, și păstorii au zis unii către alții: Să mergem dară până la Vitteem și să vedem cuvântul acesta ce s'a făcut, care Domnul a arătat nouă.

16. Și au venit degrabă și au aflat pre Mariam și pre Iosif și pruncul culcat în esle.

17. Și văzând au spus pentru cuvântul ce se grăise lor de pruncul acesta.

14. Is. 57, 19; Efes. 2, 14.

18. Și toți cei ce au auzit s'au mirat de cele ce s'au zis de păstori către dâșii.

19. Iar Mariam păzia toate cuvintele acelea, punându-le întru inima sa.

20. Și s'au întors păstorii, slăvind și laudând pre Dumnezeu de toate cele ce au auzit și au văzut, precum s'a zis către dâșii.

21. Și când s'au umplut opt zile, ca să-l tae pre el împrejur, s'a chemat numele lui: **Iisus**, care s'a numit de înger mai înainte de a se zemisli el în pântece.

22. Și când s'au umplut zilele curățirii ei, după legea lui Moisi, l-au suit pre el în Ierusalim, ca să-l pună înaintea Domnului.

23. (Precum este scris în legea Domnului: Toată partea bărbătească ce deschide pântecul, sfânt Domnului se va chemă);

24. Și ca să dea jertfă, după ceea ce s'a zis în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

21. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3; Luc. 1, 31. 22. Lev. 12, 8. 23. Eș. 13, 2. 24. Lev. 12, 8.

25. Și iată, eră un om în Ierusalim, anume Simeon; și omul acela eră drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângăierea lui Israil, și Duh Sfânt eră preste dânsul.

26. Și eră lui făgăduit dela Duhul Sfânt să nu vadă moartea până ce va vedeă pre Hristosul Domnului.

27. Și a venit cu Duhul în biserică, când au adus înăuntrul părinții pre Iisus pruncul, ca să facă ei după obiceiul legii pentru el.

28. Și acela l-a luat pre dânsul în brațele sale și bine-a cuvântat pre Dumnezeu și a zis:

29. Acum slobozește pre robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău, în pace;

30. Că văzură ochii mei mântuirea ta,

31. Care o ai gătit înaintea feței tuturor noroadelor;

32. Lumină spre descoperirea neamurilor, și slava norodului tău Israil.

33. Și eră Iosif și muma lui mirându-se de cele ce se grăiau pentru dânsul.

34. Și l-a binecuvântat pre

25. Is. 40, 11; Rom. 9, 33; I Petr. 2, 7.

dâșii Simeon, și a zis către Mariam muma lui: Iată, acesta este pus spre căderea și scularea a multora întru Israil, și spre semnul căruia i se va zice împotriva.

35. (Și prin însuși sufletul tău va trece sabie), ca să descopere dela multe inimi cugetele.

36. Și eră Ana prorocița, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir. Aceasta îmbătrânise în zile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani din fecioia sa,

37. Și aceasta *a fost* văduvă ca la optzeci și patru de ani, care nu se depărtă dela biserică, cu posturi și cu rugăciuni, slujind *lui Dumnezeu* ziua și noaptea;

38. Și aceea într'acel cias venind, se mărturisiă Domnului și grăia pentru dânsul tuturor celor ce așteptau mântuire în Ierusalim.

39. Și după ce au săvârșit ei toate după legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

40. Iar pruncul creștea și se întăria cu duhul, umplân-

37. I Imp. 1, 22; I Tim. 5, 5.

du-se de înțelepciune; și darul lui Dumnezeu eră preste dânsul:

41. Și se duceau părinții lui în fiecare an în Ierusalim, la praznicul paștilor.

42. Și când a fost de doisprăzece ani, suindu-se ei în Ierusalim, după obiceiul praznicului.

43. Și sfârșind zilele, când s'au întors ei, a rămas Iisus pruncu în Ierusalim; și n'au știut Iosif și muma lui.

44. Și socotind că este el cu alte soții, au venit eale de o zi; și l-au căutat pre el prin rudenii și prin cunoscuți,

45. Și neaflându-l, s'au întors în Ierusalim, căutându-l pre el.

46. Și a fost, după trei zile l-au aflat în biserică, șezând în mijlocul dascălilor, ascultându-i și întrebându-i pre ei.

47. Și se minunau toți, cei ce-l auziau pre dânsul, de priceperea și de răspunsurile lui.

48. Și văzându-l pre el, s'au spăimântat și a zis către el muma lui: Fiiule, căci ai făcut nouă așa? Iată, tatăl tău

41. Eș. 34, 23. 47. Mat. 7, 21; Marc. 1, 22.

și eu dorindu-te, te căutam.

49. Și a zis către dânsii: Ce este că mă căutați? Au n'ați știut că întru cele ce sânt ale Tatălui meu se cade mie să fiu?

50. Și ei n'au înțeles graiul care a grăit lor.

51. Și s'a pogorît împreună cu dânsii și a venit în Nazaret și eră supunându-se lor. Iar muma lui păzia toate graiurile acestea în inima sa.

52. Și Iisus sporiă cu înțelepciunea și cu vârsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

CAPITOLUL III.

Propoveduirea lui Ioan și Mărturia lui despre Hristos. Botezul lui Hristos și povestirea neamului său.

Iar în anul al cinsprăzecelea al împărăției lui Tiberie Chesarului, domnind Pilat din Pont în Iudeea, și Irod stăpânind a patra parte pre Galileea, iar Filip, fratele lui, stăpânind a patra parte pre Ituria și pre laturea Trahoniei, și Lisanie a patra parte stăpânind pre Avilinia;

2. În zilele arhierilor Ana și Caiafa, fost-a cuvântul lui

Dumnezeu către Ioan fiul Zahariei în pustie.

3. Și a venit în toată laturea Iordanului, propoveduind botezul pocăinței întru erta-rea păcatelor;

4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei prorocului, care zice: Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și măgura se va smeri; și vor fi cele strâmbe drepte, și cele colțuroase căi netede;

6. Și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.

7. Deci zicea noroadelor celor ce mergeau să se boteze dela el: Pui de năpârcei, cine v'a arătat vouă ca să fugiți de mânia ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a zice întru voi: Tată avem pre Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu și din petrele acestea să ridice fiii lui Avraam.

III. 3. Mat. 3, 1; Marc. 1, 4; Ioan 1, 6; 4. Is. 40, 3. 6. Is. 52, 10. 7. Mat. 3, 7, 8.

9. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul care nu face roadă bună se tae și în foc se aruncă.

10. Și-l întrebau pre el noroadele, zicând: Dar ce vom face?

11. Răspunzând, zicea lor: Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asemenea să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze dela dânsul, și au zis către el: Învățătorule, ce vom face?

13. Iar el a zis către dânsii: Nimic mai mult decât este rânduit vouă, să nu faceți.

14. Și-l întrebau și ostașii, zicând: Și noi ce vom face? Și a zis către dânsii: Pre nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți, și să vă îndestulați cu lefii voastre.

15. Iar așteptând norodul și cugetând toți întru inimele sale de Ioan, ca nu cumva el să fie Hristos,

16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicând: Eu cu apă vă botez pre voi; dar vine cel mai tare decât mine, căruia nu sânt vrednic a-i dezlega cureaua încălțămintelor lui. A-

cesta va boteză pre voi cu Duhul Sfânt și cu foc;

17. A cărui lopată *este* în mâna lui, și va curăți aria sa, și va adună grâul în jitnița sa, iar plevele le va arde cu focul nestins.

18. Multe încă și altele binevestiă norodului, mângându-l.

19. Iar Irod, cel a patra parte stăpânitor, muștrat fiind de el, pentru Irodiada muierea frăține-său, și pentru toate relele care a făcut Irod,

20. A adaus și aceasta preste toate, și a închis pre Ioan în temniță.

21. Și a fost dacă s'a botezat tot norodul, și Iisus botezându-se și rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Și s'a pogorît Duhul Sfânt cu chip trupesc, ca un porumb, preste dânsul; și glas din cer s'a făcut, zicând: Tu ești Fiul meu cel iubit, întru tine bine am voit.

23. Și acest Iisus eră ca de treizeci de ani începând, fiind (precum se socotia) fiul lui Iosif, al lui Ilî,

20. Mat. 11, 2. 21. Mat. 3, 16; Marc. 1, 10; Ioan 1, 32. 22. c. 9, 33.

24. Al lui Matât, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Ianê, al lui Iosif,

25. Al lui Matatia, al lui Amôs, al lui Naûm, al lui Eslî, al lui Nanghê,

26. Al lui Maât, al lui Matatia, al lui Semeîn, al lui Iosif, al lui Iodâ,

27. Al lui Ioanân, al lui Risâ, al lui Zorovâvel, al lui Salatiîl, al lui Niri,

28. Al lui Melhi, al lui Adî, al lui Cosâm, al lui Elmadâm, al lui Ir,

29. Al lui Iisus, al lui Eliêzer, al lui Iorîm, al lui Matât, al lui Levi,

30. Al lui Simeôn, al lui Iûda, al lui Iosif, al lui Ionâm, al lui Eliachîm,

31. Al lui Meleá, al lui Mená, al lui Matatá, al lui Natâm, al lui David,

32. Al lui Iesê, al lui Iovîd, al lui Voos, al lui Salá, al lui Naasôn,

33. Al lui Aminadáv, al lui Arám, al lui Esròm, al lui Fârês, al lui Iûda,

34. Al lui Iacòv, al lui Isa-

31. II Imp. 5, 14.

32. Rut. 4, 22.

33. Fac. 29, 35.

dela odorn

75 generații

138

Total 135

dela I Ch 58 gen

Ac, al lui Avraám, al lui Tára, al lui Nahôr,

35. Al lui Serúh, al lui Raab, al lui Falêc, al lui Èver, al lui Salá,

36. Al lui Cainán, al lui Arfaxád, al lui Sim, al lui Nòe, al lui Lámeh,

37. Al lui Matusalá, al lui Enòh, al lui Iáret, al lui Metelôl, al lui Cainám,

38. Al lui Enòs, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Postul și ispitirea lui Iisus. El intră în sinagogă. Este amenințat de Iudei. Vindecă felurite boale.

Iar Iisus plin de Duhul Sfânt s'a întors dela Iordan, și s'a dus de Duhul în pustie,

2. Patruzeci de zile ispitindu-se de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și sfârșindu-se ele, mai pre urmă a flămânzit.

3. Și a zis lui diavolul: De ești Fiul lui Dumnezeu, zi pe trei acestea să se facă pâne.

4. Și a răspuns Iisus către el, zicând: Scris este, că nu

1. I. Mat. 4, 1, s.; Marc. 1, 12, s.

2. A doua Leg. 8, 3.

numai cu pâne va trăi omul, ci cu tot graiul lui Dumnezeu.

5. Și suindu-l pre el diavolul într'un munte înalt, i-a arătat lui toate împărățiile lumii, într'o clipeală de vreme.

6. Și i-a zis lui diavolul: Ție voi da stăpânirea aceasta toată și slava lor, că mie este dată, și ori căruia voesc o dau pre ea.

7. Deci, tu de te vei închina înaintea mea, va fi a ta toată.

8. Și răspunzând Iisus, a zis lui: Mergi înapoia mea. Satano, că scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini, și lui unuia să-i slujești.

9. Și l-a dus pre el în Ierusalim și l-a pus pre dânsul pre aripa bisericii, și i-a zis lui: De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te pre sineți de aici jos.

10. Că scris este, că îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păziască;

11. Și: Pre mâni te vor ridică, ca să nu-ți împedeci de peatră piciorul tău.

12. Și răspunzând Iisus, a zis lui, că s'a scris: Să nu

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11.

12. A doua Leg. 6, 16.

ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

13. Și sfârșind diavolul toată ispita, a fugit dela dânsul până la o vreme.

14. Și s'a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, și vestea a eșit despre el în toată laturea aceea.

15. Și el învăță în sinagogurile lor, slăvindu-se de toți.

16. Și a venit în Nazaret, unde eră crescut, și a intrat după obiceiul său în ziua sâmbetei în sinagogă, și s'a sculat să cetiască.

17. Și i s'a dat lui cartea Isaiei prorocului. Și deschizând cartea, a aflat locul unde eră scris:

18. Duhul Domnului preste mine, pentru care m'a uns bine-a-vesti săracilor; m'a trimis a tămădui pre cei zdrobiți la inimă, a propovedui robilor ertare și orbilor vedere, a slobozi pre cei sfărmași, întru ușurare,

19. A propovedui anul Domnului priimit.

20. Și închizând cartea, o

14. Mat. 4, 13; Marc. 1, 14.

16. Mat. 13, 53, s.; Marc. 6, 1; Neem. 8, 4, s. 18. Is. 61, 1.

a dat slugei, și a șezut; și ochii tuturor din sinagogă erau privind spre el.

21. Și a început a zice către dânșii, că astăzi s'a plinit scriptura aceasta întru urechile voastre.

22. Și toți îl mărturisiau pre el, și se mirau de cuvintele darului care eșiau din gura lui. Și ziceau: Au nu este acesta feciorul lui Iosif?

23. Și a zis către ei: Cu adevărat veți zice mie pilda aceasta: Doftorule, vindecă-te pre sineți; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă și aici în patria ta.

24. Și a zis: Amin grăesc vouă, că nici un proroc nu este priimit în patria sa;

25. Și într'adevăr grăesc vouă: Multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israil, când s'a încuiat cerul trei ani și șease luni, cât s'a făcut foamete mare preste tot pământul.

26. Și către nici una dintr'acelea n'a fost trimis Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o muiere văduvă.

23. Mat. 4, 13. 24. Ioan 4, 44.

25. III Imp. 17, 11, și 18, 1; Iac. 5, 17.

27. Și mulți leproși erau în zilele lui Elisei prorocului în Israil, și nici unul dintr'inșii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Și s'au umplut toți de mânie în sinagogă, auzind acestea.

29. Și sculându-se l-au scos pre el afară din cetate, și l-au dus pre el până în sprânceană muntelui pre care eră zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos;

30. Dar el trecând prin mijlocul lor, s'a dus,

31. Și s'a pogorât în Capernaum, cetate a Galileei, și eră învățându-i pre ei sâmbăta.

32. Și se spăimântau de învățătura lui, căci cu stăpânire eră cuvântul lui.

33. Și în sinagogă eră un om, care aveă duh de drac necurat, și a strigat cu glas mare,

34. Grăind: Lasă, ce este nouă și ție Iisuse Nazarineanule? Ai venit să ne perzi pre noi? Te știu pre tine cine ești, Sfântul lui Dumnezeu.

27. IV. Imp. 5, 14. 30. Ioan 8, 59.

31. Mat. 4, 13; Marc. 1, 21; Ioan

8, 19. 32. Mat. 7, 28 și 22, 23; Ioan

7, 30. 34. c. 1, 33; Marc. 1, 22.

35. Și l'a certat pre el Iisus, grăind: Taci, și eși dintr'însul. Și aruncându-l pre el dracul în mijloc, a eșit dintr'însul, nimic vătămându-l pre el.

36. Și s'a făcut spaimă preste toți, și se întebau între sine, zicând: Ce este cuvântul acesta? căci cu stăpânire și cu putere poruncește duhurilor celor necurate, și iasă.

37. Și se ducea vestea de el în tot locul cel de prin prejur.

38. Și sculându-se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon eră cuprinsă de friguri mari, și l-au rugat pre el pentru dânsa.

39. Și stând lângă ea, a certat frigurile și o au lăsat pre dânsa, și îndată sculându-se, slujia lor.

40. Și apunând soarele, toți câți aveau bolnavi cu multe feluri de boale, i-au dus pre ei către dânsul, iar el pre fiecare din ei punându-și mâni-le, i-a tămăduit pre ei.

41. Și eșiau și draci din mulți, strigând și grăind, că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Și certându-i, nu-i lăsa pre dânșii să grăiască,

38. Mat. 8, 14, s. 40. Marc. 1, 32, s.

căci îl știau că el este Hristos.

42. Și făcându-se ziuă, eșind s'a dus în loc pustiu; și noroadele căutau pre dânsul, și au venit până la dânsul, și-l țineau pre el ca să nu se ducă dela dâșii.

43. Iar el a zis către ei: Se cade mie să vestesc și altor cetăți împărăția lui Dumnezeu, că spre aceasta sânt trimis.

44. Și eră propoveduind în sinagogurile Galileei.

CAPITOLUL V.

Minunata pescuire. Leprosul. Slăbănogul. Levi vameșul. Ospățul lui Iisus cu vameșii. Despre post.

Și a fost când îl îmbulziă pre el norodul, ca să audă cuvântul lui Dumnezeu, și el stă lângă iezerul Ghenisaretului,

2. Și a văzut două corăbii stând lângă iezer; iar pescarii eșind dintr'însele, spălau mrejele.

3. Și intrând într'o corabie, care eră a lui Simon, l-a rugat pre el s'o depărteze puțin dela pământ; și șezând învâță pre noroade, din corabie.

4. Iar dacă a încetat a grăi,

V. 1. Marc. 1, 16.

a zis către Simon: Depărtează-o la adânc și aruncați mrejele voastre spre vânăre.

5. Și răspunzând Simon, a zis lui: Învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins; dar după cuvântul tău voi aruncă mreaja.

6. Și aceasta făcând, au prins mulțime multă de pești, și se rupeă mreaja lor.

7. Și au făcut semn soțiilor sale, care erau într'altă corabie, ca să vină și să le ajute lor. Și au venit, și au umplut amândouă corăbiile, cât se afundau ele.

8. Iar Simon Petru văzând, a căzut la picioarele lui Iisus, grăind: Eși dela mine, că om păcătos sânt, Doamne.

9. Că-l cuprinsese pre el spaimă, și pre toți cei ce erau cu dânsul, pentru vânărea peștilor pre care prinseseră,

10. Așijderea și pre Iacov, și pre Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau soții lui Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme, de acum vei vâna oameni.

11. Și scoțând amândouă corăbiile la pământ, lăsând toate, au mers după dânsul.

12. Și a fost când eră el într'una din cetăți, iată un om eră plin de lepră, și văzând pre Iisus a căzut pre fața sa și s'a rugat lui, grăind: Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

13. Și tinzând mâna, s'a atins de dânsul, zicând: Voesc; curățește-te. Și îndată lepra s'a dus dela dânsul.

14. Și el a poruncit lui, nimărui să nu spue; ci mergi de te arată pre sineți preotului, și du pentru curățenia ta, precum a poruncit Moisi, într'u mărturie lor.

15. Iar cuvântul mai mult străbătea pentru dânsul, și se adunau noroade multe ca să audă și să se tămăduiască dela dânsul de boalele sale.

16. Iar el se ducea în pustie și se ruga.

17. Și a fost într'una din zile, și el eră învățând; și ședea Fariseii și învățătorii legh, cari veniseră din toate satele Galileei, și ale Iudeei, și ale Ierusalimului; și pute-

rea Domnului eră spre a-i tămădui pre ei.

18. Și iată, niște bărbați purtând în pat pre un om, care eră slăbănog, și căutau să-l ducă pre el înlăuntru și să-l pună înaintea lui.

19. Și neaflând pre unde să-l ducă, pentru norod, suindu-se d'asupra acoperemântului, printre cărămizi l-au slobozit pre dânsul cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și văzând credința lor, a zis lui: Omule, eartă-ți-se ție păcatele tale.

21. Și au început a cugetă Cărturarii și Fariseii, grăind: Cine este acesta ce grăește hule? Cine poate să erte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspunzând a zis către dâșii: Ce gândiți întru inimile voastre?

23. Ce este mai lesne a zice: Eartă-ți-se ție păcatele tale, sau a zice: Scoală și umblă?

24. Ci ca să știți, că putere

12. Mat. 8, 2; Marc. 1, 40, s.

14. Lev. 14, 9.

16. Marc. 1, 35, s.

18. Mat. 9, 2; Marc. 2, 3; Fapt. 9, 33. 21. Is. 43, 25.

are Fiiul Omului pre pământ a ertă păcatele (a zis slăbănogului): Ție grăesc: Scoală, și luând patul tău, mergi la casa ta.

25. Și îndatăși sculându-se înaintea lor, a luat patul pre care zăcea și s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.

26. Și spaimă a cuprins pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, și s'au umplut de frică, grăind: Am văzut lucruri minunate astăzi.

27. Și după acestea a eșit și a văzut pre un vameș, a nume Levi, șezând la vamă, și i-a zis lui: Vino după mine.

28. Și lăsând toate, s'a sculat și a mers după dânsul.

29. Și i-a făcut Levi lui ospăț mare în casa sa. Și eră norod mult de vameși și de alții, cari ședeau cu ei.

30. Și cârtiau Cărturarii lor și Fariseii către ucenicii lui, grăind: Pentruce cu vameșii și cu păcătoșii mâncați și beți?

31. Și răspunzând Iisus a zis către ei: N'au trebuință de doftor cei sănătoși, ci, cei bolnavi.

32. Nu am venit să chem

27. Mat. 9, 9; Marc. 2, 14.

pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

33. Iar ei au zis către el: Pentruce ucenicii lui Ioan postesc adese ori și rugăciuni fac, așijderea și ai Fariseilor, iar ai tăi mănâncă și beau?

34. Iar el a zis către dânsii: Au doară puteți pre fiii nunței să-i faceți să postiască pe câtă vreme este mirele cu dânsii?

35. Dar vor veni zile, când se va lua mirele dela dânsii, și atunci vor posti într'acele zile.

36. Și grăia și pildă către dânsii: Nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche; iar de nu, și pre cea nouă o rupe, și la cea veche nu se potrivește petecul cel ce este dela cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pre foi, și el se va vărsa, și foile vor peri;

38. Ci vinul nou se cade să-l pună în foi noi; și amândouă se vor ține.

39. Și nimenea care bea de cel vechiu, îndată voește de

33. Mat. 9, 14; Marc. 2, 18.

cel nou; că zice: Cel vechiu mai bun este.

CAPITOLUL VI.

Ucenicii rup spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Periclitile. Iubirea de vrăjmași. A nu judeca pe aproapele. Zidirea pe temelie bună.

Și a fost într'o sâmbătă, a doua după cea d'întâi, trecea el prin semănături, și smulgeau ucenicii lui spice și mâncau, frecându-le cu mâinile.

2. Iar oare-cări din Farisei le-au zis lor: Ce faceți care nu se cade a face sâmbăta?

3. Și răspunzând Iisus a zis către dânsii: Nici aceasta n'apă cettit, ce a făcut David când a flămânzit el însuși și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pâinile punerii înainte și a mâncat, și a dat și celor ce erau cu el, care nu se cădea să le mănânce, fără numai preoții?

5. Și zicea lor: Că Domn este Fiiul Omului, și al sâmbătelor.

17, 1. Mat. 12, 1; Marc. 2, 25.
2. 1 Imp. 21, a.

6. Și a fost și în altă sâmbătă a intrat el în sinagogă și învăța. Și eră acolo un om a cărui mâna cea dreaptă eră uscată.

7. Și îl pândiau pre el Cărturarii și Fariseii, de-l va vindeca sâmbăta, ca să afle vină asupra lui.

8. Dar el știă gândurile lor, a zis omului care aveă mâna uscată: Scoală-te și stăi în mijloc. Iar el sculându-se, a stătut.

9. Atunci a zis Iisus către dânsii: Intrebă-voiui pre voi: Ce se cade sâmbăta, bine a face sau rău a face? suflet a mântui sau a perde?

10. Și căutând spre toți aceștia, a zis lui: Intindeți mâna ta. Iar el a făcut așa. Și a venit mâna lui la starea cea d'întâi, sănătoasă ca și ceealaltă.

11. Iar ei s'au umplut de nebulie și vorbeau unul cu altul, ce ar fi făcut lui Iisus.

12. Și a fost în zilele acelea, a eșit la munte să se roage; și toată noaptea a petrecut într'u rugăciunea lui Dumnezeu.

13. Și când s'a făcut ziua,

13, c. 9, 1; Marc. 3, 13, s.

a chemat pre ucenicii săi, și alegând dintre dâșii doisprăzece, pre carii și apostoli i-a numit.

14. Pre Simon (pre care l-a și numit Petru) și pre Andrei fratele lui, pre Iacov și pre Ioan, pre Filip și pre Vartolomei,

15. Pre Matei și pre Toma, pre Iacov al lui Alfei și pre Simon ce se cheamă Zilotis,

16. Pre Iuda al lui Iacov și pre Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut și vânzător.

17. Și pogorându-se cu dâșii a stătut în loc șes, și mulțimea ucenicilor lui, și mulțime multă de norod din toată Iudeea și din Ierusalim și de pre lângă marea Tirului și a Sidonului, carii veniseră să-l asculte pre el și să se tămăduiască de neputințele sale,

18. Și cei ce se chinuiau de duhuri necurate, și se vindecau.

19. Și tot norodul căută să se atingă de el, că putere eșia din el, și vindecă pre toți.

20. Și el ridicându-și ochii săi spre ucenicii lui, zicea: Fericiți *sân-teți* săracilor, că a

voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți *sân-teți* carii flămânziți acum, că vă veți sătura. Fericiți *sân-teți* carii plângeți acum, că veți râde.

22. Fericiți veți fi când vă vor urî pre voi oamenii, și când vă vor despărți pre voi, și *vă* vor ocări, și vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiiul Omului.

23. Bucurați-vă într'acea zi și săltați, că iată, plata voastră multă *este* în ceruri; că într'acest chip făceau prorocilor părinții lor.

24. Inșă vai vouă bogaților, că vă luați mângăerea voastră.

25. Vai vouă celor ce sân-teți sătui acum, că veți flămânzi. Vai vouă celor ce râdeți acum, că veți plânge și vă veți tânguî.

26. Vai vouă, când vă vor zice bine toți oamenii; că într'acest chip făceau prorocilor celor mincinoși părinții lor.

27. Ci vouă grăesc, celor ce auziți: Iubiți pre vrăjmașii

24. Amos 6, 1; Iac. 5, 1.

25. Is. 10, 16.

17. Marc. 3, 7, s. Mat. 4, 24, s.

voștri, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi,

28. Bine-cuvântați pre cei ce vă bleastemă pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă fac vouă necaz.

29. Celui ce te bate pre tine preste o față a obrazului, întoarce-i lui și cealaltă; și celui ce îți ia haina, nu-i opriți și cămașa.

30. Și tot celui ce cere dela tine, dă-i; și dela cela ce îți ia ale tale, nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să vă facă vouă oamenii, și voi faceți lor așaședrea.

32. Și de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce dar este vouă? că și păcătoșii iubesc pre cei ce îi iubesc pre dâșii.

33. Și de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă? că și păcătoșii așași fac.

34. Și de dați împrumut celor dela cari nădăjduiți a lua, ce har este vouă? că și păcătoșii dau păcătoșilor împrumut, ca să li întocmai.

35. Ci Iubiți pre vrăjmașii

36. A doua Leg. 15, 7.

37. Mat. 7, 12. 32. Mat. 5, 46.

38. Mat. 5, 44; Lev. 25, 35.

39. Ps. 100, 10.

voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjduind, și va fi plata voastră multă, și veți fi fiii celui Prea-Innalt; că el este bun spre cei ne-mulțumitori și spre cei răi.

36. Deci, fiți milostivi precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu vă veți judeca; nu osândiți, și nu vă veți osândi; ertați, și vi se va erta;

38. Dați, și vi se va da vouă; măsură bună, îndesată și clătită și pre d'asupra vărsându-se vor da în sânul vostru; căci cu aceeași măsură cu care veți măsură, se va măsură vouă.

39. Și le-a zis lor și pildă: Au doară poate orb pre orb să povățuiască? Au nu amândoi vor cădeă în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său; dar tot cel desăvârșit, va fi ca dascălul său.

41. Și ce vezi ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar

36. Eș. 34, 6; Ps. 102, 8, 13.

37. Rom. 2, 1, 38. Marc. 4, 24.

40. Ioan 15, 30.

41. Mat. 7, 3.

bârna care este în ochiul tău n'o simți?

42. Sau cum poți zice fratelui tău: Frate, lasă să scot ștercul care este în ochiul tău, însuși nevăzând bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți ștercul care este în ochiul fratelui tău.

43. Că nu este pom bun care face roadă rea, nici pom rău care face roadă bună.

44. Că tot pomul din roada sa se cunoaște; că nu adună smochine din măracini, nici din rug culeg struguri.

45. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimei sale scoate cele bune; și omul cel rău din vistieria cea rea a inimei sale scoate cele rele; că din prisosința inimei grăește gura lui.

46. Și ce mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic?

47. Tot cela ce vine către mine și aude cuvintele mele și le face pre ele, voi arăta vouă cui este asemenea.

45. Mat. 12, 35 47. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22.

48. Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat și a adâncit și a pus temelie pre peatră; și vărsare de ape făcându-se, a lovit râul în casa aceea, și nu o a putut clăti pre ea, căci eră întemeiată pre peatră.

49. Iar cela ce a auzit și n'a făcut, asemenea este omului care și-a zidit casa sa pre pământ fără de temelie, în care a lovit râul și îndată a căzut, și s'a făcut sfărâmare casei aceea mare.

CAPITOLUL VII.

Vindecarea slugii Sutașului. Învierea fiului văduvei din Nain. Trimișii lui Ioan. Muieroa cea păcătoasă. Pilda cu cei doi datornici.

Și după ce a sfârșit toate cuvintele sale întru auzul norodului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș fiind bolnavă, vrea să moară, care eră la dânsul de cinst.

3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul bătrâni ai ludeilor, rugându-l pre el ca să vină să mântuiască sluga lui.

VII. 2. Mat. 8, 5, s.

4. Iar ei venind către Iisus îl rugau pre el cu deadinsul, zicând: Că este vrednic acela căruia vei da aceasta;

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit nouă.

6. Iar Iisus mergea cu dânsul. Și nefiind el departe de casă, a trimis la dânsul sutașul prieten, grăind lui: Doamne, nu te osteni; că nu sânt vrednici ca să intri sub acoperământul meu;

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sânt om rânduit sub dregătorie, având sub sinemi slujitori, și zic acestuia: Mergi, și merge; și altuia: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea n'a minunat de el, și întorcându-se a zis norodului, care mergea după dânsul: Grăesc vouă, că nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

10. Și întorcându-se trimișii acasă, au aflat pre sluga cea bolnavă, sănătoasă.

11. Și a fost după aceea mergea într-o cetate ce se chema Nain, și împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult.

12. Iar dacă s'a apropiat către poarta cetății, iată, scoteau pre un mort, fiu unul născut al maicei sale, și aceea eră văduvă; și norod mult din cetate eră cu dânsa.

13. Și văzându-o pre dânsa Domnul, i s'a făcut milă de ea, și a zis ei: Nu plânge.

14. Și apropiindu-se, s'a atins de pat; iar cei ce îl duceau, au stătut, și el a zis: Tânărule, ție grăesc: Scoală-te!

15. Și a șezut drept mortul și a început a grăi. Și l-a dat pre el maicei lui.

16. Și a luat frică pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, grăind, că proroc mare s'a sculat întru noi, și că a cercetat Dumnezeu pre norodul său.

17. Și a eșit cuvântul acesta de el întru toată Iudeea și întru toată laturea.

18. Și au vestit lui Ioan, ucenicii lui, de toate acestea.

19. Și chemând Ioan pre

13. Mat. 9, 36; Ier. 31, 16.
17. Mat. 11, 2.

doi din ucenicii săi, i-a trimis către Iisus, zicând: Tu ești acela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

20. Și venind către el bărbății aceia, au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis pre noi către tine, zicând: Tu ești acela ce vine, sau pre altul să așteptăm? —

21. Și într'acel cîas a tămăduit pre mulți de boale și de răni și de duhuri rele, și a dat vedere multor orbi. —

22. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și ați auzit; că orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, săracilor să binevestește;

23. Și fericit este *cel* ce nu se va sminti întru mine.

24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început a grăi către noroade de Ioan: Ce ați eșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vînt?

25. Dar ce ați eșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sînt în haine scumpe și petrec întru

22. Is. 35, 5.

24. Mat. 11, 7.

desfătare, în casele împărătești sînt.

26. Dar ce ați eșit să vedeți? Au proroc? Adevăr grăesc vouă: și mai mult decît proroc.

27. Acesta este de care este scris: Iată, eu trimit îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

28. Că zic vouă: Mai mare proroc între cei născuți din mueri decît Ioan Botezătorul nimeni nu este; iar cel mai mic întru împărăția lui Dumnezeu, mai mare decît el este.

29. Și tot norodul auzind, drept a mărturist pre Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar Fariseii și legiuitorii au lepădat dela sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se dela dînsul.

31. Deci, cu cine voi asemăna pre oamenii neamului acestuia? Și cu cine sînt asemenea?

32. Asemenea sînt cu copii ce șed în târg, și strigă unii către alții, și zic: Fluierat-am vouă și n'ați jucat; cântat-am de jale vouă și n'ați plîns.

30. Fapt. 13, 16. 31. Mat. 11, 16, s.

33. Că a venit Ioan Botezătorul, nici pâne mîncînd, nici vin bînd, și ziceți: drac are.

34. A venit Fiul Omului mîncînd și bînd, și ziceți: Iată om mîncător și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor.

35. Și s'a îndreptat înțelep-lunea dela toți fiii săi.

36. Și-l rugă pre el unul din Farisei, ca să mînînce cu el. Și intrînd în casa Fariseului, a șezut.

37. Și iată, o muiere din cetate, care era păcătoasă, înțelegînd că șeade în casa Fariseului, aducînd un alavastru cu mir,

38. Și stînd lângă picioarele lui dinapoi, plîngînd a început a udă picioarele lui cu lacrimi, și cu perii capului ei le ștergea, și sărută picioarele lui, și le ungea cu mir.

39. Iar văzînd Fariseul care chemase pre el, a zis întru sine, grîind: Acesta de ar fi proroc, ar ști cine și ce fel de muiere este ceea ce se atinge de el, că este păcătoasă.

40. Și răspunzînd Iisus, a

zis către el: Simone, am oare ce să-ți zic. Iar el a zis: Învățătorule, zi.

41. Doi datornici erau oare căruia cămătarnic; unul eră dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci;

42. Și neavînd ei cu ce plăti, amîndurora le-a dăruit. Deci, care dintr'înșii, spune-mi, mai mult va iubi pre el?

43. Iar Simon răspunzînd a zis: Socotesc că acela căruia i-a dăruit mai mult. Iar el a zis lui: Drept ai judecat.

44. Și întorcîndu-se către muiere, a zis lui Simon: Vezi pre această muiere? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrimi mi-a udat picioarele mele și le-a șters cu părul capului ei.

45. Sărutare mie nu mi-ai dat, iar aceasta de cînd am intrat, n'a încetat sărutîndu-mi picioarele mele.

46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.

47. Pentru aceea grăesc ție: Eartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult. Iar cui se eartă puțin, iubește mai puțin.

48. Și a zis ei: Eartă-ți-se ție păcatele tale!

49. Și au început cei ce ședeau cu dânsul a grăi întru sine: Cine este acesta care eartă și păcatele?

50. Și a zis către muiere: Credința ta te-a mântuit, mergi în pace.

CAPITOLUL VIII.

Pilda Semănătorului. Muma și Frații lui Iisus. Certarea apelor. Legheon. Fata mai marelui Sinagogei. Femeia ce-i curgea sânge.

Si a fost după aceasta și el umblă prin cetăți și prin sate, propoveduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprăzece cu dânsul,

2. Și niște femei care erau tămăduite de duhuri rele și de boale: Maria ce se cheamă Magdalina, dintru care eșiseră șapte draci,

3. Și Ioana femeia lui Husea, ispravnicul lui Irod, și Susana și altele multe, care slujiau lui din avuțiile sale.

4. Și adunându-se norod

48. Mat. 9, 2.

VIII. 2. Marc. 15, 40 și 16, 9.

4. Mat. 13, 3; Marc. 4, 2.

mult, și cei de prin cetăți venind către dânsul, a zis prin pildă:

5. Eșit-a semănătorul să seamene semânța sa. Și semănând el, una a căzut lângă cale și s'au călcat și paserile cerului o au mâncat.

6. Și alta a căzut pre peatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă n'avea umezeală.

7. Și alta a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii o au înecat pre ea.

8. Și alta a căzut pre pământ bun, și crescând a făcut rod însutit. Acestea grăind, a strigat: Cea ce are urechi de auzit, să audă.

9. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: Ce este pilda aceasta?

10. Iar el a zis: Vouă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca văzând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Semânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cea de lângă cale sânt cei ce aud; apoi vine di-

10. Is. 6, 9, 10; Mat. 13, 14; Marc. 4, 12; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.

avolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. Iar cea de pre peatră, sânt cei carii când aud, cu bucurie primesc cuvântul; dar aceștia rădăcină n'au, carii până la o vreme cred, și în vreme de ispită se leapădă.

14. Iar ceea ce a căzut în spini, aceștia sânt carii au auzit, dar cu grijile și cu bogățiile și cu dulcelețurile vieții acesteia umblând, se înneacă și nu săvârșesc roadă.

15. Iar cea de pre pământ bun, aceștia sânt carii cu inimă bună și curată auzind cuvântul îl țin și fac roadă întru răbdare.

16. Și nimeni aprinzând lumina o acopere pre dânsa cu vas, sau o pune sub pat, ci o pune în sfeșnic, ca cei ce intra să vadă lumină.

17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arăte, nici lucru ascuns care să nu se cunoască și intru arătare să vie.

18. Deci vedeți cum auziți; că dela ce are, se va da lui;

18. Fapt. 16, 14; Evr. 10, 36.

16. Mat. 5, 15; Marc. 4, 21.

17. Mat. 10, 26. 18. Mat. 13, 12.

și dela ce n'are, și ce i se pare că are, se va lua dela dânsul.

19. Și au venit către dânsul muma lui și frații lui, și nu puteau să se întâlnească cu dânsul pentru norod.

20. Și i-a spus lui cineva zicând: Muma ta și frații tăi stau afară, vrând să te vadă pre tine.

21. Iar el răspunzând, a zis către dâșii: Muma mea și frații mei sânt aceștia, carii auz cuvântul lui Dumnezeu și-l fac pre dânsul.

22. Și a fost într'una din zile și el a intrat în corabie și ucenicii lui; și a zis către ei: Să trecem de ceea parte de iezer; și s'au slobozit.

23. Iar mergând ei cu corabia, a adormit el. Și s'a pogorît vifor de vânt în iezer, și se umpleau și se primejduiau.

24. Și apropiindu-se l-au deșteptat pre dânsul, grăind: Învățătorule, Învățătorule, perim. Iar el sculându-se a cerat vântul și valul apei, și au încetat și s'a făcut liniște.

25. Și a zis către ei: Unde

19. Mat. 12, 46; Marc. 3, 31.

22. Mat. 8, 23; Marc. 4, 35.

este credința voastră? Iar ei spăimântându-se, s'au mirat, grăind unul către altul: Cine este acesta, că și vânturilor și apei poruncește, și-l ascultă pre dânsul?

26. Și au venit cu corabia în laturea Gadareanilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și eșind el la uscat, l-a întimpinat pre el un om oarecare din cetate, care avea draci, și de multă vreme în haină nu se îmbracă, și în casă nu petrecea, ci în mormânturi.

28. Iar văzând pre Iisus și strigând, a căzut înaintea lui, și cu glas mare a zis: Ce este mie și ție Iisuse Fiul lui Dumnezeu celui Prea-Înnalt? Rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. (Că porunciă duhului celui necurat să iasă din omul acela, pentru că de mulți ani îl răpise pre dânsul, și-l legau pre el cu lanțuri de fer și cu obezi, păzindu-se, dar sfărâmând legăturile, se gonia de dracul prin pustie).

30. Și l-a întrebat pre el Iisus, grăind: Cum îți este nu-

mele? Iar el a zis: Legheon; că draci mulți intraseră într'însul.

31. Și-l rugau pre el ca să nu porunciască lor să meargă întru adânc.

32. Și eră acolo o turmă de porci mulți, ce se pășteau în munte; și-l rugau pre el să le dea voe lor să intre într'înșii; și le-a dat lor voe.

33. Și eșind dracii din om, au intrat în porci; și s'a pornit turma de pre țărmuri în iezer, și s'a înecat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit și au spus în cetate și prin sate.

35. Și au eșit să vadă ce s'a făcut; și au venit la Iisus, și au aflat pre omul dintru care eșiseră dracii, îmbrăcat și întreg la minte, șezând lângă picioarele lui Iisus; și s'au temut.

36. Și le-au spus lor și cei ce văzuseră, cum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Și l-a rugat pre dânsul tot norodul ținutului Gadareanilor, să se ducă dela dânsii, că erau cuprinși de mare frică. Iar el intrând în corabie, s'a întors.

26. Mat. 8, 28; s.. Marc. 5, 11.

38. Iar bărbatul dintru care eșiseră dracii, rugă pre el ca să fie cu dânsul; dar Iisus l-a slobozit pre el, grăind:

39. Întoarce-te în casa ta și povestește câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și s'a dus, povăduind prin toată cetatea câte i-a făcut Iisus lui.

40. Și a fost când s'a întors Iisus, l-a priimit pre el norodul, că toți îl așteptau pre el.

41. Și iată, a venit un om căruia îi eră numele Iair, și acesta eră mai marele sinagogel, și căzând la picioarele lui Iisus, îl rugă pre el ca să intre în casa lui.

42. Că avea o fiică una născută, ca de doisprăzece ani, și aceea muriă. Iar când mergea el, îl impresurau noroadele.

43. Și o muiere fiind în curgeron sângelui de doisprăzece ani, care cheltuisse la doftori toată averia sa, și nici dela unul n'a putut să se vindece,

44. Apropiindu-se dinapoi, s'a atins de poala hainei lui, și îndatăși a stăut curgerea sângelui ei.

45. Și a zis Iisus: Cine este

46. Mat. 9, 18. 43. Marc. 5, 25.

cel ce s'a atins de mine? Iar lepădându-se toți, a zis Petru și cei ce erau cu el: Învățătorule, noroadele te îmbulzesc și te strămtorează, și zici: Cine este cel ce s'a atins de mine?

46. Iar Iisus a zis: S'a atins de mine oarecine, că eu am cunoscut puterea care a eșit din mine.

47. Iar văzând muierea că nu s'a ascuns, a venit tremurând, și căzând înaintea lui, i-a spus lui, înaintea a tot norodul, pentru care pricină s'a atins de el și cum că s'a tămăduit îndată.

48. Iar el i-a zis ei: Îndrăznește fiică; credința ta te-a mântuit, mergi în pace.

49. Încă grăind el, vine oarecare dela mai marele sinagogei, grăind lui, că a murit fiica ta; nu supără pre învățătorul.

50. Iar Iisus auzind, a răspuns lui, grăind: Nu te teme; crede numai, și se va mântui.

51. Iar intrând în casă, n'a lăsat nici pre unul să intre, fără numai pre Petru și pre

49. Mat. 9, 23; s.. Marc. 5, 35; s.

Iacov și pre Ioan și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plângeau toți și se tânguiau de dânsa; iar el a zis: Nu plângeți; n'a murit, ci doarme.

53. Și-'și râdeau de dânsul, știind că a murit.

54. Iar el scoțând pre toți afară, și apucându-o de mână, a strigat, grăind: Fecioarei, scoală-te!

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată; și a poruncit să-i dea ei să mănânce.

56. Și s'au spăimântat părinții ei; iar el a poruncit lor, să nu spună nimărui ceea ce se făcuse.

CAPITOLUL IX.

Trimiterea Apostolilor la propovăduire. Cinci pâni. Lepădarea de sine și luarea crucei. Schimbarea la față. Lunetele. Cearta pentru întâietate.

Și chemând pre cei doisprăzece ucenici ai săi, le-a dat lor putere și stăpânire preste toți dracii și a vindeca boalele.

2. Și i-a trimes pre dânsii să propoveduiască împărăția

52. c. 7, 13.

IX. 1. Mat. 10, 1; Marc. 6, 7.

lui Dumnezeu și să tămăduiască pre cei bolnavi,

3. Și a zis către dânsii: Nîmic să nu luați pre cale: nici toiag, nici traistă, nici pâne, nici argint, nici câte două haine să aveți.

4. Și ori în care casă veți intra, acolo să petreceți, și de acolo să eșiți.

5. Și ori căți nu vă vor primi pre voi, eșind din cetatea aceea, și praful de pre picioarele voastre scuturați, întru mărturie asupra lor.

6. Și eșind, umblau prin sate, binevestind și tămăduind pretutindenea.

7. Și a auzit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el, și nu se pricepea, pentru că unii ziceau, că Ioan s'a sculat din morți,

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții, că un proroc din cei de demult a înviat.

9. Și a zis Irod: Pre Ioan eu l-am tăiat; dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Și căută să-l vadă pre el.

4. c. 10, 1, s. 5. c. 10, 11.

7. Mat. 14, 1; Marc. 6, 14.

10. Și întorcându-se apostolii, au spus lui toate câte au făcut. Și luându-i pre dânsii, s'a dus deosebi în loc pustiu al cetăței ce se cheamă Vitsaida.

11. Iar noroadele înțelegând, au mers după dânsul; și primindu-i pre dânsii, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindeca.

12. Iar ziua a început a se plecă, și venind cei doisprăzece, au zis lui: Slobozește noroadele, ca mergând în satele și în orașele cele de prin prejur, să găzduiască și să-și ale hrană, că aici sântem în loc pustiu.

13. Iar el a zis către dânsii: Dați-le lor voi să mănânce. Iar el au zis: Nu este la noi mai mult decât cinci pâni și doi pești, fără decât să ne ducem noi și să cumpărăm la tot norodul acesta bucate.

14. (Că erau ca cinci mii de bărbați). Și a zis către ucenicii săi: Puneți-i pre dânsii câte câte cincizeci.

15. Și au făcut așa, și i-au așezat pre toți.

10. Ioan 6, 1, s.

16. Deci luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând la cer, le-a binecuvântat, și le-a frânt, și le-a dat ucenicilor să le pună înaintea norodului.

17. Și au mâncat și s'au săturat toți, și au luat din sfărâmurile care rămăseseră lor, douăsprăzece coșuri.

18. Și a fost când se rugă el deosebi, erau cu dânsul ucenicii lui, și i-a întrebat pre dânsii, zicând: Cine-mi zic noroadele că sânt?

19. Iar ei răspunzând au zis: Ioan Botezătorul; iar alții, Ilie; iar alții, că proroc oarecare din cei de demult a înviat.

20. Și le-a zis lor: Dar voi cine-mi ziceți că sânt? Iar Petru răspunzând a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el certându-i pre dânsii, le-a poruncit nimărui să nu spună aceasta,

22. Zicând: Se cade Fiului Omului multe a pătimi, și a se defăimă de Bătrâni și de Arhierei și de Cărturari, și a se omori, și a treia zi a învia.

23. Și grăia către toți: Ori-

20. Mat. 16, 16, s.; Marc. 8, 29; Ioan 1, 40. 22. Mat. 17, 22 și 20, 17, s. 23. Mat. 16, 24; Marc. 8, 34.

cine va voi să vie după mine, să se lepede de sine și să-și ia crucea sa în toate zilele și să-mi urmeze mie.

24. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul său, perde-l va pre el; iar cine-și va perde sufletul său pentru mine, acesta îl va mântui pre dânsul.

25. Că ce folos este omului de va dobândi lumea toată, iar pre sine se va perde, sau se va păgubi?

26. Că ori-cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, de acesta Fiul Omului se va rușina, când va veni întru slavă sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Și vă grăesc vouă cu adevărat: sânt unii din cei ce stau aici, carii nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Și a fost după cuvintele acestea ca la opt zile, și luând pre Petru și pre Ioan și pre Iacov, s'a suit în munte să se roage.

29. Și s'a făcut, când se

24. c. 17, ³³; 26. Mat. 10, ³³; Marc. 8, ³⁸; Luc. 12, ⁹; II Tim. 2, ¹².
28. Mat. 17, ¹; Marc. 9, ².

rugă el, chipul feței lui altul, și înbrăcămintea lui albă, strălucind.

30. Și iată, doi bărbați vorbeiau cu dânsul, carii erau Moisi și Ilie,

31. Carii arătându-se în slavă, grăiau de eșirea lui, care vrea să o plinească în Ierusalim;

32. Iar Petru și cei ce erau cu dânsul erau îngreuiți de somn; și deșteptându-se, au văzut slava lui, și pre cei doi bărbați stând împreună cu dânsul.

33. Și a fost când s'au despărțit ei dela dânsul, a zis Petru către Iisus: Învățătorule, bine este nouă a fi aici și să facem trei colibi: una ție, și una lui Moisi, și una lui Ilie, neștiind ce grăia.

34. Și acestea grăind el, s'a făcut nor, și i-a umbrat pre dânsii; și s'au spăimântat când au intrat ei în nor.

35. Și glas a fost din nor, zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pre acesta să ascultați.

36. Și după ce a fost glasul, s'a aflat Iisus singur. Și

35. II Petr. 1, ¹⁷.

ei au tăcut și nimărui n'au spus în zilele acelea nimic din cele ce văzuseră.

37. Și a fost, a doua zi, pororându-se ei din munte, l-a întimpinat pre el norod mult.

38. Și iată, un bărbat din norod a strigat, grăind: Învățătorule, rogu-te caută spre fiul meu, că unul născut îmi este mie.

39. Și iată, duh îl apucă pre el, și de năprasă strigă; și-l zdrobește pre el cu spumă, și abia se duce dela el, sfărâmându-l pre el.

40. Și m'am rugat de ucenicii tăi să-l scoată, și n'au putut.

41. Iar Iisus răspunzând, a zis: O neam necredincios și îndărătnic, până când voi eu voi și voi suferi pre voi? Adu-mi pre fiul tău aici.

42. Și încă apropiindu-se el, l-a trântit pre el dracul și l-a scuturat. Iar Iisus a cerzat pre duhul cel necurat, și a tămăduit copilul, și l-a dat tatălui său.

43. Și se spăimântau toți de mărimea lui Dumnezeu. Și învrându-se toți de toate care

37. Mat. 17, ¹⁴; Marc. 9, ¹⁴.

a făcut Iisus, a zis către ucenicii săi:

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea, că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acesta, și eră acoperit de către dânsii, ca să nu-l priiceapă; și se temeau să-l întrebe pre el de cuvântul acesta.

46. Și a intrat gând întru dânsii: cine ar fi dintru ei mai mare?

47. Iar Iisus știind gândul inimei lor, luând un prunc, l-a pus pre el lângă sine,

48. Și a zis lor: Ori-cine va primi pruncul acesta întru numele meu, pre mine mă primește; și ori-cine mă va primi pre mine, primește pre cela ce m'a trimis pre mine; că cela ce este mai mic întru voi toți, acesta va fi mare.

49. Iar Ioan răspunzând, a zis: Învățătorule, am văzut pre unul în numele tău scoțând draci, și l-am oprit pre el, că nu umblă pre urma ta cu noi.

44. Mat. 17, ²²; 45. c. 18, ³¹.

46. Marc. 9, ³⁴.

48. Mat. 10, ⁴⁰; Ioan 13, ²⁰.

50. Și a zis către el Iisus: Nu-⁷ opriți, că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

51. Și a fost când s'au împlinit zilele înălțării lui, el și-a îndreptat fața ca să meargă în Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea feței sale; și mergând au intrat într'un oraș al Samarieanilor, ca să-i gătească lui.

53. Și nu l-au primit pre dânsul, că fața lui eră mergând spre Ierusalim.

54. Și văzând ucenicii lui, Iacov și Ioan, au zis: Doamne, voești să zicem ca să se poare foc din cer și să-i mistuiască pre ei, precum și Ilie a făcut?

55. Iar Iisus întorcându-se i-a certat pre dâșii și a zis: Nu știți ai cărui duh sânteți voi;

56. Că Fiul Omului n'a venit să peardă sufletele oamenilor, ci să mântuiască. Și au mers într'alt sat.

57. Și a fost când mergeau ei pre cale, a zis oare-cine către el: Doamne, voi să merg

după tine, ori unde vei merge.

58. Și a zis Iisus lui: Vulpile au vizuini și paserile cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

59. Și a zis către altul: Vino după mine. Iar el a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus a zis lui: Lasă morții să-și îngroape pre morții lor, iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Și a zis și altul: Voiu să merg după tine, Doamne, dar întâi dă-mi voe să rănduesc cele ce sânt în casa mea.

62. Iar Iisus a zis către el: Nimeni punându-și mâna sa pre plug, și căutând înapoi, este îndreptat într'impărăția lui Dumnezeu.

CAPITOLUL X.

Cei șaptezeci de apostoli. Legiunilor doritor de viața de veci. Pilda celui căzut în tâlhari. Marta și Maria.

Iar după acestea a arătat Domnul și pre alți șaptezeci, și a trimis pre dâșii câte doi înaintea feței sale, într'u tot orașul și locul unde vreă el să meargă.

52. Ioan 4, 4. 54. IV Imp. 1, 10, s.

56. Ioan 3, 17 și 12, 47.

57. Mat. 8, 19.

2. Și ziceă către dâșii: Secerișul este mult, iar lucrătorii puțin: deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

3. Mergeți, ~~atâ~~ eu vă trimis pre voi ca mieii în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte: și pre nimenea să nu întrebați de sănătate în cale.

5. Și ori în care casă veți intra, întâi ziceți: Pace casei acesteia.

6. Și de va fi acolo fiul păceli, se va odihni preste dânsul pacea voastră: iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Și într'u aceeași casă petreceți, mâncând și bând cele dela dâșii: că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți intra, și vă vor primi pre voi, mâncați cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Și tămăduiți bolnavii cari vor fi într'însa, și grăiți lor:

X, 2. Ioan 4, 35; Mat. 9, 37, s.

3. Mat. 10, 16. 4. Mat. 10, 9.

7. A doua Leg. 24, 14; Mat. 10, 11. I Cor. 9, 14.

S'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

10. Iar ori în care cetate veți intra, și nu vă vor primi pre voi, eșind la ulițele ei cele late, ziceți:

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, îl scuturăm vouă. Insa aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

12. Grăesc vouă: că mai ușor va fi Sodomului în ziua aceea, decât cetății aceia.

13. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut într'u voi, de mult în sac și în cenușă șezând, s'ar fi pocăit.

14. Insa Tirului și Sidonului mai ușor va fi la judecată decât vouă.

15. Și tu, Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori.

16. Cela ce ascultă pre voi, pre mine mă ascultă; și cela ce se leapădă de voi, de mine se leapădă. Iar cela ce se leapădă de mine, se leapădă de cela ce m'a trimis pre mine.

13. Mat. 11, 21. 16. Ioan 13, 20.

17. Și s'au întors cei șaptezece cu bucurie, zicând: Doamne, și dracii se pleacă nouă într-un numele tău.

18. Și a zis lor: Văzut-am pre Satana ca un fulger din cer căzând.

19. Iată dau vouă stăpânire să călcați preste șerpi și preste scorpii, și preste toată puterea vrăjmașului; și nimic pre voi nu vă va vătăma.

20. Însă pentru aceasta nu vă bucurați, căci duhurile se pleacă vouă; ci vă bucurați mai vârtos, că numele voastre s'au scris în ceriuri.

21. Întru acest cîs s'a bucurat cu duhul Iisus, și a zis: Mărturisescu-mă ție, Părinte, Doamne al ceriului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pre ele pruncilor; adevărat Părinte, că așa a fost buna voință înaintea ta.

22. Și întorcându-se către ucenicii săi a zis: Toate imi sânt date mie dela Tatăl meu; și nimenea nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl, și cine

este Tatăl, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-i descopere.

23. Și întorcându-se către ucenici deosebi a zis: Fericiți ochii carii văd cele ce voi vedeți.

24. Că grăesc vouă, că mulți proroci și împărați au voit să vadă cele ce vedeți voi, și nu au văzut; și să audă cele ce auziți, și nu au auzit.

25. Și iată, un legiuitor s'a sculat, ispitindu-l pre el și zicând: Învățătorule, ce voi face să moștenesc viața cea veșnică?

26. Iar el a zis: În lege ce este scris? cum cetești?

27. Iar el răspunzând, a zis: Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată vârtutea ta, și din tot cugetul tău; și pre aproapele tău ca însuși pre tine.

28. Și i-a zis lui: Drept ai răspuns: aceasta fă, și vei fi viu.

29. Iară el vrînd să se în-

23. III Imp. 10, 8; Mat. 13, 16.
24. I Petr. 1, 10. 25. Mat. 22, 35.
s.; Marc. 12, 28, s. 27. Lev. 19, 18.
28. Lev. 18, 5; Ioan 11, 1.
29. Eș. 2, 13.

18. Apoc. 12, 8, s. 19. Ps. 90, 13.
20. Filip. 4, 3. 21. Mat. 11, 25, s.
22. Ioan 1, 18 și 6, 46.

drepteze pre sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus răspunzând, a zis: Un om oare-carele se pogoră din Ierusalim în Ierihon, și a căzut în tâlhari, carii dezbrăcându-l pre el, și rănindu-l, s'au dus, lăsându-l abia viu.

31. Și după întâmplare un preot se pogoră pre calea aceea; și văzându-l pre dânsul, a trecut pre alături.

32. Așijderea și un Levit, fiind la acel loc, viind și văzându-l pre el, a trecut pre alături.

33. Iar un Samarinean mergând pre cale, a venit la el, și văzându-l i s'a făcut milă.

34. Și apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând untdelemn și vin; și puindu-l pre dobitoacul lui, l-a dus la o casă de oaspeți, și a purtat grijă de el.

35. Și a doua zi eșind și suotând doi dinari, a dat gazdei, și i-a zis lui: Poartă grijă de dânsul; și ori-ce vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, voi da ție.

36. Deci carele dintru acei

trei, ți se pare a fi de aproape celui ce căzuse în tâlhari?

37. Iară el a zis: Cea ce a făcut milă cu dânsul. Iară Iisus a zis lui: Mergi de fă și tu asemenea.

38. Și a fost când se duceau ei, și el a intrat într'un sat; iară o muiere numele ei Marta l-a priimit pre el în casa sa.

39. Și aceea avea o soră ce se chemă Maria, carea și șezând lângă picioarele lui Iisus, ascultă cuvintele lui.

40. Iară Marta se siliă spre multă slujbă, și stînd a zis, Doamne, au nu socotești că soru-mea singură m'a lăsat să slujesc? Ci zi ei ca să-mi ajute.

41. Și răspunzând Iisus, a zis ei, Marto, Marto, te grijești, și spre multe te silești:

42. Ci un lucru trebuiește. Iară Maria partea cea bună și-a ales, carea nu se va lua dela dânsa.

38. Ioan 11, 1 și 12, 2.

CAPITOLUL XI.

Rugăciunea Domnească. Vindecarea unui mut. O femeie fericeste pre Iisus. Iudeii cer semn din ceriu. Iisus invățănd la un ospăt și muștrând pre legiuitori.

Și a fost când eră el la un loc rugându-se, după ce a încetat, a zis unul din ucenicii lui către dânsul: Doamne, învață-ne pre noi să ne rugăm, precum și Ioan a învățat pre ucenicii săi.

2. Și le-a zis lor: Când vă rugați, ziceți: Tatăl nostru carele ești în ceriuri, Sfînțiască-se numele tău. Vie împărăția ta. Fie voea ta, precum în ceriu și pre pământ.

3. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă în toate zilele.

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, că și noi iertăm tuturor celor ce ne sânt datorii nouă. Și nu ne duce pre noi întru ispită; ci ne izbăvește de cel viclean.

5. Și a zis către ei: Cine dintru voi are prieten, și va merge către dânsul la miezul nopței, și va zice lui: Prietene, dă-mi împrumut trei pâini;

XI, 2. Mat 6, 9.

6. Că a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce pune înaintea lui?

7. Și acela răspunzând din lăuntru, va zice: Nu-mi face osteneală; acum ușa s'a încuiat, și copiii mei sânt în așternut cu mine; nu pot să mă scol să-ți dau ție.

8. Grăesc vouă: Măcar de nu i-ar da lui sculându-se, pentru că este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va da lui câte îi trebuie.

9. Și eu zic vouă: Cereți, și se va da vouă; căutați, și veți afla; bateți, și se va deschide vouă.

10. Că tot cela ce cere, va lua; și cela ce caută, va afla; și celui ce bate, i se va deschide.

11. Și la care tată dintru voi, de va cere fiul pâine, au doară peatră îi va da lui? Sau pește, au doară în loc de pește, șarpe îi va da lui?

12. Sau de va cere ou, au îi va da lui scorpie?

13. Deci dacă voi fiind răi, știți să dați daruri bune fiilor

8. c. 18, 1. 9. Mat. 7, 1; Marc. 11, 24; Ioan 16, 23, s.

voștri: cu cât mai vârtos Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor ce cer dela dânsul?

14. Și eră scotând un drac, și acela eră mut. Și a fost după ce a eșit dracul, a grăit mutul; și s'au mirat noroadele.

15. Iar oare-carii dintr'înșii ziceau: Cu Veelzevul domnul dracilor scoate dracii.

16. Iar alții, ispitindu-l, cereau dela dânsul semn din ceriu.

17. Iar el știind gândurile lor, a zis lor: Toată împărăția ce s'a împărechiat între sine se pustiește; și casă preste casă cade.

18. Deci și Satana dacă s'a împărechiat între sine, cum va stă împărăția lui? Că ziceți, că cu Veelzevul scot eu dracii.

19. Iară dacă eu cu Veelzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine scot? Pentru aceasta ei vor fi vouă judecători.

20. Iară dacă eu cu degetul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Când cel tare întrarmat fiind păzește curtea sa, în pace sânt averile lui.

22. Iară când va veni cel mai tare decât dânsul, și-l va birui pre el, iă toate armele lui, întru care se nădăjduia, și împărțește prăzile lui.

23. Cela ce nu este cu mine, împotriva mea este: și cela ce nu adună cu mine risipește.

24. Când duhul cel necurat va eși din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându-și odihnă; și neaflând, zice: Mă voi întoarce în casa mea de unde am eșit.

25. Și viind o află măturată și împodobită.

26. Atuncea merge și iă alte șapte duhuri mai rele decât sine: și intrând, locuiesc acolo: și se fac cele de pre urmă ale omului acelui mai rele decât cele dintăi.

27. Și a fost când zicea el acestea, ridicând o muiere glas din norod, a zis lui: Fericit este pântecul care te-a purtat, și țițele care ai supt.

28. Iar el a zis, Adevărat, fericiti cei ce ascultă cuvân-

14. Mat. 12, 28, s.; Marc. 3, 22.
16. Mat. 16, 10, s. 20. Eș. 8, 19.

22. Col. 2, 15. 23. Marc. 9, 40.
26. Ioan 6, 14. 28. Mat. 7, 21.

tul lui Dumnezeu, și-l păzesc pre el.

29. Iară adunându-se noroa-
dele, a început a zice: Nea-
mul acesta viclean este; semn
cere; și semn nu se va da lui,
fără numai semnul lui Iona
prorocului.

30. Că precum a fost Iona
semn Nineviteanilor, așa va
fi și Fiiul Omului la neamul
acesta.

31. Impărăteasa dela aus-
tru se va sculă la judecată cu
bărbații neamului acestuia,
și-i va osândi pre ei; că a ve-
nit dela marginele pământu-
lui să audă înțelepciunea lui
Solomon; și iată mai mult
decât Solomon aicea.

32. Bărbații dela Ninevia
se vor sculă la judecată cu
neamul acesta, și-l vor osândi
pre el; căci ei s'au pocăit pen-
tru propoveduirea lui Iona;
și iată mai mult decât Iona
aici.

33. Nimenea aprinzând lu-
mina o pune întru ascuns,
nici subt obroc, ci în sfeșnic,

31. III Imp. 10, 1; II Paral. 9, 1;
Mat. 12, 42. 32. Iona 2, 1; Iona 3,
5; Mat. 12, 41.
33. Marc 4, 21.

ca cei ce intră să vadă lu-
mina.

34. Lumina trupului este
ochiul; deci când va fi ochiul
tău curat, tot trupul tău va fi
luminat; iar când va fi rău, și
trupul tău întunecat va fi.

35. Drept aceea, socotește
ca lumina care este întru tine
să nu fie întunec.

36. Deci dacă trupul tău va
fi tot luminat, neavând vre o
parte întunecată, va fi lumi-
nat tot, ca și când lumina cu
strălucirea te luminează.

37. Iară când grăia, îl rugă
pre dânsul un Fariseu ca să
prânziască la el; și intrând,
a șezut.

38. Iară Fariseul văzând, s'a
mirat că nu s'a spălat întâi
mai înainte de prânz.

39. Iară Domnul a zis către
dânsul: Acum voi, Fariseii
partea cea dinafară a paha-
rului și a blidului curățiți; iară
cea dinlăuntru vostru este
plină de răpire și de vicleșug.

40. Nebunilor, au nu cea
ce a făcut cea dinafară, a fă-
cut și cea dinlăuntru?

41. Însă cele ce sânt la

38. Mat. 15, 2. 39. Mat. 23, 25.

voi, dați-le milostenie; și iată,
toate vor fi vouă curate.

42. Și vai vouă, Fariseilor!
că zecuiți izma și ruta și toate
verdețurile, și treceți judecata
și dragostea lui Dumnezeu:
acestea se cădea a le face, și
acelea a nu le lăsa.

43. Vai vouă, Fariseilor! că
iubiți scaunele cele mai de sus
în sinagoguri, și închinăciu-
nile prin târguri.

44. Vai vouă, cărturarilor
și Fariseilor fățarnici! că sân-
teți ca mormânturile cele ce
nu se văd, și oamenii ce um-
blă d'asupra lor nu le știu.

45. Și răspunzând unul din
legiuitori, a zis lui: Învățăto-
riule, acestea zicând și pre noi
ne ocărăști.

46. Iar el a zis: Și vouă, le-
giuitorilor, vai! că însărcinați
pre oameni cu sarcini, care
nu se pot lesne purta, iar voi
nici cu un deget al vostru nu
vă atingeți de sarcini.

47. Vai vouă! că zidiți mor-
mânturile prorocilor, și părin-
ți voștri i-au ucis pre ei.

48. Deci mărturisiți și îm-
preună voiți lucrurile părin-

46. Ia. 10, 1; Mat. 23, 4; Fapt.
15, 10. 47. Mat. 23, 29, s.

ților voștri; că aceia i-au ucis
pre ei, iar voi zidiți mormân-
turile lor.

49. Pentru aceasta și înțe-
lepciunea lui Dumnezeu a zis:
Trimete-voiu către ei proroci
și apostoli, și dintr'înși vor
ucide și vor goni:

50. Ca să se ceară sângele
tuturor prorocilor, ce s'a văr-
sat din începutul lunei dela
neamul acesta.

51. Dela sângele lui Avel
până la sângele Zahariei, ca-
rele a perit între oltar și între
biserica; adevărat zic vouă: Se
va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă, legiuitorilor!
că ați luat cheea cunoștinței:
voi nu ați intrat, și pre cei ce
vreau să intre i-ați oprit.

53. Și zicând el acestea că-
tre ei, au început cărturarii
și Fariseii tare a se mânia
spre dânsul, și a stă lui îm-
potrivă de multe.

54. Pândindu-l pre el, și
căutând ca să vâneze ceva
din gura lui, ca să-l vinuiască
pre el.

51. Fac. 4, 8; II Paral. 24, 21.

CAPITOLUL XII.

Aluatul Fariseilor. De cine trebuie a se teme. Hula împotriva Duhului Sfânt. Curajul în isgoniri. Sfaturi împotriva lăcomiei. Defăimarea celor lumești. Ferirea de iubirea de argint. A nu se pricea cu aproapele.

Și adunându-se mulțimi de noroade, cât se călcau unii pre alții, a început a zice ucenicilor săi: Mai întâi păziți-vă de aluatul Fariseilor, care este fățăria.

2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi; și ascuns, care nu se va cunoaște.

3. Pentru aceea câte ați zis la întunec, la lumină se vor auzi; și ce ați grăit la ureche în camere, se va propovedui deasupra caselor.

4. Deci grăesc vouă prietenilor mei: Nu vă temeți de cei ceucid trupul, și după aceea nu pot nimic mai mult să facă.

5. Ci voi arăta vouă de cine să vă temeți. Să vă temeți de acela ce are putere după ce l'a ucis, să-l arunce în Gheena. Adevăr grăesc vouă: De acela să vă temeți.

XII. 1. Mat. 16, 8, s. 3. Mat. 10, 27.
4. Is. 8, 18 și 51, 12.

6. Au nu se vând cinci paseri cu doi filii? și nici una dintr'insele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru toți sânt numărați. Deci nu vă temeți: că voi sânteți cu mult mai buni decât paserile.

8. Și zic vouă: Tot cel ce va mărturisi întru mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi întru dânsul înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

9. Iară acela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10. Și tot acela ce va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va erta lui: iară celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt, nu se va erta.

11. Iară când vă vor duce pre voi la soboară, și la drogători, și la stăpâni, nu vă grijiți cum, și ce veți răspunde, sau ce veți zice;

12. Că Duhul Sfânt vă va

7. c. 21, 18. 8. Mat. 10, 33.
10. Mat. 12, 31; Marc. 3, 29.
11. Mat. 10, 19; Marc. 13, 11.

invăța pre voi întru acel cias, cele ce se cade a zice.

13. Și a zis lui oare carele din norod: Invățătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.

14. Iară el a zis lui: Omule, elne m'a pus pre mine judecător sau împărțitor preste voi?

15. Și a zis către ei: Vedeți și vă feriți de lăcomie: că nu întru a prisosi cuiva din avușele sale este viața lui.

16. Și a zis pildă către dânsii, grăind: Unui om bogat i-a rodit țarina.

17. Și cugetă întru sine, zicând: Ce voi face, că nu am unde adună rodirile mele?

18. Și a zis: Aceasta voi face: Strică-voiu jitnițele mele, și mai mari le voi zidi; și voi strânge acolo toate rodirile mele și bunătățile mele.

19. Și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strânse spre mulți ani; odihnește-te, mănâncă, beă, veșelește-te.

20. Iară Dumnezeu i-a zis lui: Nebune, întru această noapte sufletul tău vor să-l ceară de

la tine: dar cele ce ai gătit, cui vor fi?

21. Așa este acela ce strânge luiși comoară, iară nu în Dumnezeu se îmbogățește.

22. Și a zis către ucenicii săi: Pentru aceasta zic vouă, nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mânca; nici cu trupul, în ce vă veți îmbrăca.

23. Sufletul mai mare este decât hrana, și trupul decât haina!

24. Căutați la corbi, că nu samănă nici seceră; carii nu au camere, nici jitnițe, și Dumnezeu îi hrănește pre ei; cu cât mai mult voi sânteți mai buni decât paserile?

25. Și cine din voi grijindu-se poate să adaugă statului său un cot?

26. Deci dacă nu puteți nici ce este mai mic a face, ce vă mai grijiți de celelalte?

27. Socotiți crinii cum cresc: nu se ostenesc, nici torc; și grăesc vouă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintru aceștia.

28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp, și mâne în cuptor se aruncă,

22. Mat. 6, 25, s.

13. 1 Tim. 6, 9, s.; Mat. 4, 4.

Dumnezeu așa o îmbracă; cu cât mai vârtos pre voi, puțin credincioșilor?

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca, sau ce veți bea, și nu vă înălțați.

30. Că toate acestea păgânii lumii aceștia le caută: iar Părintele vostru știe că vă trebuiesc acestea.

31. Însă căutați împărăția lui Dumnezeu; și acestea toate se vor adauge vouă.

32. Nu te teme turmă mică; că bine a voit Tatăl vostru să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți avuțiile voastre, și dați milostenie; faceți-vă vouă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceriuri, unde furul nu se apropie, nici molia o strică.

34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse, și făcliile aprinse;

36. Și voi asemenea cu oamenii carii așteaptă pre domnul lor, când se va întoarce dela nunți; ca viind și bătând, îndată să-i deschidă lui.

33. Mat. 6, ¹⁹, s. 35. Ier. 1, ¹⁷; I Petr. 1, ¹³; Mat. 25, ¹, s.

37. Fericite slugile acelea, pre carii viind domnul, îi va afla priveghind: amin zic vouă, că se va încinge, și îi va pune pre dâșii să șadă, și viind, va sluji lor.

38. Și de va veni la a doua strajă, și la a treia strajă de va veni, și-i va afla așa, fericite sânt slugile acelea.

39. Iară aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care cias va veni furul, ar priveghia, și nu ar lăsa să-i sape casa lui.

40. Deci și voi fiți gata: că în ciasul care nu gândiți, Fiul Omului va veni.

41. Și a zis Petru lui: Doamne, către noi zici pilda aceasta, sau și către toți?

42. Și a zis Domnul: Oare cine este iconomul cel credincios și înțelept, pre care îl va pune domnul preste slugile sale, ca să le dea la vreme măsura de grâu?

43. Fericită este sluga aceea, pre care viind domnul lui îl va afla făcând așa.

44. Adevărat grăesc vouă,

39. Mat. 24, ⁴³; I Tes. 5, ⁴.
42. Mat. 24, ⁴⁵.

că-l va pune pre dânsul preste toate avuțiile sale.

45. Iară de va zice sluga aceea întru inima sa: Zăboveste domnul meu a veni; și va începe a bate pre slugi și pre slujnice, și a mânca și a bea, și a se îmbăta;

46. Veni-va domnul slugiei acelea în ziua întru care nu gândește, și în ciasul întru carele nu știe, și-l va tăia pre el în două, și partea lui cu necredincioșii o va pune.

47. Iară sluga ceea ce a știut voea domnului său, și nu a gătit, nici a făcut după voea lui, se va bate mult.

48. Iară cela ce nu a știut, și a făcut cele vrednice de bătaie, se va bate puțin. Și tot căruia s'a dat mult, mult se va cere dela el; și căruia i s'a încredințat mult, mai mult vor cere dela el.

49. Foc am venit să arunc pre pământ; și ce voesc, dacă acum s'a aprins?

50. Și cu botez am a mă boteza, și cum mă strămtorez până ce se va sfârși!

51. Au vi se pare că am venit să dau pace pre pământ?

47. Iac. 4, ¹⁷. 51. Mat. 10, ³⁴.

Nu, zic vouă; ci împărțire.

52. Că vor fi de acum înainte cinci întru o casă împărțiți, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53. Se va împărți tatăl împotriva feciorului, și feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetei, și fata împotriva mumei; soacra împotriva noru-sii, și nora împotriva soacră-sii.

54. Și zicea și noroadelor: Când vedeți norul ridicându-se dela apus, numai decât ziceți, că ploae mare vine; și este așa.

55. Și când austrul suflând, ziceți, că zăduf va să fie; și este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți a cercă; dar vremea aceasta cum n'o cercăți?

57. Căci nu judecați și întru voi ce este drept?

58. Și când mergi cu părâșul tău la domn, pre cale, dă lucrare să te izbăvești de el; ca nu cumva să te tragă la judecător, și judecăto-

53. Mih. 7, ⁶. 54. Mat. 16, ².
56. Ioan 4, ³⁵. 58. Pild. 25, ⁸; Mat. 5, ²³, s.

rul te va da temnicherului, și temnicherul te va arunca în temniță.

59. Zic ție, nu vei eși de acolo, până nu vei plăti și fi-liarul cel mai de apoi.

CAPITOLUL XIII.

Iisus îndeamnă la pocăință cu pilda Galileenilor, cu cei uciși în Siloam și cu pilda smochinului nerodilor. Femea cu duhul neputinței. Gră-unțul de muștariu. Ușa cea strâmtă. Iisus amenințat cu moarte din par-tea lui Irod. Ierusalimul ucigător de profeți.

Și au venit oare-carii întru Săcea vreme spuindu-i lui de Galileeanii, al căror sânge Pilat l-a amestecat cu jertfele lor.

2. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Au vi se pare că Ga-lileeanii aceștia mai păcătoși decât toți Galileeanii au fost, căci au pățimit acestea?

3. Nu, ci zic vouă: că de nu vă veți pocăi, toți așa veți peri.

4. Sau acei optsprezece, preste carii a căzut turnul în Siloam, și i-a omorît, vi se pare că aceștia mai păcătoși

au fost decât toți oamenii ca-rii locuiau în Ierusalim?

5. Nu, ci zic vouă: că de nu vă veți pocăi, toți așa veți peri.

6. Și zicea pilda aceasta: Oare-cine aveă un smochin în viea lui sădit; și a venit căutând roadă întru el, și nu a aflat.

7. Și a zis către vierul: Iată, trei ani sânt de când viu că-utând roadă în smochinul a-cesta, și nu aflu: tae-l pre el; pentruce și pământul împre-soară în zadar?

8. Iară el răspunzând zice lui: Doamne, lasă-l pre el și în-tr'acest an, până-l voi u săpă împrejur și voi pune gunoi:

9. Și de va face roadă; iară de nu, îl vei tăia în anul cel viitor.

10. Și eră învățând întru una din sinagoguri sâmbăta.

11. Și iată, o muiere eră care aveă duhul neputinței de optsprezece ani, și eră gâr-bovă, și nu putea să se ridice în sus nici de cum.

12. Iară Iisus văzându-o pre dânsa, o a chemat, și a zis ei: Muiere, te-ai slobozit de boa-la ta.

13. Și și-a pus pre dânsa mâ-nile: și îndată s'a îndrep-tat, și slăviă pre Dumnezeu.

14. Iară mai marele sinago-găi mâniindu-se căci o vinde-urse Iisus sâmbăta, răspun-zând, zicea norodului: Șease zile sânt întru care se cade a lucra: deci întru acestea vi-înd vă vindecați, iară nu în ziua sâmbetei.

15. Iară Domnul a răspuns lui și a zis: Fățarnice, fie-care din voi sâmbăta au nu-și dez-leagă boul său sau asinul de-la esle, și'l duce de'l adapă?

16. Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pre care o a le-gat Satana, iată, de optspre-zece ani, au nu se cădea a se dezlegă din legătura aceas-ta în ziua sâmbetei?

17. Și acestea zicând el, se rușinau toți cei ce stau îm-potriva lui: și tot norodul se bucură de toate cele slăvite ce se făceau de dânsul.

18. Și zicea: Cui este ase-menea împărăția lui Dumne-zeu? și cu ce o voi asemă-nă pre dânsa?

19. Asemenea este grăun-

țului de muștariu, pre care lu-ându-l omul, l-a aruncat în grădina sa; și a crescut, și s'a făcut copac mare; și păsările cerului s'au sălășluit în ra-murile lui.

20. Iarăși a zis: Cu ce voi u asemănă împărăția lui Dum-nezeu?

21. Asemenea este aluatu-lui, pre care luându-l muie-rea, l-a ascuns în trei măsur i de făină, până s'a dospit toată.

22. Și umblă prin orașe și prin sate învățând, și cale fă-când în Ierusalim,

23. Și i-a zis oare-cine lui: Doamne, au puțini sânt cei ce se mântuesc? Iară el a zis lor:

24. Nevoiți-vă a intră prin ușa cea strâmtă; că mulți, zic vouă, vor căută să intre, și nu vor putea.

25. Deci după ce se va scula stăpânul casei, și va încuia ușa, și veți începe a stă afară, și a bate în ușă, zicând: Doam-ne, Doamne, deschide nouă; și răspunzând va zice vouă: Nu vă știu pre voi de unde sânteți:

26. Atunci veți începe a zice:

15. Mat. 12, 11; Luc. 14, 5.

19. Mat. 13, 31; s.; Marc. 4, 31.

24. Mat. 7, 13; Filip. 3, 12.

Am mâncat înaintea ta și am băut, și în ulițele noastre ai învățat.

27. Și va zice: Zic vouă, nu vă știu pre voi de unde sânteți; depărtați-vă dela mine toți lucrătorii nedreptăței.

28. Acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților, când veți vedea pre Avraam, și pre Isaac, și pre Iacov, și pre toți prorocii întru împărăția lui Dumnezeu, iar pre voi scoși afară.

29. Și vor veni dela răsărit, și dela apus, și dela amiază-noapte, și dela amiază-zi, și vor ședeă întru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, sânt pre urmă carii vor fi întâi, și sânt întâi carii vor fi pre urmă.

31. În ziua aceea s'au apropiat oare carii din Farisei, zicând lui: Ești, și te dă de aici: că Irod va să te omoare.

32. Și a zis lor: Mergând, spuneți vulpei aceștia: Iată, scot draci, și fac vindecări astăzi și mâine, și a treia zi mă voi sfârși.

33. Însă mi se cade astăzi,

și mâine, și în cealaltă zi a merge: că nu este cu puțință să peară proroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori prorocii, și ucizi cu petri pre cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, cum adună găina puii săi sub aripi, și nu ai voit!

35. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie: și amin grăesc vouă: că nu mă veți vedea de acum până va veni, când veți zice: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

CAPITOLUL XIV.

Isus vindecă pre bolnavul de idropică. Învăță a nu cântă locurile din tâu la mese și a chema pre săraci. Pilda despre cei chemați la cină. Adevăratul neonic al lui Hristos.

Și a fost când a intrat el în casa oare-căruia din boerii Fariseilor sâmbăta, ca să mănânce pâine, și acela îl pândiau pre el.

2. Și iată, un om bolnav de idropică eră înaintea lui.

3. Și răspunzând Isus, a

XIV. 3. Mat. 12, 10, s.

zis către farisei și către legiuitori grăind: Oare este slobod sâmbăta a vindeca?

4. Iar ei au tăcut. Și apucându-l l-a vindecat pre el, și l-a slobozit.

5. Și răspunzând către ei, a zis: Căruia dintru voi fiul sau boul de va cădea în puț, au nu îndată îl va scoate pre el în ziua sâmbetei?

6. Și n'au putut răspunde lui la acestea.

7. Și zicea către cei chemați pildă, luând aminte cum își alegeau șederile mai sus; zicând către dânșii:

8. Când te vei chema de cineva la nuntă, nu ședeă în locul cel mai de sus; ca nu cumva să fie chemat de dânșul altul mai cinstit decât tine;

9. Și venind acela ce și pre tine și pre acela a chemat, va zice ție: Dă locul acestuia; și atunci vei începe cu rușine locul cel mai de jos a-l țineă.

10. Ci când te vei chema, mergând șezi la locul cel mai de jos; ca când va veni cel ce te-a chemat, să-ți zică ție: Prietene, sue-te mai sus: atunci îți va fi ție cinste în-

5. c. 13, 15.

aintea celor ce vor ședeă împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se va smeri; și cel ce se smereste, se va înalță.

12. Și zicea și celui ce îl chemase pre el: Când faci prânz sau cină, nu chema prietenii tăi, nici frații tăi, nici rudele tale, nici vecini bogați: ca nu cândva să te cheme și ei pre tine, și să ți se facă răsplătire.

13. Ci când faci ospăț, cheamă săracii, neputincioșii, șchiopii și orbi:

14. Și fericit vei fi; căci nu pot să-ți întoarcă: că ți se va întoarce ție întru învierea dreptilor.

15. Și auzind acestea unul din cei ce ședeau cu el, a zis, Fericit este cel ce va prânzi întru împărăția lui Dumnezeu.

16. Iar el a zis lui: Un om oare-care a făcut cină mare, și a chemat pre mulți;

17. Și a trimes pre sluga sa în ciasul cinei să zică celor chemați: Veniți, că iată gata sânt toate.

18. Și au început toți d'împreună a se lepădă. Cel d'în-

11. Mat. 23, 12. 16. Mat. 22, 11, s.

tai a zis lui: Țarină am cumpărat, și am nevoie să es și să o văd: rogu-te să mă erți.

19. Și altul a zis: Părechi de boi am cumpărat cinci, și merg să-i ispitesc: rogu-te să mă erți.

20. Și altul a zis: Muieră mi-am luat, și pentru aceasta nu pot veni.

21. Și întorcându-se sluga aceea a spus domnului său acestea. Atunci mâiniindu-se stăpânul casei a zis slugii sale: Ești curând la răspântiile și ulițele cetății, și săracii, și betegii și schiopii, și orbi adu-i aici.

22. Și a zis sluga: Doamne, s'a făcut cum ai poruncit, și încă mai este loc.

23. Și a zis domnul către slugă: Ești la drumuri și la garduri, și-i silește să intre, ca să se umple casa mea.

24. Că zic vouă: Că nici unul din bărbații aceia ce erau chemați nu va gusta cina mea.

25. Și mergeau cu dansul noroade multe: și întorcându-se, le-a zis lor:

26. Ori-cine vine către mi-

26. Mat. 10, 37, s.

ne, și nu urăște pre tatăl său, și pre mamă, și pre muieră, și pre feciori, și pre frați, și pre surori, încă și pre sufletul său, nu poate fi ucenic al meu.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa, și vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.

28. Că cine dintru voi vrând să zidiască turn, au nu întâi șezând, își socotește cheltuiala; de are cele spre săvârșire?

29. Ca nu cândva puind el temelie, și eputând săvârși, toți cei ce-l vor vedea să înceapă a-l batjocuri, zicând:

30. Că acest om a început a zidi, și n'a putut săvârși.

31. Sau care împărat, mergând să se loviască cu alt împărat la război, au nu șezând întâi, se sfătuește de va putea cu zece mii să se înțâmpine cu cela ce vine asupra lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, trimițând solie, se roagă de pace.

33. Deci așa fiecare dintre voi, care nu se leapădă de

toate avuțiile sale, nu poate fi ucenic al meu.

34. Bună este sarea: iar dacă sarea se va împuși, cu ce se va îndulci?

35. Nici în pământ, nici în munoi nu este de treabă; afară o leapădă pre ea. Cela ce are urechi de auzit, audă.

CAPITOLUL XV.

Pilda despre oaia și drahma cea pierdută. Fiul cel risipitor.

Și era apropiindu-se de dansul toți vameșii și păcătoșii ca să-l asculte pre el.

2. Și cârtiau Fariseii și Cărturarii, zicând: Acesta pre păcătoși primește, și mănâncă cu dânșii.

3. Și a zis către ei pilda aceasta, grăind:

4. Care om dintre voi, având o sută de oi, și perzând una dintru ele, au nu lasă pre cele nouăzeci și nouă în pustie, și merge după cea pierdută, până când o află pre ea?

5. Și aflându-o o pune pre umerile sale bucurându-se.

34. Mat. 5, 13; Marc. 9, 30. 35. c. 8, 8.

XV. 1. Mat. 9, 10. 2. c. 7, 39.

4. Ezech. 34, 11, 16; Mat. 18, 12; Luc. 19, 10.

6. Și venind la casa sa, cheamă prietenii și vecinii, zicând lor: Bucurați-vă cu mine; că am găsit oaea mea cea pierdută.

7. Zic vouă: că așa va fi bucurie în cer de un păcătos ce se pocăește, decât de nouăzeci și nouă de drepti, cărora nu le trebuiește pocăință.

8. Sau care muieră având zece drahme, de perde o drahmă, au nu aprinde făclia, și mătură casa, și caută cu dea-dinsul până o află?

9. Și aflându-o cheamă prietenii și vecinele, zicând: Bucurați-vă cu mine; că am găsit drahma care o am pierdut.

10. Așa, zic vouă, bucurie se face înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos ce se pocăește.

11. Și a zis: Un om avea doi feciori:

12. Și a zis cel mai tânăr din ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cade de avuție. Și le-a împărțit lor avuția.

13. Și nu după multe zile adunând toate feciorul cel mai tânăr, s'a dus într'o țară departe, și acolo a risipit toată

7. c. 5, 32. 13. Pild. 29, 1.

avuția sa, viețuind întru desmierdări.

14. Și cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea țară; și el a început a se lipsi.

15. Și mergând s'a lipit de unul din locuitorii țarei aceleia, și l-a trimis pre el la țările sale să pască porcii.

16. Și doria să-și sature pânțelele său de roșcovele ce mâncau porcii: și nimeni nu-i dă lui.

17. Iar viindu-și întru sine, a zis: Câți argați ai tatălui meu sânt îndestulați de pâne, iar eu pier de foame!

18. Sculă-mă-voiu și mă voiu duce la tatăl meu, și voiu zice lui: Tată, greșit-am la cer și înaintea ta.

19. Și nu mai sânt vrednic a mă chemă fiul tău: fă-mă ea pre unul din argații tăi.

20. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă de parte fiind, l-a văzut pre dânsul tatăl lui, și i s'a făcut milă, și alergând, a căzut pre grumazii lui, și l-a sărutat pre el.

21. Și a zis lui feciorul: Ta-

tă greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sânt vrednic a mă chemă fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți haina cea d'întâi, și-l îmbrăcați pre el; și dați inel în mâna lui, și încălțăminte în picioarele lui.

23. Și aducând vițelul cel hrănit, îl junghiați; și mâncând să ne veselim.

24. Că fiul meu acesta mort eră, și a înviat; și perdut eră, și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel mai mare eră la țarină: și dacă a venit și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri.

26. Și chemând pre unul din slugi, l-a întrebat ce sânt acestea.

27. Iar el a zis, că fratele tău a venit; și a junghiat tatăl tău vițelul cel hrănit, pentru că sănătos pre el l-a primit.

28. Și s'a mâniat, și nu vrea să intre: iar tatăl lui eșind, îl rugă pre el.

29. Iar el răspunzând, a zis tatălui său: Iată, atâția ani slujesc ție, și nici o dată porunca ta n'am călcat: și mie nici

24. Efes. 2, 1, 3 și 5, 11.

o dată nu mi-ai dat măcar un ed, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Iar când veni fiul tău acesta, care a mâncat avuția ta cu curvele, junghiași lui vițelul cel hrănit.

31. Iar el a zis lui: Fiiule, tu în toată vremea ești cu mine, și toate ale mele, ale tale sânt.

32. Ci se cădeă a ne veseli, și a ne bucură: căci fratele tău acesta mort eră, și a înviat; și perdut eră, și s'a aflat.

CAPITOLUL XVI.

Iconomul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. A nu-și lăsa omul femea. Bogatul și Lazăr.

Și ziceă și către ucenicii săi: Eră un om bogat, care aveă un iconom; și acesta a fost pârât la el că risipește avuțiile lui.

2. Și chemând pre el, i-a zis lui: Ce aud aceasta de tine? dă seama de iconomia ta; că nu vei putea mai mult a fi iconom.

3. Iar iconomul a zis întru sine: Ce voi face? că domnul meu ia iconomia dela mi-

ne: a săpă nu pot; a cere îmi este rușine.

4. Știu ce voi face, că dacă mă voi schimba din iconomie, să mă priimiască în casele lor.

5. Și chemând câte unul pre fie-care din datornicii domnului său, a zis celui d'întâi: Cu cât ești dator domnului meu?

6. Iar el a zis: Cu o sută de măsuri de untdelemn. Și a zis lui: Iați zapisul tău, și șezi curând de scrie cincizeci.

7. Iar după aceea a zis altuia: Dar tu cu cât ești dator? Iar el a zis: Cu o sută de măsuri de grâu. Și a zis lui: Iați zapisul tău, și scrie optzeci.

8. Și a lăudat domnul pre iconomul nedreptăței, că înțelepțește a făcut: că fiii veacului acestuia mai înțelepți sânt decât fiii luminei întru neamul lor.

9. Și eu zic vouă: Faceți-vă vouă prieteni din mamona nedreptăței; că dacă veți fi lipșiți, să vă priimiască pre voi în corturile cele vecinice.

XVI. 8. Efes. 5, 9; I Tes. 5, 5. 9. Mat. 6, 20 și 19, 21; I Tim. 6, 19.

10. Cel ce este credincios întru puțin, și întru mult credincios este: și cel ce este nedrept întru puțin, și întru mult nedrept este.

11. Deci dacă întru cel nedrept mamona n'ați fost credincioși, pre cel adevărat cine-l va încredința vouă?

12. Și dacă întru cel strein n'ați fost credincioși, pre cel ce este al vostru cine îl va da vouă?

13. Nici o slugă nu poate la doi domni să slujiască: pentru că sau pre unul va urî, și pre altul va iubi; sau de unul se va ține, și de altul nu va griji. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui mamona.

14. Și auziati acestea toate și Fariseii, carii erau iubitori de argint: și-l batjocureau pre el.

15. Și le-a zis lor: Voi sânteti cei ce vă faceți pre voi drepti înaintea oamenilor; iar Dumnezeu știe inimile voastre: că ce este întru oameni înălțat, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și prorocii până

la Ioan: de atunci împărăția lui Dumnezeu bine-se-vestește, și fie-care spre aceea se silește.

17. Iar mai lesne este cerul și pământul să treacă, decât din lege o cirtă să cadă.

18. Tot cela ce-și lasă muieră sa, și ia alta, preacurvește: și tot cela ce ia lăsată de bărbat, preacurvește.

19. Eră un om oare-care bogat, ce se îmbracă în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele luminat.

20. Și eră un sărac oare-care anume Lazăr, care zăcea înaintea ușei lui plin de bube,

21. Și poftia se sature din sfărământurile ce-l cădeau din masa bogatului: ci și câinii venind lingeau bubele lui.

22. Și a fost că a murit săracul, și s'a dus de îngeri în sânul lui Avraam: și a murit și bogatul, și s'a îngropat;

23. Și în iad ridicându-și ochii săi, fiind în munci, vede pre Avraam de departe, și pre Lazăr în sânul lui.

17. c. 21, 33; Mat. 5, 18.
18. Mat. 5, 31. 22. Ps. 90, 11.

10. c. 19, 17. 13. Mat. 6, 24.
14. Mat. 23, 14. 15. c. 18, 9; Ps.
7, 10. 16. Mat. 11, 15.

24. Și el strigând, a zis: Părinte Avraame, miluește-mă, și trimite pre Lazăr, să-și întingă vârful degetului lui în apă, și să-mi răcoriască limba mea; că mă chinuesc în văpaea aceasta.

25. Iar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că ai luat cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr așijderea cele rele: iară acum acesta se mângâie, iar tu te chinuești.

26. Și preste toate acestea, între noi și între voi prăpastie mare s'a întărit: ca cei ce vor vreă să treacă de aici către voi, să nu poată; nici cei de acolo la noi să treacă.

27. Și a zis: Rogu-te dar, părinte, ca să-l trimiți pre dânsul în casa tatălui meu:

28. Că am cinci frați; să le mărturisiască lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Și i-a zis Avraam lui: Au pre Moisi și pre proroci, să-i asculte pre dânsii.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame: ci de va merge cineva din morți la dânsii, se vor pocăi.

31. Și i-a zis lui: Dacă nu

24. Is. 66, 24. 29. Is. 8, 20 și 34, 16.

ascultă pre Moisi și pre proroci, măcar de ar și învia cineva din morți, nu vor crede.

CAPITOLUL XVII.

Despre scandal. Ertarea greșalcilor apropielul. Credința în Dumnezeu. Cei zece leproși. Întrebarea despre a doua venire.

Și a zis către ucenicii săi: Cu neputință este să nu vie smintelele: dar vai aceleia prin carele vin!

2. Mai de folos i-ar fi lui, de s'ar legă o peatră de moară de grumazii lui, și să se arunce în mare, decât să smințiască pre unul dintr'acești mai mici.

3. Luați aminte de sine-vă: De va greși ție fratele tău, ciartă-l pre el; și de se va pocăi, eartă-i lui.

4. Și măcar de șapte ori în zi de va greși ție, și de șapte ori se va întoarce la tine, zicând: Căescu-mă; eartă-i lui.

5. Și au zis apostolii Domnului: Adauge-ne nouă credință.

6. Iar Domnul a zis: De ați

XVII. 2. Mat. 18, 6; Marc. 9, 42.
3. Mat. 18, 15. 5. Marc. 9, 24.
6. Mat. 17, 20.

avea credință ca un grăunț de muștar, ați zice dudului acestuia: Dezrădăcinează-te, și te sădește în mare; și v'ar ascultă pre voi.

7. Și cine dintru voi având slugă arând sau păstorind, care viind acela din câmp, va zice îndatăși: Treci de șezi?

8. Ci au nu-i va zice lui: Gătește-mi ce voi cina, și încingându-te, slujește-mi, până voi mânca și voi bea; și după aceea vei mânca și vei bea tu?

9. Au doară va avea har slugei aceleia căci a făcut cele ce i s'a poruncit lui? Nu mi se pare.

10. Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s'a poruncit vouă, ziceți, că slugi netrebnice sântem: că ce am fost datori a face, am făcut.

11. Și a fost când mergea el în Ierusalim, și el trecea prin mijlocul Samariei și a Galileei.

12. Și intrând el într'un sat, l-au întâmpinat pre el zece bărbați leproși, carii au stăut de departe.

13. Și aceia au ridicat glas,

11. Ioan 4, 4.

zicând: Iisuse, învățătorule, miluește-ne pre noi.

14. Și văzându-i, le-a zis lor: Mergeți și vă arătați pre oșilor. Și a fost când mergeau ei, s'au curățit.

15. Iar unul dintru dânșii văzând că s'a vindecat, s'a întors, cu glas mare slăvind pre Dumnezeu.

16. Și a căzut cu fața la picioarele lui, mulțumind lui; și acela era Samarinean.

17. Iar Iisus răspunzând, a zis: Au nu zece s'au curățit? dar cei nouă unde sânt?

18. Nu s'au aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, ce este de alt neam?

19. Și i-a zis lui: Scoală-te, și mergi; credința ta te-a mântuit.

20. Și întrebând fiind de Farisei, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor, și a zis: Nu va veni împărăția lui Dumnezeu cu pândire.

21. Nici vor zice, iată aici! sau iată acolo! că iată, împărăția lui Dumnezeu înăuntrul vostru este.

14. Lev. 14, 2. 21. Mat. 24, 23; Marc. 13, 21.

22. Și a zis către ucenici: Vor veni zile când veți pofti una din zilele Fiului Omului să vedeți, și nu veți vedea.

23. Și vor zice vouă: Iată aici; sau, iată acolo: să nu mergeți, nici să urmați.

24. Că precum fulgerul, care fulgeră din partea cea de sub cer, preste partea cea de sub cer luminează; așa va fi și Fiul Omului în ziua sa.

25. Iar întâi i se cade lui multe a pătimi, și a fi lepădat de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și în zilele Fiului Omului.

27. Mâncau, beau, se însurau, se măritau, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, și a venit potopul, și a pierdut pre toți.

28. Așijderea și precum a fost în zilele lui Lot; mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădiau, zidiau;

29. Iar în care zi a eșit Lot din Sodoma a plouat foc și peatră pucioasă din cer, și a pierdut pre toți.

24. Mat. 24, 27. s. 25. c. 9, 22;

Mat. 16, 21. 27. Fac. 7, 7.

28. Fac. 18, 20.

30. Într'acest chip va fi în ziua în care Fiul Omului se va arăta.

31. Într'acea zi cela ce va fi d'asupra casei, și vasele lui în casă, să nu se pogoare să le ia pre ele; și cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de muierea lui Lot.

33. Ori-cine va căuta sufletul său să-l mântuiască, perde-l va pre el; și cine îl va perde, îl va învia pre el.

34. Zic vouă: într'această noapte vor fi doi într'un pat; unul se va lua, și altul se va lăsa.

35. Două vor măcina împreună; una se va lua, și alta se va lăsa.

36. Doi vor fi în câmp; unul se va lua, și altul se va lăsa.

37. Și răspunzând au zis lui: Unde Doamne? Iar el a zis lor: Unde va fi trupul, acolo se vor aduna și vulturii.

31. Mat. 24, 17. 32. Fac. 19, 26.

33. c. 9, 24; Mat. 10, 39; Marc. 8, 35; Ioan 12, 25.

34. Mat. 24, 40, s. 37. Mat. 24, 28.

CAPITOLUL XVIII.

Despre rugăciune. Fariseul și Vameșul. Lăsați pruncii să vie la mine. Întrebarea bogatului ce va face să moșteniască viața de veci. Iisus vestește patimile sale. Orbul din Ierihon.

Și zicea și pildă lor, că se cade în toată vremea a se ruga, și a nu se lenevi, zicând:

2. Un judecător oare-carele eră într-o cetate, carele de Dumnezeu nu se temeă, și de om nu se rușină:

3. Eră și o văduvă în cetatea aceea; și venia la dânsul zicând: Izbăvește-mă de pârâșul meu.

4. Și nu vreă în multă vreme: iar după aceea a zis întru sine: De și de Dumnezeu nu mă tem, și de om nu mă rușinez;

5. Dar pentru căci îmi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi pre ea, ca nu până în sfârșit venind să mă supere.

6. Și a zis Domnul: Auziți ce grăește judecătorul nedreptăței?

7. Dar Dumnezeu au nu va face izbăvire aleșilor săi,

XVIII. 1. I Tesal. 5, 17; Rom. 12, 12. 3. c. 11, 17. 9.

carii strigă către dânsul ziua și noaptea, de și îndelung îi rabdă pre dânsii?

8. Zic vouă, că va face izbăvirea lor curând. Inșă când va veni Fiul Omului, oare va află credința pre pământ?

9. Și a zis și către oare-carii ce se nădăduiau întru sine cum că sânt drepți, și de făimau pre ceilalți, pilda aceasta:

10. Doi oameni s'au suit în biserică să se roage; unul Fariseu, și altul vameș.

11. Fariseul stând așa se rugă întru sine: Dumnezeule, mulțumescu-ți, că nu sânt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest vameș.

12. Postesc de două ori în săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig.

13. Iar vameșul de departe stând, nu vreă nici ochii săi la cer să-i ridice, ci își bătea peptul său, zicând: Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului.

14. Zic vouă, s'a pogorît acesta mai îndreptat la casa

11. Mat. 5, 20; Is. 58, 2. 14. Is. 66, 2; Mat. 23, 12; IPetr 5, 5.

sa, decât acela: că tot cel ce se înalță pre sine, se va smeri; iar cel ce se smerește pre sine, se va înalță.

15. Și aduceau la el și pruncii, ca să se atingă de ei: iar ucenicii văzând, i-au certat pre dânsii.

16. Iar Iisus chemându-i la sine pre ei, a zis: Lăsați pruncii să vie la mine, și nu-i opriți pre ei, că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

17. Amin zic vouă: Oricine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra într'însa.

18. Și l-a întrebat pre el un boier, zicând: Învățătorule bun, ce voi face să moștenesc viața veșnică?

19. Iar Iisus i-a zis lui: Căci îmi zici bun? nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

20. Poruncile știi: Să nu curvești. Să nu ucizi. Să nu furi. Să nu fii mărturie mincinoasă. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta.

15. Is. 49, 22; Mat. 19, 13; Marc. 10, 13. 18. Mat. 19, 16; Marc. 10, 17. 20. Eș. 20, 12.

21. Iar el a zis: Acestea toate le-am păzit din tinerețele mele.

22. Iar Iisus auzind acestea, i-a zis lui: Încă una îți lipsește: toate câte ai vinde-le și le împarți săracilor, și vei avea comoară în cer; și vino, urmează mie.

23. Iar el auzind acestea, s'a întristat, că eră bogat foarte.

24. Și văzându-l Iisus că s'a întristat, a zis: Cât de a-nevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

25. Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar cei ce au auzit acestea, au zis: Și cine poate să se mântuiască?

27. Iar el a zis: Cele ce nu sânt cu puțință la oameni, sânt cu puțință la Dumnezeu.

28. Și a zis Petru: Iată, noi am lăsat toate, și am urmat ție.

29. Iar el a zis lor: Amin grăesc vouă, că nimeni nu este care și-a lăsat casă, sau părinți, sau frați, sau femei,

22. Mat. 6, 20. 27. Iov 42, 1. 28. Mat. 19, 27; Marc. 10, 28.

sau feciori, pentru împărăția lui Dumnezeu,

30. Care să nu iă cu mult mai mult în vremea aceasta, și în veacul cel viitor viața veșnică.

31. Și luând cu sine pre cei doisprezece, a zis către ei: Iată, ne suim în Ierusalim, și se vor împlini toate cele scrise prin proroci pentru Fiiul Omului.

32. Că se va da neamurilor, și se va batjocuri, și se va ocări, și se va scuipi.

33. Și bătându-l, îl vor omorî pre el: și a treia zi va învia.

34. Iar ei nimic dintr'acestea n'au înțeles: și eră cuvântul acesta ascuns dela ei, și nu cunoșteau cele ce se grăiau.

35. Și a fost când s'a apropiat el de Ierihon, un orb ședeă lângă cale cerșind:

36. Și auzind norodul trecând, a întrebat ce este aceasta.

37. Și i-au zis lui, că Iisus Nazarineanul trece.

31. Mat. 20, 17; Marc. 10, 32.

32. Mat. 27, 2. 34. c. 9, 45.

35. Mat. 20, 29; Marc. 10, 46.

38. Și a strigat, zicând: Iisuse, Fiiul lui David, miluește-mă,

39. Iar cei ce mergeau înainte certau pre el să tacă: iar el cu mult mai vârtos strigă: Fiiul lui David, miluește-mă.

40. Și stând Iisus, a poruncit să-l aducă pre el la sine: iar apropiindu-se el de dânsul, l'a întrebat, zicând:

41. Ce voești să-ți fac? Iar el a zis, Doamne, să văd.

42. Și Iisus i-a zis lui: Vezi, credința ta te-a mântuit.

43. Și îndată a văzut, și a mers după el, slăvind pre Dumnezeu; și tot norodul văzând, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAPITOLUL XIX.

Zacheu. Pilda despre arginții incredințați slugilor. Intrarea în Ierusalim. Iisus plânge pentru Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din Biserică.

Și intrând, treceă prin Ierihon.

2. Și iată, un om anume Zacheu, și acesta eră mai mare vameșilor, și eră bogat.

42. Mat. 9, 22. 43. Ps. 145, 8.

3. Și căută să vadă pre Iisus cine este; și nu puteă de norod, că eră mic de stat.

4. Și alergând înainte, s'a suit într'un dud ca să-l vadă pre el: că pre acolo vreă să treacă.

5. Și dacă a venit la locul acela, căutând Iisus, l'a văzut pre dânsul, și a zis către dânsul: Zachee, grăbește de te pogoară; că stăzi în casa ta mi se cade să fiu.

6. Și grăbindu-se, s'a pogorît, și l'a primit pre dânsul bucurându-se.

7. Și văzând toți cârtiau, zicând: Că la un om păcătos a intrat să găzduiască.

8. Iar Zacheu stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate de avuția mea, Doamne, o dau săracilor; și de am năpăstuit pre cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Și a zis către el Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia, pentru că și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că a venit Fiiul Omului să caute și să mântuiască pre cel perdut.

XIX. 10. I Tim. 1, 18; Mat. 18, 11.

11. Și ascultând ei acestea, adăugând a zis o pildă, pentru că eră el aproape de Ierusalim, și li se părea lor cum că îndată va să se arate împărăția lui Dumnezeu.

12. Deci a zis: Un om oarecare de bun neam s'a dus într'o țară departe să-și iă lui împărăție, și să se întoarcă.

13. Și chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor zece mnas, și a zis către ei: Neguțatoriți până voi veni.

14. Iar cetățenii lui îl urau pre el, și au trimes solie după el zicând: Nu voim pre acesta să împărăiască preste noi.

15. Și a fost când s'a întors el luând împărăția, a zis să se cheme la dânsul slugile acelea, cărora dedese argintul, ca să știe cine ce a neguțătorit.

16. Și a venit cel dintâi, zicând: Doamne, mnaoa ta a agonisit zece mnas.

17. Și a zis lui: Bine, slugă bună, că întru puțin ai fost credincios; să aiibi putere preste zece cetăți.

12. Mat. 25, 14, s.; Marc. 13, 34.

18. Și a venit cel al doilea, zicând: Doamne, mnaoa ta a făcut cinci mnas.

19. Și a zis și acestuia: Și tu fii preste cinci cetăți.

20. Și altul a venit, zicând: Doamne, iată mnaoa ta, care o am ținut legată în măhramă:

21. Că m'am temut de tine, pentru-că om aspru ești: iai ce n'ai pus, și seceri ce n'ai semănat.

22. Și i-a zis: Din gura ta te voi judecă, slugă vicleană. Ai știut că eu om aspru sânt, luând ce n'am pus, și secerând ce n'am semănat.

23. Dar pentruce n'ai dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu l'aș fi cerut cu dobândă?

24. Și celor ce stau înaintea le-a zis: Luați dela el mnaoa, și o dați celui ce are zece mnas.

25. Și au zis lui: Doamne, acela are zece mnas.

26. Că zic vouă, că tot celui ce are i se va da; iar dela cela ce n'are, și ce are se va lua dela el.

27. Însă pre vrăjmașii mei

22. Mat. 12, 37. 26. c. 8, 18; Mat. 13, 12; Marc. 4, 25.

aceia, carii n'au voit să împărătesc preste dânsii, aduceți-i încoace, și-i tăiați înaintea mea.

28. Și zicând acestea mergea înainte, suindu-se în Ierusalim.

29. Și a fost când s'a apropiat de Vitsfaghi și Vitania, către muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zicând:

30. Mergeți în satul care este înaintea voastră; întru carele intrând veți găsi un mânz legat, pre care nimeni din oameni nici o dată n'a șezut: dezlegați-l pre el și-l aduceți.

31. Și de va întreba cineva pre voi: Pentruce îl dezlegați? așa să ziceți lui: Că Domnului trebuiește.

32. Și mergând trimișii, au aflat cum zisese lor.

33. Și dezlegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către ei: Ce dezlegați mânzul?

34. Iar ei au zis: Domnului trebuiește.

35. Și l-au adus pre el la Iisus: și aruncându-și veșmin-

28. Marc. 10, 32. 29. Mat. 21, 1; Marc. 11, 1, s.; Ioan 12, 12, s.

tale sale pre mânz, au pus pre Iisus d'asupra.

40. Și mergând el așterneau veșmintele lor pre cale.

41. Și apropiindu-se el la pogorâșul muntelui Maslinilor, a început toată mulțimea ucenicilor bucurându-se a lăuda pre Dumnezeu cu glas mare pentru toate puterile care văzuse;

42. Zicând: Bine-este-cu-vântat împăratul cel ce vine întru numele Domnului: pace în cer, și slavă întru cei de sus.

43. Și oare-carii Farisei din norod au zis către el: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii tăi.

44. Și răspunzând, a zis lor: Zic vouă, că de vor tăcea acestia, petrite vor strigă.

45. Și dacă s'a apropiat, văzând cetatea, a plâns de dânsa.

46. Zicând: De ai fi cunoscut, și tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sânt către pacea ta! iar acum s'au ascuns de către ochii tăi.

47. Că vor veni zile asupra ta, și vor pune vrăjmașii tăi șanț împrejurul tău, și te

38. c. 2, 14. 40. Avac. 2, 11.

vor încungiură, și te vor împulzi de toate părțile.

44. Și te vor face întocma cu pământul, pre tine și pre feciorii tăi întru tine; și nu vor lăsa întru tine peatră pre peatră; pentrucă n'ai cunoscut vremea cercetărei tale.

45. Și intrând în biserică, a început a scoate pre cei ce vindeau într'însa și cumpărau, zicând lor:

46. Scris este: Casa mea casă de rugăciune este: iar voi o ați făcut peșteră tâlhărilor.

47. Și eră învățând în toate zilele în biserică. Iar arhieriei și cărturarii și bătrânii norodului căutau pre el să-l peardă.

48. Și nu aflau ce-i vor face: că tot norodul se ținea de el, ascultându-l pre dânsul.

44. III Imp. 9, 7; Is. 29, 3; Mih. 3, 12; Mat. 24, 2; Marc. 13, 9.
45. Mat. 21, 12; Marc. 11, 15.
46. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

CAPITOLUL XX.

Iudeii întrebă pre Iisus despre puterea Sa. Pilda viei. Întrebarea despre dajdie și despre învierea morților. Al cui fiu este Hristos. Îngâmfaarea Cărturarilor. Lăcomia.

Si a fost într-una din zilele acelea, învățând el norodul în biserică, și bine vestind, au venit preoții și cărturarii cu bătrânii,

2. Și au grăit către el, zicând: Spune nouă, cu ce putere faci acestea? sau cine este care ți-a dat ție puterea aceasta?

3. Iar el răspunzând, a zis către ei: Întrebă-voi și eu pre voi un cuvânt, și să-mi spuneți:

4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau dela oameni?

5. Iar ei cugetau întru sine zicând: De vom zice, Din cer; va zice: Pentruce dar n'ați crezut lui?

6. Iar de vom zice: Dela oameni; tot norodul cu petrine va ucide: căci este îndreptat că Ioan proroc a fost.

7. Și au răspuns, că nu știu de unde.

XX. 1. Mat. 21, 23, s.; Marc. 11, 27.
2. Fapt. 4, 7.

8. Și Iisus le-a zis lor: Nici eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Și a început a zice către norod pilda aceasta: Un om a sădit vie, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe multă vreme.

10. Și la vreme a trimis către lucrători o slugă, ca să-i dea lui din rodul viei: iar lucrătorii, bătându-l pre el, l-au trimis deșert.

11. Și a adaus a trimite altă slugă: iar ei și pre acela bătându-l și batjocorindu-l, l-au trimis deșert.

12. Și a adaos a trimite și al treilea: iar ei și pre acela răbindu-l, l-au scos afară.

13. Și a zis domnul viei: Ce voi face? trimite-voi pre fiul meu cel iubit: doară văzându-l pre dânsul se vor rușina.

14. Iar lucrătorii văzându-l pre el, cugetau întru sine, zicând: Acesta este moștenitorul: veniți să-l ucidem pre el, ca să fie a noastră moștenirea.

15. Și scoțându-l afară din

9. Ps. 79, 9, s.; Is. 5, 1; Mat. 21, 33; Marc. 12, 1.

vie, l-au omorât. Ce va face dar lor domnul viei?

16. Veni-va și va perde pre lucrătorii aceștia, și via o va da altora. Iar ei auzind, au zis: Să nu fie.

17. Iar el căutând spre ei, a zis: Ce este dar aceasta ce este scris: Peatra pre care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului?

18. Tot cela ce va cădea pre acea peatră, se va sfărâma; iar preste care va cădea, îl va spulberă.

19. Și căutau arhieriei și cărturarii ca să-și pue mâinile pre el într'acel cias; și s'au temut de norod: căci înțeleseseră că către dânsii a zis pilda aceasta.

20. Și pândindu-l au trimis iscoade, carii se prefăceau pre sine a fi drepti, să-l prindă pre el în cuvânt, ca să-l dea pre el stăpânirii și puterei dreptătorului.

21. Și l-au întrebat pre el, zicând: Învățătorule, știm că drept grăești, și înveți, și nu

17. Ps. 117, 21; Mat. 21, 42.
19. c. 19, 46. 20. Mat. 22, 15; Marc. 12, 13. 21. Mat. 22, 16.

alegi față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu înveți:

22. Cade-se nouă a da dajdie Chesarului, sau nu?

23. Iar el pricepând vicleșugul lor, a zis către ei: Ce mă ispitiți?

24. Arătați-mi un dinar. Al cui chip și scriptură pre el are? Iar ei răspunzând, au zis: Ale Chesarului.

25. Iar el le-a zis lor: Dați înapoi dar cele ce sânt ale Chesarului, Chesarului, și cele ce sânt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu l-au putut prinde pre dânsul în cuvânt înaintea norodului: și minunându-se de răspunsul lui, au tăcut.

27. Iar apropiindu-se unii din Saducheii, carii grăesc împotrivă că nu este înviere, l-au întrebat pre el zicând:

28. Învățătorule, Moisi a scris nouă: De va muri fratele cuiva, având muiere, și acesta va muri fără feciori, ca să ia fratele lui pre muierea aceea, și să ridice sămânță fratelui său.

27. Mat. 22, 33, s.; Mac. 12, 18.
28. A doua Leg. 25, 5.

29. Deci șapte frați au fost: și cel d'întâi luând muiere, a murit fără de feciori.

30. Și a luat al doilea pre muierea aceea, și acela a murit fără de feciori.

31. Și al treilea o a luat pre ea; și așijderea câte șapte: și n'au lăsat feciori, și au murit.

32. Iar mai apoi de toți, a murit și muierea.

33. Deci la înviere, al căruia dintr'înșii va fi muiere? căci câte șapte o au avut pre ea muiere.

34. Și răspunzând Iisus, a zis lor, Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită.

35. Iar cei ce se învrednicesc a dobândi acel veac, și învierea din morți, nici se însoară, nici se mărită:

36. Că nici să moară nu mai pot, ci asemenea cu îngerii sânt; și fiii lui Dumnezeu sânt, fiind fii ai învierii.

37. Iar acum că se vor scula morții, și Moisi a arătat la Rug, precum zice: Domnul Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov.

36. Mat. 22, 30; I Ioan 3, 1.
37. Eș. 3, 1.

38. Iară Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor: că toți lui viiază.

39. Și răspunzând oare-carii din cărturari, au zis: Invățătorule bine ai zis.

40. Și nu mai îndrăzniau deacia să-l întrebe pre el nimic.

41. Și a zis către dânsii: Cum zic că Hristos este fiul lui David?

42. Și însuși David zice în cartea Psalmilor: Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi d'a dreapta mea,

43. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci David Domn îl cheamă pre el, și cum fiu al lui este?

45. Și ascultând tot norodul a zis ucenicilor săi:

46. Păziți-vă de cărturari, carii voesc a umbla în podobe, și iubesc închinăciunile prin târguri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâi la ospete;

47. Carii mănâncă casele

41. Mat. 22, 42; Marc. 12, 36.
42. Ps. 109, 1. Fapt. 2, 34.
46. c. 11, 43.

văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai multă osândă.

CAPITOLUL XXI.

Întrebare despre sfârșitul lumii. Robirea Ierusalimului și justitea lui. Semnele venirii a doua a lui Hristos.

Și căutând, a văzut pre cei bogăți aruncând darurile lor în gazofilachie.

2. Și a văzut și pre o văduvă săracă aruncând acolo doi filari.

3. Și a zis: Adevărat zic vouă, că această văduvă săracă, mai mult decât toți a aruncat.

4. Că toți aceștia din prisoana lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu; iar această din lipsa sa, toată avuția sa care a avut, o a aruncat.

5. Și oare-carii grăind pentru biserică, că este împodobită cu pietre frumoase, și cu podobe, a zis:

6. Aceștia care vedeți, vor veni zile întru care nu va rămâne piatră pre piatră, care să nu se risipiască.

XXI. 1. Marc. 12, 41.
2. Mat. 24, 11 s.; Marc. 13, 11 s.

7. Și l-au întrebat pre el, zicând: Invățătorule, dar când vor fi acestea? și ce semn este când vor să fie acestea?

8. Iar el a zis: Căutați să nu vă amăgiți: că mulți vor veni întru numele meu, zicând: că eu sânt; și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeți după ei.

9. Și când veți auzi războaie și răsmirițe, să nu vă spăimântați: că se cade să fie acestea întâi; ci nu va fi îndată sfârșitul.

10. Atunci zicea lor: Se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție.

11. Și vor fi cutremuri mari pre alocurea; și foamete, și ciumi, și spaime, și semne mari din cer vor fi.

12. Iar mai înainte de acestea toate, vor pune preste voi mânilor sale, și vă vor goni, dându-vă la adunări și în temnițe, ducându-vă la împărați și la domni pentru numele meu.

13. Și se va întâmpla vouă întru mărturisire.

8. Marc. 13, 22. 12. Mat. 10, 17; 24, 9; Marc. 13, 9 s.

14. Puneți dar întru inimile voastre, să nu gândiți mai înainte ce veți răspunde.

15. Că eu vă voi da vouă gură și înțelepciune, căreia nu-i vor putea grăi nici stă împotrivă, toți carii se vor pune împotrivă vouă.

16. Și vă veți da și de părinți, și de frați, și de rudenii, și de prieteni; și vor omorî din voi.

17. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu.

18. Și păr din capul vostru nu va peri.

19. Intru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea Ierusalimul încungiuându-se de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei ce vor fi în Iudea să fugă la munți; și cei ce vor fi în mijlocul lui să se dea în lături; și cei ce vor fi prin sate, să nu intre într'însul.

22. Că zilele izbândirei sânt acestea, ca să se împliniască toate cele scrise.

23. Iar vai celor ce vor avea în pânțele, și celor ce vor aplecă într'acele zile! că va fi nevoie mare pre pământ, și mânie asupra norodului acestuia.

24. Și vor cădea întru ascuțitul săbiei, și se vor duce robi în toate neamurile: și Ierusalimul va fi călcat de Neamuri, până se vor împlini vremile Neamurilor.

25. Și vor fi semne în soare, și în lună, și în stele; și pre pământ măhnire limbilor, cu nedomerire; sunet făcând marea și valurile;

26. Mai murind oamenii de frică, și de așteptarea celor ce vor să vie în lume: că puterile cerurilor se vor clăti.

27. Și atunci vor vedea pre Fiul Omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci începând acestea a se face, căutați în sus, și ridicați capetele voastre; că se apropie rescumpărarea voastră.

29. Și le-a zis lor pildă; Ve-

25. Is. 13, 10; Ez. 13, 7. 26. Is. 64, 7; Ez. 24, 26; Ioil 3, 15.
27. Dan. 7, 13. 28. Rom. 8, 23.
29. Mat. 24, 32, s.

14. c. 12, 11; Mat. 10, 19.
15. Fapt. 6, 10. 16. Fapt. 7, 58.
18. c. 12, 7; Mat. 10, 30.
19. II Paral. 15, 7; Evr. 10, 30.
20. Mat. 24, 15, s.

deți smochinul, și toți copacii. 30. Când infrunzesc, văzând din voi înși-vă, știți că de acum aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Amin zic vouă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

33. Ceriul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luați aminte de sine-vă, ca să nu se îngreueze inimile voastre cu sațiul mâncării și cu beția, și cu grijile lumii, și fără de veste să vie asupra voastră ziua aceea.

35. Căci ca o cursă va veni peste toți cei ce șed pre fața a tot pământul.

36. Priveghiați dar, în toată vremea rugându-vă, ca să vă încredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie, și a stă înaintea Fiului Omului.

37. Și eră ziua învățând în biserică; iar noaptea eșind,

petrecea în muntele ce se chia-mă al Maslinilor.

38. Și tot norodul mănecă la dânsul în biserică, ca să-l asculte pre el.

CAPITOLUL XXII.

Vinderea lui Iisus. Serbarea paștelor și așezarea tainei Euharistiei. Apostolii dispută între sine pentru întâietate. Rugăciunea lui Iisus și prinderea și ducerea lui la Arhiereu. Lepădarea lui Petru.

Și se apropia praznicul azimelor, care se chiamă Paștele.

2. Și căutau arhiereii și cărturarii cum l-ar omorî pre el; că se temeau de norod.

3. Iar Satana a intrat în Iuda ce se chemă Iscarioteanul, care eră din numărul celor doisprezece.

4. Și mergând, a grăit cu arhiereii și cu voivozii, cum l-ar vinde pre el lor.

5. Și s'au bucurat, și s'au tocmnit cu dânsul să-i dea bani.

6. Și el s'a făgăduit lor, și căută vreme cu prilej ca să-l vândă pre ellor fără denorod.

7. Și a venit ziua azimelor,

XXII. 1. Marc. 14, 1, s.; Ioan 13, 2. 3. Mat. 26, 14.
7. Mat. 26, 17; Marc. 14, 12.

33. c. 16, 17; Ps 101, 27; Is. 51, 1. Mat. 5, 18. 34. Rom. 13, 13; Gal. 5, 22. Efes. 5, 18. 35. I Tes. 5, 3.
37. Ioan 8, 12.

întru care se cădea să se jertfiască paștele.

8. Și a trimis pre Petru și pre Ioan, zicând: Mergeți de gătiți nouă paștele, să mâncăm.

9. Iar ei au zis lui: Unde voești să gătim?

10. Iar el a zis lor: Iată, intrând voi în cetate, va întâmpina pre voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul în casa unde va intra.

11. Și ziceți stăpânului casei: Învățătorul zice ție: Unde este sălașul, întru care să mănânc paștele cu ucenicii mei?

12. Și el vă va arăta vouă un foișor mare așternut: acolo gătiți.

13. Și mergând ei, au aflat precum le zisese lor: și au gătit paștele.

14. Și când a venit ciasul, a șezut și cei doisprezece apostoli cu el.

15. Și a zis lor: Cu poftă am poftit aceste paști să le mănânc cu voi mai înainte de patima mea.

16. Că zic vouă, că de acum nu voi mai mânca din-

tr'acestea, până când se vor plini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțumind, a zis, Luați această, și-/ împărțiți vouă:

18. Că zic vouă, Nu voi mai bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând pânea mulțumind a frânt, și a dat lor, zicând: Acesta este trupul meu care se dă pentru voi: aceasta faceți întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul după ce au cinat, zicând: Acest pahar este legea cea nouă întru sângele meu, carele pentru voi se varsă.

21. Însă iată, mâna vânzătorului meu cu mine este la masă.

22. Și Fiiul Omului merge, duple cum este rânduit: dar vai omului aceluia prin care se vinde!

23. Și ei au început a se întrebă între sine, care ar fi dintre ei acela ce va să facă aceasta.

18. Mat. 26, 29. 19. I Cor. 11, 23.

21. Marc. 14, 18; Ioan 13, 31, 3.

13. c. 19, 32. 14. Mat. 26, 20.

24. Și s'a făcut și prigonire între dânsii, care dintru ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el le-a zis lor: Împărății păgânilor îi domnesc pre ei; și cei ce stăpânesc pre ei, făcători de bine se chiamă.

26. Iar voi nu așa: ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic; și cel ce este începător, ca cel ce slujește.

27. Că cine este mai mare, cel ce șeade, sau cel ce slujește? au nu este cel ce șeade? Iar eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sânteți carii ați petrecut cu mine întru ispitele mele.

29. Și eu vă rânduesc vouă împărăție, precum mi-a rânduit mie Tatăl meu;

30. Ca să mâncați și să beți la masa mea întru împărăția mea, și să ședeți pre scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

31. Și a zis Domnul: Simone, Simone, iată, Satana v'a

cerut pre voi, ca să vă cearnă ca grâul.

32. Iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta: și tu oare când întorcându-te, întărește pre frații tăi.

33. Iar el i-a zis lui: Doamne, cu tine gata sunt și în temniță și la moarte a merge.

34. Iar el i-a zis: Zic ție, Petre, nu va cânta astăzi cocoșul, mai înainte până ce de trei ori te vei lepăda că nu mă știi pre mine.

35. Și a zis lor: Când v'am trimis pre voi fără de pungă, și fără de traistă, și fără de încălțăminte, au avut-ați lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic.

36. Zis-a drept aceea lor: Acum dar cel ce are pungă, să o ia, așijderea și traistă: iar cel ce n'are sabie, să-și vândă haina sa și să-și cumpere.

37. Că zic vouă, că încă aceasta ce este scrisă se cade să se pliniască întru mine, care zice: Și cu cei fărădelege

24. v. 9, 40. s. 25. Mat. 20, 25, s.; Marc. 10, 44. 26. I Petr. 5, 3, 5, 6. 27. v. 10, 30. Mat. 19, 28.

33. Mat. 26, 32, s.; Marc. 14, 30; Ioan 13, 37. 35. Ps. 22, 1; 32, 18; Mat. 10, 9. 37. Is. 53, 12.

ș'a socotit: pentru că cele pentru mine, sfârșit au.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Și el a zis lor: Destul este.

39. Și eșind, a mers după obiceiul în muntele Maslinilor; și s'au dus după el și ucenicii lui.

40. Și sosind la loc, a zis lor: Rugați-vă ca să nu intrați în ispită.

41. Și el s'a depărtat de la dânșii ca de o aruncătură de piatră, și ingenunchind se rugă,

42. Zicând: Părinte, de voești, să treacă paharul acesta de la mine: însă nu voia mea, ci a ta să fie.

43. Și i s'a arătat lui înger din cer, întărindu-l pre el.

44. Și fiind întru nevointă mai cu deadinsul se rugă: și se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sânge ce pică pre pământ.

45. Și sculându-se de la rugăciune, venind către ucenici i-a aflat pre ei dormind de întristare.

46. Și le-a zis lor: Ce dor-

miți? sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. Iar încă grăind el, iată veniă mulțime, și cel ce se chemă Iuda, unul din cei doisprezece, mergea înaintea lor, și s'a apropiat de Iisus ca să-l sărute pre el. (Pentru că acest semn dedese lor: pre carele voiu sărută eu, acela este).

48. Iar Iisus a zis lui Iuda, cu sărutare pre Fiul Omului vinzi?

49. Și văzând cei ce erau pre lângă el ceea ce vrea să fie, i-au zis lui: Doamne, lăși-l vom cu sabia?

50. Iar unul dintr'înșii a lovit pre sluga arhiereului, și i-a tăiat lui urechia cea dreaptă.

51. Iar Iisus răspunzând, a zis: Lăsați până aici. Și atângându-se de urechia lui, l-a vindecat pre el.

52. Și a zis Iisus celor ce veniseră la dânșii arhiereilor și voievozilor bisericeii, și bătrânilor: Ca la un tâlhar ați eșit, cu săbii și cu fuști?

53. În toate zilele fiind eu cu voi în biserică, n'ați întins mâinile asupra mea: ci acesta

39. Mat. 26, 30; Marc. 14, 26; Ioan 18, 1.

47. Mat. 26, 47, s.

este ciasul vostru și stăpânirea întunecului.

54. Și prinzându-l pre el l-au adus, și l-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru mergea departe după dânșii.

55. Și făcând ei foc în mijlocul curței, și șezând împreună, a șezut și Petru în mijlocul lor.

56. Și văzându-l pre el o slugă șezând la foc, și căutând spre el, a zis: și acesta a fost cu el.

57. Iar el s'a lepădat de dânșii, zicând: Muiere, nu-l știu pre el.

58. Și după puțin, altul văzându-l pre el, a zis: Și tu dintru ei ești. Iar Petru a zis: Omule, nu sânt.

59. Și trecând ca un cias, altul întăriă, zicând: Adevărat, și acesta cu el a fost: că Galilean este.

60. Iar Petru a zis: Omule, nu știu ce zici. Și îndatăși încă grăind el, a cântat cocoșul.

61. Și întorcându-se Domnul, a căutat spre Petru. Și el a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zise:

54. Mat. 20, 47; Marc. 14, 53; Ioan 18, 10.

sese lui, că mai înainte de ce va cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și eșind afară Petru, a plâns, cu amar.

63. Iar oamenii cei ce țineau pre Iisus, batjocoriau pre el, bătându-l.

64. Și acoperindu-l pre el, îl loviau preste obraz, și-l întrebau pre el, zicând: Prorocește, cine este cel ce te-a lovit?

65. Și altele multe, hulind împotriva lui, ziceau.

66. Și după ce s'a făcut ziua, s'au adunat bătrânii norodului și arhiereii și cărturarii, și l-au dus pre el la soborul lor, zicând:

67. De ești tu Hristosul? spune nouă. Și le-a zis lor: De voiu spune vouă, nu veți crede:

68. Și de vă voiu întrebă, nu-mi veți răspunde, nici mă veți slobozi.

69. De acum va fi Fiul Omului șezând d'a dreapta puterii lui Dumnezeu.

63. Mat. 26, 67; Marc. 14, 65.

66. Mat. 27, 1; Marc. 15, 1; Ioan

18, 24. 67. Mat. 26, 63; Marc. 14, 61.

69. Mat. 24, 30; 26, 64; Marc. 15, 1.

70. Și au zis toți: Dar tu ești Fiul lui Dumnezeu? Iar el a zis către ei: Voi ziceți, că eu sânt.

71. Iar ei au zis: Ce ne mai trebuie încă mărturie? că noi singuri am auzit din gura lui.

CAPITOLUL XXIII.

Iisus înaintea lui Pilat și a lui Irod. Răstignirea și Tălharul pocăit. Ingroparea lui Iisus.

Și sculându-se toată mulțimea lor, l-au dus pre el la Pilat.

2. Și au început a-l pâri pre el, zicând: Pre acesta l-am aflat răzvrătind neamul și oprind a da dajdie Chesarului, zicând că este el Hristos Împărat.

3. Iar Pilat l-a întrebat pre el, zicând: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici,

4. Iar Pilat a zis către arhierii și către norod: Nici o vină nu aflu în omul acesta.

5. Iar ei se întăriau, zicând că întărită norodul, învățând preste toată Iudeea,

XXIII. 1. Mat. 27, 2; Marc. 15, 1; Ioan 18, 28. 2. c. 20, 26.

începând din Galileea până aici.

6. Iar Pilat auzind de Galileea a întrebat, au Galileean este omul?

7. Și înțelegând că din ținutul lui Irod este, l-a trimis pre el la Irod, fiind și el în Ierusalim într'acele zile.

8. Iar Irod văzând pre Iisus, s'a bucurat foarte: că doriă de multă vreme să-l vadă pre el, pentru că auziă multe de el: și nădăjduiă să vadă vre un semn făcându-se de el.

9. Și l-a întrebat pre el cu cuvinte multe; iar el nimic nu i-a răspuns lui.

10. Și stau arhierii și cărturarii cu deadinsul pârându-l pre el.

11. Iar Irod împreună cu ostașii săi batjocorindu-l și răzându-și de el l-a îmbrăcat într'un veșmânt luminat, și l-a trimis iarăși la Pilat.

12. Și s'au făcut prieteni Pilat și Irod într'aceiași zi unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiți între dânșii.

13. Iar Pilat chiemând pre arhierii și pre boieri și pre norod,

7 c. 3, 1. 8 c. 9, 9.

14. A zis către ei: Mi-ați adus pre omul acesta, ca pre acela ce răzvrătește norodul: și iată, eu înaintea voastră întrebându-l, nici o vină n'am aflat în omul acesta de care pârâți pre el:

15. Ci nici Irod: că v'am trimis pre voi la el; și iată, nici un lucru vrednic de moarte este făcut de dânșul.

16. Deci certându-l, îl voiu slobozi.

17. Și nevoe aveă să le sloboziască lor la praznic un vinovat.

18. Și a strigat toată mulțimea, zicând: Iea-l pre acesta și ne slobozește nouă pre Vavva!

19. Care, pentru o zarvă mare-care și ucidere ce se făcuse în cetate, eră aruncat în temniță.

20. Și iarăși Pilat a grăit către ei, vrând să sloboziască pre Iisus.

21. Iar ei strigau, zicând: Răstignește-l, Răstignește-l pre el.

22. Iar el a treia oară a zis către ei: Dar ce rău a făcut

acesta? nici o vină de moarte n'am aflat întru el: deci certându-l pre el, îl voiu slobozi.

23. Iar ei stă cu glasuri mari, cerându-l pre el să se răstigniască. Și se întăriau glasurile lor și ale arhierilor.

24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.

25. Și a slobozit lor pre cel aruncat în temniță pentru zarva și uciderea, pre care îl cereau ei; iar pre Iisus l-a dat dupre voia lor.

26. Și când îl duceau pre el, prinzând pre un Simon, Chirinean, ce veniă din țarină, au pus pre el crucea, ca să o ducă după Iisus.

27. Și mergeă după el mulțime multă de norod, și de muieri, carii plângeau și se tânguiau pentru dânșul.

28. Și întorcându-se către ele Iisus, a zis: Fiicele Ierusalimului, nu mă plângeți pre mine, ci pre voi vă plângeți, și pre fiii voștri.

29. Că, iată, vin zile, în care vor zice, Fericite sânt cele sterpe, și pântecele care n'au

14. Mat. 27, 25; Ioan 18, 38.
17. Mat. 27, 11. 8.

23. Ioan 19, 12. 26. Mat. 27, 32;
Marc. 15, 21; Ioan 19, 17.

născut, și țâțele care n'au aplecat.

30. Atunci vor începe a zice munților: Cădeți preste noi; și dealurilor: Acoperițe-ne pre noi.

31. Că de fac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?

32. Și duceau împreună cu el, și alți doi făcători de rele, să-i piarză.

33. Și dacă au venit la locul ce se chiamă al Căpățanei, acolo l-au răstignit pre el, și pre făcătorii de rele, unul d'a dreapta, și altul d'a stânga.

34. Iar Iisus zicea: Părinte, eartă-le lor: că nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui, au aruncat sorți.

35. Și stă norodul de privă. Și își băteau joc de dânsul și boierii împreună cu dânsii, zicând: Pre alții a mântuit; mântuiască-se și pre sine însuși, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

30. Is. 2, 19; Osie 10, 8; Apoc. 6, 16 și 9, 6. 31. Ier. 53, 12; I Petr. 4, 17. 32. Is. 53, 12; Ioan 19, 18. 33. Mat. 27, 33; Marc. 15, 22; Ioan 19, 17. 34. Mat. 5, 44; Ps. 21, 18; s. 35. Mat. 27, 39, s.

36. Și își făceau râs de dânsul și ostașii, apropiindu-se, și oțet aducându-i lui,

37. Și zicând: De ești tu împăratul Iudeilor, mântuește-te pre tine însuși.

38. Și eră și scrisoare scrisă d'asupra lui cu slove Elinești, și Râmlinești, și Evrești, **acesta este împăratul Iudeilor.**

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl huliă pre dânsul, zicând: De ești tu Hristosul, mântuește-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspunzând celălalt îl certă pre el, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că într'aceiași osândă ești?

41. Și noi după dreptate; că cele vrednice după faptele noastre luăm: iar acesta nici un rău n'a făcut.

42. Și zicea lui Iisus: Poменеște-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Și a zis Iisus lui, Amin zic ție: Astăzi împreună cu mine vei fi în raiu.

44. Și eră ca la al șaselea cias, și întuneric s'a făcut

38. Mat. 27, 37. 42. Mat. 16, 28. 44. Mat. 27, 46.

preste tot pământul până la al nouălea cias.

45. Și s'a întunecat soarele, și s'a rupt catapeteazma bisericeii prin mijloc.

46. Și strigând cu glas mare Iisus, a zis: Părinte, în mâinile tale încredințez duhul meu; și acestea zicând, și-a dat duhul.

47. Iar văzând sutașul ceea ce se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, zicând: Cu adevărat omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la priviala aceea, văzând cele ce se făcuseră, bătându-și pepturile lor, se întorceau.

49. Și stau toți cunoscuții lui de departe, și femeile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.

50. Și, iată, un bărbat anume Iosif din Arimatea, oraș al Iudeilor, sfetnic fiind; bărbat bun și drept;

51. (Acesta nu se însoțise la statul și fapta lor); care și el aștepta împărăția lui Dumnezeu.

46. Mat. 27, 50; Ps. 30, 5; Fapt. 10, 44. 50. Mat. 27, 57; Marc. 15, 42. 51. Mat. 10, 40.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorându-l pre el, l-a înfășurat în giulgiu, și l-a pus în mormânt ce eră săpat în piatră, întru care nu fusese pus nici o dată nimeni.

54. Și ziua eră vineri, și se lumina spre sâmbătă.

55. Și mergând după el și femeile care veniseră cu dânsul din Galileea, au văzut mormântul, și cum s'a pus trupul lui.

56. Și întorcându-se, au gătit mirezme și miruri; și sâmbătă s'au odihnit după poruncă.

CAPITOLUL XXIV.

Femeile la Mormânt. Învierea lui Hristos. Arătarea lui la doi ucenici pre cale spre Emaus. Arătarea lui la toți apostolii mâncând împreună cu ei. Înălțarea.

Iar întru una din sâmbete, la mâncare adâncă, au venit la mormânt, aducând mirezmele cele ce gătise și altele împreună cu ele.

54. Mat. 27, 59. 56. Eș. 20, 10. XXIV. 1. Mat. 28, 1; Marc. 16, 1; Ioan 20, 1.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pre mormânt.

3. Și intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și a fost, când se mirau ele de aceasta, și iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare:

5. Și înfricoșându-se ele, și plecându-și fețele la pământ, au zis către dânsule: Ce căutați pre cel viu cu cei morți?

6. Nu este aici, ci s'a sculat: aduceți-vă aminte cum a zis vouă încă fiind în Galileea,

7. Zicând, că trebuie să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor păcătoși, și să se răstigniască, și a treia zi să învieze.

8. Și și-au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se dela mormânt, au spus acestea toate celor unsprezece, și tuturor celorlalți.

10. Și eră Maria Magdalena și Ioanna, și Maria lui Iacov, și celelalte împreună cu dânsule, care ziceau către apostoli acestea.

11. Și s'au părut înaintea

lor ca o minciună cuvintele lor, și nu le credeau pre dânsule.

12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormânt; și plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând, și s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și, iată, doi dintru ei mergeau într'aceiași zi la un sat, care eră departe de Ierusalim ca la șesezeci de stadii, al cărui nume Emmaus.

14. Și aceia vorbeau între sine de toate cele ce se întâmplase.

15. Și a fost când vorbeau ei și se întrebau, și însuși Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dâșii.

16. Iar ochii lor se țineau, ca să nu-l cunoască pre el.

17. Și a zis către ei: Ce sânt cuvintele acestea de care vă întrebați între voi mergând, și sânteți triști?

18. Și răspunzând unul, al cărui nume eră Cleopa, a zis către el: Tu singur ești nemernic în Ierusalim, și nu știi cele ce s'au făcut întru el în zilele acestea?

13. Marc. 16, 12.

4. Ioan 20, 12; Fapt. 1, 10.
7. Mat. 17, 22. 10. c. 8, 27. 8.

19. Și el a zis lor, Care? Iar ei au zis lui: Cele pentru Iisus Nazarineanul, care eră bărbat proroc, puternic în lucru și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul.

20. Cum l-au dat pre el arhieriei și boerii noștri spre judecată de moarte, și l-au răstignit pre dânsul.

21. Iar noi nădăjduiam că acela este cel ce va să izbăvească pre Israil: ci cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s'au făcut acestea.

22. Ci, și niște femei dintr'ale noastre ne au spăimântat pre noi, care au fost la mâncate la mormânt;

23. Și neaflând trupul lui, au venit, zicând, că și vedere de îngeri să fi văzut, carii zic că este el viu.

24. Și s'au dus unii dintru noi la mormânt, și au aflat așa precum și femeile au zis: Iar pre el nu l-au văzut.

25. Și el a zis către ei: O nepricepuților, și zăbavnici cu inima a crede toate câte au grăit prorocii:

26. Au nu trebuia a pătimi acestea Hristos, și a intra întru slava sa?

27. Și începând dela Moisi și dela toți prorocii, tâlcuia lor din toate scripturile cele ce erau pentru el.

28. Și s'au apropiat de satul la care mergeau: și el se făcea a merge mai departe.

29. Și l-au îndemnat pre el zicând: Rămâi cu noi: căci către seară este, și s'a plecat ziua. Și a intrat să rămâie cu dâșii.

30. Și a fost când a șezut el cu ei, luând pâne, a binecuvântat, și frângând, a dat lor.

31. Și li s'au deschis lor ochii, și l-au cunoscut pre dânsul; și el s'a făcut nevăzut de dâșii.

32. Și au zis unul către altul: Au nu eră inima noastră arzând întru noi, când grăia nouă pre cale, și când ne tâlcuia scripturile?

33. Și sculându-se într'acel cias, s'au întors în Ierusalim, și au aflat adunați pre cei un-

19. Mat. 21, 11. 21. Fapt. 1, 6.
22. Mat. 28, 8. Marc. 16, 10; Ioan 20, 11. 25. Gal. 3, 1.

26. Is. 50, 6. 27. Fac. 3, 15; Iov. 19, 25; Ps. 15 v. 10; Is. 53, 1; O-sic 6, 1.

sprăzece și pre cei ce erau cu dânșii,

34. Carii ziceau: S'a sculat Domnul cu adevărat, și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei povestiau cele ce se făcuse pre cale, și cum s'a cunoscut de dânșii întru frângerea pânei.

36. Și acestea grăind ei, și însuși lisus a stăzut în mijlocul lor, și a zis lor: Pace vouă.

37. Iar ei spăimântându-se și înfricoșându-se, li se părea că văd duh.

38. Și a zis lor: Ce sânteți turburați? și pentruce se sue gânduri în inimile voastre?

39. Vedeți mânil și picioarele mele, că însumi eu sânt: pipăiți-mă, și vedeți; că duhul carne și oase n'are, precum mă vedeți pre mine având.

40. Și acestea zicând, le-a arătat lor mânil și picioarele.

41. Și încă necrezând ei de bucurie, și mirându-se, le-a zis lor: Aveți ceva de mân-care aici?

42. Iar ei au dat lui o parte

de pește fript, și dintr'un fagur de miere.

43. Și luând înaintea lor a mâncat.

44. Și a zis lor: Acestea sânt cuvintele care am grăit către voi, încă fiind cu voi, că tre-bue a se plini toate cele scrise în legea lui Moisi, și în pro- roci, și în psalmi pentru mine.

45. Atunci le-a deschis min- tea lor, ca să înțeleagă scrip- turile.

46. Și a zis lor: Așa este scris, și așa trebuiă să păti- miască Hristos, și a treia zi să învieze din morți:

47. Și să se propoveduiască întru numele lui pocăința și ertarea păcatelor în toate nea- murile, începând dela Ieru- salim.

48. Iar voi sânteți mărturii acestora.

49. Și, iată, eu trimet făgă- duința Tatălui meu întru voi; iar voi ședeți în cetatea Ieru- salimului, până ce vă veți îm- brăcă cu putere de sus.

50. Și i-a scos pre ei afară până în Vitania, și ridicân-

34. I Cor. 15, ^{41, 51}. 36. Marc. 16, ¹⁴; Ioan 20, ¹⁹. 39. Ioan 20, ²⁰. 42. Ioan 21, ¹⁰.

46. Ps. 21, ^{7, 16}.

49. Ioan 15, ²⁶ și 16, ⁸; Fapt. 1, ⁴.

50. Fapt. 1, ¹².

du-și mânil sale, i-a binecu- vântat pre dânșii.

51. Și a fost, când i-a bi- necuvântat pre ei, s'a depăr- tat dela dânșii, și se înălța la cer.

51. Marc. 16, ¹⁹.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors în Ierusalim cu bu- curie mare:

53. Și erau în toată vre- mea în biserică, laudând și binecuvântând pre Dumne- zeu. Amin.

SPÂNȚA EVANGHELIE

DELA

IOAN

CAPITOLUL I.

*Dumnezeu Cuvântul. Mărturisirea
lui Ioan. Chemarea lui Andrei,
Petru, Filip și Na-
tanail.*

a început eră Cuvântul, și Cuvântul eră la Dumnezeu, și Dumnezeu eră Cuvântul.

2. Acesta eră întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'au făcut; și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Întru dânsul viață eră; și viața eră lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întune-

ric luminează; și întunericul pre dânsa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisiască de Lumină, ca toți să creadă prin el.

8. Nu eră acela Lumina, ci ca să mărturisiască de Lumină.

9. Eră Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume eră, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pre dânsul nu l-a cunoscut.

11. Întru ale sale a venit,

6. Mat. 3, 1 și 11, 10; Marc. 1, 4; Luc. 3, 2.

I. 3. Ps. 32, 6; Col. 1, 16; Evr. 1, 2.

4. c. 5, 26 și 12, 40.

5. c. 8, 12 și 9, 5.

1, 12.

IOAN

1, 26.

și ai săi pre dânsul nu l-au primit.

12. Iar câți l-au primit pre dânsul, le-a dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui.

13. Carii nu din sânge, nici din poftă trupiască, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut.

14. Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălășluit întru noi, (și am văzut slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl), plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisiă pentru dânsul, și strigă, grăind: Aceasta eră pentru care am zis: Cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'a făcut: că mai întâi de mine a fost;

16. Și din plinirea lui noi toți am luat, și dar pentru dar.

17. Că legea prin Moisi s'a dat, iar darul și adevărul prin Iisus Hristos s'au făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni

19. c. 3, 5; I Ioan 5, 4; Iac. 1, 18.

20. c. 7, 14; Mat. 1, 16; Luc. 1, 31; Is. 40, 5; Mat. 17, 2.

21. Mat. 3, 4; Marc. 1, 7.

22. Eș. 20, 1; 18. Eș. 33, 30; I Ioan 4, 14; I Tim. 6, 16; Luc. 10, 22.

nu l-a văzut nici odinioară; cel unul născut Fiul, care este în sânul Tatălui, acela a spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis Iudeii din Ierusalim preoți și leviți ca să-l întrebe pre dânsul: Tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgăduit; și a mărturisit: Nu sânt eu Hristosul.

21. Și l-au întrebat pre dânsul: Ce dar? Ilie ești tu? Și a zis: Nu sânt. Prorocul ești tu? Și a răspuns: Nu.

22. Deci au zis lui: Cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne au trimis pre noi. Ce zici însuși pentru sineți?

23. El a zis: Eu sânt glasul celui ce strigă în pustie, îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul.

24. Și trimișii erau din Farisei.

25. Și l-au întrebat pre dânsul, și i-au zis lui: Pentru ce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, gră-

19. c. 5, 33. 21. A doua Leg. 18,

15; Mat. 16, 11. 23. Is. 40, 3; Mat.

3, 3; Marc. 1, 3; Luc. 3, 4.

26. Mat. 3, 11.

ind: Eu botez cu apă: iar în mijlocul vostru stă, pre care voi nu-l știți;

27. Acela este cel ce vine după mine, carele mai înainte de mine s'a făcut, căruia nu sânt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminteii lui.

28. Acestea s'au făcut în Vitavara de ceea parte de Iordan, unde eră Ioan botezând.

29. A doua zi vede Ioan pre Iisus venind către dânsul, și zice: Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am zis: După mine vine bărbat, care înainte de mine s'a făcut: că mai întâi de mine a fost.

31. Și eu nu l-am știut pre el: ci ca să se arăte lui Israil, pentru aceasta am venit eu cu apă botezând.

32. Și a mărturisit Ioan, zicând, că am văzut Duhul ca un porumb pogorându-se din cer, și a rămas preste dânsul.

33. Și eu nu l-am știut pre el: ci acela ce m'a trimis pre mine să botez cu apă, acela, mi-a zis mie: Preste care vei

vedea Duhul pogorându-se, și rămânind preste dânsul, acela este care botează cu Duh Sfânt.

34. Și eu am văzut, și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși stă Ioan, și din ucenicii lui doi;

36. Și căutând la Iisus care umblă, zice: Iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Și l-au auzit pre el cei doi ucenici grăind, și au mers după Iisus.

38. Iar întorcându-se Iisus, și văzându-i pre ei mergând după el, a zis lor: Ce căutați? Iar ei au zis lui, Ravvi, (ce se zice, tâlcuindu-se, învățătoare), unde locuești?

39. A zis lor: Veniți și vedeți. Au venit și au văzut unde locuește, și la el au rămas în ziua aceea: și eră ca la al zecelea cias.

40. Și eră Andrei, fratele lui Simon Petru, unul din cei doi cari au zise dela Ioan, și mersese după dânsul.

41. A aflat acesta întâi pre Simon fratele său, și i-a zis

lui: Am aflat pre Mesia, ce se tâlcuește, Hristos.

42. Și l-a adus pre dânsul către Iisus. Și căutând la el Iisus, a zis: Tu ești Simon feciorul lui Iona: tu te vei chema Chifa, ce se tâlcuește, Petru.

43. Iar a doua zi a vrut Iisus să meargă în Galileea, și a aflat pre Filip, și i-a zis lui: Vino după mine.

44. Și eră Filip din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

45. A aflat Filip pre Natanail, și zice lui: Pentru care a scris Moisi în lege și profeții, am aflat pre Iisus fiul lui Iosif, care este din Nazaret.

46. Și a zis Natanail lui: Din Nazaret poate fi ceva bun? Zice Filip lui: Vino și vezi.

47. A văzut Iisus pre Natanail venind către dânsul, și a zis pentru dânsul: Iată cu adevărat Israiltean, întru care vicleșug nu este!

48. Zis-a Natanail lui: De unde mă cunoști? Răspuns-a

Iisus și i-a zis lui: Mai înainte până a nu te chema pre tine Filip, fiind tu subț smochin, te-am văzut.

49. Răspuns-a Natanail și i-a zis lui: Ravvi, tu ești Fiul lui Dumnezeu; tu ești Împăratul lui Israil.

50. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Pentru că am zis ție, că te-am văzut subț smochin, crezi? mai mari decât acestea vei vedea.

51. Și i-a zis lui: Amin, amin, grăesc vouă: De acum veți vedea ceriul deschizându-se, și pre îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se preste Fiul Omului.

CAPITOLUL II.

Nunta din Cana. Izgonirea vânzătorilor din biserică.

Și a treia zi nuntă s'a făcut în Cana-Galileei; și eră muma lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus, și ucenicii lui la nuntă.

3. Și sfârșindu-se vinul, zice muma lui Iisus către dânsul: Vin nu au.

42. Mat. 16, 18; 45. Fac. 49, 10; A doua Leg. 18, 18; Is. 40, 10; 1er. 28, 1; Ez. 34, 23; Dan. 9, 24; Mat. 9, 11; Ps. 31, 2.

49. c. 6, 60; Mat. 14, 33 și 16, 16; Marc. 8, 20; 51. Fac. 28, 12.

4. Zice ei Iisus: Ce este mie și ție femeie? încă n'a venit ciasul meu.

5. Zice muma lui slugilor: Ori ce va zice vouă, faceți.

6. Și erau acolo șease vase de piatră, puse după curățenia ludeilor, care luau câte două sau trei vedre.

7. Zice lor Iisus: Umpleți vasele de apă. Și le-au umplut până sus.

8. Și zice lor: Scoateți acum, și aduceți nunului. Și i-au adus.

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu știa de unde este: (iar slugile carii scosese ră apa știa); strigă pre mire nunul,

10. Și zice lui: Tot omul întâi vinul cel bun pune; și dacă se îmbată, atunci cel mai prost: tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Aceasta a făcut începătura minunilor Iisus în Canna-Galileei, și și-a arătat slava sa; și au crezut întru el ucenicii lui.

12. După aceasta s'a pogorât în Capernaum, el, și muma lui, și frații lui, și uceni-

cii lui: și acolo au șezut nu multe zile.

13. Și erau aproape paștele ludeilor, și s'a suit Iisus în Ierusalim,

14. Și a aflat în biserică pre cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pre schimbătorii de bani șezând:

15. Și făcând biciu de ștreanguri, pre toți i-a scos din biserică, oile și boii; și schimbătorilor a vărsat banii, și mesele le-a răsturnat;

16. Și celor ce vindeau porumbi le-a zis: Luați acestea de aici; și nu faceți casa Tatălui meu casă de neguțatorie.

17. Și și-au adus aminte ucenicii lui că este scris: Râvna casei tale m'a mâncat pre mine

18. Răspuns-au ludeii și i-au zis lui: Ce semn arăți nouă, că faci acestea?

19. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Stricați biserică aceasta, și în trei zile o voiu ridică.

20. Și au zis ludeii: În patruzeci și șease de ani, s'a zidit biserică aceasta, și tu în trei zile o vei ridică?

14. Mat. 21, 12; Marc. 11, 15; Luc. 19, 45. 17. Ps. 68, 11. 19. Mat. 26, 61.

II. 6. Marc. 7, 3.

21. Iar el zicea pentru biserică trupului său.

22. Pentru aceasta când s'a sculat din morți, și-au adus aminte ucenicii lui că aceasta zicea lor; și au crezut scripturei, și cuvântului care zisesse Iisus.

23. Și când eră în Ierusalim la praznicul paștelor, mulți au crezut întru numele lui, văzând semnele lui cele ce făcea.

24. Iar însuși Iisus nu se încredința pre sine lor, pentru că el știa pre toți,

25. Și n'avea trebuință ca cineva să mărturisiască pentru om; că el știa ce eră în om.

CAPITOLUL III.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim, despre calea către viața de veci. Ioan și ucenicii săi.

Și eră un om din Farisei, Nicodim numele lui, boier al ludeilor.

2. Acesta a venit către Iisus noaptea, și i-a zis lui: Ravvi, știm că dela Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate aceste semne să facă.

22. Luc. 24, 46; Ps. 15, 10.

23. Ps. 7, 10.

11. I. c. 7, 50 și 19, 30.

care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.

3. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Amin, amin, grăesc ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Zice către el Nicodim: Cum poate omul să se nască fiind bătrân? au doară poate a doua oară să intre în pântecul maicei sale, și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus: Amin, amin, grăesc ție: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te miră căci am zis ție: Se cade vouă a vă naște de sus.

8. Vântul unde voește suflă, și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge: așa este tot care este născut din Duhul.

9. Răspuns-a Nicodim și i-a zis lui: Cum pot să fie acestea?

5. Ez. 36, 26, 27; Efes. 5, 26.

8. Eccles. 11, 13; Efes. 4, 9.

10. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Tu ești învățător lui Israil, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin, grăesc ție: Noi ce știm grăim, și ce am văzut mărturisim, și mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă cele pământești am spus vouă, și nu credeți, cum de voi spune vouă cele cerești, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suit în cer, fără numai cel ce s'a pogorât din cer, Fiul Omului care este în cer.

14. Și precum Moisi a înălțat șearpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul Omului;

15. Ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Ca așa a iubit Dumnezeu lumea, cât și pre Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Că n'a trimis Dumnezeu pre Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuiască lumea prin el.

14. Numer. 21, 8. 15. Marc. 16, 18; Luc. 19, 10. 16. c. 15, 13; Rom. 5, 8 și 8, 32; I Ioan 3, 16 și 4, 9. 17. c. 12, 47.

18. Cela ce crede întru el nu se judecă: iar cela ce nu crede, iată este judecat, că n'a crezut întru numele celui unuia născut Fiului lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, și au iubit oamenii mai mult întunerecul decât lumina, că erau faptele lor rele.

20. Că tot cela ce face rele, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vădască lucrurile lui.

21. Iar cela ce face adevărul vine la lumină, ca să se arate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sânt lucrute.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul Iudeei; și acolo petrecea cu ei, și boteză.

23. Și eră și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că eră acolo ape multe: și veniau, și se botezau.

24. Că încă nu eră Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.

18. c. 5, 24. 20. Efes. 5, 8, s. 24. Mat. 14, 3; Luc. 3, 10, s.

26. Și au venit către Ioan, și i-au zis lui: Ravvi, cel ce eră cu tine de ceea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit; iată, el botează, și toți merg către dânsul.

27. Răspuns-a Ioan și a zis: Nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înșivă mărturisiți pentru mine, că am zis: Nu sânt eu Hristosul, ci cum că sânt trimis înaintea aceluia.

29. Că ce are mireasă mire este: iar prietenul mirei care stă și-l ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirei; deci această bucurie a mea s'a umplut.

30. Aceluia se cade a crește, iar mie a mă micșora.

31. Cel ce vine de sus d'asupra tuturor este; cel ce este de pre pământ pământesc este, și de pre pământ grăește; cel ce vine din cer d'asupra tuturor este.

32. Și ce a văzut și a auzit, aceea mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Că ce primește mărtu-

turia lui, a pecetluit, că Dumnezeu adevărat este.

34. Că pre care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăește; că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubește pre Fiul, și toate le-a dat în mâna lui.

36. Că ce crede întru Fiul are viață veșnică; iar cela ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață; ci mânia lui Dumnezeu va rămâneă pres-te el.

CAPITOLUL IV.

Vorbirea lui Iisus cu Samarineanca. Omul împărătesc.

Deci dacă a înțeles Domnul că au auzit Fariseii că Iisus mai mulți ucenici face și botează decât Ioan,

2. (Măcar că însuși Iisus nu boteză, ci ucenicii lui),

3. A lăsat Iudeea, și s'a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Deci a venit în cetatea Samariei, care se chiamă Si-har, aproape de locul care a

35. Mat. 11, 27. 36. I Ioan 5, 12. IV, 1, c. 3, 22. 5. Fac. 48, 22. Iisus Nav. 24, 32.

26. c. 1, 30. 30. II Imp. 3, 1, s. 31. c. 8, 11.

dat Iacov lui Iosif fiului său.

6. Și eră acolo puțul lui Iacov. Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, ședeà așa la puț; și eră ca la al șaselea cîas.

7. A venit o muiere din Samaria să ia apă: Zis-a ei Iisus: Dă-mi să beau.

8. Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.

9. Deci a zis lui muierea Samarineancă: Cum tu, Iudeu fiind, ceri dela mine să bei, muiere Samarineancă fiind eu? că nu se amestecă Iudeii cu Samarinenii.

10. Răspuns-a Iisus și i-a zis ei: De ai fi știut darul lui Dumnezeu, și cine este cel ce zice ție: Dă-mi să beau; tu ai fi cerut dela dînsul, și ți-ar fi dat ție apă vie.

11. Zis-a lui muierea: Doamne, nici ai cu ce scoate apă, și puțul este adînc: de unde dar ai apa cea vie?

12. Au doară tu mai mare ești decît Iacov părintele nostru, care ne-a dat nouă puțul acesta, și el însuși dintr'însul a băut, și fiii lui, și dobitoacele lui?

13. Răspuns-a Iisus și i-a

10. c. 7, 38. 13. c. 6, 58.

zis ei: Tot cel ce va bea din apa aceasta va înseta iarăși:

14. Iar cel ce va bea din apa care eu voiu dà lui, nu va înseta în veac; ci apa, care eu voiu dà lui, se va face întru dînsul izvor de apă sălțătoare întru viață veșnică.

15. Zis-a către dînsul muierea: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai viu aici să scot.

16. Zis-a ei Iisus: Mergi, și chiamă pre bărbatul tău, și vino aici.

17. Răspuns-a muierea și i-a zis lui: N'am bărbat. Zis-a ei Iisus: Bine ai zis că n'ai bărbat:

18. Că cinci bărbați ai avut; și acum pre care ai nu-ți este ție bărbat: aceasta adevărat ai grăit.

19. Zis-a lui muierea: Doamne, vād că proroc ești tu.

20. Părinții noștri în muntele acesta s'au închinat; și voi ziceți, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina.

21. Zis-a ei Iisus: Muiere, crede mie, va veni vremea, când nici în muntele acesta,

19. c. 6, 14; 9, 17.

20. A doua Leg. 12, 5; 11, 11.

III Imp. 8, 28.

nici în Ierusalim, vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți: noi ne închinăm căruia știm: că mîntuirea din ludei este.

23. Ci va veni vremea, și acum este, când închinătorii cei adevărați se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul; că Tatăl acest fel cută să fie cei ce se închină lui.

24. Duh este Dumnezeu: și cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să se închine.

25. Zis-a lui muierea: Știm că va veni Mesia, care se chiamă Hristos: când va veni acela, va spune nouă toate.

26. Zis-a ei Iisus: Eu sînt, acela ce grăește cu tine.

27. Și atunci au venit ucenicii lui, și se mirau că cu muierea grăia; însă nimeni nu i-a zis: Ce cauți? sau: Ce grăești cu dînsa?

28. Iar muierea a lăsat ciuturn sa, și a mers în cetate, și a zis oamenilor,

29. Veniți de vedeți om, care

29. IV Imp. 17, 28; Ies. 2, 3; Luc.

24. II Cor. 3, 17.

20. c. 8, 23; 9, 37.

mi-a spus mie toate câte am făcut: nu cumva acesta este Hristos?

30. Deci au eșit din cetate, și veniau către dînsul.

31. Iar între acestea îl rugau pre dînsul ucenicii, grăind: Ravvi, mănâncă.

32. Iar el a zis lor: Eu mîncare am a mîncă, care voi nu știți.

33. Iar ucenicii grăiau între dînșii: Nu cumva i-a adus lui cineva să mănânce?

34. Zis-a lor Iisus: Mîncarea mea este să fac voia celui ce m'a trimis pre mine, și să săvârșesc lucrul lui.

35. Au nu voi ziceți: Că încă patru luni sînt, și secerișul va veni? iată, zic vouă: Ridicați ochii voștri, și vedeți holdele, că sînt albe spre seceriș acum.

36. Și acela ce seceră plată ia, și adună roadă în viață veșnică: ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră.

37. Că întru aceasta este cuvîntul adevărat, că altul este cel ce seamănă, și altul cel ce seceră.

34. c. 5, 30; 17, 4.

38. Eu v'am trimis pre voi să secerati, unde voi nu v'ati ostenit; alții s'au ostenit, și voi ati intrat intru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulți din Samarineni au crezut într'însul pentru cuvântul muierii, care mărturisiă: că mi-a spus mie toate câte am făcut.

40. Deci după ce au venit la dânsul Samarinenii, îl rugau pre el ca să rămăe la dânșii: și a rămas acolo două zile.

41. Și mult mai mulți au crezut pentru cuvântul lui;

42. Și muierii ziceau: că nu mai credem pentru vorba ta: că înși-ne am auzit, și știm, că acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile a eșit de acolo, și a mers în Galileea.

44. Că însuși Iisus a mărturisit, că proroc în patria sa cinste nu are.

45. Și când a venit în Galileea, l-au primit pre dânsul Galileeanii, fiind că au fost văzut toate câte a făcut în Ie-

42. c. 17, 18. 44. Mat. 13, 57; Marc. 6, 4; Luc. 4, 24.

rusalim la praznic: că și ei au fost venit la praznic.

46. Și a venit Iisus iarăși în Cana-Galileei, unde a făcut apa vin. Și era un om împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, și-l rugă pre dânsul, ca să se pogoare și să tămăduiască pre fiul lui, că vrea să moară.

48. Iar Iisus a zis către el: De nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

49. Zis-a către el omul cel împărătesc: Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meu.

50. Zis-a Iisus lui: Mergi; fiul tău viu este. Și a crezut omul cuvântului care a zis Iisus lui, și s'a dus.

51. Și iată pogorându-se el, slugile lui l-au întâmpinat pre el, și i-au spus, zicând: Fiul tău este viu.

52. Deci îi întrebă pre ei de ciasul întru care i-a fost mai bine. Și i-au zis lui, că eri în ciasul al șaptelea l-au lăsat frigurile.

46. c. 2, 1. 47.

53. Deci a cunoscut tatăl că în ciasul acela a fost, în care a zis Iisus lui: Fiul tău viu este; și a crezut el, și casa lui toată.

54. Acesta iarăși al doilea semn a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAPITOLUL V.

Stăbănogul dela Vitezda și Cuvântarea Domnului către Iudei despre puterea sa cea dumnezeiască.

După acestea era praznicul Iudeilor; și s'a suit Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scăldătoarea oilor, care se chiamă *Evreește Vitezda*, cinci pridvoare având.

3. Intr'acelea zăcea mulțime multă de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.

4. Că înger la vreme se pogoară în scăldătoare, și turbură apa; și care intră întâi după turburarea apei se făcea sănătos ori de ce boală era ținut.

5. Deci era acolo un om, treizeci și opt de ani având în boală.

6. Pre acesta văzându-l Iisus zăcând, și cunoscând că iată multă vreme aveă, i-a zis lui: Voești să fii sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, om n'am, ca dacă se va turbură apa, să mă bage în scăldătoare: deci până când merg eu, altul înaintea mea se pogoară.

8. Zis-a Iisus lui: Scoală-te, ia-ți patul tău, și umblă.

9. Și îndată s'a făcut sănătos omul, și și-a luat patul său, și umblă: și era într'acea zi sâmbătă.

10. Deci ziceau Iudeii celui vindecat, Sâmbătă este: nu se cade ție a-ți lua patul.

11. Răspuns-a lor: Cea ce m'a făcut sănătos, acela mi-a zis, i-ați patul tău, și umblă.

12. Deci l-au întreat pre el: Cine este omul acela ce ți-a zis: l-ați patul tău, și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știă cine este: că Iisus se dedese în laturi, norod fiind într'acel loc.

14. După aceea l-a aflat pre el Iisus în biserică, și i-a zis

9. c. 9, 14. 10. Eș. 20, 10.

14. A doua Leg. 18, 15.

15. Lev. 23, 2. 2. Neem. 3, 1.

lui: Iată că te-ai făcut sănătos: de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău.

15. A mers omul acela, și a vestit iudeilor, că Iisus este cel ce l-a făcut pre dânsul sănătos.

16. Și pentru aceea goniau Iudeii pre Iisus, și-l căutau pre el să-l omoare, că acea făcea sâmbăta.

17. Iar Iisus a răspuns lor: Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta mai vârtos căutau Iudeii pre el să-l omoare, că nu numai dezlegă sâmbăta, ci și pre Dumnezeu zicea că-i este Tată, înlocma pre sine făcându-se cu Dumnezeu.

19. Deci a răspuns Iisus și a zis lor: Amin, amin, grăesc vouă: Nu poate Fiul să facă dela sine nimic, de nu va vedea pre Tatăl făcând: că cele ce face el, acelea și Fiul asemenea face.

20. Că Tatăl iubește pre Fiul, și toate arată lui care le face el: și mai mari lucruri

decât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pre morți, și-i înviază; așa și Fiul pre carii voește îi înviază.

22. Că Tatăl nu judecă pre nimeni, ci toată judecata o a dat Fiului:

23. Ca toți să cinstiască pre Fiul, precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinsteste pre Fiul nu cinsteste pre Tatăl care l-a trimis.

24. Amin, amin, grăesc vouă: Căla ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimis pre mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni; ci s'a mutat din moarte în viață.

25. Amin, amin, grăesc vouă, că vine ciasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu; și carii vor auzi vor învia.

26. Că precum Tatăl are viață întru sine, așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine;

27. Și stăpânire i-a dat lui, și judecată să facă.

28. Căci Fiul al Omului este,

22. Mat. 11, 27; Fapt. 17, 31.

23. I Ioan 2, 23. 24. c. 6, 40, 47 și 8, 51. 25. c. 11, 43.

16. Mat. 14, 22; Marc. 6, 45.

nu vă mirați de aceasta: că vine ciasul, întru care toți cei din mormânturi vor auzi glasul lui.

29. Și vor eși cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osândirei.

30. Nu pot să fac eu dela sine nimica; precum aud, judec; și judecata mea dreaptă este; că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m'a trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altul este cel ce mărturisește pentru mine; și știu că adevărată este mărturia, care mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimis către Ioan, și a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu dela om iau mărturie; ci acestea grăesc, ca voi să vă mântuiți.

35. Acela eră făclie care ardea și lumina; iar voi ați voit să vă veseliți la un cias întru lumina lui.

36. Iar eu am mărturie mai

mare decât a lui Ioan; că lucrurile care mi-a dat mie Tatăl, ca să le săvârșesc pre ele, aceste lucruri care eu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis.

37. Și Tatăl acela ce m'a trimis, acela a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui ați auzit vre o dată, nici chipul lui ați văzut.

38. Și cuvântul lui nu-l aveți rămânind întru voi; că pre care a trimis el, acestuia voi nu credeți.

39. Cercați scripturile; că vouă vi se pare întru dânsule a avea viață veșnică; și acelea sânt cele ce mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voiți să veniți către mine, ca viață să aveți.

41. Slavă dela oameni nu iau.

42. Ci v'am cunoscut pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine; de va veni altul întru numele său, pre acela veți primi.

29. c. 6, 40; Mat. 25, 46.

32. Mat. 8, 17. 33. c. 1, 19.

34. c. 7, 41 și 10, 25.

37. Lev. 23, 36. 39. Is. 34, 16; I Tim. 4, 13.

44. Cum puteți voi să credeți, slavă unul dela altul luând, și pre slava cea dela singur Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu vi se pară că eu voiui pârî pre voi la Tatăl: este cela ce vă părește pre voi, Moisi, spre care voi ați nădăjduit.

46. Că de ați fi crezut lui Moisi, ați fi crezut și mie; că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scripturilor acelaia nu credeți, cum cuvintelor mele veți crede?

CAPITOLUL VI.

Minunea cu cinci pâni. Iisus se depărtează în munte. Umblarea pre marea. Norodul cere semn. Pânea care se pogoară din cer. Mărturisirea lui Petru.

După acestea s'a dus Iisus de ceea parte de marea Galileei, care este a Tiveriadei.

2. Și a mers după dânsul norod mult, căci vedeau semnele lui, care făcea la cei bolnavi.

3. Și s'a suit în munte Iisus,

44. c. 12, 43 45. A doua Leg. 18, 15 46. Fac. 3, 15 și 22, 18 și 49, 10; Ps. 39, 9.

și acolo a șezut cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape paștele, praznicul Iudeilor.

5. Deci ridicându-și Iisus ochii, și văzând că mult norod vine la dânsul, zice către Filip: De unde vom cumpăra pâni, ca să mânânce aceștia?

6. (Iar aceasta zicea ispitind pre el: că însu-și știa ce vrea să facă).

7. Răspuns-a Filip lui: De două sute de dinari pâni nu le va ajunge lor, ca fiecare dintr'înșii câte puțin să ia.

8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,

9. Este un copil aici, care are cinci pâni de orz, și doi pești: ci acestea ce sânt la atâția?

10. Și a zis Iisus: Faceți pre oameni să șadă. Și eră iarbă multă intr'acel loc. Deci au șezut bărbații, cu numărul ca la cinci mii.

11. Și a luat pânila Iisus, și mulțumind, a împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce

VI. 4. Lev. 23, 5. 5. Mat. 14, 15; Marc. 6, 34; Luc. 9, 10.

vedeau; așijderea și din pești cât au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, a zis ucenicilor săi: Adunați sfărâmăturile ce au prisosit, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat, și au umplut douăsprezece coșuri de sfărâmături din cinci pâni de orz, care au prisosit celor ce au mâncat.

14. Iar oamenii accia văzând semnul, care a făcut Iisus, ziceau: Acesta este adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. Deci Iisus cunoscând că vor să vie și să-l apuce pre el ca să-l facă împărat, s'a dus iarăși în munte el singur.

16. Și dacă s'a făcut sară, s'au pogorît ucenicii lui la mare,

17. Și intrând în corabie, mergeau de ceea parte de marea la Capernaum. Și iată înnumărate s'a făcut, și nu venise către ei Iisus.

18. Și marea s'a ridicat, vânt mare suflând.

19. Deci fiind ei ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, văd pre Iisus umblând

17. Mat. 14, 22; Marc. 6, 45.

pre mare, și apropiindu-se de corabie; și s'au înfricoșat.

20. Iar el a zis lor: Eu sânt; nu vă temeți.

21. Deci voiau să-l ia pre el în corabie; și îndată-și corabia a sosit la pământul la care ei mergeau.

22. A doua zi, norodul care stă de ceea parte de mare văzând că altă corabie nu eră acolo, fără numai una întru care intraseră ucenicii lui, și cum că Iisus n'a intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci singurii ucenicii lui s'au dus.

23. (Și alte corăbii au venit dela Tiveriada aproape de locul unde au mâncat pânea, mulțumind Domnul.)

24. Deci dacă a văzut norodul, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat și ei în corăbii, și au mers în Capernaum, căutând pre Iisus.

25. Și aflându-l pre el de ceea parte de mare, i-au zis lui: Ravvi, când ai venit aici?

26. Răspuns-a Iisus lor și a zis: Amin, amin, grăesc vouă: Mă căutați pre mine, nu pentru că ați văzut semne, ci pen-

tru că ați mâncat din pâni, și v'ați săturat.

27. Lucrați nu pentru mâncarea cea peritoare, ci pentru mâncarea aceea care rămâne spre viață veșnică, care Fiul Omului va da vouă: că pre acesta l-a pecetluit Dumnezeu, Tatăl.

28. Deci au zis către dânsul: Ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns-ă Iisus și a zis lor: Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți întru care a trimis Acela.

30. Zis-au drept aceea lui: Dar ce semn faci tu, ca să vedem, și să credem ție? Ce lucrezi?

31. Părinții noștri mană au mâncat în pustie; precum este scris: Pâne din cer le-a dat lor de au mâncat.

32. Deci le-a zis lor Iisus: Amin, amin, zic vouă: Nu Moisi a dat vouă pânea din cer; ci Tatăl meu dă vouă din cer pânea cea adevărată.

33. Pentru că pânea lui Dumnezeu este cea ce se pogoară din cer, și viață dă lumii.

34. Deci au zis către dânsul: Doamne, pururea dă-ne nouă pânea aceasta.

35. Și a zis lor Iisus: Eu sânt pânea vieții: cea ce vine către mine nu va flămânzi; și cea ce crede întru mine nu va înseta niciodată.

36. Ci am zis vouă: Că m'ați și văzut pre mine, și nu credeți.

37. Tot ce îmi dă mie Tatăl către mine va veni; și pre cea ce vine către mine, nu-l voi scoate afară.

38. Că m'am pogorît din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m'a trimis pre mine.

39. Și aceasta este voia Tatălui celui ce m'a trimis pre mine, ca tot ce mi-a dat mie să nu perd dintr'însul, ci să-l înviez pre el în ziua cea de apoi.

40. Și aceasta este voia celui ce m'a trimis pre mine, ca tot cine vede pre Fiul, și crede întru el, să aibă viață veșnică: și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

41. Deci cârtiau Iudeii pen-

27. c. 3, 16 și 4, 14.

31. Eș. 16, 15; Ps. 77, 24.

37. c. 17, 6, 9; 11, 12, 24.

38. c. 4, 34.

tru el, că a zis: Eu sânt pânea ce s'a pogorît din cer.

42. Și ziceau: Au nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, căruia știm noi pre tatăl său și pre muma sa? dar cum zice el, că din cer m'am pogorît?

43. Deci răspuns-a Iisus și a zis lor: Nu cârtiți între voi.

44. Nimeni nu poate să vie către mine, de nu-l va trage pre el Tatăl cel ce m'a trimis pre mine; și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

45. Este scris în proroci: Și vor fi toți învățați de Dumnezeu. Deci tot cea ce aude dela Tatăl, și se învață, vine către mine.

46. Nu doară că pre Tatăl m'a văzut cineva, fără numai acela ce este dela Dumnezeu, acela a văzut pre Tatăl.

47. Amin, amin, grăesc vouă: Cei ce crede întru mine are viață veșnică.

48. Eu sânt pânea vieții.

49. Părinți voștri au mâncat mană în pustie, și au murit.

50. Aceasta este pânea care se pogoară din cer, ca să

mănânce cineva dintr'însa, și să nu moară.

51. Eu sânt pânea cea vie, care s'a pogorît din cer; de va mânca cineva din pânea aceasta, va fi viu în veci; și pânea care eu voi dă, trupul meu este, pre care îl voi dă pentru viața lumii.

52. Deci se priceau între sine Iudeii, zicând: Cum poate acesta să-și dea nouă trupul să-l mâncăm?

53. Și a zis lor Iisus: Amin, amin, grăesc vouă. De nu veți mânca trupul Fiului omului, și nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață întru voi.

54. Cei ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu, are viață veșnică, și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

55. Că trupul meu adevărat este mâncare, și sângele meu adevărat este băutură.

56. Cei ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu, întru mine petrece, și eu întru el.

57. Precum m'a trimis pre mine Tatăl cel viu, și eu viez

45. Is. 54, 13; Ier. 31, 34.

56. c. 15, 4; I Ioan 3, 24; I Cor. 11, 20.

prin Tatăl: și acela ce mă mănâncă pre mine, și acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care din cer s'a pogorît, nu precum au mâncat manna părinții voștri, și au murit; acela ce va mânca pâinea aceasta va fi viu în veac.

59. Acestea a zis în sinagogă, învățând în Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii lui, auzind acestea, au zis: Greu este cuvântul acesta; cine poate să-l audă pre el?

61. Iar Iisus știind întru sine că cârtesc pentru aceasta ucenicii lui, a zis lor: Aceasta vă smintește pre voi?

62. Dar de veți vedea pre Fiiul omului suindu-se unde eră mai înainte?

63. Duhul este care face viu; trupul nu folosește nimic: graiurile care eu grăesc vouă, duh sânt, și viață sânt.

64. Ci sânt unii din voi cari nu cred. Că știu dintru început Iisus cari sânt cei ce nu cred, și care este acela ce vreă să-l vândă pre el.

65. Și zicea: Pentru aceasta

am zis vouă, că nimeni nu poate să vie la mine de nu va fi dat lui dela Tatăl meu.

66. Dintr'aceasta mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi, și numai umblau cu dânsul.

67. Deci a zis Iisus celor doisprăzece: Au doară și voi voiți să vă duceți?

68. Răspuns-a Simon Petru lui: Doamne, la cine ne vom duce? cuvinte ale vieții veșnice ai.

69. Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a lor Iisus: Au nu eu pre voi cei doisprăzece v'am ales, și unul din voi diavol este?

71. Și zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul: că acela vreă să-l vândă pre el, unul fiind din cei doisprăzece.

CAPITOLUL VII.

Iisus învață în biserică la sârburarea Corturilor.

Și umblă Iisus după acestă în Galileea: că nu voia în

69. c. 11, 27; Mat. 16, 16.

70. c. 15, 16.

VII. c. 5, 18 și 6, 1.

62. c. 3, 13; Marc. 16, 19; Efes. 4, 8.

63. II Cor. 3, 6.

Iudeea să umble, că-l căutau pre el Iudeii să-l omoare.

2. Și eră aproape praznicul Iudeilor, înfigerea corturilor.

3. Deci au zis către dânsul frații lui: Treci de aici, și mergi în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrurile care faci.

4. Că nimeni întru ascuns face ceva, și caută să fie el în arătare. Dacă faci acestea, arată-te pre tine lumii.

5. Pentru că nici frații lui nu credeau într'însul.

6. Deci a zis lor Iisus: Vremea mea încă n'a sosit; iar vremea voastră totdeauna este gata.

7. Nu poate lumea să vă urască pre voi; iar pre mine mă urăște, pentru că eu mărturisesc de dânsa, că lucrurile ei sânt rele.

8. Voi suiți-vă la praznicul acesta; eu încă nu mă suiui la praznicul acesta; căci vremea mea încă nu s'a împlinit.

9. Și acestea zicând lor, a călăsat în Galileea.

10. Și dacă s'au suit frații lui atunci și el s'a suit la praznic, nu de față, ci cam pe ascuns.

7. Lev. 23, 34. Mat. 12, 40.

11. Iar Iudeii îl căutau pre el la praznic, și ziceau: Unde este acela?

12. Și cârtire multă eră pentru dânsul între noroadă, că unii ziceau: Bun este; iar alții ziceau: Nu, ci amăgește norodul.

13. Însă nimeni de față nu grăia de dânsul pentru frica Iudeilor.

14. Iar înjumătățindu-se praznicul s'a suit Iisus în biserică, și învăță.

15. Și se mirau Iudeii, zicând: Cum știe acesta carte, nefiind învățat?

16. Deci a răspuns lor Iisus, și a zis: A mea învățătură nu este a mea, ci a celui ce m'a trimes pre mine.

17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște pentru învățătura aceasta oare dela Dumnezeu este, sau eu dela mine grăesc.

18. Căla ce grăește dela sine, slava sa caută; iar căla ce caută slava celui ce l-a trimes pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dânsul.

15. Mat. 13, 54; Marc. 6, 3; Ioan 14, 24.

19. Au nu Moisi v'a dat vouă legea, și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omorâți?

20. Răspuns-a norodul și a zis: Drac ai: cine te caută să te omoare?

21. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Un lucru am făcut, și toți vă mirați pentru acesta.

22. Moisi v'a dat vouă tăierea împrejur; (nu că dela Moisi este, ci dela părinți;) și sâmbăta tăeți împrejur pre om.

23. Dacă omul primește tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisi; pre mine vă mânați căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta?

24. Nu judecați după față, ci dreaptă judecată judecați.

25. Deci ziceau unii din Ierusalimneni: Au nu este acesta, pre care îl caută să-l omoare?

26. Și, iată, de față grăește, și nimic lui nu-i zic. Nu cumva au cunoscut cu adevărat

boierii că adevărat acesta este Hristos?

27. Ci pre acesta îl știm de unde este; iar Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci strigă Iisus în biserică învățând, și zicând: Și pre mine mă știți, și știți de unde sânt: și dela mine n'am venit, ci este adevărat cela ce m'a trimes, pre care voi nu-l știți.

29. Iar eu îl știu pre el, că dela dânsul sânt, și acela m'a trimes.

30. Deci îl căutau pre el să-l prindă: și nimeni nu și-a pus pre dânsul mânele, că încă nu venise ciasul lui.

31. Și mulți din norod au crezut într'însul, și ziceau, Hristos când va veni, au doară mai multe semne va face decât acestea, care a făcut acesta?

32. Au auzit Fariseii pre norod cărtind pentru dânsul acestea, și au trimes slugi Fariseii și arhieriei ca să-l prindă pre dânsul.

33. Deci a zis lor Iisus,

28. c. 8, ¹⁴; 30. c. 8, ²⁰; Luc. 22, ⁵⁴; 33. 13, ³².

19. Eș. 24, ³; Fapt. 7, ⁵³.

20. c. 8, ⁴⁸, ⁵⁹; 22. Lev. 12, ³.

24. A doua Leg. 1, ¹⁶.

25. c. 5, ¹⁸.

Încă puțină vreme cu voi sânt, și merg la cela ce m'a trimes pre mine.

34. Căută-mă-veți, și nu mă veți afla; și unde sânt eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis Iudeii între sine: Unde va să meargă acesta, că noi nu-l vom afla pre el? nu cumva întru risipirea Ellinilor va să meargă, și să învețe pre Ellini?

36. Ce este cuvântul acesta care a zis: Căută-mă-veți și nu mă veți afla; și unde sânt eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ziua cea de pre urmă, cea mare a praznicului, a statut Iisus, și a strigat, zicând: De însetează cineva să vie la mine, și să bea.

38. Cela ce crede întru mine, precum a zis scriptura, râuri de apă vie vor curge din pânțele lui.

39. (Iar aceasta a zis pentru Duhul, pre care erau să-l primească cei ce cred întru dânsul; că încă nu eră Duhul dat, că Iisus încă nu se proslăvise.)

40. Deci mulți din norod

37. Lev. 23, ³⁶; 38. Is. 44, ³; Zah. 14, ¹; Ioh. 2, ²⁸; (3, ¹).

auzind cuvântul, ziceau: Acesta este cu adevărat Procul.

41. Alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Au doară din Galileea va să vie Hristos?

42. Au n'a zis scriptura, Că din sămânța lui David, și din orașul Vitleem, unde a fost David, va să vie Hristos?

43. Și împerechere între norod s'a făcut pentru dânsul.

44. Iar unii dintr'înșii voiau să-l prindă pre el; dar nimeni nu și-a pus pre dânsul mânele.

45. Deci au venit slugele către arhieriei și către Farisei, și au zis lor aceia: Pentru ce nu l-ați adus pre el?

46. Răspuns-au slugele: Niciodată nu a grăit om, ca acest om.

47. Și au răspuns lor Fariseii: Au doară și voi v'ați amăgit?

48. Au doară cineva din boierii a crezut într'însul, sau din Fariseii?

49. Ci norodul acesta care nu știe legea blăstămat este.

42. Ps. 131, ¹¹; Mich. 5, ¹; Mat. 2, ⁵; 46. Mat. 7, ²⁸.

50. Zis-a Nicodim către ei (care venise noaptea la dânsul, unul fiind dintru ei.)

51. Au doară legea noastră judecă pre om, de nu va auzi dela ei mai înainte, și va cunoaște ce face?

52. Răspuns-au și i-au zis lui: Au doară și tu din Galileea ești? Cearcă, și vezi: că proroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Și a mers fiecare la casa sa.

CAPITOLUL VIII.

Iisus întrebat despre Tatăl său. Iisus făgăduiește următorilor săi slobozenia. Iisus amenințat cu pietre.

Iar Iisus s'a dus în muntele Maslinilor.

2. Iar la mâncare iarăși a venit în biserică, și tot norodul a venit la dânsul; și șezând învăță pre ei.

3. Și au adus la dânsul cărturarii și Fariseii pre o muliere prinsă în preacurvie; și puindu-o pre dânsa în mijloc;

4. Au zis lui, Învățătorule, pre această muliere o am prins așa de față preacurvind.

5. Iar în lege Moisi ne-a poruncit nouă, unele ca acestea să se ucidă cu pietre: dar tu ce zici?

6. Și aceasta ziceau, ispitindu-l pre el, ca să aibă ce cleveți împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scriă cu degetul pre pământ.

7. Și neîncetând a-l întreba pre el, s'a ridicat, și a zis lor: Că ce este fără de păcat între voi, acela întâi să arunce piatra asupra ei.

8. Și iarăși plecându-se jos, a scris pre pământ.

9. Iar ei auzind, și de știință muștrându-se, eșiau unul după altul, începând dela cei mai bătrâni, până la cei mai de jos: și a rămas Iisus singur, și mulieră în mijloc stând.

10. Și ridicându-se Iisus și nevăzând pre nimeni, fără numai pre mulieră, i-a zis ei: Mulieră, unde îți sânt părâșii tăi? au nimeni pre tine nu te-a judecat a fi vinovată?

11. Iar ea a zis: Nimeni, Doamne. Și a zis ei Iisus: Nici eu nu te judec: du-te, și de

VIII. 5. Lev. 20, 30.

7. Rom. 2, 1. 9. Rom. 2, 22.

51. A doua Leg. 19, 15.

acum să nu mai păcătuiești.

12. Deci iarăși a grăit lor Iisus, zicând: Eu sânt lumina lumii: cea ce urmează mie nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții.

13. Deci au zis lui Fariseii: Tu însuși mărturisești pentru tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Deși eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturia mea: că știu de unde am venit, și unde merg; iar voi nu știți de unde vin, și unde merg.

15. Voi după trup judecați; eu nu judec pre nimeni.

16. Și de ași și judecă eu, judecata mea adevărată este: că singur nu sânt, ci eu și Tatăl cea ce m'a trimes pre mine.

17. Și în legea voastră scris este, că mărturia a doi oameni adevărată este.

18. Eu sânt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, și mărturisește pentru mine Tatăl cel ce m'a trimes.

19. Deci ziceau lui: Unde

este Tatăl tău? răspuns-a Iisus: Nici pre mine mă știți, nici pre Tatăl meu: de m'ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști.

20. Aceste graiuri le-a grăit Iisus în gazofilachie, învățând în biserică: și nimeni nu l-a prins pre el; că încă nu venise ciasul lui.

21. Și iarăși a zis lor Iisus: Eu merg, și mă veți căuta pre mine, și nu mă veți afla și în păcatul vostru veți muri: unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

22. Deci ziceau Iudeii: Au doară va să se omoare însuși pre sine? că zice: Unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

23. Și a zis lor: Voi din cele de jos sânteți; eu din cele de sus sânt; voi din lumea aceasta sânteți; eu nu sânt din lumea aceasta.

24. Deci am zis vouă, că veți muri în păcatele voastre: că de nu veți crede, că eu sânt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci ziceau ei lui: Tu cine ești? și a zis lor Iisus:

20. c. 7, 30; Luc. 22, 53.

21. c. 13, 33. 23. c. 3, 31; I Ioan

4, 5. 24. Marc. 16, 16, 25.

Inceputul, care și grăesc cu voi.

26. Multe am pentru voi a grăi și a judecă; ci cea ce m'a trimes pre mine adevărat este; și eu cele ce am auzit dela dânsul, acestea grăesc în lume.

27. Și n'au cunoscut că de Tatăl grăia lor.

28. Deci a zis lor Iisus: Când veți înălța pre Fiul omului, atunci veți cunoaște că eu sânt, și dela mine însumi nu fac nimic; ci precum m'a învâțat pre mine Tatăl meu, acestea grăesc.

29. Și cea ce m'a trimes pre mine cu mine este: nu m'a lăsat pre mine singur Tatăl; că eu cele plăcute lui fac pururea.

30. Acestea grăind el, mulți au crezut întru dânsul.

31. Deci zicea Iisus către Iudeii cei ce crezuseră lui: De veți petrece voi întru cuvântul meu, cu adevărat ucenici ai mei sântei;

32. Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va slobozi pre voi.

33. Răspuns-au ei lui: Să-

mântă a lui Avraam sântem, și nimărui n'am fost robi nici odată: dar tu cum zici: Slobozi veți fi?

34. Răspuns-a Iisus lor: Amin, amin, grăesc vouă: Tot cela ce face păcatul, rob este păcatului.

35. Robul nu rămâne în casă în veac: iar Fiul rămâne în veac.

36. Deci dacă vă va slobozi pre voi Fiul, cu adevărat slobozi veți fi.

37. Știu că sămânță a lui Avraam sântei; dar mă căutați să mă omorâți, că cuvântul meu nu încapă întru voi.

38. Eu ceea ce am văzut la Tatăl meu grăesc: și voi ceea ce ați văzut la tatăl vostru faceți.

39. Răspuns-au și au zis lui: Tatăl nostru Avraam este. Zis-a lor Iisus: De ați fi fost fii al lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcut.

40. Iar acum mă căutați să mă omorâți pre mine, om care adevărul am grăit vouă, care

34. Rom. 6, 18; II Petr. 2, 19;

I Ioan 3, 9. 35. Fac. 21, 10.

36. I Cor. 7, 22; Gal. 5, 1.

39. Mat. 3, 9.

28. c. 3, 14; 12. 31. c. 15, 10; 14.

am auzit dela Dumnezeu: aceasta Avraam n'a făcut.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Zis-au drept acela lui: Noi din curvie nu sântem născuți; un Tată avem, pre Dumnezeu.

42. Zis-a lor Iisus: De ar fi fost Dumnezeu Tatăl vostru, m'ați fi iubit pre mine: că eu dela Dumnezeu am eșit și am venit; că n'am venit dela mine însumi, ci acela m'a trimes.

43. Pentruce graiul meu nu-l cunoașteți? căci nu puteți să auziți cuvântul meu.

44. Voi din tatăl diavolului sântei, și poftele tatălui vostru voiți să faceți. Acela ucigător de oameni a fost din inceput, și întru adevăr n'a statut, că nu este adevăr întru dânsul. Când grăește minciună, dintru ale sale grăește: că mincinos este, și tatăl ei.

45. Iar eu căci adevărul grăesc, nu credeți mie.

46. Cine dintru voi mă vădește pre mine pentru păcat? Iar dacă adevărul grăesc, pentruce voi nu credeți mie?

47. Cea ce este dela Dum-

nezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu dela Dumnezeu sântei.

48. Răspuns-au Iudeii, și i-au zis lui: Oare nu zicem noi bine că Samarinean ești tu, și drac ai?

49. Răspuns-a Iisus: Eu drac n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eu nu caut slava mea: este cea ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc vouă, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedeă moartea în veac.

52. Deci au zis lui Iudeii: Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și prorocii; și tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gustă moartea în veac.

53. Au doară tu mai mare ești decât părintele nostru Avraam, care a murit? și prorocii au murit: cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-a Iisus: De mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este: este

44. I Ioan 3, 9. 46. Is. 53, 9; II Cor. 5, 11; I Ioan 3, 5. 47. I Ioan 4, 6.

48. Mat. 10, 23. 51. c. 5, 34; 11, 25.

Tatăl meu care mă slăvește pre mine; pre care voi ziceți că Dumnezeuul vostru este:

55. Și nu l-ați cunoscut pre el; iar eu îl știu pre el: și de voiu zice că nu-l știu pre el, voiu fi asemenea vouă mincinos: ci îl știu pre el, și cuvântul lui păzesc.

56. Avraam părintele vostru a fost bucuros ca să vadă ziua mea: și a văzut, și s'a bucurat.

57. Deci au zis Iudeii către dânsul: Cincizeci de ani încă nu ai, și pre Avraam l-ai văzut.

58. Și a zis lor Iisus: Amin, amin, zic vouă; Mai înainte de a se face Avraam, eu sânt.

59. Deci au luat pietre ca să arunce într'însul: iar Iisus s'a ascuns, și a eșit din biserică, mergând prin mijlocul lor, și a trecut așa.

CAPITOLUL IX.

Vindecarea orbului celui din naștere.

Si trecând Iisus, a văzut pre un om orb din naștere.

56. Fac. 18, 17.

59. c. 10, 30; Luc. 4, 39.

IX. Luc. 13, 2.

2. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: Ravvi, cine a păcătuit, acesta, sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-a Iisus: Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui; ci ca să se arăte lucrurile lui Dumnezeu întru el.

4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m'a trimis pre mine, până este ziua: vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.

5. Când sânt în lume, lumină sânt lumii.

6. Acestea zicând, a scuipat jos, și a făcut tină din scuipat, și a uns cu tina preste ochii orbului.

7. Și i-a zis lui: Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului, (ce se tâlcuește, Trimes.) Deci s'a dus, și s'a spălat, și a venit văzând.

8. Iar vecinii, și cei ce îl văzuseră pre el mai înainte că era orb, ziceau: Au nu este acesta cel ce ședeă și cerea?

9. Unii ziceau: Acesta este; iar alții ziceau: Seamănă cu el: iar el zicea: Eu sânt.

10. Deci îi ziceau lui: Cum ți s'au deschis ochii?

5. c. 8, 12. 7. Neem. 3, 15.

11. Răspuns-a el și a zis: Un om ce se numește Iisus, m'a făcut, și a uns ochii mei, și mi-a zis mie: Mergi la scaldătoarea Siloamului, și te spală; și mergând și spălându-mă, am văzut.

12. Și i-au zis lui: Unde este acela? Zis-a: Nu știu.

13. Dus-au la Farisei pre el: ce oare-când a fost orb.

14. Și eră sâmbăta când a făcut Iisus tina, și i-a deschis ochii lui.

15. Deci iarăși l-au întrebat pre el și Fariseii cum a văzut. Iar el a zis lor: Tină a pus pre ochii mei, și m'am spălat, și văd.

16. Deci ziceau unii din Farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, că nu păzește sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Și împerechere eră între ei.

17. Zis-au orbului iarăși: Tu, ce zici pentru dânsul, că a deschis ochii tăi? Iar el a zis: Proroc este.

18. Deci n'au crezut Iudeii pentru dânsul că orb a fost, și a văzut, până ce au chie-

mat pre părinții acestuia ce a văzut.

19. Și i-au întrebat pre ei, zicând: Acesta este fiul vostru, care voi ați zis că s'a născut orb? cum dar acum vede?

20. Răspuns-au lor părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru, și cum că orb s'a născut:

21. Iar cum acum vede, nu știm, sau cine i-a deschis lui ochii, noi nu știm: însuși vârstă are; pre dânsul îl întrebați: el singur pentru sineși va spune.

22. Acestea au zis părinții lui: că se temeau de Iudei: pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de îl va mărturisi pre el cineva a fi Hristos, să se lepede din sinagogă.

23. Pentru aceea părinții lui au zis că vârstă are; pre dânsul îl întrebați.

24. Deci au chemat a două oară pre omul care fusese orb, și au zis lui: Dă slavă lui Dumnezeu: noi știm că omul acesta păcătos este.

25. Iar acela a răspuns și a zis: De este păcătos, nu știu:

22. c. 7, 13; 12, 42.

una știu, că orb fiind, eu acum văd.

26. Și i-au zis lui iarăși: Ce a făcut ție? cum ți-a deschis ție ochii.

27. Răspuns-a lor: Am zis vouă acum, și n'ați auzit: ce iarăși voiți să auziți? au doară și voi voiți să vă faceți ucenici ai lui?

28. Deci l-au ocărît pre el, și au zis lui: Tu ești ucenic al aceluia; iar noi ai lui Moisi sântem ucenici.

29. Noi știm că cu Moisi a grăit Dumnezeu; iar pre acesta nu-l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a zis lor: Intru aceasta este minune, că voi nu știți de unde este, și a deschis ochii mei.

31. Și știm că pre păcătoși Dumnezeu nu-i ascultă: ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui, pre acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a auzit cum că să fi deschis cineva ochi ai vreunui orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta dela

Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au și au zis lui: Intru păcate tu te-ai născut tot, și tu ne înveți pre noi? Și l-au gonit pre el afară.

35. Auzit-a Iisus că l-au gonit pre el afară; și aflându-l pre dânsul, i-a zis lui: Tu crezi în Fiul lui Dumnezeu?

36. Răspuns-a el, și a zis: Cine este, Doamne, ca să cred într'însul?

37. Și i-a zis Iisus lui: Și l-ai văzut pre el, și cel ce grăește cu tine, acela este.

38. Iar el a zis: Cred, Doamne; și s'a închinat lui.

39. Și a zis Iisus: Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văd, să vadă; și cei ce văd, să fie orbi.

40. Și au auzit acestea unii din Farisei, carii erau cu dânsul, și au zis lui: Au doară și noi sântem orbi?

41. Zis-a lor Iisus: De ați fi orbi, n'ați avea păcat: iar acum ziceți: că vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

29. Eș. 3, 4. 31. Iov. 27, 9; Ps. 65, 16; Is. 1, 16.

37. c 4, 26.

39. Mat. 13, 13.

CAPITOLUL X.

Păstorul cel bun. Iisus întrebat de este el Mesia.

Amin, amin, grăesc vouă: Căla ce nu intră prin ușă în staulul oilor, ci sare pre alurea, acela fur este și tâlhar.

2. Iar acela ce intră prin ușă păstor este oilor.

3. Aceluia portarul îi deschide; și oile ascultă glasul lui; și oile sale le chiamă pre nume, și le scoate pre ele.

4. Și când scoate oile sale, merge înaintea lor, și oile merg după dânsul: căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug dela dânsul: că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă a zis lor Iisus: iar ei n'au înțeles ce erau acelea ce grăia lor.

7. Deci iarăși le-a zis lor Iisus: Amin, amin, grăesc vouă: Eu sânt ușa oilor.

8. Toți câți au venit mai înainte de mine furi sânt și tâlhari: ci nu i-au ascultat pre el oile.

9. Eu sânt ușa: prin mine de va intră cineva, se va mân-

tui, și va intră și va eși, și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai să fure, și să junghie, și să piardă: eu am venit ca viața să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sânt păstorul cel bun: păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

12. Iar năimitul și care nu este păstor, căruia nu sânt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile, și fuge: și lupul le răpește pre ele, și risipește oile.

13. Năimitul fuge, că năimit este, și nu îi este lui grijă pentru oi.

14. Eu sânt păstorul cel bun, și cunosc pre ale mele, și mă cunosc de ale mele.

15. Precum mă cunoaște pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl: și sufletul meu îmi pun pentru oi.

16. Și alte oi am, care nu sânt din staulul acesta; și pre acelea mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi; și va fi o turmă și un păstor.

11. Ps. 22, 1, s.; Is. 40, 11; Ez. 34, 23; I Petr. 2, 25. 14. II Tim. 2, 19. 16. Mich. 2, 12; Fapt. 2, 39.

X. 8. Ier. 23, 2.

17. Pentru aceasta Tatăl mă iubește pre mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăși să-l iau pre el.

18. Nimeni nu-l ia pre el dela mine, ci eu îl pun pre el de sine'mi. Stăpânire am să-l pun, și stăpânire am iarăși să-l iau pre el. Această poruncă am luat dela Tatăl meu.

19. Deci iarăși s'a făcut pricire între Iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și ziceau mulți dintr'înșii: Drac are, și este nebun; pentru ce îl ascultați pre el?

21. Alții ziceau: Aceste cuvinte nu sânt de îndrăcit. Au doară poate drac să deschidă ochi ai orbilor?

22. Și se făcea atunci înoririle în Ierusalim, și era iarnă.

23. Și umblă Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.

24. Deci l-au împresurat pre el Iudeii, și i-au grăit lui: Până când vei lua sufletele noastre? De ești tu Hristos, spune nouă fără de sfială.

25. Răspuns-a lor Iisus: Am zis vouă, și nu credeți; lucrurile care eu fac întru numele

Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că nu sânteți din oile mele, precum am zis vouă.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pre dânsele, și vin după mine.

28. Și eu le dau lor viață veșnică; și nu vor peri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mâna mea.

29. Tatăl meu, care le-a dat mie, mai mare decât toți este; și nimeni nu poate să le răpiască pre ele din mâna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una sântem.

31. Deci Iudeii iarăși au luat pietre ca să arunce asupra lui.

32. Răspuns-a lor Iisus: Multe lucruri bune am arătat vouă dela Tatăl meu; pentru care dintr'acestea lucruri cu pietre aruncați asupra mea?

33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând: Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pre tine Dumnezeu.

18. c. 14, 31.

25. c. 5, 38.

26. c. 8, 46. 29. c. 14, 28.

31. c. 8, 59.

34. Răspuns-a lor Iisus: Au nu este scris în legea voastră: Eu am zis: dumnezei sânteți?

35. Dacă pre aceia i-a nădit dumnezei, către cari a fost cuvântul lui Dumnezeu, și nu poate să se strice scriitura;

36. Pre care Tatăl la sfîșit, și l-a trimis în lume, voi ziceți că hulă grăești; pentru căci am zis: Fiul lui Dumnezeu sânt?

37. De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu-mi credeți mie.

38. Iar de fac, deși nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor: ca să cunoașteți, și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el.

39. Deci căutau iarăși să-l prindă pre el: și a eșit din mâna lor.

40. Și a mers iarăși de ceea parte de Iordan în locul unde a fost Ioan întâi botezând; și a rămas acolo.

41. Și mulți veniau la dânsul, și ziceau: Ioan nici un semn n'a făcut: iar toate câte

a zis Ioan pentru acesta ade-vărate erau.

42. Și mulți au crezut acolo într'însul.

CAPITOLUL XI.

Învierea lui Lazar. Arhiercii și fariseii umilesc moartea lui Iisus. Sfatul lui Caiafa.

Și era bolnav oare-care Lazar din Vitania, din satul Mariei și al Martei surorii ei.

2. (Și era Maria ceea ce a uns pre Domnul cu mir, și a șters picioarele lui cu părul capului ei, al cărei frate Lazar era bolnav.)

3. Deci au trimis surorile către el, zicând: Doamne, iată, acela pre care iubești este bolnav.

4. Iar Iisus auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printr'însa.

5. Și iubiă Iisus pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazar.

6. Deci după ce a auzit că este bolnav, atunci s'a zăbăvit în locul în care era, două zile.

XI. 1. Luc. 10, 38. 2. c. 2, 3, 8; 10, 31.

34. Ps. 81, 6.

7. Apoi după aceea a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Zis-au lui ucenicii: În-vățătorule, acum te căutau pre tine Iudeii să te ucidă cu pietre; și iarăși mergi acolo?

9. Răspuns-a Iisus: Au nu douăsprezece ciasuri sânt în zi? De va umblă cineva ziua, nu se va împiedică, că vede lumina lumii acesteia.

10. Iar de va umblă cineva noaptea, se va împiedică, că lumina nu este întru el.

11. Acestea a zis: și după aceea a grăit lor: Lazar prietenul nostru a dormit; ci merg ca să-l deștept pre el.

12. Deci i-au zis ucenicii lui: Doamne, de a dormit, se va mântui.

13. Aceasta zicea Iisus pentru moartea lui; iar lor le părea că pentru adormirea somnului zice.

14. Deci atunci a zis Iisus lor arătat: Lazar a murit.

15. Și mă bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeți; ci să mergem la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamăn, celorlalți

împreună ucenici: Să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci viind Iisus, la aflat pre el patru zile având acum în mormânt.

18. Și eră Vitania aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii:

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.

20. Deci Marta, după ce a auzit că vine Iisus, a eșit întru întâmpinarea lui; iar Maria ședea în casă.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

22. Ci și acum știu, că ori câte vei cere dela Dumnezeu, îți va da ție Dumnezeu.

23. Zis-a ei Iisus: Inviă-va fratele tău.

24. Zis-a lui Marta: Știu că va inviă la înviere în ziua cea de apoi.

25. Zis-a ei Iisus: Eu sânt învierea și viața: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi:

26. Și tot cela ce este viu

22. c. 9, ³¹, ³³. 24. c. 5, ²⁹ și 6, ⁴⁰; Luc 14, ¹⁴. 25. c. 8, ⁵¹.

și crede întru mine nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Zis-a lui: Așa este, Doamne: eu am crezut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.

28. Și acestea zicând: s'a dus, și a chemat pre Maria sora sa în taină, zicând: Invățătorul a venit, și te cheamă.

29. Aceea, dacă a auzit, s'a sculat degrab, și a mers la dânsul.

30. Și încă nu venise Iisus în sat, ci eră în locul unde l'a întâmpinat pre el Marta.

31. Iar Iudeii carii erau cu dânsa în casă, și o mângâiau pre ea, văzând pre Maria, că degrab s'a sculat și a eșit, au mers după dânsa, zicând: Merge la mormânt ca să plângă acolo.

32. Deci Maria viind unde eră Iisus, și văzându-l pre el, a căzut la picioarele lui, zicând lui: Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o a văzut pre dânsa plângând, și pre Iudeii carii veniseră împreună cu dânsa plângând,

27. c. 6, ⁴⁰.

a suspinat cu duhul, și s'a turburat întru sine;

34. Și a zis: Unde l-ați pus pre el? Zis-au lui, Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: Iata cum îl iubiă pre el!

37. Iar unii dintr'înșii au zis: Au nu putea acesta care a deșchis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși suspinând întru sine a mers la mormânt. Și eră peșteră, și piatră eră pre dânsa.

39. Zis-a Iisus: Ridicați piatra. Zis-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute: că este de patru zile.

40. Zis-a ei Iisus: Au nu ți-am spus ție, că de vei crede, vei vedeă slava lui Dumnezeu?

41. Și au ridicat piatra de unde eră mortul zăcând. Iar Iisus și-a ridicat ochii în sus, și a zis: Părinte mulțumescu-ți ție că m'ai ascultat.

42. Și eu știam că pururea mă ascultați; ci pentru norodul care stă împrejur am zis, ca să creadă că tu m'ai trimes.

43. Și acestea zicând, a stri-

gat cu glas mare: Lazare, vino afară.

44. Și a eșit cel mort, legate fiindu-i mâinile și picioarele cu fașe: și fața lui cu măhramă eră legată. Zis-a lor Iisus: Dezlegați-l pre el și-l lăsați să meargă.

45. Deci mulți din Iudeii carii veniseră la Maria, și au văzut cele ce a făcut Iisus, au crezut într'însul.

46. Iar oare-carii din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce a făcut Iisus.

47. Deci au adunat arhierii și Fariseii sobor, și grăiau: Ce vom face? că omul acesta multe semne face.

48. De îl vom lăsa pre el așa, toți vor crede într'însul; și vor veni Romanii și vor lua și locul și neamul nostru.

49. Iar unul dintr'înșii, Caiafa, arhieru fiind al anului aceluia, a zis lor: Voi nu știți nimic,

50. Nici gândiți că de folos este nouă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.

51. Iar aceasta nu dela sine o ia zis: ci arhieru fiind al

50. c. 18, 14.

anului aceluia, a prorocit că vreă Iisus să moară pentru norod;

52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre filii lui Dumnezeu cei risipiți să-i adune într'una.

53. Deci dintr'acea zi s'au sfătuit ca să-l omoare pre el.

54. Deci Iisus nu mai umblă de față între Iudei; ci s'a dus de acolo într'o lature aproape de pustie, într'o cetate ce se chieamă Efrem și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. Și erau aproape paștele Iudeilor: și s'au suit mulți în Ierusalim din laturea aceea mai înainte de paști, ca să se curățească.

56. Deci căutau pre Iisus, și grăiau între ei în biserică stând: Ce vi se pare vouă, oare nu va veni la praznic?

57. Și dăduse arhierii și Fariseii poruncă, că de va ști cineva unde este, să vestească, ca să-l prinză pre el.

52. c. 10, 16; Efes. 2, 16.

CAPITOLUL XII.

Femeia ce a uns pre Domnul cu mir. Intrarea în Ierusalim. Elinii doresc a vedea pre Iisus. Glasul din cer.

Deci Iisus, mai înainte de paști cu șase zile, a venit în Vitania, unde eră Lazar cel ce fusese mort, pre care l-a înviat din morți.

2. Și i-au făcut lui acolo cină; și Marta slujia: iar Lazar eră unul din cei ce ședeau împreună cu dânsul.

3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui, iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Deci a zis unul din ucenicii lui: Iuda al lui Simon Icaroteanul, care vreă să-l vândă pre el.

5. Pentruce acest mir nu s'a vândut trei sute de dinari, și să se fie dat săracilor?

6. Iar aceasta o a zis: nu că pentru săraci îi eră lui grijă; ci pentrucă fur eră, și pungă avea; și ce se puneă într'însa purtă.

XII. 1. Mat. 26, 6; Marc. 14, 3.
2. c. 11, 14, 45; Luc. 10, 40.

7. Și a zis Iisus: La-ă-o pre dânsa: spre ziua îngropărei mele l-a păzit pre acesta.

8. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

9. Și a înțeles norod mult din Iudei că acolo este: și au venit nu pentru Iisus numai, ci ca să vadă și pre Lazar, pre care l-a înviat din morți.

10. Și s'au sfătuit arhierii ca și pre Lazar să-l omoare;

11. Căci pentru el mulți din Iudei mergeau, și credeau în Iisus.

12. Iar a doua zi norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim,

13. Au luat stâlپări de finici, și au eșit într'u întâmpinarea lui, și strigau: Osanna! Bine-este-cuvântat cel ce vine într'u numele Domnului, împăratul lui Israil.

14. Și aflând Iisus un asin, a șezut pre el; precum este scris:

15. Nu te teme fiica Sionu-

8. A doua Leg. 15, 11; Mat. 26, 11.

10. c. 11, 53. 12. Mat. 21, 9; Marc.

11, 8; Luc. 19, 29. 13. Ps. 117, 24, 25; Mat. 23, 39. 15. Zach. 9, 9.

lui: iată, Împăratul tău vine la tine, șezând pre mânzul asinei.

16. Iar pre acestea nu le-au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s'a proslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, și acestea i-au făcut lui.

17. Deci mărturisiă norodul, care eră cu el, când pre Lazar l-a strigat din mormânt, și l-a sculat pre el din morți.

18. Pentru aceea l-a și întâmpinat pre el norodul, și a auzit că el a făcut această minune.

19. Deci au zis Fariseii între dânșii: Vedeți că nimic nu folosiți? iată, lumea merge după dânsul.

20. Și erau oare-carii Ellini din cei ce se suiseră să se închine la praznic:

21. Deci aceștia s'au apropiat de Filip, care eră din Vitsaida Galileei, și l-au rugat pre dânsul, grăind: Doamne, voim să vedem pre Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei: și iarăși Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus a răspuns lor,

17. c. 11, 43.

zicând: A venit ciasul, ca să se proslăvească Fiul omului.

24. Amin, amin, grăesc vouă: Grăunțul de grâu căzând pre pământ de nu va muri, el singur rămâne: iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cei ce își iubește sufletul său, pierde-l va pre el; și cei ce își urăște sufletul său în lumea aceasta, în viața cea veșnică îl va păzi pre el.

26. De slujește cineva mie, mie să-mi urmeze; și unde voi fi eu, acolo și sluga mea va fi: și de va sluji cineva mie, îl va cinsti pre el Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a turburat; și ce voi zice? Părinte, mântuește-mă pre mine de ciasul acesta: ci pentru aceasta am venit la ciasul acesta.

28. Părinte proslăvește numele tău. Deci a venit glas din cer: „Și l-am proslăvit, și iarăși îl voi proslăvi“.

29. Iar norodul, care stă, și

24. I Cor. 15, 36, 37. 25. Mat. 10,

30. Luc. 17, 33. 26. c. 14, 3.

27. Mat. 27, 38.

28. c. 17, 4.

auziă, zicea: Tunet se făcu: alții ziceau: Inger grăi lui.

30. Răspuns-a lor Iisus și a zis: Nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumii acesteia: acum stăpânitorul lumii acesteia se va goni afară.

32. Și eu, de mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage la mine.

33. Iar aceasta zicea: însemnând cu ce moarte vrea să moară.

34. Răspuns-a lui norodul: Noi am auzit din lege, că Hristos petrece în veac și cum tu zici: Se cade să se înalțe Fiul omului? cine este acesta Fiul omului?

35. Deci a zis lor Iisus: Încă puțină vreme lumina cu voi este. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă coprindă pre voi întunerecul: că cel ce umblă întru întunerec nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fii ai luminei să fiți. Acestea a grăit

30. c. 11, 43. 31. c. 16, 11.

32. c. 3, 14. 34. Ps. 109, 4, 5.

Iisus, și mergând s'a ascuns de dânșii.

37. Și atâtea semne făcând el înaintea lor, tot nu credeau într'însul:

38. Ca să se îplinească cuvântul lui Isaia prorocul, pre care l-a zis: Doamne, cine a crezut auzului nostru? și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia.

40. A orbit ochii lor, și a împietrit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înțeleagă cu inima, și să se întoarcă, și să-i vindec pre ei.

41. Acestea a zis Isaia, când a văzut slava lui, și a grăit pentru dânsul.

42. Însă și din boieri mulți au crezut într'însul; dar pentru Farisei nu-l mărturisiau, ca să nu fie goniți din sinagogă:

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus a strigat și a

38. Is. 53, 1; Rom. 10, 16.

40. Is. 6, 9; Luc. 8, 10. 41. Is. 6, 1.

43. c. 5, 44. 44. I Petr. 1, 21.

zis: Căla ce crede întru mine, nu crede întru mine, ci întru acela ce m'a trimes pre mine.

45. Și ceta ce mă vede pre mine, vede pre ceta m'a trimes pre mine.

46. Eu lumină în lume am venit, ca tot ceta ce crede întru mine întru întunerec să nu rămăe.

47. Și de va auzi cineva graiurile mele, și nu va crede, eu nu-l judec pre el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuesc lumea.

48. Ceta ce se leapădă de mine, și nu primește graiurile mele, are pre ceta ce îl judecă pre el: cuvântul care am grăit, acela îl va judecă pre el în ziua cea de apoi.

49. Că eu dela mine nu am grăit; ci Tatăl ceta ce m'a trimes pre mine, acela poruncă mi-a dat, ce voiu zice, și ce voiu grăi.

50. Și știu că porunca lui vieată veșnică este: deci cele ce grăesc eu, precum mi-a zis mie Tatăl, așa grăesc.

45. c. 8, 19. 46. c. 1, 9.
49. c. 14, 10.

CAPITOLUL XIII.

Spălarea. Iisus descopere ucenicilor pre vânzătorul. Porunca dragostei. Iisus vestește căderea lui Petru.

Iar mai înainte de praznicul Paștelor, știind Iisus că i-a venit lui ciasul ca să se mute din lumea acesta către Tatăl, iubind pre ai săi, cari erau în lume, până în sfârșit i-a iubit pre ei.

2. Și cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima ludei al lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă pre el;

3. Știind Iisus că toate i-a dat lui Tatăl în mâni, și cum că dela Dumnezeu a eșit, și la Dumnezeu merge;

4. S'a sculat dela cină, și și-a pus veșmintele; și luând fotă, s'a încins.

5. După aceea a turnat apă în spălătoare, și a început a spăla picioarele ucenicilor, și a le șterge cu fota cu care eră încins.

6. Deci a venit la Simon Petru: și acela i-a zis lui: Doamne, au tu vei să-mi speli picioarele?

XIII. 1. Mat. 26, 2; Marc. 14, 1; Luc. 22, 1.

7. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Ceea ce fac eu, tu nu știi acum; iar vei cunoaște după acestea.

8. Zis-a Petru lui: Nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-a Iisus lui: De nu te voiu spăla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mânele și capul.

10. Zis-a Iisus lui: Cel spălat n'are trebuință fără numai picioarele a le spăla, ci este curat tot: și voi curați sânteti, dar nu toți.

11. Că știă pre ceta ce vrea să-l vândă pre el; pentru aceea a zis: Nu toți sânteti curați.

12. Deci după ce a spălat picioarele lor, și și-a luat veșmintele sale, șezând iarăși, a zis lor: Cunoașteți ce am făcut vouă?

13. Voi pre mine mă chie-mați Invățătorul și Domnul: și bine ziceți; că sânt.

14. Deci dacă eu, Domnul și Invățătorul, am spălat picioarele voastre, și voi datori

10. c. 15, 2. 11. c. 6, 64.
14. Luc. 22, 27.

sân-teți unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă am dat vouă, ca precum eu am făcut vouă și voi să faceți.

16. Amin, amin, zic vouă: Nu este sluga mai mare decât domnul său; nici solul mai mare decât cel ce l-a trimes pre el.

17. De știți acestea, fericiți sânteti de le veți face.

18. Nu pentru toți voi grăesc; eu știu pre cari i-am ales; ci ca să se împlinească scriptura: Ceta ce mănăncă împreună cu mine pâne, a ridicat asupra mea călcăiul său.

19. De acum zic vouă mai înainte de a se face, ca când se va face, să credeți că eu sânt.

20. Amin, amin, grăesc vouă, Ceta ce primește pre care voi trimete, pre mine mă primește; iar ceta ce mă primește pre mine, primește pre ceta ce m'a trimes pre mine.

21. Acestea zicând Iisus, s'a turburat cu duhul, și a

15. I Petr. 2, 21; I Ioan 2, 6.
16. c. 15, 20; Mat. 10, 24.
18. Ps. 40, 9. 20. Mat. 10, 40;
I Tes. 4, 8. 21. Mat. 26, 20, 8.

mărturisit, și a zis: Amin, amin, grăesc vouă, că unul din voi mă va vinde.

22. Deci căutau unul la altul ucenicii, nepricepându-se pentru cine grăește,

23. Și eră unul din ucenicii lui culcat pre sânul lui Iisus; pre care îl iubiă Iisus.

24. Deci a făcut semn acestuia Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăește.

25. Și căzând acela pre pieptul lui Iisus a zis lui: Doamne, cine este?

26. Răspuns-a Iisus: Acela este, căruia eu întingând pâinea o voi da. Și întingând pâinea o a dat lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.

27. Și după pâine atunci a intrat într'însul Satana. Deci a zis Iisus lui: Ce vei să faci, fă mai îngrab.

28. Și aceasta nimeni din cei ce ședeau la masă n'a cunoscut pentru ce i-a zis lui.

29. Că unii socoteau, de vreme ce pungă aveă Iuda, că îi zice Iisus lui: Cumpără cele ce ne trebuesc la praznic; sau, săracilor să deă ceva.

23. c. 21, ²⁰; 26. Mat. 26, ²³.
29. c. 12, ⁶.

30. Deci după ce a luat el pâinea, îndată a eșit; și eră noapte, când a eșit.

31. Zis-au Iisus: Acum s'a proslăvit Fiiul omului, și Dumnezeu s'a proslăvit întru el.

32. Dacă s'a proslăvit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu va proslăvi pre el întru sine, și îndatăși îl va proslăvi pre el.

33. Fiilor, încă puțin cu voi sănt. Căută-mă-veți: și precum am zis Iudeilor, că unde eu merg, voi nu puteți veni; și vouă zic acum.

~~24~~ Poruncă nouă dau vouă, Ca să vă iubiți unul pre altul; precum eu v'am iubit pre voi, ca și voi să vă iubiți unul pre altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că ai mei ucenici sănteți, de veți aveă dragoste întru voi.

36. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, unde mergi? Răspuns-a Iisus lui: Unde merg eu, nu poți veni acum după mine; iar mai pre urmă vei veni după mine.

37. Zis-a Petru lui: Doam-

32. c. 12, ²³; 17, ¹. 33. c. 7, ³⁴.
34. Marc. 12, ³¹. 36. c. 7, ³⁴; 21, ¹³.

ne, pentru ce nu pot veni după tine acum? Sușletul meu pentru tine voi pune.

38. Răspuns-a Iisus lui: Sușletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin, grăesc ție: Nu va cântă cocoșul, până ce te vei lepădă de mine de trei ori.

CAPITOLUL XIV.

Cuvântarea lui Hristos către Apostoli înainte de fatima sa. Întrebarea lui Filip. Despre mângâitorul. Paceă cea adevărată.

Să nu se turbure inima voastră: credeți întru Dumnezeu, și întru mine credeți.

2. În casa Tatălui meu multe lăcașuri sănt: iar de nu, aș fi zis vouă: Voiu să merg să gătesc vouă loc.

3. Și de voi merge să gătesc vouă loc, iarăși voi veni, și vă voi lua pre voi la mine; ca unde sănt eu, și voi să fiți.

4. Și unde eu merg știți, și calea știți.

5. Zis-a Toma lui: Doamne, nu știm unde mergi: și cum putem să știm calea?

6. Zis-a Iisus lui: Eu sănt

XIV. 3. c. 12, ²⁶.
6. Evr. 9, ⁸; I Petr. 1, ²¹.

calea, adevărul, și viața: nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pre mine, și pre Tatăl meu ați fi cunoscut: și de acum îl cunoașteți pre el, și îl ați văzut.

8. Zis-a Filip lui: Doamne, arată nouă pre Tatăl, și ne va ajunge nouă.

9. Zis-a Iisus lui: Atâta vreme cu voi sănt, și nu m'ai cunoscut pre mine Filipe? cel ce m'a văzut pre mine a văzut pre Tatăl; și cum tu zici: Arată nouă pre Tatăl?

10. Nu crezi că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este? Graiurile care eu grăesc vouă, dela mine nu le grăesc: iar Tatăl cela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este: iar de nu, pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin, grăesc vouă, Cela ce crede întru mine, lucrurile care eu fac și acela va face; și mai mari decât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.

13. Și ori-ce veți cere în-

10. c. 10, ³⁸. 13. Marc. 11, ²⁴.

tru numele meu, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.

14. Ori ce veți cere întru numele meu, eu voi face.

15. De mă iubiți pre mine, poruncile mele păziți.

16. Și eu voi ruga pre Tatăl, și alt Mângâitor va da vouă, ca să rămăe cu voi în veac;

17. Duhul adevărului, pre care lumea nu-l poate primi, că nu-l vede pre el, nici îl cunoaște pre el; iar voi îl cunoașteți pre el; că cu voi petrece, și întru voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa pre voi, sirimani: voi veni la voi.

19. Încă puțin, și lumea pre mine nu mă va mai vede; iar voi mă veți vede pre mine: că eu viu sânt, și voi veți fi vii.

20. Întru acea zi veți cunoaște voi, că eu sânt întru Tatăl meu, și voi întru mine, și eu întru voi.

21. Că ce are poruncile mele, și le păzește pre ele, acela este care mă iubește pre mine: și că ce mă iubește pre mine, iubi-se-va de Tatăl

meu, și eu îl voi iubi pre el, și mă voi arăta lui.

22. Zis-a lui Iuda: nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că nouă vei să te arăți, și nu lumii?

23. Răspuns-a Iisus și a zis lui: De mă iubește cineva pre mine, cuvântul meu va păzi: și Tatăl meu îl va iubi pre el, și la el vom veni, și lăcaș la dânsul vom face.

24. Cel ce nu mă iubește pre mine, cuvintele mele nu le păzește: și cuvântul care auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'a trimes pre mine.

25. Acestea am zis vouă, la voi petrecând.

26. Iar Mângâitorul, Duhul cel Sfânt, pre care-l va trimete Tatăl întru numele meu, acela pre voi vă va învăța toate, și va aduce aminte vouă toate cele ce am grăit vouă.

27. Pace las vouă, pacea mea dau vouă: nu precum lumea dă, eu dau vouă. Să nu se turbure inima voastră, nici să se spăimânteze.

28. Auzit-ați că eu am zis

15. c. 15, 10; I Ioan 5, 8. 17. c. 7, 39.
18. Ier. 51, 8. 20. c. 17, 21, s.

23. c. 13, 34. 24. c. 7, 28. 26. c. 15, 26. 27. Filip. 4, 7. 28. c. 10, 29.

vouă: Merg, și voi veni la voi. De m'ați iubi pre mine, v'ați fi bucurat, căci am zis vouă: Merg la Tatăl; că Tatăl meu mai mare decât mine este.

29. Și acum am zis vouă mai înainte până a nu fi, ca când va fi, să credeți.

30. Nu voi mai grăi multe cu voi: că vine stăpânitorul lumii acesteia și întru mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl; și precum mi-a poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

CAPITOLUL XV.

Viea cea adevărată. Lucrătorul și vița.

Eu sânt buciulul viței cel adevărat, și Tatăl meu lucrătorul este.

2. Toată vița care nu aduce roadă întru mine o scoate pre ea: și toată care aduce roadă, o curățește pre ea, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi curăți sânteți pentru cuvântul care am grăit vouă.

30. c. 12, 31. 31. c. 10, 18.
XV. c. 14, 13; Marc. 11, 24.

4. Rămâneți întru mine, și eu întru voi. Precum vița nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămănea în viță: așa nici voi, de nu veți rămănea întru mine.

5. Eu sânt buciulul viței, voi vițele: Că ce rămănea întru mine, și eu întru el, acela aduce roadă multă: că fără de mine nu puteți face nimic.

6. De nu rămănea cineva întru mine se scoate afară ca vița, și se usucă; și o adună pre ea, și în foc o aruncă, și arde.

7. De veți rămănea întru mine, și cuvintele mele de vor rămănea întru voi, ori ce veți vrea veți cere, și se va face vouă.

8. Întru aceasta s'a proslăvit Tatăl meu, ca roadă multă să aduceți; și să vă faceți ai mei ucenici.

9. Precum m'a iubit pre mine Tatăl, și eu v'am iubit pre voi: rămăneți întru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncile mele, veți rămănea întru dragostea mea; precum eu poruncile Tatălui meu, am pă-

zit, și rămân întru dragostea lui.

11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămâne, și bucuria voastră să se împlinească.

12. Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unul pre altul, precum eu v'am iubit pre voi.

13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pue pentru prietenii săi.

14. Voi prietenii mei săn-teți, de veți face câte eu poruncesc vouă.

15. De acum nu vă mai zic vouă slugi; că sluga nu știe ce face domnul său: ci pre voi v'am zis prieteni; că toate câte am auzit dela Tatăl meu am arătat vouă.

16. Nu voi m'ați ales pre mine, ci eu v'am ales pre voi, și v'am pus, ca voi să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră va rămâne: ca ori-ce veți cere dela Tatăl întru numele meu, să dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiți unul pre altul.

12. Marc. 12, 31. 13. c. 3, 16; I Ioan 3, 16. 16. Mat. 28, 19.

18. De vă urăște pre voi lumea, știți că pre mine mai înainte decât pre voi m'a urit.

19. De ați fi din lume, lumea ar iubi pre al său: iar căci din lume nu sânteți, ci eu v'am ales pre voi din lume, pentru aceasta urăște pre voi lumea.

20. Aduceți-vă aminte de cuvântul care am grăit vouă: Nu este sluga mai mare decât domnul său. De m'au gonit pre mine, și pre voi vă vor goni; de au păzit cuvântul meu, și al vostru vor păzi.

21. Ci acestea toate vor face vouă pentru numele meu, căci nu știu pre cela ce m'a trimis pre mine.

22. De n'ași fi venit și ași fi grăit lor, păcat n'ar avea: iar acum răspuns n'au pentru păcatul lor.

23. Cela ce mă urăște pre mine și pre Tatăl meu urăște.

24. De n'ași fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar avea: iar acum au și văzut și m'au urit și pre mine și pre Tatăl meu.

20. c. 13, 16; Mat. 10, 24.

21. c. 16, 3. 22. c. 9, 41.

24. c. 10, 37.

25. Ci ca să se îplinească cuvântul cel scris în legea lor, M'au urit în zadar.

26. Iar când va veni Mângâitorul, pre care eu voi trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, carele dela Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine:

27. Încă și voi mărturisiți, că din început cu mine sânteți.

CAPITOLUL XVI.

Sfârșitul Cuvântărci lui Iisus.

Acestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiți.

2. Scoate-vă-vor pre voi din sinagoguri: și va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vor face vouă, că n'au cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.

4. Ci acestea am grăit vouă, ca dacă va veni vremea, să vă aduceți aminte de ele, că eu am spus vouă. Și acestea vouă din început n'am spus, căci cu voi eram.

25. Ps. 34, 19. 26. c. 14, 26; Fapt.

1, 1. 27. Fapt. 5, 32.

XVI. 2. Mat. 10, 17. 3. c. 15, 21.

5. Iar acum merg la cela ce m'a trimis pre mine; și nimeni din voi nu mă întreabă: Unde mergi?

6. Ci căci acestea am grăit vouă, întristarea a umplut inima voastră.

7. Ci eu adevărul zic vouă: De folos este vouă ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce eu, Mângâitorul nu va veni la voi; iar de mă voi duce, îl voi trimite pre el la voi.

8. Și viind acela, va vădi lumea de păcat, și de dreptate, și de judecată:

9. De păcat, căci nu cred întru mine;

10. Iar de dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine;

11. Iar de judecată, căci stăpânitorul lumi acesteia s'a judecat.

12. Încă multe am a zice vouă, ci nu puteți a le purta acum.

13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povățui pre voi la tot adevărul: că nu va grăi dela sine; ci câte va

5. c. 7, 33. 7. c. 14, 18, 26.

12. I Cor. 3, 1. 13. I Ioan 2, 27.

auzi, va grăi: și cele viitoare va vesti vouă.

14. Acela pre mine mă va slăvi: că dintr'al meu va lua, și va vesti vouă.

15. Toate câte are Tatăl ale mele sânt: pentru aceasta am zis, că dintr'al meu va lua, și va vesti vouă.

16. Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Deci au zis unii din ucenicii lui între sine: Ce este aceasta ce zice nouă: Puțin, și nu mă veți vedea; și iarăși puțin, și mă veți vedea: și, Cum că eu merg la Tatăl?

18. Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puțin? nu știm ce grăește.

19. Deci a cunoscut Iisus că vreau să-l întrebe pre el, și a zis lor: De aceasta vă întrebați între voi căci am zis, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea?

20. Amin, amin, grăesc vouă: Că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura: și voi vă veți întrista, ci

întristarea voastră întru bucurie se va întoarce.

21. Muieră când naște întristare are, căci a sosit ciasul ei: iar dacă naște copilul, nu-și mai aduce aminte de scârbă, pentru bucuria, căci s'a născut om în lume.

22. Deci și voi întristare acum aveți: ci iarăși vă voi vedea pre voi, și se va bucura inima voastră, și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

23. Și într'acea zi pre mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin, grăesc vouă: Orice veți cere dela Tatăl întru numele meu, va da vouă.

24. Până acum n'ați cerut nimic întru numele meu: cereți, și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplin.

25. Acestea în pilde am grăit vouă: ci va veni ciasul, când nu voi mai grăi în pilde vouă, ci arătat pentru Tatăl voi vesti vouă.

26. Intr'acea zi în numele meu veți cere: și nu zic vouă, că eu voi ruga pre Tatăl pentru voi:

15. c. 17, ¹⁰. 16. c. 7, ³³.

20. Ps. 29, ¹¹.

23. c. 14, ²⁰; Marc. 11, ²⁴.

24. c. 15, ¹¹.

CAPITOLUL XVII.

27. Că însuși Tatăl vă iubeste pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eu dela Dumnezeu am eșit.

28. Eșit-am dela Tatăl, și am venit în lume: iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

29. Zis-au lui ucenicii: Iată, acum arătat grăești, și nici o pildă nu zici.

30. Acum știm că știi toate, și nu-ți trebuie ca să te întrebe cineva: prin aceasta credem că dela Dumnezeu ai eșit.

31. Răspuns-a lor Iisus: Acum credeți?

32. Iată, vine ciasul, și acum a sosit, ca să vă risipiți flecare la ale sale, și pre mine singur mă veți lăsa: dar nu sânt singur, că Tatăl cu mine este.

33. Acestea am grăit vouă, ca întru mine pace să aveți. În lume necaz veți avea: ci îndrăzniți; eu am biruit lumea.

Rugăciunea către Tatăl pentru ucenici.

Acestea a grăit Iisus, și și-a ardicat ochii săi la cer, și a zis: Părinte, a venit ciasul; proslăvește pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te proslăvească pre tine:

2. Precum ai dat lui stăpânire a tot trupul, ca tot ce ai dat lui să le dee lor viață vecinică.

3. Și aceasta este viața cea vecinică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu, și pre care ai trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu te am proslăvit pre tine pre pământ: lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să-l fac.

5. Și acum mă proslăvește, tu Părinte, la tine însuși, cu slava care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pre carii ai dat mie din lume: ai tăi erau, și mie 'i-ai dat pre ei; și cuvântul tău au păzit.

27. c. 17, ⁸¹, ²⁵. 28. c. 13, ³.
30. c. 21, ¹⁷. 32. Zach. 13, ⁷;
Mat. 26, ³¹. 33. c. 14, ²⁷; Rom. 5, ¹;
Efes. 2, ¹⁴; Col. 1, ²⁰; Is. 35, ¹.

XVII. 1. c. 11, ⁴¹. 2. c. 6, ³⁷;
Mat. 11, ²⁷. 3. I Ioan 5, ²⁰.
4. c. 4, ³⁴. 5. c. 8, ⁵⁸.

7. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie dela tine sânt.

8. Pentru că cuvintele care ai dat mie, le am dat lor; și ei le-au priimit, și au cunoscut cu adevărat că dela tine am eșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog: nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia carii ai dat mie; că ai tăi sânt.

10. Și ale mele toate ale tale sânt, și ale tale ale mele; și m'am proslăvit întru dânșii.

11. Și nu mai sânt în lume, iar aceștia în lume sânt, și eu la tine vin. Părinte sfinte, păzește-i pre dânșii întru numele tău pre carii ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.

12. Când eram cu ei în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău: pre carii i-ai dat mie i-am păzit, și nimeni dintru dânșii n'a perit, fără numai fiul pierzării; ca să se îplinească scriptura.

13. Iar acum la tine vin; și acestea grăesc în lume, ca

să aibă bucuria mea deplin întru ei.

14. Eu am dat lor cuvântul tău; și lumea i-a urit pre ei, căci nu sânt ei din lume, precum eu nu sânt din lume.

15. Nu mă rog ca să-i ieai pre ei din lume, ci ca să-i păzești pre ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sânt, precum și eu din lume nu sânt.

17. Sfințește-i pre ei întru adevărul tău: cuvântul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimis în lume, și eu i-am trimis pre ei în lume.

19. Și pentru dânșii eu mă sfințesc pre mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine;

21. Ca toți una să fie; precum tu, Părinte, întru mine, și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie: ca să crează lumea că tu m'ai trimis.

8. c. 16, ^{27, 30}. 9. c. 6, ³⁷.
10. 16, ¹⁵. 11. c. 10, ³⁰. 12. c. 6,
⁶⁹; Ps. 108, ¹². 13. c. 15, ¹¹.

15. 2 Tes. 3, ³. 17. c. 8, ⁴⁰.
19. Evr. 2, ¹¹. 20. c. 20, ³¹.
21. Gal. 3, ²⁸.

22. Și eu slava care mi-ai dat mie o am dat lor; ca să fie una, precum noi una sântem:

23. Eu întru ei, și tu întru mine, ca să fie ei desăvârșit întru una; și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis, și i-ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre carii i-ai dat mie, vöesc ca unde sânt eu, și aceia să fie împreună cu mine; ca să vază slava mea, care ai dat mie: pentru că m'ai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, și lumea pre tine nu te a cunoscut, iar eu te am cunoscut, și aceștia au cunoscut, că tu m'ai trimis pre mine.

26. Și am arătat lor numele tău, și-l voi arăta: ca dragostea cu care m'ai iubit pre mine întru dânșii să fie, și eu întru ei.

CAPITOLUL XVIII.

Prinderea lui Iisus și ducerea lui la Ana și Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Varava.

Acestea grăind Iisus, a eșit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de pâraul Chie-drului unde era o grădină, întru care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și știă și Iuda, cel ce l-a vândut pre el, locul: căci de multe ori se adună Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iuda, luând oaste, și dela arhieriei și dela Farisei slugi, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vie asupra lui, eșind a zis lor: Pre cine căutați?

5. Răspuns-au lui: Pre Iisus Nazarineanul. Zis-a lor Iisus: Eu sânt. Și stă și Iuda, cel ce îl vânduse pre el, împreună cu dânșii.

6. Deci după ce a zis lor: Eu sânt, s'au întors ei înapoi, și au căzut jos.

7. Și iarăși i-a întrebat pre

22. Fapt. 4, ³². 23. 1 Cor. 6, ¹⁷.
24. c. 12, ²⁶. 25. c. 15, ²¹.
26. c. 15, ⁹.

XVIII. 1. Mat. 26, ³⁶.
2. Luc. 21, ³⁷.

ei: Pre cine căutați? Iar ei au zis: Pre Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus: Am spus vouă că eu sânt; deci de mă căutați pre mine, lăsați pre aceștia să se ducă.

9. Ca să se îplinească cuvântul, care a zis: Pre carii i-ai dat mie, n'am pierdut dintru dănsii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru având sabie, o a scos pre ea, și a lovit pre sluga arhierelui, și i-a tăiat urechia lui cea dreaptă. Și era numele slavei Malh.

11. Și a zis Iisus lui Petru: Bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi-a dat mie Tatăl, au nu-l voi bea pre el?

12. Deci oastea, și căpitenia, și slugile Iudeilor au prins pre Iisus, și l-au legat pre el.

13. Și l-au dus pre el la Anna întâiu; că era socrul lui Caiafa, care era arhieru al anului aceleuia.

14. Și era Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că de folos este să moară un om pentru norod.

15. Și mergea după Iisus

Simon Petru, și celalt ucenic: iar ucenicul acela era cunoscut arhierelui, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierelui.

16. Iar Petru a stătut la ușă afară. Deci a eșit celalt ucenic, care era cunoscut arhierelui, și a zis portăriței, și a băgat înăuntru pre Petru.

17. Și a zis lui Petru slujnica portăriței: Au nu cumva și tu ești din ucenicii omului acestuia? Zis-a el: Nu sânt.

18. Și stau slugile și slujitorii, carii făcuseră foc; că era frig, și se încălziau: și era cu ei Petru stând, și încălzindu-se.

19. Deci arhierul a întrebă pre Iisus de ucenicii lui, și de învățătura lui.

20. Răspuns-a Iisus lui: Eu de față am grăit lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă, și în biserică, unde toți Iudeii se adună, și întru ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? Întreabă pre cei ce au auzit, ce am grăit lor: iată, aceștia știu cele ce am grăit eu.

9. c. 17, ²³. 10. Mat. 26, ⁵¹.
11. Mat. 20, ²². 12. Marc. 14, ⁵³.
13. Luc. 22, ⁵⁴. 14. c. 15, ¹⁸.

16. Mat. 26, ⁶⁰. 20. c. 7, 14, ²⁶.
Luc. 2, ⁴⁶ și 4, ¹⁴.

22. Și acestea zicând el, unul din slugile ce stau înainte, a dat palmă lui Iisus, zicând: Așa, răspunzi arhierelui?

23. Răspuns-a Iisus lui: De am grăit rău, mărturisește de rău; iar de am grăit bine, ce mă bați?

24. Deci l-a trimis pre el Anna legat la Caiafa arhierul.

25. Și era Simon Petru stând și încălzindu-se. Deci ziseră lui: Au doară și tu din ucenicii lui ești? Iar el s'a lepădat, și a zis: Nu sânt.

26. Zis-a lui unul din slugile arhierelui, rudenie fiind al celui ce i-a tăiat Petru urechia: Au nu te-am văzut eu în grădină cu dănsul?

27. Și iarăși s'a lepădat Petru: și îndatăși a cântat coșul.

28. Deci au adus pre Iisus dela Caiafa în divan: și era dimineată; și ei n'au intrat în divan, ca să nu se spurce; ci ca să mănânce paștele.

29. Eșit-au drept aceia Pilat la ei, și a zis: Ce pâră aduceți asupra omului acestuia?

30. Răspuns-au și i-au zis:

De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pre el ție.

31. Deci a zis lor Pilat: Luați-l pre el voi, și după legea voastră judecați-l pre el. Și au zis lui Iudeii: Nouă nu este cu puțință să omorim pre nimeni.

32. Ca cuvântul lui Iisus să se îplinească, care a zis: însemnând cu ce moarte vrea să moară.

33. Și a intrat iarăși în divan Pilat, și a chemat pre Iisus, și i-a zis lui: Tu ești împăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus lui: Dela tine tu zici aceasta, sau alții au grăit ție pentru mine?

35. Răspuns-a Pilat: Au doară eu Iudeu sânt? Neamul tău și arhierii te-au dat pre tine mie: ce ai făcut?

36. Răspuns-a Iisus: Împărăția mea nu este din lumea aceasta: de ar fi fost din lumea aceasta împărăția mea, slugile mele s'ar fi nevoit, ca să nu fiu dat Iudeilor: iar acum împărăția mea nu este de aici.

28. Mat. 27, ²; Marc. 15, ¹.

32. Mat. 20, ¹³.

37. Deci a zis Pilat lui: Au împărat ești tu? Răspuns-a Iisus: Tu zici că împărat sânt eu. Eu spre aceasta m'am născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. Zis-a Pilat lui: Ce este adevărul? Și aceasta zicând: iarăși a eșit la Iudei, și a zis lor: Eu nici o vină nu aflu întru el.

39. Ci este vouă obicei, ca să vă slobozesc pre unul la paști: deci voiți să vă slobozesc vouă pre împăratul Iudeilor?

40. Strigat-au drept aceea iarăși toți, zicând: Nu pre acesta, ci pre Varavva. Iar Varavva eră tâlhar.

CAPITOLUL XIX.

Patimele Domnului. Muma lui lângă cruce. Iosif cere dela Pilat trupul. Ingroparea.

Deci atunci a luat Pilat pre Iisus, și l-a bătut.

2. Și ostașii împletind cunună de spini, au pus-o în

37. c. 8, 40; 1 Tim. 6, 13. 39. Mat. 27, 15. XIX. 1. Mat. 27, 26, s.; Marc. 10, 34 și 15, 15; Luc. 23, 16.

capul lui, și cu haină moho-râtă l-au îmbrăcat pre el.

3. Și ziceau: Bucură-te, împăratul Iudeilor! Și îi dau lui palme.

4. Deci a eșit iarăși afară Pilat, și a zis lor: Iată, aduc vouă pre el afară, ca să cunoașteți că întru dânsul nici o vină nu aflu.

5. Deci a eșit Iisus afară, purtând cununa cea de spini, și haina cea moho-râtă. Și Pilat le-a zis lor: Iată omul!

6. Iar dacă l-au văzut pre el arhieriei și slugile, au strigat, zicând: Răstignește-l, răstignește-l pre el. Zis-a lor Pilat: Luați-l pre el voi, și-l răstigniți; căci eu nu aflu întru el vină.

7. Răspuns-au lui Iudeii: Noi lege avem, și duple legea noastră dator este să moară, căci pre sine Fiul al lui Dumnezeu s'a făcut.

8. Iar dacă a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s'a temut.

9. Și a intrat în divan iarăși, și a zis lui Iisus: De unde

7. Lev. 24, 15, s.; A doua Leg. 18, 20.

ești tu? Iar Iisus răspuns nu l-a dat lui.

10. Deci a zis Pilat lui: Mie nu-mi grăești? Au nu știi că putere am să te răstignesc, și putere am să te slobozesc?

11. Răspuns-a Iisus: N'ai aveă nici o putere asupra mea, de n'ar fi fost dat ție de sus: pentru aceasta cel ce m'a dat ție mai mare păcat are.

12. Dintr'aceasta căută Pilat să-l slobozească pre el: iar Iudeii strigau, zicând: De vei slobozi pre acesta, nu ești prieten Chesarului: tot cel ce se face pre sine împărat, stă împotriva Chesarului.

13. Deci Pilat auzind cuvântul acesta, a scos afară pre Iisus, și a șezut pre scaun la Judecată în locul ce se chiamă Pardosit cu pietre, iar Evreește, Gavvata.

14. Și eră vinerea paștelor, și ciasul ca la al șaselea: și a zis Iudeilor: Iată împăratul vostru!

15. Iar ei au strigat: Iea-l, Iea-l, răstignește-l pre el. Zis-a lor Pilat: Pre împăratul vostru să-l răstignesc? Răspuns-au arhieriei: N'avem împărat fără numai pre Chesarul.

16. Deci atunci l'a dat pre el lor ca să se răstignească. Și au luat pre Iisus, și l-au dus ca să-l răstignească.

17. Și ducându-și crucea sa, a eșit la locul ce se chiamă al căpătanei, care se zice Evreește Golgota:

18. Unde l-au răstignit pre el, și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus.

19. Și a scris și titlu Pilat, și l-a pus pre cruce. Și eră scris: **Iisus Nazarineanul Impăratul Iudeilor.**

20. Și pre acest titlu mulți din Iudei l-au cetit: căci aproape eră de cetate locul unde s'a răstignit Iisus: și eră scris Evreește, Ellinește și Râmlenește.

21. Deci au zis lui Pilat arhieriei Iudeilor: Nu scrie, Impăratul Iudeilor; ci cum că el a zis: Impărat sânt al Iudeilor.

22. Răspuns-a Pilat: Ceea ce am scris, am scris.

23. Iar ostașii, dacă au răstignit pre Iisus, au luat hainele lui, și le-au făcut patru părți, fie-cărui ostaș o parte; și cămașa: și eră cămașa ne-

17. Mat. 27, 33.

cusută, de sus țesută preste tot.

24. Și au zis întru dânșii: Să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dânsa, a căruia va fi: ca să se împlinească scriptura ce zice: Impărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Deci ostașii aceștea au făcut.

25. Și stă lângă crucea lui Iisus muma lui, și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalena.

26. Deci Iisus văzând pre maica sa, și pre ucenicul pre care iubiă, stând, a zis maicei sale: femeie, iată fiul tău!

27. După aceea a zis ucenicului: Iată muma ta! Și dintr'acel cîas o a luat pre dânsa ucenicul întru ale sale.

28. După aceea știind Iisus că toate s'au săvârșit, ca să se împlinească scriptura, a zis: Mi-e sete.

29. Și eră acolo un vas plin de oțet: iar ei umplând un burete de oțet, și în isop puindu-l, l-au dus la gura lui.

30. Deci dacă a luat oțetul Iisus, a zis: Săvârșitu-s'a: și

24. Ps. 21, 19. 28. Ps. 68, 25.
30. Mat. 27, 50.

plecându-și capul, și-a dat duhul.

31. Iar Iudeii, ca să nu rămăe pre cruce trupurile sâmbăta, de vreme ce vineri eră, (că eră mare ziua sâmbetei aceea), au rugat pre Pilat ca să le zdrobească lor fluierile, și să-i ridice.

32. Deci au venit ostașii, și celui d'întăiu i-au zdrobit fluierile, și celuiilalt ce s'a răstignit împreună cu el.

33. Iar la Iisus venind, dacă l-au văzut pre el că atunci murise, nu i-au zdrobit lui fluierile:

34. Ci unul din ostași cu sulita coasta lui a împuns, și îndată a eșit sânge și apă.

35. Și cel ce a văzut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui: și acela știe că adevărate zice, ca și voi să credeți.

36. Că s'au făcut aceștea, ca să se împlinească scriptura: Os nu se va zdrobi dintr'însul.

37. Și iarăși altă scriptură

31. A doua Leg. 21, 23; Marc. 15, 42. 36. Es. 12, 46. 37. Zach. 12, 10; Apoc. 1, 7.

zice: Vedeă-vor pre care l-au împuns.

38. Iar după aceștea a rugat pre Pilat Iosif cel din Arimateea, fiind și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns pentru frica Iudeilor, ca să iă trupul lui Iisus: și a dat voce Pilat. Deci a venit, și a luat trupul lui Iisus.

39. Și a venit și Nicodim, cel ce venise la Iisus noaptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de litre.

40. Și au luat trupul lui Iisus, și l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu mirezme, precum este obiceiul Iudeilor a îngropă.

41. Și eră grădină în locul unde s'a răstignit; și în grădină mormânt nou, întru care nimeni niciodată nu se pusese.

42. Deci acolo pentru vinerea Iudeilor, căci aproape eră mormântul, au pus pre Iisus.

38. Mat. 27, 57.

CAPITOLUL XX.

Invierea lui Hristos. Maria Magdalena la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor. Toma se încredințază.

Iar întru una din sâmbete la venit la mormânt, Maria Magdalena de dimineață, încă întuneric fiind, și a văzut piatra luată de pre mormânt.

2. Deci a alergat aceea, și a venit la Simon Petru, și la celălalt ucenic, pre care iubiă Iisus, și a zis lor: Au luat pre Domnul din mormânt, și nu știm unde l-au pus pre el.

3. Deci a eșit Petru, și celălalt ucenic, și veniau la mormânt.

4. Și alergau amândoi împreună: și celălalt ucenic a alergat înainte mai curând de cât Petru, și a venit mai întâiu la mormânt.

5. Și plecându-se, a văzut giulgiurile zăcând dar n'a intrat.

6. A venit și Simon Petru urmându-i lui, și a intrat în mormânt, și a văzut giulgiurile singure zăcând,

XX. 1. Mat. 28, 1; Marc. 16, 1; Luc. 24, 1, s.

7. Și măhrama care a fost pre capul lui, nu cu giulgiurile zăcând, ci deosebi învăluită într'un loc.

8. Deci atunci a intrat și celălalt ucenic, care venise întâiu la mormânt, și a văzut, și a crezut.

9. Că încă nu știa scrip-tura, că trebuia să învieze el din morți.

10. Și s'au întors ucenicii iarăși la ai săi.

11. Iar Maria stă la mormânt plângând afară: și plângând, s'a plecat în mormânt.

12. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe șezând, unul de către cap, și altul de către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și au zis ei aceia, femeie, ce plângi? Zis-a lor: Că au luat pre Domnul meu, și nu știu unde l-au pus pre dânsul.

14. Și acestea zicând, s'a întors înapoi, și a văzut pre Iisus stând, și nu știă că Iisus este.

15. Zis-a ei Iisus: femeie, ce plângi? pre cine cauți? Iar ei părăndu-și-se că este grădina-

rul, a zis lui: Doamne, de l-ai luat tu pre el, spune-mi mie unde l-ai pus pre dânsul, și eu voi lua pre el.

16. Zis-a ei Iisus: Marie! Intorcându-se aceea, a zis lui: Ravvuni; ce se zice, Învățătorule.

17. Zis-a ei Iisus: Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu; ci mergi la frații mei, și le spune lor: Mă suiți la Tatăl meu și Tatăl vostru, și Dumnezeuul meu și Dumnezeuul vostru.

18. A venit Maria Magdalena vestind ucenicilor, că a văzut pre Domnul, și acestea a zis ei.

19. Deci fiind seară în ziua aceea într'una din sâmbete, și ușile fiind încuete, unde erau ucenicii adunați pentru frica ludeilor, venit-a Iisus și a stătut în mijloc și a zis lor: Pace vouă.

20. Și acestea zicând, a arătat lor mâinile și coasta sa. Și s'au bucurat ucenicii, yăzând pre Domnul.

21. Deci a zis lor Iisus iarăși: Pace vouă: precum m'a

19. Luc. 24, 36. 20. I Ioan 1, 1. 21. c. 17, 18; Is. 61, 1.

9. Ps. 15, 8, s. 12. Mat. 28, 5, s.

trimis pre mine Tatăl, și eu trimit pre voi.

22. Și acestea zicând, a suflat, și a zis lor: Luați Duh Sfânt:

23. Căroră veți ertă păcatele, se vor ertă lor; și căroră le veți țineă, vor fi ținute.

24. Iar Toma, unul din cei doisprăzece, care se zice Geamăn, nu eră cu dâșii când a venit Iisus.

25. Deci au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pre Domnul. Iar el le-a zis lor: De nu voi vedea în mâinile lui semnul cuielor, și de nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și de nu voi pune mâna mea în coasta lui nu voi crede.

26. Și după opt zile iarăși erau în lăuntru ucenicii lui, și Toma cu dâșii: venit-a Iisus, fiind ușile încuete, și a stătut în mijloc, și a zis: Pace vouă.

27. Apoi a zis lui Toma: Adu-ți degetul tău încoace, și vezi mâinile mele; și adă mâna ta, și o pune în coasta mea: și nu fii necredincios, ci credincios.

22. Mat. 16, 19 și 18, 18; 25. c. 19, 31.

28. Și a răspuns Toma și a zis lui: Domnul meu și Dumnezeuul meu.

29. Zis-a Iisus lui: Căci m'ai văzut pre mine, Tomo, ai crezut: fericiti cei ce n'au văzut, și au crezut.

30. Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sânt scrise în cartea aceasta:

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți, că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și crezând vieată să aveți întru numele lui.

CAPITOLUL XXI.

Arătarea lui Hristos apostolilor în Galileea. Îi zice lui Petru: „Paște oile mele”.

După acestea iarăși s'a arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadei; și s'a arătat așa.

2. Erau împreună Simon Petru, și Toma care se zice Geamăn, și Natanael, cel din Cana-Galileei, și fiii lui Zevedei, și alți doi din ucenicii lui.

3. Zis-a lor Simon Petru:

29. I Petr. 1, 3. 31. I Ioan 5, 13. XXI. 3. Luc. 5, 5.

Mă duc să vânez pește. Zis-au ei lui: Mergem și noi împreună cu tine. Și au eșit, și s'au suit în corabie îndată; și într'acea noapte n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineață, a stătut Iisus la țăr-muri: dar nu știau ucenicii că Iisus este.

5. Deci a zis lor Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Răspuns-au lui: Nu.

6. Iar el a zis lor: Aruncați mreaja d'a dreapta parte a corăbiei, și veți afla. Și au aruncat, și nu mai puteau să o tragă pre ea de mulțimea peștilor.

7. Zis-a drept aceea ucenicul acela, pre care-l iubiă Iisus, lui Petru: Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu ependitul s'a încins (că eră gol), și s'a aruncat în mare.

8. Iar ceilalți ucenici cu corăbioara au venit; (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coți) trăgând mreaja cu peștii.

9. Deci dacă au ești la pă-

mânt, au văzut jăratec stând, și pește pus d'asupra, și pâne.

10. Zis-a lor Iisus: Aduceți din peștii carii ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru, și a tras mreaja la uscat plină de pești mari, o sută cincizeci și trei: și atâția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Zis-a lor Iisus: Veniți de prânziți. Și nimeni nu cuteză din ucenici să-l întrebe pre el: Tu cine ești? știind că Domnul este.

13. Și a venit Iisus, și a luat pânea, și le-a dat lor, și peștele așijderea.

14. Cu aceasta acum a treia oară s'a arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'a sculat din morți.

15. Deci dacă au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia? Zis-a lui: Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Zis-a lui: Paște mie-lușei mei.

16. Zis-a lui iarăși a doua oară: Simone, al lui Iona, iubești-mă? Răspuns-a lui: Așa, Doamne; tu știi că te iubesc.

4. Luc. 24, 10.

14. Mat. 28, 9; Marc. 16, 5.

Zis-a lui: păstorește oile mele.

17. Zis-a lui a treia oară: Simone, al lui Iona, iubești-mă? S'a mahnit Petru căci a zis lui a treia oară: Iubești-mă? Și a zis lui: Doamne, tu toate știi; tu știi că te iubesc. Zis-a Iisus lui: Paște oile mele.

18. Amin, amin, zic ție. Când erai mai tânăr, te încingeai pre tine însuși, și umblai unde vrei: iar după ce vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale, și altul te va încinge, și te va duce unde tu nu voești.

19. Și aceasta a zis: însemnând cu cemoarte va slăvi pre Dumnezeu. Și aceasta grăind, a zis lui: Urmează mie.

20. Iar întorcându-se Petru, a văzut pre ucenicul pre care iubiă Iisus mergând după el; care se și culcase la cină pre peptul lui, și zisese:

17. c. 16, 20. 18. 2 Petr. 1, 14.
20. c. 13, 23.

Doamne, cine este acela ce va să te vândă?

21. Pre acela văzându-l Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar acesta ce?

22. Zis-a Iisus lui: De voiu vreă să rămăe acesta până voiu veni, ce-ți este ție? tu urmează mie.

23. Deci a eșit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acesta nu va muri: și n'a zis Iisus lui: Nu va muri; ci, De voiu vreă să rămăe acesta până voiu veni, ce-ți este ție?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește pentru acestea, și a scris acestea: și știm că adevărată este mărturisirea lui.

25. Sânt încă și altele multe câte a făcut Iisus, care de s'ar fi scris câte una, nici în lumea aceasta mi se pare că n'ar încăpeă cărțile ce s'ar fi scris. Amin.

24. c. 15, 27; III Ioan 12.

FAPTELE SFINŢILOR APOSTOLI

CAPITOLUL 1.

Arătarea lui Hristos Apostolilor după înviere şi învăţăturile date lor. Înălţarea lui Hristos la cer. Alegerea lui Matia în locul vânzătorului Iuda.

Cuvântul cel d'întăiu am făcut: O Teofile, pentru toate cele ce a început Iisus a face şi învăţa, 2. Până în ziua întru care s'a înălţat, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor, pre carii i-a ales:

3. Căroră s'a şi înfăţişat pre sine viu după patima sa în multe semne adevărate, prin patruzeci de zile arătându-se lor, şi grăind cele pentru împărăţia lui Dumnezeu.

Fapt. 1. 3. Luc. 17, 20, s.; Rom. 14, 17.

4. Şi cu dânşii petrecând, le-a poruncit lor dela Ierusalim să nu se despartă, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, care aţi auzit dela mine.

5. Căci Ioan a botezat cu apă; iar voi vă veţi boteza cu Duhul Sfânt nu după multe zilele acestea.

6. Iar ei adunându-se, l-au întrebat pre dânsul, zicând: Doamne, au întru acest an vei să aşezi împărăţia lui Israel?

7. Iar el a zis către dânşii: Nu este al vostru a şti anii sau vremile, care Tatăl le-a pus întru a sa stăpânire.

8. Ci veţi lua putere, ve-

4. Ioan 15, 26; Luc. 24, 49.

5. Luc. 3, 16; Fapt. 19, 52.

6. Luc. 24, 41, s.

1. 9.

FAPTELE

1. 20.

nind Duhul Sfânt preste voi: şi veţi fi mie marturi în Ierusalim, şi în toată Iudeea, şi în Samaria, şi până la marginea pământului.

9. Şi acestea zicând, privind ei, s'a înălţat; şi nor l-a luat pre el dela ochii lor.

10. Şi căutând ei la cer când mergea el, iată, doi bărbaţi au stătut înaintea lor în veşminte albe;

11. Carii au şi zis: Bărbaţi Galileeani, ce staţi căutând spre cer? acest Iisus care s'a înălţat dela voi la cer, aşa va veni precum l-aţi văzut pre el mergând la cer.

12. Atunci s'au întors apostolii în Ierusalim dela muntele ce se cheamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calea sâmbetei având.

13. Şi dacă au intrat, s'au suit în casa de sus, unde locuiau Petru, Iacov, Ioan şi Andrei, Filip, Toma, Vartolomeiu şi Matei, Iacov al lui Alfeu, Simon Zilotis, şi Iuda al lui Iacov.

14. Aceştia toţi erau aştep-

tând cu un cuget în rugăciune şi în cerere, cu femeile, şi cu Maria muma lui Iisus, şi cu fraţii lui.

15. Şi în zilele acelea sculându-se Petru în mijlocul ucenicilor, a zis: (şi eră mulţime de nume împreună ca la o sută şi douăzeci),

16. Bărbaţi, fraţi, se cădea a se împlini scriptura aceasta, care a zis mai înainte Duhul Sfânt prin gura lui David pentru Iuda, care s'a făcut povăţuitor celor ce au prins pre Iisus.

17. Căci numărat eră împreună cu noi, şi luase soarta slujbei acesteia.

18. Deci acesta a câştigat loc din plata nedreptăţii; şi căzând, a plesnit preste mijloc, şi s'au vărsat toate măruntaiele lui.

19. Şi s'a făcut aceasta cunoscută la toţi cei ce locuiau în Ierusalim; aşa cât s'a chemat locul acela în limba lor, Acheldama, adică, loc al sângelui.

20. Pentrucă scris este în cartea Psalmilor: Facă-se cur-

11. Luc. 21, 27; I Tesal. 4, 16.

12. Luc. 24, 50, s. 13. Mat. 10, 2.

14. c. 2, 17, 42.

16. 40, 10. 18. Mat. 27, 50.

19. Ps. 68, 26, 108.

CAPITOLUL II.

Pogorârea Duhului Sfânt. Cuvântarea lui Petru către mulțime.

tea lui pustie, și să nu fie cine să locuească întru ia: și episcopia lui să o iă altul.

21. Deci se cuvine, dintr'acești bărbați carii se adunau cu noi în toată vremea întru care intră și eșiă între noi Domnul Iisus,

22. Incepând dela botezul lui Ioan, până în ziua întru care s'a înălțat dela noi, să fie cu noi mărturie învierii lui, unul dintr'aceștia.

23. Și au pus pre doi, pre Iosif ce se chieamă Varsava, care s'a numit Iust, și pre Mattia.

24. Și rugându-se au zis: Tu, Doamne, care știi inimile tuturor, arată dintr'acești doi pre unul care ai ales.

25. Să iă soarta slujbei și apostoliei acesteia, dintru care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui.

26. Și au dat sortii lor; și a căzut soarta pre Mattia: și s'a numărat cu cei unsprezece apostoli.

Și dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toți Apostolii împreună, adunați la un loc.

2. Și s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vîfor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau.

3. Și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc, și a șezut pre fie-care din ei.

4. Și sau umplut toți de Duhul Sfânt, și au început a grăi într'alte limbi, precum le dă lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbați cucernici, dintru tot neamul ce este subt cer.

6. Și făcându-se glasul acela, s'a adunat mulțimea, și s'a turburat, căci auziă fie-care pre ei grăind în limba sa.

7. Și se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Au nu sânt aceștia ce grăesc toți Galileeani?

II. 1, 14. 3. Mat. 3, 11.
4. c. 1, 5; 11, 15. 5. c. 13, 28.

24. Ps. 7, 10.

8. Și cum noi auzim fie-care limba noastră, întru care ne-am născut?

9. Partenii, și Midenii, și Elamitenii, și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea, și în Cappadochia, în Pont, și în Asia.

10. În Frighia, și în Pamfilia; în Eghipt, și în părțile Liviei cele de lângă Chirini, și nemernicii romani, Iudeii și veneticii,

11. Criterii și Arapii, auzim pre ei grăind în limbele noastre măririle lui Dumnezeu.

12. Și se spăimântau toți, și se mirau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții batjocorind ziceau: că de must sânt plini.

14. Și stând Petru cu cei unsprezece și-a ridicat glasul său, și a zis lor: Bărbați Iudei, și toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta vouă să vă fie știută, și ascultați cuvintele mele.

15. Pentrucă nu precum se pare vouă, aceștia sânt beți, că este al treilea cias din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a zis prin prorocul Ioil:

17. Și va fi în zilele cele de apoi, zice Domnul, turnă-voiu din Duhul meu preste tot trupul: și vor proroci feciorii voștri, și fetele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedea, și bătrânii voștri visuri vor visa.

18: Încă și preste slugele mele și preste slujnicele mele în zilele acelea voi turna din Duhul meu; și vor proroci.

19. Și voi da minuni în cer sus, și semne pre pământ jos; sânge, și foc, și fumegare de fum.

20. Soarele se va întoarce întru întunec, și luna în sânge, mai înainte până ce va veni ziua Domnului cea mare și luminată.

21. Și va fi, că tot cela ce va chema numele Domnului se va mântui.

22. Bărbați Israilteni, ascultați cuvintele acestea; pre Iisus Nazarineanul, bărbat dela Dumnezeu arătat la voi, cu puteri și cu minuni și cu semne, care a făcut printr'însul Dumnezeu în mijlocul vostru, precum și voi știți;

23. Pre acesta, dupre sfa-

17. c. 21, 9. 21. Rom. 10, 13.
22. c. 10, 38. 23. c. 4, 28; Luc. 22, 23.

16. Ioil 2, 28. (3, 1.)

tul cel rânduit și după mai înainte știința lui Dumnezeu, fiind dat, luându-l, și prin mâinile celor fără-de-lege răstignindu-l, l-ați omorât.

24. Pre care Dumnezeu l-a înviat, stricând durerile morții; pentru că nu era cu puțință a fi el de dânsa ținut.

25. Că David grăește pentru dânsul: Văzut-am pre Domnul înaintea mea pururea, că d'a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc:

26. Pentru aceasta s'a velsit inima mea; și s'a bucurat limba mea; încă și trupul meu se va odihni spre nădejde:

27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pre Sfântul tău să vadă stricăciune.

28. Cunoscute ai făcut mie căile vieții; umplea-mă-vei de veselie cu fața ta.

29. Bărbați, frați, cade-se a grăi cu îndrăznire către voi pentru patriarhul David, că a și murit și s'a și îngropat, și mormântul lui este între noi până în ziua aceasta.

24. c. 3, 15. 25. Ps. 15, 8.
29. c. 13, 36; III Imp. 2, 10.

30. Deci proroc fiind, și știind că cu jurământ s'a jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapselor lui, după trup, va ridica pre Hristos, să șadă pre scaunul lui;

31. Mai înainte văzând, a grăit de învierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a văzut stricăciune.

32. Pre acest Iisus l-a înviat Dumnezeu, căruia noi toți sântem mărturii.

33. Drept aceea cu dreapta lui Dumnezeu înălțându-se și făgăduința Duhului Sfânt luând dela Tatăl, a turnat aceasta care acum voi vedeți și auziți.

34. Pentru că nu David s'a suit în ceruri: ci zice însuși: Zis-a Domnul Domnului meu, Șezi d'a dreapta mea,

35. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

36. Deci cu adevărită să știe toată casa lui Israil, că Domn și Hristos a făcut Dumnezeu pre Iisus acesta, pre care voi l-ați răstignit.

30. Ps. 88, 4, s.; 31. c. 13, 35; Ps. 16, 10. 34. Mat. 22, 24.

37. Iar ei auzind aceasta s'au umilit cu inima, și au zis către Petru și către ceilalți apostoli: Ce vom face bărbați, frați?

38. Iar Petru a zis către ei: Pocățiți-vă, și să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre ertarea păcatelor, și veți lua darul Sfântului Duh.

39. Pentru că vouă este făgăduința, și feciorilor voștri, și tuturor celor de departe, ori pre câți va chema Domnul Dumnezeu nostru.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisii și îndemnă pre dânsii zicând: Mântuiți-vă de acest neam îndărătnic.

41. Deci ei cu dragoste primind cuvântul lui, s'au botezat; și s'au adăogat în ziua aceea suflete ca la trei mii.

42. Și erau așteptând întru învățătura apostolilor, și întru împărțirea și întru frângerea pâinei, și întru rugăciuni.

43. Și s'a făcut preste tot sufletul frică: că multe minuni și semne prin apostoli se făceau.

37. c. 9, 6; 16, 30. 38. Mat. 3, 2; Fapt. 19, 8. 42. c. 1, 14 și 2, 1.

44. Și toți cei ce au crezut erau la aceeași, și aveau toate de obște.

45. Și moșiile și averile le vindeau, și le împărțeau prele tuturor, după cum fiecare avea lipsă.

46. Și în toate zilele așteptând cu un cuget în biserică, și frângând prin case pâine, primiau hrană cu bucurie și cu bunătațea inimii.

47. Lăudând pre Dumnezeu, și având har către tot norodul. Iar Domnul adăoga pre cei ce se mântuiau în toate zilele la biserică.

CAPITOLUL III.

Vindecarea ologului. Petru cuvintează mulțimei despre Hristos și pocăință.

Si împreună Petru și Ioan s'au suit în biserică la rugăciune în ciasul al nouălea.

2. Și un bărbat oare-care schiop din pântecel maicei sale fiind, se purta, pre care îl puneau în toate zilele înaintea uși bisericei ce se chema Frumoasă, ca să ceară mi-

44. c. 4, 32. 46. c. 20, 7. III. 2. c. 8, 7 și 14, 8.

lostenie dela cei ce intrau în biserică.

3. Care văzând pre Petru și pre Ioan, vrând să intre în biserică, cerea milostenie.

4. Iar Petru, cu Ioan căutând la dânsul a zis: Caută la noi.

5. Iar el cu osârdie căută la dânsii, așteptând să ia ceva dela ei.

6. Iar Petru a zis: Argint și aur nu este la mine; iar ce am aceea îți dau: Intru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul scoală și umblă.

7. Și apucându-l pre dânsul de mâna cea dreaptă, l-a ridicat: și îndată i s'au întărit lui talpele și fluerile.

8. Și sărind a stătut, și umblă, și a intrat cu dânsii în biserică, umblând și sărind, și laudând pre Dumnezeu.

9. Și l-a văzut pre el tot norodul umblând și laudând pre Dumnezeu:

10. Și îl cunoșteau pre el că acesta eră cela ce ședea pentru milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericei: și s'au umplut de spaimă și de mi-

rare pentru ceea ce i s'a întâmplat lui.

11. Și fiindu-se schiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la dânsii tot norodul în pridvorul ce se cheamă al lui Solomon, înspăimântați.

12. Iar Petru văzând aceasta, a răspuns către norod: Bărbați Israilteni, ce vă minunați de aceasta? sau ce căutați la noi, ca cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pre acesta să umble?

13. Dumnezeuul lui Avraam, și al lui Isaac, și al lui Iacov, Dumnezeuul părinților noștri, a proslăvit pre pruncul său Iisus; pre care voi l-ați dat, și v'ați lepădat de dânsul înaintea feței lui Pilat, judecând el să-l slobozească.

14. Iar voi de Cel Sânt și Drept v'ați lepădat, și ați cerut bărbat ucigaș să vi se dăruiască vouă;

15. Iar pre Incepătorul vieții l-ați omorât, pre care Dumnezeu l-a înviat din morți; căruia noi marturi sântem.

11. c. 5, 12. 13. c. 5, 30; Eșir. 3, 6.

14. Mat. 27, 20. 15. c. 2, 24; Rom. 4, 24; I Cor. 6, 14.

6. c. 14, 9, s.; 7. Mat. 8, 15.
8. Is. 35, 6.

16. Și întru credința numelui lui, pre acesta pre care îl vedeți și îl știți, l-a întărit numele lui: și credința cea printr'insul i-a dat lui toată întretimea aceasta înaintea voastră tuturor.

17. Și acum, fraților, știu că prin neștiință ați făcut aceasta, ca și boerii voștri.

18. Ci Dumnezeu cele ce mai înainte a vestit prin gura tuturor prorocilor lui, că va pătimi Hristos, a împlinit așa.

19. Deci pocăiți-vă, și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre.

20. Ca să vie vremi de răsuflare dela fața Domnului.

21. Și să vă trimiță pre cel mai înainte propoveduit vouă, pre Iisus Hristos:

22. Pre care trebuie cerul să-l primească până la anii așezării tuturor, care a grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților săi proroci din veac.

23. Pentru că Moisi către părinți a zis: Proroc va ridică vouă Domnul Dumnezeu vostru dintre frații voștri, ca pre mine; pre el să-l

ascultați întru toate ori câte va grăi către voi.

24. Și va fi, că tot sufletul care nu va ascultă pre prorocul acela, se va pierde dintr-un norod.

25. Și toți prorocii dela Samuil, și ceilalți, câți au grăit mai înainte, au vestit zilele acestea.

26. Voi sânteți fiii prorocilor, și ai legăturii, care a pus Dumnezeu către părinții voștri, grăind către Avraam: Și întru sămânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

27. Vouă întâiu Dumnezeu, înviind pre pruncul său, pre Iisus, l-a trimes pre el binecuvântându-vă pre voi, când vă întoarceți fie-care dela vicleșugurile voastre.

CAPITOLUL IV.

Prigonirea Apostolilor de Iudei. Mărturisirea lui Petru despre puterea și darul lui Hristos. Mulțumirea bisericii pentru îndrăzneala și credința Apostolilor. Unirea și dragostea în biserică.

Și grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoți, și

20. Is. 35, 10; Dan. 7, 22; Rom. 8, 21; Apoc. 20, 6. 23. A doua Leg. 18, 15.

25. Fac. 12, 9. 26. c. 13, 46.
IV. 1. Luc. 22, 4, 32.

păzitorul bisericeii, și Sadduchei,

2. Părându-le rău pentru că învățau ei pre norod, și vestiau întru Iisus învierea cea din morți.

3. Și și-au pus pre dânșii mâinile, și i-au pus pre ei la pază până a doua zi: că eră seară.

4. Iar mulți din cei ce auzise cuvântul au crezut; și s'a făcut numărul bărbaților ca la cinci mii.

5. Și a fost a doua zi de s'au adunat boierii, și bătrânii și cărturarii în Ierusalim.

6. Și Anna Arhiereul, și Caiafa, și Ioan, Alexandru, și câți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu-i pre ei în mijloc, i-au întrebat: Cu ce putere, sau într'acui nume, ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către dânșii: Boierii norodului, și bătrânii lui Israil,

9. De vreme ce noi astăzi sântem întrebați pentru facerea de bine a unui om bol-

nav, întru cine acesta s'a mântuit:

10. Cunoscut să fie vouă tuturor, și la tot norodul lui Israil, că întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pre care voi l-ați răstignit, pre care Dumnezeu l-a înviat din morți, întru acela acesta stă înaintea voastră sănătos.

11. Aceasta este piatra care nu s'a băgat în seamă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Și nu este întru alt întru nimic mântuire: pentru că nici nume este altul sub cer dat întru oameni, întru care trebue să ne mântuim noi.

13. Și văzând îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan, și știind că oameni necărturari sânt și proști, să mirau; și îi cunoșteau pre dânșii că cu Iisus fuseseră.

14. Iar văzând pre omul cel tămăduit cu ei stând, nimic, n'aveau a zice împotriva.

15. Ci poruncindu-le lor să iasă afară din sobor, vorbeau întru sine zicând:

16. Ce vom face omenilor acestora? Căci cum că s'a fă-

11. Ps. 117, 21, s. 12. Mat. 1, 21.

4. c. 2, 47. 6. c. 5, 17; Luc. 3, 2.
7. Mat. 21, 23, s.

cut semn cunoscut prin ei, este arătat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim; și nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lățească în norod, cu înfricoșare să-i înfricoșăm pre ei, ca mai mult să nu grăească în numele acesta nici unui om.

18. Și chiamându-i pre ei, le-au poruncit lor ca nici de cum să nu mai grăească nici să învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspunzând au zis către dânșii: De este drept înaintea lui Dumnezeu a ascultă pre voi mai vârtos decât pre Dumnezeu, judecați.

20. Pentru că nu putem noi cele ce am văzut și am auzit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoșându-i pre dânșii, i-au slobozit, nimic aflând cum i-ar pedepsi pre ei, pentru norod: că toți proslăviau pre Dumnezeu pentru ceea ce s'a făcut.

22. Pentru că mai mult decât de patruzeci de ani eră omul acela, întru care se fă-

cuse semnul acela al tămăduirii.

23. Iar după ce i-au slobozit, au venit la ai săi, și le-au spus câte au zis către dânșii arhieriei și bătrânii.

24. Iar ei auzind, toți d'împreună au ridicat glas către Dumnezeu, și au zis: Stăpâne, tu Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul, și pământul, și marea, și toate cele ce sânt într'însele:

25. Carele ai zis prin gura lui David, robului tău: Pentru ce s'au întărit neamurile, și noroadele au cugetat cele deșarte?

26. Stătit-au de față împărății pământului, și boierii s'au adunat împreună asupra Domnului, și asupra unsului lui.

27. Că s'au adunat cu adevărat, în cetatea aceasta, asupra sfântului tău Fiului Iisus, pre care l-ai uns, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu noroadele lui Israil,

28. Să facă câte mâna ta și sfatul tău mai înainte a rânduit să fie.

24. Ps. 104, 6; Is. 37, 16.
25. Ps. 2, 1, s.

17. c. 5, 28, s.

29. Și acum, Doamne, caută împotriva îngrozirilor lor: și dă robilor tăi cu toată îndrăzneala să grăească cuvântul tău,

30. Când vei întinde mâna ta spre tămăduire; și semne și minuni să se facă prin numele sfântului tău Fiul Iisus.

31. Și rugându-se ei, s'a clătit locul unde erau adunați; și s'au umplut toți de Duhul Sfânt, și grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznire.

32. Iar inima și sufletul mulțimei celor ce au crezut eră unul; și nici unul nu zicea că dintru averile lui este ceva al său; ci erau lor toate de obște.

33. Și cu mare putere mărturisiau apostolii de învierea Domnului Iisus: și mare dar eră preste ei toți.

34. Și nimeni nu eră lipsit între ei: că toți carii aveau țărini sau case vânzându-le, aduceau prețurile celor vândute,

35. Și le puneau la picioarele apostolilor, și se da la fie-

29. c. 13, 46. 31. c. 16, 20.
32. c. 1, 14. 33. c. 2, 24.

care dupre cum cineva avea trebuință.

36. Iar Iosi, cel ce s'a numit Varnava de apostoli, (care se tâlcuește, Fiul mângâierei), Levit, Critean de neam,

37. Având el țarină, vânzând a adus prețul și l-a pus la picioarele apostolilor.

CAPITOLUL V.

Anania și Sappira. Apostolii aruncați în temniță și mântuiți prin minune. Cu toate amenințările arhierilor ei nu înclează a propovedui. Gamaliel.

Iar un om oare-care, anume Anania, împreună cu Sappira muiera sa, și-a vândut țarina,

2. Și a ascuns din preț, știind și muiera lui, și aducând o parte oare-care, o a pus la picioarele apostolilor.

3. Iar Petru a zis: Anania, pentruce a umplut Satana inima ta, să minți tu Duhului Sfânt, și să ascunzi din prețul țarinei?

4. Au nu rămâind, ție rămâne? și vânzându-se, întru a ta stăpânire eră? căci ai pus întru inima ta lucrul acesta? n'ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania auzind cuvintele acestea, căzând, a murit: și s'a făcut frică mare preste toți cei ce auziau acestea.

6. Și sculându-se cei mai tineri, l-au luat pre el, și scoțându-l l-au îngropat.

7. Și a fost după ce au trecut ca trei ciasuri, și muiera lui neștiind ceea ce se făcuse, a intrat.

8. Iar Petru a zis ei: Spune-mi mie de ați vândut întru atâta țarina? Iar ea zis: Cu adevărat, întru atâta.

9. Iar Petru a zis către dânsa: Căci v'ați vorbit între voi a ispiți Duhul Domnului? iată, picioarele celor ce au îngropat pre bărbatul tău lângă ușă, și te vor scoate și pre tine.

10. Și a căzut îndatăși la picioarele lui, și a murit: și intrând tinerii, o au aflat moartă, și scoțându-o, o au îngropat lângă bărbatul ei.

11. Și s'a făcut frică mare preste toată biserica, și preste toți cei ce auziau acestea.

12. Iar prin mâinile apostolilor se făceau semne și minuni multe întru norod; și

erau toți cu un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Iar din ceilalți nimeni nu cuteză să se lipească de ei; ci îi măria pre ei norodul.

14. Și mai vărtos se adăogiau cei ce credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei.

15. Cât și pre ulițe scoteau pre cei bolnavi, și îi puneau pre paturi și pre nășalii, ca venind Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul dintru ei.

16. Și se adună și mulțimea din cetățile cele de prin prejur în Ierusalim, aducând pre cei bolnavi, și pre cei chinuiți de duhurile cele necurate: carii se tămăduiau toți.

17. Și sculându-se arhierul și toți cei ce erau cu dânsul, (fiind ei eres al Sadducheilor), s'au umplut de pismă,

18. Și și-au pus mâinile lor preste apostoli, și i-au pus pre ei în paza de obște.

19. Iar îngerul Domnului noaptea a deschis ușile temniței, și scoțându-i pre dânsii, a zis:

14. c. 2, 47. 15. c. 19, 11, 12.
19. c. 12, 7.

20. Mergeți și stând grați în biserică norodului toate cuvintele vieții acesteia.

21. Și auzind aceasta, au intrat de dimineată în biserică, și învățau. Iar venind arhiereul, și cei ce erau cu el, au adunat soborul, și pre toți bătrânii fiilor lui Israil, și au trimes la temniță să-i aducă pre dâșii.

22. Iar slugile mergând, nu i-au aflat pre ei în temniță, și întorcându-se, au spus,

23. Zicând: Temnița o am găsit încuieată cu toată întărirea, și pre strejări stând înaintea ușilor; iar deschizând, în lăuntru pre nimeni n'am aflat.

24. Și dacă auziră cuvintele acestea preotul și păzitorul bisericei și arhiereul, se mirau de dâșii ce va să fie aceasta.

25. Iar viind oare-care le-a spus lor, zicând: Iată bărbații pre care i-ați pus în temniță sânt în biserică stând, și învățând pre norod.

26. Atunci mergând păzitorul bisericei cu slugile, i-au adus pre ei nu cu silă: că se temeau de norod, să nu-i ucidă cu pietre.

27. Și aducându-i pre ei, i-au pus în sobor: și ia întrebat arhiereul,

28. Zicând: Au nu cu poruncă v'am poruncit vouă să nu învățați în numele acesta? și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și veți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia.

29. Iar răspunzând Petru și ceilalți apostoli, au zis: Trebuie a ascultă pre Dumnezeu mai mult decât pre oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri a sculat pre Iisus, pre care voi l-ați omorât, și spânzurându-l pre lemn.

31. Pre acesta, Dumnezeu, Incepător și Mântuitor l-a înălțat cu dreapta sa, ca să dea pocăință lui Israil, și ertare păcatelor.

32. Și noi sântem lui marturi cuvintelor acestora; precum și Duhul Sfânt, pre care l-a dat Dumnezeu celor ce-l ascultă pre el.

33. Iar ei auzind foarte se mâniau, și se sfătuiau să-i omoare pre dâșii.

28. c. 4. ¹⁸. 29. c. 4. ¹⁹; Dan. 6, ¹⁰. 30. 3. ¹⁵. 32. Ioan 15, ²⁶, s.

34. Și sculându-se oare-care Fariseu în sobor, anume Gamaliil, învățător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puși în ceva afară.

35. Și a zis către dâșii: Bărbați Israilteni, luați-va aminte vouă de oamenii aceștia, ce veți să faceți.

36. Pentrucă mai înainte de zilele acestea s'a sculat Tevda, zicând cum că el este oare-care mare; lângă care s'a lipit un număr de bărbați, ca la patru sute: carele s'a omorât; și toți câți ascultau pre ei s'au risipit, și s'au făcut întru nimic.

37. După acesta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele scrisoarei, și a despărțit norod mult, după dânsul: și acela a perit; și toți câți ascultau pre el s'au risipit.

38. Și acum zic vouă: Feriți-vă de oamenii aceștia, și îi lăsați pre ei: căci de va fi dela oameni sfatul acesta sau lucrul acesta, se va risipi:

39. Iar de este dela Dumnezeu, nu veți putea să-l risipiți; ca nu cumva și luptă-

34. c. 22, ⁹. 38. Mat. 15, ¹³.

tori de Dumnezeu să vă faceți. 40. Și au ascultat pre el: și chiemând pre apostoli, bătându-i le-au poruncit să nu grăească în numele lui Iisus, și i-au slobozit pre ei.

41. Deci ei se duceau, bucurându-se, dela fața soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinsti.

42. Și toată ziua în biserică, și prin case, nu încetau a învăța și a binevesti pre Iisus Hristos.

CAPITOLUL VI.

Alegerea și hirotonia celor șapte diaconi. Arhiidiaconul Ștefan.

Și în zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, au făcut cârtire Ellinii împotriva Evreilor, căci văduvele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.

2. Și chiemând cei doisprezece pre mulțimea ucenicilor, au zis: Nu este cu plăcere nouă ca lăsând cuvântul lui Dumnezeu, să slujim meselor.

3. Socotiți, drept aceea, fraților, dintre voi șapte băr-

41. Mat. 5, ¹⁰, ¹², I Petr. 4, ¹³. VI. 3. I Tim. 3, ⁷, s.

bați mărturisii, plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pre carii să-i rânduiam la treaba aceasta.

4. Iar noi întru rugăciune și întru slujba cuvântului ne vom zăbăvi.

5. Și a plăcut cuvântul acesta înaintea a toată mulțimea; și au ales pre Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pre Filip, și pre Prohor, și pre Nicanor, și pre Timon, și pre Parmena, și pre Nicolae nemernicul Antiohian:

6. Pre carii i-au pus înaintea apostolilor: și rugându-se, și-au pus preste dânsii mâinile.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu crește; și se înmulțea numărul ucenicilor în Ierusalim foarte; și multă mulțime de preoți se supunea la credință.

8. Și Ștefan fiind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru norod.

9. Și s'au sculat unii din sinagoga, ce se zicea a Libertinilor, și a Chirinenilor, și a Alexandrenilor, și a ce-

lor dela Chilichia, și Asia, de se priciau cu Ștefan.

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

11. Atunci au scos pre niște bărbați ce ziceau: L-am auzit pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi, și a lui Dumnezeu.

12. Și au întărit pre norod, și pre bătrâni, și pre cărturari, și năvălind l-au răpit pre dânsul, și l-au adus la sobor,

13. Și au pus marturi mincinoși, cari ziceau: Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt, și a legii:

14. Pentru că l-am auzit pre el zicând, că Iisus Nazarineanul acesta va strică locul acesta, și va schimba obiceiurile care ne-a dat nouă Moisi.

15. Și căutând spre el toți cei ce ședeau în sobor, au văzut fața lui ca o față de înger.

13. III Imp. 21, 11.

CAPITOLUL VII.

Cuvântarea lui Ștefan înaintea Sinedrului. Moisi și legea. Solomon și biserica lui. Mărturisește slava lui Hristos. Ucidera lui cu pietri.

Și a zis arhiereul: Oare așteasta așa sânt?

2. Iar el a zis: Bărbați, frați, și părinți, ascultați: Dumnezeu slabei s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte până a locui ei în Harran.

3. Și a zis către dânsul: Eși din pământul tău, și din rușinea ta, și vino în pământul care voui arăta ție.

4. Atunci eșind din pământul Haldeilor, a locuit în Harran: și de acolo, după ce a murit tatăl lui, l-a mutat pre el în pământul acesta, întru care voi acum locuiți.

5. Și nu i-a dat lui moștenire într'însul, nici un pas de picior: și a făgăduit că i-l va da lui spre stăpânire pre el, și seminției lui după dânsul, neavând el fiu.

6. Și a grăit așa Dumnezeu: Că va fi sămânța lui nemernică în pământ strein; și

3. Fac. 12, 11, s.

6. Fac. 15, 13; Eșir. 12, 40.

o vor robi pre ea, și o vor chinui ani patru sute.

7. Și neamul la care vor sluji îl voui judeca eu, a zis Dumnezeu. Și după acestea vor eși, și vor sluji mie în locul acesta.

8. Și ia dat lui așezământul tăerei împrejur; și așa a născut pre Isaac, și l-a tăiat împrejur pre el în ziua a opta; și Isaac a născut pre Iacov; și Iacov pre cei doisprezece patriarhi.

9. Și patriarhii, pismuind pre Iosif, l-a vândut la Egipt: și era Dumnezeu cu dânsul,

10. Și l-a scos pre el din toate necazurile lui, și i-a dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon împăratul Egiptului: și l-a pus pre el povățuitor preste Egipt și preste toată casa lui.

11. Și a venit foamete preste tot pământul Egiptului și al lui Hanaan, și necaz mare: și nu aflau de mâncat părinții noștri.

12. Și auzind Iacov că sânt

8. Fac. 17, 10; Fac. 25, 26.

9. Fac. 37, 28; 10. Fac. 41, 40.

12. Fac. 42, 45.

bucate în Eghiptet, a trimis pre părinții noștri întâiu.

13. Și într'al doilea rând s'a arătat Iosif fraților lui; și s'a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.

14. Și trimetând Iosif, a chemat pre tatăl său Iacov, și toată rudenia lui, cu suflete șeaptezeci și cinci.

15. Și s'a pogorât Iacov în Eghiptet, și a murit, el, și părinții noștri,

16. Și s'au mutat în Sihem, și s'au pus în mormântul care a cumpărat Avraam cu preț de argint dela fiii lui Emor al lui Sihem.

17. Iar cum se apropiă vremea făgăduinței, care s'a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul și s'a înmulțit în Eghiptet,

18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu știa pre Iosif.

19. Acesta nedreptățind neamul nostru, a silit pre părinții noștri, ca să lepede pruncii lor, să nu viieze.

20. Intru care vreme s'a născut Moisi, și eră plăcut lui

Dumnezeu, care s'a hrănit luni trei în casa tatâne-său:

21. Și lepădându-se el, l-a luat fata lui Faraon, și l-a crescut pre el ei și fecior.

22. Și s'a învățat Moisi toată înțelepciunea Eghiptenilor, și eră puternic în cuvinte și în fapte.

23. Iar când se împliniau lui patruzeci de ani, s'a suit în inima lui ca să cerceteze pre frații săi fiii lui Israil.

24. Și văzând pre oare-care pătimind strâmbătate, l-a apărât, și a făcut izbândă celui asuprit, ucizând pre Eghiptean.

25. Și gândia cum că pricip frații lui că Dumnezeu prin mâna lui dă lor mântuire, iar ei n'au înțeles.

26. Și a doua zi s'a arătat lor, sfădindu-se ei, și ia îndemnat spre pace, zicând: Bărbați, frați sânteți voi; pentruce faceți strâmbătate unul altuia?

27. Iar cel ce făcea strâmbătate aproapelui, l-a împins pre el, zicând: Cine te-a pus pre tine domn și judecător preste noi?

23. Eș. 2, 11, s.

13. Fac. 45, 4, s. 15. Fac. 49, 33.

16. Fac. 23, 16, s.; Is. Nau. 24, 32.

20. Eș. 2, 3, s.; Evr. 11, 23.

28. Au voești tu să mă omori, precum ai omorât eri pre Eghipteanul?

29. Și a fugit Moisi pentru cuvântul acesta, și s'a făcut nemernic în pământul lui Madiam, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s'au împlinit patruzeci de ani, s'a arătat lui în pustia muntelui Sina îngerul Domnului în para focului rugului.

31. Iar Moisi văzând, s'a minunat de vedenie; și apropiindu-se el să ia aminte, s'a făcut glasul Domnului către el,

32. Eu sânt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam, și Dumnezeuul lui Isaac, și Dumnezeuul lui Iacov. Și cutremurându-se Moisi, nu cuteză să caute.

33. Și a zis lui Domnul: Dezeleagă încălțăminte picioarelor tale: pentrucă locul întru care stai pământ sfânt este.

34. Văzând, am văzut chinuirea norodului meu celui din Eghiptet, și suspinul lor am auzit, și m'am pogorât, să-i scot pre ei. Și acum vino să te trimet în Eghiptet.

35. Pre acest Moisi de ca-

30. Eș. 3, 25.

rele s'au lepădat, zicând: Cine te-a pus pre tine domn și judecător? pre acesta, Dumnezeu, domn și izbăvitor l-a trimis prin mâna îngerului celui ce s'a arătat lui în rug.

36. Acesta i-a scos pre ei, făcând minuni și semne în pământul Eghiptetului, și la Marea Roșie, și în pustie ani patruzeci.

37. Acesta este Moisi cel ce a zis fililor lui Israil: Proroc va ridica vouă Domnul Dumnezeuul vostru dintre frații voștri, ca mine; pre el să ascultați.

38. Acesta este acela ce a fost întru adunare în pustie cu îngerul care grăia lui în muntele Sina, și cu părinții noștri, carele a primit cuvinte vii să ne dea nouă.

39. De care n'au vrut să fie ascultători părinții noștri, ci l-au lepădat, și s'au întors cu inimele lor în Eghiptet,

40. Zicând lui Aaron: Fă nouă dumnezei, carii vor merge înaintea noastră: pentrucă Moisi acesta, care ne-a scos

36. Eș. 7, 10 și 14, 21. 37. A doua Leg. 18, 15. 38. Eș. 19, 3.

40. Eș. 32, 1.

pre noi din pământul Egiptului, nu știm ce i s'a întâmplat lui.

41. Și au făcut vițel în zilele acelea, și au adus jertvă idolului, și se veseliau întru lucrurile mânilor sale.

42. Și s'a întors Dumnezeu, și i-a dat pre ei să slujească oștei cerului; precum este scris în cartea prorocilor: Au jungheri și jertve ați adus mie ani patruzeci în pustie, casa lui Israil?

43. Și ați luat cortul lui Moloh, și steaoa dumnezeului vostru Remfan, chipurile care le ați făcut să vă închinați lor; și voiu mută pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortul mărturiei eră întru părinții noștri în pustie, precum a rânduit cel ce grăia lui Moisi, să-l facă pre el dupe asemănarea care a văzut.

45. Pre care l-au și adus primindu-l părinții noștri cu Iisus întru stăpânirea Neamurilor, pre care le-a gonit Dumnezeu dela fața părinților noștri, până în zilele lui David;

42. Ier. 19, 15; Amos 5, 25.

44. Eș. 25, 40.

45. Is. Nau. 3, 14.

46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu, și a cerut să afle locaș Dumnezeului lui Iacov.

47. Iar Solomon i-a zidit lui casă.

48. Iar cel Prea-Înalt nu în locașuri făcute de mâni locuște; precum prorocul zice:

49. Cerul este mie scaun, și pământul razim picioarelor mele: ce casă îmi veți zidi mie? zice Domnul: sau care este locul odihnei mele?

50. Au nu mâna mea a făcut acestea toate?

51. Voi cei tari în cerbice și netăeți împrejur la inimă și la urechi, pururea împotriva Duhului Sfânt stați: precum părinții voștri, așa și voi.

52. Pre care din proroci n'au gonit părinții voștri? și au omorât pre cei ce mai înainte vestiau de venirea Celui Drept; căruia acum voi vânzători și ucizători v'ați făcut.

53. Carii ați luat legea întru rânduielile ale îngerilor, și nu o ați păzit.

46. Ps. 13, 15. 47. III Imp. 6, 1.

48. Is. 66, 1. 51. Eș. 32, 9.

52. II Paral. 3, 16; Mat. 23, 31.

53. Gal. 3, 19; Evr. 2, 2.

54. Și ei auzind acestea, crăpau în inimele lor, și scărsniau cu dinții împotriva lui.

55. Iar Ștefan fiind plin de Duh Sfânt, căutând la cer, a văzut slava lui Dumnezeu, și pre Iisus stând d'a dreapta lui Dumnezeu.

56. Și a zis: Iată, văd cerurile deschise, și pre Fiul Omului stând d'a dreapta lui Dumnezeu.

57. Iar ei strigând cu glas mare, și-au astupat urechile lor, și au năvălit toți cu un cuget asupra lui.

58. Și scoțându-l afară din cetate, îl ucideau cu pietre; și marturii și-au pus hainele sale lângă picioarele unui tânăr, ce se chiamă Savlu.

59. Și ucideau cu pietre pre Ștefan, care se rugă și zicea: Doamne, lisuse, primește duhul meu.

60. Și îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta. Și aceasta zicând, a adormit.

55. II Tim. 4, 7, s.

56. Mat. 26, 64.

58. c. 22, 30.

60. Luc. 23, 34.

CAPITOLUL VIII.

Savlu prigonește biserica. Filip în Samaria. Simon Vrabitorul. Petru și Ioan în Samaria. Inceputul Simoniei. Famenul Candachiei ca pildă despre sporirea celor credincioși întru mântuire.

Și Savlu eră binevoind spreuciderea lui. Și s'a făcut în ziua aceea goană mare asupra bisericii cei din Ierusalim; și toți s'au risipit prin ținuturile Iudeei și ale Samariei, afară de apostoli.

2. Și au îngropat pre Ștefan bărbați cucernici, și au făcut plângere mare preste dânsul.

3. Și Savlu strică biserica, mergând prin case, și târând bărbați și muieri îi dă la temniță.

4. Deci ei risipindu-se, treceau, binevestind cuvântul.

5. Iar Filip pogorându-se în cetatea Samariei, propovediua lor pre Hristos.

6. Iar norodul luă aminte cu un cuget la cele ce se grăiau de Filip, auzind și văzând semnele care le făcea.

7. Pentrucă din mulți, ca-

VIII. 4. c. 11, 19. 5. c. 6, 5.

7. Mat. 16, 17.

rii aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, eșiau: și mulți slăbănogi și schiopi s'au vindecat.

8. Și s'a făcut bucurie mare în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oare-care anume Simon, eră mai înainte în cetate vrăjind și amăgind neamul Samariei, zicând cum că ar fi el oare-carele mare.

10. La care luau aminte toți, dela mic până la mare zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu cea mare.

11. Și luau aminte la el, pentru că de multă vreme cu vrăjele i-a fost amăgit pre ei.

12. Iar dacă au crezut lui Filip care propoveduia de împărăția lui Dumnezeu și de numele lui Iisus Hristos, s'au botezat, bărbați și muieri.

13. Atunci și Simon acela a crezut și botezându-se petrecea cu Filip, și văzând puterile cele mari și semnele ce se făceau, spăimântându-se se miră.

14. Iar auzind apostolii cei din Ierusalim, cum că a primit Samaria cuvântul lui Dumne-

zeu, au trimis către dâșii pre Petru și pre Ioan.

15. Carii pogorându-se, s'au rugat pentru ei, ca să iă Duh Sfânt.

16. Pentru că încă nici preste unul dintru ei nu se pogorase, ci numai botezați erau întru numele Domnului Iisus.

17. Atunci puneau mâinile preste ei, și luau Duh Sfânt.

18. Și văzând Simon că prin punerea mânilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, a adus lor bani,

19. Zicând: Dați și mie această putere, ca ori pre care voi pune mâinile, să iă Duh Sfânt.

20. Iar Petru a zis către el: Argintul tău să fie cu tine întru pierzare, căci ai socotit că darul lui Dumnezeu cu bani se agonisește.

21. Nu este ție parte nici soartă întru cuvântul acesta; pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăște-te, drept aceea, de răutatea ta aceasta,

8. Ioan 4, 10.

16. c. 6, 6. 20. Mat. 10, 8.

și te roagă lui Dumnezeu, ca doară s'ar ertă ție cugetul inimei tale.

23. Pentru că întru amărăciune a fierei și întru legătură a nedreptăței te văd că ești.

24. Și răspunzând Simon, a zis: Rugați-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintr'acestea care ați zis să nu vie asupra mea.

25. Deci ei mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în Ierusalim, și în multe sate de ale Samarinenilor au bine-vestit.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, zicând: Scoală-te, și mergi spre amiază zi la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, aceasta este pustie.

27. Și sculându-se a mers: și iată, un bărbat Arap, famen, puternic al Candachiei, împărătesei Arapilor, care eră preste toate vistierile ei, care a fost venit să se închine în Ierusalim.

28. Și eră întorcându-se,

și șezând în căruța sa, cetia pre prorocul Isaia.

29. Iar duhul a zis lui Filip: Apropie-te și te lipește de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip, l-a auzit cetind el pre prorocul Isaia, și a zis: Oare înțelegi cele ce cetești?

31. Iar el a zis: Cum voi putea, de nu mă va povățui cineva? Și a rugat pre Filip de s'a suit și a șezut cu el.

32. Iar cuvântul scripturei care cetia eră acesta: Ca o oae spre junghiere s'a adusi și ca un miel înaintea celu; ce-l tunde pre el fără de glas, așa nu-și deschide gura sa.

33. Întru smerenia lui judecata lui s'a ridicat; și neamul lui cine îl va spune? că se ridică dela pământ vieața lui.

34. Și răspunzând famenul lui Filip, a zis: Rogu-te, pentru cine zice prorocul acesta? pentru sine, sau pentru alt cineva?

35. Și deschizând Filip gura sa, și începând din scriptura aceasta, a bine-vestit lui pre Iisus.

23. A doua Leg. 29, 18.

27. Sof. 3, 17.

32. Is. 53, 7.

36. Și mergând ei pre cale, au venit la oare-care apă: și a zis famenul: Iată, apă; ce mă oprește a mă boteză?

37. Iar Filip a zis lui: De crezi din toată inima ta, cu puțință este. Și el răspunzând a zis: Cred că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.

38. Și a poruncit să stea căruța: și s'au pogorît amândoi în apă, și Filip și famenul; și l-a botezat pre el.

39. Iar dacă au eșit din apă, Duhul Domnului a răpit pre Filip, și nu l-a mai văzut pre el famenul: și mergea în calea sa bucurându-se.

40. Iar Filip s'a aflat în Azot: și trecând, bine-vestia în toate cetățile, până a venit el la Chesaria.

CAPITOLUL IX.

Chemarea lui Pavel și botezul său. Minunile lui Petru în Lida și Iopi.

Iar Savlu, încă suflând cu îngroziri și cu ucideri împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhieru,

2. Și a cerut dela el cărți

36. c. 10, 47.

IX. 1. c. 26, 9, s.

în Damasc la Sinagoguri, ca de ar afla pre vre unii carii să fie din calea aceasta, și bărbați și muieri, legați să-i aducă în Ierusalim.

3. Și mergând, a fost când s'a apropiat el de Damasc, fără de veste a strălucit preste el lumină din cer.

4. Și căzând pre pământ, a auzit glas zicând lui: Savle, Savle, ce mă gonești?

5. Și el a zis: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis lui: Eu sânt Iisus pre care tu gonești: cu greu îți este ție a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.

6. Și tremurând și spăimântat fiind, a zis: Doamne, ce voești să fac? Și Domnul a zis către el: Scoală-te, și intră în cetate, și se va spune ție ce trebuie tu să faci.

7. Iar bărbații, carii mergeau pre cale cu el, stă încremeniți, auzind glasul, și pre nimeni văzând.

8. Și s'a sculat Savlu dela pământ; și deschizându-și ochii săi, pre nimeni nu vedea: și ducându-l de mâni, l-au băgat în Damasc.

3. I Cor. 15, 8. 5. c. 5, 39. 6. c. 10, 8.

9. Și a fost trei zile nevăzând, și nici a mâncat, nici a băut.

10. Și era un ucenic în Damasc, anume Anania; și a zis către el Domnul în vedenie: Anania. Iar el a zis: Iată eu, Doamne.

11. Iar Domnul a zis către el: Sculându-te, mergi pre ulița ce se cheamă Dreaptă, și caută în casa lui Iuda pre Savlu anume, Tarsenean: că iată, se roagă,

12. Și a văzut în vedenie pre un bărbat anume Anania intrând, și puindu-și pre el mâna, ca iarăși să vadă.

13. Și a răspuns Anania, Doamne, auzit-am dela mulți pentru bărbatul acesta, câte rele, a făcut sfinților tăi în Ierusalim:

14. Încă și aici are putere dela arhieriei să lege pre toți carii cheamă numele tău.

15. Și a zis către el Domnul: Mergi: că vas ales îmi este mie acesta, ca să poarte numele meu înaintea Neamurilor și a împăraților și a fiilor lui Israil:

16. Că eu voi arăta lui

16. II Cor. 11, 23.

câte i se cade să pătimească el pentru numele meu.

17. Și a mers Anania, și a intrat în casă; și puindu-și pre el mâinile a zis: Savle frate, Domnul Iisus, care s'a arătat ție pre calea care veniai, m'a trimis ca să vezi și să te umpli de Duh Sfânt.

18. Și îndată a căzut de pre ochii lui ca niște solzi: și a văzut îndată, și sculându-se, s'a botezat.

19. Și luând mâncare, s'a întărit. Și a fost Savlu cu ucenicii carii erau în Damasc câteva zile.

20. Și îndată în sinagoguri a propoveduit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirau toți cei ce-l auziau, și ziceau: Au, nu este acesta cel ce a prădat în Ierusalim pre cei ce cheamau numele acesta, și aici pentru aceea a venit, ca legați pre ei să-i ducă la arhieriei?

22. Iar Savlu mai vartos se întăria, și turbură pre Iudeii cei ce locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristos.

23. Și dacă s'au împlinit zile

21. c. 8, 1; 26, 10.

multe, s'au sfătuit Iudeii să-l omoare pre dânsul:

24. Și s'a facut lui Savlu cunoscut vicleșugul lor. Și păziau porțile ziua și noaptea ca să-l omoare pre el.

25. Și luându-l pre dânsul ucenicii noaptea, l-au slobozit preste zid lăsându-l într'o coșniță.

26. Și mergând Savlu în Ierusalim, se ispitia să se lipească de ucenici: și toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Iar Varnava luându-l pre el, l-a adus la apostoli, și le-a spus lor în ce chip pre cale a văzut pre Domnul, și cum că i-a grăit lui, și în ce chip în Damasc cu îndrăzneală a grăit întru numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrând și eșind în Ierusalim;

29. Și cu îndrăzneală vorbind întru numele Domnului Iisus; și grăia și se întrebă cu Elinii; iar ei căutau să-l omoare pre el.

30. Și dacă au înțeles aceasta frații, l-au dus pre el

30. c. 11, 25.

în Chesaria, și l-au trimis în Tars.

31. Iar bisericiile prin toată Iudeea și Galileea și Samaria, aveau pace, zidindu-se și umblând întru frica Domnului, și întru mângâierea Duhului Sfânt se înmulțiau.

32. Și a fost, Petru trecând pre la toți, a venit și la sfinții ce locuiau în Lida.

33. Și a aflat acolo pre un om oare-care anume Enea, de opt ani zăcând în pat, care era slăbănog.

34. Și a zis Petru lui: Enea, vindecă-te Iisus Hristos: scoală-te, și-ți așterne ție. Și îndată s'a sculat.

35. Și l-au văzut pre el toți cei ce locuiau în Lida și în Asarona, carii s'au și întors la Domnul.

36. Iar în Iopi era o ucenică anume Tavita, care tâlcuindu-se se zice Căprioară: aceasta era plină de fapte bune și de milostenii ce făcea.

37. Și a fost în zilele acelea bolnăvindu-se ea, a murit; și scaldându-o o au pus în foișor.

38. Și aroape fiind Lida de Iopi, ucenicii auzind că Petru

este într'însa, au trimis pre doi bărbați la dânsul, rugându-l să nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru a mers cu dâșii. Pre carele dacă a venit l-au dus în foișor: și au stătut înaintea lui toate vădulele plângând, și arătând hainele și îmbrăcămintele câte făcea, fiind cu dânsese Căprioara.

40. Și scoțând Petru pre toți afară, ingenunchind, s'a rugat; și întorcându-se către trup a zis: Tavita, scoală. Iar ea și-a deschis ochii săi: și văzând pre Petru, a șezut.

41. Și dându-i mâna, o a ridicat pre ea, și chemând pre sfinți și pre văduve, o a dat pre ea vie.

42. Și s'a auzit aceasta prin toată Iopi; și mulți au crezut în Domnul.

43. Și a fost de a rămas el zile destule în Iopi la un Simon oare-care curelar.

43. c. 10, 6.

CAPITOLUL X.

Botezul lui Cornilie. Vedenia lui Petru pentru chemarea neamurilor la credință.

Iar un bărbat oare-care era în Chesaria, anume Cornilie, sutaș din ceata ce se cheamă Italienească.

2. Cucernic și temător de Dumnezeu cu toată casa lui, și făcând milostenii multe norodului, și rugându-se lui Dumnezeu d'a pururea.

3. A văzut întru vedenie a-veea ca la al nouălea ceas din zi pre îngerul lui Dumnezeu intrând către el, și zicând lui: Cornilie.

4. Iar el căutând spre dânsul, și înfricoșându-se a zis: Ce este, Doamne? Și i-a zis lui: Rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum trimete în Ioppi bărbați, și cheamă pre oare-care Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduiește la oare-care Simon curelar, căruia este casa lângă mare: acesta

X. 2. Dan. 4, 24.

va spune ție ce trebuie tu să faci.

7. Și dacă s'a dus ingerul care grăia cu Cornilie, chemând pre doi din slugile sale, și pre un ostaș cucernic din cei ce îi slujiau lui;

8. Și povestindu-le lor toate, i-a trimis în Ioppi.

9. Iar a doua zi, mergând ei pre cale, și de cetate apropiindu-se, s'a suit Petru în casa de sus să se roage în ceasul al șaselea:

10. Și foarte flămânzind, vreă să guste: și gătind aceia, căzut-a preste dânsul uimire.

11. Și a văzut cerul deschis, și pogorându-se preste el un vas oare-care, ca o masă mare de pânză în patru colțuri legat, și slobozindu-se pre pământ:

12. Întru care erau toate cele căle cu patru picioare ale pământului, și fiarele, și cele ce se târăsc, și paserile cerului

13. Și s'a făcut glas către el: Sculându-te, Petre; junghie și mănâncă.

14. Iar Petru a zis: Nici de cum, Doamne; că nici odată

14. Lev. 11, 7; Is. 4, 14.

n'am mâncat tot ce este spurcat sau necurat.

15. Și glasul iarăși a doua oară grăia către el: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le spurcă.

16. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a ridicat vasul la cer.

17. Și dacă a venit întru sine se miră Petru, ce ar putea să fie vedenia care a văzut, și iată, bărbații cei trimiși dela Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stăut înaintea porței,

18. Și strigând, întrebau de găzduște aicea Simon, cel ce se numește Petru.

19. Iar Petru gândind pentru vedenie, i-a zis lui Duhul: Iată, trei bărbați te caută pre tine.

20. Ci sculându-te, te pogoră, și mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te: pentru că eu i-am trimis pre ei.

21. Și pogorându-se Petru către bărbații cei trimiși dela Cornilie către el, a zis: Iată, eu sânt pre care căutați: ce este pricina pentru care ați venit?

15. Mat. 15, 11.

22. Iar ei au zis: Cornilie sutașul, bărbat drept, și temător de Dumnezeu, și mărturisit de tot neamul Iudeilor, răspuns a luat dela inger sfânt să te cheme pre tine la casa lui, și să audă graiuri dela tine.

23. Deci el chemând în lăuntru pre ei, i-a ospătat. Iar a doua zi Petru a eșit cu ei, și unii din frații cei din Ioppi au mers cu dânsul.

24. Și în ceealaltă zi au intrat în Chesariea. Iar Cornilie era așteptându-i pre ei, chemându-i și împreună rudeniile sale și prietenii cei iubiți.

25. Și a fost când eră să între Petru, l-a întâmpinat Cornilie, și căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Iar Petru l-a ridicat pre el, zicând: Scoală; și eu însumi om sânt.

27. Și vorbind cu el, a intrat, și a aflat pre mulți carii se adunaseră.

28. Și a zis către ei: Voi știți că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească, sau să se apropie către cel de alt neam; și mie Dumnezeu mi-a arătat ca pre nici

28. Ioan 4, 9.

un om să nu zic spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, și fără îndoire am venit, fiind chemat; deci vă întreb pentruce pricină m'ați chemat?

30. Și Cornilie a zis: Din ziua a patra până în ceasul acesta eram postindu-mă; și întru al nouălea ceas rugându-mă în casa mea, și iată, un bărbat a stăut înaintea mea în haină luminată.

31. Și a zis, Cornilie: auzitu-ți-s'a rugăciunea ta, și milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimete dar în Ioppi, și cheamă pre Simon, ce se numește Petru; acesta găzduște în casa lui Simon curălarul lângă mare; care, dacă va veni va spune ție.

33. Deci numai decât am trimis la tine; și tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toți înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sunt poruncite ție dela Dumnezeu.

34. Și deschizând Petru gura, a zis: Cu adevărat cunosc

34. A doua Leg. 10, 11; Iov. 34, 19; Rom. 2, 11; I Petr. 1, 11.

că Dumnezeu nu este fățarnic:

35. Ci în tot neamul, ceea ce se teme de el și face dreptate, priimit este la dânsul.

36. Cuvântul care l-a trimis Dumnezeu fiilor lui Israel, bine vestind pace prin Iisus Hristos: (acesta este al tuturor Domn:)

37. Voi știți cuvântul că s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care l-a propovedit Ioan;

38. Pre Iisus cel din Nazaret cum l-a uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere: care a umblat bine făcând, și vindecând pre toți cei impresurați de diavolul; că Dumnezeu eră cu dânsul.

39. Și noi suntem marturii tutulor care le-a făcut și în ținutul Iudeilor, și în Ierusalim; precare l-au omorât spânzurându-l pre lemn.

40. Pre acesta Dumnezeu l-a înviat a treia zi, și l-a dat să se facă arătat.

41. Nu la tot norodul, ci nouă marturilor celor mai în-

36. Mat. 28, 18; Rom. 10, 9.
37. Mat. 4, 12. 38. Ps. 44, 8; Is. 61, 1. 40. c. 3, 15, 26. 41. Ioan 15, 27; 20, 19, 26.

inte. rânduiți dela Dumnezeu carii am mâncat și am băut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42. Și a poruncit nouă să propoveduim norodului, și să mărturisim că el este cel rânduit dela Dumnezeu Judecătorul viilor și al morților.

43. De acesta toți prorocii mărturisesc, că ertare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede întru dânsul.

44. Încă grăind Petru cuvintele acestea, a căzut Duhul Sfânt preste toți cei ce auziau cuvântul.

45. Și s'au spăimântat credincioșii cei din tăerea împrejur, câți veniseră cu Petru, căci și preste Neamuri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.

46. Pentru că îi auziau pre ei grăind în limbi, și mărind pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru.

47. Au doară poate cineva a opri apa, ca să nu se boteze aceștia, cari au luat Duhul Sfânt ca și noi?

48. Și le-a poruncit lor să

42. II Tim. 4, 1. 43. Is. 53, 5, 6; Ier. 31, 34; Ez. 34, 16; Dan. 9, 24; Os. 1, 7 și 13, 14; Mih. 7, 18.
45. Is. 60, 5. 48. Ioan 4, 40.

se boteze întru numele Domnului. Atunci l-au rugat pre el să petreacă la dâșii câte-va zile.

CAPITOLUL XI.

Petru dă samă înaintea Apostolilor despre botezul lui Cornilie. Varnava trimis în Antiohia. Prorocia lui Agav despre foamete. Trimiterile de ajutoare la Ierusalim.

Și au auzit apostolii și frații carii erau în Iudeea, că și Neamurile au priimit cuvântul Dumnezeu.

2. Și când s'au suit Petru în Ierusalim, se priciau cu el cei din tăerea împrejur.

3. Zicând: Căci către bărbați netăeți împrejur ai intrat, și ai mâncat cu ei.

4. Și începând Petru le-a spus lor pre rând zicând:

5. Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă; și am văzut întru uimirea minții, vedenie: Pogorându-se un vas ca o masă mare de pânză, de patru colțuri slobozindu-se din cer; și a venit până la mine;

6. În care căutând, luam samă, și am văzut cele câte cu patru picioare ale pământ-

tului, și fiarele și cele ce se târăsc, și paserile cerului.

7. Și am auzit glas zicând mie: Sculându-te Petre, junghie și mănâncă.

8. Și am zis: Nici de cum, Doamne; că tot ce este spurcat sau necurat niciodată n'a intrat în gura mea.

9. Și mi-a răspuns mie glasul al doilea rând din cer, zicând: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le spurcă.

10. Și aceasta s'a făcut de trei ori; și iarăși s'a ridicat toate la cer.

11. Și iată, îndată trei oameni veniră la casa în care eram, trimiși dela Chesariea la mine.

12. Și mi-a zis mie Duhul să merg împreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șease frați, și am intrat în casa bărbatului;

13. Și a vestit nouă cum a văzut pre inger în casa lui stând și zicând lui: Trimete la Ioppi bărbați, și chieamă pre Simon, cel ce se numește Petru;

14. Care va grăi către tine

XI. 1. Efes. 3, 1. 5. c. 10, 10.

8. Levit. 11, 1. 11. c. 10, 14.

graiuri, întru care te vei mântui, tu și toată casa ta.

15. Și când am început eu a grăi, a căzut Duhul Sfânt preste ei, ca și preste noi întru început.

16. Și mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, cum a zis: Ioan a botezat cu apă; iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt.

17. Deci dacă a dat lor Dumnezeu întocma darul, ca și nouă, crezând întru Domnul Iisus Hristos; dar eu ce puternic eram, să opresc pre Dumnezeu.

18. Și auzind acestea, au încetat, și slăviau pre Dumnezeu, zicând: Și Neamurilor dar a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

19. Deci cei ce s'au risipit pentru turburarea ce s'a făcut pentru Ștefan, au trecut până la Finichia, și la Chipru și la Antiohia, nimului grăind cuvântul fără numai ludeilor.

20. Și erau unii dintru ei bărbați Chipriani și Chirineni, carii intrând în Antiohia gră-

iau către Elini, bine-vestind pre Domnul Iisus.

21. Și eră mâna Domnului cu ei; și mult număr crezând, s'au întors la Domnul.

22. Și s'a auzit cuvântul pentru dânșii în urechile bisericei celei din Ierusalim; și au trimis pre Varnavă, să meargă până la Antiohia.

23. Care mergând și văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemnă pre toți ca întru voința inimei să petreacă întru Domnul.

24. Căci eră bărbat bun, și plin de Duhul Slânt și de credință; și s'a adaos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava în Tars să caute pre Savlu;

26. Și aflându'l, l-a dus în Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit întâiu în Antiohia ucenicii creștini.

27. Iar în zilele acelea s'au pogorît din Ierusalim proroci în Antiohia.

28. Și sculându-se unul

15. c. 2, 4 și 10, 44. 16. c. 1, 5; Mat. 3, 14. 19. c. 8, 1.

21. c. 2, 41. 23. c. 13, 48. 24. c. 5, 8. 26. Gal. 2, 11. 27. c. 15, 32. 28. c. 21, 10.

dintru dânșii anume Agav, însemnă prin duhul că foamete mare va să fie în toată lumea; care a și fost în zilele lui Claudie Chesarul.

29. Iar ucenicii, dupre cum cine aveă, au așezat fie-care din ei a trimete spre slujbă fraților celor ce locuiau în Iudeea;

30. Care au și făcut, trimetând la cei bătrâni prin mâna lui Varnava și a lui Savlu.

CAPITOLUL XII.

Irod ucide pe Iacov și prinde pe Petru. Scăparea lui prin minune din închisoare. Pedepsa strejarilor. Moartea îngrozitoare a lui Irod.

Și în vremea aceea pus-a Irod împăratul mânilor ca să facă rău unora din cei din biserică.

2. Și a ucis pre Iacov frațele lui Ioan, cu sabia.

3. Și văzând că plăcut este Iudeilor, a adaos a prinde și pre Petru. (Și erau zilele azimelor).

4. Pre care și prinzându'l l-a băgat în temniță, dându-l la patru căpitenii câte cu pa-

29. Rom. 15, 26. 30. c. 12, 25. XII. 1. c. 4, 2. 4. c. 16, 24, s.

tru ostași ca să-l păzească pre el; vrând după Paști să-l scoată la norod.

5. Deci Petru se păzia în temniță; iar rugăciune se făcea neîncetat dela biserică către Dumnezeu pentru dânsul.

6. Și când vreă să-l scoată pre el Irod, în noaptea aceea eră Petru dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri; și păzitorii înaintea ușei păziau temnița.

7. Și, iată, îngerul Domnului a venit, și lumină a strălucit în casă; și lovind în coaste pre Petru, l-a deșteptat pre el, zicând: Scoală-te curând. Și au căzut lanțurile din mâinile lui.

8. Și a zis îngerul către el: Încinge-te, și te încalță cu încălțămintele tale. Și a făcut așa. Și a zis lui: Imbracă-te în haina ta, și vino după mine.

9. Și eșind mergea după el; și nu știă că este adevărat ceea ce se făcea prin înger; ci i se părea că vedenie vede.

10. Și trecând streaja cea d'întâi și cea a doua, au venit la poarta cea de fer ce duce în cetate; care singură s'a deschis lor; și eșind, au trecut

o uliță; și îndată s'a dus în-
gerul dela el.

11. Și Petru venindu-și în-
tru sine, a zis: Acum știu cu
adevărat, că a trimes Dom-
nul pre îngerul său, și m'a
scos din mâna lui Irod, și din
toată așteptarea norodului Iu-
deilor.

12. Și luând aminte, a ve-
nit la casa Mariei maicei lui
Ioan, ce se cheamă Marco;
unde erau mulți adunați și fă-
când rugăciune.

13. Și bătând Petru în ușa
porței, a mers o slujnică să
asculte, anume Rodi.

14. Și cunoscând glasul lui
Petru, de bucurie n'a deschis
ușa, ci alergând în lăuntru a
spus că Petru stă înaintea
porței.

15. Iar ei au zis către dânsa:
Au ai nebunit? Iar ea întăria
că este așa. Iar ei ziceau: In-
gerul lui este.

16. Iar Petru nu încetă bă-
tând; și deschizându-i, l-au vă-
zut pre el, și s'au spăimântat.

17. Și făcându-le cu mâna
să tacă, le-a povestit lor în
ce chip Domnul l-a scos pre
el din temniță. Și a zis: Spu-

neți lui Iacov și fraților ace-
tea. Și eșind, s'a dus într'alt
loc.

18. Și făcându-se ziua, nu
puțină turburare eră între slu-
jitori, oare ce să se fi făcut
Petru.

19. Iar Irod cerându-l pre
el, și neaflându-l, cercetând
pre străjări, a poruncit să-i o-
moare. Și pogorând dela Iu-
deea la Chesariea petrecea a-
colo.

20. Și eră Irod mânios pre
cei din Tir și pre Sidoneni;
și toți d'împreună venise la
el, și plecând pre Vlast care
eră preste cămara împăratu-
lui, cereau pace; pentru că se
hrăniă țara lor din pământul
împărătesc.

21. Iar într'o zi rânduită I-
rod îmbrăcându-se în haină
împărătească, și șezând la di-
van, grăia către dânsii.

22. Iar norodul strigă: Glas
dumnezeesc, și nu omenesc.

23. Și îndată l-a lovit pre
el îngerul Domnului, pentru
căci n'a dat lui Dumnezeu
slava; și făcându-se mâncat
de vermi, a murit.

20. III Imp. 5, 11; Is. 27, 17.
23. Dan. 5, 20.

12. c. 15, 37.

24. Iar cuvântul lui Dum-
nezeu crește și se înmulție.

25. Iar Varnava și Savlu
s'au întors din Ierusalim la
Antiohia după ce au împlinit
slujba, luând împreună cu
sine și pre Ioan, cel ce se chie-
mă Marco.

CAPITOLUL XIII.

*Trimiterea lui Varnava și Pavel la
propovăduire. La Chipru ceartă pe
Elima Vrajitorul. Cuvântările lui
Pavel despre Hristos și vestirea
Evangeliei la Neamuri.*

Și erau oare-carii la biserica
cea din Antiohia, proroci și
învățători; Varnava și Simon
ce se cheama Nigher, și Lu-
chie Chirineanul, și Manain,
care eră crescut împreună cu
tetrarhul Irod, și Savlu.

2. Și slujind ei Domnului,
și postindu-se, a zis Duhul
Sfânt: Osebiți mie pre Var-
nava și pre Savlu la lucrul
la care i-am chemat pre ei.

3. Atunci postind și rugân-
du-se, și puindu-și pre ei mâ-
nile, i-au slobozit.

4. Deci aceștia, trimeși fi-

ind de Duhul Sfânt, s'au po-
gorit în Selevchia: și de a-
colo au mers cu corabia la
Chipru.

5. Și venind în Salami,
vestiau cuvântul lui Dumne-
zeu în sinagogurile Iudeilor;
și aveau și pre Ioan slugă.

6. Și străbătând ostrovul
până la Paf, au aflat pre oare-
care vrăjitor, proroc mincinos
Iudeu, căruia eră numele Var-
iisus.

7. Care eră împreună cu
dregătorul Serghie Pavel, bărbat
înțelept; acesta chemând
pre Varnava și pre Savlu,
poftia să auză cuvântul lui
Dumnezeu.

8. Iar Elima vrăjitorul (că
așa se tâlcuește numele lui)
stă împotrivă, căutând să în-
toarcă pre dregătorul dela
credință.

9. Iar Savlu (cel ce se zice
și Pavel), umplându-se de
Duh Sfânt, și căutând la el,

10. A zis: O plinule de toată
viclenia și de toată răutatea,
fiul diavolului, vrăjmaș a toa-
tă dreptatea, nu vei încetă

5. c. 12, 12 și 25. 8. Eșir. 7, 11;
II Tim. 3, 8. 10. A doua Leg. 13,
13; Mat. 13, 35.

24. c. 6, 7; Is. 55, 11. 25. c. 11, 29.
XIII. 3. c. 14, 23.

răsvrătind căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, mâna Domnului preste tine, și vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Și îndată a căzut preste el ceață și întunec; și umblând împrejur căută povătuitori.

12. Atunci văzând dregătorul ceea ce s'a făcut, a crezut, mirându-se de învățătura Domnului.

13. Și purcezând dela Pavel și cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărțindu-se de dânsii s'a întors în Ierusalim.

14. Iar ei trecând din Perghia, au venit în Antiohia Pisidiei, și intrând în sinagoga în ziua sâmbetei, au șezut.

15. Și după cetirea legii și a prorocilor, au trimes mai marii sinagogei la ei, zicându-le: Bărbați, frați, de este întru voi cuvânt de mângâiere către norod, grăiți.

16. Și sculându-se Pavel, și făcându-le cu mâna, a zis: Bărbați Israiliteni, și carii vă

temeți de Dumnezeu, ascultați.

17. Dumnezeuul norodului acestuia al lui Israil a ales pre părinții noștri, și pre norod l-a înălțat când eră nmerenic în pământul Eghiptului, și cu braț înalt i-a scos pre ei dintr'însul.

18. Și ca la o vreme de patruzeci de ani a răbdat năravurile lor în pustie.

19. Și pierzând neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le-a dat lor întru moștenire pământul lor.

20. Și după acestea, ca la patrusute și cincizeci de ani le-a dat lor judecători, până la Samuil prorocul.

21. Și după aceea au cerut împărat; și le-a dat Dumnezeu lor pre Saul feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin, ani patruzeci.

22. Și schimbându-l pre el, le-a ridicat lor pre David să fie împărat; pentru care a și zis, mărturisindu-l: Aflat-am pre David al lui Iesse, bărbat dupre inima mea, care va face toate voile mele.

21. I Imp. 10, 21, s. 22. I Imp. 16, 12, s.

15. c. 15, 21. 16. c. 19, 33.

23. Din sămânța acestuia Dumnezeu dupre făgăduință a ridicat lui Israil Mântuitor, pre Iisus.

24. Mai înainte propoveduind Ioan înaintea feței venirii lui botezul pocăinței la tot norodul lui Israil.

25. Iar dacă și-a împlinit Ioan călătoria, zicea: Cine mă socotiți a fi? Nu sânt eu. Ci iată, vine după mine, căruia nu sânt vrednic încălțămintele picioarelor a dezlegă.

26. Bărbați, frați, fiii neamului lui Avraam, și carii întru voi se tem de Dumnezeu, vouă cuvântul mântuirii acesteia s'a trimes.

27. Pentrucă cei ce locuesc în Ierusalim, și boierii lor, pre acesta necunoscându-l, și glasurele prorocilor cele ce în toate sâmbetele se cetesc, judecând, au plinit.

28. Și nici o vină de moarte aflând, au cerut dela Pilat să-l omoare pre el.

29. Și dacă au săvârșit toate

23. Is. 11, 1; Ps. 88, 21.

24. Mat. 3, 1. 25. Ioan 1, 20.

26. Rom. 1, 16. 27. c. 3, 17. Ioan 16, 8. 28. Mat. 27, 22, s.; Marc. 15, 12, s.; Luc. 23, 23; Ioan 19, 6.

29. Mat. 27, 59.

cele ce erau pentru el scrise, pogorându-l de prelemn, l-au pus în mormânt.

30. Iar Dumnezeu l-a sculat pre el din morți:

31. Care s'a arătat în zile multe celor ce s'au suit împreună cu dânsul din Galileea în Ierusalim, carii sânt lui mărturii către norod.

32. Și noi binevestim vouă făgăduința cea făcută către părinți.

33. Că pre aceea Dumnezeu o a plinit noua fiilor acelora, înviind pre Iisus; precum și în psalmul al doilea scris este: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut pre tine,

34. Iar cum că l-a înviat pre el din morți, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, așa a zis: Voiu dă vouă cele cuvioase ale lui David, cele credincioase.

35. Drept aceea și într'alt loc zice: Nu vei dă pre Cel Cuvios al tău să vadă stricăciune.

36. Pentrucă David în neamul său slujind sfatului lui

30. c. 3, 15; Marc. 16, 6.

31. Ioan 20, 19, 26. 32. Fac. 3, 15 și 12, 3. 33. Evr. 1, 5. 34. Is. 55, 3.

35. Ps. 19, 10. 36. c. 2, 29.

Dumnezeu, a adormit, și s'a adaos lângă părinții săi, și a văzut stricăciune.

37. Iar pre care Dumnezeu l-a înviat, n'a văzut stricăciune.

38. Deci cunoscut să fie vouă, bărbați, frați, că prin aceasta, ertarea păcatelor vouă se vestește;

39. Și despre toate cele ce n'ați putut în legea lui Moisi să vă îndreptați, întru acesta tot cela ce crede se îndreptează.

40. Socotiți dar, ca să nu vie asupra voastră ce s'a zis prin proroci:

41. Vedeți, cei nebăgători de seamă, și vă mirați, și vă stingeți; că lucru lucrez eu în zilele voastre, lucru căruia nu veți crede, de va povesti cineva vouă.

42. Și eșind ei din sinagoga ludeilor, i-au rugat Neamurile ca în sâmbăta cea viitoare să li se grăească lor graiurile acestea.

43. Și împrăștiindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din

nemernicii cei cucernici au mers după Pavel și după Varnava: carii grăind lor, îi îndemneau pre ei să rămăe întru darul lui Dumnezeu.

44. Iar în cealaltă sâmbătă mai toată cetatea s'a adunat să audă cuvântul lui Dumnezeu.

45. Și văzând Iudeii noroadele, s'au umplut de pismă, și stă împotriva celor ce se grăiau de Pavel, împotrindu-se și hulind.

46. Iar Pavel și Varnava îndrăznind au zis: Vouă întâiu eră cu cuviință a se grăi cuvântul lui Dumnezeu; iar de vreme ce îl lepădați pre el, și nevrednici pre voi vă judecați de viața cea veșnică, iată, ne întorcem la Neamuri.

47. Că așa ne-a poruncit nouă Domnul: Pusu-te-am pre tine spre lumină Neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului.

48. Și auzind Neamurile se bucurau, și slăviau cuvântul Domnului: și au crezut căți

38. Luc. 24, 47. 39. Rom. 8, 4.

40. Avac. 1, 5.

43. c. 11, 23 și 14, 22.

46. Mat. 10, 6.

47. Is. 42, 6; Luc. 2, 32.

48. Rom. 8, 29.

erau rânduiți spre vieță veșnică.

49. Și se purtă cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au invitat pre femeile cele cucernice și de cinste, și pre cei de frunte ai cetăței și au ridicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava, și i-au scos pre ei din hotarele lor.

51. Iar ei scuturând praful picioarelor sale asupra lor, au venit în Iconia.

52. Iar ucenicii se umpleau de bucurie, și de Duhul Sfânt.

CAPITOLUL XIV.

Pavel în Iconia și Licaonia. Vindecarea unui schiop în Listra. Insuflirea mulțimei pentru Pavel și Varnava. Furia Iudeilor. Întoarcerea în Antiohia.

Și a fost în Iconia, de au intrat ei d'împreună în sinagoga ludeilor, și așa au grăit, cât au crezut din Iudei și din Ellini mulțime multă.

2. Iar Iudeii cei ce nu credeau au ridicat și au răsvrătit sufletele Neamurilor asupra fraților.

3. Deci multă vreme au zăbăvit cu îndrăzneală grăind întru Domnul, cela ce mărturisiă cuvântul darului său, dând semne și minuni a se face prin mâinile lor.

4. Și s'a împărțit mulțimea cetăței? și unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.

5. Și dacă s'a făcut pornirea Neamurilor și a ludeilor împreună cu boierii lor, ca să-i ocărăască și să-i ucidă cu pietre pre ei,

6. Înțelegând au fugit la cetățile Licaoniei, la Listra și la Dervi, și în ținutul de prin prejur.

7. Și acolo erau binevestind.

8. Un bărbat oare-care în Listra, neputincios la picioare, sedeă, schiop din pântecel maicei sale fiind, care niciodată n'a fost umblat.

9. Acesta ascultă pre Pavel când grăia: care căutând la el, și văzând că are credință a se mântui,

10. A zis cu mare glas: Scoală pre picioarele tale drept. Și a sărit și umblă.

11. Iar noroadele văzând

51. c. 18, 6; Mat. 10, 14.

XIV. 3. c. 19, 11. 5. II Tim. 3, 14. 6. c. 8, 1. 7. c. 11, 20. 8. c. 3, 2.

ceea ce a făcut Pavel, au ridicat glasul lor, Licaonește zicând: Dumnezeii, asemănându-se oamenilor, s'au pogorît către noi.

12. Și numiau pre Varnava, Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el eră povățuitorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Dia, celui ce eră înaintea cetății lor, tauri și cununi înaintea porților aducând, împreună cu noroadele vreă să le facă jertvă.

14. Și auzind apostolii, Varnava și Pavel, rumpându-și hainele lor, au sărit în norod, strigând:

15. Și zicând: Bărbați, căci faceți acestea? Și noi oameni sântem asemenea pătimiși ca voi, carii binevestim vouă, ca să vă întoarceți dela aceste deșerte spre Dumnezeul cel viu, carele a făcut cerul și pământul, și marea, și toate cele ce sânt într'insele:

16. Care întru neamurile cele trecute a lăsat toate limbele să umble în căile lor.

17. Inșă nu s'a lăsat pre

15. c. 10, 30; Ps. 145, 5; Apoc. 14, 7. 16. c. 17, 30; Ps. 80, 13.
17. Ps. 146, 8; Ier. 5, 24.

sine nemărturisit, că bine făcând, din cer a dat nouă ploii, și timpuri roditoare umplând de hrană și de veselie inimile noastre.

18. Și acestea zicând, abia au potolit pre noroade, ca să nu le jertvească lor.

19. Și au venit dela Antiohia și Iconia Iudei, și îndemnând pre noroade, și cu pietre lovind pre Pavel, l-au tras afară din cetate gândind că a murit.

20. Iar încungjurându-l pre el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate: și a doua zi a eșit împreună cu Varnava în Dervi.

21. Și binevestind cetății aceleia, și învățând pre mulți, s'au întors în Listra, și în Iconia, și în Antiohia.

22. Întărind sufletele ucenicilor, și rugându-i să rămăe în credință, și cum că prin multe necazuri se cade nouă a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le lor preoți pre la biserici, rugându-se cu posturi, i-au încre-

19. II Cor. 11, 25; II Tim. 3, 11.
22. Mat. 10, 38. 23. Tit. 1, 5.

dințat pre ei Domnului întru care au crezut.

24. Și trecând Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și grăind în Perghia cuvântul, s'au pogorît în Attalia:

26. Și de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau dați darului lui Dumnezeu, spre lucrul care l-au împlinit.

27. Și viind, și adunând biserică, au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei, și cum că a deschis Neamurilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo vreme nu puțină împreună cu ucenicii.

CAPITOLUL XV.

Apostolii hotărâse a nu se tăia împrejur creștinii dintr-neamuri și ce anume se păzească. Călătoresc din nou. Pavel și Varnava la neamuri. Neînțelegerea pentru Ioan Marcu.

Și oare-carii pogorându-se din Iudeea învățau pre frați, că: De nu vă veți tăia împrejur dupre obiceiul lui Moisi, nu veți putea să vă mântuiți.

2. Deci făcându-se pricire

27. c. 15, 4; I Cor. 16, 9.
XV. 1. Gal. 5, 2. 2. c. 11, 30.

și întrebare nu puțină de către Pavel și Varnava împotriva aceloră, au rânduit să se sue Pavel și Varnava și alții oare-carii dintru ei, la apostoli și la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceasta.

3. Deci ei trimeși fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria, povestind de întoarcerea Neamurilor: și făceau bucurie mare tuturor fraților.

4. Și dacă au venit în Ierusalim, au fost primiți de biserică, și de apostoli și de bătrâni, și au vestit câte a făcut Dumnezeu cu dânșii.

5. Iară s'au sculat oare-carii din cei din eresul Fariseilor carii crezuse, zicând: Că trebuie a-i tăia împrejur pre ei, și a le porunci să păzească legea lui Moisi.

6. Și s'au adunat apostolii și bătrânii să vadă de cuvântul acesta.

7. Și multă întrebare făcându-se, sculându-se Petru a zis către ei: Bărbați, frați, voi știți că din zilele cele mai d'înainte Dumnezeu întru noi a ales, ca prin gura mea să audă

4. c. 14, 27. 7. c. 11, 18.

Neamurile cuvântul evangheliei și să creadă.

8. Și cunoscătorul de inimi, Dumnezeu le-a mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt, ca și nouă;

9. Și nimic n'a osebit între noi și între ei, cu credința curățind inimele lor.

10. Acum dar ce ispițiți pre Dumnezeu, a pune jug preste cerbicea ucenicilor, care nici părinții noștri, nici noi n'am putut să-l purtăm?

11. Ci prin darul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui, ca și aceia.

12. Și a tăcut toată mulțimea, și ascultă pre Varnava și pre Pavel, carii povestiau câte a făcut Dumnezeu semne și minuni întru Neamuri printr'înșii.

13. Iar dacă au tăcut ei, a răspuns Iacov, zicând: Bărbați, frați, ascultați-mă pre mine:

14. Simeon a spus cum întâiu Dumnezeu a socotit să ia

din Neamuri norod întru numele lui.

15. Și cu aceasta se întocmesc cuvintele prorocilor: după cum este scris:

16. După acestea mă voi întoarce, și voi zidi cortul lui David cel căzut; și cele surpate ale lui iarăși le voi zidi, și voi ridica pre el:

17. Ca să caute ceilalți din oameni pre Domnul, și toate Neamurile preste care s'a chemat numele meu preste ei, zice Domnul, cela ce face acestea toate.

18. Cunoscute din veac sânt la Dumnezeu toate lucrurile lui.

19. Pentru aceea eu judec, a nu supăra pre cei ce din Neamuri se întorc la Dumnezeu:

20. Ci a le scrie lor, ca să se ferească de pângăriciunile idolilor, și de curvie și de sugrumat, și de sânge.

21. Pentrucă Moisi din neamurile cele de demult, are în toate cetățile pre cei ce îl propoveduesc pre el, cetindu-se

9. c. 10, 34. 10. Mat. 23, 4.

11. Efes 2, 4, 8. 12. c. 11, 18.

14. c. 10, 44.

16. Amos. 9, 11. 20. Lev. 3, 17.

21. c. 13, 15.

în sinagoguri în toată samăta.

22. Atunci s'a părut apostolilor și bătrânilor împreună cu toată adunarea, ca, alegând bărbați dintru ei, să-i trimeată la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se, chieamă Varsava, și pre Sila, bărbați povățuitori întru frați:

23. Scriind prin mâinile lor acestea: Apostolii și bătrânii și frații, celor dela Antiohia și Siria și Chilichia frați, celor ce sânt din Neamuri, să se bucure.

24. De vreme ce am auzit că oare-carii dintre noi eșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, zicând: Să vă tăeți împrejur, și să păziți legea, căroră noi n'am poruncit:

25. Părutu-s'a nouă carii ne-am adunat cu un suflet, ca, alegând bărbați, să-i trimetem către voi împreună cu cei iubiți ai noștri Varnava și Pavel.

26. Oameni, carii și-au dat sufletele lor pentru numele

Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimes pre Iuda și pre Sila, carii și ei cu cuvântul vor vesti acesteși.

28. Pentrucă s'a părut Sfântului Duh, și nouă, că mai mult nici o greutate să se pue preste voi, afară de cele de nevoie, acestea:

29. A vă feri de cele jertfite idolilor, și de sânge, și de sugrumat, și de curvie: de care de vă veți păzi pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.

30. Deci aceștia slobozindu-se, au venit la Antiohia: și adunând mulțimea, au dat cartea:

31. Și cetindu-o, s'au bucurat pentru mângâiere.

32. Și Iuda și Sila, și ei proroci fiind, prin cuvânt mult au mângâieat pre frați și i-au întărit.

33. Și făcând acolo câtăva vreme, s'au slobozit cu pace dela frați către apostoli.

34. Iar lui Sila i s'a părut să rămâe acolo.

35. Iar Pavel și Varnava se zăbăviau în Antiohia, în-

24. c. 20, 30; Gal. 1, 7.

31. c. 13, 48. 32. c. 11, 27 și 13, 1.

vătănd și binevestind împreună și cu alți mulți cuvântul Domnului.

36. Iar după câteva zile a zis Pavel către Varnava: In-torcându-ne, să cercetăm pre frații noștri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvântul Domnului, cum petrec.

37. Și Varnava voiă să ia împreună pre Ioan, ce se chie-mă Marcu.

38. Iar Pavel zicea că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu dâ-șii la lucru, să nu-l ia im-preună.

39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între dâșii cât s'au despărțit ei unul de al-tul: și Varnava, luând pre Marcu, a mers cu corabia în Chipru;

40. Iar Pavel alegând pre Sila s'a dus, dându-se daru-lui lui Dumnezeu de către trați.

41. Și trecea prin Siria și Chilichia, întărind bisericile.

CAPITOLUL XVI.

Pavel în Macedonia. Propovăduirea, minunile și suferințele lui.

Și a sosit în Dervi și în Lis-tra; și iată, un ucenic oare-care eră acolo, anume Timo-tei, fiul unei femei ludee cre-dincioase; iar tatăl lui, Elin:

2. Care se mărturisiă de frații cei ce erau în Listra și Iconia.

3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luându-l-l-a tăiat împrejur pre el pentru ludeii cei ce erau în locurile acelea: pentrucă știau toți pre tatăl lui că eră Ellin.

4. Și cum treceau prin ce-tăți, le dă învățătură să pă-zească dogmele cele rânduite de apostoli și de bătrânii cei din Ierusalim.

5. Deci bisericile se întă-riau cu credința, și prisosiau cu numărul în toate zilele.

6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, fiind opriți de Sfântul Duh a grăi cuvântul în Asia.

7. Venind spre Misia, se

XVI. 1. c. 19, 22. 2. c. 6, 3 și 10, 22. 6. c. 18, 23.

38. c. 13, 13.

ispitiau a merge spre Vitinia: și nu i-a lăsat pre ei Duhul.

8. Și trecând Misia, s'au pogorit în Troada.

9. Și vedenie noaptea s'a arătat lui Pavel: Un bărbat Machedonean eră stând, ru-gându-l pre el, și zicând: Tre-când în Machedonia, ajută-ne nouă.

10. Iar dacă a văzut vide-nia, îndată am cercat să eșim în Machedonia, socotind că ne chieamă pre noi Domnul să le bine-vestim lor.

11. Drept aceea pornind de la Troada, am mers drept la Samotrachi, și a două zi la Neapoli;

12. Și de acolo la Filippi, care este cetatea cea d'întai a părței acesteia a Machedo-niei, colonie; și eram într'a-ceastă cetate petrecând câte-va zile.

13. Și în ziua sâmbetelor am eșit afară din cetate lângă râu, unde se obișnuia a fi ru-găciune; și șezând, grăiam fe-meilor celor ce se adunaseră.

14. Și o femeie anume Li-dia, care vindea pânze mo-

horâte, din cetatea Tiatirilor, cinstind pre Dumnezeu, as-cultă: căreia Domnul a deș-chis inima ca să iee aminte la cele ce se grăiau de Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea, și casa ei, s'a rugat zicând: De m'ați judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, in-trând în casa mea, rămâneți. Și ne-a silit pre noi.

16. Și a fost când mergeam noi la rugăciune, oare-care slujnică având duh pitonicesc ne-a întimpinat pre noi, care dobândă multă dă stăpânilor ei, vrăjind:

17. Aceasta urmând lui Pa-vel și nouă, strigă, zicând: Acești oameni robii lui Dum-nezeu celui de sus sânt, carii vestesc vouă calea mântuirii.

18. Și aceasta făcea în mul-te zile. Iar supărându-se Pa-vel și întorcându-se a zis du-hului: Poruncescu'ti fie întru numele lui Iisus Hristos, să eși dintr'însa. Și a eșit într'a-cel ceas.

19. Și văzând stăpânii ei, că s'a dus nădejdea căștigu-lui lor, prinzând pre Pavel și

8. c. 20, 6; II Cor. 2, 12; II Tim. 4, 16.

17. Marc. 1, 24, 34. 18. Marc. 16, 17.

pre Sila, i-au dus în târg la cei mai mari.

20. Și ducându-i pre ei la voievozi, au zis: Acești oameni turbură cetatea noastră, ludei fiind,

21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod nouă a le primi, nici a le face, Romani fiind noi.

22. Și s'a ridicat norodul asupra lor; și voievozii rum-pându-le lor hainele, au poruncit să-i bată cu toiage.

23. Și multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniță, poruncind temnicerului prea bine să-i păziască pre ei:

24. Care, poruncă ca aceea luând, i-a pus pre ei în temnița cea mai din lăuntru, și picioarele lor le-a băgat în gros.

25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugându-se, lăudau pre Dumnezeu; și îi auziau pre dâșii cei legați.

26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cât s'au clătit temelile temniței; și numai decât s'au deschis toate

20. c. 17, 8. 22. II Cor. 11, 25; Filip. 1, 30; I Tess. 2, 2.

25. c. 4, 31; 5, 41.

ușile, și legăturile tuturor s'au dezlegat.

27. Și deșteptându-se temnicerul, și văzând deschise ușile temniței, scoțând sabia, vreă să se omoare, socotind că au scăpat cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Nimic rău să nu îți faci ție: că toți săn-tem aici.

29. Și cerând lumânare, a sărit în lăuntru, și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila,

30. Și scoțându-i pre ei afară, a zis, Domnilor: ce mi se cade să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar ei au zis: Crede întru Domnul Iisus Hristos, și te vei mântui, tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului, și tuturor celor din casa lui.

33. Și luându-i pre ei într'acel ceas al nopții, i-a spălat de rane; și s'a botezat el și ai lui toți îndatăși.

34. Și ducându-i pre ei în casa sa, le-a pus masă, și s'a bucurat cu toată casa sa crezând întru Dumnezeu.

31. Ioan 3, 16. 34. Luc. 5, 29.

35. Și făcându-se ziuă, au trimis voievozii pre purtătorii de toege, zicând: Slobози pre oamenii aceia.

36. Și a spus temnicerul cuvintele acestea către Pavel că au trimis voievozii ca să vă slobosiți: acum dar ești, și mergeți cu pace.

37. Iar Pavel a zis către ei: După ce ne-au bătut pre noi înaintea norodului fără de judecată, oameni romani fiind, ne-au pus în temniță; și acum pre ascuns ne scot pre noi? că nu este așa; ci să vie ei să ne scoată.

38. Și au vestit voievozilor purtătorii de toege graiurile acestea; și s'au temut auzind că Romani sânt.

39. Și venind s'au rugat lor, și scoțându-i îi postiau să iasă din cetate.

40. Și eșind din temniță, au intrat în casa Lidiei; și văzând pre frați, i-au mângâiat pre ei, și au eșit.

39. Mat. 8, 39.

CAPITOLUL XVII.

Turburarea din Tesalonic din pricina propoveduirii lui Pavel. El trece în Vereea și apoi în Atena. Cuvântarea lui Pavel înaintea Arcopagului.

Și trecând prin Amfipoli și Apollonia, au venit în Tesalonic, unde era sinagoga ludeilor;

2. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei, și în trei sâmbete s'a întrebat cu ei din scripturi.

3. Dovedind și arătându-le, că se cădea lui Hristos să pătimească, și să învieze din morți; și cum că acesta este Hristos Iisus, pre care eu vestesc vouă.

4. Și unii dintr'înșii au crezut și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; și mulțime multă din Ellinii cei cucernici, și din femeile cele de frunte nu puțin.

5. Iar ludeii cei necredincioși, umplându-se de pismă, și luând lăngă ei pre niște oameni răi din cei proști, și făcând gloată, au întărâtat cetatea, și năvălind asupra ca-

XVII. 1. I Tess. 2, 2. 3. Luc. 24, 27, 45.

sei lui Iason, căutau să-i scoată pre ei la norod.

6. Și neaflându-i pre ei, trăgeau pre Iason și pre unii din frați la mai marii cetăței, strigând: că cei ce au turburat toată lumea, aceștia și aici au venit;

7. Pre carii i-a priimit Iason; și aceștia toți împotriva rândueleur Chesarului fac, zicând că este alt împărat, Iisus.

8. Și au turburat pre norod și pre mai marii cetăței, carii auziau acestea.

9. Și luând multe dela Iason și dela ceilalți, i-au slobozit pre ei.

10. Și frații îndată noaptea au trimis pre Pavel și pre Sila la Veria; carii mergând, au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Și aceștia erau mai de bun neam decât cei din Tesalonic, carii au priimit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele cercând scripturile de sânt acestea așa.

12. Mulți dar dintru dânșii au crezut; și din femeile Eli-

nilor cele de cinste, și din bărbați, nu puțini.

13. Și dacă au înțeles Iudeii cei din Tesalonic că și în Veria s'a vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, turburând no-
roadele.

14. Și îndată atunci frații au trimis pre Pavel să meargă spre mare; și au rămas Sila și Timotei acolo.

15. Iar cei ce grijiau să scape pre Pavel l-au dus pre el până la Atena; și luând poruncă către Sila și Timotei, ca cum mai curând să vie la el, s'au dus.

16. Iar în Atena așteptându-i pre ei Pavel, se întărâtă întru dânsul duhul lui, văzând cetatea plină de idoli.

17. Drept aceea se întrebă în sinagogă cu Iudeii, și cu cei credincioși, și în târg în toate zilele cu cei ce se în-
tâmplau.

18. Iar unii din filozofii Epicuri și Stoici se priciau cu el. Și unii ziceau: Oare ce voește acest sămănător de cuvinte să grăiască? Iar alții, se

6. c. 16, 20. 7. Luc. 23, 2.
11. Ies. 34, 12; Luc. 16, 29; Ioan 5, 39.

14. c. 16, 1. 16. I Tes. 3, 1.
18. I Cor. 4, 13.

pare că de streini dumnezei este vestitor; căci pre Iisus și învierea lui bine-vestea lor.

19. Și prinzându-l pre dânsul, l-au dus la Ariopag, zicând: Oare putem a înțelege ce este această învățătură nouă, care de tine se grăește?

20. Pentrucă streine oarecare bați în auzirile noastre; drept aceea voim să știm ce vor să fie acestea.

21. (Că Atinenii toți și cei streini, carii mergeau acolo, la nimic alt nu se zăbăviau, fără numai a zice sau a auzi ceva nou).

22. Și stând Pavel în mijlocul Ariopagului, a zis: Bărbați Atineni, întru toate văvăd pre voi ca cum ați fi mai cu-
cernici.

23. Pentrucă, trecând și privind închinăciunile voastre, am aflat și un jertvelnic, întru care eră scris: **Necunoscutului Dumnezeu.** Pre care dar necunoscându-l voi îl cinstiți, pre acesta cu îl vestesc vouă.

24. Dumnezeu care a făcut lumea și toate cele ce sânt într'însa, acesta fiind Dom-

nul cerului și al pământului, nu în biserici făcute de mâni locuește;

25. Nici de mâni omenesti se slujește, având trebuință de ceva, de vreme ce el dă tuturor viață, și suflare, și toate;

26. Și a făcut dintr'un sânge tot neamul omenesc, să locuiască preste toată fața pământului, așezând vremile cele mai înainte rânduie, și hotarele locuinței lor;

27. Ca să caute pre Domnul, ca doară l-ar simți pre el, și l-ar afla, macar că nu este departe de fie-care din noi;

28. Căci întru dânsul viem, și ne mișcăm, și sântem; precum și oare-carii din poetecii voștri au zis: Că al lui și neam sântem.

29. Deci de vreme ce neamul lui Dumnezeu sântem, nu sântem datorii socotim că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului, sau petrei care este cioplitură a meșteșugului și a gândului omului.

27. Is. 55, 6.
29. Is. 46, 8.

24. c. 7, 48.

30. Deci anii neștiinței acesteia trecându-i cu vederea Dumnezeu; acum poruncește tuturor oamenilor pretutindenea să se pocăiască;

31. Pentrucă a pus ziua, întru care va să judece lumea întru dreptate prin bărbatul pre care mai înainte l-a rânduit; dând credință tuturor: înviindu-l pre dânsul din morți.

32. Iar auzind de învierea morților, unii își băteau joc; iar alții au zis: Te vom auzi iarăși pre tine pentru aceasta.

33. Și așa Pavel a eșit din mijlocul lor.

34. Iar oare-cari băbați lipindu-se de el, au crezut; între cari eră și Dionisie Areopaghitul, și o femeie anume Damaris, și alții împreună cu dâșii.

CAPITOLUL XVIII.

Pavel în Corint. Achila și Prischila. Cuvântarea lui Pavel. Crisp mai marele sinagogei vine la credință cu toată casa lui. Vedenia lui Pavel. Proconsulul Galion. Apollos, bărbat cuvântăreț și credincios.

Iar după acestea eșind Pavel din Atena, a venit la Corint;

30. c. 14, 16; Luc. 24, 47. 31. Rom. 14, 10; c. 3, 15. 32. I Cor. 1, 23.

2. Și aflând pre oare-care ludeu anume Achila, de neam din Pont, care de curând venise dela Italia, și pre Prischila femeea lui; (pentrucă a fost poruncit Claudie să iasă toți Iudeii din Roma:) a venit la ei.

3. Și pentrucă eră de un fel de meșteșug cu ei, a rămas lângă dâșii, și lucră; pentru că erau făcători de corturi cu meșteșugul.

4. Și se priciă în sinagogă în toate sâmbetele, și incredință și pre Iudei și pre Elini.

5. Iar dacă s'au pogorît de la Machedonia Sila și Timotei, se cuprinsese de duhul Pavel, mărturisind ludeilor că Iisus este Hristos.

6. Și stând ei împotrivă și hulind, scuturându-și hainele a zis către dâșii: Sângele vostru asupra capului vostru; curat sânt eu; de acum la Neamuri mă voi duce.

7. Și mutându-se de acolo a venit la casa oare-căruia, anume Iust, care cinstită pre Dumnezeu, a cărui casă eră alătură cu sinagoga.

XVIII. 2. Rom. 16, 3. 3. I Cor. 4, 13. 5. c. 17, 14, 15. 6. c. 13, 31; Mat. 10, 14.

8. Iar Crisp, mai marele sinagogei, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui; și mulți din Corinteni auzind credeau, și se botezau.

9. Și a zis Domnul în vedenie noaptea lui Pavel. Nu te teme, ci grăește, și nu tăceă:

10. Că eu sânt cu tine și nimeni nu se va ispiți asupra ta ca să-ți facă rău; pentrucă norod mult este mie în cetatea aceasta.

11. Și a șezut acolo un an și șeaze luni, învățând întru ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Și Gallion fiind dregător în Ahaia, s'au ridicat toți ludeii cu un suflet asupra lui Pavel, și l'au dus pre el la divan,

13. Zicând, că afară de lege acesta îndeamnă pre oameni să cinstiască pre Dumnezeu.

14. Și vrând Pavel să deschidă gura, a zis Gallion către ludei: De ar fi vre o nedreptate sau vre o faptă rea, o ludeilor, după cuviință v'ași fi suferit pre voi:

15. Iar de vreme ce este în-

trebare pentru cuvânt și pentru nume, și pentru legea voastră, veți căuta voi; pentrucă judecător acestora eu nu voi să fiu.

16. Și i-a gonit pre ei dela divan.

17. Și apucând toți Elinii pre Sosten mai marele sinagogei, îl băteau înaintea divanului. Și lui Gallion nici o grijă nu eră de acestea.

18. Iar Pavel, încă mai îngăduind zile multe după acestea, luându-și ziua bună dela frați, a mers pre apă la Siria, și împreună cu el Prischila și Achila; care și-a tuns capul în Cheghrees: pentrucă aveă făgăduință.

19. Și a sosit în Efes, și pre aceia i-a lăsat acolo; iar el intrând în sinagogă, se întrebă cu Iudeii.

20. Și rugându-l ei ca să rămăe la dâșii mai multă vreme, n'a voit:

21. Ci s'a despărțit dela ei, zicând: Mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să-l fac în Ierusalim; și

17. I Cor. 1, 1. 18. c. 21, 24; Num. 6, 9, 18. 21. I Cor. 4, 19; Evr. 6, 3; Iac. 4, 15.

9. I Cor. 2, 3. 10. Is. 41, 10; Ioan 10, 10. 15. Mat. 27, 24; Ioan 18, 31.

iarăși mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Și a purces dela Efes.

22. Și pogorându-se în Chesariea, suindu-se și închinându-se adunării, s'a pogorât la Antiohia.

23. Și făcând acolo câtăva vreme, s'a dus, trecând de rând prin ținutul Galatiei și prin Frighia întărind pre toți ucenicii.

24. Iar un Iudeu oare-care anume Apollos, Alecsandrean de neam, bărbat meșter la cuvânt, a venit în Efes, puternic fiind întru scripturi.

25. Acesta era învățat în calea Domnului; și ferbând cu duhul, grăia și învăța cu deadinsul cele ce sânt pentru Domnul, știind numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăznială în sinagogă: și auzindu-l pre el Achila și Prischila, l-au luat și mai cu amăruntul, îi au spus lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrând el să treacă în Ahaia, îndemnându-se frații au scris ucenicilor să-l priimiască pre el; care mergând

acolo, mult a ajutat cu darul celor ce crezuseră.

28. Pentrucă tare înfruntă pre Iudei înaintea norodului arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAPITOLUL XIX.

Pavel propoveduește în Efes, botează și săvârșește multe vindecări minunate. Dimitrie Argintarul ridică poporul asupra lui Pavel.

Și a fost când era Apollos în Corint, Pavel trecând prin părțile cele de sus a venit în Efes: și aflând pre oare-cari ucenici.

2. A zis către ei: Luat-ați Duh Sfânt după ce ați crezut? Iar ei au zis către dânsul: Încă nici de este Duh Sfânt am auzit.

3. Și a zis către ei: Dar în ce v'ați botezat? Iar ei au zis: În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat botezul pocăinței zicând norodului, să crează întru cela ce vine după dânsul, adecă, întru Hristos Iisus.

5. Și auzind, s'au botezat

28. c. 9, 22.

XIX. 1. c. 18, 19, 21. 2. c. 10, 41; Ioan 7, 39. 4. Mat. 3, 11.

întru numele Domnului Iisus.

6. Și punându-și Pavel mâinile preste ei, a venit Duhul Sfânt preste dânsii; și grăiau în limbi, și prorociau.

7. Și erau toți bărbații ca la doisprezece.

8. Și el intrând în sinagogă, cu îndrăznială grăia în trei luni, întrebându-se și a-deverind cele de împărăția lui Dumnezeu.

9. Iar de vreme ce unii se împietriau și nu ascultau, grăind de rău calea înaintea norodului, Pavel depărtându-se dela ei, a osebit pre ucenici, în toate zilele pricindu-se în școala unui Tiran.

10. Și aceasta s'a făcut în doi ani; cât toți cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului Iisus, și Iudeii și Ellinii.

11. Și puteri nu mici făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavel:

12. Cât și preste cei ce erau bolnavi se aduceau de pre trupul lui mährami sau ștergătoare, și se depărtau de la ei boalele, și duhurile cele rele eșiau dintr'înșii.

6. c. 6, 8 și 2, 4. 8. c. 14, 3.

13. Și s'au ispitit oare-carii din Iudeii cei ce încunjurau jurători, a chema preste cei ce aveau duhurile cele rele numele Domnului Iisus, zicând: Jurămu-vă pre voi cu Iisus pre care Pavel propoveduește.

14. Și erau șapte feciori ai lui Scheva, Iudeului, arhierelui, cari făceau aceasta.

15. Și răspunzând duhul cel rău a zis: Pre Iisus cunos, și pre Pavel știu; dar voi cine sânteți?

16. Și sărind asupra lor omul întru care era duhul cel rău, și biruindu-i pre ei, s'a întărit asupra lor, cât goli și răniți au fugit din casa aceea.

17. Și aceasta s'a făcut știută la toți Iudeii și Ellinii cei ce locuiau în Efes; și a căzut frică preste toți aceia, și se măria numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce crezuseră veniau de se mărturisiau, și vestiau faptele lor.

19. Și mulți din cei ce făcuse vrăjile aducând cărțile, le ardeau înaintea tuturor; și au socotit prețurile lor, și au

17. c. 5, 9, 11.

aflat cincizeci de mii de arginți.

20. Așa cu tărie cuvântul Domnului crește și se întărește.

21. Și dacă s'au săvârșit acestea, a pus Pavel cu duhul, ca trecând prin Machedonia și Ahaia, să meargă în Ierusalim, zicând că după ce voi fi acolo, trebuie și Roma să o vad.

22. Și trimițând la Machedonia doi din cei ce slujiau lui, pre Timotei și pre Erast; el a rămas câtă-va vreme în Asia.

23. Și s'a făcut în vremea aceea turburare nu puțină pentru calea Domnului.

24. Pentrucă un argintar oare-care anume Dimitrie, făcând biserici de argint Artemidei, da meșterilor lucru nu puțin:

25. Pre cari adunându-i, și pre cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a zis: Bărbaților, știți că dintr'acest lucru este câștigul nostru.

26. Și vedeți și auziți, că nu numai în Efes, ci mai în

toată Asia, Pavel acesta mult norod învățând a mutat, zicând, că nu sânt dumnezei cei ce de mâni se fac;

27. Și nu numai această parte a noastră se primejduște a veni spre defăimare; ci și biserica dumnezeoaei celei mari, Artemidei, întru nimic a se socoti, ba încă să se surpe și mărimea ei, pre care toată Asia și lumea o cinstește.

28. Și auzind și umplându-se de mânie, strigau, zicând: Mare este Artemida Efesenilor!

29. Și s'a umplut toată cetatea de turburare; și s'au pornit toți într'un suflet la priveriște, răpind împreună și pre Gaie și pre Aristarh, Machedonenii, soțiile lui Pavel.

30. Iar Pavel vrând să între în norod, nu l-au lăsat pre el ucenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei, fiind lui prieteni, trimetând la dânsul, îl rugau să nu se dea pre sine în priveriște.

32. Deci alții strigau altceva: pentrucă eră adunarea

20. c. 6, 17; 12, 24. 21. c. 18, 21 și 20, 22. 22. Rom. 16, 33. 23. II Cor. 1, 8. 24. c. 16, 16.

29. II Cor. 1, 8. 31. Evr. 13, 17. 32. c. 14, 3.

turburată; și cei mai mulți nu știau pentruce s'au adunat.

33. Iar din norod au scos înainte pre Alexandru, puindu-l pre el înainte Iudeii. Iar Alexandru făcând cu mâna, vrea să răspundă norodului.

34. Iar cunoscând că este Iudeu, un glas s'a făcut de către toți, care ca vre-o două glasuri strigă: Mare este Artemida Efesenilor.

35. Iar logofătul potolind norodul, a zis: Bărbați Efeseni, cine este omul acela care nu știe că cetatea Efesenilor este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoaei celei mari, și a chipului ei?

36. Deci fără de îndoială fiind acestea, se cuvine voi să vă astâmpărați, și nimic cu obraznicie să nu faceți.

37. Că ați adus pre bărbații aceștia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pre dumnezeoarea voastră.

38. Iar de are Dimitrie, și cei împreună cu el meșteri către cineva cuvânt, judecători sânt, și dregători; pârască-se unul pre altul.

36. c. 21, 5.

39. Iar dacă pentru alt ceva cercați, în adunarea cea legiuită se va dezlegă.

40. Pentrucă ne primejdum să ne vinuim de zarvă pe ziua de astăzi, fiindcă nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm seamă de turburarea aceasta.

41. Și aceasta zicând, a slobozit adunarea.

CAPITOLUL XX.

Călătoria lui Pavel prin Machedonia și Grecia în Asia. El învie pre Euhih în Troada. Dă sfaturi păstorești la Milit preoților din Efes.

Iar după ce a încetat gâlceava, chemând Pavel pre ucenici, și închinându-se lor, a eșit să meargă în Machedonia.

2. Și trecând prin părțile acelea, și mângâindu-i pre ei cu cuvinte multe, a venit în Ellada

3. Și făcând acolo trei luni, fiindcă s'a făcut vicleșug asupra lui despre Iudei, vrând el să se suie în Siria, s'a făcut socoteală să se întoarcă prin Machedonia.

4. Și mergea împreună cu

XX. 1. I Tim. 1, 2. 4. c. 17, 10; Rom. 16, 21, 23; Efes. 6, 21; II Tim. 4, 20.

el până la Asia Sosipatru Verianul; și din Tesalonicheni, Aristarh și Secund; și Gaie Dervianul, și Timotei; iar din Asia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia mergând înainte ne-au așteptat pre noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele azimelor, am mers pe apă dela Filippi, și în cinci zile am venit la ei în Troada; unde am zăbăvit șapte zile.

7. Iar într-o una din Sâmbete, adunați fiind ucenicii să frângă pâine, Pavel vorbi cu dânșii, vrând să porceadă a doua zi; și a lungit cuvântul până la miezul nopții.

8. Și erau făclii multe în foșor sus, unde erau adunați.

9. Și șezând un tinerel a nume Eutih într-o fereastră, cuprins fiind de somn greu; vorbind Pavel de multe, plecându-se de somn, a căzut jos din casa de sus cea din rândul al treilea și l-au luat mort.

10. Iar Pavel pogorându-se, a căzut preste el, și îmbrățișându-l a zis: Nu vă turbu-

rați; că sufletul lui într'însul este.

11. Și suindu-se, și frângând pâine, și mâncând, și mult vorbind cu ei până la ziuă, așa a eșit.

12. Iar pre copil l-au adus viu, și s'au mângâiat nupuțin.

13. Iar noi venind la corabie, am mers la Asson, de acolo vrând ca să luăm pre Pavel; pentru că așa eră rânduit, vrând el să meargă pre uscat, pedestru.

14. Și dacă s'a întâlnit cu noi la Asson, luându-l pre el, am venit la Mitilini.

15. Și de acolo înotând cu corabia a doua zi am sosit în preajma Hiului; și în ceealaltă zi am ajuns în Samos, și rămânând în Tronhilion, a doua zi am venit la Milit.

16. Pentru că a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbăvească în Asia: că se grăbiă de ar putea în ziua praznicului a cincezei de zile să fie în Ierusalim.

17. Și din Milit trimițând în Efes, a chemat pre presviterii bisericei.

18. Și dacă au venit la el,

a zis lor: Voi știți din ziua cea d'întâi întru care am intrat în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea.

19. Slujind Domnului cu toată smerenia și cu multe lucrări și ispite, care mi s'au întâmplat mie întru vicleșugurile ludeilor:

20. Cum nimic n'am tăcut din cele de folos, să nu vă vestesc vouă, și să vă învăț pre voi înaintea norodului, și prin case.

21. Mărturisind ludeilor și elinilor pocăința cea către Dumnezeu, și credința cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și acum iată, eu legat fiind cu duhul, merg în Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întâmpla mie întru el;

23. Fără numai că Duhul cel Sfânt prin cetăți mărturisește, zicând că legături și nelegături pre mine mă așteaptă.

24. Ci nici de una nu bag seamă, nici am sufletul meu etesat mie, fără numai ca să săvârșesc alergarea mea cu bucurie, și slujba care am luat dela Domnul Iisus, a măr-

turisi evanghelia darului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, pre la carii am trecut propoveduind împărăția lui Dumnezeu.

26. Pentru aceea mărturisesc vouă în ziua de astăzi, că curat sânt eu de sângele tuturor.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să nu vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi, și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v'a pus pre voi episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumnezeu, care o a câștigat cu sângele său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, cari nu vor cruță turma.

30. Și dintru voi înși-vă se vor scula bărbați, grăind îndărătnicii, ca să tragă pre ucenici după dânșii.

31. Pentru aceea priveghiați aducându-vă aminte, că trei ani noaptea și ziua n'am în-

cetat cu lacrimi învățând pre unul fie-care din voi.

32. Și acum vă încredințez pre voi, fraților, lui Dumnezeu, și cuvântului darului lui, care poate să vă zidiască, și să vă dea vouă moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argintul, sau aurul sau haina, nici a unuia n'am pof-tit.

34. Singuri voi știți, că trebuințelor mele și celor care sânt cu mine, au slujit mâ-nile acestea.

35. Toate am arătat vouă, că așa ostenindu-vă se cade să ajutați celor slabi, aducându-vă aminte de cuvântul Domnului Iisus, că el a zis: Mai fericit este a da decât a lua.

36. Și acestea zicând, plecându-și genunchele sale, împreună cu toți cu ei s'a rugat.

37. Și multă plângere a fost tuturor, și căzând pre grumazii lui Pavel, îl sărutau pre el.

38. Cuprinzându-i jale mai vartos pentru cuvântul care a fost zis, că nu vor mai ve-

deă fața lui. Și îl petreceau pre el la corabie.

CAPITOLUL XXI.

Călătoria lui Pavel la Chesaria Palestinei. Agav îi prevestește ce are să sufere în Ierusalim. Sfatul dat lui Pavel de Iacov, Iudeii se ridică asupra lui în Ierusalim; el e scăpat de căpitanul oștii.

Și a fost, după ce am purces noi, despărțindu-ne de ei, mergând drept am venit la Cor., și a doua zi la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și aflând corabie trecând la Finichia, suindu-ne într'însa, am purces.

3. Și ivindu-ne la Chipru, și lăsându-l pre el în stânga, mergeam la Siria, și ne-am pogorit în Tir; pentru că acolo eră corabia a descărca povara.

4. Și aflând ucenici, am rămas acolo șapte zile; cari ziceau lui Pavel prin Duhul, să nu se sue la Ierusalim.

5. Și când a fost nouă de am împlinit zilele, eșind mergeam; petrecându-ne pre noi toți împreună cu femeii și cu copii, până afară din cetate;

32. c. 14, 3. 34. c. 18, 3.
36. c. 21, 3. 38.

XXI. 4. c. 20, 23. 5. c. 20, 36.

și plecând genunchele pre țăr-mure, am făcut rugăciune.

6. Și închinându-ne unii altora, am intrat în corabie; iar aceia s'au întors la ale sale.

7. Iar noi calea pre apă să-vârșind dela Tir, am venit la Ptolemaida, și închinându-ne fraților, am rămas o zi la ei.

8. Iar a doua zi eșind noi, cei ce eram cu Pavel, am venit în Chesaria; și intrând în casa lui Filip evanghelistul, care eră din cei șapte, am rămas la el.

9. Și acesta aveă patru fete, fecioare, prorocițe.

10. Și zăbăvindu-ne noi acolo multe zile, s'a pogoit din Iudeea oare-care proroc, a-nume Agav.

11. Și viind către noi, și luând brăul lui Pavel și legându-și mâinile și picioarele, a zis: Acestea zice Duhul Sfânt: Pre bărbatul al căruia este brăul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim Iudeii, și îl vor da în mâinile Neamurilor.

12. Și dacă am auzit acestea, îl rugam noi și cei de loc de acolo, ca să nu se sue el în Ierusalim.

13. Și a răspuns Pavel: Ce faceți de plângeți și îmi în-tristați inima? că eu nu numai a fi legat, ci și a muri în Ierusalim gata sânt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputând noi plecă pre el, am încetat, zicând: Voea Domnului să fie.

15. Iar după zilele acestea, gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi, și din ucenicii dela Chesariea, aducând cu sine pre oare-care Mnason, Chiprian, vechiu ucenic, la care să ne sălășluim.

17. Și sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne-au priimit pre noi frații.

18. Iar a doua zi a intrat Pavel împreună cu noi către Iacov; și toți bătrânii au venit.

19. Și închinându-se lor, spunea câte una pre rând cele ce a făcut Dumnezeu întru Neamuri prin slujba lui.

20. Și ei auzind, slăviau pre Domnul, și au zis lui: Vezi frate, câte mii de Iudei sânt

13. Rom. 8, 36. 14. Luc. 22, 42.
19. c. 20, 24.

8. c. 6, 3. 7. c. 2, 17. 10. c. 11, 28.

carii au crezut; și toți sânt râvnitori lezei;

21. Și au înțeles pentru tine, că înveți despărțire dela Moisi pre toți Iudei cei dintre Neamuri, zicând să nu-și tae împrejur pre fiii lor, nici dupre obiceiuri să umble.

22. Ce dar este? cu adevărat trebue mulțime să se adune: că vor auzi că ai venit.

23. Deci aceasta fă, care îți zicem ție: Sânt la noi patru bărbați cari au făgăduință întru sine;

24. Pre aceștia luându-i, curățește-te împreună cu ei, și cheltuește pentru ei, ca să-și rază capul; și vor cunoaște toți, că din cele ce au înțeles pentru tine, nimic nu este; ci umbli și tu păzind legea.

25. Iar pentru Neamurile care au crezut, noi am trimis, judecând nimic de acest-fel să păziască ei, fără numai să se feriască ei de ce este jertvit idolilor, și de sânge, și de zugrumat, și de curvie.

26. Atunci Pavel luând pre bărbații aceia, a doua zi curățindu-se cu ei, a intrat în

biserică, vestind plinirea zilelor curățeniei, până ce s'a adus pentru unul fie-care din ei jertvă.

27. Și când eră să se împiniască șapte zile, Iudeii cei din Asia, văzând pre el în biserică, au întărat tot norodul și și-au pus mâinile pre el.

28. Strigând: Bărbați Israelteni, ajutați: Acesta este omul care împotriva norodului și a lezei, și a locului acestuia, pre toți pretutindenea învață; încă și Ellini a băgat în biserică, și a spurcat acest sfânt loc.

29. Că văzuseră pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pre care socotiau că l-a băgat Pavel în biserică;

30. Și s'a pornit toată cetatea, și a alergat norodul; și prinzând pre Pavel, îl trăgeau afară din biserică; și îndată s'au închis ușile.

31. Și căutând ei să-l omoare pre el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că s'a turburat tot Ierusalimul.

27. c. 24, 18. 28. c. 19, 26 și 24, 5.

29. c. 20, 4; II Tim. 4, 20.

30. c. 26, 21.

24. c. 18, 18; Numer. 6, 21.
25. c. 15, 20, 29. 26. Numer. 6, 5.

32. Care îndată luând ostași și sutași, a alergat asupra lor; iar ei văzând pre căpitanul și pre ostași, au încetat a bate pre Pavel.

33. Și apropiindu-se căpitanul, l-a apucat pre el, și a poruncit să-l lege cu două lanțuri; și întrebă cine este, și ce a făcut.

34. Și alții alt-ceva strigau întru norod; și neputând să înțelegă adevărul pentru gâlceava, a poruncit să-l ducă pre el la tabără.

35. Și când a ajuns la treptă, s'a întâmplat de se purta el de ostași, pentru sila norodului.

36. Pentru că mergea după el mulțimea norodului, strigând: la-l pre el.

37. Și vrând să-l bage în tabără, Pavel a zis căpitanului: De este slobod mie a zice ceva către tine? Iar el a zis: Elinește știi?

38. Oare nu ești tu Eghipteanul, cela ce mai înainte de zilele acestea te-ai ridicat asupra, și ai scos în pustie pre cele patru mii de bărbați sicari?

39. c. 20, 34.

39. Și a zis Pavel: Eu sânt om Iudeu din Tarsul Chilichiei, cetățean al unei cetăți care nu este neînsemnată; și te rog pre tine, dă-mi voe să grăesc către norod.

40. Și dându-i voe el, Pavel stând pre trepte, a făcut cu mâna norodului. Și multă tăcere făcându-se, a grăit în limba Evreească, zicând:

CAPITOLUL XXII.

Apărarea lui Pavel. Chemarea sa și trimiterea sa la propoveduire. Ca cetățean roman cere a nu fi bătut.

Bărbați, frați, și părinți, auziți acum răspunsul meu cel către voi.

2. Și auzind ei că în limba Evreească grăește lor, mai multă tăcere au dat; și a zis:

3. Eu sânt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Chilichiei și crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul legea părintească, râvnitor fiind lui Dumnezeu, precum voi santeți astăzi.

4. Care această cale o am

39. c. 9, 11. 40. c. 12, 17 și 13, 16 și 19, 23.

XXII. 3. c. 5, 34. 4. c. 9, 21. 5.

gonit până la moarte, legând și dând la temnițe bărbați și femei.

5. Precum și arhiereul mărturisește de mine, și toată bătrâimea; dela carii și cărți luând către frați, la Damasc mergeam, ca și pre cei ce erau acolo să-i aduc legați în Ierusalim, ca să se pedepsească.

6. Și a fost când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, întru amiază zi, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am căzut la pământ, și am auzit glas zicându-mi: Saul, Saul, ce mă gonești?

8. Iar eu am răspuns: Cine ești Doamne? Și a zis către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pre care tu gonești.

9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au văzut, și s'au înfricoșat; iar glasul celui ce grăia mie nu l-au auzit.

10. Și am zis: Ce voi face, Doamne? Iar Domnula zis către mine: Sculându-te, mergi în Damasc; și acolo se va grăi ție pentru toate cele ce s'au rânduit ție să le faci.

11. Și fiindcă nu vedeam de slava luminei aceea, ducându-mă de mână de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.

12. Iar oare-care Anania, bărbat bine-credincios după lege, mărturisit de toți ludeii carii locuiesc în Damasc,

13. Venind la mine, și stând înaintea zis mie: Savle frate, vezi iarăși. Și eu în ciasul acela am căutat la el.

14. Iar el a zis: Dumnezeuul părinților noștri te-a ales pre tine, ca să cunoști voia lui, și să vezi pre Cel Drept, și să auzi glas din gura lui.

15. Căci vei fi lui mărturie către toți oamenii de cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum ce zăbăvești? sculându-te, botează-te, și îți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Și a fost mie, când m'am întors în Ierusalim și mă rugam în biserică, m'am făcut într-o uimire;

18. Și l-am văzut pre el zicându-mi: Grăbește, și eși curând din Ierusalim: că nu vor

15. c. 26, 16. 17. c. 9, 20.

primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Și am zis: Doamne, ei știu că eu puneam în temnițe și băteam la sinagoguri pre cei ce credeau întru tine.

20. Și când se vărsă sângele lui Ștefan mucenicului tău, și eu eram de față, și mă involam la moartea lui, pășind hainele celor ce îl omorau pre el.

21. Și a zis către mine: Mergi, că eu la Neamuri departe te voi trimete.

22. Și l-au ascultat pre el până la cuvântul acesta, și au ridicat glasul lor, zicând: lea-l de pre pământ pre unul ca acesta: că nu se cade el să trăiască.

23. Și strigând ei, și aruncând hainele, și praf aruncând în văzduh,

24. A poruncit căpitanul să-l ducă pre el în tabără, zicând cu bătae să se certe el; ca să cunoască pentru care pricină strigau așa asupra lui.

25. Iar fiindcă prea îl strângeau pre el cu curelele a zis Pavel către sutașul cel ce stă

de față: Oare este slobod vouă a bate om Roman, și neju-decat?

26. Și auzind sutașul, mergând a spus căpitanului, zicând: Caută ce vei să faci: că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul a zis lui: Spune mie, de ești tu Roman? Iar el a zis: Așa.

28. Și a răspuns căpitanul: Eu cu multă cheltuială am câștigat cetățenia aceasta. Iar Pavel a zis: Iar eu sunt și născut.

29. Deci îndată s'au depărtat dela el cei ce voiau să-l bată: și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doua zi vrând să cunoască adevărul pentru ce se părăște de ludei, l-a slobozit pre el din legături, și a poruncit să vie arhierii, și toată adunarea lor, și aducând pre Pavel, l-a pus în mijlocul lor.

21. c. 9, 16 și 13, 2. 22. c. 21, 30. 23. c. 16, 17.

CAPITOLUL XXIII.

Pavel vorbind Adunării este pământ. Răspunsul său către Arhiereu. Provoacă împărechere în Adunare. Vicleșugul Iudeilor împotriva lui Pavel dat pre față. Trimiterea lui în Chesaria.

Și căutând Pavel spre adunare, a zis: Bărbați, frați, eu cu toată știința bună am viețuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.

2. Iar arhiereul Anania a poruncit celor ce-i stă lui înainte să-l bată preste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: Bate-te-ar Dumnezeu, părete vărui: și tu șezi judecându-mă dupre lege, și împotriva legii poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stau înainte au zis: Dar pre arhiereul lui Dumnezeu blăstămi?

5. Iar Pavel a zis: N'am știut, fraților, că este arhiereu; că scris este: Pre mai marele norodului tău, să nu-l grăești de rău.

6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Sadducheii, iar alta Farisei, a strigat întru a-

dunare: Bărbați, frați, eu sânt Fariseu, fecior de Fariseu: pentru nădejdea și învierea morților eu mă judec.

7. Și aceasta el grăind, s'a făcut neunire între Farisei și între Sadducheii: și s'a împerechiat mulțimea.

8. Pentru că Sadducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar Fariseii le mărturisesc amândouă.

9. Și s'a făcut strigare mare: și sculându-se cărturarii din partea Fariseilor, se priciau, zicând: Nici un rău nu aflăm în omul acesta: iar de a grăit lui duh sau înger, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Și multă gâlceavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu sfășie ei pre Pavel, a poruncit ostașilor să se pogoare și să-l răpească pre el din mijlocul lor, și să-l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stându-i Domnul înainte, a zis: Indrăznește, Pavel: că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așa ție se cade și în Roma să mărturisești.

XXIII. 1. c. 24, 18. 5. Eș. 22, 29; II Petr. 2, 10; Iud. v. 8. 6. c. 26, 5.

8. Mat. 22, 23. 9. c. 25, 25 și 5, 39. 11. c. 19, 21.

12. Iar după ce s'a făcut aludă, adunându-se oare-cari Iudei, s'au anatematizat pre ei, gicând: nici să mănânce, nici să bea până nu vor omori pre Pavel.

13. Și erau mai mulți de patruzeci cei ce făcuseră jurământul acesta.

14. Carii mergând la arhierei și la bătrâni, au zis: Cu anatema ne-am anatematizat pre noi înși-ne, nimic să nu gustăm până nu vom omori pre Pavel.

15. Acum dar voi arătați căpitanului împreună cu adunarea că mâne să-l pogoare pre el la voi, ca cum ați vrea să cercați mai pre amăruntul cele ce sânt pentru el; iar noi, mai înainte de ce se va apropiă el, gata sântem să-l omorim pre el.

16. Și auzind feciorul surorii lui Pavel vicleșugul, mergând și intrând în tabără, a spus lui Pavel.

17. Și chiamând Pavel pre unul din sutași, a zis: Pre tinerelul acesta du-l la căpitanul: pentru că are oare-ce să spue lui.

18. Deci acela luându-l pre

el, l'a adus la căpitanul, și a zis: Pavel cel legat chiamându-mă pre mine, s'a rugat pentru acest tinerel să-l aduc la tine, că are oare-ce să-ți spue ție.

19. Iar căpitanul luându-l de mână, și ducându-se în laturi, l'a întrebat: Ce este care ai să-mi spui mie?

20. Și a zis: că Iudeii s'au vorbit să se roage ție ca mâne să pogori pre Pavel la adunare, ca cum ar vrea ceva mai pre amăruntul să întrebe pentru el.

21. Deci tu să nu-i ascuți pre ei: pentru că îl pândesc pre el bărbați mai mulți de patruzeci, carii s'au anatematizat pre ei-și, nici să mănânce nici să bea până nu vor omori pre el: și acum gata sânt, așteptând cea dela tine făgăduință.

22. Deci căpitanul a slobozit, pre tinerelul, poruncind, ca nimărui să nu spue că acestea ai arătat către mine.

23. Și chiamând pre doi sutași, a zis: Gătiți dela al treilea cias din noapte două sute de ostași, ca să meargă până

la Chesaria, și călăreți șaptezece și fustași două sute.

24. Și dobitoace să aduceți, ca puind pre Pavel, să-l scape către Filics, domnul.

25. Scriind carte care cuprinde într'acest chip:

26. Claudie Lisie lui Filics prea puternicului domn, să se bucure.

27. Pre acest bărbat, fiind prins de Iudei, și vrând să se omoare de dânșii: mergând eu cu oaste, l-am scos, înțelegând că este Roman.

28. Și vrând să înțeleg pricina pentru care îl părăsc pre el, l-am pogorît la adunarea lor:

29. Pre care l-am aflat pârându-se pentru întrebările legii lor, iar nici o vină vrednică de moarte sau de legături având.

30. Și vestindu-mi-se mie cum că va să fie vicleșug asupra bărbatului acestuia despre Iudei, dintr'acel cîas l-am trimis la tine, poruncind și pârâșilor să spue cele ce au asupra lui înaintea ta. Fii sănătos.

31. Deci ostașii, duple cum

27. c. 21, 18; 22, 25. 28. c. 22, 30.

li se poruncise lor, luând pre Pavel l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doua zi lăsând pre călăreți să meargă cu el, s'au întors în tabără;

33. Cari intrând în Chesaria, și dând domnului cartea, au pus și pre Pavel înaintea lui.

34. Și cetind domnul, și întrebându-l din ce ținut este, și înțelegând că este dela Chilia,

35. A zis: Te voi auzi pre tine când și pârâșii tăi vor veni. Și a poruncit ca să se păzească el în divanul lui Irod.

CAPITOLUL XXIV.

Pavel înaintea lui Felix și răspunsul său la învinuirile Iudeilor.

Iar după cinci zile s'a pogorît arhiereul Anania, cu bătrânii, și cu oare-care ritor, Tertil, cari au arătat domnului asupra lui Pavel.

2. Și chemându-se el, a început a-l pârî pre el Tertil, zicând: Multă pace dobândind prin tine, și isprăvi, care se fac la neamul acesta prin a ta purtare de grijă,

3. În toată vremea și în tot locul mărturisim, puternice Filicse, cu toată mulțumita.

4. Iar ca nu mai mult să te ostenesc; te rog să ne auzi pre noi în scurt cu a ta blândețe.

5. Că am aflat pre omul acesta pierzător, și pornind zarvă la toți Iudeii ce sânt în toată lumea, și mai mare eresului Nazarinienilor:

6. Care și biserica s'a ispitit să o spurce; pre care l-am și prins, și duple legea noastră am vrut să-l judecăm.

7. Dar venind Lisie căpitănelul, cu multă silă din mânele noastre l'a luat,

8. Poruncind pârâșilor lui să vie la tine: dela care vei putea singur cercetând, de toate acestea să cunoști, de care noi pârîm pre el.

9. Și împreună adeverau și Iudeii, zicând cum că acestea așa sânt.

10. Iar Pavel a răspuns, făcându-i lui semn domnul să grăească: Știindu-te pre tine că de mulți ani ești judecător neamului acestuia, mai cu bu-

nă voie cele pentru mine răspund:

11. Că poți tu cunoaște, că nu sânt mai mult decât douăsprezece zile de când m'am suit să mă închin în Ierusalim.

12. Și nici în biserică m'au aflat pre mine cu cineva pricindu-mă, sau turburare făcând norodului, nici în sinagoguri, nici în cetate:

13. Nici pot adeveri pentru care acum mă părăsc.

14. Și mărturisesc aceasta ție, că duple calea pre care ei o zic eres, așa slujesc Dumnezeuui părintesc, crezând toate cele scrise în lege și în proroci:

15. Nădejde având întru Dumnezeu, care și însuși așteaptă, cum că va să fie învierea morților, și a dreptilor și a nedreptilor.

16. Și întru aceasta și eu mă nevoesc, ca fără de poticnire știință să am către Dumnezeu și către oameni pururea.

17. Și după mulți ani am

15. Dan. 12, 3; Ioan 5, 28, 29.
16. c. 23, 1; Iov. 27, 6; I Petr. 3, 18. 17. c. 11, 20; Gal. 2, 10.

XXIV. 3. c. 23, 20.
5. III Imp. 18, 17.

venit ca să fac milostenii la neamul meu, și prinoase.

18. Intru care m'au aflat curățit în biserică, nu cu gloată, nici cu gâlceavă, niște ludei din Asia.

19. Carii trebuia înaintea ta să vie de față, și să pârască de au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia singuri să spue, stând eu înaintea soborului, de au aflat ceva întru mine strâmbătate,

21. Fără numai pentru un glas acesta care am strigat, stând între ei, că pentru învierea morților eu mă judec astăzi de voi.

22. Și auzind acestea Filics, i-a lăsat pre ei, fiindcă mai cu amăruntul știă cele pentru calea aceasta, și a zis: Când Lisie căpitanul se va pogori, voi înțelege pentru voi.

23. Și a poruncit sutașului să se păzească Pavel, și să aibă odihnă, și pre nimeni să nu oprească dintr'ai lui de a-i sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind Filics cu Drusilla femeia

lui, care era Iudeică, a chemat pre Pavel, și l'a auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.

25. Și grăind el pentru dreptate, și pentru înfrânare, și pentru judecata ce va să fie, înfricoșându-se Filics, a răspuns: Acum mergi; și aflând vreme, te voi mai chema.

26. Încă și nădăduind că bani se vor da lui dela Pavel, ca să-l slobozească: pentru aceea și mai dese ori chemându-l, vorbiă cu el.

27. Iar după ce s'au împlinit doi ani s'a pus în locul lui Filics, Porchie Fist; și vrând Filics să facă pe plac ludeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAPITOLUL XXV.

Pavel se așază înaintea lui Fist, și cere să fie trimis la divanul Chesarului. Fist îl aduce la Agripa și Vernichi, cari doreau să-l asculte.

Deci Fist intrând în dregătorie, după trei zile s'a suit în Ierusalim dela Chesariea.

2. Și au arătat lui arhiereul și cei mai de frunte ai Iude-

18. c. 21, 22. 21. c. 23, 24 și 26, 27. 23. c. 27, 28.

27. c. 25, 26 și 27, 28. XXV. 1. 24, 25, 26.

ilor asupra lui Pavel, și îl rugau pre el,

3. Cerând har asupra lui, ca să-l trimeată pre el la Ierusalim, făcând vicleșug ca să-l ucidă pre el pre drum.

4. Deci Fist a răspuns, că Pavel să se păzească în Chesariea, și el va degrab să meargă acolo.

5. Deci cei tari întru voi, zice: pogorându-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, pârască-l pre el.

6. Și zăbăvind la ei nu mai mult decât zece zile, s'a pogorît în Chesariea; și a doua zi șezând la divan a poruncit să se aducă Pavel.

7. Și viind el, au stăut împrejurul lui Iudeii cari veniseră din Ierusalim, multe și grele vinuri aducând asupra lui Pavel, pre care nu le puteau să le dovedească.

8. Răspunzând el: Nici împotriva legii ludeilor, nici împotriva biserice, nici împotriva Chesarului am greșit ceva.

9. Iar Fist vrând să facă plăcere ludeilor, răspunzând a zis lui Pavel: Voești să te

sui în Ierusalim, și acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a zis: La divanul Chesarului stau, unde trebuie să mă judec: Iudeilor nici o nedreptate n'am făcut, precum și tu mai bine știi.

11. Pentrucă de am făcut nepreptate, și ceva vrednic de moarte am lucrat, nu mă feresc de moarte: iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă pârăsc, nimeni nu poate pre mine lor să mă dăruască. Pre Chesarul chem.

12. Atunci Fist, grăind împreună cu sfatul, a răspuns: Pre Chesarul ai chemat? la Chesarul vei merge.

13. Și dacă au trecut câteva zile Agrippa împăratul și Vernichi s'au pogorît în Chesariea ca să se închine lui Fist.

14. Și zăbăvind-se zile multe acolo, Fist a spus împăratului pentru Pavel, zicând: Un bărbat oare-care este lăsat de Filics legat;

15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea arhiereii și bătrânii ludeilor, cerând împotriva lui judecată.

3. c. 23, 24.

16. Către carii am răspuns, că nu este obiceiul la Romani să dea pre vre un om la pierzare, mai înainte până ce n'are de față cel pârît pre pârâșii lui, și loc de răspuns să-și ia pentru vina sa.

17. Și adunându-se ei aici, nici o zăbavă făcând, a doua zi șezând la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.

18. Pentru carii stând pârâșii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr'acelea care pre-puneam eu:

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință aveau asupra lui, și pentru un Iisus, oare-care mort, pre care zicea Pavel că este viu.

20. Și nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am zis de voește să meargă în Ierusalim, și acolo să se judece pentru acestea.

21. Iar Pavel chiamând să se păzească el la judecata lui Sevastu, am poruncit să se păzească până îl voi trimite pre el la Chesarul.

22. Iar Agrippa către Fist a zis: Ași fi voit și eu să aud

pre acel om. Iar el a zis: mâne vei auzi pre dânsul.

23. Deci a doua zi viind Agrippa și Vernichi cu mare paradă, și intrând în divanul palatului, împreună cu căpitani și cu bărbații cei mai de frunte ai cetăței, și poruncind Fist s'a adus Pavel.

24. Și a zis Fist, Agrippa Impărate, și toți bărbații cei ce sântei împreună cu noi, vedeți pre acesta, pentru care toată mulțimea ludeilor mi s'a rugat și în Ierusalim și aici, strigând că nu trebuie să mai trăească el.

25. Iar eu cunoscând că nimic vrednic de moarte el n'a făcut, și el singur chiamând pre Chesarul, am socotit să-l trimet pre el.

26. Pentru care a scrie ceva adevarat domnului n'am. Pentru aceea l-am adus pre el la voi, și mai vartos înaintea ta, Impărate Agrippa, ca cercetare făcându-se să am ce să scriu.

27. Pentru că fără cuviință mi se pare a fi, să-l trimet legat, și pricinele cele asupra lui să nu le însemnez.

16. A doua Leg. 17, 4.
19. Luc. 24, 23.

CAPITOLUL XXVI.

Cuvântarea lui Pavel despre credința sa cea după lege și chemarea la Evanghelie. Agrippa socotește că n'are nici o vină.

Iar Agrippa către Pavel a zis: Poruncește-ți-se ție să grăiești singur pentru tine. Atunci Pavel întinzând mâna, a răspuns:

2. Pentru toate care mă părăsesc ludeii, O împărate Agrippa, mă socotesc pre mine fericit a fi, vrând să răspund înaintea ta astăzi.

3. Mai vartos, știutor fiind tu de toate cele ale ludeilor obiceiuri și întrebări; pentru aceea mă rog ca cu îngăduință să mă ascuți pre mine.

4. Pre viața mea cea din tinerețe, care din început s'a făcut în neamul meu în Ierusalim, o știu toți ludeii;

5. Știindu-mă pre mine mai dinainte, de vor vreă să mărturisiască, că după creșterea cea prea cu cercare al legii noastre am trăit Fariseu.

6. Și acum stau judecându-mă pentru nădeidea făgăduinței cei ce s'au făcut că-

tre părinții noștri dela Dumnezeu.

7. La care nădăjduesc să ajungă cele douăsprezece seminții ale noastre, neîncetat ziua și noaptea slujind. Pentru această nădejde sânt pârît, împărate Agrippa, de ludei.

8. Ce lucru necredincios se judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morți înviază?

9. Deci mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarineanul trebuia multe împotrivă să fac.

10. Care am și făcut în Ierusalim; și pre mulți din sfinți eu în temniță i-am închis, luând putere dela arhieriei; și când se omorau ei dam hotărâre.

11. Și la toate sinagogurile de multe ori muncindu-i pre ei, îi îndemnam să hulească; și mult turburându-mă asupra lor, îi goniam până și la cetățile cele din afară.

12. Intru care mergând și la Damasc cu putere și cu poruncă dela arhieriei.

13. Intru amiază-zi am văzut pre cale, împărate, din cer

XXVI. 5. c. 23, 6; Filip. 3, 8.
6. c. 13, 22; 28, 26; Fac. 3, 15.

7. c. 24, 15.
9. c. 8, 3; 9, 1, s.; 22, 4.

mai mult decât strălucirea soarelui, lumină strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau cu mine.

14. Și toți noi căzând la pământ, am auzit eu glas zicând către mine, și grăind în limba Evreească, Savul, Savul, ce mă gonești? Cu greu îți este ție a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.

15. Iar eu am zis: Cine ești, Doamne? Iar el al zis: Eu sânt Iisus pre care tu gonești.

16. Ci te scoală, și stăi pre picioarele tale; că spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aleg slugă și martur, și a celor ce ai văzut, și a celor întru care mă voiu arăta ție;

17. Scoțându-te pre tine de la norod, și dela Neamurile, la care acum te trimet.

18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă dela întunerec la lumină, și dela puterea Satanei la Dumnezeu, ca să ia ertare păcatelor, și soartă între sfinți prin credința cea întru mine.

19. Pentru aceea, împărate

Agripo, nu m'am făcut neascultător vedeniei cerești.

20. Ci celor din Damasc întâi, și din Ierusalim, și din toată țara Iudeei, și Neamurilor, am mărturisit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăință.

21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, se ispitiau să mă omoare.

22. Iar dobândind ajutorul cel dela Dumnezeu, până în ziua aceasta stau, mărturisind la mic și la mare, nimic grăind afară de cele ce și prorocii au prorocit că vor să fie și Moisi.

23. Că va pătimi Hristos, că el întâi din învierea morților, lumină va vesti norodului și Neamurilor.

24. Și acestea el răspunzând, Fist cu mare glas a zis: Ești nebun, Pavle, cartea cea multă te duce la nebunie.

25. Iar el a zis: Nu sânt nebun, puternice Fiste; ci ale adevărului și ale înțelepciunii cuvinte grăesc.

16. c. 22, ¹⁵. 18. Is. 35, ⁵; Efes. 1, ¹⁸; c. 20, ³²; Colas. 1, ¹². 19. Gal. 1, ¹⁶.

20. c. 9, ²⁰. 21. c. 21, ³⁰. 22. Luc. 24, ⁴¹. 23. I Cor. 15, ²⁰; Col. 1, ¹⁸; Apoc. 1, ¹.

CAPITOLUL XXVII.

26. Că știe pentru acestea, împăratul, către care și îndrăznind grăesc: că nu socotesc a fi ceva dintr'acestea neștiut lui; că nu s'a făcut în unghiu aceasta.

27. Crezi, împărate Agripo, pre proroci? Știu că crezi.

28. Iar Agrippa către Pavel a zis: Cu puțin de nu mă pleci să fiu creștin.

29. Iar Pavel a zis: Ași pofți dela Dumnezeu, și cu puțin și cu mult, nu numai tu, ci și toți cei ce mă aud pre mine astăzi, să se facă într'acest fel precum și eu sânt, afară de legăturile acestea.

30. Și acestea zicând el, s'a sculat împăratul, și domnul, și Vernichi, și cei ce ședeau împreună cu ei;

31. Și depărtându-se, grăiau unul către altul, zicând: Nimic vrednic de moarte sau de legături face omul acesta.

32. Iar Agrippa a zis lui Fist: Se putea slobozi omul acesta, de n'ar fi chemat pre Chesarul.

Pavel călătorește cu multe primejdii la Roma. Indemnări pentru nădejdea mântuirii. Stricarea corăbiei.

Iar după ce s'a judecat ca să mergem noi în Italia, dau pre Pavel și pre alții oarecari legați unui sutaș anume Iulie, din ceata Sevastienească.

2. Și intrând într'o corabie dela Adramit, vrând să mergem pre lângă locurile Asiei, am purces; fiind cu noi Aristarh, Machedoneanul din Tesalonic.

3. Și a doua zi am venit în Sidon. Și cu iubire de oameni arătându-se Iulie către Pavel, i-a dat voce să meargă pre la prieteni să dobândească purtare de grijă.

4. Și de acolo purcezând, am venit subt Chipru, pentru că vânturile erau împotriva.

5. Și trecând marea Chilichiei și a Pamfiliei, am venit în Mira Lichiei.

6. Și acolo aflând sutașul o corabie din Alexandria mergând în Italia, ne-a băgat pre noi într'insa.

7. Și în multe zile văslind cu zăbavă, și abia sosind lângă Cnid, nelăsându-ne pre noi vântul, am trecut pre sub Crit, alături cu Salmona;

8. Și de abia trecând, am venit la un loc ce se chemă Limanuri bune; de care eră aproape cetatea Lasia.

9. Și multă vreme trecând, și fiind mergerea corabiei cu primejdie, pentrucă și postul trecuse, îi sfătuia pre ei Pavel.

10. Zicându-le lor: Bărbaților, văd că cu necaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corabiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.

11. Iar sutașul pre cârmaciul și pre căpitanul corabiei ascultă mai mult, decât cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de ernat, cei mai mulți făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă să erneze în Finica, limanul Critului, care caută spre Liva și spre Hor¹⁾.

13. Și suflând austrul, pă-

9. II Cor. 11, 25, 26.

¹⁾ Adecă spre vântul de sud-vest și nord-vest.

rându-le lor că vor dobândi voea sa, plecând, au văslit pre marginile Critului.

14. Iar nu după multă vreme s'a întărat asupra lui un vânt viforător, ce se chiamă Evroclidon.

15. Și răpindu-se corabiea, și neputând merge împotriva vântului, slobozindu-ne după valuri ne purtam.

16. Și trecând un ostrov oare-care ce se chiamă Clavdi abia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgându-o în corabie ajutorințe întrebuințau încingând corabiea; și temându-se să nu cază în Sirt, slobozind vetrele așa se purtau.

18. Și fiind noi foarte împresurați de viscol, a doua zi au făcut lepădare din corabie;

19. Și a treia zi noi cu mânilor noastre am lepădat u-neltele corabiei.

20. Și nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, și vifor nu puțin fiindu-ne asupra, se luase deacia, toată nădejdea de a ne mântui noi.

21. Și multă flămânzie fiind, atunci stând Pavel în mijlocul lor, a zis: Se cădea, o

bărbaților, ascultându-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, și să fi câștigat necazul acesta și paguba.

22. Și acum vă îndemn pre voi să aveți voe bună; că pe-rire nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.

23. Că mi-a stătut înainte într'această noapte îngerul lui Dumnezeu, al căruia sânt eu, și căruia slujesc,

24. Zicând: Nu te teme, Pavle; înaintea Chesarului și se cade să stai; și iată, și-a dăruit ție Dumnezeu pre toți cei ce sânt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde, bărbaților; că cred lui Dumnezeu, că așa va fi precum mi s'a zis mie.

26. Și într'un ostrov oare-care este să cădem noi.

27. Și dacă s'a împlinit a patrasprezece noapte, purtându-ne noi cu corabiea în marea Adriei, pre la miezul nopței le părea corăbierilor că se apropie la vre o margine;

28. Și slobozind măsura, au aflat stânjini douăzeci; și puțin de acolea trecând, și ia-

răși măsurând, au aflat stânjini cincisprezece.

29. Și temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cază, aruncând patru anghire despre cârma corabiei, se rugau să se facă ziuă.

30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, și slobozind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca cum ar vreă despre pisc să sloboziască anghirele.

31. Zis-a Pavel sutașului și ostașilor: De nu vor rămâneă aceștia în corabie, voi nu vă veți putea mântui.

32. Atunci au tăiat ostașii funiile luntrei, și o au lăsat să cază.

33. Iar până când vreă să se facă ziuă, Pavel rugă pre toți să mănânce bucate, zicând: Patrusprezece zile sânt astăzi de când n'ați mâncat, așteptând și nimic gustând.

34. Pentru aceea vă rog pre voi să mâncați; că aceasta este spre mântuirea voastră; că nici unuia din voi păr din cap nu va cădea.

35. Și zicând acestea, și luând pâne, a mulțamit lui Dum-

34. Mat. 10, 30; Luc. 21, 18.

nezeu înaintea tuturor; și frângând, a început a mânca.

36. Și voe bună toți făcând, au luat și ei de au mâncat.

37. Și eram în corabie de toți, suflete două sute și șeaptezeci și șease.

38. Și săturându-se de bucate, au ușurat corabia, aruncând grâul în mare.

39. Și dacă s'a făcut ziua, pământul nu-l cunoșteau; iar vedeau de departe un sân ce aveâ termuri, la care se sfătuiau, de ar fi cu putință, să scoată corabia.

40. Și trăgând afară anghirele, au slobozit pre mare, și împreună slăbind funiile cârmelor, și ridicând vetrila cea mică după vântșorul care suflă, trăgeau spre țarmuri.

41. Și căzând într'un loc dintre două mări s'a înfipt corabia; și piscul d'înainte s'a împlântat și stă neclătit, iar partea dinapoi se rumpea de sila valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pre cei legați, ca să nu înoate cineva și să scape.

43. Iar sutașul, vrând să fească pre Pavel, a oprit sfatul lor; și a poruncit ca cei ce

vor putea să înoate, sărind mai întâiu, să iasă la pământ;

44. Iar ceilalți, unii pre scânduri, alții pre alt ceva din corabie. Și așa s'a făcut de au scăpat toți la uscat.

CAPITOLUL XXVIII.

Pavel iesă în ostrovul Melit, unde face minuni. Ajunge la Roma, unde cuvintează Iudeilor.

Si dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se cheamă ostrovul Melit.

2. Iar varvarii au făcut nu puțină milă cu noi; că făcând foc, ne-au priimit pre noi pre toți, pentru ploaea și frigul ce eră.

3. Și strângând Pavel găteje multe, și puindu-le în foc, eșind o viperă din căldură, s'a apucat de mâna lui.

4. Și dacă au văzut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, ziceau unul către altul. Cu adevărat ucigaș este omul acesta, care mântuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l-a lăsat să trăiască.

XXVIII. 1. c. 27, 26.
2. II Cor. 11, 27.

5. Deci el scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pățimit.

6. Iar ei așteptau să se umfle el, sau să cază de pripă mort; și așteptând ei mult, și văzând că nu se făcuse nici un rău întru el, întorcându-se, li ziceau că este Dumnezeu.

7. Și împrejurul locului acela erau satele mai marelui ostrovului, anume Poplie; carele primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne-a ospătat.

8. Și s'a întâmplat de zăcea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri și de urdinare cu sânge; către care intrând Pavel, și rugându-se, puindu-și mâinile pre el, l-a vindecat.

9. Și aceasta făcându-se, și alți carii aveau boale în ostrovul acela veniau și se vindecau;

10. Carii și cu multă cinste ne-au cinstit pre noi; și când am purces noi, ne-au pus cele ce erau de trebuință.

11. Și după trei luni ne-am pornit cu o corabie Alexandrinească, ce ernase în ostrov, care eră cu semnul Dioscurelor.

5. Marc. 16, 18. 8. Mat. 8, 14.

12. Și sosind în Siracusa, ne-am zăbăvit acolo trei zile.

13. Și de acolo încungiu-rând, am venit în Righia; și preste o zi suflând austrul, a doua zi am venit în Potioli;

14. Unde aflând frați, ne-au rugat de ne-am zăbăvit la ei șapte zile; și așa am venit în Roma.

15. Și de acolo frații auzind cele pentru noi, au eșit întru întâmpinarea noastră până la forul lui Appie, și la Tritaverne; pre carii văzându-i Pavel, și mulțumind lui Dumnezeu, a luat îndrăzneală.

16. Iar dacă am venit în Roma, sutașul a dat pre cei legați voivodului oastei; iar lui Pavel i s'a dat voe să petreacă deosebi cu ostașul cel ce îl păzia pre el.

17. Și a fost, după trei zile, a chemat Pavel pre cei mai mari ai Iudeilor, și adunându-se ei, a zis către dâșii: Bărbați, frați, eu nimic împotriva norodului făcând, sau obiceiurilor părintești, legat fiind în Ierusalim m'am dat în mâinile Romanilor.

18. Carii, judecându-mă voiau să mă sloboziască, pen-

trucă nici o vină de moarte eră întru mine.

19. Iar grăindu-mi Iudeii împotriva, am fost silit a chema pre Chesarul; nu că ași aveă întru ceva a pări pre neamul meu.

20. Deci pentru această pricină v'am chemat pre voi, să vă văd, și să vorbesc cu voi; că pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sânt legat.

21. Iar ei către dânsul a zis: Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici viind cineva din frați ne-a spus, sau a grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim dela tine socotelile ce ai; că de eresul acesta, știm noi că pretutindenea împotriva i se zice.

23. Și rânduindu-i lui zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulți; căroră mărturisind le spuneă de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din proroci, de dimineața până seara.

24. Și unii credeau cele ce se ziceau, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se ei unul

cu altul, s'au dus, zicând Pavel un cuvânt: Bine a grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinții noștri.

26. Zicând: Mergi la norodul acesta, și zi: Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedeă;

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au auzit, și ochii lor și-au închis; ca nu cumva să vază cu ochii, și cu urechile să auză, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să-i vindec pre ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că Neamurilor s'a trimis mântuirea lui Dumnezeu, și ei vor auzi.

29. Și acestea zicând el, au eșit Iudeii, multă prigonire având între dânsii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani, deplin cu a sa cheltuială, și priimiă pre toți carii veniau către el.

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățând cele ce sânt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăznială, fără oprială.

26. Is. 6, 9, 10; Luc. 8, 10.

28. c. 13, 39; 46; Ps. 17, 49.

23. c. 26, 22. 24. c. 17, 4.

EPISTOLIEA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRE ROMANI

CAPITOLUL I.

Învățătura Evangheliei despre cei ce viețuiesc afară de darul lui Dumnezeu și în dar. Nădejdea și viața cea duhovnicească. Judecata neamurilor că nu păresc legea firei.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, rânduit spre evangheliea lui Dumnezeu.

2. Care mai înainte a făgăduit-o prin prorocii săi întru sfinte scripturi,

3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'a născut din sămânța lui David dupre trup;

4. Care s'a hotărât Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfinteniei, dintru învierea din morți a lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

5. Prin care am luat darul și apostoliea, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui:

6. Intre carii sânteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos:

7. Tuturor celor din Roma, iubitorilor lui Dumnezeu, celor chemați sfinți: dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

8. Întăiu dar, mulțumesc Dumnezeuului meu prin Iisus

1. 1. Fapt. 9, 15; Gal. 1, 5.
2. Tit. 1, 2. 3. II Timot. 2, 8.

4. Ioan 10, 36; Evr. 1, 5. 7. I Cor. 1, 2. 8. I Cor. 1, 4; Tes. 1, 2.

trucă nici o vină de moarte eră întru mine.

19. Iar grăindu-mi Iudeii împotriva, am fost silit a chema pre Cezarul; nu că ași aveam întru ceva a pârî pre neamul meu.

20. Deci pentru această pricină v'am chemat pre voi, să vă auză, și să vorbesc cu voi; că pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sânt legat.

21. Iar ei către dânsul a zis: Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici viind cineva din frați ne-a spus, sau a grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim dela tine socotelile ce ai; că de eresul acesta, știm noi că pretutindenea împotriva i se zice.

23. Și rânduindu-i lui zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulți; căroră mărturisind le spuneă de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din proroci, de dimineața până seara.

24. Și unii credeau cele ce se ziceau, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se ei unul

cu altul, s'au dus, zicând Pavel un cuvânt: Bine a grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinții noștri.

26. Zicând: Mergi la norodul acesta, și zi: Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea;

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au auzit, și ochii lor și-au închis; ca nu cumva să vază cu ochii, și cu urechile să auză, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să-i vindec pre ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că Neamurilor s'a trimis mântuirea lui Dumnezeu, și ei vor auzi.

29. Și acestea zicând el, au eșit Iudeii, multă prigonire având între dâșii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani, deplin cu a sa cheltuială, și priimiă pre toți carii veniau către el.

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățând cele ce sânt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăznială, fără oprială.

26. Is. 6, 9, 10; Luc. 8, 10.

28. c. 13, 39, 46; Ps. 17, 43.

23. c. 26, 22. 24. c. 17, 4.

EPISTOLIEA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRE ROMANI

CAPITOLUL I.

Invățătura Evangheliei despre cei ce viețuiesc afară de darul lui Dumnezeu și în dar. Nădejdea și viața cea duhovnicească. Judecata neamurilor că nu păzesc legea firei.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, rânduit spre evangheliea lui Dumnezeu.

2. Care mai înainte a făgăduit-o prin prorocii săi întru sfinte scripturi,

3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'a născut din sâmbanța lui David dupre trup;

1. 1. Fapt. 9, 15; Gal. 1, 5.

2. Tit. 1, 3. 3. II Timot. 2, 8.

4. Care s'a hotărât Fiul lui Dumnezeu întru putere, dupre duhul sfințeniei, dintru învierea din morți a lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

5. Prin care am luat darul și apostoliea, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui:

6. Intre carii sânteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos:

7. Tuturor celor din Roma, iubiților lui Dumnezeu, celor chemați sfinți: dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

8. Intâiu dar, mulțumesc Dumnezeuului meu prin Iisus

4. Ioan 10, 36; Evr. 1, 5. 7. I Cor. 1, 2. 8. I Cor. 1, 4; Tes. 1, 2.

Hristos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.

9. Că martur îmi este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;

10. Totdeauna întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară când-va bine mi s'ar întâmpla cu voia lui Dumnezeu ca să vin la voi.

11. Că doresc să vă văd pre voi ca să vă dau vouă ceva dar duhovnicesc spre înțărirea voastră;

12. Și aceasta este, ca să mă mângâiu împreună cu voi prin credința cea d'împreună a voastră și a mea.

13. Și nu voi să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, și am fost oprit până acum, ca să am ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte Neamuri.

14. Că Elinelor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sânt.

9. Filip. 1, 8. 10. Efes. 1, 16.

11. c. 15, 23, 32; Fapt. 28, 31.

12. II Petr. 1, 1. 13. I Tes. 2, 18.

15. Așijderea, cât este după a mea osârdie și vouă celor din Roma să vă bine vestesc.

16. Că nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos: că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede; ludeului mai întâi, și Elinelui.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dânsa se descopere din credință în credință: precum este scris: Iară dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere mâniea lui Dumnezeu din cer preste toată păgânătatea și nedreptatea oamenilor, cari în adevărul întru nedreptate.

19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu arătat este întru dânșii; că Dumnezeu le-a arătat lor.

20. Pentru că cele nevăzute ale lui dela zidirea lumii, din fapte socotindu-se, se văd, și veșnică puterea lui și Dumnezeirea; ca să fie ei fără de răspuns.

21. De vreme ce cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre

16. Ps. 39, 12; Ps. 118, 46; I Cor. 1, 18, 24; Evr. 4, 12. 17. c. 3, 21, s.; Avac. 2, 4; Ioan 3, 36; Gal. 3, 11; Evr. 10, 38. 19. Fapt. 14, 15.

21. Efes. 4, 15.

Dumnezeu l-au slăvit, sau i-au mulțumit; ci s'au făcut înzadarnici întru cugetele sale, și s'a întunecat inima lor cea neînțelegătoare.

22. Zicându-se pre sine a fi înțelepți, au nebunit,

23. Și au mutat slava lui Dumnezeu celui nestricăcios întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, și al paserilor, și al celor cu patru picioare, și al celor ce se târăsc.

24. Pentru aceea i-a și dat Dumnezeu pre ei întru poftele inimilor lor în necurăție, ca să se spurce trupurile lor întru sineși.

25. Cari au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună, și au cinstit și au slujit făpturei în locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci. Amin.

26. Pentru aceea i-a dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocară: că și muierile lor și-au schimbat rânduiala cea firească întru ceea ce este împotriva firei:

22. I Cor. 1, 20; Ier. 10, 14.

23. A doua Leg. 4, 15. 24. Ps. 80, 11; Fapt. 14, 16; II Cor. 11, 31; Ps. 105, 20. 26. Lev. 18, 23; I Cor. 6, 9.

27. Așijderea și bărbații, lăsând cea duple fire rânduială a părții femecești, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrându-o, și răsplătirea ce li se cădea a rătăcirii lor, întru sineși luându-o.

28. Și precum n'au cercat ei a avea pre Dumnezeu întru cunoștință, așa i-a dat pre ei Dumnezeu întru minte necusită, a face cele ce nu se cade;

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de vicleanie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, de ucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele;

30. Șoptitori, grăitori de rău, urători de Dumnezeu, ocărători, semeți, trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Neînțelegători, nestatornici întru așezămături, fără dragoste, neîmpăcați, nemilostivi;

32. Cari dreptatea lui Dumnezeu știind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sânt, nu numai fac

29. Gal. 5, 19; I Cor. 6, 9; II Cor. 12, 20; Efes. 5, 3; II Tim. 3, 2.

acestea, ci încă și binevoesc cu cei ce le fac.

CAPITOLUL II.

Judecata ce se aduce asupra lui Israel că nu păzește legea.

Pentru aceea fără de răspuns ești, O omule, tot cel ce judeci; căci întru ce judeci pre altul, pre tine însuți te osândești; că aceleași faci, cel ce judeci.

2. Și știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuți aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau au nu bagi seamă de bogățiile bunătații lui, și de îngăduința, și de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunătaatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință?

5. Ci după împietrirea ta și nepocăita inimă îți aduni fie mânie în ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu;

II. 1. Mat. 7, 2.

6. Care va răsplăti fie-căruia după faptele lui;

7. Celor ce prin răbdarea lucrului bun caută slavă și cinste și nestrăciune, viața veșnică.

8. Iar celor prigonitori, cari se pun împotriva adevărului, și se supun nedreptății, mânie și urgie,

9. Necaz și strămtorare preste tot sufletul omului celui făcător de rău, al Iudeului mai întâiu, și al Elinului;

10. Iar slavă, și cinste, și pace, tot celui ce face binele, Iudeului mai întâiu; și Elinului;

11. Că nu este fățarnicie la Dumnezeu.

12. Căci câți fără de lege au greșit, fără de lege vor și peri; și câți în lege au greșit prin lege se vor judeca;

13. Că nu auzitorii legii sânt drepti la Dumnezeu, ci făcătorii legii se vor îndrepta.

14. Căci când Neamurile, cele ce n'au lege, din fire fac ale legii, aceia lege neavând, ei singuri își sânt lege;

6. Ps. 61, 11; Is. 40, 6; Ier. 17, 10; Mat. 16, 27; I Cor. 3, 8; II Cor. 5, 10.

8. Filip. 1, 16. 11. Fapt. 10, 34; Efes. 6, 9, s. 13. Iac. 1, 22.

15. Carii arată fapta legii scrisă întru inimile sale, împreună mărturisindu-le lor cunoștința lor, și cugetele lor întru sine pârându-se sau și dându-și răspuns de îndreptare;

16. În ziua când va judecă Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor după evanghelia mea prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numești Iudeu, și te odihnești în lege, și te lauzi întru Dumnezeu.

18. Și cunoști voea lui, și alegi cele de folos, fiind învățat din lege;

19. Și te nădăduiești a fi povățuitor orbilor, lumină celor dintru întunec,

20. Indreptător celor fără de minte, învățător pruncilor, având închipuirea științei și a adevărului în lege.

21. Deci cel ce înveți pre altul, pre tine nu te înveți? cela ce propoveduești să nu fure, furi?

22. Cela ce zici să nu prea curvească, prea curvești? cela ce urăști idoli, furi cele sfinte?

15. Evr. 8, 10; Rom. 9, 1.

16. Mat. 26, 11. 18. Filip. 1, 10.

21. Mat. 21, 8-11.

23. Cela ce te lauzi în lege prin călcarea legii necinstești pre Dumnezeu?

24. Că numele lui Dumnezeu pentru voi se hulește întru Neamuri, precum este scris.

25. Că-tăerea împrejur fossește, dacă faci legea; iar dacă ești călcător de lege, tăerea ta împrejur, netăere împrejur s'a făcut.

26. Drept aceea de va păzi netăerea împrejur îndreptările legii, au nu se va socoti netăerea lui împrejur în loc de tăere împrejur?

27. Și va judecă netăerea împrejur cea de fire, plinind legea, pre tine care prin slovă și prin tăerea împrejur, ești călcător de lege.

28. Că nu cel din afară arătat este Iudeu; nici cea din afară în trup este tăere împrejur;

29. Ci cel întru ascuns, acela este Iudeu; și tăerea împrejur este cea a inimei, întru duhul, iar nu prin slovă; a cărui laudă nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu.

24. Is. 52, 5; I Tim. 6, 1.

25. I Cor. 7, 19.

CAPITOLUL III.

Apostolul amenință cu judecata lui Dumnezeu. Iudeii se laudă în deșert cu legea și tăerea împrejur, căci mântuirea este prin har.

Ce este dar mai mult Iudeului? sau care este folosul tăerei împrejur?

2. Mult în tot chipul; întâiu, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă n'au crezut unii? au doară necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie; ci fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos; precum este scris. Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruești când vei judecă tu.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adevărează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Au doară nedrept este Dumnezeu care aduce mânia? (Ca un om grăesc).

6. Să nu fie; că atuncea în ce chip va judecă Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea

minciună a prisosit spre slava lui; drept ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu, (precum sântem huliți, și precum zic unii că grăim noi): Să facem cele rele, ca să vie cele bune? a căror osândă dreaptă este.

9. Ce dar? întrecem pre ei? Nici de cum; pentru că mai înainte am vinuit și pre Iudei și pre Ellini, că toți subț păcat sânt;

10. Precum este scris: Nu este drept nici unul;

11. Nu este cel ce înțelege, nu este cel ce caută pre Dumnezeu.

12. Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

13. Groapă deschisă gâttele lor; cu limbele lor vicleaniau; venin de aspidă subț buzele lor;

14. A căror gură de blestem și de amărăciune este plină.

15. Grabnice sânt picioarele lor, a vărsă sânge;

8. c. 6, ^{1, 2}; 9. Gal. 3, ²².

10. Ps. 13, ³; 13. Ps. 5, ¹⁰.

14. Ps. 9, ²⁸; 15. Is. 59, ⁷.

III. 2. Fapt. 9, ³⁸; 4. Ps. 50, ⁶.

10. Sfărâmare și nevoie întru căile lor.

17. Și calea păcei n'au cunoscut.

18. Nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lor.

19. Iar știm că câte zice legea, celor ce sânt în lege zice: ca toată gura să se astupe, și vinovată să fie toată lumea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legii nu se va îndreptă nici un trup înaintea lui; că prin lege este cunoștința păcatului.

21. Iar acum afară de lege dreptatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind mărturisită de lege și de proroți;

22. Dreptatea lui Dumnezeu prin credința lui Iisus Hristos la toți și preste toți cei ce cred; că nu este osebite.

23. Pentru că toți au păcătuit, și se lipsesc de slava lui Dumnezeu;

24. Căli se îndreptează în dar cu harul lui prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus;

18. Ps. 35, ¹; 19. Ps. 106, ⁴²; Gal. 3, ¹¹; 20. Ps. 142, ²; Gal. 2, ¹⁶.

21. Ioan 5, ⁴⁸; 22. c. 10, ¹².

24. Efes. 2, ⁸.

25. Pre care l-a rânduit Dumnezeu curățire prin credință întru sângele lui, spre arătarea dreptății lui pentru ertarea păcatelor celor mai înainte făcute.

26. Intru multă răbdarea lui Dumnezeu; spre arătarea dreptății lui în vremea de acum; ca să fie el drept, și îndreptând pre cel ce este din credința lui Iisus.

27. Deci unde este lauda? S'a încuiat. Prin care lege? a faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

28. Socotim dar că cu credința se va îndreptă omul fără faptele legii.

29. Au doară Dumnezeu este al Iudeilor numai? iar nu și al Neamurilor? Adevărat, și al Neamurilor;

30. Căci unul este Dumnezeu, care va îndreptă tăcerea împrejur din credință, și netăcerea împrejur prin credință.

31. Deci au doară stricăm legea prin credință? Să nu fie; ci întărim legea.

25. Evr. 4, ¹⁶; I Ioan 2, ².

27. c. 2, ^{17, 23}; 28. Gal. 2, ¹⁶.

29. c. 10, ¹²; Efes. 4, ⁸.

31. Mat. 5, ¹⁷; 18, ¹⁹.

CAPITOLUL IV.

Avraam chip și pildă despre îndreptarea prin credință.

Deci ce vom zice că Avraam părintele nostru să fie aflat după trup?

2. Că de s'a îndreptat Avraam din fapte, are laudă; ci nu la Dumnezeu.

3. Că ce zice scriptura? Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și s'a socotit lui întru dreptate.

4. Iar celui ce lucrează, plata nu i se socotește după dar, ci după datorie.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cela ce îndreptează pre cel necredincios, i se socotește credința lui întru dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea fără de fapte:

7. Fericți cărora s'au ertat fără de legile, și cărora s'au acoperit păcatele.

8. Fericit bărbatul, căruia nu-i va socoti Domnul păcatul.

IV. 3. Fac. 15, 6; Gal. 3, 6. Iac. 2, 23. 7. Ps. 31, 1, s.

9. Deci fericirea aceasta întru tăerea împrejur este numai, sau și întru netăierea împrejur? că zicem că s'a socotit lui Avraam credința întru dreptate.

10. Dar cum s'a socotit lui? întru tăerea împrejur fiind, sau întru netăierea împrejur? Nu întru tăerea împrejur, ci întru netăierea împrejur.

11. Și semnul tăerei împrejur a luat, pecete a dreptății credinței, care avea întru netăierea împrejur; ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăierea împrejur; ca să se socotiască și lor spre dreptate;

12. Și tată tăerei împrejur nu numai celor ce sânt din tăerea împrejur, ci și celor ce umblă în urmele credinței cei dintru netăierea împrejur a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este lui Avraam făgăduința, sau seminției lui, ca să fie el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de sânt cei din lege moștenitori, zadarnică s'a fă-

11. Fac. 17, 11. 12. Mat. 3, 9. 13. Fac. 22, 17. 14. Gal. 3, 18.

cut credința, și s'a stricat făgăduința!

15. Că legea mânia lucrează; că unde nu este lege, adevărului nici călcare de lege nu este.

16. Pentru aceasta din credință este, ca după dar; ca să fie stătătoare făgăduința la toată seminția; nu numai la ceea ce este din lege, ci și la ceea ce este din credința lui Avraam; care este tată noastră tuturor,

17. (Precum este scris: Că tată al multor neamuri te-am pus,) înaintea lui Dumnezeu căruia a crezut, celui ce înviază morții, și cheamă cele ce nu sânt ca cum ar fi.

18. Care mai pre sus de nădejde întru nădejde a crezut, că va fi el tată al multor neamuri; după cum i s'a spus: Așa va fi sămânța ta.

19. Și neslăbind în credință, nu s'a uitat la trupul său cel omorât, fiind mai de o sută de ani, nici la omorâciunea pântecului sarei;

20. Și întru făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu

necredința ci s'a întărit cu credința, dând slavă lui Dumnezeu;

21. Și adevărit fiindcă ce i-a făgăduit, puternic este a și face.

22. Pentru aceea i s'a și socotit lui spre dreptate.

23. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'a socotit;

24. Ci și pentru noi, cărora va să ni se socotiască, celor ce credem întru cela ce a sculat pre Iisus Hristos Domnul nostru din morți;

25. Care s'a vândut pentru greșalele noastre, și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

CAPITOLUL V.

Roadele îndreptării prin credință. Adam și Hristos.

Drept aceea, îndreptați fiind din credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos;

2. Prin care și apropiere am aflat prin credință la darul acesta întru care stăm, și ne laudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.

18. c. 8, 40. 17. Fac. 17, 5, s. 19. Fac. 15, 6. 20. Ioan 9, 24.

24. Fap. 2, 24. 25. Is. 53, 12. V. 1. Ioan 16, 33. 2. Efes. 2, 18.

3. Și nu numai, ci ne și laudăm întru neazuri; știind că neazul răbdare lucrează;

4. Iar răbdarea curățire; iar curățirea, nădejde;

5. Iar nădejdea nu rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat întru inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s'a dat nouă.

6. Pentru că Hristos, încă fiind noi neputincioși, în vremea cea cuviincioasă pentru cei necredincioși a murit.

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept; că pentru cel bun poate și îndrăznește cineva a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dragostea sa spre noi, că încă păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi a murit.

9. Cu mult mai vărtos dar acum, îndreptați fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr'insul de mînie.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai văr-

tos fiind împăcați, ne vom mântui întru viața lui.

11. Și nu numai, ci ne și laudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcarea am luat.

12. Pentru aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea; și așa la toți oamenii moartea a trecut, întru acel, prin carele toți au păcătuit;

13. Că până la lege păcatul eră în lume; dar păcat nu se socotește, nefiind lege.

14. Ci a împărătit moartea dela Adam până la Moisi, și preste cei ce n'au păcătuit după asemănarea greșelei lui Adam, care eră chip al celui viitor.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul. Că de au murit prin greșala unuia cei mulți, cu mult mai vărtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulți s'a înmulțit.

16. Și nu precum prin unul ce a păcătuit, este darul că păcatul dintr'unul este spre

3. Iac. 1, 3, s. 5. Evr. 6, 18, 19; I Petr. 3, 18. 7. Ioan 15, 13.
8. Ioan 3, 16.

12. I Cor. 15, 21, s. 13. c. 4, 15.
14. I Cor. 15, 45.

CAPITOLUL VI.

osândire, iar darul din multe greșale spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru greșala unuia moartea a împărătit prin unul; cu mult mai vărtos cei ce au luat prinosința harului și a darului dreptăței, vor împărăți întru viața prin cel unul, Iisus Hristos.

18. Pentru aceea dar precum prin greșala unuia întru toți oamenii a intrat osândirea; așa și prin îndreptarea unuia întru toți oamenii a intrat îndreptarea vieței.

19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoși s'au făcut cei mulți, așa și prin ascultarea unuia, drepti se vor face cei mulți.

20. Însă legea a intrat, ca să se înmulțiască greșala. Și unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prisosit harul:

21. Ca precum a împărătit păcatul spre moarte, așa și harul să împărătească prin dreptate spre viață veșnică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

Lucrarea faptelor bune ce se cuvine se urmeze credinței. Indemnare la viața duhovnicească.

Ce vom zice dar? Rămâneam în păcat, ca să se înmulțiască darul?

2. Să nu fie. Căci cari am murit păcatului, în ce chip încă vom mai fi vii întru dânsul?

3. Au nu știți, că ori câți întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?

4. Împreună cu el ne-am îngropat prin botez întru moarte; ca în ce chip s'a sculat Hristos din morți prin slava Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieței să umblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăsliti ne-am făcut cu asemănarea morței lui, deci și învierii lui vom fi părtași.

6. Aceasta știind, că omul nostru cel vechiu cu dânsul împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

VI. 1. Gal. 2, 17. 2. Gal. 6, 14.
3. Gal. 3, 27. 4. Col. 2, 8, s.; Efes. 4, 22; Evr. 12, 1; I Petr. 2, 1 și 4, 12.
5. Fil. 3, 10. 6. Gal. 5, 24.

20. v. 4, 11. Gal. 3, 10.
21. v. 0, 10.

7. Pentru că cel ce a murit s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom și via împreună cu dânsul:

9. Știind că Hristos cel ce a înviat din morți nu mai moare; că moartea pre dânsul nu-l mai stăpânește.

10. Că ce a murit, păcatului odată a murit: iar ce viază, viază lui Dumnezeu.

11. Așa și voi socotiți-vă pre voi morți a fi păcatului, și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu împărătească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să-l ascultați pre el întru poștele lui.

13. Nici să vă faceți mădulările voastre arme de nedreptate păcatului: ci să vă puneți pre voi înaintea lui Dumnezeu, ca din morți vii, și mădulările voastre arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pre voi nu vă stăpânește: că nu sânteți sub lege, ci sub dar.

15. Ce dar? păcătui-vom,

căci nu sântem sub lege, ci sub dar? Să nu fie.

16. Au nu știți, că celui ce vă dați pre voi robi spre ascultare, robi sânteți aceluia pre care ascultați; sau păcatului spre moarte, sau ascultărei spre dreptate?

17. Ci mulțămim lui Dumnezeu, căci ați fost robi păcatului, dar ați ascultat din inimă duple chipul învățături la care v'ați dat.

18. Și slobozindu-vă de păcat, v'ați făcut robi dreptății.

19. Omenește grăesc pentru slăbiciunea trupului vostru: că precum v'ați făcut mădulările voastre roabe necurăției și fără de legei spre fără-de-lege; așa acum să vă faceți mădulările voastre roabe dreptății spre sfințenie.

20. Căci când erați robi păcatului, erați slobozi de dreptate.

21. Care roadă dar ați avut atunci întru acelea de care acum vă rușinați? că sfârșitul acelora este moartea.

22. Iar acum slobozindu-vă

8. II Tim. 2, 11. 12. Fac. 4, 7; Ps. 118, 133. 14. Gal. 5, 18. 15. Ioan 8, 16.

16. Ioan 8, 34. 18. I Cor. 7, 22. 21. c. 8, 6; Filip. 3, 19. 22. I Petr. 1, 9.

din păcat, și făcându-vă robi lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințenie, iar sfârșitul vieții veșnică.

23. Pentru că plata păcatului este moartea; iar darul lui Dumnezeu este viața veșnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAPITOLUL VII.

Cândă păcatului sub lege. Slăbiciunea facei omului, împedându-l a plini legea, aduce moarte.

Au nu știți, fraților, că celor ce știu legea grăesc, că legea stăpânește pre om în câtă vreme trăește?

2. Că femeia cu bărbat, legată este de lege cu bărbatul cât trăește el; iar de i-a murit bărbatul ei, s'a dezlegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, trăindu-i bărbatul ei, preacurvă se chiamă, de va fi cu alt bărbat: iar de îi va muri bărbatul ei, sloboadă este de lege, a nu fi ea preacurvă, fiind cu alt bărbat.

4. Pentru aceea, frații mei, și voi v'ați omorât legei prin

trupul lui Hristos; ca să fiți voi ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor, cele prin lege lucrau întru mădulările noastre, ca să aducă roada morții.

6. Iar acum ne am slobozit de lege, murind noi aceea întru care eram ținuți; ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.

7. Ce dar vom zice? Au doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu l-am cunoscut, fără numai prin lege: că și pre poftă nu o ași fi știut, de n'ar fi zis legea: Să nu poștești.

8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fără de lege păcatul eră mort.

9. Și eu trăiam fără-de-lege oare-când: iar viind porunca, păcatul a înviat.

10. Iar eu am murit și mi s'a aflat mie porunca, care

5. c. 6, 21. 6. II Cor. 3, 6.

7. Es. 20, 17. 8. c. 4, 15; Ioan 15, 22. 10. Lev. 18, 5.

eră spre viață, aceasta a fi spre moarte.

11. Că păcatul, luând pricină prin poruncă, m'a amăgit, și prin aceea m'a omorât.

12. Drept aceea, legea sfântă este, și porunca sfântă, și dreaptă și bună.

13. Deci oare ce eră bun, mie mi s'a făcut moarte? Să nu fie. Ci păcatul, ca să se arate păcat, prin ce eră bun lucrându-mi mie moarte; ca să se facă preste măsură păcătos păcatul prin poruncă.

14. Căci știm că legea duhovnicească este: iar eu sunt trupesc, vândut subț păcat.

15. Că ceea ce lucrez, nu știu: că nu care voesc eu, aceasta fac; ci care urăsc, aceea lucrez.

16. Iar de fac aceasta care nu voesc, laud legea că este bună.

17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care lăcuește întru mine.

18. Pentru că știu că nu lăcuește întru mine, adică, în trupul meu ce este bun: că a voi se afla la mine; iar a face binele, nu aflu.

14. c. 8, 9. 18. Fac. 6, 5.

19. Că nu fac binele care voesc: ci răul care nu-l voesc, acela fac.

20. Iar de fac aceasta care nu voesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcuește întru mine.

21. Aflu, drept aceea, legea mie celui ce voesc să fac binele, că ce este rău la mine se află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu duple omul cel din lăuntru.

23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oștindu-se împotriva legii minții mele, și dându-mă pre mine rob legii păcatului, care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! cine mă va izbăvi de trupul morței acesteia?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu; iar cu trupul legii păcatului.

21. Ps. 50, 7. 22. Ps. 1, 3.

23. Gal. 5, 17. 25. I Cor. 15, 57.

CAPITOLUL VIII.

Scuturarea palimilor prin viețuirea sa după Duh. Mângâierea celui ce suferă cu arătarea slavei sfinților. Dragostea către Hristos.

Drept aceea, nici o pedeapsă nu este acum celor ce sunt întru Hristos Iisus, carii nu umblă după trup, ci după Duh.

2. Că legea Duhului vieții întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentru că ceea ce eră cu neputință legii, căci eră slabă prin trup, a săvârșit Dumnezeu trimetând pre Fiul său întru asemănarea trupului păcatului, și pentru păcat, a oștindit păcatul în trup:

4. Ca îndreptarea legii să se plinească întru noi, carii nu umblăm după trup, ci după Duh.

5. Că cei ce sunt după trup, cele ale trupului cugează: iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului.

6. Pentru că cugetul trupului este moarte; iar cugetul Duhului viață și pace.

7. Iac. 4, 8, 11. 3. Fapt. 15, 10; Filip. 3, 1, 6. c. 6, 31.

7. Pentru că cugetul trupului vrăjmaș este la Dumnezeu: că legei lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate.

8. Și cei ce sunt în trup lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

9. Iar voi nu sunteți în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu lăcuește întru voi. Iar de n'are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos întru voi, trupul dar este mort pentru păcat; iar Duhul viază pentru dreptate.

11. Iar de lăcuește întru voi Duhul celui ce a sculat pre Iisus din morți, cel ce a sculat pre Hristos din morți, va face vii și trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce lăcuește întru voi.

12. Drept aceea, fraților, datori suntem nu trupului, ca să viețuim după trup.

13. Că de viețuiți după trup, veți să muriți; iar de veți omori cu Duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Că ori câți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, a-

7. Iac. 4, 4. 9. I Cor. 3, 16.

11. I Cor. 6, 14. 13. Gal. 6, 8.

14. Gal. 5, 18.

ceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentru că n'ați luat iarăși duhul robiei spre temere; ci ați luat Duhul punerei de fii, întru care strigăm, Avva, Părinte.

16. Insuși Duhul acesta mărturisește d'împreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Iar de suntem fii, suntem dar și moștenitori; moștenitori adevărați ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitori ai lui Hristos; de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca să ne și proslăvim împreună cu dânsul.

18. Că socotesc că nu sunt vrednice pătimirele vremii de acum de a se asemăna cu slava cea viitoare care va să se descopere întru noi.

19. Pentru că nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă.

20. Că deșertăciunii s'a supus zidirea, nu de voce, ci pentru cel ce o a supus.

21. Spre nădejde, că și sin-

15. Gal. 3, 26 și 4, 6; II Tim. 1, 7.

16. II Cor. 1, 22; 17. Gal. 4, 7;

Fapt. 14, 22; 18. II Cor. 4, 17.

19. Col. 3, 4.

gură zidirea aceasta se va slobozi din robia stricăciunii întru slobozenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată zidirea împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai aceia, ci și noi carii avem pârga Duhului, și noi singuri întru noi suspinăm, așteptând punerea de fii, pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne am mântuit: însă nădejdea care se vede nu este nădejde: că ceea ce vede cineva, pentru ce o și nădăjduiește?

25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare așteptăm.

26. Așijderea și Duhul împreună ajutorează nouă întru slăbiciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga, precum se cade nu știm: ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cela ce cerească inimile știe ce este cugetul Duhului, că după Dumnezeu se roagă pentru sfinți.

23. II Cor. 5, 2, s.; Luc. 21, 28; Gal. 4, 5.

28. Și știm că celor ce iubesc pre Dumnezeu toate li se lucrează spre bine, acelora adevărați carii după voință sunt chemați.

29. Că pre carii mai înainte i-a cunoscut, mai înainte i-a și hotărât să fie asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâiu născut între mulți frați.

30. Iar pre carii mai înainte i-a hotărât, pre aceștia i-a și chemat: și pre carii i-a chemat, pre aceștia i-a și îndreptat: iar pre carii i-a îndreptat, pre aceștia i-a și proslăvit.

31. Ce vom zice dar către acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. Că cel ce nu a cruțat pre Fiul său, ci pentru noi toți i-a dat pre dânsul, cum nu împreună cu el și toate ne va dăruia nouă?

33. Cine va pârî împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptează.

34. Cine este cel ce judecă spre pierzare? Hristos este cel

ce a murit, și mai ales care a și înviat, care și este d'a dreapta lui Dumnezeu, care și se roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Hristos? necazul, sau strâmtora-rea, sau goana, sau foame-
tea, sau golăteala, sau nevoia, sau sabia?

36. Precum este scris: Că pentru tine suntem omorâți toată ziua: socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere.

37. Ci întru acestea toate prea biruim pentru cela ce ne a iubit pre noi.

38. Pentru că încredințat sunt, că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare.

39. Nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu poate pre noi să ne despărtească de dragostea lui Dumnezeu, care este întru Hristos Iisus Domnul nostru.

35. Ioan 10, 28. 36. Ps. 43, 23; I Cor. 4, 5; II Cor. 4, 11.

37. I Cor. 15, 57. 38. Fil. 1, 6; II Tim. 1, 12.

30. Col. 1, 18; Evr. 1, 6.

34. I Petr. 3, 22.

CAPITOLUL IX.

Israil cel căzut s'a lepădat. Chemarea neamurilor, Israilul cel adevărat.

Adevărul zic întru Hristos, nu mint, împreună mărturisindu-mi mie cunoștința gândului meu întru Duhul Sfânt.

2. Că întristare mare îmi este mie, și neîncetată durere inimei mele.

3. Că așa fi poftit eu însumi a fi anatema dela Hristos pentru frații mei, rudele mele după trup:

4. Carii sunt Israilteni; a căroră este punerea de fii și slava, și așezământurile și punerea de lege, și slujba, și făgăduințele;

5. Ai căroră sunt părinții, și dintru carii este Hristos după trup, care este preste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6. Nu se poate să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toți carii sunt din Israil, aceștia sunt Israil:

7. Nici, căci sunt sămânța lui Avraam, toți sunt fii: ci,

IX. 1. c. 1, 9. 3. Eș. 32, 32.

6. Numer. 23, 19; Ioan 8, 39.

7. Fac. 21, 13; Evr. 11, 18; Gal. 4, 28.

Întru Isaac, a zis, se va numi fie sămânță.

8. Adecă: Nu carii sunt fii ai trupului, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu; ci carii sunt fii ai făgăduinței se socotesc întru sămânță.

9. Că al făgăduinței este cuvântul acesta: Întru această vreme voi veni, și va fi Sarei fiu.

10. Și nu numai: ci și Rebecca dintru unul având așternut, dela Isaac părintele nostru;

11. Că încă nici fiind fii născuți, nici făcând ceva bine sau rău, ca cea după alegere rânduială a lui Dumnezeu să rămâie, nu din fapte, ci dela cel ce chieamă;

12. I s'a zis ei, că cel mai mare va sluji celui mai mic.

13. Precum este scris: Pre Iacov am iubit, iar pre Isav am urît.

14. Ce dar vom zice? Au doară este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie.

15. Că lui Moisi zice: Voi milui pre care miluesc, și mă

9. Fac. 18, 10. 10. Fac. 25, 21.

12. Fac. 25, 23. 13. Mal. 1, 2.

15. Eș. 33, 19.

voi îndură de care mă îndur.

16. Deci dar nu este nici a celui ce voește, nici a celui ce aleargă, ci a lui Dumnezeu celui ce miluește.

17. Că zice scriptura lui Faaron: Că spre însăși aceaste te am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea, și ca să se vestească numele meu în tot pământul.

18. Deci dar pre care voește miluește, și pre care voește împietrește.

19. Îmi vei zice dar mie: Ce mai prihănește? că voiei lui cine poate stă împotrivă?

20. Ci, O omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Au doară va zice făptura celui ce o a făcut pre eu: Căci m'ai făcut așa?

21. Au n'are putere'olarul preste lut, ca dintr'aceeași frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Iar dacă vrând Dumnezeu să'și arăte mâniea, și să'și descopere puterea sa, a suferit întru multă răbdare vase ale mâniei, gătite spre pierire.

17. Eș. 9, 16. 18. Eș. 7, 3.

20. Is. 45, 9; 29, 16.

23. Și ca să'și arăte bogăția slavei sale spre vase ale milei, care a gătit mai înainte spre slavă.

24. Pre noi, pre carii ne a și chemat, nu numai din ludei, ci și din Neamuri.

25. Precum și la Osie zice, Chiema-voiu pre cel ce nu este norodul meu, norodul meu; și pre cea ne iubită, iubită.

26. Și va fi în locul unde s'a zis lor: Nu norodul meu sunteți voi; acolo se vor chieamă fii ai lui Dumnezeu celui viu.

27. Iar Isaia strigă pentru Israil: De va fi numărul fiilor lui Israil ca năsipul mării, rămașița se va mântui;

28. Pentru că cuvânt săvârșind, și scurtând întru dreptate, că cuvânt scurt va face Domnul pre pământ.

29. Și precum a zis mai înainte Isaia: De nu ne ar fi lăsat nouă Domnul Savaot sămânță, ca Sodoma ne am fi făcut, și cu Gomora ne am fi asemănat.

23. Efes. 1, 4, 7; Col. 1, 27.

25. Osie 2, 25. 26. Os. 1, 10.

27. Is. 10, 22; s. 29. Is. 1, 9.

30. Ce dar vom zice? Că Neamurile care nu umblau după dreptate, au ajuns dreptatea, însă dreptatea care este din credință.

31. Iar Israil umblând după legea dreptății, la legea dreptății n'a ajuns.

32. Pentruce? Pentrucă nu din credință, ci ca din faptele legii. Că s'au poticnit de piatra poticnirei;

33. Precum este scris: Iată, pun în Sion piatră de poticnire și piatră de sminteală: și tot cel ce va crede întru el nu se va rușina.

CAPITOLUL X.

Indei caută dreptatea din faptele legii iar nu din sfârșitul legii, care este Hristos. Deosebirea între dreptatea cea din lege și cea din credință, care este deobște și iudeului și neamurilor.

Fraților, bună-voința inimei mele și rugăciunea cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mântuire.

2. Că mărturisesc lor că dragostea lui Dumnezeu au, ci nu după cunoștință.

33. Is. 8, 14; 28, 16; Rom. 10, 11.

3. Că neștiind dreptatea lui Dumnezeu, și căutând să și pue dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu nu s'au supus.

4. Că sfârșitul legii este Hristos spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea care este din lege, Că omul care face acelea, viu va fi într'însele.

6. Iar dreptatea cea din credință așa zice: Să nu zici întru inima ta: Cine se va sui în cer? adevă, să pogoare pre Hristos.

7. Sau, Cine se va pogori întru adânc? adevă, să ridice pre Hristos din morți.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine cuvântul, în gura ta, și întru inima ta: adevă, cuvântul credinței care propoveduim.

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pre Domnul Iisus, și vei crede întru inima ta, că Dumnezeu l-a ridicat pre el din morți, te vei mântui.

X. 3. c. 9, 31, 32; Filip. 3, 9.

4. Mat. 5, 17; Ioan 3, 18.

5. Lev. 18, 5; Luc. 10, 28; Gal.

3, 12. 6. A doua Leg. 30, 12; S.

8. A doua Leg. 30, 14; I Tim. 4, 6.

10. Că cu inima se crede spre dreptate; iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11. Că zice scriptura: Tot cel ce crede întru el nu se va rușina.

12. Că nu este osebite Iudeului și Ellinului: pentrucă același este Domnul tuturor care îmbogățește pre toți cei care-l cheamă pre el.

13. Că tot ori-care va chema numele Domnului se va mântui.

14. Cum dar vor chema întru care n'au crezut? și cum vor crede, de care n'au auzit? și cum vor auzi fără de propoveduitor?

15. Și cum vor propovedui, de nu se vor trimete? precum este scris: Cât sunt de frumoase picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc cele bune!

16. Ci nu toți au ascultat evanghelien. Că Isaia zice: Doamne, cine a crezut auzului nostru?

17. Deci, credința este din

10. Ps. 11, 1; 11. Is. 28, 16.

12. Ioel 3, 1; Fapt. 2, 21.

13. Is. 59, 1; 16. Is. 53, 1;

Ioan 19, 30.

auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci zic: Au doară n'au auzit? Că în tot pământul a eșit vestirea lor, și la marginele lumii cuvintele lor.

19. Ci zic: Au n'a cunoscut Israil? Intâiu Moisi zice: Eu voiu întărâtă pre voi spre cel ce nu este neam, spre neam neînțelegător voiu mânia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăznește, și zice: Aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine; arătatu-m'am celor ce nu întreabă de mine.

21. Iar către Israil zice: Toată ziua am întins mâinile mele către norodul cel neascultător și împotriva grăitor.

CAPITOLUL XI.

Alegera unei părți din Iudei, spre mântuire prin credința în Hristos; lăsarea altei părți în orbirea ei, luând pre neamuri. Indemnarea acestora a nu se sumeți căci la urmă și Iudeii se vor mântui.

Zic drept aceea: Au doară a lepădat Dumnezeu pre norodul său? Să nu fie. Că și eu

18. Ps. 18, 5. 19. A doua Leg. 32, 21. 20. c. 9, 30; Is. 65, 1, s.

XI. 1. Ps. 93, 14.

Israelitean sunt, din sămânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu a lepădat Dumnezeu pre norodul său, pre care mai înainte a cunoscut. Au nu știți de Ilie ce zice scriptura? cum se roagă lui Dumnezeu împotriva lui Israil, zicând:

3. Doamne, pre prorocii tăi au omorît, și oltarele tale au surpat; și eu am rămas singur, și caută sufletul meu.

4. Dar ce îi zice lui Dumnezeu? Lăsatu-mi am mie șapte mii de bărbați, carii nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.

5. Așa dar și în vremea aceasta, rămășiță duple alegerea darului s'a făcut.

6. Și de este duple dar, deacia nu este din fapte: că apoi darul n'ar fi dar. Iar de este din fapte, deacia nu este darul: că apoi fapta nu ar fi faptă.

7. Ce dar? Ce caută Israil, aceea n'a nemerit; iar alegerea a nemerit, iar ceilalți s'au împietrit.

3. III Imp. 19, 10.

4. III Imp. 19, 18.

8. Precum este scris: Datu-le-a lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi ca să nu vadă, și urechi ca să nu auză; până în ziua de astăzi.

9. Și David zice: Facă-se masa lor spre cursă, și spre laț, și spre sminteală, și spre răsplătire lor;

10. Intunece-se ochii lor ca să nu vadă, și spinarea lor de tot o gârbovește.

11. Zic drept aceea: Au doară s'au poticnit ca să cază? Să nu fie: ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut Neamurilor, ca să râvnească pre ele.

12. Și de vreme ce poticnirea lor este bogăție lumii, și împușinarea lor bogăție Neamurilor; cu cât mai mult plinirea lor?

13. Că vouă zic Neamurilor? Întru cât sunt eu Neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc:

14. Ca doară ași face trupul meu să râvnească, și să mântuiesc pre vre-unii dintr'înșii.

15. Că de este lepădarea lor

8. Luc. 8, 10; Isa. 29, 11; A doua Leg. 29, 4. 9. Ps. 68, 23.

11. c. 10, 19; Fapt. 13, 40, s.

14. I Tim. 4, 16.

impăcare lumii, ce alt este lura lor, fără numai viață din morți?

10. Că de este pârga sfântă, este și frământătura: și de este rădăcina sfântă, sunt și ramurile.

17. Și de s'au frânt unele din ramuri, iar tu, maslin sălbatec fiind, te ai altuit întru ele, și părtaș rădăcinei și grăslinei maslinului te ai făcut;

18. Nu te lăudă asupra ramurilor. Iar de te lauzi, nu porți tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Dar vei zice: Frântu-s'au ramurile, ca să mă altuiesc eu.

20. Bine; pentru necredință s'au frânt, iar tu pentru credință stai. Nu te înalță cu mintea, ci te teme:

21. Că de n'a părținit Dumnezeu ramurilor celor firești, nu cumva și ție să nu-ți părținească.

22. Vezi dar bunătatea și nepărținirea lui Dumnezeu; spre cei ce au căzut, nepărținire; iar spre tine, bunătate, de vei rămânea în bunătate:

iar de nu, și tu te vei tăia.

23. Și aceia iarăși, de nu vor rămânea în necredință, se vor altui: că puternic este Dumnezeu iarăși să-i altuească pre ei.

24. Că dacă tu din maslinul cel din fire sălbatec te ai tăiat, și afară de fire te ai altuit în maslin bun: cu cât mai vârtos aceștia carii sunt duple fire, se vor altui întru al lor maslin?

25. Pentrucă nu voesc ca să nu știți voi, fraților, taina aceasta, ca să nu fiți întru voi singuri înțelepți: că orbire din parte lui Israil s'a făcut, până ce va intra plinirea Neamurilor.

26. Și așa tot Israilul se va mântui: precum este scris: Veni-va din Sion Izbăvitorul, și va întoarce necurățiile dela Iacov:

27. Și aceasta este lor cea dela mine făgăduință, când voi lua păcatele lor.

28. Duple evanghelie cu adevărat vrăjmași sunt pentru voi: iar duple alegere, iubiți pentru părinți.

17. Ier. 11, 6. 19. Fapt. 13, 46. 20. I Cor. 10, 13. 22. Ioan 15, 24.

23. c. 14, 4; II 3, 10. 26. Is. 59, 30 și 27, 9. 27. Ier. 31, 33.

29. Că fără căință sunt darurile și chemarea lui Dumnezeu.

30. Că precum și voi oarecând n'ați crezut lui Dumnezeu, iar acum v'ați miluit prin necredința acestora:

31. Așa și aceștia acum n'au crezut întru mila voastră ca și ei să se miluească.

32. Că a încuiat Dumnezeu pre toți întru necredință, ca pre toți să-i miluească.

33. O adâncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! cât sunt de necercate judecățile lui, și neurmate căile lui!

34. Că cine a cunoscut gândul Domnului? sau cine s'a făcut lui sfetnic?

35. Sau cine i-a dat mai înainte lui, și i se va răsplăti lui?

36. Că dintr'insul, și printr'insul, și întru dânsul, sânt toate: acelaia slava în veci. Amin.

CAPITOLUL XII.

Sfătuire pentru sapia bună cea către Dumnezeu și către oameni.

Rogu-vă dar pre voi, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneți înainte trupurile voastre jertvă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, slujba voastră cea cuvântătoare.

2. Și să nu vă asemenați chipului veacului acestuia: ci vă schimbați la față întru înnoirea minții voastre, ca să cunoașteți voi care este voia lui Dumnezeu cea bună, și plăcută, și deplin.

3. Că zic, prin darul ce mi s'a dat mie, tuturor celor ce sunt întru voi, a nu cugetă înalt afară decât li se cade a cugetă; ci a cugetă spre a fi cu mintea întreagă, precum fie-căruia a împărțit Dumnezeu măsura credinței.

4. Că precum într'un trup multe mădulări avem, și mădulările n'au toate o lucrare:

5. Intr'aceștia chip noi, cei mulți, un trup suntem întru

Hristos, și fie-care unul altuia mădulare.

6. Și având daruri de multe feluri duple harul care este dat nouă, ori prorocie, duple măsura credinței;

7. Ori slujbă, întru slujbă: ori cela ce învață, întru învățatură;

8. Ori cel ce mângâie, întru mângâere; cel ce dăruiește, întru neviclesug; cel ce este ispravnic, întru osârdie; cel ce miluește, întru buna-voință.

9. Dragostea nefățarnică. Urând răul; și lipindu-vă de lucru bun.

10. Cu dragoste frățască unul pre altul iubind; cu cinstea unul pre altul mai mare făcând;

11. Cu osârdia nelenevoși; cu duhul arzând, Domnului slujind.

12. Întru nădejde bucurându-vă; întru necaz răbdând; întru rugăciune îngăduind;

13. În trebuințele sfinților părtași fiind; iubirea de streini urmând.

14. Bine-cuvântați pre cei

ce vă gonesc pre voi: bine-cuvântați, și nu osădiți.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plângeți cu cei ce plâng.

16. Acceași unul către altul cugetând. Nu cele înalte cugetând, ci cu cei smeriți împreună purtându-vă. Nu fiți înțelepți întru voi înși-vă.

17. Nimărui rău pentru rău răsplătind; făcând purtare de grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. De este cu puțință, în-cât este despre voi, cu toți oamenii având pace.

19. Nu vă izbândiți singuri vouă, iubiților, ci dați loc mănii: că scris este: A mea este izbânda; eu voi răsplăti, zice Domnul.

20. Drept aceea, de flămânzește vrăjmașul tău, dă-i lui pâne; de insetează, adapă-l pre el: că aceasta făcând cărbuni de foc grămădești pre capul lui.

21. Nu te birui de rău, ci biruește cu binele pre rău.

32. Gal. 3, 22; Ps. 124, 9.

34. Is. 40, 13; I Cor. 2, 16.

35. Iov. 41, 2. 36. I Cor. 8, 6; Col. 1, 16; Rom. 16, 27.

XII. 1. c. 6, 13; I Tesal. 4, 2.

2. Efes. 4, 23. 3. I Cor. 7, 17.

4. I Cor. 12, 12, s.

6. Efes. 4, 11. 8. Mat. 6, 6.

9. I Tim. 1, 5; Ps. 96, 11.

11. c. 14, 18 și 16, 18. 12. Col. 4, 2.

14. Mat. 5, 44; I Cor. 4, 12.

16. c. 15, 5. 17. Pild. 3, 1; II Cor.

8, 21. 19. A doua Leg. 32, 35; Evr.

10, 30. 20. Pild. 25, 21, s.

CAPITOLUL XIII.

Sfătuire la supunere, dragoste și alte fapte bune.

Tot sufletul să se supune stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu; și stăpânirile care sânt, dela Dumnezeu sânt rânduite.

2. Pentru aceea cea ce se împotrivesc stăpânirii, rânduitei lui Dumnezeu se împotrivesc; și carii se împotrivesc, judecată își vor lua loru-și.

3. Că dregătorii nu sânt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar voești să nu-ți fie frică de stăpânire? Fă bine, și vei avea laudă dela dânsa:

4. Că slujitor al lui Dumnezeu este ție spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabiea: că slujitor al lui Dumnezeu este, izbânditor spre mânie celui ce face răul.

5. Pentru aceea trebuie să vă supuneți, nu numai pentru mânia, ci și pentru știința.

6. Că pentru aceasta și dă-

dii dați: că slujitori ai lui Dumnezeu sânt, spre însăși aceasta îndeletnicindu-se.

7. Dați dar tuturor cele ce sânt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu dijma, dijmă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimărui cu nimic nu fiți datori, fără numai cu a iubi unul pre altul: că cel ce iubeste pre altul legea a împlinit.

9. Pentru că aceea, Să nu curvești, Să nu ucizi, Să nu furi, Să nu fii măturie mincinoasă, Să nu postești; și oricare altă poruncă, într'acest cuvânt se cuprinde adecă: Să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine.

10. Dragostea nu lucrează rău vecinului: drept aceea împlinirea lezei este dragostea.

11. Și aceasta, știind vremea, că acum vreme este noi din somn să ne sculăm: că mai aproape este nouă mântuirea acum decât când am crezut.

12. Că noaptea a trecut, iar

7. Mat. 22, 37. 8. Gal. 5, 14; Col. 3, 14; I Tim. 1, 6. 9. Marc. 12, 31.

10. I Cor. 13, 4. 11. II Cor. 6, 2; Efes. 5, 14; I Tes. 5, 6, s.; Evr. 6, 9.

12. I Ioan 5, 5; Efes. 5, 11.

XIII. 1. Petr. 2, 13, s.; Tit 3, 1. 3. Luc. 22, 25.

ziua s'a apropiat: să lepădăm dar lucrurile întunerecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminii.

13. Ca ziua, cu bun chip să umblăm; nu în ospete și în beții; nu într' curvii și într' fapte de rușine, nu într' pricioire și pismă.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grijă a trupului să nu o faceți, spre poște.

CAPITOLUL XIV.

Despre cei slabi în credință. Să nu judecăm unul pre altul. Despre pace. Să nu smintim pre fratele.

Si pre cel slab într' credință, primiți-l, nu într' îndoirea gândurilor.

2. Că unul crede că va mănâncă toate: iar cel slab legumi mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze; și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu-l osândească: că Dumnezeu l'a primit pre dânsul.

13. Luc. 21, 34; Efes. 5, 18; Iac. 3, 14; Gal. 3, 27; Col. 3, 16.

XIV. 1. c. 15, 11, s.; Fapt. 20, 35; I Cor. 8, 4; Gal. 5, 10. 3. Col. 2, 16.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga streină? Domnului său stă sau cade. Și va stă: că puternic este Dumnezeu a-l pune pre dânsul să stea.

5. Unul osebește o zi de alta; iar altul judecă toate zilele asemenea. Fie-care într' a sa minte deplin să fie adevărit.

6. Cel ce socotește ziua, Domnului o socotește; și cel ce nu socotește ziua, Domnului nu o socotește. Și cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi lui-și viază, și nimeni lui-și moare.

8. Că de viem, Domnului viem; și de murim, Domnului murim: deci sau de viem, sau de murim, ai Domnului sântem.

9. Că spre aceasta Hristos a și murit, și a înviat, și a viețuit, ca să stăpânească și pre cei morți și pre cei vii.

10. Dar tu, ce judeci pre

4. c. 2, 1; Mat. 7, 1; Iac. 4, 13.

5. Gal. 4, 10. 6. A doua Leg. 8, 10; I Cor. 10, 31. 9. Fapt. 10, 42;

II Cor. 5, 15. 10. II Cor. 5, 10.

fratele tău? sau și tu, ce dă-
făimezi pre fratele tău? că toți
vom stă înaintea judecăței lui
Hristos.

11. Pentru că scris este: Viu
sânt eu, zice Domnul, că mie
se va plecă tot genunchiul, și
toată limba se va mărturisi
lui Dumnezeu.

12. Deci dar fie-care din
noi de sine își va da seama
înaintea lui Dumnezeu.

13. Deci mai mult să nu
judecăm unul pre altul: ci a-
ceasta mai vârtos să judecați,
ca să nu puneți împiedecare
fratelui sau sminteală.

14. Știu, și bine adeveri:
sânt în Hristos Iisus, că ni-
mic nu este spurcat prin sine:
fără numai celui ce i se pare
a fi ceva spurcat, acelaia este
spurcat.

15. Iar de se mârșește fra-
tele tău pentru bucate, iată
nu umbli după dragoste. Nu
perde cu bucatele tale pre a-
cela, pentru care Hristos a
murit.

16. Să nu se hulească dar
lucrul vostru cel bun..

11. Is. 45, 23; Tit. 2, 10.

12. Mat. 12, 36; Gal. 6, 5.

13. Mat. 18, 7. 14. Mat. 15, 11.

15. I Cor. 8, 11, 13.

17. Că nu este împărăția
lui Dumnezeu mâncare și bă-
ătură; ci dreptate, și pace, și
bucurie întru Duhul Sfânt.

18. Că cel ce întru acestea
slujește lui Hristos, bine plă-
cut este lui Dumnezeu, și a-
les la oameni.

19. Deci cele ce sânt ale păcei
să le urmăim, și cele ce sânt
spre zidirea unuia către altul.

20. Pentru mâncare nu stri-
că lucrul lui Dumnezeu. Că
toate sânt curate; ci rău este
omului celui ce prin sminteală
mânâncă.

21. Bine este a nu mânca
carne, nici a bea vin, nici de
care fratele tău se poticnește,
sau se smintește, sau se slă-
bește.

22. Tu creștina ai? întru
tine însuși să o aibi înaintea
lui Dumnezeu. Fericit este cel
ce nu se judecă pre sine în-
tru ceea ce alege.

23. Iar cel ce se îndoește
cu gândul, dacă mânâncă se
osândește, pentru că nu este
din creștină; și tot ce nu este
din creștină păcat este.

17. Luc. 17, 20; I Cor. 8, 8.

21. I Cor. 8, 13. 22. I Ioan 3, 21.

23. Tit. 1, 15; Evr. 11, 6.

CAPITOLUL XV.

*Urmarea blândetei lui Hristos. Pa-
vel arată slujba Evangheliei plinită
de el. Îndeamnă a da ajutoare la
săraci.*

Și datori sântem noi cei tari
să purtăm slăbiciunile ce-
lor neputincioși, și nu nouă
să plăcem.

2. Ci fie-care din noi să
facă spre plăcere vecinului
întru bine, spre zidire.

3. Că și Hristos nu lui-și
singur a făcut spre plăcere;
ci precum este scris: Ocărele
celor ce te ocăresc pre tine
au căzut preste mine.

4. Căci câte s'au scris mai
înainte, spre învățătura noas-
tră s'au scris, ca prin răbdare
și mângâierea scripturilor nă-
dejde să avem.

5. Iar Dumnezeuul răbdărei
și al mângâierii să dea vouă
aceeași să gândiți între voi
întru Hristos Iisus:

6. Ca toți într'un suflet cu
o gură să slăviți pre Dumne-
zeu, și Tatăl Domnului nos-
tru Iisus Hristos.

7. Deci dar primiți unii pre

alții, precum și Hristos a pri-
mit pre voi întru slava lui
Dumnezeu.

8. Și zic eu, că Iisus Hris-
tos a fost slujitor tăerei impre-
jur pentru adevărul lui Dum-
nezeu, ca să întărească făgă-
duințele părinților:

9. Iar Neamurilor pentru mi-
lă, să proslăvească pre Dum-
nezeu; precum este scris: Pen-
tru aceasta mă voi mărturisi
ție întru Neamuri, Doamne,
și numelui tău voi cânta.

10. Și iarăși zice: Veseliți-
vă, Neamuri, cu norodul lui.

11. Și iarăși: Lăudați pre
Domnul, toate Neamurile; lă-
udați-l pre el toate, noroadele.

12. Și iarăși Isaia zice: Fi-
va rădăcina lui Iesse, și cel ce
se va scula să stăpânească
pre Neamuri, întru acela Nea-
murile vor nădăjdui.

13. Iar Dumnezeul nădej-
dei să vă umple pre voi de
toată bucuria și pacea cre-
zând, spre a prisosi voi întru
nădăjde, cu puterea Duhului
Sfânt.

8. Mat. 15, 24; Fapt. 3, 25.

9. c. 11, 30; II Imp. 22, 50; Ps.

17, 50. 10. A doua Leg. 32, 43; Ps.

66, 5. 11. Ps. 116, 1. 12. Is. 11, 10;

Mat. 12, 21. 13. c. 14, 17.

14. Și adevărit sânt și eu însu-mi, frații mei, pentru voi, că și voi plini sânteți de bunătațe, plini de toată știința, putând și unii pre alții a vă învăța.

15. Și mai cu îndrăzneală am scris vouă, fraților, din parte, ca cum v'ași mai aduce aminte vouă, pentru darul ce mi s'a dat mie dela Dumnezeu.

16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru Neamuri, cu slujbă sfântă lucrând evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jertfa Neamurilor bine priimită, sfințită întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, am laudă întru Hristos Iisus întru cele ce sânt către Dumnezeu.

18. Că nu voiu cuteză a zice ceva din cele ce n'a lucră Hristos prin mine, spre ascultarea Neamurilor, cu cuvântul și fapta,

19. Întru puterea semnelor și a minunelor, întru puterea Duhului lui Dumnezeu; așa cât din Ierusalim și împrejur până la Illiric, am plinit evanghelia lui Hristos.

14. 2 Petr. 1, 12; I Ioan 2, 21.

20. Și așa m'am nevoit a bine-vesti, nu unde s'a numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie streină;

21. Ci precum este scris: Căroră nu s'a vestit pentru dânsul, îl vor vedea; și carii n'au auzit vor înțelege.

22. Pentru aceea mă și opriam de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai având loc într'aceste laturi, și dorință având a veni către voi de mulți ani;

24. Când voiu merge în Ispania, voiu veni la voi: că am nădejde trecând pre acolo să vă văd pre voi, și de voi să mă petrec acolo, după ce mai întâi despre o parte mă voiu sătura de voi.

25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Machedonia și Ahaia a face o împărțășire oare-care la săracii sfinților carii sânt în Ierusalim.

27. Că bine au voit; și da-

20. II Cor. 10, 15, 16. 21. Is. 52, 15.

22. c. 1, 13; I Tes. 2, 18.

23. Fapt. 19, 21. 25. Fapt. 18, 21;

19, 21; 20, 22. 26. I Cor. 16, 1.

27. I Cor. 9, 11.

CAPITOLUL XVI.

lori le sânt lor. Că de vreme ce întru cele duhovnicești ale lor s'au împărțășit Neamurile, datori sânt și întru cele trupești a le sluji lor.

28. Aceasta dar săvâșind, și petrecuind lor roada aceasta, voiu merge pre la voi în Ispania.

29. Și știu că venind către voi, întru plinirea binecuvântărei evangheliei lui Hristos voiu veni.

30. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos, și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru rugăciuni pentru mine către Dumnezeu;

31. Ca să mă izbăvesc de cel neascultător în Iudeea; și ca să fie slujba mea în Ierusalim bine priimită sfinților;

32. Ca cu bucurie să viu la voi prin voea lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeul păceii cu voi cu toți. Amin.

30. II Tes. 3, 1; 4, 12.

Incredințare a Tivei slujitoare bisericei din Cheghrees. Închinăciune a lui Pavel către toți.

Și încredințez vouă pre Fivisora noastră, care este slujitoare bisericei din Cheghrees;

2. Ca să o priimiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților, și să-i fiți ajutători ei întru toț lucrul ori-ce ar pofti dela voi; că și aceasta ajutătoare a fost multora, și mie însu-mi,

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus;

4. Carii pentru sufletul meu grumazii lor și-au supus; căroră nu numai eu singur mulțămesc, ci și toate bisericile Neamurilor.

5. Și bisericei celei din casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet iubitelui meu, care este pârga Ahaiei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariamei, care mult s'a ostenit pentru noi.

XVI. 3. Fapt. 18, 1. 5. I Cor. 16, 19.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și Iuniei, rudelor mele, și soților mele în robie, cari sânt vestiți între Apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, și lui Stahie iubitului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apelli celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sânt din ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sânt din ai lui Narchis, cari sânt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, și mumei lui și a mele.

13. Marc. 15, 21.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegon, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin, și fraților celor ce sânt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog, și Iuliei, lui Nireu și surorii lui, și lui Olimpan și tuturor sfinților celor împreună cu ei.

16. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Inchinați-vă vouă bisericele lui Hristos.

17. Și vă rog pre voi, fraților, să vă păziți de cei ce fac împărechieri și smintele împotriva învățăturai, care voi v'ați învățat; și vă feriți de ei.

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine înșală inimile celor fără de răutate.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi; și voesc să fiți înțelepți spre bine, și proști spre rău.

20. Iar Dumnezeuul păcei să zdrobiască pre Satana sub

16. I Cor. 16, 20; II Cor. 13, 12;

I Tes. 5, 26; I Petr. 5, 14.

17. Mat. 7, 15; Tit. 3, 10. 18. Filip. 3, 19; II Cor. 2, 17; Col. 2, 4.

pieloarele voastre curând. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

21. Inchina-se vouă Timotei cel împreună cu mine lucrător, și Luchie, și Iason, și Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă vouă și eu Tertie, cel ce am scris cartea, întru Domnul.

23. Inchina-se vouă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Inchina-se vouă Erast dregătorul cetăței, și Cuart fratele.

24. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

21. Fapt. 16, 21; Filip. 2, 19.

22. Fapt. 19, 22; I Cor. 1, 14; II Tim. 4, 20.

25. Iar celui ce poate să vă întăriască pre voi după evanghelia mea, și propovăduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei care din anii vecilor eră tăcută,

26. Iar acum s'a arătat, și prin scripturile prorocilor, după porunca veșnicului Dumnezeu, spre ascultarea credinței întru toate neamurile s'a cunoscut;

27. Unuia prea înțeleptului Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia slava în veci. Amin.

Către Romani s'a scris dela Corint. prin Fivi diaconița bisericei din Cheghrees.

25. Ef. 1, 9; 3, 26; Iud. 24.

26. II Tim. 1, 10. 27. I Tim. 1, 11.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

ÎNȚĂIA CĂTRE CORINTENI

CAPITOLUL I.

Mulțumiri lui Dumnezeu pentru credința Corintenilor. Mustră împărechierile dintre ei din iubirea de slavă pentru înțelepciunea lumescă punând înainte crucea Domnului ca adevărata înțelepciune.

Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos prin vocea lui Dumnezeu, și Sosten fratele.

2. Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfințiți întru Hristos Iisus, celor chemați sfinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru:

I. t. 1 Fapt. 18, 17, 2. c. 6, 11.

3. Dar vouă, și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru darul lui Dumnezeu ce s'a dat vouă întru Iisus Hristos:

5. Că întru toate v'ați îmbogățit întru dânsul, în tot cuvântul și în toată știința;

6. Precum mărturisirea lui Hristos s'a adevărit întru voi:

7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un dar; așteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos:

3. Rom. 1, 7; II Cor. 1, 2; Efes. 1, 2. 4. Efes 1, 13, s. 5. II Cor. 8, 7. 6. Rom. 1, 16. 7. Ps. 33, 11; Filip. 3, 20.

1, 8.

CORINTENI

1, 21.

8. Care va și întări pre voi până la sfârșit, nevinovați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos:

9. Credincios este Dumnezeu, prin care v'ați chemat spre împărțășirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.

10. Și vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să grațiț aceeași, și să nu fie între voi împărechieri; ci să fiți întemeiați într'un gând și într'o înțelegere.

11. Pentrucă mi s'a arătat mie pentru voi, frații mei, de la cei ce sânt ai Hloii, că prietii sânt între voi.

12. Și zic aceasta, că fiecare din voi zice: Eu sânt al lui Pavel; iar eu al lui Apolos; iar eu al lui Chifa; iar eu al lui Hristos.

13. Au doară s'a împărțit Hristos? au Pavel s'a răstignit pentru voi? sau întru numele lui Pavel v'ați botezat?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că nici pre unul din

voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie;

15. Ca să nu zică cineva că întru numele meu am botezat.

16. Botezat-am și casa lui Stefana; iar mai mult nu știu să fi botezat pre alt cineva.

17. Că nu m'a trimis pre mine Hristos să botez, ci să vestesc evanghelia; nu întru înțelepciunea cuvântului, ca să nu se facă în zadarnică crucea lui Hristos.

18. Pentrucă cuvântul crucei celor peritori nebunie este; iar nouă celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este: Perdevoiu înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voiu lepădă.

20. Unde este înțeleptul? unde este cărturarul? unde este întrebătorul veacului acestuia? au n'a făcut nebună Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu, n'a cunoscut lumea prin în-

16. c. 16, 18, s. 18. c. 2, 2, 4; Rom. 1, 16. 19. Is. 29, 14. 20. Iov. 12, 17; Is. 33, 18. 21. Mat. 11, 25; Luc. 10, 21.

8. I Tes. 5, 23. 10. Filip. 2, 20 și 11, 19. 12. c. 3, 4; Fapt. 18, 24. 14. Fapt. 18, 8.

țelepciune pre Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu prin nebunia propoveduirii a mântui pre cei ce cred.

22. Pentru că și Iudeii semner, și Ellinii înțelepciune caută;

23. Iar noi propoveduim pre Hristos cel răstignit, Iudeilor sminteală, iar Ellinilor nebunie;

24. Iar celor chemați, Iudeilor și Ellinilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu, și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun a lui Dumnezeu mai înțelept decât oamenii este; și ce este slab a lui Dumnezeu mai tare decât oamenii este.

26. Că vedeți chemarea voastră, fraților, că nu sunt mulți înțelepți după trup, nu sunt mulți puternici, nu sunt mulți de bun neam;

27. Ci cele bune ale lumii a ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți să-i rușineze; și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pre cele tari;

28. Și cele de neam prost, și neașteptate în samă ale lumii a ales Dumnezeu, și cele ce nu sânt, ca pre cele ce sânt să strice;

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui.

30. Și dintru dânsul voi sânteți întru Hristos Iisus, care s'a făcut nouă înțelepciune dela Dumnezeu, și dreptate, și sfințire, și izbăvire;

31. Ca precum este scris: Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAPITOLUL II.

Propoveduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor, nici în înțelepciune lumească, ci în înțelepciunea cea după Dumnezeu.

Si eu, venind la voi, fraților, venit-am, nu întru înălțarea cuvântului sau a înțelepciunii, vestind vouă mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre acesta răstignit.

29. Efes. 2, 9. 30. Ier. 23, 5, s.; Rom. 4, 23; II Cor. 5, 21; Ioan 17, 9. 31. Ier. 9, 23, s.; II Cor. 10, 17. II. 1. Gal. 6, 14.

22. Ioan 4, 48. 23. Rom. 9, 32; c. 2, 14. 24. Col. 2, 8. 26. Mat. 11, 25; Iac. 2, 5.

3. Și eu întru slăbiciune, și întru frică, și întru cutremur mare am fost la voi.

4. Și cuvântul meu și propoveduirea mea nu eră întru cuvinte îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii;

5. Ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Și înțelepciunea o grăim întru cei desăvârșit; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sânt peritori;

7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o a rânduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră;

8. Care nimeni din domnii veacului acestuia nu o a cunoscut; că de o ar fi cunoscut, n'ar fi răstignit pre Domnul slavel.

9. Ci precum este scris: Căle ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la in-

ma omului nu s'au suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre dânsul.

10. Iar nouă ne-a descoperit Dumnezeu prin Duhul său: că Duhul toate le cercă, și adâncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este într'însul? așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul lumii, ci duhul cel din Dumnezeu; ca să știm cele ce sânt dela Dumnezeu dăruite nouă.

13. Care și grăim, nu întru cuvinte învățate ale înțelepciunii omenești, ci întru cele învățate ale Duhului Sfânt; cele duhovnicești cu cele duhovnicești asemănându-le.

14. Iar omul cel sufletesc nu primește cele ce sânt ale Duhului lui Dumnezeu; că nebunie sânt lui; și nu le poate înțelege, căci duhovnicește se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le

10. Mat. 13, 18. II. Mat. 11, 27. 13. c. 1, 17; II Petr. 1, 16. 14. Ioan 14, 17; Rom. 8, 7. 15. Pild. 28, 5.

3. Fapt. 18, 1. 4. II Petr. 1, 16. 5. Efes. 4, 17; I Tes. 1, 5. 6. Ps. 60, 1; Rom. 16, 25. 7. Fapt. 3, 16. 8. Is. 64, 4.

judecă toate, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l învețe pre el? Iar noi avem mintea lui Hristos.

CAPITOLUL III.

Apostolul a propovăduit Corinteniilor potrivit înțelegerii lor. Hristos este temeliea credinței. Cei ce zidesc pe această temelie bine sau rău se vor vădi în ziua judecății. Creștinii sânt biserică lui Dumnezeu.

Si eu, fraților, n'am putut grăi vouă ca celor duhovnicești, ci ca celor trupești, ca unor prunci întru Hristos.

2. Cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucate: că încă nu puteți; ci încă nici acum nu puteți.

3. Că încă trupești sunteți; căci când este întru voi răvnă, și prigonire, și împerecheri, au nu sânteți trupești, și au nu duple om umblați?

4. Căci când zice cineva: Eu sânt al lui Pavel; și altul: Eu sânt al lui Apolos; au nu sânteți trupești?

5. Cine dar este Pavel, și cine este Apolos, fără numai slujitori prin cari ați crezut, fie-căruia precum Domnul i-a dat?

6. Eu am sădit, Apolos a udat; iar Dumnezeu a făcut creșterea.

7. Pentru aceea nici cel ce sădește este ceva, nici cel ce udă; ci Dumnezeu cel ce dă creșterea.

8. Iar cel ce sădește și cel ce udă una sânt; și fie-care va lua plata sa după osteneala sa.

9. Pentru că ai lui Dumnezeu împreună lucrători sântem; a lui Dumnezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire sânteți.

10. După harul lui Dumnezeu care este dat mie, ca un înțelept meșter, mai mare temelie am pus, iar altul zidește. Însă fie-care să socotească cum zidește.

11. Că altă temelie nimeni nu poate să pue afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva

5. Rom. 12, 3. 6. Iac. 1, 21.

8. Ps. 61, 11; Rom. 2, 6.

9. II Cor. 6, 1. 11. Efes. 2, 20.

16. Rom. 11, 34.

III. 1. Ioan 16, 12; Evr. 5, 12.

2. I Petr. 2, 2. 3. I. 1, 11; Gal. 5, 20.

pre această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, trestie;

13. Al fie-cărui lucru arătat va fi; că ziua îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; și al fie-cărui lucru în ce chip va fi, focul îl va lămurii.

14. Și al cărui lucru va rămâne care a zidit, plată va lua.

15. Iar al cărui lucru va arde, se va păgubi; iar el însuși se va mântui; însă așa ca prin toc.

16. Au nu știți că sânteți biserică lui Dumnezeu, și Duhul lui Dumnezeu lăcuște întru voi?

17. De va strică cineva casa lui Dumnezeu, strică-l va pre acela Dumnezeu; căci biserică lui Dumnezeu sfântă este, care sânteți voi.

18. Nimeni pre sine să nu se înșale. De i se pare cuiva între voi că este înțelept în vecul acesta, nebun să se facă, ca să fie înțelept.

19. Pentru că înțelepciunea

13. Is. 48, 10. 15. Iud. 23.

16. c. 6, 19; II Cor. 6, 16; Efes.

3, 11; Rom. 8, 9. 18. Pild. 3, 5, 7;

19. I. 6, 11; Iac. 1, 22. 19. Iov. 5, 12; S.

lumei acestea nebunie este la Dumnezeu. Că scris este: El prinde pre cei înțelepți întru priceperea lor.

20. Și iarăși: Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sânt deșerte.

21. Drept aceea nimeni să nu se laude între oameni. Că toate ale voastre sânt;

22. Ori Pavel, ori Apolos, ori Chifa, ori lumea, ori viața, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sânt;

23. Iar voi sânteți ai lui Hristos; iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Vrednicia Apostolească. Necuviința împerecherilor. Smerenia și răbdarea Apostolilor. Lauda lui Timotei.

Așa să ne socotiască pre noi omul, ca pre niște slugi ale lui Hristos, și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar ceea ce se caută mai mult la ispravnici, este ca credincios să se afle cineva.

3. Iar mie prea puțin îmi

20. Ps. 93, 11. 23. c. 11, 3.

IV. 1. Mat. 16, 19; I Petr. 4, 10.

2. Luc. 12, 42.

este ca să mă judec de către voi, sau de ziua omenească; ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentru că nimic pre mine nu mă știu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat; iar cela ce mă judecă pre mine Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecați, până ce va veni Domnul, care va și lumina cele ascunse ale întunecului și va arăta sfaturile inimilor: și atunci lauda va fi fie-căruia dela Dumnezeu.

6. Și acestea fraților, le-am închipuit întru mine și întru Apolos pentru voi; ca întru noi să vă învățați ca nu mai mult decât ce este scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul împotriva celui alt.

7. Că cine te alege pre tine? și ce ai care n'ai luat; iar dacă și ai luat, ce te lauzi, ca cum n'ai fi luat?

8. Iată sătuli santeji, iată v'ați îmbogățit, fără de noi ați

împărățit: și o de ați împărăți, ca și noi împreună cu voi să împărățim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostolii cei mai de apoi ne-a arătat, ca pre niște rânduiți spre moarte; pentru că privială ne-am făcut lumii, și ingerilor, și oamenilor.

10. Noi nebuni sântem pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi necinstiți.

11. Până în ceasul de acum și flămânzim, și însetoșăm, și sântem goli, și pătimim, și nu sântem așezați;

12. Și ostenim, lucrând cu mâinile noastre: ocărăți fiind, grăim de bine; izgoniți fiind, răbdăm;

13. Huliți fiind, mângăiem: ca niște gunoiu ne am făcut lumii, tuturor lepădătură suntem până acum.

14. Nu înfruntându-vă pre voi scriu acestea, ci ca pre niște fii ai mei iubiți învățându-vă.

4. Ps. 34. 23. 5. Rom. 2. 29.
6. Rom. 12. 3. 7. Ioan 3. 27.
8. Apoc. 3. 17.

9. Rom. 8. 36. 11. II Cor. 11. 27.
12. Fapt. 18. 5; I Tes. 2. 9, 5;
Rom. 12. 14.

CAPITOLUL V.

Muștrări împotriva celor desfrânați.

Cu adevărat se aude între voi curvie, și curvie ca aceea care nici între păgâni nu se numește, ca să aibă cineva pre muierea tatâne-său.

2. Și voi v'ați semețit, și nu mai bine ați plâns, ca să se ridice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eu dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de față acolo, iată am judecat ca cum ași fi de față, pre cel ce a făcut aceasta așa.

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pre unul ca acela Satanei spre perirea trupului, ca duhul să se mântuească în ziua Domnului Iisus.

6. Nu este bună lauda voastră. Au nu știți că puțin aluat toată frământătura dospește?

7. Curățiți dar aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătu-

16. c. 11. 1. 17. c. 16. 10.
18. Fapt. 18. 21; Evr. 6. 3; Iac.
4. 11. 20. c. 2. 4; Luc. 17. 20.

V. 1. Lev. 18. 7. 3. II Cor. 10. 1;
Col. 2. 5. 4. Mat. 18. 18. 5. c. 1. 8;
I Tim. 1. 20. 6. Gal. 5. 9.

ră nouă, precum sunteți fără de aluat. Că paștele noastre Hristos pentru noi s'a jertfit:

8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutății și al vicieșugului; ci întru azimele curăției și ale adevărului.

9. Scris-am vouă în epistolie să nu vă amestecați cu curvarii;

10. Și cu adevărat nu cu curvarii lumii acesteia, sau cu lacomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor; că altmintrele ar fi trebuit să eșiți din lumea aceasta.

11. Iar acum am scris vouă să nu vă amestecați, dacă vre unul numindu-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idolilor, sau ocărător, sau bețiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncați.

12. Că ce îmi este mie a judecă pre cel din afară? au nu pre cei din lăuntru voi îi judecați?

13. Iar pre cei din afară Dumnezeu îi va judecă. Deci

8. Ef. 12, 3; 15, 10. 11. Mat. 18, 17; II Tes. 3, 6. 12. Marc. 4, 11.
13. A doua Leg. 13, 1.

scoateți afară pre cel rău dintre voi înși-vă.

CAPITOLUL VI.

A nu se judecă înaintea celor necredincioși. Sfaturi împotriva desfrânării.

Au doară îndrăznește cineva din voi, având vre-o pără împotriva altuia a se judecă la cei nedrepti, și nu la cei sfinți?

2. Au nu știți că sfinții vor să judece lumea? și de se va judecă lumea prin voi, nevrednici sunteți de judecăți mai mici?

3. Au nu știți că pre îngeri vom să judecăm? cu cât mai vărtos cele lumești?

4. Deci de aveți judecăți lumești, pre cei nebăgați în seamă întru adunare să-i puneți să judece.

5. Și aceasta ca să vă rușinați zic vouă. Așa, nu este între voi înțelept nici unul, care să poată judecă între frații săi?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta la necredincioși?

VI. 2. Apoc. 2, 26. 5. c. 15, 34.

7. Deci dar cu adevărat păcat este vouă, căci judecați aveți între voi. Pentruce mai bine nu suferiți strâmbătatea? pentruce mai bine nu răbdați paguba?

8. Ci voi înși-vă faceți strâmbătați, și aduceți pagubă, și mai vărtos fraților.

9. Au nu știți că nedreptii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni? Nu vă înșelați: nici curvarii, nici slujitorii idolilor, nici prea-curvarii, nici malachii, nici sodomoni,

10. Nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici ocărătorii, nici răpitorii, împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ei v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ei v'ați îndreptat întru numele Domnului Iisus, și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate îmi sunt slobode, dar nu toate îmi sunt de folos; toate îmi sunt slobode, ei eu nu voi să fiu biruit de ceva.

13. Bucatele pânteceleui, și

7. Mat. 5, 30; Rom. 12, 19; I Petr. 2, 11. 9. Gal. 5, 19, s.; Rom. 1, 29, s. 12. c. 10, 33. 13. Mat. 15, 17; I Tes. 4, 5.

pântecele bucatelor: iar Dumnezeu și pre acela și pre aceea va strică. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; și Domnul trupului.

14. Iar Dumnezeu și pre Domnul l-a sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sa.

15. Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? deci dar pre mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curvei? Să nu fie.

16. Au nu știți că cel ce se lipește de curvă un trup este? că vor fi, zice, amândoi un trup.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul un duh este.

18. Fugiți de curvie. Că tot păcatul care va face omul afară de trup este; iar cel ce curvește într'al său trup păcătuiește.

19. Au nu știți că trupul vostru este locaș Duhului Sfânt ce locuiește întru voi, pre carele aveți dela Dumnezeu, și nu sânteți ai voștri?

14. Fapt. 3, 15; Rom. 8, 11; II Cor. 4, 14. 15. Efes. 4, 13. 16. Fac. 2, 24; Mat. 19, 5; Efes. 5, 31. 17. Ioan 17, 21, s.; Efes 5, 30. 19. c. 3, 16; II Cor. 6, 16.

20. Că sânteți cumpărați cu preț: proslăviți dar pre Dumnezeu în trupul vostru, și întru duhul vostru, care sânt ale lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VII.

Despre căsătorie, neînsurare și văduvie.

Iar pentru care mi-ați scris: Bine este omului de muiere să nu se atingă.

2. Iar pentru curvie, fie-care să-și aibă femeea sa, și fie-care femeie să-și aibă bărbatul său.

3. Bărbatul datornică dragoste să-i dea femeii; așijderea și femeea bărbatului.

4. Femeea trupul său nu își stăpânește, ci bărbatul: așijderea și bărbatul trupul său nu își stăpânește, ci femeea.

5. Să nu opriți datoria unul altuia, fără numai din buna voință, la o vreme, ca să vă îndeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi Satana pentru neînfrânarea voastră.

20. c. 7, ²³; I Petr. 1, ¹⁹.
VII. 5. Eș. 19, ¹⁵.

6. Și aceasta o zic după sfat, iar nu după poruncă.

7. Că voesc ca toți oamenii să fie precum și eu. Ci fie-care are darul său dela Dumnezeu, unul așa, iar altul într'alt chip.

8. Iar zic celor necăsătoriți și văduvelor: Bine este lor de vor rămâne precum și eu.

9. Iar de nu se vor putea ține, să se căsătorească: că mai bine este să se căsătorească decât să arză.

10. Iar celor căsătoriți poruncesc, nu eu, ci Domnul: femeea de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său; și bărbatul pre femeie să nu o lase.

12. Iar celorlalți eu zic, nu Domnul: De are vre un frate femeea necredincioasă, și ea va voi să viețuească cu el, să nu o lase pre ea.

13. Și femeea de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuească cu dânsa, să nu-l lase pre el.

7. Mat. 19, ¹². 9. I Tim. 5, ¹⁴.
10. Mat. 5, ³²; I Tes. 4, ¹⁵.

14. Pentrucă se sfințește bărbatul necredincios prin femeea credincioasă, și se sfințește femeea necredincioasă prin bărbatul credincios: că într'alt chip feciorii voștri necurați ar fi; iar acum sfinți sânt.

15. Iar de se desparte cel necredincios, despărță-se. Că nu este robit fratele sau sora lui: unele ca acestea: că spre pace ne-a chemat pre noi Dumnezeu.

16. Că ce știi, femeie, de-ți vei mântui bărbatul? sau ce știi, bărbate, de-ți vei mântui femeea?

17. Însă fie-căruia precum l-a împărțit Dumnezeu, și fie-care precum l-a chemat Domnul, așa să umble. Și așa întru toate bisericile rânduiesc.

18. De este cineva chemat fiind tăiat împrejur, să nu pozească netăcere împrejur. Întru netăcere împrejur cineva s'a chemat? să nu se taie împrejur.

19. Tăcerea împrejur nimic gata, și netăcerea împrejur ni-

mic este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

20. Fie-care întru chiama-rea care s'a chemat întru aceea să rămăe.

21. Rob ești chemat? nu te griji: ci de și poți să fi slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce este chemat întru Domnul, rob, slobod Domnului este: așijderea și cel ce este chemat, slobod, rob este lui Hristos.

23. Cu preț sânteți cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fie-care întru ce este chemat, fraților, întru aceea să rămăe înaintea lui Dumnezeu.

25. Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am: iar sfat dau, ca un miluit dela Domnul, a fi credincios.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoie, că bine este omului așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu femeie? nu căută dezlegare. Dezlega-

14. Rom. 11, ¹⁴. 15. Efes. 2, ^{14, 17}.
16. I Petr. 3, ¹. 17. c. 3, ⁵; Rom. 13, ¹.

19. Gal. 5, ⁶ și 6, ¹⁵. 20. Efes. 4, ¹. 21. Ioan 8, ³⁶; Rom. 6, ¹⁸.
23. c. 6, ²⁰. 26. Ier. 16, ².

tu-te-ai de femei? nu căută
mulier.

28. Iar de te-ai și însurat,
n'ai greșit, și de s'a măritat
fecioara, n'a greșit. Dar necaz
în trup vor avea unii ca a-
ceștia: iar eu vă cruț pre voi.

29. Iar aceasta zic: fraților,
că vremea de acum scurtă
este: că și cei ce au femei să
fie ca cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca cum
n'ar plânge; și cei ce se bu-
cură, ca cum nu s'ar bucură;
și cei ce cumpără, ca cum n'ar
stăpâni;

31. Și cei ce se folosesc cu
lumea aceasta, ca cum nu s'ar
folosi: că trece chipul lumii
acesteia.

32. Și voesc ca voi fără de
grijă să fiți. Cel neînsurat gri-
jește de ale Domnului, cum
va plăcea Domnului:

33. Iar cel ce s'a însurat
grijește de ale lumii, cum va
plăcea femeii.

34. Se deosebește muierea
și fecioara. Cea nemăritată se
grijește de ale Domnului, cum
va plăcea Domnului, ca să fie
sfântă și cu trupul și cu su-

29. Rom. 13, 11. 37. I Ioan 2, 17.

32. I Tim. 5, 5. 33. Efes. 5, 30.

fletul: iar cea măritată se gri-
jește de ale lumii, cum va
plăcea bărbatului.

35. Și aceasta spre al vos-
tru folos zic; nu ca să vă pun
vouă cursă, ci spre bună cu-
viință, și apropiere de Dom-
nul fără sminteală.

36. Iar de i se pare cuiva că
i se face vre-o necinste pentru
fecioara sa, dacă îi trec tine-
rețele, și așa trebuie a se face,
ce voește face, nu greșește:
mărite-se.

37. Iar care stă întemeiat
în inimă, neavând nevoie, și
are stăpânire preste a sa voie,
și aceasta a judecat întru i-
nima sa, a păzi pre fecioara
sa, bine face.

38. Deci dar, și cel ce își
mărită pre fecioara sa, bine
face; iar cel ce nu o mărită
mai bine face.

39. Femeia legată este de
lege în câtă vreme trăește băr-
batul ei; iar dacă va adormi
bărbatul ei, slobodă este du-
pă care va vrea să se mărite;
numai întru Domnul.

40. Iar mai fericită este de
va rămâne așa, după sfat-
ul meu; că mi se pare, că

39. Rom. 7, 2.

și eu am Duhul lui Dumne-
zeu.

CAPITOLUL VIII.

*Parete pentru măncarea jertfelor
idolești.*

Iar pentru cele ce se jertvesc
idolilor, știm că toți avem
cunoștință. Însă cunoștința
facea-se-met, iar dragostea zi-
dește.

1. Iar de i se pare cuiva
că știe ceva, încă nimic n'a
cunoscut precum se cade a
cunoaște.

2. Iar de iubește cineva pre
Dumnezeu, acela cunoscut e-
ste de dânsul.

3. Iar pentru măncarea jert-
velor idolești, știm că idolul
nimic nu este în lume, și cum
ea nu este alt Dumnezeu fără
numai unul.

4. Pentru că deși sunt cari să
zică dumnezei, ori în cer ori pre
pământ, (precum sunt dum-
nezei mulți, și domni mulți,)

5. Ci nouă un Dumnezeu
este. Totul, dintru care sunt
toate, și noi întru dânsul; și

VIII. 1. 1. Papt. 15, 30. 2. Gal. 6, 2;
1 Tim. 6, 1. 3. Gal. 4, 10.
4. Ioan 10, 31. 5. Malach. 2, 10;
Rom. 11, 36.

unul Domn Iisus Hristos, prin
prin care sânt toate și noi
printru însul.

7. Ci nu este întru toți cu-
noștința; iar oare-carii cu ști-
ința idolului de până acum
ca o jertvă idolească mănân-
că, și știința lor fiind slabă
se spurcă.

8. Iar măncarea nu ne va pu-
ne pre noi înaintea lui Dum-
nezeu; că nici de vom mânca,
nu ne prisosește; nici de nu
vom mânca ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva
slobozenia voastră aceasta să
fie sminteală celor neputin-
cioși.

10. Că de te va vedea ci-
neva pre tine cel ce ai cu-
noștință șezând în capîștea
idolilor, au nu știința lui slabă
fiind, se va întări ca să mă-
nânce jertvele idolești.

11. Și va perî fratele tău
cel neputincios pentru cunoș-
tința ta, pentru care Hristos
a murit.

12. Și așa greșind împo-
triva fraților și bătând știința
lor cea neputincioasă, împo-
triva lui Hristos greșiți.

7. c. 10, 1. 8. Rom. 14, 17.

13. Pentru aceea, dacă face mâncarea sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veac, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAPITOLUL IX.

Slobozenia dată Apostolilor dela Dumnezeu și înfrânarea lor cea de voc. Viața noastră se aseamănă cu întrecerea la alergări.

Au nu sânt apostol? au nu sânt slobod? au nu pre I-isus Hristos Domnul nostru l-am văzut? au nu lucrul meu voi sântei întru Domnul?

2. De nu sânt apostol altora, dar vouă sânt; că pecetea apostoliei mele voi sântei întru Domnul.

3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pre mine aceasta este:

4. Au n'avem putere a mânca și a bea?

5. Au n'avem putere pre o soră, femeie, a purta ca și ceilalți apostoli, și frații Domnului, și Chifa?

6. Sau numai eu singur și

Varnava n'avem putere a nu lucra?

7. Cine slujește în oaste vre o dată cu leafa sa? sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? sau cine paște turmă, și din laptele ei nu mănâncă?

8. Au doară dupre om acesteia grăesc? au nu și legea aceasta zice?

9. Că în legea lui Moisi scris este: Să nu legi gura boului ce trieră. Au doară de boi se îngrijește Dumnezeu?

10. Au doară pentru noi cu adevărat zice? Că pentru noi s'a scris: că întru nădejde, cel ce ară, dator este să are; și cel ce trieră întru nădejde, de nădejdea sa trebuie să aibă parte.

11. Dacă am sămănat noi vouă cele duhovnicești, au mare lucru este de vom secera noi ale voastre cele trupești?

12. Dacă au parte alții de puterea voastră, au nu mai vârtos noi? Că nu am făcut dupre puterea aceasta; ci toa-

13. Rom. 14, ²¹.
IX. c. 15, ⁸; Fapt. 26, ¹⁸.
2. II Cor. 3, ². 4. Luc. 10, ⁸.

9. A doua Leg. 25, ⁴; I Tim. 3, ¹⁸. 11. Rom. 15, ²⁷. 12. Fapt. 20, ³³; II Cor. 11, ⁹.

le le răbdăm, ca să nu dăm vre o zățienire evangheliei lui Hristos.

13. Au nu știți că cei ce lucrează cele sfinte din biserică mănâncă? și cari slujesc altarului cu altarul se împărtășesc?

14. Așa și Domnul a rânduit celor ce propoveduesc evanghelia, din evanghelie să trăiască.

15. Iar eu nici una de acestea n'am făcut; și n'am scris acestea, ca așa să se fieă către mine, că mai bine îmi este a muri, decât lauda mea s'o facă cineva în zădarnică.

16. Că de bine-vestesc nu îmi este mie laudă; că nevoie îmi zace asupra; iar amar îmi este de nu voi binevesti!

17. Că de fac aceasta de voie, plată am; iar dacă de silă, dregătorie îmi este mie încredințată.

18. Care dar este plata mea? Că bine-vestind, fără de plată să pun evanghelia lui Hristos, ca să nu fac eu dupre

puterea mea cum nu se cade întru buna-vestire.

19. Că slobod fiind de toate, tuturor m'am făcut rob, ca pre cei mai mulți să dobândesc.

20. Și m'am făcut Iudeilor ca un Iudeu, ca pre Iudei să dobândesc; celor de subt lege, ca un supus legii, ca pre cei de subt lege să dobândesc;

21. Celor fără de lege, ca un fără de lege, (nefiind fără de lege lui Dumnezeu, ci întru lege lui Hristos,) ca să dobândesc pre cei fără de lege.

22. M'am făcut celor neputincioși ca un neputincios: ca pre cei neputincioși să dobândesc: tuturor toate m'am făcut, ca ori cum pre vre unii să mântuesc.

23. Și aceasta fac pentru evanghelie, ca împreună părtaș ei să mă fac.

24. Au nu știți că cei ce aleargă în locul de priveală, toți adecă aleargă, dar unul ia darul? Așa să alergați, ca să apucați.

13. Num. 18, ³¹; A doua Leg. 10, ⁷. 14. Luc. 10, ⁷. 15. Fapt. 18, ³. 16. c. 4, ¹. 18. c. 8, ⁹.

20. Fapt. 16, ³; c. 21, ²⁸.
21. Fapt. 11, ³; Gal. 2, ³.
22. Rom. 11, ¹⁴; II Cor. 11, ²⁸.

25. Iar tot cel ce se nevoește, de toate se înfrânează. Și aceia adecă ca să iă cunună stricăcioasă; iar noi nes-tricăcioasă.

26. Eu drept aceea așa a-lerg, nu ca cum n'ași ști; așa dau războiu, nu ca cum ași fi bătând văzduhul:

27. Ci îmi chinuesc trupul meu, și îl supun robiei: ca nu cumva altora propoveduind, însu-mi să mă fac ne-trebnic.

CAPITOLUL X.

Sfaturi pentru ferirea de îmbuibări și desfrânări; dele ca pildă pe Iudeii eșți din Eghipt.

Și nu voesc ca să nu știți voi, fraților, că părinții noștri toți subț nor au fost, și toți prin mare au trecut:

2. Și toți prin Moisi s'au botezat în nor și în mare;

3. Și toți aceeași mâncare duhovnicească au mâncat;

4. Și toți aceeași băutură duhovnicească au băut: că

25. Efes. 6, 12; II Tim. 4, 8; Iac. 1, 12. 27. Rom. 8, 13, și 13, 14. X. 1. Eșir. 13, 21 și 14, 22. 2. Num. 9, 15. 3. Eș. 16, 15. 4. Eș. 17, 8.

beau din Piatra cea duhovnicească care urma: iar Piatra eră Hristos.

5. Ci întru cei mai mulți dintru ei nu a bine-voit Dumnezeu: că au căzut în pustie.

6. Și acestea pilde s'au făcut nouă, ca să nu fim noi poftitori de rele, precum și aceea au poftit.

7. Nici slujitori idolilor să vă faceți, precum unii dintre dâșii; precum este scris: Șezut-a norodul de a mâncat și a băut, și s'a sculat de a jucat.

8. Nici să curvim, precum unii dintru dâșii au curvit, și au căzut într'o zi două-zeci și trei de mii.

9. Nici să ispitim pre Hristos, precum și unii dintru dâșii au ispitit, și de șerpi au perit.

10. Nici să cârțiți, precum și unii dintru dâșii au cârțit, și s'au pierdut de pierzătorul.

11. Și aceste toate, pilde s'au întâmpat lor: iar s'au scris spre a noastră învăță-

5. Num. 14, 30; 26, 64. 6. Num. 11, 4. 7. Eș. 20, 5; 32, 7. 8. Num. 25, 1, 9. 9. Num. 21, 5. 10. Num. 14, 2. 37. 11. Rom. 15, 4; Evr. 9, 28.

tura, în carii stârșiturile vea-curilor au ajuns.

12. Pentru aceea celui ce i se pare că stă, să iee aminte ca să nu cază.

13. Ispită pre voi nu v'a ajuns, fără numai omenească; iar credincios este Dumnezeu, care nu va lăsa pre voi să vă ispițiți mai mult decât puteți; ci împreună cu ispita va face și sfârșitul, ca s'o puteți suferi.

14. Pentru aceea, iubiții mei, fugiți de slujirea idolilor.

15. Ca celor înțelepți grăesc; judecați voi ceea ce eu grăesc.

16. Paharul binecuvântă-rei care binecuvântăm, au nu este împărtășirea sângelui lui Hristos? Pâinea care frângem, au nu este împărtășirea trupului lui Hristos?

17. Căci o pâine, un trup, cei mulți suntem: că toți dintr'o pâine ne împărtășim.

18. Vedeți pre Israil după trup: au nu cei ce mănâncă jertfele pătași altarului sunt?

12. Rom. 11, 20. 13. c. 1, 9. 14. I Ioan 5, 21. 15. c. 2, 15. 16. Mat. 26, 27; Fapt. 2, 42; c. 11, 34. 17. c. 12, 27; Rom. 12, 6. 18. Lev. 7, 8; 14.

19. Deci ce zic eu? că doară idolul este ceva, sau ce se jertfește idolului este ceva?

20. Ci eu zic că cele ce jertfesc Neamurile, dracilor jertfesc, și nu lui Dumnezeu: nu voesc dar ca să vă faceți voi pătași dracilor.

21. Nu puteți bea paharul Domnului, și paharul dracilor: nu puteți fi mesei Domnului pătași, și mesei dracilor.

22. Au întărâta-vom pre Domnul spre mânie? au mai tari decât el suntem?

23. Toate îmi sunt slobode, ci nu toate îmi folosesc: toate îmi sunt slobode, ci nu toate zidesc.

24. Nimeni al său să nu caute, ci fie-care al altuia.

25. Tot ce se vinde în măcelărie, să mâncați, nimic cer-cetând pentru știință:

26. Că al Domnului este pământul, și plinirea lui.

27. Și de vă cheamă pre

19. c. 8, 4. 20. Lev. 17, 7; A doua Leg. 32, 17; Ps. 105, 38; Apoc. 9, 28. 21. II Cor. 6, 15. 22. A doua Leg. 32, 21; Iov. 9, 19. 23. c. 6, 12. 24. Filip. 2, 4; Rom. 15, 2. 25. I Tim. 4, 4. 26. Ps. 23, 1. 27. Luc. 10, 7.

voi cineva din cei necredincioși, și voiți să mergeți; tot ce se pune înaintea voastră să mâncați, nimic cercetând pentru știință.

28. Iar de va zice vouă cineva: Aceasta este jertfită idolilor, să nu mâncați pentru acela ce v'a spus, și pentru știință: că al Domnului este pământul, și plinirea lui:

29. Iar știința, zic, nu a ta, ci a celuilalt: că pentru slobozenia mea se judecă de altă știință:

30. Dacă mă împărtășesc eu prin har, pentru ce mă humilesc, de care eu mulțumesc?

31. Deci ori de mâncați, ori de beți, ori alt-ceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Fără sminteală fiți, și Iudeilor, și Elfinilor, și bisericii lui Dumnezeu:

33. Precum și eu întru toate tuturor plac, necăutând solul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuească.

CAPITOLUL XI.

Cum trebuie a se ruga și a proroci bărbații și femeile și rânduiala ce au a păzi la mesele de obște. Sf. Euharistie.

Următori fiți mie, precum și eu lui Hristos.

2. Iar vă laud pre voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte, și precum v'am dat vouă, predaniile țineti.

3. Și voesc să știți voi, că a tot bărbatul capul este Hristos; iar capul femeii este bărbatul; iar capul lui Hristos, Dumnezeu.

4. Tot bărbatul rugându-se sau prorocind cu capul acoperit, își rușinează capul lui.

5. Iar toată femeia rugându-se sau prorocind cu capul desvălit își rușinează capul ei: că tot una este ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învălește femeia, să se și tunză: iar de este lucru de rușine femeii a se tunde, sau a se rade, învălească-se.

7. Că bărbatul nu este dator să-și acopere capul, chi-

XI. 2. II Tes. 2, 15. 3. c. 3, 23; Efes. 5, 23. 4. c. 12, 10; 14, 1.

7. Fac. 1, 26.

28. c. 8, 7. 30. I Tim. 4, 4.
31. Col. 3, 17. 32. Rom. 14, 13.

pul și slava lui Dumnezeu fiind: iar muierea slava bărbatului este.

8. Că nu este bărbatul din femeie; ci femeia din bărbat.

9. Că nu s'a zidit bărbatul pentru femeie; ci femeia pentru bărbat.

10. Pentru aceea datoare este femeia să aibă învăltoare în cap, pentru îngeri.

11. Inșă nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat, întru Domnul.

12. Că precum este femeia din bărbat, așa și bărbatul prin femeie; și toate dela Dumnezeu.

13. Intru voi înși-vă judecați: oare cu cuviință este, femeia desvălită să se roage lui Dumnezeu?

14. Au nu și singură firea vă învață pre voi, că bărbatul de își lasă părul, necinste lui este?

15. Iar femeia de își lasă părul, slavă ei este: de vreme ce părul este dat ei în loc de învăltoare.

16. Iar de se vede că este cineva prigonitor, noi obicei

ca acesta n'avem, nici bisericile lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentru că întâi, când vă adunați voi în biserică, aud că se fac între voi împărchieri; și despre o parte cred.

19. Că trebuie să fie și eresuri între voi, ca cei lămurii să se facă arătați între voi.

20. Drept aceea, când vă adunați voi împreună, nu este a mânca cina Domnului.

21. Că fie-care își pune cina sa mai înainte spre mâncare: și unul este flămând, iar altul este beat.

22. Au doară n'aveți case ca să mâncați și să beți? sau pre biserica lui Dumnezeu defăimați, și rușinați pre cei lipsiți? Ce voui zice vouă? Lăuda-voiu pre voi? întru aceasta nu vă laud.

23. Că eu am luat dela Domnul care am și dat vouă, Că Domnul Iisus în noaptea

18. c. 1, 10. s. și c. 3, 3.
19. Mat. 10, 34. s.; I Ioan 2, 19.
22. Iac. 2, 6. 23. c. 15, 3; Luc. 22, 19.

9. Fac. 2, 18. 11. Gal. 3, 28.
16. I Tim. 6, 4.

întru care s'a vândut a luat pâne;

24. Și mulțumind a frânt, și a zis: Luați, mâncați; acesta este trupul meu care se frânge pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

25. Așijderea și paharul, după cină, zicând: Acest pahar legea cea nouă este întru sângele meu: aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veți mânca pânea această, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți până când va veni.

27. Drept aceea, ori-care va mânca pânea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului.

28. Ci să se ispitească omul pre sine, și așa din pâne să mănânce, și din pahar să bea.

29. Că cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată lui-și mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta între voi

26. Is. 59, 20. 27. Ier. 31, 33 c. 10, 21; Evr. 6, 6.

mulți sânt neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne-am fi judecat pre noi singuri nu ne-am fi osândit.

32. Iar judecându-ne, dela Domnul ne certăm, ca nu cu lumea să ne osândim.

33. Deci dar, frații mei când vă adunați să mâncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de flămânzește cineva, acasă să mănânce; ca să nu vă adunați spre osândă. Iar celelalte când voi veni le voi rândui.

CAPITOLUL XII.

Dururile duhovnicești și economia lor.

Iar pentru cele duhovnicești, fraților, nu voi să nu știți voi.

2. Că știți când erați Neamuri, cum vă duceați către idolii cei fără de glas, ca cum ați fi fost trași.

3. Pentru aceea vă arăt vouă, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu zice a-

31. Ps 31, 5. 32. Gal. 3, 32. Evr. 12, 51, 6.

XII. 1. c. 10, 1. 2. c. 6, 11; Efes. 2, 11. 3. Marc. 9, 39.

natema pre Iisus; și nimeni nu poate numi Domn pre Iisus, iară numai întru Duhul Sfânt.

4. Și sânt osebiri darurilor, iar acelaș Duh.

5. Și osebiri slujbelor sânt, iar acelaș Domn.

6. Și osebiri lucrărilor sânt, iar acelaș Dumnezeu este care lucrează toate întru toți.

7. Iar fie-căruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul se dă cuvântul înțelepciunii; iar altuia cuvântul cunoștinței întru acelaș Duh;

9. Și unuia credința întru acelaș Duh; iar altuia darurile tămăduirilor întru acelaș Duh;

10. Unuia lucrarea puterilor; iar altuia prorocie; unuia alegerea duhurilor; iar altuia feluri de limbi; și altuia tălmăcirea limbilor;

11. Și toate acestea le lucrează unul și acelaș Duh, împărțind deosebii fie-căruia precum voește.

12. Că precum trupul unul

4. Rom. 12, 6. 5. Efes. 4, 11.

6. Efes. 1, 38. 7. c. 14, 26.

8. c. 2, 6 și 1, 5. 10. Fapt. 2, 4.

11. c. 7, 7; Rom. 12, 3, 6; Efes. 4, 11. 12. c. 10, 17.

este, și mădulări are multe, și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sânt: așa și Hristos.

13. Pentru că printr'un Duh noi toți într'un trup ne-am botezat, ori Iudeii, ori Elini, ori robii, ori cei slobozi; și toți într'un Duh ne-am adăpat.

14. Că și trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Că de-ar zice piciorul, Pentru că nu sânt mână, nu sânt din trup; au doară pentru aceea nu este din trup?

16. Și de-ar zice urechea, Pentru că nu sânt ochiu, nu sânt din trup; au doară pentru aceea nu este din trup?

17. Că de-ar fi tot trupul ochiu, unde ar fi auzul? Și de-ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Iar acum a pus Dumnezeu mădulările pre unul fiecare dintr'insele în trup, precum a voit.

19. Că de-ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

20. Iar acum multe mădulări cu adevărat sânt, dar un trup.

21. Și nu poate ochiul să

18. Col. 2, 19.

zică mânei: N'am trebuință de tine; sau iarăși capul picioarelor: N'am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai vârtos mădulările trupului, care se socotesc a fi mai slabe, sânt mai trebuincioase;

23. Și care ni se pare că sânt mai necinstite la trup, acestora cinste mai multă le dăm; și cele nesocotite ale noastre mai multă slavă au.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuință; ci Dumnezeu a tocmit trupul, celui mai de jos mai multă cinste dând,

25. Ca să nu fie desbinare în trup; ci să se grijească mădulările între sine asemenea unul de altul.

26. Și ori de pătimește un mădular, pătimesc toate mădulările d'impreună; ori de se slăvește un mădular, împreună se bucură toate mădulările.

27. Iar voi sânteți trupul lui Hristos, și mădulări din parte.

28. Și pre unii a pus Dumnezeu în biserică, întâiu pre

apostoli, al doilea pre proci, al treilea pre dascăli, după aceea pre puteri, apoi darurile tămăduirilor, ajutoarele, isprăvnicile, felurile limbilor.

29. Au doară toți sânt apostoli? au doară toți proci? au doară toți dascăli? au doară toți puteri?

30. Au doară toți au darurile tămăduirilor? au doară toți în limbi grăesc? au doară toți tălmăcesc?

31. Ci să râvniți darurile cele mai bune; și încă mai înaltă cale vă arăt vouă.

CAPITOLUL XIII.

Dragostea și bunătățile ei.

De ași grăi în limbile ome-nești și îngerești, iar dragoste n'am, făcutu-m'am a-ramă sunătoare, și chimval răsunător.

2. Și de ași avea prorocie, și de ași ști toate tainele și toată știința; și de ași avea toată credința, cât să mut și munții, iar dragoste n'am, nimic nu sânt.

31. c. 14.

XIII. 2. Mat. 7, 22 și 17, 20.

27. Rom. 12, 5; Efes. 4, 12 și 5, 30; Col. 1, 24. 28. Efes. 4, 11.

3. Și de ași împărți toată avuția mea, și de ași da trupul meu să-l arză, și dragoste n'am, nici un folos nu-mi este.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostivește; dragostea nu se pismuește, dragostea nu se semețește, nu se trufește.

5. Nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărește, nu gândește răul;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. Dragostea nici o dată nu cade; și ori prorociile de vor lipi; ori limbile de vor încetă; ori cunoștința de se va strică.

9. Pentrucă din parte cunoaștem, și din parte pro-rocim.

10. Iar când va veni cea de-așvârșit, atunci cea din parte se va strică.

11. Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc

3. Mat. 6, 1; Ioan 15, 13; Rom. 12, 10; 1 Ioan 3, 17. 5. Fil. 2, 4, 31. 7. c. 9, 13; Pild. 10, 12; Rom. 15, 1. 10. Efes. 4, 13.

gândiam; iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncești.

12. Că vedem acum ca prin oglindă în ghicitoră; iar atunci față către față: acum cunosc din parte; iar atunci voiți cunoaște precum și cunoscut sânt.

13. Și acum rămâne credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; iar mai mare decât acestea este dragostea.

CAPITOLUL XIV.

Intrebuințarea darului limbilor și a prorocii. Femea să tacă în biserică.

Urmați dragostea, și râvniți cele duhovnicești, iar mai vârtos ca să prorociți.

2. Că cel ce grăește în limbă, nu grăește oamenilor, ci lui Dumnezeu; că nimeni nu-l aude; iar cu duhul grăește taine.

3. Iar cel ce proroceste oamenilor grăește spre zidire, și îndemnare, și mângâere.

4. Cel ce grăește în limbă pre sine singur se zidește; iar cel ce proroceste biserica zidește.

XIV. 1. c. 12, 10, 31.

5. Și voesc ca voi toți să grăiți în limbi, iar mai vârtos să prorociți; că mai mare este cel ce proroceste decât cel ce grăește în limbi, fără numai de va tălmăci, ca biserica zidire să iee.

6. Iar acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbi, ce voi folosi vouă, de nu voi grăi vouă sau întru descoperire, sau întru cunoștință, sau întru prorocie, sau întru învățătură?

7. Că precum cele neînsușite ce dau glas, ori fluer, ori alăuta, de nu vor da osebite în viersuri, cum se va cunoaște glasul fluierului sau zicerea alăutei?

8. Că trâmbița de va da glas fără de semn, cine se va găti la războiu?

9. Așa și voi, prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grăi? că veți fi grăind în vânt.

10. Atâtea de multe, precum se întâmplă, sânt în lume, felurile glasurilor, și nici

unul dintr'însele este fără de glas.

11. Deci de nu voi ști puterea glasului, voi fi celui ce grăește varvar, și cel ce grăește va fi mie varvar.

12. Așa și voi, de vreme ce sânteți râvnitori duhurilor, spre zidirea bisericii să căutați ca să prisosiți.

13. Pentru aceea cel ce grăește în limbi să se roage, ca să și tălmăcească.

14. Pentrucă de mă voi ruga cu limba, duhul meu se roagă, iar mintea mea fără de roadă este.

15. Ce dar este? ruga-mă-voiu cu duhul, ruga-mă-voiu și cu mintea; cânta-voiu cu duhul, cânta-voiu și cu mintea.

16. Pentrucă de vei binecuvânta cu duhul, cel ce împlinește locul celui prost, cum va zice, Amin, după mulțămirea ta, de vreme ce nu știe ce zici?

17. Că tu bine mulțamești, dar celălalt nu se zidește.

18. Mulțamesc Dumnezeului meu, că mai mult decât voi toți grăesc în limbi;

13. c. 12, 10. 15. Efes. 5, 12.

5. Num. 11, 29. 6. c. 12, 8.

8. Num. 10, 9.

19. Ci în biserică voesc unei cuvinte a grăi cu mintea mea, ca și pre alții să-i învăț, decât zece mii de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci cu mintea; ci cu răutatea fiți princi, iar cu mintea fiți desăvârșiți.

21. În lege scris este: Că într'alte limbi și cu alte buze voi grăi norodului acestuia; și nici așa nu mă vor asculta pre mine, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile spre somn sânt, nu credințioșilor, ci celor necredincioși; iar prorocia slujește nu necredincioșilor, ci celor ce cred.

23. Deci dar de s'ar adună toată biserica împreună, și toți ar grăi în limbi, și ar intra și de cei neînvățați sau necredincioși, au n'ar zice că sânteți nebuni?

24. Iar de ar proroci toți, și ar intra vre un necredincios sau neînvățat, se vedește de toți, se judecă de toți;

25. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și

20. Efes. 4, 11; Mat. 18, 3.

21. A doua Leg. 28, 49; Is. 28, 11.

22. Rom. 5, 21. 25. c. 11, 18, 10. Efes. 4, 11.

asa căzând pre față se va închină lui Dumnezeu, zicând că cu adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este dar, fraților? când vă adunați, fie-care dintru voi psalm are, învățătură are, limbă are, descoperire are, tălmăcire are. Toate spre zidire să se facă.

27. De grăește cineva în limbă, câte doi, sau mai mulți câte trei, și pre rând; și unul să tălmăcească.

28. Iar de nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică; și numai lui să și grăiască, și lui Dumnezeu.

29. Iar prorocii doi sau trei să grăiască, și ceilalți să judece.

30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce șede, cel dintrăi să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a proroci, ca toți să se învețe și toți să se mângăie.

32. Și duhurile prorocilor, prorocilor se supun.

33. Că Dumnezeu nu este al turburării, ci al păcei, precum întru toate bisericile sfinților.

32. c. 12, 9. s. 33. Rom. 15, 33.

34. Muerile voastre în biserică să tacă; că nu li s'a dat voe lor să grăiască; ci să fie plecate, precum și legea zice.

35. Iar de voesc să se învețe ceva, acasă să și întrebe pre bărbații lor; că rușine este muerilor să grăiască în biserică.

36. Au dela voi cuvântul lui Dumnezeu a eșit? sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare cuiva că este proroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu vouă, că ale Domnului sunt porunci.

38. Iar de nu înțelege cineva, să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, râvniți a proroci, și a grăi în limbi să nu opriți.

40. Toate cu cuviință și după rânduială să se facă.

CAPITOLUL XV.

Moartea și învierea lui Hristos. Învierea cea de obște.

Și arăt vouă, fraților, evanghelia care am binevestit

34. Fac. 3, 16; I Tim. 2, 11; Efes. 5, 22; Col. 3, 18; Tit. 2, 5.
37. I Ioan 4, 7. 40. Col. 2, 5.
XV. 1. Gal. 1, 11.

vouă, care ați și priimit, întru care și stați;

2. Prin care vă și mântuiți, de o țineți: cum o am binevestit vouă, fără numai de nu în zadar ați crezut.

3. Că am dat vouă întâiu care am și luat, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre după scripturi;

4. Și cum că s'a îngropat, și cum că a înviat a treia zi după scripturi;

5. Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece;

6. După aceea s'a arătat la mai mulți decât cinci sute de frați de o dată; din carii cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.

7. După aceea s'a arătat lui Iacov; apoi apostolilor tuturor.

8. Iar mai pre urmă decât toți, ca unui născut fără de vreme, s'a arătat și mie.

9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednic a mă chiemă apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.

2. c. 1, 21. 3. Is. 53, 8, s.
4. Ps. 16, 10. 5. Luc. 24, 34.
8. Fapt. 9, 4. 9. Efes. 3, 9.

10. Iar eu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt; și darul lui care este întru mine n'a fost în zadarnic; ci mai mult decât toți aceia m'am ostenit; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci ori eu ori accia, așa propoveduim, și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduește că s'a sculat din morți, cum zic unii între voi că înviere morților nu este?

13. Și de nu este înviere morților, nici Hristos dar n'a înviat.

14. Iar dacă n'a înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința voastră.

15. Ne aflăm încă și marturi mincinoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pre Hristos; pre care nu l-a înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat;

17. Iar dacă Hristos nu s'a

sculat, înzadarnică este credința voastră; încă sânteiți în păcatele voastre.

18. Încă și cei ce s'a adormit întru Hristos au perit.

19. Și de nădăduim întru Hristos numai în viața aceasta, mai ticăloși decât toți oamenii sântem.

20. Iar acum Hristos s'a sculat din morți; începătură celor adormiți s'a făcut.

21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om și învierea morților.

22. Că precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia.

23. Și fie-care întru a sa rânduială; începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos întru venirea lui.

24. Apoi sfârșitul, când va da împărăția lui Dumnezeu, și Tatălui; când va strica toată domnia și toată stăpânirea și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăși, până ce va pune pre toți vrăjmașii sub picioarele sale.

20. Col. 1, 8. 21. Rom. 5, 12.
25. Ps. 109, 2; Mat. 22, 44; Ebr.

26. Vrajmașul cel mai de pre urmă ce se surpă moartea este.

27. Pentrucă toate le-a supus sub picioarele lui. Iar când zice că toate sânt supuse lui, arătat este, că afară de cela ce i-a supus lui toate.

28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuși Fiul se va supune celui ce a supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate într-o dată.

29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor scula morții nici de cum? Drept ce se și botează pentru cei morți?

30. Pentruce dar și noi ne primejduim în tot ceasul?

31. În toate zilele mor, pentru lauda voastră care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.

32. De m'am și luptat ca un om cu fiarele în Efes, ce folos îmi este, dacă morții nu se vor scula? să mâncăm și să bem; că mâne vom muri.

33. Nu vă înșelați: strică

pre obiceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Trezviți-vă cu dreptate și nu greșiți; că unii au necuștința lui Dumnezeu: spre rușinare vouă grăesc.

35. Ci va zice cineva: Cum se vor scula morții? și cu ce trup vor veni?

36. Nebune, tu ce sameni nu înviază, de nu va muri;

37. Și ce sameni, nu trupul care va să se facă sameni, ci numai grăunțul gol, de se întâmplă de grâu, sau de alt ceva din celelalte:

38. Iar Dumnezeu îi dă lui trup precum voește, și fie-cărei sămânțe trupul ei.

39. Nu tot trupul este același trup: ci altul este trupul oamenilor, și altul trupul dobitoacelor, și altul al peștilor, și altul al păsărilor.

40. Și sânt trupuri cerești, și trupuri pământești; ci alta este slava celor cerești, și alta a celor pământești.

41. Alta este slava soarelui, și alta slava lunii, și alta

27. Ps. 8, 7; Efes. 1, 22; Evr. 2, 8.
30. Rom. 8, 36. 31. I Tes. 2, 11;
II Cor. 4, 10, s. 32. Is. 22, 13 și 56,
42. 33. Efes. 5, 8.

34. c. 6, 5; Rom. 13, 11.
35. Is. 37, 2. 36. Ioan 12, 24.
38. Fac. 1, 11.

stelelor: că stea de stea se osebește în slavă.

42. Așa și învierea morților. Sămână-se într-o stricăciune; scula-se-va într-o nestricăciune.

43. Sămână-se într-o necinste; scula-se-va într-o slavă; sămănă-se într-o slăbiciune; scula-se-va într-o putere;

44. Sămână-se trup sufletesc; scula-se-va trup duhovnicesc. Este trup sufletesc, este și trup duhovnicesc.

45. Că așa și scris este: Făcutu-s'a omul cel d'întăiu Adam în suflet viu; iar Adam cel de pre urmă în duh de viață făcător.

46. Ci nu este întâiu cel duhovnicesc, ci cel sufletesc; apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel d'întăiu este din pământ, pământesc: omul cel al doilea, Domnul din cer.

48. În ce chip este cel pământesc, așa și cei pământesci; și în ce chip este cel ceresc, așa și cei cerești.

49. Și precum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

49. Fil. 3, 20, s. 45. Fac. 2, 7.

50. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestricăciune va moșteni.

51. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

52. Într-o cirtă, într-o clipeală ochiului, într-o trâmbiță cea de apoi: pentrucă va trâmbița, și morții se vor scula nestricăți, și noi ne vom schimba.

53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestricăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire.

54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta într-o nestricăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Înghițitu-s'a moartea într-o biruință.

55. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morței pă-

50. Mat. 16, 17; Ioan 1, 13.
51. I Tes. 4, 15. 52. Mat. 24, 31;
I Tes. 4, 16. 53. II Cor. 5, 4.
55. Is. 25, 8. 56. Rom. 7, 13.

catul este; iar puterea păcatului este legea

57. Iar lui Dumnezeu mulțămită, care ne-a dat nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceea, iubiții mei frați, fiți tari, neclățiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că și osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul.

CAPITOLUL XVI.

Adunarea de milostenii pentru săracii din Ierusalim. Laudă lui Timotei și închinăciuni.

Iar pentru milostenia care este pentru sfinți, precum am rânduit bisericilor Galatiei așa și voi să faceți.

2. Întru una din Sâmbete fie-care din voi să pue la sine, strângând ce se va îndură, ca nu dacă voi veni, atunci să se facă strânsoarea.

3. Iar după ce voi veni, pre cari veți socoti, pre aceia cu cărți îi voi trimite să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuvință

57. I Ioan 5, 4.

58. Col. 1, 29; II Paral. 15, 7.

XVI. 1. Fapt. 11, 29; Rom. 12, 13.

3. II Cor. 8, 18.

să merg și eu, cu mine vor merge.

5. Și voi veni la voi când voi trece prin Machedonia; că prin Machedonia voi să trec.

6. Și la voi, de se va întâmplă, mă voi zăbăvi, sau voi și ernă, ca voi să mă petreceți ori încotro voi merge.

7. Că nu voesc să vă văd pre voi acum în treacăt; ci am nădejde câte-va vreme să mă zăbăvesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voi rămâne în Efes până la praznicul a cincizeci de zile.

9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnici sunt mulți.

10. Iar de va veni Timotei, socotiți să fie fără frică la voi; că lucrul Domnului lucrează ca și mine.

11. Deci nimeni pre el să nu-l defaime; ci să-l petreceți cu pace, ca să vie la mine; că-l aștept pre el cu frații.

12. Iar pentru fratele Apolos, mult am rugat ca să vie la voi cu trații: și cu a-

5. Fapt. 19, 21. 7. Fapt. 18, 21.
8. c. 15, 32. 10. Fil. 2, 20.

dovărat nu i-a fost voea să vie acum; iar va veni când vreme bună va afla.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, fraților, (știți casa lui Sfefana, că este pârğa Ahaiei, și spre slujba sfinților s'au rânduit pre sine),

16. Ca și voi să vă plecați la unii ca aceștia, și la tot cel ce împreună lucrează și se ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic; căci lipsa voastră aceștia o a împlinit.

18. Că au odihnit duhul

meu și al vostru: să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.

19. Închină-se vouă bisericile Asiei. Închină-se vouă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserică cea din casa lor.

20. Închină-se vouă frații toți. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

21. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel.

22. Cea ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatema Maran-ata.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus. Amin.

Cea întâiu către Corinteni s'a scris de la Filippi prin Stefana, și Furtunat și Ahaic și Timotei.

13. c. 15, 34; Mat. 24, 42 și 25, 13.

15. c. 1, 16; Rom. 16, 5.

16. Filip. 2, 30. 17. II Cor. 11, 9.

18. I Tes. 5, 12.

19. Fapt. 18, 21, 26; Rom. 16, 6.

20. Rom. 16, 16. 21. Col. 4, 15.

II Tes. 3, 17. 23. Rom. 16, 24.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
A DOUA CĂTRE CORINTENI

CAPITOLUL I.

Mulțumire pentru ajutorul lui Dumnezeu.

 Pavel, apostolul lui Iisus Hristos prin vocea lui Dumnezeu, și Timotei fratele, bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sunt în toată Ahaia.

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele

îndurărilor și Dumnezeu al toată mângâerea;

4. Cel ce ne mângâie pre noi într-un tot neazul nostru, ca să putem și noi mângâia pre cei ce sânt într-un tot neazul, prin mângâerea cu care ne mângâem noi dela Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos într-un noi, așa prin Hristos prisosește și mângâerea noastră.

6. Și ori de pătimim neaz, este pentru a voastră mângâere și mântuire, care se lucrează într-un răbdarea acestorași patimi, care și noi pătimim; ori de ne mângâem,

5. Ps. 33, 20; Ps. 93, 19.
6. c. 4, 15.

I. 1. I Cor. 1, 1. 2. Rom. 1, 7; I Cor. 1, 3. 3. Efes. 1, 3; Rom. 15, 5; I Petr. 1, 3.

II CORINTENI

1, 18.

este pentru a voastră mângâere și mântuire.

7. Și nădejdea noastră este adevărată pentru voi, știind, că precum sântei părtași patimilor noastre, așa și mângâerei.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru neazul nostru ce s'a făcut nouă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiți, și preste puțință, cât n'aveam noi nădejde nici de viață;

9. Ci singuri într-un noi judecata morții am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci într-un Dumnezeu cel ce înviază morții;

10. Care dintr-o moarte ca aceasta ne-a izbăvit pre noi, și ne izbăvește; într-un care nădăjduim că încă ne va mai și izbăvi;

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca de spre multe tețe darul cel către noi, prin mulți să se mulțămască pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta este: mărturisirea științei

7. II Tes. 1, 4, 7; Filip. 3, 10.
8. Fapt. 19, 23. 10. II Tim. 4, 18.
11. Rom. 15, 30. 12. I Cor. 2, 4; Evr. 13, 18; Mat. 10, 16.

noastre, că într-un dreptate, și într-un curăție dumnezească, iar nu într-un înțelepciune trupească, ci într-un harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scrim vouă altele, fără numai cele ce cetiți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cunoaște;

14. Precum ne-ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda voastră sântem, precum și voi a noastră în ziua Domnului Iisus.

15. Și cu această nădejde, voiam mai înainte să viu la voi, ca să aveți al doilea dar;

16. Și pre la voi să trec în Machedonia, și iarăși din Machedonia să viu la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Deci aceasta vrând, au doară ușurarea minții am întrebuințat? sau cele ce sfătuiesc, trupește le sfătuiesc, ca să fie la mine ce este așa, așa, și ce nu, nu?

18. Iar credincios este Dumnezeu, că cuvântul nostru ca-

14. c. 5, 12; I Cor. 1, 8.

16. I Cor. 16, 5. 17. Mat. 5, 37; Iac. 5, 12. 18. I Cor. 1, 9.

re a fost către voi n'a fost așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propovăduit întru voi prin noi, prin mine și prin Siluan, și prin Timotei, n'a fost așa și nu, ci așa întru el a fost.

20. Căci câte sânt făgăduințele lui Dumnezeu întru el sânt așa, și întru el Amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar cea ce ne adevărează pre noi împreună cu voi întru Hristos, și ne-a uns pre noi, Dumnezeu este.

22. Care ne-a și pecetluit pre noi, și a dat arvuna Duhului întru inimele noastre.

23. Și eu martur pre Dumnezeu chiem asupra sufletului meu, că cruțându-vă pre voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară avem stăpânire preste credința voastră, ci căci sântem împreună lucrători bucuriei voastre: că cu credința stați.

21. I Cor. 1, 8; I Petr. 5, 10.

22. Rom. 8, 16; Efes. 1, 14.

23. Rom. 1, 9. 24. I Petr. 5, 3.

CAPITOLUL II.

Dragostea lui Pavel către Corinteni. Ertarea celui păcătos. Ostenele și roadele propovăduirii sale.

Și am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai vin iarăși cu întristare la voi.

2. Măcar că de vă și întristez eu pre voi, dar care este cel ce mă veselește pre mine, fără numai cel ce se întristează dela mine?

3. Și am scris vouă aceasta, ca nu dacă voi veni, să am întristare de cei pentru carii mi se cădea să mă bucur; având nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor este.

4. Că din multă scârbă și necaz al inimei am scris vouă cu multe lacrimi; nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a întristat cineva, nu pre mine a întristat, ci din parte: ca să nu vă îngreuez pre voi pre toți.

6. Că destul este unuia ca acestuia certarea aceasta, care este de către mulți.

II. 3. c. 12, 21; Filip. 2, 27.

6. I Cor. 5, 3.

7. Așa încât dimpotrivă mai mult să-l dăruieți, și să-l mângâieți, ca nu cumva pentru mai multă mahnire să se înghiță unul ca acela.

8. Pentru aceea vă rog pre voi, să întăriți spre acela dragostea.

9. Că pentru aceasta am și scris, ca să cunosc cugetul vostru, de santeți întru toate ascultători.

10. Iar căruia dăruieți ceva, dăruesc și eu: că și eu de am dăruit ceva, căruia am dăruit, pentru voi, în fața lui Hristos.

11. Ca să nu fim cuprinși de batana: că nu este să nu știm amăgiturele lui.

12. Și venind eu în Troada pentru evanghelia lui Hristos, și ușă mare deschisă fiind mie prin Domnul,

13. N'am avut odihnă cu duhul meu, neaflând pre Tit fratele meu: ci lăsându-i pre dănișii am mers în Machedonia.

14. Iar mulțumită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi purtarea biruitoare întru Hristos.

7. Gal. 6, 1. 8. I Cor. 16, 14.

9. c. 7, 11. II. Luc. 22, 31.

12. Pap. 16, 8 și 14, 24.

14. Col. 2, 11.

tos, și arată mireazma cunoștinței sale prin noi în tot locul.

15. Că a lui Hristos bună mireazămă sântem lui Dumnezeu, întru cei ce se mântuesc, și întru cei ce pier.

16. Unora adevărată mireazămă a morții spre moarte; iar altora mireazămă a vieții spre viață. Și spre acestea cine este vrednic?

17. Pentru că nu sântem ca cei mulți, carii amestecă cuvântul lui Dumnezeu: ci ca din curăție, ci ca dela Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim.

CAPITOLUL III.

Pavel n'are trebuință de lauda oamenilor, îndestulându-se cu rodul propovăduirii. Slujitorii Testamentului nou—și ai Duhului sânt mai presus de ai Testamentului vechiu și ai slavei. Iidovii în citirea legii aveau încă umbrire, ce se șterge prin credința în Hristos.

Au doară începem iarăși pre noi a ne lăuda? au doară ne trebuesc precum oare-cărora cărți de laudă către voi, sau de laudă dela voi?

15. I Cor. 1, 18. 16. c. 3, 5, 6.

III. 1. c. 5, 12.

2. Cartea noastră voi sânteti, scrisă în inimile noastre, care se știe și se citește de toți oamenii:

3. Arătându-vă că sânteti carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu; nu în table de piatră, ci în tablele inimei cele trupesti.

4. Și nădejde ca aceasta avem prin Hristos către Dumnezeu:

5. Nu că vrednici sântem noi a cugeta ceva dela noi, ca dintru noi; ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu;

6. Care ne-a și învrednicit pre noi a fi slujitori legii noi; nu slovei, ci duhului: că slova omoară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujba morței, cea închipuită cu slove în pietre s'a făcut cu slavă, cât nu puteau fiii lui Israil să caute la fața lui Moisi pentru slava feței lui cea trecătoare:

8. Cum nu mai mult slujba duhului va fi cu slavă?

9. Că de a fost slujba o-

2. I Cor. 9, 2. 3. Eș. 31, 18; Ier. 31, 33. 4. Ioan 14, 6. 5. c. 2, 16. 6. Ioan 6, 63. 7. Eș. 34, 29. 8. Gal. 3, 14. 9. Rom. 1, 17 și 3, 21.

sândirei slavă, cu mult mai vârtos prisosește slujba dreptății întru slavă.

10. Că nici s'a slăvit ceea ce eră slăvită întru această parte, pentru slava cea covârșitoare.

11. Că de a fost cea trecătoare prin slavă, cu mult mai vârtos cea netrecătoare va fi întru slavă.

12. Drept aceea având nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întrebuițăm:

13. Și nu precum Moisi, care puneă acoperământ peste fața sa, ca să nu caute fiii lui Israil la sfârșitul celei ce eră trecătoare:

14. Ci s'au orbit înțelegerile lor: că până astăzi același acoperământ întru cetirea legii vechi rămâne nedescoperit; că întru Hristos se strică.

15. Ci până astăzi, când se citește Moisi, acoperământ pre inima lor zace.

16. Iar când se vor întoarce către Domnul, se va lua acoperământul.

12. Efes. 6, 19. 13. Eș. 34, 33. 14. Is. 6, 10. 16. Rom. 11, 23.

17. Iar Domn este Duhul: și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.

18. Iar noi toți cu față descoperită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre același chip ne prefacem din slavă în slavă, ca dela Domnul Duhul.

CAPITOLUL IV.

Și nu cunoșc slava lui Dumnezeu și nădejdea întru că îi întărește a birui toate suferințele.

Pentru aceea având slujba aceasta, duple cum sântem miluiți, nu slăbim;

2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinei, nu întru vicleșug umblând, nici amestecând cuvântul lui Dumnezeu; ci cu arătarea adevărului adevărându-ne pre noi spre toată știința oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar de este și acoperită evanghelia noastră, întru cei peritori este acoperită:

4. Întru cari Dumnezeuul veacului acestuia a orbit min-

tile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi ne propoveduim, ci pre Hristos Iisus Domnul; iar pre noi slujitori vouă prin Iisus.

6. Că Dumnezeu, care a zis să lumineze dintru întunec lumina, acela a strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoștinței slavei lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulțimea puterei să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi.

8. Întru toate, necaz pătimind, dar nu strămtorându-ne; lipsiți fiind, dar nu de tot desnădăjduindu-ne;

9. Goniți fiind, dar nu prăpădiți;

10. În toată vremea omorârea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca și vieța lui Iisus să se arăte în trupul nostru.

5. c. 1, 24. 6. Fac. 1, 3; II Petr. 1, 19. 7. c. 5, 1; I Cor. 2, 5. 8. c. 1, 8; 7, 5. 9. Ps. 36, 24. 10. Rom. 8, 17.

11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se aștepte în trupul nostru cel muritor.

12. Pentru aceea dar moartea întru noi se lucrează, iar viața întru voi.

13. Iar având același duh al credinței, precum este scris: Crezut-am, pentru aceea am și grăit; și noi credem, pentru aceea și grăim;

14. Știind că cel ce a ridicat pre Domnul Iisus și pre noi prin Iisus ne va ridica, și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sunt pentru voi, ca darul înmulțindu-se, prin cei mai mulți să prisoască mulțumirea spre slava lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbim; ci de s'ar și strică omul nostru cel din afară, dar cel din lăuntru se înnoește din zi în zi.

17. Pentru că neazul nostru de acum curând trecător, și ușor, veșnică și preste mă-

sură mare slavă lucrează întru noi;

18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd sunt veșnice.

CAPITOLUL V.

Mângâierea credincioșilor în tot felul de neazuri. Puterea Evangheliei.

Că știm că de se va strică casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire dela Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, veșnică în ceruri.

2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm întru locașul nostru cel din cer:

3. Numai de ne vom și îmbrăca, nu ne vom afla goli.

4. Că cei ce sântem în cortul acesta suspinăm, îngreuiindu-ne; pentru că nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca ce este muritor să se înghiță de viață.

5. Iar cel ce ne-a făcut pre-

11. Ps. 43, 24; Rom. 8, 38.
12. I Cor. 4, 9. 13. Ps. 115, v. 1.
14. Fapt. 3, 15; I Cor. 6, 14.
15. Rom. 5, 15. 16. I Petr. 4, 1;
Efes. 3, 16. 17. Rom. 8, 18.

18. Rom. 8, 24, s.
V. I. Iov. 4, 19; II Petr. 1, 19;
Ioan 14, 2. 2. Rom. 8, 2, s.
4. I Cor. 15, 53. 5. c. I, 22; Rom.
8, 16, 23; Efes. 1, 13, s.

noi spre însăși aceasta Dumnezeu este, care a și dat nouă arvuna Duhului.

6. Indrăznim, drept aceea, pururea, știind că petrecând în trup, sântem depărtați dela Domnul:

7. Că prin credință umblăm, iar nu prin vedere:

8. Nădăduim, și bine voim mai bine să fim depărtați de trup, și să petrecem cu Domnul.

9. Pentru aceea ne și nevoinăm, ca ori petrecând, ori depărtați fiind, să fim bine plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne arătăm înaintea diavolului lui Hristos; ca să ia de care duple cum a făcut, cele ce s'au lucrat prin trup, ori bine ori rău.

11. Știind dar frica Domnului, pre oameni aducem la adevăr; iar lui Dumnezeu arătați sântem; și nădăduim că și întru științele voastre sântem arătați.

12. Că nu ne laudăm iarăși pre noi înaintea voastră, ci

pricină dăm vouă de laudă pentru noi, ca să aveți spre cei ce se laudă în față, iar nu în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu mintea, este pentru Dumnezeu: ori de sântem așezați cu mintea, pentru voi sântem.

14. Că dragostea lui Hristos ne ține pre noi; socotind noi aceasta, că de a murit unul pentru toți, iată dar toți au murit:

15. Și pentru toți a murit, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci celui ce a murit pentru ei, și a înviat.

16. Pentru aceea noi de acum pre nimeni nu știm dupre trup: iar de am și știut pre Hristos dupre trup, dar de acum nu-l mai știm.

17. Deci dar oricare este întru Hristos, făptură nouă este: cele vechi au trecut; iată, toate s'au făcut nouă.

18. Și toate dela Dumnezeu sânt care ne-a împăcat pre noi lui-și prin Iisus Hristos, și ne-a dat nouă slujba împăcării;

14. Evr. 2, 9. 15. I Tim. 2, 6;
Rom. 14, 7. 17. Gal. 6, 15; Rom.
8, 1, 10; Apoc. 21, 5; Is. 43, 19.
18. Rom. 5, 10.
8. Filip. 1, 28. 10. Ioan 5, 20;
Efes. 3, 1; Rom. 2, 6; 14, 10.
11. Iov. 31, 23. 12. c. 3, 1.

19. Pentru că Dumnezeu e-
ră întru Hristos, împăcând
lumea luiși, nesocotind lor
păcatele lor; și puind întru
noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul
lui Hristos vă rugăm, ca cum
Dumnezeu s'ar ruga prin noi;
rugămu-vă în locul lui Hri-
stos, împăcați-vă cu Dumne-
zeu.

21. Pentru că pre cel ce n'a
cunoscut păcat, pentru noi
păcat l-a făcut; ca noi să ne fa-
cem dreptatea lui Dumnezeu
întru dânsul.

CAPITOLUL VI.

*Indemnare la buna întrebuintare a
darului dumnezeesc. Ferire de a-
mestecul cu necredincioșii.*

Iar noi împreună lucrând cu
el, vă și rugăm, ca nu în-
deșert darul lui Dumnezeu
să primiți voi.

2. Că zice: În vreme prii-
mită te am ascultat, și în ziua
mântuirii ți-am ajutat ție: ia-
tă, acum este vreme bine prii-

19. Rom. 3, 24; s. 20. Is. 52, 7;
Efes. 6, 20. 21. I Petr. 2, 22; Gal. 3, 13;
Col. 1, 14; Efes. 1, 6, s.; Filip. 3, 9.
VI. 1. c. 20, I Cor. 3, 9.
2. Is. 49, 8; Luc. 4, 19, 21.

imită; iată, acum este ziua
mântuirii.

3. Nici o sminteală întru ni-
mic dând, ca slujba noastră
să fie fără prihană;

4. Ci întru toate puindu-ne
pre noi înainte ca slujitori ai
lui Dumnezeu, întru multă
răbdare, în necazuri, în ne-
voi, în strămtorări.

5. Întru bătaii, în temnițe,
în neașezări, în ostenele, în
privegheri, în posturi;

6. Întru curăție, întru cu-
noștință, întru îndelungă răb-
dare, în bunătate, întru Du-
hul Sfânt, în dragoste nefă-
rarnică.

7. Întru cuvântul adevăru-
lui, în puterea lui Dumnezeu,
prin armele dreptății cele de-a
dreapta și cele de-a stânga.

8. Prin slavă și necinste,
prin grăire de rău și laudă;
ca niște înșălători, și adevă-
rați;

9. Ca niște necunoscuți, și
cunoscuți; ca cei ce murim,
și iată sântem vii; ca niște
pedepsiți, și nu omorâți;

10. Ca niște întristați, iar
3. I Cor. 10, 32. 4. c. 4, 2.
5. c. 11, 28; 27. 6. Rom. 12, 9;
I Tim. 4, 12. 9. c. 4, 10, 11; I Cor.
15, 31.

pururea bucurându-ne; ca
niște săraci, iar pre mulți îm-
bogățind; ca nimic având, și
toate avându-le.

11. Gura noastră s'a des-
chis către voi, Corinteni, ini-
ma noastră s'a lărgit.

12. Nu vă strămtonați în-
tru noi, ci vă strămtonați în
pântecel voastre.

13. Pentru aceeași răsplă-
tire, (ca unor fii grăesc), lăr-
giți-vă și voi.

14. Nu vă înjuțați întru
alt jug cu cei necredincioși;
că ce împărtășire are drepta-
tea cu fără de legea? sau ce
împreunare are lumina cu în-
tunecul?

15. Sau ce unire are Hri-
stos cu Veliar? sau ce parte
este credinciosului cu cel ne-
credincios?

16. Sau ce însoțire este bi-
sericii lui Dumnezeu cu ido-
lul? că voi sunteți biserica lui
Dumnezeu celui viu; precum
a zis Dumnezeu: Voiu locui
întru ei, și voiu umbla între
ei, și voiu fi lor Dumnezeu
și ei îmi vor fi mie norod.

13. I Cor. 4, 14. 14. A doua Leg.
7. Efes. 5, 8. 15. I Cor. 10, 20.
16. I Cor. 3, 16; Evr. 8, 10; Lev.
26, 12.

17. Pentru aceea eșiți din
mijlocul lor, și vă osebiți, zice
Domnul, și de necurăție să
nu vă atingeți: și eu voiu prii-
mi pre voi.

18. Și voiu fi vouă Tată,
și voi veți fi mie fii și fete,
zice Domnul Atotțitorul.

CAPITOLUL VII.

*Pavel laudă ascultarea Corintenilor
și se veseleşte de dragostea lor.*

Deci aceste făgăduințe a-
vând, iubiților, să ne cu-
rățim pre noi de toată spur-
căciunea trupului și a duhu-
lui, făcând sfințenie întru frica
lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi;
pre nimeni n'am nedreptățit,
nimărui stricăciune n'am fă-
cut, dela nimeni n'am luat
mai mult.

3. Nu spre osândire zic a-
ceasta; că am zis mai înainte,
că în inimile noastre sânteiți,
ca împreună să murim și îm-
preună să viem.

4. Multă îmi este îndrăz-
neala către voi, multă îmi este

17. Is. 52, 11; Apoc. 18, 4.
18. Ier. 31, 9.
VII. 2. c. 12, 17; Fapt. 20, 33.
3. c. 6, 11; 12, 13; Filip. 8.

lauda pentru voi; umplutu-m'am de mângâere, de prisosit am bucurie întru tot necazul nostru.

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiți; din afară războaie, din lăuntru temeri.

6. Ci Dumnezeu cel ce mângâie pre cei smeriți, ne-a mângâiat pre noi cu venirea lui Tit;

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mângâerea cu care s'a mângâiat de voi, spunându-ne nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine; cât eu mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și întristat pre voi prin epistolă, nu mă căesc, măcar de mă și căiam; că văd că epistolia aceea măcar de v'a și întristat, până la o vreme.

9. Acum mă bucur, nu căci v'ați fost întristat spre pocăință; ci că v'ați fost întristat spre pocăință; că v'ați fost întristat după Dumnezeu, ca întru nimic să nu vă păgubiți de către noi.

5. c. 2, 12. 6. c. 1, 3, s. 8. c. 2, 4.

10. Că întristarea care este după Dumnezeu pocăință spre mântuire fără de căință lucrează; iar întristarea lunei moarte lucrează.

11. Că iată aceasta singură, căci după Dumnezeu v'ați întristat voi, câtă sârguință a lucrat întru voi, dar încă răspuns, și mânie, și frică, și dorință, și râvnă, și izbândă! Întru toate v'ați arătat pre voi curați a fi întru acest lucru.

12. Deci de am și scris vouă, nu pentru cel ce a nedreptățit, nici pentru cel ce s'a nedreptățit, ci ca să se arate către voi sârguința noastră cea pentru voi înaintea lui Dumnezeu.

13. Pentru aceasta ne-am mângâiat de mângâerea voastră; iar mult mai vârtos ne am bucurat de bucuria lui Tit, că s'a odihnit duhul lui de către voi toți.

14. Că ori de ce m'am lăudat înaintea lui pentru voi, nu m'am rușinat; ci precum toate întru adevăr le am grăit vouă, așa și lauda noastră ce a fost către Tit, adevărată s'a făcut.

10. I Petr. 2, 13. 14. c. 9, 2.

15. Și inima lui mai mult este spre voi, aducându-și aminte de ascultarea voastră a tuturor, în ce chip cu frică și cu cutremur l-ați primit pre el. Mă bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAPITOLUL VIII.

Indemnare spre a da milostenie creștinilor din Ierusalim și lauda celor care le adună.

Și arătăm, fraților, darul lui Dumnezeu cel dat întru bisericile Machedoniei;

2. Că întru multă ispită de neceaz prisosința bucuriei lor și sărăcia lor cea adâncă a sporit spre bogăția bunătăței lor.

3. Căci după puterea lor (mărturisesc însumi), și preste putere voioși au fost;

4. Cu multă rugămintă rugându-ne pre noi ca să luăm darul, și împărțirea slujbei celei către sfinți.

5. Și nu precum aveam nădejde, ci singuri pre sine s'au dat întâiu Domnului, și nouă prin vocea lui Dumnezeu.

15. c. 2, 9.
VIII. 1. Rom. 15, 26. 4. c. 9, 1;
Fapt. 11, 29. 5. Rom. 15, 32.

6. Cât am rugat noi pre Tit, ca precum mai înainte a început, așa să și săvârșiască întru voi și darul acesta.

7. Și precum întru toate prisosiți, cu credința și cu cuvântul și cu cunoștința și cu toată sârguința și cu dragostea voastră către noi, așa și întru darul acesta să prisosiți.

8. Nu ca cum ași porunci grăesc, ci prin sârguința altora, și adevărînța dragostei voastre dovedind.

9. Că știți darul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi a săracit, bogat fiind, ca voi cu sărăcia lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat întru aceasta vă dau: că aceasta este de folos vouă, cari nu numai a face, ci încă și a vrea ați început mai înainte din anul trecut.

11. Iar acum și a face să pliniți; ca precum v'a fost osârdia a vrea, așa să fie și a plini dintru cele ce aveți.

12. Că de este pusă înainte osârdia, după cât are cineva,

7. I Cor. 1, 8. I Cor. 7, 6.
9. Zah. 9, 9; Mat. 8, 20. Luc. 9, 58.
11. Filip. 2, 13. 12. Pild. 3, 38;
Marc. 12, 43.

este bine primită, iar nu după cât nu are.

13. Că nu ca să fie altora odihnă, iar vouă necaz;

14. Ci dintru întocmire în vremea de acum, ca prisosința voastră să îplinească lipsa acelora, ca și prisosința acelora să îplinească lipsa voastră; ca să fie întocmire;

15. Precum este scris: Celui cu mult nu i-a prisosit; și celui cu puțin nu i-a lipsit.

16. Mulțămită fie lui Dumnezeu, celui ce a dat aceștia osârdie pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceea o a primit; și fiind mai osârduitor, de bună voe a venit la voi.

18. Și am trimis împreună cu el și pre fratele, a cărui laudă întru evanghelie este prin toate bisericile;

19. Și nu numai atât, ci și hirotonisit este de biserică să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujește de noi spre slava Domnului, și spre a lăuda osârdia voastră;

20. Ferindu-ne de aceasta,

15. Eș. 16, 18. 16. c. 9, 15; 1 Cor. 15, 57. 19. Gal. 2, 10. 20. c. 6, 3.

ca să nu ne prihănească pre noi cineva întru această îndestulată și mare strânsoare ce se slujește de noi;

21. Că facem purtare de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și am trimis împreună cu ei și pre fratele nostru, pre care l-am ispitit întru multe de multe ori, că este osârduitor, iar acum cu mult mai osârduitor pentru nădăjduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, partaș mie este și întru voi împreună lucrător; ori pentru frații noștri, apostolii bisericilor sânt, și slava lui Hristos.

24. Drept aceea dovada dragostei voastre, și a laudei noastre pentru voi, spre dâșii să o arătați în fața bisericilor.

CAPITOLUL IX.

Indemnare a da milostenia mai curând și cu cuviință.

Că pentru slujba cea către sfinți, de prisosit este a scrie vouă;

21. Rom. 12, 17. 23. c. 7, 5; 12, 18; Rom. 16, 7. 24. c. 7, 14. IX. 1. c. 8, 4, 20.

2. Că știu bunăvoința voastră, cu care pentru voi mă laud către Machedoneni, că Ahala s'a gătit din anul trecut; și râvna cea din voi pre cel mai mulți a îndemnat.

3. Și am trimis pre frați, ca nu indeșert să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta; ca precum am zis, să fiți gata;

4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Machedoneni, și vă vor afla pre voi negătiți, să ne rușinăm noi (ca să nu zicem voi) întru starea aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoie a fi am socotit a îndemna pre frați, ca să vie mai înainte la voi, și să gătească binecuvântarea voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata, așa ca o binecuvântare, iar nu ca o lăcomie.

6. Iar aceasta zic: Cel ce samănă cu scumpețe, cu scumpețe va și seceră; iar cel ce samănă întru binecuvântare întru binecuvântare va și seceră.

7. Fiecare să dea precum

2. c. 8, 10. 4. c. 11, 17. 6. Gal. 6, 7. 7. Pild. 22, 8.

se îndură cu inima; nu dintru mahnire, sau de silă; că pre dătătorul de bună voe iubește Dumnezeu.

8. Și puternic este Dumnezeu să prisosiască tot darul spre voi; ca întru toate pururea toată îndestularea având, să prisosiți spre tot lucrul bun;

9. (Precum este scris: Impărțit-a; dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă sămânță sămănătorului, să vă dea și pâne spre mâncare, și să înmulțiască sămânța voastră, și să crească roadele dreptății voastre;)

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată darea cea cu îndestulare, care lucrează prin noi mulțămite lui Dumnezeu.

12. Căci slujba lucrării acesteia nu numai îplinește lipsele sfinților, ci prisosește prin multe mulțămite lui Dumnezeu;

13. Prin adevărirea slujbei acesteia slăvind ei pre Dum-

9. Ps. 111, 9; Pild. 11, 24.

10. Is. 55, 10; Osie 10, 12.

11. c. 1, 11 și 4, 15. 12. c. 8, 14; Fil. 2, 30.

nezeu pentru ascultarea mărturisirii voastre la evanghelia lui Hristos, și pentru bună-tatea împărțirii către dânsii, și către toți;

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă doresc pre voi pentru darul lui Dumnezeu cel de prisosit întru voi.

15. Iar mulțămită lui Dumnezeu pentru darul lui cel nespus.

CAPITOLUL X.

Pavel atrage luarea aminte a se feri de apostolii mincinoși, cari îl cleveteau.

Și însumi eu Pavel vă rog pre voi prin blândețele și liniștea lui Hristos, care de față sânt smerit între voi, iar depărtat fiind îndrăznesc spre voi.

2. Și vă rog pre voi, ca și de față fiind să nu îndrăznesc cu îndrăznirea, cu care socotesc să îndrăznesc împotriva unora, cari ne socotesc pre noi, că umblăm după trup.

3. Că în trup umblând, nu ne oștim trupește.

4. (Că armele oștirii noastre nu sânt trupești, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tărilor;)

5. Surpând izvodiri din-ței, și toată înălțarea, ce se ridică împotriva științei lui Dumnezeu, și robind toată înțelegerea spre ascultarea lui Hristos;

6. Și gata fiind a pedepsi toată neascultarea, când se va împlini ascultarea voastră.

7. La cele din față vă uitați? De nădăjduște cineva că este al lui Hristos, aceasta să gândească iarăși dela sine că precum el este al lui Hristos, așa și noi ai lui Hristos sântem.

8. Că de mă voi și lauda ceva mai mult pentru puterea noastră, care ne-a dat Domnul nouă spre zidire, iar nu spre risipirea voastră, nu mă voi rușina.

9. Ci ca să nu mă arăt cum v'ași speria pre voi prin scrisori.

10. Că epistoliile lui, zic ei, grele sânt și tari; iar venirea

4. Efes. 6, 13. 6. Fapt. 8, 20; I Cor. 5, 3; 4, 5.

8. c. 12, 6 și 13, 10.

X. 1. Rom. 12, 1. 3. I Tim. 1, 18.

trupului este slabă, și cuvântul lui defăimat.

11. Aceasta să socotească unul ca acela, că în ce chip sântem cu cuvântul prin epistoliile nefind de față, într'acest chip sântem și de față cu lucrul.

12. Că nu îndrăznim să ne numărăm, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pre sineși singuri; ci aceia între sine pre sineși măsurându-se și asemănându-se pre sineși loruși, nu pricep.

13. Iar noi nu întru cele ce sânt preste măsură ne vom lauda, ci după măsura dreptarului cu care ne-a măsurat nouă Dumnezeu, măsură să ajungă și până la voi.

14. Că nu ca cum n'am fi ajuns la voi, mai mult ne înfădăm pre noi; că și până la voi am ajuns cu evanghelia lui Hristos;

15. Nu întru cele ce sânt preste măsură laudându-ne adică în ostenele streine; ci având nădejde, că crescând eredința voastră, ne vom mări

întru voi după dreptarul nostru de prisosit,

16. Ca și în părțile cele mai departe de voi să propoveduim evanghelia, nu întru dreptar strein, în cele gata, să ne laudăm.

17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

18. Că nu cel ce se laudă pre sine este ales, ci pre care Domnul îl laudă.

CAPITOLUL XI.

Impotriva apostolilor mincinoși. Povestirea osteneților sale.

O de m'ați fi suferit puțin pentru neînțelepția, dar și mă suferiți.

2. Că vă râvnesc pre voi cu râvnă a lui Dumnezeu; că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos.

3. Ci mă tem, ca nu cumva precum șarpele a amăgit pre Eva cu vicleșugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre dela adevărînța cea întru Hristos.

4. Că de ar propovedui cel

17. Ier. 9, 23, 24; I Cor. 1, 31. XI. 2. Efes. 5, 26. 3. Fac. 1, 3, 8. 4. Gal. 1, 8.

12. c. 3, 1 și 5, 12. 13. Rom. 1, 31. 15. Rom. 15, 20.

ce vine pre alt Iisus, pre care n'am propoveduit, sau de ați lua alt duh, care n'ați luat, sau altă evanghelie, care n'ați priimit, bine l-ați suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimic nu sânt mai jos decât apostolii cei mai mari.

6. Iară de sânt și prost cu cuvântul, dar nu cu știința; ci pretutidenea am fost arătați întru toate la voi.

7. Au doară păcat am făcut pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în dar evanghelia lui Dumnezeu am binevestit vouă.

8. Alte biserici am jefuit luând de cheltuială spre a sluji vouă. Și venind de față la voi și fiind lipsit, nimărui n'am făcut supărare.

9. Că lipsa mea o au împlinit frații cari veniseră dela Machedonia; și întru toate m'am păzit pre mine vouă fără de supărare, și mă voiu păzi.

10. Este adevărul lui Hristos întru mine, că lauda a-

ceasta nu se va îngredi mie în laturile Ahaiei.

11. Pentruce? pentrucă doară nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știe.

12. Iar ceea ce fac, voi mai face, că să tai pricina celor ce poftesc pricină; ca întru ceea ce se laudă să se afle ca și noi.

13. Că unii ca aceia sânt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos.

14. Și nu este de minunat; că însuși Satana se preface în inger de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se prefac și slujitorii lui ca slujitorii dreptăței; căroră va fi sfârșitul duple faptele lor.

16. Iarăși zic: Să nu mă socotească cineva că sânt fără de minte; iar de nu, măcar ca pre un fără de minte priimiți-mă, ca puțin ceva să mă laud și eu.

17. Iar ce grăesc, nu grăesc duple Domnul, ci ca întru neînțelepție, în starea aceea a laudei.

5. c. 12, 11. 6. I Cor. 2, 1; 2, 13; Efes. 3, 4. 7. I Cor. 9, 12, 18. 8. c. 12, 13. 9. Fapt. 18, 5.

11. c. 6, 11; 12, 13. 13. Fil. 3, 2. 15. Fil. 3, 19.

18. De vreme ce mulți se laudă duple trup, și eu mă voi lauda.

19. Că bucușori suferiți pre cei neînțelepți, fiind voi înțelepți.

20. Că suferiți, de vă robește cineva pre voi, de vă mănâncă cineva, de vă ia cineva al vostru, de se semește cineva, de vă bate cineva preste obraz.

21. Spre necinste zic, ca cum noi am fi neputincioși. Iar întru ce îndrăznește cineva, (întru neînțelepție zic,) îndrăznesc și eu.

22. Iudei sânt? și eu. Israliteni sânt? și eu. Sămânță a lui Avraam sânt? și eu.

23. Slugi ale lui Hristos sânt? (ca un neînțelept grăesc) mai vartos eu; întru ostenele mai mult, întru bătaie preste măsură, în temniță mai ades, în morți de multe ori.

24. Dela Iudei de cinci ori câte patruzeci fără una am luat.

25. De trei ori cu toege am fost bătut, o dată cu pietre

18. c. 10, 13 și 12, 9. 19. I Cor. 4, 10. 23. I Cor. 15, 10. 24. A doua Leg. 25, 9. 25. Fapt. 16, 22; 14, 19; 27, 41; II Tim. 3, 11.

am fost improșcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adânc am petrecut;

26. În călătorii de multe ori, în primejdii în râuri, în primejdii de către tâlhari, în primejdii de către rudenii, în primejdii de către păgâni, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii în mare, în primejdii între frații cei mincinoși;

27. Întru osteneală și în supărare, în privegheri de multe ori, în foame și în sete, în posturi adese-ori, în frig și în golătate.

28. Fără de cele din afară năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturor bisericilor.

29. Cine este neputincios, și eu să nu fiu neputincios? cine se smintește, și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine a mă lăuda, de neputințele mele mă voi lauda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel

27. c. 6, 5. 28. Fapt. 20, 18. 30. c. 12, 5. 31. Rom. 1, 25; 9, 5; Gal. 1, 20.

ce este binecuvântat în veci, ştie că nu mint.

32. În Damasc mai marele norodului al lui Areta împăratul păziă cetatea Damascului, vrând să mă prinză;

33. Şi pre o fereastră într-o coşniţă m'am slobozit preste zid, şi am scăpat din mâinile lui.

CAPITOLUL XII.

Urmarea povestirii ostencilor lui Pavel.

Însă a mă lăuda nu-mi este de folos. Voiu veni într-o vedenie şi descoperirile Domnului.

2. Ştiu pre un om într-o Hristos mai înainte cu patru-sprezece ani, (sau în trup, nu ştiu; sau afară de trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie;) că s'a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.

3. Şi ştiu pre acest om, (sau în trup, nu ştiu, sau afară de trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie;)

4. Că s'a răpit în raiu, şi a auzit cuvinte nespuse, care

32. Fapt. 9, 24. 34. Is. Nav. 2, 15; Fapt. 9, 25.
XII. 3. c. 11, 11.

nu este slobod omului a le grăi.

5. Pentru unul ca acesta mă voiu lăuda; iar pentru mine nu mă voiu lăuda, fără numai într-o neputinţele mele.

6. Că de voiu şi vreă să mă laud, nu voiu fi fără de minte; că adevărul voiu grăi; iar las, ca să nu cugete cineva de mine mai mult decât vede, sau aude ceva dela mine

7. Şi pentru mulţimea descoperirilor, ca să nu mă înalţ, datu-mi-s'a mie îmbolditor trupului, îngerul Satanei ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalţ.

8. Pentru aceasta de trei ori pre Domnul am rugat, ca să-l depărteze dela mine.

9. Şi mi-a zis mie: Destul este ție darul meu: că puterea mea într-o neputinţă se săvârşeşte; deci cu dulceaţă mă voiu lăuda mai mult într-o neputinţele mele, ca să locuiască într-o mine puterea lui Hristos.

10. Pentru aceea bine-voesc într-o neputinţă, într-o defăimări, în nevoi, în goane, în-

5. c. 11, 30. 6. c. 10, 6; 11, 16.
7. Iov. 2, 6.

tru strămtorări pentru Hristos, căci când slăbesc, atunci sânt tare.

11. Făcutu-m'am fără de minte lăudându-mă; voi m'aţi alit, că mie mi se cădea să fiu lădat de către voi: că cu nimic nu sânt mai de jos de cât apostolii cei mai mari, măcar că nimic sânt.

12. Că semnele apostolului s'au lucrat într-o voi într-o toată răbdarea, prin semne, şi minuni, şi puteri.

13. Că ce este de care să fiţi mai lipsiţi decât celelalte biserică, fără numai că eu nu v'am făcut supărare? dărui-mi mie nedreptatea aceasta.

14. Iată a treia oară cu această gata sânt a veni la voi; şi nu voi supăra pre voi: că nu enut ale voastre, ci pre voi: că nu sânt datori fiii să agonească părinţilor, ci părinţii fiilor.

15. Iar eu prea cu dulceaţă voiu cheltui şi mă voiu cheltui şi pre mine pentru suferinţele voastre; măcar că mai

mult iubindu-vă pre voi, mai puţin sânt iubit de voi.

16. Ci fie, eu nu v'am îngreuiat pre voi: ci fiind isteţ, cu meşteşug v'am prins pre voi.

17. Au doară prin cineva din cei ce am trimis la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, şi împreună cu el am trimis pre fratele. Au doară v'a jefuit ceva Tit? au nu cu acelaşi duh am umblat? au nu pre aceleaşi urme?

19. Au iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? înaintea lui Dumnezeu într-o Hristos grăim: şi acestea toate iubirii mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cumva dacă voi veni, să vă aflu pre voi precum nu voesc, şi eu să mă aflu vouă precum nu voiţi: nu cumva să fie prigoniri, pisme, mâinii, sfezi, clevetiri, şoptiri, semeţii, netocmiri:

21. Nu cumva iarăşi dacă voi veni să mă smerească

11. c. 11, 11. 12. I Cor. 1, 2.
13. I Cor. 9, 10. 14. c. 13, 1.
15. c. 1, 1.

16. c. 11, 9; 2 Tes. 3, 8.
18. c. 8, 6; 19. 18. 20. c. 10, 2;
I Cor. 3, 3; 4, 6. 21. c. 13, 2.

Dumnezeul meu la voi, și voiui plânge pre mulți carii au păcătuit mai înainte, și nu s'au pocăit de necurăția și curviea și spurcăciunea, care au făcut.

CAPITOLUL XIII.

Pavel îndeamnă pe Corinteni la pocăință vestindu-le că vine a treia oară la ei.

Iată a treia oară cu aceasta viu la voi. În gura a doua și a trei mărturii va sta tot graiul.

2. Am zis mai înainte, și iarăși zic mai înainte, precum când am fost de față la voi a doua oară; și acum, nefiind de față scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și celorlalți tuturor, că de voiui veni iarăși, nu voiui cruța:

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Hristos celui ce grăește întru mine, care la voi nu este neputincios, ci puternic întru voi.

4. Că de s'a și restignit dintru neputință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pen-

trucă și noi sântem neputincioși întru el, ci vom fi vii împreună cu dânsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înși-vă vă ispițiți, de sânteți întru credință; pre voi înși-vă vă cercați. Au nu vă cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos este întru voi, fără numai de sânteți netreb-

nici?

6. Ci nădăjduesc că veți cunoaște că noi nu sântem netrebniți.

7. Iar mă rog lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca să faceți voi binele, iar noi ca niște netrebniți să fim.

8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.

9. Că ne bucurăm când noi sântem slabi, iar voi sânteți tari: de aceasta ne și rugăm, pentru a voastră întemeiere.

10. Pentru aceasta scriu a-cestea, nefiind de față la voi, ca fiind de față, să nu fac cu asprime, după puterea care

XIII. 1. c. 12, 14; Ioan 8, 17; A doua Leg. 19, 15. 4. Filip. 2, 7, 8. 5. I Cor. 11, 28; Rom. 8, 9, 10; Gal. 2, 10; Col. 1, 27. 10. c. 2, 8; 10, 8.

mi-a dat mie Domnul spre alinare, iar nu spre surpare.

11. Deci, fraților, bucurați-vă. Fiți desăvârșit, mângâiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeu dragostei și al păcei va fi cu voi.

12. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

11. Fil. 4, 4. Rom. 15, 23.

13. Inchină-se vouă toți sfinții.

14. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărțirea Sfântului Duh, cu voi cu toți. Amin.

Cea a doua către Corinteni s'a scris dela Filipi a Machedoniei, prin Tit și Luca.

13. I Cor. 16, 20.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE GALATENI

CAPITOLUL I.

Neslătornicia Galatenilor în credință și vrednicia de Apostol a lui Pavel.

Pavel, apostolul, nu de la oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos, și Dumnezeu Tatăl, care l'a înviat pre el din morți;

2. Și toți frații carii sânt împreună cu mine, bisericilor Galatiei:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Care s'a dat pre sine pen-

1. 1. Fapt. 3, 15. 2. Fapt. 16, 6.
3. Rom. 1, 7; I Cor. 1, 8; Efes 1, 2; I Petr. 1, 2; II Ioan v. 3.
4. c. 2, 20; I Tim. 2, 6; Tit. 2, 14; I Ioan 5, 19.

tru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintr'acest veac de acum rău, duple voia lui Dumnezeu și Tatălui nostru.

5. Căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că așa de curând vă mutați dela cel ce v'a chemat pre voi prin darul lui Hristos la altă evanghelie:

7. Care nu este altă; fără numai sânt oarecarii ce vă turbură pre voi, și voesc să strămute evanghelia lui Hristos.

8. Ci măcar și noi, sau inger din cer de vă va bine-vesti vouă afară de ceea ce am bi-

5. II Tim. 4, 18; Rom. 16, 27.
6. c. 5, 8, s. 7. Fapt. 15, 1, 24.

GALATENI

1, 23.

nevestiți vouă, anatema să fie.

9. Precum am zis mai înainte, și acum iarăși zic: Origine de vă va binevesti afară de ceea ce ați luat, anatema să fie.

10. Că acum pre oameni aduc la adevăr, sau pre Dumnezeu? sau caut oamenilor să plac? că de așa plăcea încă oamenilor, n'ași fi slugă lui Hristos.

11. Și arăt vouă fraților, că evanghelia ceea ce bine s'a vestit de mine nu este duple om.

12. Că nici eu dela om o am luat pre aceasta, nici m'am învâțat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați auzit de petrecerea mea oare-când întru credința iudaicească, că preste măsură goniam biserica lui Dumnezeu, și o stricam pre ea.

14. Și spori am în credința iudaicească mai mult decât mulți din cei de o vârstă cu mine în neamul meu, foarte răvniți fiind părințeștilor mele obiceiuri.

10. I. Pet. 9, 4. 11. I Cor. 15, 2.
12. I Cor. 11, 22. 13. Fapt. 26, 9.

15. Iar când bine a voit Dumnezeu, cel ce m'a ales din pântecel maicei mele, și m'a chemat prin darul său,

16. Ca să descopore pre Fiiul său întru mine, ca să-l bine vestesc pre el întru neamuri; îndată nu m'am lipit de trup și de sânge:

17. Nici m'am suit în Ierusalim către apostolii cei mai înainte de mine; ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să văd pre Petru, și m'am zăbăvit la el cincisprezece zile.

19. Iar pre altul din apostoli n'am văzut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele ce scriu vouă, iată înaintea lui Dumnezeu, că nu mint.

21. După aceea am venit în laturile Siriei și ale Chilieiei;

22. Și eram necunoscut la față de bisericile iudeei cele întru Hristos:

23. Ci numai auziau: Că cel ce ne goniă pre noi oare-

16. Mat. 16, 17. 18. Fapt. 9, 26.
19. Mat. 13, 55. 21. Fapt. 9, 30; 15, 41.

când, acum binevestește credința care oare-când o pierdea.

24. Și slăviau întru mine pre Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Pavel aduce pre Apostoli ca mărturie pentru credința lui. Prigonirea împotriva lui Petru. Mântuirea este din credință, nu din lege.

Apoi după patrușprezece ani iarăși m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând și pre Tit cu noi.

2. Și m'am suit duple descoperire, și le-am spus lor evanghelia care propoveduesc întru Neamuri, iar deosebi celor mai aleși, ca nu cumva să alerg în deșert, sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, care eră cu mine, Ellin fiind, n'a fost silit să se tae împrejur:

4. Și pentru frații cei mincinoși ce venise, carii intrase pre ascuns să iscodească slobozenia noastră, care avem întru Hristos Iisus, ca pre noi să ne supue robiei.

5. Căroră nici cât este uncias nu ne-am plecat a ne supune; ca adevărul evangheliei să rămâe întru voi.

6. Iar de către cei ce se socotiau a fi ceva, ori carii oare-când erau, nu am grijă; Dumnezeu fața omului nu primește: că cei ce se socotiau a fi ceva, nimic nu mi-au adaos mai mult.

7. Ci încă împotrivă, văzând că mi s'a încredințat mie evanghelia netăerei-împrejur, precum lui Petru a tăerei-împrejur;

8. (Că cel ce a lucrat lui Petru spre apostoliea tăerei-împrejur, a lucrat și mie întru Neamuri);

9. Și cunoscând darul cel dat mie, Iacov și Chifa și Ioan, carii se socotiau a fi stâlpi, au dat mie și lui Varnava dreapta împărțășirei; ca noi la neamuri, iar ei la tăerea-împrejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți; care m'am și nevoit aceasta a face.

11. Iar când a venit Petru

5. c. 3, 1. 6. Rom. 2, 11; Fapt. 10,

34. 7. Fapt. 13, 46. 9. Fapt. 15, 12.

10. Fapt. 11, 30. 11. Fapt. 15, 35.

II. 2. Fapt. 15, 2; 11. 30; Filip. 2, 16. 3. Fapt. 16, 3. 4. Fapt. 15, 24.

în Antiohia, de față i-am stă-tut împotrivă, că eră vrednic de înfruntare.

12. Că mai înainte de a veni oare-carii dela Iacov, cu Neamurile mănca; iar dacă au venit, se feriă și se osebiă pre sine, temându-se de cei ce erau din tăerea-împrejur.

13. Și împreună s'au fățăr-nicit cu el și ceilalți Iudei; cât și Varnava s'a tras cu fățăr-nicia lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept duple adevărul evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: Dacă tu fiind Iudeu, ca Neamurile viețuești, iar nu ca Iudeii, pentru ce silești pre Neamuri să fie ca Iudeii?

15. Noi, din fire Iudei, iar nu din Neamuri păcătoși,

16. Știind că nu se îndreptenază omul din faptele legii, el numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi întru Iisus Hristos am crezut, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, iar nu din faptele legii: că nu se va îndreptă din faptele legii tot trupul.

17. Iar dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne am aflat și singuri păcătoși, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleași iarăși le zidesc, călcător de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am răstignit: iar viez; nu de acum eu, ci viază întru mine Hristos: iar de viez acum în trup prin credința Fiului lui Dumnezeu viez, care m'a iubit, și s'a dat pre sine pentru mine.

21. Nu leapăd darul lui Dumnezeu: că de este prin lege dreptatea, Hristos dar în zadar a murit.

CAPITOLUL III.

Urmare. Avraam pildă de îndreptare prin credință. Legea nu îndreptează ci pune blestem. Hristos ridică blestemul ei. Cele bune nu sânt din lege ci din credință.

O fără de minte Galateni, cine pre voi v'a zăvistuit să

19. Rom. 14, 7. 20. II Cor. 13,

5; Ffes. 5, 2. 21. c. 3. 15.

III. 1. Luc. 24, 25.

12. Fapt. 11, 3. 16. c. 3, 11; Rom. 30; Efes. 2, 8; Ps. 142, 2.

nu vă plecați adevărului, că-
rora mai înainte vă eră scris
Iisus Hristos înaintea ochilor
întru voi răstignit?

2. Aceasta voesc numai să
știu dela voi: Din faptele le-
gei ați luat Duhul, sau din a-
uzul credinței?

3. Așa de fără de minte sân-
teți? Începând cu Duhul, a-
cum în trup vă săvârșiți?

4. Atâtea ați pățimit în za-
dar? dacă și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă vouă
Duhul, și lucrează puteri în-
tru voi, oare din faptele legii,
sau din auzul credinței?

6. Precum și Avraam a cre-
zut lui Dumnezeu, și i s'a so-
cotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sânt
din credință, aceia sânt fii lui
Avraam.

8. Și văzând mai înainte
scriptura, că din credință în-
dreptează Dumnezeu pre nea-
muri, mai înainte a bine-
vestit lui Avraam, că se vor bine-
cuvânta întru tine toate nea-
murile.

9. Pentru aceea cei ce sânt

din credință se blagoslovesc
împreună cu credinciosul A-
vraam.

10. Căci câți sânt din fap-
tele legii sânt subt blestem,
că scris este: Blestemat este
tot cel ce nu va rămâne în-
tru toate cele scrise în cartea
legii, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se în-
dreptează nimeni înaintea lui
Dumnezeu prin lege, arătat
este: că dreptul din credință
va fi viu.

12. Iar legea nu este din cre-
dință, ci omul care va face
acestea va fi viu întru ele.

13. Hristos ne-a răscumpă-
rat pre noi din blestemul le-
gei, făcându-se pentru noi
blestem, pentru că scris este:
Blestemat este tot cel spân-
zurat pre lemn.

14. Ca întru Neamuri bi-
necuvântarea lui Avraam să
se facă prin Hristos Iisus; că
făgăduința Duhului să o lu-
ăm prin credință.

15. Fraților, ca un om gră-
esc; că și așezământul omu-

10. A doua Leg. 27, 26. 11. Avac.
2, 4; Evr. 10, 38; Rom. 1, 17.
12. Lev. 18, 5; Rom. 10, 5.
13. A doua Leg. 21, 22; Rom.
8, 3. 14. Fac. 12, 3. 15. Evr. 9, 17

lui cel întărit, nimeni nu-l
strice, sau îl mai adaogă.

10. Iar lui Avraam s'au gră-
dit făgăduințele și sămînței lui.
Nu idee: Și sămînțelor, ca de
mulți; ci ca de unul; și se-
mînței tale, care este Hristos.

17. Și aceasta zic, pre așe-
zământul cel întărit mai înai-
nte dela Dumnezeu întru Hri-
stos, legea, care după patru
sute și treizeci de ani s'a fă-
cut, nu-l leapădă, ca să strice
făgăduința.

18. Că de este din lege moș-
tenirea, nu mai este din fă-
găduință; iar lui Avraam prin
făgăduință i-a dăruit Dum-
nezeu.

19. Ce este dar? Pentru căl-
cările de porunci s'a adaos
legea, până când eră să vie
sămînța, căreia s'a dat făgă-
duința, rânduită fiind prin în-
geri, cu mâna mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorul al unuia
nu este, iar Dumnezeu unul
este.

21. Au doară legea este împo-
niva făgăduințelor lui Dum-

16. Fac. 92, 10. 17. Eș. 12, 41;
Fapt. 13, 18. Rom. 4, 14. 19. Rom.
8, 3. 20. I Tim. 2, 5. 21. A doua Leg.
26, 17. Rom. 8, 3. s.

nezeu? Să nu fie: că de s'ar
fi dat lege care să poată în-
via, adevărat din lege ar fi
dreptatea.

22. Ci a închis scriptura
toate subt păcat, ca făgădu-
ința din credința lui Iisus Hri-
stos să se dea celor ce cred.

23. Iar mai înainte de ve-
nirea credinței, subt lege e-
ram păziți, închiși fiind spre
credința care eră să se des-
copere.

24. Pentru aceea legea în-
vățătoare ne-a fost nouă spre
Hristos, ca din credință să ne
îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința,
nu mai sântem subt învățător.

26. Că toți fii ai lui Dum-
nezeu sânteti prin credință în-
tru Hristos Iisus.

27. Că ori-câți în Hristos
v'ați botezat, în Hristos v'ați
îmbrăcat.

28. Nu este Iudeu nici El-
lin, nu este rob nici slobod,
nu este parte bărbătească nici
femească; că voi toți unul
sânteti întru Hristos Iisus.

22. Rom. 11, 32. 23. I Petr. 1, 5.
24. Rom. 10, 4. 26. Is. 56, 5;
Ioan 1, 12; Rom. 8, 17. 27. Rom.
6, 3; 13, 14. 28. I Cor. 12, 13; Rom.
10, 12.

29. Iar dacă sânteți voi ai lui Hristos, iată a lui Avraam sămânță sânteți, și după făgăduință moștenitori.

CAPITOLUL IV.

Pavel dovedește că îndreptarea omului este din credință.

Iar zic: Că în câtă vreme moștenitorul prunc este, nimic nu se osebește de slugă, măcar de este stăpân tuturor.

2. Ci subț epitropi și iconomi este până la vremea cea rânduită de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram prunci, subț stihiiile lumii eram robiți.

4. Iar când a venit plinirea vremei, a trimes Dumnezeu pre Fiulul său, cel născut din femeie, care s'a făcut subț lege.

5. Ca pre cei de subț lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenirea fiească.

6. Iar căci sânteți fii, a trimes Dumnezeu pre Duhul Fiului său în inimele voastre, care strigă: Avva, Părinte.

7. Pentru aceea nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, și moștenitor ești lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

8. Ci atunci necunoscând pre Dumnezeu, slujiati celor ce din fire nu sânt dumnezei.

9. Iar acum, după ce ați cunoscut pre Dumnezeu, iar mai vârtos după ce v'ați cunoscut de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la cele slabe și sărace stihii, cărora iarăși de iznoavă voiți a le sluji?

10. Zilele păziți, și lunele, și vremile, și anii.

11. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fiu osănit la voi.

12. Fraților, rogu-vă pre voi, fiți precum sânt eu, că și eu am fost precum sânteți voi: cu nimic nu m'ați nedreptățit.

13. Iar știți că prin slăbiciunea trupului am bine-vestit vouă întâiu.

14. Și ispita mea care eră în trupul meu nu o ați defăimat, nici o ați lepădat; ci ca pre un înțer al lui Dumne-

7. c. 3, 29; Rom. 8, 17. 10. Rom. 14, 5; Col. 2, 16. 11. II Ioan v. 8. 12. II Cor. 2, 3. 13. I Cor. 2, 3. 14. Mat. 2, 7.

zeu m'ați priimit, ca pre Hristos Iisus.

15. Deci unde este fericirea voastră? că mărturisesc vouă, că de eră cu putință, ochii voștri scoțându-i, i-ați fi dat mie.

16. Deci dar au vrăjmaș m'am făcut vouă, grăindu-vă vouă adevărul?

17. Vă râvnesc ei pre voi, dar nu bine; ci vor să vă osebească pre voi, ca să le urmați lor.

18. Iar bine este a urmă pururea în lucru bun, și nu numai când sânt de față la voi.

19. Feții mei, pre carii iarăși cu durere vă nasc, până ce se va închipul Hristos întru voi;

20. Și ași vreă să fiu acum la voi, și să-mi schimb glasul meu; că nu mă pricep de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți subț lege, legea n'o auziți?

22. Pentru că scris este, că Avraam doi feciori a avut, u-

nul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică după trup s'a născut, iar cel din cea slobodă prin făgăduință.

24. Care au altă înțelegere: că acestea sânt cele două legi: una din muntele Sinaei, ce naște spre robie, care este Agar.

25. Că Agar muntele Sinaei este în Arabia, și se alătură cu Ierusalimul acest de acum, și slujește cu feciorii săi.

26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică nouă tuturor.

27. Că scris este: Veselește-te cea steapă care nu naști; glăsuește și strigă ceea ce n'ai durere: că mai mulți sânt fiii celei pustie, decât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, fraților, după Isaac, fii ai făgăduinței sântem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup gonă pre cel ce se născuse după Duh, așa și acum.

30. Dar ce zice scriptura?

16. Amos. 5, 10. 17. Fapf. 20, 3. 19. I Cor. 4, 15. 21. c. 3, 25. 22. Fac. 21, 2.

23. Rom. 9, 9. 24. Rom. 8, 15. 26. Evr. 12, 22; Apoc. 3, 13. 28. Rom. 9, 7. 30. Fac. 21, 10, 12.

Gonește pre slujnică și pre feciorul ei: că nu va moșteni fiul slujnicei cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu sântem fii ai slujnicei, ci ai celei slobode.

CAPITOLUL V.

Cei chemați la credință sânt slobozii de faștele legii prin patimele lui Hristos. Slobozenia cea după Duh.

Intru slobozenia dar cu care Hristos pre noi ne-a slobozit stați, și nu cu jugul robiei iarăși vă cuprindeți.

2. Iată, eu Pavel zic vouă, că de vă veți tăia împrejur, Hristos nimic vouă nu va folosi.

3. Și mărturisesc iarăși la tot omul ce se tace împrejur, că dator este să împlinească toată legea.

4. Inzadarnici v'ați făcut de către Hristos, cei ce voiți să vă îndreptați prin lege; din dar ați căzut.

5. Că noi cu Duhul din credință nădejdea dreptăței așteptăm.

31. c. 3, 29.

V. 1. Ioan 8, 39. 3. Iac. 2, 10. 4. 2, 21; Rom. 7, 25. 5. II Tim. 4, 8.

6. Că întru Hristos Iisus nici tăerea împrejur folosește, nici netăerea împrejur: ci credința care lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine, cine va oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul acesta nu este de la cel ce va chemat pre voi.

9. Puțin aluat toată frământătura dospește.

10. Eu am nădejde de voi întru Domnul, că alt nimic nu veți gândi: iar cel ce vă turbură pre voi va purta judecata, ori-care va fi.

11. Iar eu, fraților, de propoveduesc încă tăerea împrejur, pentruce mai sânt gonit? Iată s'a surpat sminteala crucii.

12. O de s'ar lepădă afară cei ce vă răsvrătesc pre voi.

13. Că voi la slobozenie v'ați chemat, fraților; numai să nu dați slobozenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un

6. I Cor. 7, 19. 7. c. 3, 1; I Cor. 9, 24. 9. I Cor. 5, 6. 10. II Cor. 2, 3.

11. I Cor. 1, 23. 12. Ps. 12, 4.

13. I Cor. 8, 9. 14. Marc. 12, 31; Rom. 15, 8.

cuivânt se plinește, adevă: Să iubesti pre aproapele tău ca însuși pre tine.

15. Iar de vă mușcați unul pre altul, și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul de către altul.

16. Iar vă zic: Cu Duhul să umblați, și pofta trupului nu o veți săvârși.

17. Că trupul poștește împotriva Duhului, iar Duhul împotriva trupului; și aceștia se împotrivesc unul altuia: ca nu cele ce ați voi acestea să faceți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu santeți sub lege.

19. Iar faștele trupului aștate sânt, care sânt acestea: Preacurviea, curviea, necurăția, înverșunarea,

20. Slujba idolilor, fermeștorile, vrăjbele, sfezile, zavistile, mâniile, gâlcevele, împărăchierile, eresurile,

21. Pisme,le, uciderile, beștele, ospetele cele cu cântece, și cele asemenea acestora, care mai înainte le spun vouă, precum am și mai spus, că

12. II Cor. 12, 30. 17. Rom. 7,

18. Rom. 8, 14. 19. Rom. 1,

21. I Cor. 6, 9. 21. Luc. 21, 34;

Efes. 5, 1.

cei ce fac unele ca acestea, împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunăta-tea, facerea de bine, credința, blândețele, înfrânarea poștelor.

23. Impotriva acestora nu este lege.

24. Iar carii sânt ai lui Hristos, trupul și-au răstignit împreună cu patimele și cu poștele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim măreți în deșert, unul pre altul întărâtând, unul altuia pismuind.

CAPITOLUL VI.

A îndreptă cu blândeță pe aproapele. Sfătuire de a se feri de iudaizant, și a duce vicața nouă cea după Duh.

Fraților, de va și cădeă vreun om în vre-o greșală, voi cei duhovnicești, îndreptați pre unul ca acela cu duhul

22. Efes. 5, 9. 23. I Tim. 1, 9.

24. I Cor. 15, 23; Rom. 6, 6.

25. Rom. 8, 5. 26. Fil. 2, 3.

VI. 1. Mat. 18, 15; Rom. 15, 1; Iac. 5, 10.

blândetelor; păzindu-te pre tine, ca să nu cazi și tu în ispită.

2. Purtați sarcinele unul altuia, și așa împliniți legea lui Hristos.

3. Că de se socotește cineva că este ceva, nimic fiind, pre sine se înșală.

4. Iar fapta sa fie-care să-și ispitească, și atunci întru sine însuși va avea laudă, iar nu întru altul.

5. Că fie-care sarcina sa își va purta.

6. Și să împărtășească cel ce se învață cuvântul pre cel ce învață întru toate bunătățile.

7. Nu vă amăgiți; Dumnezeu nu se batjocorește: că ce va semăna omul, aceea va și seceră.

8. Că cel ce seamănă în trupul său, din trup va seceră stricăciune; iar cel ce seamănă întru Duhul, din Duhul va seceră vieată veșnică.

9. Și făcând binele să nu

slăbim: că la vremea sa vom seceră, neostenind.

10. Deci dar până când avem vreme, să facem bine către toți, și mai vărtos către cei ai noștri de o credință.

11. Vedeți cu ce fel de slove am scris vouă cu mâna mea.

12. Câți vor să se fălească în trup, aceia vă silesc pre voi să vă tăeți împrejur; numai ca să nu pătimească gonire pentru crucea lui Hristos.

13. Că nici singuri cei ce se tae împrejur păzesc legea; ci voesc să vă tăeți voi împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Iar mie să nu-mi fie a mă lauda fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care mie lumea s'a răstignit, și eu lumii.

15. Că întru Hristos Iisus nici tăerea-împrejur poate ceva, nici netăcerea-împrejur, ci făptura cea nouă.

16. Și câți vor umbla cu dreptarul acesta, pace preste

ei, și milă, și preste Israilul lui Dumnezeu.

17. Iar mai mult mie nimeni să nu-mi facă supărare, că eu ranele Domnului Iisus pre trupul meu le port.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților. Amin.

Către Galateni s'a scris dela Roma.

18. Fil. 4, 23; II Tim 4 22; Fil. 2, 25.

4. I Cor. 11, 28. 5. I Cor. 3, 8; I Cor. 5, 10. 7. Iac. 1, 16; 2 Cor. 9, 8. 8. Pild. 22, 8; Rom. 8, 13. 9. II Tes. 3, 13; Apoc. 2, 8; II Cor. 4, 16.

12. Filip. 3, 12. 13. Fapt. 15, 10; I Cor. 7, 14. Ier. 9, 24; I Cor. 1, 31; Pild. 29, 27. 15. Mat. 12, 30; Ioan 15, 14; I Cor. 7, 19. 16. Ps. 124, 5; Fil. 3, 16.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE EFESENI

CAPITOLUL I.

*Alegerea, aducerea și săvârșirea
creștinului întru Domnul. Rugăciune
pentru cunoașterea bine-
facerilor aduse prin
Hristos.*

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinților celor ce sânt în Efes, și credincioșilor întru Hristos Iisus:
2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bineestecuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne-a

blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cerești întru Hristos.

4. Precum ne-a ales pre noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui întru dragoste:

5. Mai înainte rânduindu-ne pre noi spre moștenirea fi-ească prin Iisus Hristos. către sine, după bunavoință a voiei sale,

6. Spre lauda slavei darului său, cu care ne-a dăruit pre noi întru cel iubit.

7. Întru care avem răscum-părarea prin sângele lui, și

1. I. II Cor. 1, 1; Rom. 1, 1; I Cor. 1, 2. 2. Gal. 1, 3; II Petr. 1, 2. 3. II Cor. 1, 3; I Petr. 1, 3.

4. Ioan 15, 16; II Tim. 1, 9; Col. 1, 22. 5. Ioan 1, 12. 6. Mat. 3, 17. 7. Col. 1, 14; Evr. 1, 12; Rom. 12, 33.

1, 8.

EFESENI

1, 21.

ertarea păcatelor după bogă-
ția darului lui;

8. Pre care l'a prisosit că-
tre noi întru toată înțelepciu-
nea și priceperea;

9. Arătându-ne nouă taina
voiei sale, după buna voința
sa, care mai înainte o a rân-
duit întru dânsul:

10. Spre economia plini-
rei vremilor, ca toate să le
unescă sub un cap întru
Hristos, și cele din ceruri, și
cele de pre pământ; întru
dânsul:

11. Întru care și moștenire
am primit, mai înainte fiind
hotărâți după rânduiala ce-
lui ce toate le lucrează după
sfatul voiei sale.

12. Ca să fim noi spre la-
uda slavei sale, carii am nă-
dejduit mai înainte întru Hri-
stos.

13. Prin care și voi auzind cu-
vântul adevărului, evanghe-
liea mântuirii voastre, întru
care și crezând, v'ați pecet-
luit cu Duhul făgăduinței cel
sânt,

14. Care este arvuna moș-

tenirei noastre spre răscum-
părarea câștigului, spre lauda
slavei lui.

15. Drept aceea, și cu a-
uzind credința voastră întru
Domnul Iisus, și dragostea
cea către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi
pentru voi, pomenire de voi
facând la rugăciunile mele;

17. Ca Dumnezeu Domnu-
lui nostru Iisus Hristos, Ta-
tăl slavei, să vă dea vouă du-
hul înțelepciunii și al desco-
peririi, spre cunoștința lui,

18. Luminând ochii minții
voastre, ca să știți voi care
este nădejdea chemării lui,
și care este bogăția slavei
moștenirii lui întru sfinți.

19. Și care este mărimea
cea prea înaltă a puterii lui
întru noi carii credem, după
lucrarea puterii tăriei lui,

20. Care o a lucrat întru
Hristos, sculându-l pre el din
morți, și l'a pus a ședeă d'a
dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus decât toată
începătoria, și stăpânirea, și
puterea, și domnia, și decât

15. Col. 1, 9. 16. I Tes. 1, 3; Rom. 1, 9. 17. Rom. 6, 4. 18. II Cor. 4, 4. 19. Fapt. 3, 15; Ps. 109, 1. 20. Fapt. 3, 15; Ps. 109, 1. 21. Col. 2, 10.

8. c. 8, 4; Col. 1, 26. 10. Gal. 4, 1. 11. Fapt. 26, 18. 12. Gal. 3, 27. 13. c. 4, 30; II Cor. 1, 22.

tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor:

22. Și toate le-a supus sub picioarele lui, și pre el l'a dat cap bisericei mai pre sus de toate,

23. Care este trupul lui, împlinirea celui ce împlinește toate într'u toți.

CAPITOLUL II.

Impăcarea Neamurilor și a Iudeilor cu Dumnezeu prin Hristos.

Și pre voi carii erați morți cu greșalele și cu păcatele;

2. Întru care oare-când ați umblat după veacul lumii acesteia, după domnul stăpânirii văzduhului, a duhului celui ce acum lucrează întru fiii neascultărei:

3. Între carii și noi toți am petrecut oare-când întru poftetele trupului nostru, făcând voile trupului și ale cugetelor; și eram fii din fire ai mâniai, ca și ceilalți.

22. I Cor. 15, 27; Evr. 2, 8; Ps. 8, 7; Mat. 28, 18; 23. Rom. 12, 5; I Cor. 12, 27.

II. 1. Rom. 5, 6; Col. 2, 13.

2. Tit. 3, 3; c. 6, 12; Ioan. 12, 31.

3. Col. 3, 7.

4. Iar Dumnezeu, bogat fiind într'u milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care ne-a iubit pre noi,

5. Și fiind noi morți cu păcatele, împreună ne-a înviat cu Hristos, (în dar sântei mântuiți);

6. Și împreună cu dânsul ne-a sculat, și ne-a pus a șede întru cele cerești întru Hristos Iisus:

7. Ca să arăte în veacurile cele viitoare bogăția cea mare a darului său întru bună-tate spre noi întru Hristos Iisus.

8. Că cu darul sântei mântuiți prin credință; și aceasta nu dela voi: al lui Dumnezeu este darul.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Că a lui făptură sântem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le-a gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte, că voi oare-când

4. Rom. 2, 4; 10, 12. 5. Rom. 5, 6; Col. 21, 13. 6. 2 Cor. 4, 14; Fil. 3, 20. 8. Gal. 2, 16; 9. I Cor. 1, 20. 10. Col. 1, 10; Tit. 2, 14; Evr. 13, 21. 11. c. 5, 8; I Cor. 12, 2; Rom. 2, 26.

Neamurile în trup, care vă chemați Netăere-împrejur de către ceea ce se cheamă Tăcere-împrejur în trup făcută de mână;

12. Că erați întru acea vreme fără de Hristos, înstreinați de petrecerea lui Israil, și strelni de așezământurile făgăduinței, nădejde neavând, și fără de Dumnezeu în lume:

13. Iar acum întru Hristos Iisus voi carii oare-când erați departe, v'ați făcut aproape prin sângele lui Hristos.

14. Pentru că el este pacea noastră, care a făcut amândouă una, și păretele cel din mijloc al zidului a sfărâmat;

15. Vrajba în trupul său, legea poruncilor cu dogmele strigând; ca pre amândoi să-i aliească întru sine într'un om nou, făcând pace;

16. Și pre amândoi să-i împacă într'un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorând vrajba întru dânsa:

17. Și venind a vestit pace vouă celor de departe, și celor de aproape.

12. Neam. 2, 20; Rom. 9, 4; Evr. 13, 20; 14. Is. 9, 6. 15. Col. 2, 14; I Cor. 5, 17. 16. Col. 1, 20. 17. Is. 57, 10; Zah. 9, 10.

18. Că printr'însul avem amândoi apropierea într'un Duh către Tatăl.

19. Pentru aceea dar de acum nu mai sântei streini și nemernici, ci împreună cetățeni cu sfinții, și casnici ai lui Dumnezeu.

20. Zidiți fiind pre temeliea apostolilor și a prorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuși Iisus Hristos;

21. Întru care toată zidirea alcătuindu-se crește întru locaș sfânt întru Domnul;

22. Întru care și voi împreună vă zidiți spre locaș al lui Dumnezeu întru Duhul.

CAPITOLUL III.

Înțelepciunea dumnezească dată lui Pavel spre luminarea Neamurilor. Rugăciune pentru Biserică.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi Neamurile.

2. De veți fi auzit iconomia darului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi:

18. c. 3, 12; Rom. 5, 2. 19. Filip. 3, 20; Evr. 12, 22. 20. Is. 28, 16.

21. c. 4, 16; I Cor. 3, 18.

22. I Petr. 2, 5.

III. 1. Fapt. 21, 23; Gal. 5, 11; Filip. 1, 7; II Tim. 1, 8. 2. Fapt. 9, 15.

3. Căci după descoperire mi-a arătat mie taina; precum am scris mai înainte pre scurt.

4. Din care cetind, puteți cunoaște știința mea întru taina lui Hristos,

5. Care întru alte veacuri nu s'a arătat fiilor oamenilor, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și prorocilor prin Duhul;

6. Ca să fie Neamurile împreună moștenitori, și împreună un trup, și împreună părtași făgăduinței lui întru Hristos prin evanghelie;

7. Căreia m'am făcut slujitor după dăruirea darului lui Dumnezeu, care s'a dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi s'a dat darul acesta, a vesti întru Neamuri bogăția lui Hristos cea neurmată;

9. Și a lumina pre toți care este iconomia tainei celei ascunse din veci întru Dumnezeu, care a zidit toate prin Iisus Hristos:

3. c. 1, 9; Gal. 1, 12. 4. Col. 4, 3. 5. c. 2, 20; Col. 1, 26. 6. c. 1, 13; Gal. 3, 23. 7. Col. 1, 25; Rom. 1, 5. 8. I Cor. 15, 9; Fapt. 9, 15; Col. 1, 21. 9. Fapt. 26, 18.

10. Ca să se cunoască acum începătorilor și domnilor întru cele cerești prin biserică înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri,

11. După hotărârea cea mai înainte de veci, care o a făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru;

12. Întru care avem îndrăznire și apropiere întru nădejde prin credința lui.

13. Pentru aceea, vă rog pre voi să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Dintru care toată pămîntul în cer și pre pământ se numește,

16. Ca să dea vouă, după bogăția slavei sale, cu putere să vă întăriți prin Duhul lui întru omul cel dinlăuntru;

17. Ca să locuască Hristos prin credință întru inimile voastre.

10. I Petr. 1, 12; Rom. 11, 33. 11. c. 1, 11. 12. Ioan 14, 6; Evr. 4, 16. 14. c. 1, 3. 16. c. 1, 7; 2, 7; c. 6, 10; Col. 1, 11. 17. Ioan 14, 23.

18. Ca întru dragoste fiind înrădăcinați și întemeiați, să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții, ce este lățimea, și lungimea, și adâncul, și înălțimea;

19. Și să știți dragostea lui Hristos cea mai pre sus de cunoștință, ca să vă faceți desplin întru toată împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate face toate mai de prisosit decât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,

21. Aceluia fie slavă în biserică cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile, veacului veacurilor. Amin.

CAPITOLUL IV.

Epistola la mire în dragoste de și darurile nău împărțite spre folosul celoral. Întreaga înțelepciune și dreptate ce ne face plăcuți lui Dumnezeu.

Drept aceea, vă rog pre voi să fiți legați întru Domnul cu vrednicie să umblați după chemarea cu care sânteți chemați.

18. Iov. 11, 8. 20. Rom. 16, 25. 21. Rom. 11, 36; I Tim. 1, 17. 22. c. 3, 11; Col. 1, 10.

2. Cu toată smerenia și blândețele, cu îndelungă-răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste;

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii.

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sânteți într'o nădejde a chemării voastre;

5. Un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toate, și prin toate, și întru noi toți.

7. Iar fie-căruia din noi s'a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: Să indu-se la înălțime, robit-a robime, și a dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea ce zice că s'a suit, ce este fără numai că s'a și pogorît întâiu la cele mai de jos laturi ale pământului?

10. Cela ce s'a pogorît acela este care s'a și suit mai

2. Fapt. 20, 10; Col. 3, 12. 3. I Cor. 12, 5. 4. Rom. 12, 5. 5. I Cor. 8, 4; 6. Mal. 2, 10; I Cor. 12, 6. 7. Rom. 12, 3; I Cor. 12, 1. 8. Ps. 67, 19. 9. Ioan 3, 13. 10. Fapt. 2, 33.

pre sus de toate cerurile, ca să umple toate.

11. Și acela a dat pre unii, apostoli; iar pre alții, proroci; iar pre alții, evangheliști; iar pre alții, păstori și dascăli;

12. Spre săvârșirea sfinților spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos;

13. Până ce vom ajunge toți la unirea credinței, și a cunoștinței Fiiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârșit, la măsura vârstei plinirii lui Hristos;

14. Ca să nu mai fim prunci, învăluindu-ne și purtându-ne de tot vântul învățăturei, întru amăgitura oamenilor, întru vicleșug spre meșugirea înșelăciunei;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să creștem toate întru el, care este capul, Hristos;

16. Din care tot trupul potrivit alcătuindu-se și încheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fie-cărui mădular, face

creșterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

17. Drept aceea, aceasta zic și mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai umblați voi precum și celelalte Neamuri umblă, întru deșertăciunea minții lor.

18. Intunecați fiind la minți, înstreinați de viața lui Dumnezeu pentru necunoștința care este întru ei, pentru împietrirea inimei lor;

19. Carii întru nesimțire petrecând, s'au dat pre sine înverșunării, spre lucrarea a toată necurăția, întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Hristos;

21. De vreme ce pre el l'ați auzit, și întru dânsul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus.

22. Ca să lepădați voi dupe cea mai înainte viețuire pre omul cel vechiu, care se strică după poftele înșelăciunei;

23. Și să vă înouiți iarăși cu duhul minții voastre;

11. I Cor. 12, 28. 12. Rom. 12, 5; I Petr. 2, 5, 9; c. 5, 25; Col. 1, 18. 15. c. 5, 23; Col. 1, 19. 16. Rom. 12, 5; Col. 2, 19.

17. Rom. 1, 31. 18. c. 2, 12. 21. c. 1, 13. 22. Rom. 6, 6; Col. 3, 9; Gal. 6, 8. 23. Rom. 12, 2.

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând mineluna, grațiți adevărul fierei cu aproapele lui, căci suntem unul altuia mădulări.

26. Mânați-vă, și nu greșiți soarele să nu apue întru mânia voastră;

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură, să nu mai fiere; ci mai vârtos să se ostenească, lucrând binele cu mânelo sale, ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvântul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să dea dar celor ce aud.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'ați pecetluit spre ziua răscumpărării.

31. Toată amărăciunea, și mânie, și iușime, și strigare, și hula, să se lepede

24. Fac. 1, 26; Col. 3, 10. 25. Zab. 8, 11; Col. 3, 9. 26. Ps. 1, 1; Iac. 1, 19. 27. I Petr. 5, 9; Iac. 4, 7. 28. I Tes. 4, 11; II Tes. 3, 20. c. 6, 4; Mat. 12, 36. 30. Iac. 7, 10. 31. Col. 3, 8.

dela voi, împreună cu toată răutatea.

32. Și fiți unul către altul buni, milostivi, erfând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a ertat vouă întru Hristos.

CAPITOLUL V.

Indemnări la viața cea vrednică de sfințenia creștinului; a muștră răui cu pilda nu cu vorba; a se umplea de Duh sf. iar nu de vin și de necurăție; sfaturi pentru cei căsătoriți.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți;

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne-a iubit pre noi, și s'a dat pre sine pentru noi aducere și jertfă lui Dumnezeu întru mirros cu bună mireasmă.

3. Iar curviea, și toată necurăția, sau lăcomiea, nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinților;

4. Și măscăriciunea, și vorba nebunească, și glumile, cari nu se cuvin; ci mai vârtos mulțumita.

5. Că aceasta să știți, că tot

32. Col. 3, 12. V. 2. Marc. 12, 31; Gal. 2, 20. 3. Col. 3, 5. 4. c. 4, 29; Mat. 12, 36. 5. I Cor. 6, 9; Gal. 5, 21.

curvarul, sau necuratul, sau lacomul, care este slujitor idolilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă înșele pre voi cu cuvinte deșerte; că pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultării.

7. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați oare-când întunerec, iar acum sânteți lumină întru Domnul.

9. Ca fiii luminei să umblați: Că roada Duhului este întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul;

10. Cercând ce este bine plăcut Domnului.

11. Și să nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunerecului, ci mai vărtos să le defăimați.

12. Că cele ce se fac întru ascuns de către dânșii, rușine este a le și grăi.

13. Iar toate vădindu-se,

de lumină se arată: că tot ce se arată lumină este.

14. Pentru aceea zice: Deșteaptă-te cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos.

15. Socotiți, drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți.

16. Răscumpărând vremea, că zilele rele sânt.

17. Drept aceea, nu fiți nepricepuți, ci cunoscând ce este voea Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curvea; ci vă umpleți de Duhul;

19. Vorbind întru voi în psalmi și laude și cântări duhovnicești, lăudând și cântând întru inimile voastre Domnului;

20. Mulțumind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui;

21. Plecați-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

6. II Tes. 2, 3; Col. 3, 6; Rom. 1, 18; Mat. 24, 4. 8. c. 2, 11. I Tes. 5, 5; I Petr. 2, 9. 9. Gal. 5, 22. 10. Rom. 12, 2. 11. Rom. 1, 34. 13. Ioan 3, 20.

14. Is. 60, 1. 15. Mat. 10, 16; Iac. 3, 13; Col. 5, 16. Rom. 12, 11. 17. Rom. 12, 3; I Tes. 4, 3. 19. Col. 3, 16; Ps. 34, 3. 20. Is. 63, 7; Col. 3, 7.

22. Femeilor, plecați-vă bărbaților voștri, ca Domnului.

23. Căci bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este cap bisericii; și acesta este mantulul trupului.

24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă femeile voastre, precum și Hristos a iubit biserica, și pre sine s'a dat pentru dânsa;

26. Ca pre ea să o sfințească curățindu-o cu baea apei prin cuvânt,

27. Ca să o pue înainte pre ea lui și slăvită biserica, neavând întinăciune, nici prihană, sau altceva de acest fel; ci ca să fie sfântă și fără de prihană.

28. Așa sânt datorii bărbaților să-și iubească femeile lor ca și trupurile sale. Cel ce își iubește pre femeia sa pre sine se iubește.

29. Că nimeni niciodată nu și-a urit trupul său; ci îl hrănește și-l încălzește pre el, precum și Hristos biserica:

30. Fac. 3, 10; Col. 3, 18; I Petr. 3, 23. c. 1, 22; I Cor. 11, 3. 2. 31. Col. 3, 19. 26. Ioan 17, 17; 3, 27. II Cor. 11, 2; Col. 1, 22.

30. Că mădulări sântem ale trupului lui, din carnea lui, și din oasele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de femeia sa, și vor fi amândoi un trup.

32. Taina aceasta mare este: iar eu zic de Hristos și de biserică.

33. Deci dar și voi unul fie-care așa să-și iubească pre femeia sa, ca pre sine; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAPITOLUL VI.

Sfaturi către fii, părinți, slugi, stăpâni. Armele creștinului în lupta cu vrăjmașii duhovnicești.

Feciori, ascultați pre părinții voștri întru Domnul: că aceasta este cu dreptate.

2. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; (care este porunca cea dintâiu întru făgăduință);

3. Ca să-ți fie ție bine, și să fii cu zile multe pre pământ.

4. Și părinții nu urgisiți pre

30. Rom. 12, 5; I Cor. 6, 15. 31. Fac. 2, 21; Mat. 19, 5; I Cor. 6, 15. VI. 1. Col. 3, 20. 2. Eș. 20, 12. 4. Col. 3, 21; A doua Leg. 6, 7. 20; Ps. 77, 4; Pild. 19, 18 și 29, 17.

fiii voștri întru mânie, ci îi creșteți pre ei întru învățătura și certarea Domnului.

5. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cei duple trup, cu frică și cu cutremur, întru dreptatea inimei voastre, ca și pre Hristos;

6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci ca slugile lui Hristos, făcând voea lui Dumnezeu din suflet;

7. Cu bunăvoință slujindu-le, ca Domnului, iar nu ca oamenilor;

8. Știind că ori-ce bine va face fie-care, aceea va lua dela Domnul, ori robul, ori cel slobod.

9. Și stăpânii, iarăși aceștea să faceți către dânsii, slăbind îngrozirea: știind că și al vostru Domn este în ceruri; și alegere de față nu este la dânsul.

10. Deci, frații mei, întăriți-vă întru Domnul, și întru puterea tăriei lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate

5. Tit. 2, 9; Fil. 2, 32; I Petr. 2, 18; 6. Col. 3, 23; 8. Rom. 2, 6; I Cor. 3, 8; II Cor. 5, 10; 9. Col. 4, 1; Fap. 10, 34; 10. I Cor. 16, 13; I Ioan 2, 14.

armele lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva meșteșugirilor diavolului.

12. Căci nu ne este nouă lupta împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, și a domniilor, și a stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăței întru cele cerești.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva în ziua cea rea, și toate isprăvindule să stați.

14. Stați drept aceea, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul, și îmbrăcându-vă cu zaua dreptății;

15. Și încălțându-vă picioarele întru gătirea evangheliei păcei;

16. Preste toate luând pavăza credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile vicleanului cele aprinse.

17. Și coiful mântuirii luați, și sabiea Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.

18. Prin toată rugăciunea și cererea rugându-vă în toată

12. Mat. 16, 17; Ioan 14, 30.

14. Luc. 12, 35; I Petr. 1, 13.

16. I Petr. 5, 9; I Ioan 5, 4.

17. Is. 59, 17; I Tes. 5, 8.

vreamea întru Duhul, și la înșăși aceasta priveghiând cu toată răbdarea și rugăciunea pentru toți sfinții;

19. Și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, întru deschiderea gurei mele cu îndrăzneală a arată taina evangheliei.

20. Pentru care fac solie în legături; ca întru dânsa cu îndrăzneală să grăesc, precum mi-se cuvine a grăi.

21. Iar ca să știți și voi cele pentru mine, ce fac, toate vouă

le va arată Tihic iubitul frate și credincioasa slugă întru Domnul;

22. Pre care pentru însăși aceasta l-am trimes la voi, ca să știți cele pentru noi, și să mângâie inimele voastre.

23. Pace fraților, și dragoste cu credință, dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

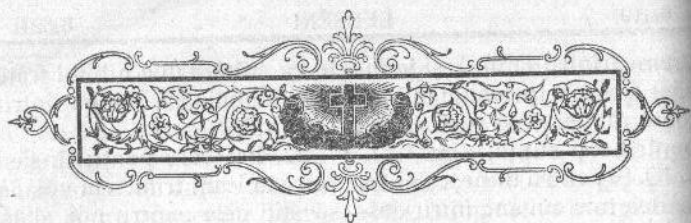
24. Darul cu toți carii iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune. Amin.

19. Col. 4, 3; 20. II Cor. 5, 20; Fapt. 4, 29; 21. Fapt. 20, 4; Col. 4, 1; II Tim. 4, 17.

Către Efeseni s'a scris dela Roma prin Tihic.

24. II Cor. 13, 13.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE FILIPPISENI

CAPITOLUL I.

Mulțumire pentru fapta bună a Filippisenilor și rugăciune ca să fie desăvâșiți. Povestirea luptelor și a osârdiei sale.

Pavel și Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinților întru Hristos Iisus celor ce sânt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Dar vouă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru, și Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeui meu întru toată pomenirea voastră,

4. Pururea întru toată ru-

găciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcând.

5. Pentru împărtășirea voastră întru evanghelie din ziua d'întăiu până acum;

6. Nădăjduindu-mă la însăși aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun îl va săvârși până în ziua lui Iisus Hristos:

7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugetă pentru voi toți, pentru că vă am eu pre voi în inimă; și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea evangheliei, cu mine împreună pătași darului voi toți fiind.

8. Că martur mie îmi este

1. I. II Cor. 1, 1; I Cor. 1, 2.
2. Rom. 1, 7. 3. Rom. 1, 8.

6. Ioan 6, 29. 7. Efes. 3, 1 și 4, 1.
8. Rom. 1, 9.

FILIPPISENI

1, 22.

Dumnezeu, că vă iubesc pre voi toți în dragostea lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, și mai mult să prisoanească întru cunoștință și întru toată priceperea;

10. Ca să ispițiți voi cele de folos; ca să fiți curați și fără de sminteală în ziua lui Hristos;

11. Plini de roadele drepătății, care sânt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Și voesc să știți voi, fraților, că cele pentru mine mai vârtos spre sporul evangheliei au venit;

13. Incât legăturile mele s'au făcut arătate întru Hristos în tot divanul, și la ceilalți la toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai mult cutează fără de frică a grăi cuvântul.

15. Unii pentru pisma și

9. Efes. 1, 8. 10. Fapt. 24, 16; Rom. 2, 10. 11. Efes. 5, 9. 13. c. 4, 22.
14. Efes. 3, 13; I Tes. 3, 3.
15. II Cor. 2, 17.

pricirea, iar alții pentru buna voință propoveduesc pre Hristos.

16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;

17. Iar alții din dragoste, știind că spre răspunsul evangheliei sânt pus.

18. Ce este dar? iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur, și încă mă voi bucura.

19. Că știu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre, și prin darea Duhului lui Iisus Hristos.

20. Dupre așteptarea și nădejdea mea, că întru nimic nu mă voi rușina, ci întru toată îndrăzneală, precum pururea, așa și acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri, dobândă.

22. Iar dacă a vieții în trup, aceasta îmi este roada lucrului: și ce voi alege nu știu.

18. c. 2, 17. 19. II Cor. 1, 11.

23. Că sânt cuprins de amândouă, dorință având a mă slobozi și împreună cu Hristos a fi; mai bine cu mult mai vărtos.

24. Iar a rămâne în trup mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăjduind, știu că voi rămâneți și împreună voi petrece cu voi cu toți spre sporirea voastră și bucuria credinței;

26. Ca lauda voastră să sporească întru Hristos Iisus întru mine, prin venirea mea iarăși către voi.

27. Numai cu vrednicie despre evanghelia lui Hristos să petreceți: ca ori viind și văzându-vă pre voi, ori nefiind de față la voi, să aud cele pentru voi, că stați într'un duh, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei;

28. Și nesfiindu-vă întru nimic de cei împotrivnici: care acelora este arătare a pierzării, iar vouă a mântuirii, și aceasta dela Dumnezeu.

29. Că vouă vi s'a dăruit

pentru Hristos, nu numai întru el a crede, ci și pentru dânsul a pătimi;

30. Aceeași luptă având care ați văzut întru mine, și acum auziți pentru mine.

CAPITOLUL II.

Sfătuire la viață în unire și umilință având pildă smerenia și slava lui Hristos. Laudă pe Timotei și Epafrodit.

Deci de este vre-o mângâiere întru Hristos, de este vre-o voie bună a dragostei, de este vre-o împărtășire a Duhului, de este vre-o milostivire și îndurare,

2. Pliniți bucuria mea ca aceeași să cugetați, aceeași dragoste având, un suflet fiind, una cugetând.

3. Nimic făcând cu prigonire sau cu mărire deșartă; ci cu smerenie unul pre altul socotind a fi mai de cinste decât pre sine.

4. Nu ale sale fiecare, ci și ale altora fiecine să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, care și întru Hristos Iisus:

30. Fapt. 16, 22; Col. 1, 29.

II. 1. Rom. 12, 10; Col. 3, 12.

4. I Cor. 10, 24.

6. Carele în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi el întocma cu Dumnezeu;

7. Ci s'a deșertat pre sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se.

8. Și cu închipuirea aflându-se ca omul, s'a smerit pre sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de cruce.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu pre dânsul l'a prea înălțat, și i-a dăruit lui nume, care este preste tot numele:

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, și al celor pământești, și al celor de desupt;

11. Și toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiții mei, precum pururea ați ascultat, nu numai precum când eram de față, ci cu mult mai vărtos când sânt departe, cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o lucrați.

6. Ioan 1, 3; 5, 18; 10, 23.

7. 18, 42, 1; Rom. 8, 3. 8. Evr.

49, 3. 10. 18. 45, 22; Rom. 14, 11.

12. Ps. 9, 11; Efes. 6, 5; I Petr. 1, 17.

13. Că Dumnezeu este carele lucrează întru voi și ca să voiți și ca să lucrați, după buna voință.

14. Toate le faceți fără de cârtiri și fără de îndoiri;

15. Ca să fiți fără de prihană și întregi, fii lui Dumnezeu curați în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvrătit, între carii să străluciți ca niște luminători în lume;

16. Cuvânt al vieții cuprinzând, spre laudă mie în ziua lui Hristos, că nu îndeșert am alergat, nici îndeșert m'am os-tenit.

17. Ci de mă și jertfesc pentru jertfa și slujba credinței voastre, mă bucur, și împreună mă bucur cu voi cu toți.

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăjduesc întru Domnul Iisus că pre Timotei fără de zăbavă îl voi trimete la voi, ca și eu să-mi fac inima bună, înțelegând cele pentru voi.

13. II Cor. 3, 5. 14. I Petr. 4, 9.

15. Mat. 5, 14; Efes. 5, 8. 16. Is.

49, 4; Gal. 2, 2; II Tim. 1, 12 și 4, 6;

I Cor. 9, 26; II Cor. 7, 4. 18. c. 3, 1;

4, 4. 19. Fapt. 16, 1; I Tes. 3, 2.

23. III Imp. 19, 4; II Cor. 5, 8; II Tim. 4, 8. 27. I Cor. 7, 20; Efes. 4, 1; Col. 1, 10. 28. Rom. 8, 17.

20. Că pre nimeni n'am de un suflet cu mine, care cu tot deadinsul să se grijească de voi.

21. Că toți ale sale caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.

22. Iar sânguința lui o știți, că precum fiul unui tată, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.

23. Pre acesta dar nădăduesc să-l trimet îndatăși, după ce voi vedea cele pentru mine.

24. Iar am nădejde întru Domnul că și eu fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iar de nevoie lucru am socotit a trimete la voi pre Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul, și ostașul cel d'impreună cu mine, iar al vostru apostol și slujitor al trebei mele.

26. De vreme ce doriă să vă vadă pre voi pre toți, și eră mahnit, că ați auzit că a fost bolnav.

27. Și a fost bolnav aproape de moarte: ci Dumnezeu l'a miluit pre el; și nu numai pre

el, ci și pre mine, ca nu întristare preste întristare să am.

28. Deci cum mai degrab l'am trimes pre el, ca văzându-l pre el iarăși, să vă bucurați, și eu mai fără de mahnire să fiu.

29. Priimiți-l, drept aceea, pre el întru Domnul cu toată bucurie; și pre unii ca aceștia întru cinste îi aveți:

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s'au apropiat, nebăgând seamă de viață, ca să îplinească lipsa voastră a slujbei celei către mine.

CAPITOLUL III.

Despre credința cea dreaptă împotriva apostolilor mincinoși. Viața duhovnicească nu este în trup, ci în urmarea vieții de jertfă a lui Hristos.

De aceea, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Acesteași a scrie vouă, mie nu-mi este cu lene iar vouă de folos.

2. Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tăere.

29. Rom. 16, 2. 30. I Cor. 16, 11.

III. 1. c. 2, 18; 4, 4.

2. Is. 56, 11, 12.

20. I Cor. 16, 10. 21. I Cor. 10, 24.

22. I Tim. 1, 2. 25. II Cor. 8, 23.

27. Is. 38, 1.

3. Că noi sântem tăerea împrejur, carii cu duhul slujim lui Dumnezeu, și ne lăudăm întru Hristos Iisus, și nu ne nădăduim în trup.

4. Măcar că eu am nădejde și în trup. De se pare cuiva altuia a se nădădui în trup, eu mai mult.

5. Taiat fiind împrejur a opta zi, din neamul lui Israil, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei, dupre lege Fariseu;

6. Dupre râvnă gonind biserică; dupre dreptatea cea din lege, făcându-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce îmi erau mie dobânzi, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iar mai vârtos le și socotesc toate pagubă a fi pentru covârșirea cunoștinței lui Hristos Iisus Domnului meu, pentru carele de toate m'am pagubit, și le socotesc gunoaie fi, ca pre Hristos să dobândesc.

9. Și să mă află întru el, neavând dreptatea mea cea

3. A doua Leg. 30, 6. 4. II Cor. 11, 10. 5. Rom. 11, 1. 6. Gal. 1, 13, sq.

7. Mat. 13, 44. 8. Is. 53, 11.

9. Rom. 3, 21 și 9, 30.

din lege, ci ceea ce este prin credința lui Hristos, ceea ce este dela Dumnezeu dreptate întru credință:

10. Ca să-l cunosc pre el, și puterea învierii lui, și împărțășirea patimilor lui, închipuindu-mă cu moartea lui;

11. Ca doară cumva ași ajunge la învierea morților.

12. Nu că acum am luat, sau acum sânt desăvârșit: ci gonesc, ca doară voi și ajunge întru care sânt și ajuns de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns: ci numai una fac, cele dinapoi uitându-le, și la cele dinainte întinzându-mă,

14. La semn alerg, la răsplătirea chemării cei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.

15. Deci câți desăvârșit sântem, aceasta să gândim: și dacă ceva într'alt chip gândiți, și aceasta Dumnezeu va descoperi vouă.

16. Însă la ceea ce am a-

10. Rom. 6, 8, s.; 8, 17; Gal. 6, 17.

12. I Tim. 6, 12; Is. 8, 11; Ioan

6, 44. 14. I Cor. 9, 24. 15. I Cor. 2, 8.

16. Rom. 12, 18; I Cor. 1, 10; I Petr. 3, 8.

juns, cu acelaș dreptar să viețuim, aceeaș să gândim.

17. Fiți împreună următorii mie, fraților, și vă uitați la cei ce așa umblă precum aveți pildă pre noi.

18. Pentru că mulți umblă, de carii de multe ori am zis vouă, iar acum și plângând zic, că sânt vrășmașii crucei lui Hristos:

19. Al cărora sfârșit este pierzarea, al cărora Dumnezeu este pântecul, și a căror slavă este întru rușinea lor, carii cele pământești cugetă.

20. Că petrecerea noastră în ceruri este; de unde și pre Mântuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos:

21. Care va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului slavei lui, după lucrarea puterii ce are el de a și supune luiși toate.

CAPITOLUL IV.

Indemnări la statornicie și veselie duhovnicească. Pavel mulțumește pentru ajutorul trimis.

Deci, frații mei cei iubiți și doriți, bucuria și cununa mea, așa stați întru Domnul, iubiților.

2. Pre Evodia rog, și pre Sintihi rog, aceeași să gândească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, soțul iubite, ajută-le lor, cari împreună cu mine s'au nevoit întru evanghelie, și cu Climent, și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume sânt scrise în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul, și iarăși zic: Bucurați-vă.

5. Blândețelile voastre să se facă știute tuturor oamenilor, Domnul aproape este.

6. Nimic să nu vă grijiți; ci întru toate prin rugă și rugăciune cu mulțumită cererile

IV. 1. II Cor. 1, 14; I Tes. 2, 19, 20.

3. Eșir. 32, 32; Ps. 68, 32; Dan.

12, 1; Luc. 10, 20; Apoc. 3, 5; 13, 8.

4. c. 3, 1; II Cor. 13, 11; I Tes.

5, 16. 5. Tit. 3, 2; I Cor. 10, 11.

6. Mat. 6, 25, 31; Ps. 144, 20.

19. II Cor. 11, 15; Ps. 16, 14; Rom. 16, 18. 20. Efes. 2, 6; Evr. 13, 14. 21. I Cor. 15, 43.

voastre să se arăte lui Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, va păzi inimele voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus.

8. De aceea, frații mei, câte sânt adevărate, câte sânt cinste, câte sânt drepte, câte sânt curate, câte sânt iubite, câte sânt de bună laudă; ori ce faptă bună, și ori ce laudă, acestea să gândiți.

9. Cele ce ați învățat, și ați luat, și ați auzit, și ați văzut întru mine, acestea să le faceți; și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.

10. Și m'am bucurat întru Domnul foarte, căci iată oarecând ați înflorit a purta grija de mine; precum și purtați, dar n'ați avut vreme cu prilej.

11. Nu doară că pentru lipsă zic: că eu m'am deprins întru care sânt, îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și a avea de prisos: întru tot și întru toate m'am învățat,

7. Ioan 14, 27. 8. c. 3, 1; Rom.

10, 11. 9. I Tes. 5, 23; Rom. 15, 33.

11. Pild. 15, 16; I Tim. 6, 6.

12. I Cor. 4, 11; II Cor. 6, 10; 11, 27.

și a mă sătura și a flămânzi, și a avea de prisos și a fi lipsit.

13. Toate le pot întru Hristos, cel ce mă întărește.

14. Însă bine ați făcut, de v'ați făcut împreună părtași necazului meu.

15. Și știți și voi, Filippiselenilor, că la începutul evangheliei, când am eșit din Macedonia, nici o biserică n'a făcut împărtaşire cu mine în cuvânt de dare și de luare, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tessalonic și odată și de două ori cele spre trebuința mea ați trimis.

17. Nu că doară căut darea: ci caut rodul cel prisositor spre folosul vostru.

18. Am luat toate, și am de prisos: umplutu-m'am luând dela Epafrodit cele trimese de la voi, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu să îplinească toată trebuința voastră după bogăția sa întru slavă prin Hristos Iisus.

13. Is. 33, 24. 15. II Cor. 11, 9.

17. Luc. 13, 7; II Cor. 9, 6, 12.

18. c. 2, 25. 19. II Cor. 9, 8.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru slava în vecii vecilor. Amin.

21. Spuneți închinăciune la tot sfântul întru Hristos Iisus. Inchină-se vouă frații carii sânt împreună cu mine.

22. Inchină-se vouă toți sfinții, mai ales cei din casa Cesarului.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

Către Filippiseni s'a scris dela Roma prin Epafrodit

20. II Tim. 4, 18. 21. I Cor. 16, 20.

22. II Cor. 13, 12. 23. Gal. 6, 18.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE COLASSENII

CAPITOLUL I.

Laudă credința Colasenilor și se roagă pentru înălțarea lor întru dânsa. Pavel se bucură de rodul ostenețelor sale.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Timotei fratele,

2. Celor ce sânt în Colasse sfinților și credincioșilor frați întru Hristos: dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru

Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne,

4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care aveți către toți sfinții.

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, care ați auzit mai înainte întru cuvântul adevărului evangheliei;

6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând roadă și crescând, precum și întru voi, din ziua în care ați auzit, și ați cunoscut darul lui Dumnezeu întru adevăr.

7. Precum v'ați și învățat

1. I Cor. 1, 1; Efes. 1, 1.
2. Rom. 1, 7. 3. Fil. 1, 3.

4. Efes. 1, 15. 5. I Petr. 1, 3, 4;
II Cor. 6, 7. 7. c. 4, 12.

dela Epafra iubitul, cel dimpreună slugă cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;

8. Care ne-a și arătat nouă dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din care zi am auzit acestea, nu încetăm pentru voi rugându-ne, și cerând ca să vă umpleți de cunoștința voiei lui, întru toată înțelegerea și înțelepciunea duhovnicească;

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă, și crescând spre cunoștința lui Dumnezeu;

11. Cu toată puterea întărindu-vă, după tăria slavei lui, întru toată îngăduirea și îndelunga-răbdare cu bucurie;

12. Mulțumind Tatălui, celui ce ne-a învrednicit pre noi în partea soartei sfinților întru lumină.

13. Care ne-a izbăvit pre noi din stăpânirea întunericului, și ne-a mutat la împă-

răția Fiului dragostei lui;

14. Întru care avem răscumpărarea prin sângele lui, ertarea păcatelor;

15. Care este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, întâi născut decât toată zidirea;

16. Căci întru dânsul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, ori scaunele, ori domniile, ori începătoriile, ori stăpânirile: toate printr'însul și pentru dânsul s'au zidit;

17. Și el este mai înainte de toate, și toate întru dânsul sânt așezate.

18. Și el este capul trupului, bisericei; care este începătură, întâi născut din morți; ca să fie întru toate el cel întâi.

19. Că întru el bine a voit să locuească toată plinirea;

20. Și printr'însul să împace toate spre sine, făcând pace prin sângele crucei lui; printr'însul, ori celor de pre pă-

14. Efes. 1, 7. 15. Evr. 1, 3; II Cor. 4, 4. 16. Ioan 1, 3, 10; Efes. 1, 10. 17. Pild. 8, 35; s. 18. Fapt. 26, 23; Rom. 8, 20; I Cor. 15, 20; Efes. 1, 23; Desc. 1, 5. 19. c. 2. Ioan 1, 15; 3, 34. 20. Rom. 5, 10. I Ioan 2, 2.

10. Efes. 4, 1; I Tes. 2, 12; Fil. 1, 27. 11. I Cor. 1, 5. 12. II Cor. 3, 6; Fapt. 26, 18. 13. c. 2, 15.

mânt, ori celor din ceruri.

21. Și pre voi, cari erați oare-când înstreinați și vrășmași cu mintea întru lucruri rele, iată acum v'a împăcat,

22. În carnea trupului lui prin moarte, să vă pue pre voi sfinți și fără de prihană și nevinovați înaintea sa;

23. De veți rămâneă întru credință întemeiați și întăriți, și nemișcați din nădejdea evangheliei, care ați auzit, ceea ce s'a propoveduit la toată zidirea cea de sub cer; căreia m'am făcut eu Pavel slujitor;

24. Acum mă bucur întru patimile mele pentru voi, și plinesc lipsele necazurilor lui Hristos în trupul meu pentru trupul lui, care este biserica;

25. Căreia m'am făcut eu slujitor, după iconomia lui Dumnezeu care mi s'a dat mie spre voi, să plinesc cuvântul lui Dumnezeu;

26. Taina cea ascunsă din vece și din neamuri, iar acum s'a arătat sfinților lui;

27. Căroră a voit Dumnezeu a le arăta care este bogă-

21. Efes. 4, 18. 22. Efes. 5, 27. 23. Efes. 3, 7; I Cor. 15, 58. Marc. 16, 7. 24. II Cor. 7, 4; Efes. 3, 13. 25. Efes. 3, 2. 27. I Tim. 1, 1.

ția slavei tainei acesteia întru Neamuri; care este Hristos întru voi, nădejdea slavei;

28. Pre care noi propoveduim, sfătuind pre tot omul, și învățând pre tot omul întru toată înțelepciunea; ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus;

29. Întru care mă și ostenesc, nevoindu-mă după lucrarea lui, care se lucrează întru mine, întru putere.

CAPITOLUL II.

Creștinii să nu se plece înțelepciunii omenești cei amăgitoare. Vieța cea în unire cu Dumnezeu îmbrățișează duhovnicește și legea în petrecerea cea după Hristos.

Pentru că voesc să știți voi câtă nevoie am pentru voi, și pentru cei din Laodichia, și câți n'au văzut fața mea în trup;

2. Ca să se mângâie inimile lor, tocmiți fiind ei întru dragoste, și spre toată bogăția încredințării înțelegerii, spre cunoștința tainei lui Dumnezeu, și Tatăl, și a lui Hristos;

28. Ioan 1, 2; Efes. 5, 27. 29. I Tim. 4, 10; II Tim. 4, 7. II. 1. Fil. 1, 30. 2. Ioan 17, 3.

3. Întru care sânt toate visierile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și aceasta zic: ca nu cineva să vă amăgească pre voi cu cuvinte plecătoare.

5. Că de și sânt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sânt, bucurându-mă și văzând rânduiala voastră, și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru dânsul să umblați:

7. În rădăcinați și zidiți fiind întru înșul, și întărindu-vă întru credință, precum v'ați învățat, prisoșind întru ea cu mulțumită.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după predania oamenilor, după stihilele lumii, și nu după Hristos.

9. Căci întru dânsul locuște toată plinirea Dumnezeirii trupește.

10. Și sânteți întru dânsul

plini, care este capul a toată începătoria și stăpânirea:

11. Întru care sânteți și tăeți împrejur cu tăere împrejur nefăcută de mână, întru dezbrăcarea trupului păcatelor cărnei întru tăerea împrejur a lui Hristos:

12. Îngropați fiind împreună cu el prin botez, întru care v'ați și sculat împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu, celui ce l'a sculat pre el din morți.

13. Și pre voi carii erați morți întru păcate și întru netăcererea împrejur a trupului vostru, v'a înviat împreună cu dânsul, ertându-vă vouă toate greșalele;

14. Ștergând cu dogmele zapisul ce era asupra noastră, care era protivnic nouă, și pre acela l'a luat din mijloc, pironindu-l pre cruce;

15. Dezbrăcând începătoriile și domniile, i-a vădit de față, arătându-i biruiți pre dânsii întru dânsa.

16. Deci nimeni pre voi să nu vă judece pentru mâncare,

11. A doua Leg. 10, 16; Rom.

2, 29. 13. Efes. 2, 11, 16; Luc. 7, 42.

14. Efes. 2, 15. 15. c. 1, 13.

16. Rom. 14, 2.

sau băutură, sau pentru parte a serbătorei, sau a lunei noi, sau a sâmbetelor:

17. Care sânt umbră celor viitoare; iar trupul al lui Hristos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgească voind prin smerenie și slujba îngerilor, la cele ce nu le-a văzut cu mâinile umblând, îndeșert umblându-se din mintea trupului său.

19. Și neștiind Capul, dintru care tot trupul prin încheieturi și legături priimind darea și întocmindu-se, crește creșterea lui Dumnezeu.

20. Deci de ați murit împreună cu Hristos despre stihilele lumii, pentrue ca cum ați fi viețuind în lume priimiți obiceiuri,

21. Nu te atinge; nici gustă; nici pipăi;

22. Care sânt toate spre stricăciune prin obicinuință; după poruncele și învățăturile oamenilor?

23. Care sânt având cuvânt numai al înțelepciunii întru

slujba cea din voia sa, și întru smerenie, și întru nepărtinirea trupului, nu în vre-o cinste spre sațiul trupului.

CAPITOLUL III.

Sfătuiri către viața creștină, mai ales în căsătorie.

Deci dar de v'ați sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutați, unde este Hristos șezând d'a dreapta lui Dumnezeu.

2. Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești.

3. Că ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața voastră, atunci și voi cu dânsul împreună vă veți arăta întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădulările voastre cele de pre pământ; curviea, necurăția, patima, pofta cea rea, și lăcomia, care este slujire idolilor:

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultării:

III. 1. c. 2, 12; Rom. 6, 5.

2. Mat. 6, 33. 3. Rom. 6, 2. 4. Fil. 1, 21; I Cor. 15, 43. 5. Rom. 8, 13; Efes. 5, 3. 6. Efes. 5, 6.

17. Evr. 8, 5. 18. Mat. 24, 4.

19. Efes. 4, 15. 22. Is. 29, 13; Mat.

15, 9. 23. I Tim. 4, 3.

7. Intre care și voi oarecând ați umblat, când viețuiați întru acelea.

8. Iar acum lepădați-le și voi acelea toate; mânia, iuțimea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gura voastră.

9. Nu grăiți minciună unul către altul, dezbrăcându-vă de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui;

10. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință duple chipul celui ce l'a zidit pre el:

11. Unde nu este Ellin și Iudeu, tăiereîmprejur și netăiereîmprejur, Varvar, Schit, rob și slobod: ci toate și întru toți Hristos.

12. Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga-răbdare;

13. Suferind unul pre altul, și ertând unul altuia, de

are cineva împotriva cuiva pără: precum și Hristos a ertat vouă, așa și voi.

14. Iar preste toate acestea îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura săvârșirei.

15. Și pacea lui Dumnezeu să se dăruiască întru inimele voastre, la care și chemați santeți într'un trup; și mulțumitori vă faceți.

16. Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi bogat întru toată înțelepciunea; învățându-vă și înțelepțindu-vă pre voi înșivă cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, întru dar cântând întru inimele voastre Domnului.

17. Și tot orice faceți, cu cuvântul, sau cu lucrul, toate să faceți întru numele Domnului Iisus, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui prin el.

18. Femei, plecați-vă bărbatilor voștri, precum se cuvine întru Domnul.

19. Bărbați, iubiți-vă femeile voastre, și nu vă amărâți asupra lor.

7. Rom. 6, 19. 8. Rom. 8, 13; Efes. 4, 22; Evr. 12, 1; Ps. 36, 8. 9. Zah. 8, 16; Efes. 4, 25. 10. Fac. 1, 27. 11. Rom. 10, 12; I Cor. 7, 31. 12. Efes. 4, 24. 13. Mat. 6, 14; Efes. 4, 2.

14. Ioan 13, 34. 15. Fil. 4, 7. 16. I Cor. 1, 5; Efes. 5, 19. 17. I Cor. 10, 31. 18. Efes. 5, 23. 19. Efes. 5, 25; I Petr. 3, 7.

20. Feciori, ascultați pre părinții voștri întru toate: că aceasta este bine plăcută întru Domnul.

21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiii voștri întru mânie, ca să nu se mähnească.

22. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cei duple trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci întru dreptatea inimei, temându-vă de Dumnezeu:

23. Și tot orice faceți, din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor:

24. Știind că dela Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirei; că Domnului Hristos slujiți.

25. Iar cel ce face nedreptate, va lua aceea ce a făcut cu nedreptate: și alegere de față nu este.

CAPITOLUL IV.

Înțelegere la unirea cu aproapele, dreptate și rugăciune.

Stăpâni, ce este cu dreptul și ce este tocmeala slugi-

20. Efes. 6, 1. 21. Efes. 6, 4. 22. Efes. 6, 5. 23. Efes. 6, 7. 24. I Cor. 7, 22. 25. Fapt. 10, 34. IV, 1. Lev. 20, 43; Efes. 6, 9.

lor să dați; știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. La rugăciune așteptați, priveghiați întru dânsa cu mulțumită;

3. Rugându-vă împreună și pentru noi, ca Dumnezeu să deschidă și ușa cuvântului, să grăim taina lui Hristos, pentru care sânt și legat:

4. Ca să o arăt pre ea, precum se cade mie a grăi.

5. Cu înțelepciune să umblați către cei de afară, vremea răscumpărând.

6. Cuvântul vostru totdeauna să fie cu har, dres cu sare, ca să știți cum se cade vouă a răspunde fiecăruia.

7. Cele despre mine toate le va spune vouă Tihic iubitul frate, și credinciosul slujitor și dimpreună slugă întru Domnul:

8. Pre care l'am trimes la voi pentru însăși aceasta, ca să știe cele pentru voi, și să mângâie inimele voastre;

9. Impreună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate,

2. I Tes. 5, 17. 3. Rom. 15, 30; Efes. 6, 19; II Tes. 3, 1. 5. Efes. 5, 15. 6. Marc. 9, 50. 8. Efes. 6, 22.

care este dintre voi. Toate vor spune vouă cele de aici.

10. Închină-se vouă Aris-tarh cel împreună cu mine ro-bit, și Marcu, nepotul lui Var-nava, de care ați luat porunci: de va veni la voi să-l primiți pre dânsul;

11. Și Iisus ce se cheamă Iust, carii sânt din tăereaîm-prejur. Aceștia singuri sânt împreună cu mine lucrători spre împărăția lui Dumne-zeu, carii mi-a fost mie mân-gâiere.

12. Închină-se vouă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos, care se nevoește pu-rurea pentru voi întru rugă-ciuni, ca să stați desăvârșit și pliniți întru toată voia lui Dumnezeu.

13. Că mărturisesc de dâ-

sul, că are râvnă multă pen-tru voi, și pentru cei din La-odichia și din Ierapoli.

14. Închină-se vouă Luca doftorul cel iubit, și Dimas.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodichia, și lui Nimfan, și bisericei ce-lei din casa lui.

16. Și dacă se va ceti epis-tolia aceasta de către voi, fa-ceți ca să se cetească și în biserica Laodichienilor; și cea din Laodichia și voi să o cetiți.

17. Și ziceți lui Arhip: So-cotește slujba care ai luat în-tru Domnul, ca să o plinești.

18. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceți-vă a-minte de legăturile mele. Da-rul cu voi. Amin.

Către Colasseni s'a scris dela Roma prin Tihic și Onisim.

15. Rom. 16, 5. 16. I Tes. 5, 27.
18. I Cor. 16, 21.

10. Fapt. 19, 29. 11. Fapt. 11, 3.
12. c. 1, 7.

EPISTOLIEA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

ÎNTĂIA CĂTRE TESSALONICHENI

CAPITOLUL I.

Laudă nevoițele apostolești ale Tes-salonicenilor.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericei Tessalonicenilor în-tru Dumnezeu Tatăl, și Domnul Iisus Hristos: Har vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumne-zeu pururea pentru voi toți, pomenire de voi făcând în ru-găciunile noastre:

3. Neîncetat pomenind pre voi de lucrul credinței voas-tre, și de osteneala dragostei,

1. I Tes. 1, 1. 3. Ioan 6, 29.
I Cor. 13, 13.

și de răbdarea nădăjduirii în-tru Domnul nostru Iisus Hri-stos, înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru;

4. Știind, iubiților frați, dela Dumnezeu alegerea voastră.

5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere, și întru Duh Sfânt, și întru adeverire multă; precum știți în ce chip am fost între voi pentru voi.

6. Și voi următori nouă v'ați făcut, și Domnului, pri-mind cuvântul întru necaz mult, cu bucuria Duhului Sfânt:

7. Atâta cât v'ați făcut voi

4. Col. 3, 12. 5. I Cor. 2, 5.
6. I Cor. 4, 16. 7. c. 4, 10.

pildă tuturor celor ce cred în Machedonia și Ahaia.

8. Că dela voi s'a vestit cu-vântul Domnului nu numai în Machedonia și Ahaia, ci și în tot locul credința voastră cea întru Dumnezeu a eșit; cât nu trebue să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, a sluji Dumnezeului celui viu și adevărat:

10. Și a așteptă pre Fiul lui din ceruri, pre care l'a în-viat din morți, pre Iisus, care ne izbăvește pre noi de mâ-niea cea viitoare.

CAPITOLUL II.

Pavel dorește pre Tessalonicheni, se bucură de ei și îngrijește ca să fie desăvârșiți.

Că voi știți, fraților, intrarea noastră la voi, că n'a fost deșartă:

2. Ci întâi pătimind, și o-căriți fiind precum știți, în Filippi, am îndrăznit întru Dumnezeul nostru a grăi către voi

evangelhia lui Dumnezeu cu multă nevoie.

3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu vicleșug:

4. Ci precum ne-am adev-erit dela Dumnezeu a fi cre-dincioși a primi evangelhia, așa grăim; nu ca cum am plă-cea oamenilor, ci lui Dumne-zeu, celui ce cearcă inimele noastre.

5. Că niciodată întru cu-vânt de măgulire am fost la voi, precum știți nici prin pri-lej de lăcomie: Dumnezeu este martur:

6. Nici căutând dela oa-meni slavă, nici dela voi, nici dela alții, măcar că puteam să vă fim vouă cu greutate ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum doica își încălzește pre fiii săi:

8. Așa iubindu-vă pre voi, bine voim a da vouă nu nu-mai evangelhia lui Dumne-zeu, ci încă și sufletele noas-

tre, pentru căci ați fost nouă iubiți.

9. Că vă aduceți aminte, fraților, de ostenele noastre și de nevoie: că ziua și noap-tea lucrând, ca să nu îngre-ulăm pre cineva din voi, am propoveduit vouă evanghe-lia lui Dumnezeu.

10. Voi sânteți marturi, și Dumnezeu, cum cu cuvioșie și cu dreptate și fără de pri-hană am fost vouă celor ce ați crezut:

11. Precum știți că pre u-nul fiecare din voi, ca un pă-rinte pre fiii săi v'am rugat și v'am mângâiat,

12. Și am mărturisit ca să umblați voi cu vrednicie lui Dumnezeu, care v'a chemat pre voi întru a sa împărăție și slavă.

13. Drept aceea și noi mul-tumim lui Dumnezeu neînce-lat, căci luând voi cuvântul suzirei de Dumnezeu dela noi, ați primit nu cuvânt al oa-menilor, ci precum este ade-vărat, cuvântul lui Dumne-

zeu, care se și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Că voi, fraților, urmă-tori v'ați făcut bisericilor lui Dumnezeu celor ce sânt în Iudeea întru Hristos Iisus: căci aceleași ați pătimit și voi dela cei de un neam cu voi, precum și aceia dela Iudei,

15. Carii și pre Domnul Iisus au omorât, și pre pro-rocii lor, și pre noi ne-au go-nit; lui Dumnezeu nu sânt plăcuți, și tuturor oamenilor stau împotivă:

16. Carii ne opresc pre noi să nu grăim Neamurilor ca să se mântuească, ca să-și îplinească păcatele lor pu-rurea: ci a soșit asupra lor mâniea până în sfârșit.

17. Iar noi fraților, rămâ-ind sirimanî de către voi la vreme de un ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne-am sârguit a vedea fața voastră cu mare dorință.

18. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adevă-Pavel, și odată și de două ori, ci ne-a împiedicat Satana.

19. Căci care este nădej-

8. Rom. 1, 8; Tes. 1, 4. 9. I Cor. 12, 2. 10. Fapt. 1, 11; Fil. 3, 20.
11. 1. c. 1, 3. 2. Fapt. 16, 22; 17, 5.

4. Gal. 1, 10. 5. I Cor. 4, 20.
6. Ioan 5, 41; II Tes. 3, 7, ss.
7. Fapt. 20, 33.

9. I Cor. 4, 13; Fapt. 14, 15.
10. I Tim. 3, 1. 12. Efes. 4, 1;
Fil. 1, 11. 13. c. 1, 5.

15. Fapt. 2, 22. 16. Mat. 23, 32.
17. Rom. 1, 11. 19. Fil. 4, 1.

dea noastră, sau bucuria, sau cununa laudei? Au nu și voi veți fi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos într-a lui venire?

20. Că voi sânteți slava noastră și bucuria.

CAPITOLUL III.

Rugăciune pentru sporirea și întărirea în credință a Tessaionichenilor.

Drept aceea, mai mult nepuțând răbdă, bine am voit a rămâne în Atena singuri;

2. Și am trimis pre Timotei, fratele nostru, și slujitorul lui Dumnezeu, și ajutorul nostru întru evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească pre voi, și să vă mângâie întru credința voastră:

3. Ca nici unul să nu se clătească întru scârbele acestea: că singuri știți că spre aceasta sântem puși.

4. Căci când am fost la voi, am zis vouă mai înainte că vom să avem scârbe; precum a și fost, și știți.

5. Drept aceea, și eu nerăbdând mai mult, am trimis ca să cunosc credința voas-

tră, ca nu cumva să vă fi ispitit pre voi cel ce ispitește, și să fie în zadar osteneala noastră.

6. Iar acum venind Timotei la noi dela voi, și binevestind nouă credința și dragostea voastră, și cum că aveți pomenire bună de noi pururea, dorind a ne vedea pre noi, precum și noi pre voi:

7. Pentru aceasta ne-am mângâiat, fraților, de voi întru tot necazul și nevoea noastră pentru credința voastră:

8. Că acum noi vii sântem, dacă stați voi întru Domnul.

9. Că ce mulțumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria, cu care ne bucărăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru;

10. Noaptea și ziua preste măsură rugându-ne ca să vedem fața voastră, și să împlinim lipsele credinței voastre?

11. Iar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru, și Domnul nostru Iisus Hristos, să îndrepteze calea noastră către voi.

12. Și pre voi Domnul să vă înmulțească și să vă prisoasească cu dragostea unuia

spre altul, și spre toți, precum și noi spre voi:

13. Ca să întărească inimile voastre fără prihană întru sfîntenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toți sfinții lui.

CAPITOLUL IV.

Învățătură spre înfrânare, dreptate, milostenie, spre muncă; mângâie pre cei învinsți pentru cei adormiți cu credința în învierea morților.

Drept aceea, fraților, vă poftim pre voi și vă rugăm întru Domnul Iisus, precum ați luat dela noi în ce chip se cuvine unuia a umbla și a plăcea lui Dumnezeu, ca să prisișiți mai mult:

1. Că știți ce porunci am dat vouă prin Domnul Iisus.

2. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfîntirea voastră, a vă feri voi de toată curviea,

3. A și flecare din voi a și slăviți vasul său întru sfîntenie și cinste.

4. Nu întru patimă de poftă ca și păgânii, carii nu cunosc pre Dumnezeu.

5. II Tes. 2, 17; Fil. 1, 10.

6. I. II Tes. 3, 10; Efes. 4, 1.

7. Rom. 13, 8. 4. I Cor. 6, 13.

8. Col. 3, 1.

6. A nu trece și a se lăcomi în lucru asupra fratelui său; de vreme ce răsplătitor este Domnul pentru toate acestea, precum și mai înainte am zis vouă și am mărturisit.

7. Că nu ne-a chemat pre noi Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfîntenie.

8. Drept aceea, cel ce defăimează, nu om defăimează, ci pre Dumnezeu, care a dat Duhul său cel sfânt întru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați, nu trebuie a scrie vouă: că singuri voi sânteți învățați de la Dumnezeu ca să iubiți unul pre altul.

10. Pentru că și faceți aceea spre toți frații carii sânt în toată Machedonia: și vă rugăm pre voi, fraților, să adăogați mai mult;

11. Și cu dragoste să vă nevoiți ca să fiți cu liniște, și să faceți ale voastre, și să lucrați cu mâinile voastre, precum am poruncit vouă;

12. Ca să umblați cu bun chip către cei de afară, și de

7. II Tim. 1, 9. 8. Luc. 10, 16.

9. Marc. 12, 31. 10. c. 1, 7; 4, 1.

11. II Tes. 3, 8. 12. Rom. 13, 13.

nimic să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voi să nu știți voi, fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă intristați, ca și ceilalți carii n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumnezeu pre cei adormiți întru Iisus, aduce-i-va împreună cu el.

15. Că aceasta grăim vouă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii, carii vom fi rămași întru venirea Domnului, nu vom întrece pre cei adormiți.

16. Că însuși Domnul întru poruncă cu glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi;

17. După aceea, noi cei vii carii vom fi rămași, împreună cu dâșii ne vom răpi în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea mângâiați-vă unii pre alții cu cuvintele acestea.

13. I Cor. 10, 1. 14. Rom. 14, 9; I Cor. 15, 13. 15. I Cor. 15, 23. 17. Apoc. 11, 12; Ioan 12, 26.

CAPITOLUL V.

A doua venire a lui Hristos. Cuvințioasă pregătire pentru ea.

Iar de ani și de vremi, fraților, nu aveți trebuință să scriem vouă.

2. Că înși-vă adevărat știți că ziua Domnului ca un fur noaptea așa va veni.

3. Căci când vor zice: Pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dâșii peirea, ca și durerea aceleia ce are în pânțec; și nu vor scăpa.

4. Iar voi, fraților, nu sânteti întru întunec, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Că voi toți fii ai luminei sânteti, și fii ai zilei; nu sântem ai nopței, nici ai întunecului.

6. Drept aceea să nu dormim, ca și ceilalți; ci să priveghiam și să fim treji.

7. Că cei ce dorm, noaptea dorm; și cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându-ne în

V. 1. Mat. 24, 36. 2. Luc. 12, 39; II Petr. 3, 10; Apoc. 3, 3. 3. Ier. 6, 14. 4. Efes. 5, 8. 5. Luc. 16, 8. Rom. 13, 12. 8. Rom. 13, 12; Efes. 7, 14; Is. 59, 17.

zua credinței și a dragostei; și în coiful nădejdei de mântuire.

9. Că nu ne-a pus pre noi Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi, ca ori de vom priveghia, ori de vom dormi, împreună cu el să viețuim.

11. Pentru aceea mângâiați unul pre altul, și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, fraților, să cunoașteți pre cei ce ne ostensc între voi, și pre mai marii voștri întru Domnul, și pre cei ce vă învață pre voi;

13. Și să-i aveți pre dâșii de prisos întru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi, fraților, sfătuiți pre cei fără de rândulală, mângâiați pre cei puțin la suflet, sprijiniți pre cei neputincioși, fiți îndelung-răbdători spre toți.

9. Rom. 9, 28. 10. Rom. 14, 8, 9; II Cor. 6, 10; II. c. 4, 18; Evr. 10, 24. 12. I Cor. 10, 18. 14. II Tes. 3, 15.

15. Socotiți să nu răsplătească cineva cuiva rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul, și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neincetat vă rugați.

18. Intru toate mulțumiți: căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu-l stângeți.

20. Prorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le ispitiți; ce este bun, să țineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuși Dumnezeul păcei să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit; și întru tot întreg duhul vostru și sufletul și trupul fără de prihană întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

24. Credincios este cel ce

15. Pild. 20, 22; Rom. 12, 17; I Petr. 3, 9. 16. Luc. 10, 20.

17. Luc. 18, 1; Rom. 12, 12; Col. 4, 2. 18. Efes. 5, 20; Col. 2, 7.

20. I Cor. 14, 1. 21. Rom. 2, 18.

23. Rom. 15, 28. 24. I Cor. 1, 9; II Tes. 3, 3; II Tim. 3, 13; I Ioan 1, 9.

v'a chemat pre voi, care va și face.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Spuneți închinăciune fraților tuturor cu sărutare sfântă.

25. Col. 4, 3. 26. Rom. 16, 16; 16, 20; Fil. 4, 23.

27. Juru-vă pre voi întru Domnul ca să se citească epistolia aceasta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

Cea întâia către Tessaloniceni s'a scris dela Atena.

Mulțumire pentru credința Tessalonicenilor și rugăciune pentru desăvârșirea lor.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericii Tessalonicenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Iisus Hristos:

1. Dar vouă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

2. A mulțumii datori sântem lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraților, precum se cuvine, căci mult crește credința voastră, și se înmul-

1. 2. I Cor. 1, 3; Col. 1, 2.
3. I Tes. 1, 2.

EPISTOLIEA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE TESSALONICHENI

CAPITOLUL I.

Tește dragostea a unuia fiecărui dintre voi spre altul;

4. Atâta cât și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre și necazurile care suferiți:

5. Spre arătarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pătimiți:

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti necaz celor ce vă necăjesc pre voi:

7. Și vouă celor necăjiți o-

4. II Cor. 7, 14. 5. Fil. 1, 28; Luc. 21, 36. 7. I Tes. 4, 16; I Petr. 4, 13; Mat. 25, 31.

dihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu îngerii puterei sale,

8. Cu văpae de foc dând isbândă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu ascultă evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos:

9. Carii vor lua muncă perirea cea veșnică dela fața Domnului, și dela slava puterii lui;

10. Când va veni să se proslăvească întru sfinții săi, și să se facă minunat întru toți credincioșii (că s'a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeu nostru chemărei, și să plinească toată bunăvoința bunătăței, și lucrul credinței întru putere:

12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos

8. Rom. 2, 9. 9. Is. 2, 10.

10. Col. 3, 4. 11. I Tes. 1, 2.

CAPITOLUL II.

Despre Antihrist. Sfârșitul lumii. Mulțumire pentru chemarea la credință a Tesselonichenilor.

Și vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, și a noastră adunare la dânsul,

2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolă ca cum ar fi trimeasă de la noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi nici într'un chip că va veni, de nu va veni mai întâi depărtarea, și de nu se va arăta omul păcatului, fiul perirei;

4. Protivnicul și care se va înălța mai pre sus de tot cel ce se zice Dumnezeu, sau închinăciune; așa cât să șază el în biserica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pre sine cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Au nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi aceștea am zis vouă?

II. 2. I Tes. 5, 2. 3. Efes. 5, 4. Dan. 11, 35.

6. Și acum, ce îl oprește, știți, ca să se arăte el la vremea sa.

7. Că iată taina fărădelegei se lucrează: numai cel ce oprește acum până se va lua din mijloc.

8. Și atunci se va arăta acea fărădelege, pre care Domnul îl va omori cu duhul gurei sale și îl va pierde cu arătarea venirii sale:

9. A cărui venire este după lucrarea Satanei întru toată puterea și semne și minuni ale minciunei,

10. Și întru toată amăgirea nedreptăței întru cei peritori; pentru că dragostea adevărului n'au primit ei ca să se mântuească.

11. Și pentru aceea va trimite lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunei, ca să creadă ei minciunei:

12. Ca să se judece toți carii n'au crezut adevărului, ci au binevoit întru nedreptate.

13. Iar noi datori sântem pururea a mulțumii lui Dumnezeu pentru voi, fraților iu-

7. Fapt. 20, 29. 8. Is. 11, 4; Ap. 10, 11. 9. Mat. 24, 24. 10. II Cor. 2, 15. 11. Rom. 1, 24. 12. Is. 20, 24; Rom. 1, 20. 13. Efes. 1, 4.

biți de Domnul, căci v'a ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului:

14. La care v'a chemat pre voi prin evanghelia noastră, spre câștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, fraților, stați, și țineți predaniile care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.

16. Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos, și Dumnezeu și Tatăl nostru, care ne-a iubit pre noi, și ne-a dat mângâiere veșnică și nădejde bună prin har.

17. Să mângâie inimele voastre, și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și lucrul bun.

CAPITOLUL III.

Indemnare spre rugăciune, spre muncă și ferire de leneși și iscoditori.

D'aceea, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca cuvântul Domnului să curgă și să se slăvească, ca și întru voi:

15. c. 3, 6. 17. I Tes. 3, 13.

III. 1. Col. 4, 3.

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii cei răi și vicleni: că nu este a tuturor credința.

3. Iar credincios este Domnul, care va întări pre voi, și vă va păzi de cel viclean.

4. Iar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim vouă, și faceți, și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimele voastre spre dragostea lui Dumnezeu, și răbdarea lui Hristos.

6. Și poruncim vouă, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot fratele ce umblă fără de rânduială, și nu duple predania care a luat dela noi.

7. Căci înși-vă știți cum se cade vouă să urmați nouă: că noi n'am umblat fără de rânduială întru voi;

8. Nici în dar pâine am mâncat dela cineva; ci întru osteneală și nevointă noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreuem pre cineva din voi;

3. I Cor. 1, 9. 4. II Cor. 7, 18; Gal. 5, 10. 6. Mat. 18, 17; Rom. 16, 17. 7. I Cor. 4, 16; I Tes. 1, 6. 8. I Cor. 4, 12.

9. Nu că doară n'avem putere, ci ca pre noi chip să ne dăm vouă ca să ne urmați nouă.

10. Că și când eram la voi, aceasta porunciam vouă, că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mănânce.

11. Că auzim că oare-carii umblă la voi fără de rânduială, nimic lucrând, ci iscodind.

12. Și unora ca acestora poruncim și îi rugăm întru Domnul nostru Iisus Hristos, ca cu liniște lucrând, să-și mănânce pâinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru pre acela prin epistolă, să-l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Și să nu-l socotiți ca pre un vrășmaș, ci să-l învățați ca pre un frate.

16. Și însuși Domnul păcei să vă dea vouă pace pururea în tot chipul. Domnul cu voi cu toți.

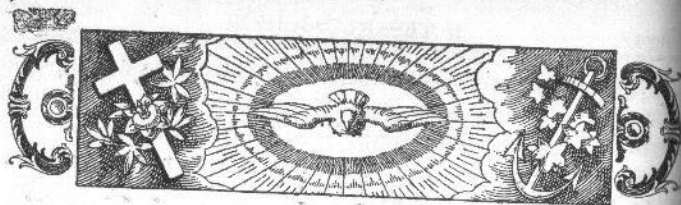
9. Mat. 10, 10; I Cor. 4, 16. 10. Fac. 3, 19. 12. I Tes. 4, 11.

17. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel, care este semn în toată epistolia: așa scriu.

18. Dărul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

Cea a doua către Tessaloniceni s'a scris dela Atena.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

ÎNȚAIA CĂTRE TIMOTEI

CAPITOLUL I.

Învățătura legii vechi și a Evangheliei lămurită de Pavel cu pilda sa.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru, și a Domnului Iisus Hristos, nădejdei noastre;

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: dar, milă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Precum te-am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să porun-

1. 1. Fapt. 9, 15; Rom. 1, 1; Col. 1, 27. 2. Tit. 1, 4.

cești unora să nu învețe într'alt chip,

4. Nici să ia aminte la basne și la numere de neamuri fără de sfârșit, care fac întrebări mai vârtos decât iconomia lui Dumnezeu cea întru credință.

5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată, și din știință bună, și din credință nefățarnică:

6. Dela care unii rătăcind s'a întors la cuvinte deșerte;

7. Vrând a fi învățători de lege; neînțelegând nici cele ce grăesc, nici pentru cele ce înțărăsc.

8. Ci știm că legea este

4. c. 4, 7. 5. Ecles. 12, 13. 6. c. 6, 4, 30. 7. Ioan 3, 10. 8. Rom. 7, 12.

bună, de o ține cineva după lege;

9. Știind aceasta, că dreptul lege nu este pusă, ci celor fărădelege și nesupuși, necredincioșilor și păcătoșilor, neadrepților și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mumă, ucigătorilor de oameni.

10. Curvarilor, sodomienilor, tâlharilor, minciunoșilor, celor ce se jură strâmb, și oricui alt se împotrivește învățătura cea sănătoasă.

11. După evanghelia slavei a fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredințat mie.

12. Și mulțumesc celui ce m'a întărit pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m'a socotit, pundu-mă întru slujbă;

13. Pre mine cel ce eram mai înainte hulitor, și gonitor, și ocărător: ci am fost miluit, că neștiind am făcut întru necredință.

14. Și prea s'a înmulțit harul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.

10. Rom. 21, 10. 11. c. 6, 15. 12. Fapt. 9, 15.

I TIMOTEI

1, 20.

15. Credincios este cuvântul, și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus a venit în lume să mântuească pe cei păcătoși; dintru carii cel dintâi sânt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâi să arăte Iisus Hristos toată îndelunga-răbdare, spre pildă celor ce vor să creadă întru dânsul spre viața cea veșnică.

17. Iar Împăratului veacurilor, celui nestricăcios, celui nevăzut, unuia prea înțeleptului Dumnezeu, cinste și slavă în vecii vecilor. Amin.

18. Această poruncă îți încredințez ție, fiule Timotei, după prorociile cari s'au făcut mai înainte spre tine, ca să te oștești într'însele bună oștire.

19. Având credință, și bună știință; care unii lepădându-o, din credință au căzut:

20. Dintru carii este Imeneu și Alexandru; pre carii i-am dat Satanei, ca să se învețe a nu huli.

15. Mat. 18, 11. 18. c. 6, 15; Iud. v. 3. 19. c. 3, 9. 20. II Tim. 2, 17; I Cor. 5, 5.

CAPITOLUL II.

Despre rugăciune. Să se facă pentru toți, pretutindenea, cu inimă curată. Despre învățători. Să fie bărbați iar nu femei, din pricina firei și a slăbiciunii.

Deci rogu-te mai înainte de toate să faci rugăciuni, cereri, făgăduințe, mulțumite pentru toți oamenii.

2. Pentru împărați, și pentru toți carii sunt întru dragătorii; ca să petrecem vicață lină și cu odihnă întru toată buna-credință și curăția.

3. Că aceasta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;

4. Care voește ca toți oamenii să se mântuească și la cunoștința adevărului să vie.

5. Că unul este Dumnezeu, unul și mijlocitor între Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos;

6. Care pre sine însuși s'a dat preț de răscumpărare pentru toți, mărturisirea în vremile sale.

7. Întru care sunt pus eu

II. 1. Filip. 4, 6. 3. c. 4, 10. 4. Ez. 18, 23; II Petr. 3, 9. 5. Is. 45, 21; s.; Ioan 17, 3; Evr. 12, 21. 6. Gal. 1, 4; Tit. 2, 4. 7. Fapt. 9, 15; II Tim. 1, 11.

propoveduitor și apostol, (adevărul zic întru Hristos, nu mint;) învățător Neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voesc dar ca să se roage bărbații în tot locul, ridicându-și mâinile curate, fără de mânie și fără de îndoire.

9. Așijderea și femeile cu podoabă de cinste, cu stială și cu întreagă înțelepciune să se împodobească pre sine; nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritari, sau cu haine scumpe;

10. Ci (precum se cuvine femeilor celor ce se făgăduesc temerei de Dumnezeu) cu fapte bune.

11. Femeea întru tăcere să se învețe cu toată ascultarea.

12. Iar femeii să învețe nu dau voie, nici a'și stăpâni bărbatul, ci să fie întru liniște.

13. Că Adam întâi s'a zidit, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăgit, iar muierea amăgindu-se a fost întru călcarea poruncei.

15. Dar se va mântui prin nașterea de fii, de vor petrece

9. I Petr. 3, 3. 10. c. 5, 10. 11. Efes. 5, 22. 12. I Cor. 14, 34. Fac. 3, 19. 13. Fac. 1, 27. 14. Fac. 3, 9.

întru credință și întru dragoste și întru sfințire cu întreagă înțelepelune.

CAPITOLUL III.

Înșurubirea slujitorilor bisericești. Taina dumnezeiești intrupări.

Credincios este cuvântul: De postoste cineva episcopie, bun lucru posteste.

1. Însă se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei muieri bărbat, treaz, înțeleg la minte, cucernic, iubitor de streini, învățător;

2. Neboțiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urată; ci blând, nesfadnic, ne-iubitor de argint;

3. Casa sa bine chivernisindu-și, feciori având ascultători cu toată cucernicia;

4. (Că de nu știe cineva a'și chivernisi casa sa, cum de biserica lui Dumnezeu va purta grijă?);

5. Nu de curând botezat fiind, ca nu umflându-se, în osândă diavolului să cadă.

6. Și se cade lui și mărtu-

III. 1. Fapt. 20, 38. 2. Lev. 21, 11. Tit. 1, 6. 3. Lev. 10, 8; Tit. 1, 7. 4. I Imp. 2, 13. 7. c. 5, 10; I Cor. 8, 11.

rie bună să aibă dela cei din afară; ca nu în ocară să cadă și în cursa diavolului,

8. Diaconii așijderea cucernici să fie, nu îndoși la cuvânt, nebăutori de vin mult, neagonisitori de dobândă urată;

9. Ci având taina credinței întru știință curată.

10. Și aceștia să se ispitească întâi; după aceea să se diaconească fără de prihană fiind.

11. Femeile așijderea să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbutate, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie ai unei femei bărbați, feciorii bine chivernisindu-și, și casele sale.

13. Că cei ce slujesc bine treaptă bună lor-și își dobândesc, și multă îndrăznire întru credința cea întru Hristos Iisus.

14. Acestea scriu ție, având nădejde că voi veni la tine fără zăbavă:

15. Iar de voi zăbăvi, ca să știi cum trebuie în casa lui Dumnezeu a petrece, care

II. Tit. 2, 3. 13. Mat. 25, 21; I Ioan 3, 21. 15. II Tim. 2, 20.

este biserica Dumnezeului celui viu, stâlp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevărat mare este taina creștinătății; Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, s'a văzut de îngeri, s'a propovedit întru Neamuri, s'a crezut în lume, s'a înălțat întru slavă.

CAPITOLUL IV.

Prevestire despre învățături mincinoase în privința căsătoriei și a mănărilor, îndemnare la evlavie, ce înțrece nevoița trupească și a se face pildă credincioșilor.

Iar Duhul arătat grăește, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii dela credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare, și la învățăturile cele drăcești;

2. Ale celor ce întru fățurie grăesc micuni; fiind arși la a lor știință:

3. Oprind a se însură, învățând a se feri de bucatele, care Dumnezeu le-a făcut spre împărtășire cu mulțumită celor credincioși și carii cunosc adevărul.

16. Ioan 1, 14; Marc. 16, 19.
IV. 1. Dan. 7, 25; II Tim. 3, 1;
II Petr. 3, 3; I Ioan 2, 18 și Iud.
v. 18. 3. Fac. 9, 3; I Cor. 10, 30.

4. De vreme ce toată făptura lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se ia cu mulțumire:

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrănidu-te cu cuvintele credinței și ale bune învățături, căreia ai urmat.

7. Iar de basmele cele spurcate și băbești te ferește, și te nevoește pre tine spre bunacredință.

8. Că nevoița cea trupească spre puțin este folositoare, iar bunacredință spre toată este folositoare, având făgăduință a vieții acestei de acum, și a acelei viitoare.

9. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic.

10. Că spre aceasta ne și ostenim și sântem ocăriți, căci am nădărdit întru Dumnezeu cel viu, care este Mântuitor tuturor oamenilor, și mai vartos celor credincioși.

4. Fac. 1, 31; Fapt. 10, 15.
6. II Tim. 1, 5. 7. c. 6, 20; II Tim. 2, 18; Tit. 1, 14; 3, 9. 8. c. 6, 6.
9. c. 1, 15. 10. Tit. 2, 10; Efes. 5, 28.

11. Poruncește acestea și învață.

12. Nimeni tinerețele tale să nu le dofaime; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, ia aminte la cetire, la mângâiere, la învățătură.

14. Nu fi nebăgător de seamă de darul ce este întru tine, care ți s'a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor preoției.

15. De acestea să gândești; întru acestea fii; ca procopseala ta să fie arătată întru toți.

16. Păzește-te pre tine întruști, și învățătura; și rămâi întru acestea: că acestea făcând și pre tine te vei mântui, și pre cei ce te vor ascultă.

CAPITOLUL V.

Num să se poarte cuvințios cu feciori văduvile, vârsta și povățuirea lor; cinstirea preoților. Despre hivolonte. Păcatele se vădesc.

Pre cel bătrân să nu-l înfrunțezi, ci îl îndeamnă ca

18. Tit. 2, 15. 13. Ioan 5, 38.
14. c. 5, 31; Fapt. 6, 8; 8, 17.
16. Rom. 11, 14.
17. Lev. 19, 31.

pre un părinte; pre cei mai tineri ca pre niște frați;

2. Pre cele bătrâne ca pre niște maice; pre cele tinere ca pre niște surori, întru toată curăția.

3. Pre văduve cinstește-le, pre cele ce sânt cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vre-o văduvă are feciori sau nepoți, să se învețe întâi a'și chivernisi casa sa întru bunacredință, și să dea răsplătiri părinților: că aceasta este bună și primită înaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărat văduvă și singură, nădărduește întru Dumnezeu, și să zăbăvește întru rugăciuni și cereri noaptea și ziua.

6. Iar ceea ce petrece întru desfătare de vie este moartă.

7. Și acestea poruncește, ca fără de prihană să fie.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi, și mai vartos de ai casei sale, de credință s'a lepădat, și mai rău este decât cel necredincios.

9. Văduva să se aleagă nu

2. Ioan 19, 27. 5. Luc. 2, 37; 18, 1.
6. Rom. 8, 13. 7. c. 4, 11.
8. Gal. 6, 10; II Tim. 3, 5.

mai puțin de șasezeci de ani, care a fost unui bărbat femeie,

10. Întru fapte bune fiind mărturisită; de a crescut feciori, de a primit streini, de a spălat picioarele sfinților, de a ajutat celor necăjiți, de a urmat la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvile cele tinere te ferește: căci când se înfierbântează împotriva lui Hristos, vor să se mărite;

12. Având osândă, căci credința cea d'întâi au lepădat.

13. Împreună încă și fără de lucru a fi se învață, umblând din casă în casă; și nu numai fără de lucru, ci și limbute și iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, voi eu ca cele tinere să se mărite, fii să nască, case să chivernisească, ca să nu dea nîci o pricină protivnicului spre ocară.

15. Că iată unele s'au întors în urma Satanei.

16. Iar de are vreun credincios sau credincioasă văduve, să le ajute lor, și să nu se îngreueze biserica; ca ce-

lor ce sînt cu adevărat văduve să le ajute.

17. Preoții cei ce își țin bine dregătoria de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvânt și întru învățătură.

18. Că zice scriptura: Boliului ce treieră să nu-i legi gura. Și: Vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Împotriva preotului părănu primii, fără numai prin doi sau trei marturi.

20. Pre cei ce păcătuiesc, înaintea tuturor muștră-i, ca și ceilalți frică să aibă.

21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, și a Domnului Iisus Hristos, și a îngerilor lui celor aleși, ca să păzești acestea fără de căutare în față, nimic făcând după plecare.

22. Mânile degrab să nu-ți pui pre nimeni, nici te face părtaș în păcate streine: pre tine curat te păzește.

23. De acum nu mai bea apă, ci puțin vin primește pentru stomahul tău, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

17. Rom. 12, 8. 18. A doua Leg.

25, 4; 1 Cor. 9, 6; Luc 10, 7.

19. Ioan 8, 17. 20. Efes. 5, 12.

22. Fapt. 6, 6. 23. Ps. 103, 15.

16. Evr. 13, 2. 13. Pild. 7, 11.

14. 1 Cor. 7, 9.

15. c. 1, 6.

24. Ale unor oameni păcătoși sînt arătate, mergând mai înainte la judecată: iar ale unor și în urmă vin.

25. Așijderea și faptele cele bune arătate sînt; și cele ce sînt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAPITOLUL VI.

Dupre slugi. Ferire de lăcomie. Încauturi spre păzirea credinței până în sfârșit și povățuirea bogățiilor la smerenie și milostenie.

Căp sînt supt jug robi, pre stăpânii lor de toată cinstea vrednici să-i socotească, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Și carii au stăpâni credincioși, să nu-i defaime, căci frați sînt; ci mai vârtos să le aluiească, căci credincioși sînt și iubiți, cei ce facerea de bine primesc. Acestea învață și îndeamnă.

3. Iar de învață cineva într'alt chip, și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos, și de învățătura cea după bunacredință;

24. Gal. 6, 10.

25. 1. Efes. 6, 5. 2. c. 4, 11; Tit. 3, 8.

3. Gal. 1, 6, 8; II Tim. 1, 13.

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvindu-se întru întrebări și în cuvinte de prigonire, dintru care se face pisma, pricirea, hulele, prepușele cele viclene,

5. Cuvintele cele deșarte ale oamenilor celor stricați de minte, și lipsiți de adevăr, carii socotesc a fi câștig creștinătatea: depărtează-te dela unii ca aceia.

6. Însă câștig mare este bunacredința cu îndestulare.

7. Că nimic n'am adus în lume, arătat este că nici a scoate ceva nu putem.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte cu acestea îndestulați să fim.

9. Iar cei ce vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse, și în poște multe fără de socoteală și vătămătoare, care cufundă pre oameni în peire și în pierzare.

10. Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint: care unii poftindu-o au rățacit din credință, și s'au pătruns cu dureri multe.

6. Fil. 4, 11. 7. Eccl. 5, 14.

8. Fac. 28, 20; Pild. 30, 8.

9. Pild. 23, 4; 28, 22.

10. Eș. 23, 8.

11. Iar tu, o omul lui Dumnezeu, fugi de acestea; și urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândetele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea veșnică, la care și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor marturi.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumnezeu care învază toate, și înaintea lui Hristos Iisus, care a mărturisit înaintea lui Pilat din Pont mărturisirea cea bună.

14. Să păzești tu porunca nespurcată, și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos:

15. Pre care în vremile sale o va arăta, cel fericit și singur Puternic, Împăratul împăraților, și Domnul domnilor;

16. Care singur are nemurire, și locuște întru lumină neapropiată; pre care nu l'a văzut nimeni din oameni, nici a-l vedea poate; căruia cinste

și stăpânire veșnică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici să nădăjduască spre avuția cea nestătătoare, ci întru Dumnezeu cel viu, care ne dă nouă toate de prisosit spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie lesne dătători, împărțășitori;

19. Agonisându-și loru-și temelie bună în veacul cel viitor, ca să ia viața cea veșnică.

20. O Timotee, lucrul cel încredințat ție păzește-l, depărtându-te de glasurile deșarte, cele spurcate, și de vorbele cele protivnice ale științei cei cu nume mincinos.

21. Cu carii unii laudându-se, întru credință au răătăcit. Darul cu tine. Amin.

Cea întâia către Timotei s'a scris dela Laodichia, care este metropolie a Frighiei Pacatiane.

11. II Tim. 2, 22. 12. I Cor. 9, 25.
13. A doua Leg. 32, 39; Ioan 18, 36. 15. Apoc. 17, 14; A doua Leg. 10, 17. 16. Ioan 1, 18.

17. Ps. 61, 10. 18. A doua Leg. 15, 7. 20. II Tim. 1, 14.
21. II Tim. 2, 18.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL A DOUA CĂTRE TIMOTEI

CAPITOLUL I.

*Pavel laudă credința lui Timotei și-l îndeamnă la răbdare în prigo-
niri dându-se pre sine
pildă.*

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, duple făgăduința vieții care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia slujesc dela strămoși întru curată știință, că

1. I. c. 2, 10; Ioan 1, 4; I Ioan 4, 19. 2. I Cor. 7, 25; I Tim. 1, 2; II Tim. 1, 4. 3. Fapt. 23, 1; Rom. 1, 8.

neîncetată aducere aminte de tine am întru rugăciunile mele noaptea și ziua;

4. Dorind ca să te văd, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie;

5. Pomenire luând de credința cea nefățarnică care este întru tine, care s'a sălășluit mai întâi în moașă-ta Loida, și întru maică-ta Evnichia; și încredințat sânt că și întru tine.

6. Pentru care pricină îți aduc aminte ție, ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mânilor mele.

5. Fapt. 16, 1. 6. I Tes. 5, 19; I Tim. 4, 14.

7. Că nu ne-a dat nouă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterii, și al dragostei, și al întregii înțelepciuni.

8. Deci nu te rușină de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui: ci pătimește împreună cu evanghelia duple puterea lui Dumnezeu;

9. Care ne-a mântuit pre noi, și ne-a chemat cu chemare sfântă, nu duple faptele noastre, ci duple a sa mai înainte hotărîre și darul, care s'a dat nouă întru Hristos Iisus mai înainte de anii vecilor,

10. Și acum s'a arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care moartea a stricat, și a adus la lumină viața și nestricăciunea prin evanghelie;

11. La care sânt pus eu propoveduitor, și apostol, și învățător Neamurilor.

12. Pentru care pricină și acestea pătimește: ci nu mă rușinez: că știu cui am cre-

zut, și încredințat sânt că puternic este a păzi lucrul cel încredințat mie la ziua aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibi, care ai auzit dela mine, întru credință și întru dragostea care este întru Hristos Iisus.

14. Lucrul bun cel încredințat ție să-l păzești prin Duhul cel Sfânt care lăcuște întru noi.

15. Știi aceasta, că s'au întors dela mine toți cei din Asia; dintre carii este Fighele și Ermoghen.

16. Dee Domnul milă casei lui Onisifor; că de multe ori m'a odihnit, și de lanțul meu nu s'a rușinat:

17. Ci încă venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat, și m'a aflat.

18. Dee-i lui Domnul să afle milă dela Domnul în ziua aceea; și câte în Efes mi-a slujit mie, tu mai bine știi.

7. Rom. 8, 15. 9. Tit. 3, 5.
10. Rom. 16, 25; Is. 25, 8; Osie 13, 14; I Cor. 15, 55; Evr. 2, 14.
11. I Tim. 2, 7. 12. c. 4, 8.

13. I Tim. 6, 8; Tit. 2, 1.
14. I Tim. 6, 20. 17. Fapt. 28, 18.

CAPITOLUL II.

Indeamnă pe Timotei a purta cu credință dragătoria sa. Mângâere în patimiri. Ferire de anumite răutăți.

Deci tu, fiul meu, întărește-te în darul cel întru Hristos Iisus.

2. Și cele ce ai auzit dela mine în fața multor marturi, acestea le încredințează la oameni credincioși, carii îndesulați vor fi a învăța și pre alții.

3. Tu dar pătimește ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimeni ostaș fiind se amestecă cu lucruri lumești; ca voevodului să fie plăcut.

5. Și de și se va lupta cineva, nu se încununează, de nu se va lupta duple lege.

6. Plugarului ce se osteneste se cadă întâi el din roada să mănânce.

7. Înțelege cele ce îți grăiesc; dec-ți ție Domnul înțelegere întru toate.

8. Adu-ți aminte de Domnul Iisus Hristos care s'a sculat din morți din sămânța lui David duple evanghelia mea.

11. 2. I Tim. 3, 2. 3. c. 4, 5.
4. I Cor. 9, 25. 5. c. 4, 8.
6. I Cor. 15, 4; 2 Imp. 7, 12.

9. Întru care pătimește până la legături, ca un făcător de rele; ci cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleși, ca și aceia să dobândească mântuirea care este întru Hristos Iisus cu slavă veșnică.

11. Credincios este cuvântul: Că de am murit împreună cu Hristos, împreună cu dânsul vom și via:

12. De răbdăm, împreună vom și împărăți; de ne vom lepăda de el, și el se va lepăda de noi:

13. De nu credem, el credincios rămâne; a se tăgădui el pre sine nu poate.

14. Acestea să-i îndemni, măsturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, fără numai spre surparea celor ce aud.

15. Nevoeste-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător

9. Efes. 3, 1; Fil. 2, 17.
10. Col. 1, 24. 11. Rom. 6, 5; I Petr. 4, 13. 12. Mat. 10, 33; Luc. 9, 28. 13. Rom. 3, 3; Num. 23, 19.
14. I Tim. 6, 4; Tit. 3, 9.
15. I Tim. 4, 6; Tit. 2, 7.

nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșerte, cele spurcate te ferește; că spre mai multă păgânătate vor spori.

17. Și cuvântul lor ca gângrenă pășune va afla: dintru carii este Imeneu și Filit;

18. Carii dela adevăr au rătăcit, zicând că învierea acum s'a făcut; și răstoarnă credința oare-căra.

19. Însă temeliea cea tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pre cei ce sânt ai lui. Și: Să se depărteze dela nedreptate tot cel ce numește numele lui Hristos.

20. Iar în casă mare nu sânt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sânt spre cinste, iar altele spre necinste.

21. Deci de se va curăți cineva pre sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfințit, și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.

22. Iar de poftele tinerețelor fugi: și urmează drepta-

tea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce chieamă pre Domnul din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele nebune și neînțelepte te ferește, știind că nasc vrăjbi.

24. Și slugei Domnului nu i se cade să se sfădească; ci blând să fie către toți, învățător, suferitor.

25. Cu blândete certând pre cei ce stau împotivă; poate cândva le va da lor Dumnezeu pocăință spre cunoștința adevărului;

26. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinși fiind ei de dânsul spre a lui voie.

CAPITOLUL III.

Răutatea oamenilor în vremea de apoi. Indemnare la statornicie în credință. Sf. Scriptură și folosul ei.

Și aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, necurați,

16. 1 Tim. 4, 7; Tit. 1, 14.

17. 1 Tim. 1, 20. 22. 1 Tim. 6, 11.

23. 1 Tim. 4, 7; 6, 4. 24. Tit. 1, 7.

III. 1. 1 Tim. 4, 1. 2. Rom. 1, 29, 30.

3. Fără de dragoste, neprietnici de pace, clevetitori, neînfrânați, nedumesnici, neiubitori de bine,

4. Vânători, obraznici, îngâmfați, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu;

5. Având chipul bune credințe, iar puterea ei tăgăduind; și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sânt cei ce se vâra prin case, și robesc pre muierușele cele îngreunate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de poște;

7. Carii pururea se învață, și niciodată a veni la cunoștința adevărului nu pot.

8. În ce chip și Ianis și Iamvris s'au împotivit lui Moisi, așa și aceștia stau împotiva adevărului: oameni stricați fiind la minte, nelămuriți în credință.

9. Ci nu vor spori mai mult, că nebunia lor arătată va fi tuturor, precum și a acelora s'a făcut.

10. Iar tu ai urmat învăța-

4. Fil. 3, 10. 5. Mat. 7, 15; Tit. 1, 11. Mat. 18, 47. 6. Mat. 23, 14; Marc. 12, 40. 7. 1 Tim. 2, 4. 8. Rom. 7, 11.

tura, petrecerea, voia, credința, îndelungarăbdare, dragostea, îngăduința,

11. Gonirile, pătimirile, cari mi s'au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra; ce fel de goane am răbdat; și din toate m'a izbăvit Domnul.

12. Și toți carii voesc cu bunăcredință a vieții întru Hristos Iisus, goniți vor fi.

13. Iar oamenii cei vicleni și fermecători vor procopsi spre mai rău, carii înșală, și singuri se înșală.

14. Iar tu petreci întru cele ce te-ai învățat și te-ai încredințat, știind dela cine te-ai învățat;

15. Și căci din pruncie sfințitele scripturi știi, care pot să te înțelepțească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată scriptura este de Dumnezeu insuflată, și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea cea spre dreptate:

17. Ca să fie deplin omul

11. Fapt. 13, 50; Ps. 33, 19.

12. Mat. 16, 24; Fapt. 14, 22.

13. 1 Tim. 4, 1. 14. c. 2, 2.

16. Rom. 15, 4; 2 Petr. 1, 19.

17. 1 Tim. 6, 11; c. 2, 21.

lui Dumnezeu, spre tot lucrul bun desăvârșit.

CAPITOLUL IV.

Indeamnă a se împotrivi celor ce scornesc învățături streine. Pavel vestește sfârșitul său apropiat.

Mărturisesc eu drept aceea înaintea lui Dumnezeu, și Domnului Iisus Hristos, care va să judece viii și morții întru arătarea sa și împărăția sa;

2. Propoveduește cuvântul; stăi asupra cu vreme, și fără de vreme; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelungă răbdare și cu învățătura.

3. Că va fi vreme când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi; ci după poftele lor își vor alege loru-și învățători, gâdilându-i la urechi;

4. Și dela adevăr auzul își vor întoarce, iar la basne se vor plecă.

5. Iar tu priveghează întru toate, pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.

IV. 1. Mat. 25, 21; Ioan 5, 27; Fapt. 10, 42; 2 Cor. 5, 10; 2 Tess. 1, 7; 1 Petr. 4, 8; 2 Is. 58, 1; Tit. 1, 9; 3. 1 Tim. 6, 3; 4. 1 Tim. 4, 7; Tit. 1, 10; 5. Fapt. 21, 8.

6. Că eu iată mă jertfesc, și vremea despărțirii mele s'a apropiat.

7. Lupta cea bună m'am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit:

8. De acum mi s'a gătit mie cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silește-te a veni la mine curând:

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, și s'a dus în Tessalonic; Crisc în Galatia, Tit în Dalmația,

11. Luca singur este cu mine. Pre Marcu luându-l, să-l aduci cu tine: că îmi este mie de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tihic l-am trimis în Efes.

13. Felonul care l-am lăsat în Troada la Carp, venind să-l aduci, și cărțile, mai vârtos cele de piele.

6. Fil. 1, 23; 7. 1 Cor. 9, 25; 1 Tim. 6, 12; Evr. 12, 1; Fil. 3, 14; 8. 1 Petr. 5, 4; Iac. 1, 12; Apoc. 2, 10; 10. Col. 4, 14; 11. Fapt. 15, 37; Col. 4, 10; 12. Fapt. 20, 4; Efes. 6, 21; Col. 4, 7.

14. Alexandru faurul de a-ramă multe rele mi-a făcut mie; plătească-i Domnul după faptele lui:

15. De care și tu te păzește; că foarte a stătut împotriva cuvintelor noastre.

16. La răspunsul meu cel dintâi nimeni n'a mers cu mine, ci toți m'au părăsit: să nu li se socotească lor.

17. Iar Domnul a stătut lângă mine, și m'a întărit; ca prin mine propoveduirea să se împlinească, și să o audă toate Neamurile; și m'a izbăvit din gura leului.

18. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă

14. 1 Tim. 1, 20; 2 Imp. 3, 39; Ps. 27, 5; 16. Ioan 16, 32; 17. Fapt. 18, 11; 12, 11; 18. Rom. 16, 27; Gal. 1, 1; 1 Tim. 6, 18.

va mântui la împărăția sa cea cerească: căruia slava în vecii vecilor, Amin.

19. Spune închinăciune Prischilei și lui Achila, și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint, iar pre Trofim l-am lăsat în Milit fiind bolnav.

21. Silește-te a veni mai înainte de iarnă. Inchină-se ție Evul, și Pud, și Lin, și Claudia, și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Darul cu voi. Amin.

Cea a doua către Timotei, cel întâi hironisit Episcop bisericii Efesenilor, s'a scris dela Roma, când a doua oară a stătut Pavel înaintea Chesarului Nerôn.

19. Fapt. 18, 2; Rom. 16, 3.

20. Fapt. 19, 22; 20, 4.

22. Tit. 3, 15.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE TIT

CAPITOLUL I.

Despre învățători vrednici. Impropria celor ce apărău faptele legii și curățirile trupesti. Despre sapla bună duhovnicească.

 Pavel, sluga lui Dumnezeu, și apostol al lui Iisus Hristos, duple credința aleșilor lui Dumnezeu, și duple cunoștința adevărului cea duple bunacredință;

2. Intru nădejdea vieții cei veșnice, care o a făgăduit nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor;

3. Și a arătat în vremile sale cuvântul său prin propo-

veduirea care mi s'a încredințat mie duple porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu duple credința cea de obște; dar, milă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoți, precum eu ți-am poruncit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioși nu într-

1. 1 Tim. 3, 16. 2. Rom. 1, 2. 3. Efes. 1, 9; Fapt. 9, 8; Gal. 1, 1; 1 Tes. 2, 4.

4. 1 Tim. 1, 2; Efes. 1, 2; Col. 1, 2. 5. Lev. 21, 17; 1 Tim. 3, 2; 1 Petr. 5, 3.

oară de curvie sau neascultători.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemânios, nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat;

9. Țiindu-se de cuvântul cel credincios al învățăturei, ca puternic să fie și a îndemna cu învăătura cea sănătoasă, și pre cei ce grăesc împotrivă a-i certă.

10. Că sânt mulți nesupuși, grăitori îndeșert și amăgitori, mai vartos cei dintru tăerea împrejur:

11. Căroră trebue a le astupă gura, carii răsvrătesc toate casele, învățând cele ce nu se cade, pentru dobânda cea urâtă.

12. Zis-a oarecare dintru dânșii proroc al lor: Criterii sânt pururea minciunoși, fiare rele, pânțecă leneșe.

7. Lev. 10, 9; Ezech. 44, 21. 8. 2 Tes. 2, 15. 11. Mat. 22, 34; 1 Tim. 3, 6.

13. Mărturiea aceasta adevărată este. Pentru care pricină ceartă-i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basnele Jidovești, și la poruncile oamenilor, carii se întorc de către adevăr.

15. Toate sânt curate celor curați: iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'a spurcat lor și mintea și știința.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl știu; iar cu faptele îl tăgăduiesc, urîți fiind și nesupuși, și spre tot lucrul bun netrebnici.

CAPITOLUL II.

Sfaturi potrivite cu vârsta fiecăruia. Despre slugi.

Iar tu grăește cele ce se cuvin învățăturei celei sănătoase:

2. Bătrânii să fie trezi, cucernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să

13. 2 Tim. 4, 2. 14. 1 Tim. 4, 7. 15. Mat. 15, 11; Rom. 14, 20. 16. 2 Tim. 3, 5. 17. 1. 1 Tim. 6, 3; 2 Tim. 1, 13. 3. 1 Tim. 2, 9; 1 Petr. 3, 1.

fie întru îmbrăcăminte cu sfin-
tenie încuviințate, necleveti-
toare, nerobite de vin mult,
învățătoare de bine;

4. Ca să înțelească pre
cele tinere să-și iubească pre
bărbații lor, să-și iubească fiii.

5. Să fie întru întreagă în-
țelepciune, curate, grijnice de
casele lor, bune, plecate băr-
baților lor, ca să nu se hu-
lească cuvântul lui Dumne-
zeu.

6. Pre cei tineri așijderea
fi îndeamnă să fie întru în-
treagă înțelepciune.

7. Intru toate dându-te pre
tine pildă de fapte bune: ară-
tând întru învățătură nestri-
care, cinste, nestricăciune

8. Cuvânt sănătos, fără de
prihană; ca cel protivnic să
se rușineze, neavând nimic a
grăi rău de voi.

9. Slugile să se plece stă-
pânilor lor, întru toate să fie
lor bine plăcuți; nerăspunzân-
du-le împotrivă;

10. Neviclenindu-i, ci cre-
dință bună arătându-le întru

toate; ca pre învățătura Mân-
tuitorului nostru Dumnezeu
să o înfrumusețeze întru toate.

11. Că s'a arătat darul lui
Dumnezeu cel mântuitor-tu-
tutor oamenilor;

12. Învățându-ne pre noi
ca, lepădând păgânătatea, și
poftele cele lumești, cu între-
gă înțelepciune, și cu drep-
tate, și cu bunăcredință să
viețuim în veacul de acum;

13. Așteptând fericita nă-
dejde, și arătarea slavei ma-
relui Dumnezeu și Mântuito-
rului nostru Iisus Hristos;

14. Care s'a dat pre sine
pentru noi, ca să ne mântu-
ească pre noi de toată fără-
delegea, și să-și curățească
lui-și norod ales, râvnitor de
fapte bune.

15. Acestea grăește, și în-
deamnă, și muștră cu toată
porunca. Nimeni pre tine să
nu te defaime.

5. Efes. 5, 23. 7. 1 Tim. 4, 12;
1 Petr. 5, 3. 9. Efes. 6, 4; Col. 3,
22; 1 Tim. 6, 1; 1 Petr. 2, 18.

10. 1 Tim. 1, 1; Necm. 5, 9.

11. c. 3, 4; Ioan 4, 9. 12. Efes.
1, 4. 14. Gal. 1, 4; 1 Tim. 2, 8;
Evr. 13, 21. 15. 1 Tim. 4, 12.

CAPITOLUL III.

*Supunere către stăpânitori. Ferirea
de prigonitorii eretici.*

A du-le aminte lor domniilor
și stăpânirilor să se supue,
să asculte, spre tot lucrul bun
să fie gata,

2. Pre nimeni să nu hu-
lească, să nu fie sfadnici, ci
lini, arătând toată blândețea
către toți oamenii.

3. Că eram și noi oarecând
fără de minte, neascultători,
rătăcindu-ne, slujind poftelor,
și multor feluri de desfătări,
întru răutate și pismă viețu-
ind, urîți fiind, și urând unul
pre altul.

4. Iar când s'a arătat bu-
nătatea și iubirea de oameni
a Mântuitorului nostru Dum-
nezeu,

5. Nu din lucrurile cele în-
tru dreptate care am făcut noi,
ci după a lui milă ne-a mân-
tuit pre noi, prin bacia naște-
rei cei de a doua, și a înno-
irei Duhului Sfânt;

6. Pre care l'a vărsat preste

III. 1. 1 Petr. 2, 13; Efes. 2, 10;
1 Tim. 3, 17. 2. Gal. 6, 1; Efes.
4, 1; Fil. 4, 5. 3. 1 Cor. 6, 11; Efes.
4, 1. 4. 1 Ioan 4, 9. 5. Efes. 2, 8;
1 Tim. 1, 9. 6. Ezech. 36, 26; Ioel
3, 1; Ioan 7, 39.

noi de prisosit prin Iisus Hri-
stos Mântuitorul nostru;

7. Ca îndreptându-ne prin
harul lui, moștenitori să fim
dupre nădejdea vieții cei veș-
nice.

8. Credincios este cuvân-
tul, și pentru acestea voi eu să
adeverezi tu, ca să poarte gri-
jă, la fapte bune să se ne-
voească cei ce au crezut lui
Dumnezeu. Că acestea sânt
cele bune și de folos oame-
nilor.

9. Iar de întrebările cele ne-
bune, și de numere de nea-
muri, și de prigoniri, și de sfe-
zile cele pentru lege, te fe-
rește; că sânt nefolositoare și
deșarte.

10. De omul eretic după
una și a doua sfătuire, te fe-
rește;

11. Știind că s'a răsvrătit
unul ca acesta, și păcătuiește,
fiind singur de sine osândit.

12. Când voi eu trimete pre
Arteman la tine, sau pre Ti-
hic, nevoește-te să vii la mine
în Nicopoli: pentru că acolo
am socotit să ernez.

7. Rom. 5, 1; 8, 17. 9. 1 Tim. 4, 7.
10. Mat. 7, 15; 1 Cor. 5, 9; Mat.
18, 15. 11. 1 Tim. 6, 4. 12. Fapt. 20,
4; Efes. 6, 21; Col. 4, 1; 2 Tim. 4, 12.

13. Pre Zina știutorul lezei si pre Apollos degrab să-i trimeti mai înainte, ca nimic să nu le lipsească.

14. Și să se învețe și ai noștri să poarte grijă de fapte bune spre trebile cele de fo-

13. Fapt. 18, 24; 1 Cor. 1, 12.

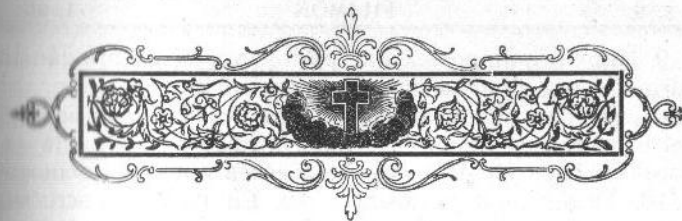
14. Efes. 4, 28; 1 Tim. 6, 18; Mat. 7, 19; Fil. 4, 17.

los, ca să nu fie fără de roadă.

15. Inchină-se ție toți cei ce sânt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credință. Darul cu voi toți. Amin.

Către Tit cel întâi hironisat episcop bisericei Criterilor s'a scris, dela Nicopoli Machedonie.

15. Gal. 5, 8.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE FILIMON

CAPITOLUL I.

Pavel mijlocește către Filimon pentru sluga sa Onisim, care fugise și se făcuse creștin.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, și Timotei fraatele, lui Filimon, iubitul, și ajutorului nostru,

2. Și Apfieii cei iubite, și lui Arhip ostașului nostru celui dimpreună, și bisericei cei din casa ta:

3. Dar vouă, și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu, pururea pentru tine po-

menire făcând întru rugăciunile mele,

5. Auzind dragostea ta și credința, care ai către Domnul Iisus, și către toți sfinții;

6. Ca împărtășirea credinței tale lucrătoare să se facă întru cunoștința a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă și mângâiere întru dragostea ta, că inimele sfinților s'au odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a-ți porunci ție ceea ce se cuvine,

1. Efes. 3, 1. 2. Col. 4, 12; Rom. 10, 1. 1 Cor. 16, 9. 3. Col. 1, 2. 4. Rom. 1, 8; Efes. 1, 16.

5. Efes. 1, 15; Col. 1, 4. 6. Tit. 3, 14; Evr. 10, 24. 7. 2 Cor. 7, 14; 2 Tit. 1, 16. 8. 1 Tes. 2, 7.

9. Iar pentru dragostea mai vârtos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sânt și eu Pavel bătrânul, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog pentru Onisim fiul meu, pre care l-am născut întru legăturile mele.

11. Care oare-când eră ție netrebnic, iar acum și ție și mie de bună treabă:

12. Pre care l-am trimis înnapoi la tine: iar tu pre el, adecă, pre inima mea, primește:

13. Pre care vream să-l țin la mine, ca în locul tău să-mi slujească mie întru legăturile evangheliei:

14. Dar fără de voia ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit la o vreme, ca veșnic pre el să-l aibi;

16. De acum nu ca pre o slugă, ci mai presus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai vârtos ție, și du pre trup, și întru Domnul?

17. Deci de mă ai pre mine

10. Col. 4, 9; 1 Cor. 4, 15; Gal. 4, 19. 13. 1 Cor. 16, 17; Fil. 2, 3. 14. 2 Cor. 9, 7. 15. Fac. 45, 5. 16. Mat. 23, 8.

părtaș, primește-l pre dânsul ca pre mine.

18. Iar de ți-a făcut ție nedreptate întru ceva, sau ți este dator, aceea mie să o socotești;

19. Eu Pavel am scris cu mâna mea, eu voi plăti: ca să nu zic ție că și tu cu sine singur îmi ești dator.

20. Așa, frate, eu să mă folosesc de tine întru Domnul: odihnește inima mea întru Domnul.

21. Nădăduindu-mă spre ascultarea ta am scris ție, știind că și mai presus decât grăesc vei face.

22. Și împreună gătește-mi mie și gazdă: că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voi dăruî vouă.

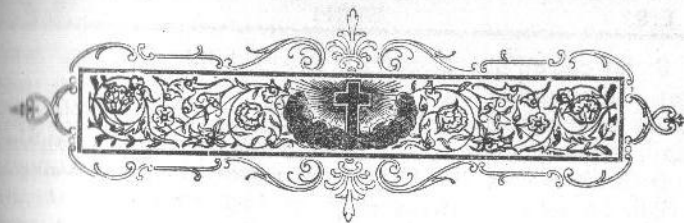
23. Inchină-se ție Epafras cel împreună cu mine rob întru Hristos Iisus:

24. Marcu, Aristarh, Dimas, Luca, cei împreună cu mine lucrători.

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru. Amin.

Către Filimon s'a scris dela Roma prin Onisim sluga.

21. 2. Cor. 7, 15. 22. Fil. 1, 36. 23. Col. 1, 7. 24. Fapt. 12, 13. 19, 29; Col. 4, 10.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EVREI

CAPITOLUL I.

Hristos este fiul lui Dumnezeu mai presus de îngeri și de toată zidirea.

In multe feluri și în multe chipuri de demult Dumnezeu grăind părinților prin proroci,

2. În zilele acestea mai de pro urmă a grăit nouă întru Fiul, pre care l-a pus moștenitor tuturor, prin care și veacurile a făcut;

3. Care fiind strălucirea slavei, și chipul ipostasului lui, și purtând toate cu cuvântul puterii sale, prin sine sin-

1. 2. Ps. 2, 8; Mat. 21, 38; Ioan 1, 10. 3. 2 Cor. 4, 4; Col. 1, 15; c. 9, 11.

gur făcând curățirea păcatelor noastre, a șezut d'a dreapta Măririi întru cele înalte;

4. Cu atâta mai bun făcându-se decât îngerii, cu cât mai osebit nume decât dânsii a moștenit.

5. Căci căruia din îngeri a zis cândva: Fiiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut? Și iarăși: Eu voi fi lui Tată, și acela va fi mie Fiu?

6. Și iarăși: Când duce pre cel întâi-născut în lume, zice: Și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu.

7. Și de îngeri zice: Cela ce face pre îngerii săi duhuri, și pre slugile sale pară de foc.

5. Ps. 2, 7; 2 Imp. 7, 14. 6. Rom. 8, 29; Ps. 96, 7. 7. Ps. 103, 4.

8. Iar către Fiiul: Scaunul tău, Dumnezeule, în veacul veacului: toiagul dreptăței, toiagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea, și ai urit fărădelegea; pentru aceea te-a uns pre tine Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untulemn al bucuriei mai mult decât pre părtașii tăi.

10. Și: Întru început, tu, Doamne, pământul ai întemeiat; și lucrurile mânilor tale sânt cerurile:

11. Acelea vor peri; iar tu rămâi; și toate ca o haină se vor învechi;

12. Și ca un veșmânt vei învăli pre ele, și se vor schimba: iar tu același ești, și anii tăi nu vor lipsi.

13. Și căruia dintru îngeri a zis cândva: Șezi d'a dreapta mea, până când voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale?

14. Au nu toți sânt duhuri slujitoare, care se trimet spre slujbă pentru cei ce vor să moștenească mântuirea?

CAPITOLUL II.

Precum s'au pedepsit îngerii pentru neascultare așa se vor pedepsi cei ce calcă poruncile lui Hristos care este începătorul mântuirii noastre.

Pentru aceea se cade nouă mai mult să ascultăm cele ce s'au auzit, ca nu cândva să cădem.

2. Că de vreme ce s'a făcut adevărat cuvântul ce s'a grăit prin îngeri, și toată călcarea de poruncă și neascultarea a luat dreaptă răsplătire;

3. Cum vom scăpa noi, negrijindu-ne de atâta mântuire; care luând începere a se vesti dela Domnul, prin cei ce l-au auzit s'a adevărit întru noi;

4. Impreună mărturisind Dumnezeu, cu semne și cu minuni, și cu multe feluri de puteri, și cu împărțirile Duhului Sfânt, duple a lui voie?

5. Că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea cea viitoare, pentru care grăim.

6. Și a mărturisit oare-unde oare-cine, zicând: Ce este o-

II. 1. Pild. 3, 21. 2. Fapt. 7, 55;

Gal. 3, 19. 3. c. 10, 29; 12, 25.

4. Marc. 16, 20; Fapt. 2, 4; 1 Cor.

12, 11. 5. 2 Petr. 3, 13.

mul, că îl pomenești pre el? sau fiul omului, că îl cercezezi pre el?

7. Micșoratu-l-ai pre el cu puțin oarece decât îngerii; cu slavă și cu cinste l-ai încununat pre el, și l-ai pus preste lucrurile mânilor tale:

8. Toate le-ai supus supus picioarele lui. Și dacă i-a supus lui toate, nimic n'a lăsat lui nesupus. Ci acum încă nu vedem supuse lui toate.

9. Iar mai micșorat cu puțin oarece decât îngerii vedem pre Iisus, pentru patima morții, cu slavă și cu cinste încununat, ca cu darul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte.

10. Pentru că se cădea acețuia, pentru care sânt toate, și prin care sânt toate, care pre mulți fii la slavă a adus, pre începătorul mântuirii lor prin patimi a-l face desăvârșit.

11. Că cela ce sfințește și cei ce se sfințesc dintru unul sânt toți: pentru care pricină nu se rușinează a-i numi pre dâșii frați.

7. Mat. 28, 18; Efes. 1, 22.

8. Mat. 11, 27. 9. Fil. 2, 8; 2 Cor.

6, 11. 1 Ioan 2, 2. 10. Ioan 1, 3.

II. Marc. 3, 24.

12. Zicând: Spune-voiu numele tău fraților mei, în mijlocul bisericei te voiu lăuda.

13. Și iarăși: Eu voi fi nădăduindu-mă întru dâșul. Și iarăși: Iată eu și pruncii carii mi-a dat mie Dumnezeu.

14. Deci de vreme ce s'au făcut părtași pruncii trupului și sângelui, și același asemenea s'a împărțit acelorași; ca prin moarte să surpe pre cela ce are stăpânirea morții, adecă pre diavolul;

15. Și să izbăvească pre aceia, carii cu frica morții în toată viața erau supuși robiei.

16. Că nu pre îngeri cu adevărat a luat; ci sâmanța lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea dator eră întru toate a se asemăna fraților, ca să fie milostiv și credincios arhieru întru cele ce sânt către Dumnezeu, ca să curățească păcatele norodului.

18. Că întru ceea ce a pățimit, însuși fiind ispitit, poate

12. Ps. 21, 24; Ioan 20, 17.

13. 2 Imp. 22, 3; Ps. 17, 3; Is.

8, 17. 14. 2 Tim. 1, 10. 15. Luc. 1, 74.

17. f. 4, 15.

și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAPITOLUL III.

Trebue a fi ascultători lui Hristos, care este mai presus de Moisi.

Pentru aceea, fraților sfinți, cari sânteți părtași chie-mărei celei cerești, socotiți pre Apostolul și Arhiereul mărturisirei noastre, pre Iisus Hristos;

2. Care este credincios celui ce l-a făcut pre el, precum și Moisi întru toată casa lui.

3. Pentru că de mai multă slavă decât Moisi acesta s'a învrednicit, cu cât mai multă cinste are decât casa, cel ce o a zidit pre ea.

4. Că toată casa se zidește de cineva; iar cel ce toate a făcut este Dumnezeu.

5. Și Moisi adecă a fost credincios întru toată casa lui, ca o slugă; spre mărturiea celor ce erau să se grăească;

6. Iar Hristos ca un fiu în casa sa; a cărei casă sântem noi numai de vom țineă neclătită îndrăznirea și lauda nădejdei până în sfârșit.

III. 1. c. 4, 14. 2. Num. 12, 7. 4. 2 Cor. 5, 5.

7. Drept aceea precum zice Duhul cel Sfânt: Astăzi de veți auzi glasul lui,

8. Nu vă învățoșați inimile voastre, ca și întru întârâtare, în ziua ispitirei în pustie;

9. Unde m'au ispitit părinții voștri, ispititu-m'au, și au văzut lucrurile mele patruzeci de ani.

10. Pentru aceea, m'am mâniat pre neamul acesta, și am zis: Pururea se rătăcesc cu inima; și ei n'au cunoscut căile mele.

11. Că m'am jurat întru mânia mea: De vor intra întru odihna mea.

12. Socotiți, fraților, ca să nu fie cândva în vreunul din voi inimă vicleană a necredinței, depărtându-se dela Dumnezeu cel viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi înșivă în toate zilele, până ce se numește Astăzi; ca să nu se învățoșeze cineva dintru voi cu înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne-am făcut lui Hristos, numai de vom

7. c. 4, 7. 8. Ps. 94, 8; Eș. 17, 27; Num. 14, 32. s. 11. Numer. 14, 28; 28, 25. 13. Mat. 18, 15; 1 Tes. 5, 11. 14. c. 6, 11.

țineă începătura încheieturei până în sfârșit neclătită;

15. De vreme ce se zice: Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învățoșați inimile voastre, ca și întru întârâtare.

16. Pentru că oarecarii auzind, l-au întârâtat: dar nu toți cari au eșit din Eghipt cu Moisi.

17. Și asupra căroră s'a mâniat patruzeci de ani? Au nu asupra celor ce au păcătuit, ale căror oase au căzut în pustie?

18. Și căroră s'a jurat să nu intre întru odihna lui, fără numai celor ce n'au crezut?

19. Și vedem că n'au putut să intre pentru necredință.

CAPITOLUL IV.

Indemnare spre a ne silii să dobândim odihna lui Hristos. Puterea Cuvântului dumnezeesc. Folosul darului preoțesc cel dela Hristos.

Să ne temem dar, ca nu cum s'a părăsind făgăduința a intra întru odihna lui, să se socotească cineva din voi a fi lipsit.

15. c. 4, 1; Ps. 94, 7, s. 17. Num. 14, 31; 1 Cor. 10, 10.

2. Pentru că și nouă s'a binevestit, ca și acelora: ci n'a folosit pre aceia cuvântul auzului, nefiind amestecat cu credința celor ce au auzit,

3. Că intrăm întru odihna cei ce am crezut, precum a zis: Că m'am jurat întru mânia mea, de vor intra întru odihna mea: măcar că erau făcute lucrurile dela întemeierea lumii.

4. Că a zis oare-unde de ziua a șaptea într'acest chip, Și s'a odihnit Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile sale.

5. Și de aceasta iarăși: De vor intra întru odihna mea.

6. Deci de vreme ce a rămas ca oarecarii să intre întru dânsa, și aceia căroră mai înainte li s'a binevestit n'au intrat pentru necredința:

7. Iarăși o zi oarecare rânduește, astăzi, întru David zicând, după atâția ani, precum s'a zis: Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învățoșați inimile voastre.

8. Că de le-ar fi făcut Iisus

IV. 3. Num. 12, 7. 4. Fac. 2, 2. 7. Ps. 94, 8—11. 8. Eș. 17, 7; Num. 14, 22, s.; A doua Leg. 31, 7.

acelora odihnă, n'ar fi grăit de altă zi după acestea.

9. Drept aceea, s'a lăsat odihnă norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce a intrat întru odihna lui, și acela s'a odihnit de lucrurile sale, precum și Dumnezeu de ale sale.

11. Deci să ne nevoim a intra întru acea odihnă, ca să nu cadă cineva întru aceeași pildă a neascultărei.

12. Pentru că viu este cuvântul lui Dumnezeu, și lucrător, și mai ascuțit decât toată sabia ascuțită de amândouă părțile, și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului, și a mădulărilor și a măduvei, și este judecător cugetelor și gândurilor inimii.

13. Și nu este nici o faptură nearătată înaintea lui: ci toate sânt goale și descoperite înaintea ochilor lui către care ne este nouă cuvântul.

14. Drept aceea, având arhiereu mare, care a străbătut cerurile, pre Iisus Fiul lui

Dumnezeu, să ținem mărturisirea.

15. Că n'avem arhiereu care să nu poată pătimi împreună cu neputințele noastre; ci ispitit întru toate, după asemănarea fără de păcat.

16. Să ne apropiem dar cu îndrăzneală la scaunul darului lui, ca să luăm milă, și să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAPITOLUL V.

Hristos este arhiereu veșnic, preot după rânduiala lui Melhisedec. Certarea celor ce au trebuință de înțepere.

Pentru că tot arhiereul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sânt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate:

2. Care să poată pătimi dimpreună cu cei ce nu știu, și se rătăcesc; de vreme ce și el este cuprins de neputință.

3. Și pentru aceasta dator este, precum pentru norod,

10. Apoc. 14, 13. 12. Eccl. 12, 11; Ier. 23, 29. 14. c. 3, 1; 6, 20; 7, 28; 8, 1; 9, 11.

15. c. 2, 17. 16. 1, Ioan 3, 31; Rom. 3, 25. V. 1. c. 8, 3; 9, 9. 2. c. 4, 15.

apă și pentru sine, să aducă pentru păcate.

4. Și nimeni singur nu-și tăia lui-și cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

5. Așa și Hristos nu singur pre sine s'a proslăvit a fi arhiereu; ci acela ce a grăit către dânsul: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut.

6. Precum și într'alt loc zice: Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

7. Care în zilele trupului său, cereri și rugăciuni către el ce putea să-l mântuească pre dânsul din moarte, cu strigare tare și cu lacrimi aducând, și fiind auzit pentru buna sa cucernicie;

8. Măcar că eră Fiul, s'a învățat ascultarea din cele ce a pățit;

9. Și făcându-se desăvârșit, s'a făcut tuturor celor ce-l ascultă pre el pricină de mântuire veșnică;

10. Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rânduiala lui Melhisedec.

11. Despre care mult este

4. Eps. 28, 1. 5. Ps. 2, 7. 6. c. 7, 11; Ps. 109, 4. 8. Fil. 2, 8. 11. Ioan 16, 13.

nouă cuvântul, și cu anevoie tălmăcindu-l a grăi, de vreme ce neputincioși v'ați făcut cu auzurile.

12. Că datori fiind voi a fi învățători pentru vreme, iarăși vă trebuiește să vă învățăm pre voi care sânt elementele începăturii cuvintelor lui Dumnezeu; și v'ați făcut aceia cărora vă trebuiește lapte, iar nu hrană vârtoasă.

13. Că tot cel ce este părtaș laptelui nu este știutor de cuvântul dreptății; căci prunc este.

14. Iar acelor desăvârșit este hrana cea vârtoasă, carii prin multa obicinuință au simțirile învățate spre alegerea binelui și a răului.

CAPITOLUL VI.

Indemnare a nu se lepăda de credință ci a fi statornici întru dânsa, dând ca pildă credința lui Avraam și jurământul.

Pentru aceea lăsând cuvântul începăturii lui Hristos, să ne aducem aminte spre săvârșire; nu iarăși temelie a pocăinței puind din lucruri

12. 1 Cor. 3, 2; Gal. 4, 8. 13. Efes. 4, 14.

moarte, și a credinței întru Dumnezeu,

2. A învățături botezurilor, și a punerii mânilor, și a învierii morților, și a județului celui veșnic.

3. Și această vom face, de va voi Dumnezeu.

4. Că cu neputință este celor ce s'au luminat odată, și au gustat darul cel ceresc, și părtași s'au făcut Duhului Sfânt.

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu, și puterile veacului celui viitor,

6. Și au căzut, ca iarăși să se înnoească spre pocăință; a doua oară răstignind loruși pre Fiul lui Dumnezeu, și batjocorindu-l.

7. Că pământul care beă ploaia ceea ce se pogoară preste dânsul de multe ori, și rodește iarbă de treabă aceloră de carii se și lucrează, primește blagoslovenie dela Dumnezeu:

8. Iar care aduce din sine spini și ciulini netrebnic este, și aproape este de blestem; al

cărui sfârșitul este spre ardere.

9. Iar avem adevărire pentru voi, iubiților, de cele mai bune și care se țin de mântuire, măcar de și așa grăim.

10. Că nu este nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, care ați arătat spre numele lui, cel ce ați slujit sfinților, și slujiți.

11. Iar poftim ca fiecare din voi aceași sărguință să arăte spre adevărea nădejdei până în sfârșit:

12. Ca să nu fiți leneși, ci următori celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin îndelunga-răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumnezeu, de vreme ce nu avea a se jură pre nimeni altul mai mare, s'a jurat asupra sa

14. Zicând: Cu adevărat blagoslovind te voi blagoslovi, și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa: îndelung răbdând, a dobândit făgăduința.

16. Pentru că oamenii pre cel mai mare se jură: și sfâr-

șitul a tot cuvântul lor cel de prigonire, spre adevărire, este jurământul.

17. Pentru aceea vrând Dumnezeu să arăt mai mult moștenitorilor făgăduinței neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul:

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot mută, întru care cu neputință este să mință Dumnezeu, tare mângâere să avem, cei ce am năzuit să ținem nădejdea ce este pusă înainte:

19. Pre care ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemișcată, și care intră întru cele din lăuntru catapeteazmei;

20. Unde înainte mergător pentru noi a intrat Iisus, după rândueala lui Melhisedec arhiereu fiind făcut în veac.

CAPITOLUL VII.

Melhisedec chip al lui Hristos. Preoția lui Aaron a încetat iar a lui Hristos rămâne în veci.

Că Melhisedec acesta, împăratul Salimului, preotul

lui Dumnezeu celui prea-înalt, care a întâmpinat pre Avraam când s'a întors dela tăerea împăraților, și l-a blagoslovit pre el;

2. Căruia și zeciueală din toate i-a împărțit Avraam; întâi adevă tălcuindu-se Împăratul dreptăței, iar apoi și Împăratul Salimului, care este Împăratul păcei;

3. Fără tată, fără mumă, fără număr de neam, nici început zilelor, nici sfârșit vieții având; ci asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu: rămâne preot pururea.

4. Vedeți dar cât este aceasta, căruia și zeciueală i-a dat patriarhul Avraam din dobanzi.

5. Și cei din fiii lui Levi, carii iau preoția, poruncă au să ia zeciueală dela norod după lege, adevă, dela frații lor, măcar că și aceia au eșit din coapsele lui Avraam:

6. Iar cel ce nu se numără din neamul lor a luat zeciueală dela Avraam, și pre cel ce avea făgăduințele l'a blagoslovit.

4. Fac. 14, 20. 5. Num. 18, 21, s.; A doua Leg. 14, 28. 6. Fac. 14, 19.

VI. 3. Fapt. 18, 21; Iac. 4, 15. 4. c. 10, 28. 8. Is. 5, 6.

10. Mal. 3, 14; Mat. 10, 42; 1 Tes. 3, 13. 11. c. 3, 14; Fil. 1, 6; 13. Fac. 22, 16. Eș. 22, 11.

17. Fac. 22, 16. 18. Tit. 1, 2. 20. c. 4, 14. VII. 1. Fac. 14, 18.

7. Și fără de nici o impro-
vire cel mai mic de cel mai
mare se binecuvintează.

8. Și aici adecă oameni mu-
ritori iau zeciueile; iar acolo
cel mărturisit că este viu.

9. Și ca să zic așa, prin A-
vraam, și Levi, cel ce luă ze-
ciueală, zeciueală a dat.

10. Că încă în coapsele tă-
tâne-său eră, când l'a întâm-
pinat pre dânsul Melhisedec.

11. Deci de ar fi fost să-
vârșirea prin preoția Leviți-
lor, (că norodul subț aceea a
luat legea), ce încă mai eră
trebuință după rândueala lui
Melhisedec să se ridice alt
preot, iar nu după rândueala
lui Aaron să se zică?

12. Că mutându-se preoția,
de nevoe se face și legi mu-
tare.

13. Că de care se zic aces-
tea, acela din altă seminție se
împărtășește, din care nimeni
nu s'a apropiat de jertfelnic.

14. Că arătat este că din
Iuda a răsărit Domnul no-
stru; întru care seminție Moisi
nimic n'a grăit de preoție,

15. Și încă cu mult mai lu-

minat este; de vreme ce du-
pre asemănarea lui Melhise-
dec se ridică preot altul,

16. Care nu după legea
poruncei celei trupești s'a fă-
cut, ci după puterea vieții
celei nestricăcioase.

17. Că se mărturisește: Tu
ești preot în veac după rân-
dueala lui Melhisedec.

18. Că schimbare se face
poruncei, care a fost mai înai-
nte pentru neputința și ne-
folosul ei.

19. Că nimic n'a săvârșit
legea, ci aducere este numai
la mai bună nădejde; prin care
ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și pre cât este (preot),
nu fără de jurământ:

21. (Că aceia fără de jură-
mânt preoți se făceau; iar a-
cesta cu jurământ prin cel ce
a zis către dânsul: Juratu-s'a
Domnul și nu-i va părea rău,
Tu ești preot în veac după
rândueala lui Melhisedec):

22. Pre atâta așezământu-
lui de lege celui mai bun s'a
făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adecă mai mulți

11. Gal. 2, 21. 14. Fac. 49, 10;
Is. 11, 1.

17. c. 5, 6. 21. Ps 109, 4.
22. c. 8, 6; 12, 24.

se făceau preoți, pentru ca de
moarte erau opriți a trăi:

24. Iar acesta, pentru că ră-
mâne în veac, are preoție veș-
nică.

25. Pentru aceea, și a mân-
tului desăvârșit poate pre cei
ce vin prin el la Dumnezeu,
pururea trăind ca să se roage
pentru dânșii.

26. Pentru că arhiereu ca a-
cesta se cuvine să fie nouă,
cuvios, fără de răutate, fără
de spurcăciune, osebit de cei
păcătoși, și mai înalt decât
cerurile fiind;

27. Care n'are în toate zi-
lele nevoe, ca alți arhierei, în-
tâi pentru ale sale păcate a
aduce fertve, apoi pentru ale
norodului; că aceasta o a fă-
cut odată pre sine aducân-
du-se.

28. Că legea pune pe oa-
meni arhieriei carii au nepu-
tințe; iar cuvântul jurămân-
tului, celui ce a fost în urma
legii, pre Fiul în veac desă-
vârșit.

CAPITOLUL VIII.

*Așezământul nou covârșește pre cel
vechiu în curăție și sfințenie.*

Iar cap preste cele ce se zic:
Arhiereu ca acesta avem,
care a șezut d'a dreapta sca-
unului Mărirei în ceruri;

2. Slujitor sfintelor, și cor-
tului celui adevărat, care l'a
înșipt Domnul, și nu omul.

3. Că tot arhiereul pentru
ca să aducă daruri și jertve
se pune: pentru aceea trebuia
să aibă ceva și acesta care să
aducă.

4. Că de ar fi fost pre pă-
mânt, nici ar fi fost preot, fi-
ind preoții cei ce aduc daru-
rile după lege;

5. Carii slujesc închipuirii
și umbrei celor cerești, pre-
cum s'a zis lui Moisi când
vreă să facă cortul: că, Vezi,
zice: să faci toate după chi-
pul care ți s'a arătat ție în
munte.

6. Iar acum mai osebită
slujire a dobândit, întru cât
este și de așezământ de lege
mai bună mijlocitor, care spre

VIII. 1. c. 4, 14. 3. c. 5, 1; Efes.
5, 2. 5. c. 10, 1; Col. 2, 17; Eș.
25, 40; Fapt. 7, 44. 6. c. 7, 22; 12,
24; 2. Cor. 3, 6.

26. Ioan 14, 6; 1 Ioan 2, 1.
27. Lev. 16, 3. 28. c. 5, 1, s.

mai bune făgăduințe s'a așezat.

7. Că de ar fi fost cel dintâi fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că defăimându-i pre dânsii, zice: Iată, zile vor veni, zice Domnul, și voi săvârși preste casa lui Israil și preste casa lui Iuda așezământ de lege nouă:

9. Nu după așezământul de lege care l-am făcut părinților lor, în ziua când i-am apucat pre dânsii de mână lor, ca să-i scot din pământul Eghiptului; căci ei n'au rămas întru așezământul de lege al meu, și eu i-am părâsit pre ei, zice Domnul.

10. Căci acesta este așezământ de lege care voi pune casei lui Israil după zilele acelea, zice Domnul; dând legile mele în cugetele lor, și în inimele lor le voi scrie pre ele: și voi fi lor Dumnezeu, și ei vor fi mie norod:

11. Și nu va mai învăța fiecare pre vecinul său, și fiecare pre fratele său, zicând: Cunoaște pre Domnul, că toți

mă vor ști, dela cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voi fi nedreptăților lor, și păcatele lor, și fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.

13. Și zicând: nouă, a învechit pre cea dintâi. Iar ce se învechește și îmbătrânește aproape este de peire.

CAPITOLUL IX.

Cortul mărturiei și jertfele leviților a fost chip al preoției lui Hristos.

Avea drept aceea, și cortul cel dintâi îndreptări deslujbă, și sfințire luminează.

2. Pentru că cortul s'a făcut; cel dintâi întru care era sfeșnicul, și masa, și punerea înainte a pânilor; care se zice sfintele.

3. Iar după a doua catapeteazmă, cortul cel ce se cheamă Sfintele sfintelor;

4. Care avea cădelniță de aur, și sicriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care era năstrapa cea de aur care avea manna, și toiagul lui A-

12. Ier. 31, 34.

IX. 2. Eș. 25, 33, s.; 40, 5, s.

3. Eș. 26, 33.

8. Ier. 31, 31; s. 9. Eș. 19, 5.

10. Pild. 3, 3; Is. 54, 13.

aron, ce odrăslise, și tablele legii;

5. Iar pre d'asupra lui heruvimii slavei carii umbriau oltarul; pentru carii nu este acum a grăi pre amăruntul.

6. Și acestea fiind tocmit așa, în cortul cel dintâi pururea intrau preoții când făceau slujbele.

7. Iar în cel de al doilea, odată în an singur arhiereul, nu fără de sânge, care aducea pentru sine, și pentru neștiințele norodului:

8. Aceasta însemnând Duhul cel Sfânt, că încă nu era arătată calea sfinților, fiindcă încă stă cortul cel dintâi.

9. Care era pildă în vremea de atunci, întru care daruri și jertfe se aduc, cele ce nu puteau după știință să facă desăvârșit pre cel ce sluji.

10. Numai pentru mâncări și băuturi, și multe feluri de spălări, și îndreptări ale trupului, erau puse până la vremea îndreptării.

11. Iar Hristos venind ar-

5. Ezech. 10, 4; 6. Num. 18, 3.

7. Eș. 30, 10; Lev. 16, 2; 8. c. 10, 10; 9. c. 5, 1; 10. Lev. 11, 2; A doua Leg. 14, 3; 11. c. 3, 1; 4, 14; 6, 30; 7, 27 și 10, 1.

hiereu bunătaților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai desăvârșit, nu de mână făcut, adecă, nu al acestei zidiri.

12. Nici prin sânge de țapi și de viței, ci prin sângele său a intrat odată întru cele sfinte, veșnică răscumpărare aflând.

13. Că de vreme ce sângele taurilor și al țapilor, și cenușa de junice stropind pre cei spurcați, îi sfințește spre curățenia trupului:

14. Cu cât mai vărtos sângele lui Hristos, carele prin Duhul cel veșnic pre sine s'a adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăți știința voastră de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și pentru aceasta este mijlocitor așezământului de lege celui nou, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greșalelor ce erau în așezământul de lege cel dintâi, să ia cei chemați făgăduința moștenirii celei veșnice.

12. Fapt. 20, 28; 13. Lev. 16, 14; Num. 19, 5; s. 14. 1 Tes. 1, 5; 1 Petr. 1, 19; 1 Ioan 1, 7; Apoc. 1, 5; 15. c. 12, 24; 1 Tim. 2, 5.

16. Că unde este diată, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diata.

17. Că diata întru cei morți este întărită: de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.

18. Pentru aceea nici cea dintâi fără de sânge nu s'a înnoit.

19. Că după ce s'a grăit toată porunca după lege de către Moisi la tot norodul, luând sângele cel de viței și de țapi, cu apă, și cu lână roșie, și cu issop, și pre însăși cartea și pre tot norodul a stropit.

20. Zicând: Acesta este sângele legii care a poruncit vouă Dumnezeu.

21. Încă și pre cort, și pre toate vasele cele de slujbă așijderea cu sângele le-a stropit.

22. Și mai toate cu sânge se curățesc după lege; și fără de vărsare de sânge nu se face ertare.

23. Trebuia dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curățască; iar sin-

gure cele cerești, cu jertfe mai bune decât acestea.

24. Că nu în sfinte făcute de mâni a intrat Hristos, care erau chipuri celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arate acum feței lui Dumnezeu pentru noi:

25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineși, precum arhiereul intră în cele sfinte în tot anul cu sânge strein;

26. De vreme ce i s'ar fi căzut lui de multe ori să pătimească dela întemeierea lumii; ci acum odată la sfârșitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertfa sa s'a arătat.

27. Și precum este rânduit oamenilor odată să moară, iar după aceea judecată.

28. Așa și Hristos odată fiind jertfit ca să ridice păcatele multora; a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pre el spre mântuire.

17. Gal. 3, 15. 19. Eș. 24, 5.
20. Eș. 24, 8. 21. Lev. 8, 15.
22. Lev. 17, 11; Efs. 1, 7.

24. 1 Ioan 2, 1. 25. Eș. 30, 10.
26. 1 Cor. 10, 11; Gal. 4, 4; c. 9, 12. 27. Fac. 3, 10. 28. c. 10, 12.

CAPITOLUL X.

Jertfa Noului Testament șterge toate păcatele și covârșăște fără asemănare pre cea a Vechiului Testament—care nu le putea curăți. Indemnare spre fapte bune dela frica judecății ce va să fie. Inceputul aduce sfârșit bun.

Pentru că legea având umbra bunătaților celor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, cu aceleași jertfe care în fiecare an aduc pururea, niciodată nu poate pre cei ce vin să-i facă desăvârșit.

2. De vreme ce ar fi încetat a se aduce, pentru că n'ar mai avea nici o știință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți.

3. Ci întru dânsale pomenire de păcate în fiecare an se face.

4. Că cu neputință este sânge de tauri și de țapi să ridice păcatele.

5. Pentru aceea intrând în lume, zice: Jertfa și prinosul n'ai voit, iar trupul mi-ai săvârșit:

6. Arderile de tot și pentru păcat n'ai voit.

7. Atunci am zis: Iată viu (în capul cărții scris este pentru mine), ca să fac voia ta, Dumnezeule.

8. Mai sus zicând: Jertfa și prinosul și arderile de tot și pentru păcat n'ai voit, nici ai poftit; care se aduc după lege;

9. Atunci a zis: Iată, viu ca să fac voia ta, Dumnezeule. El ridică pre cea dintâi, ca să pue pre cea de a doua.

10. Întru care voie sântem sfințiți prin jertfirea trupului lui Iisus Hristos odată.

11. Și tot preotul stă în toate zilele slujind și aceleași jertfe de multe ori aducând, care niciodată nu pot să curățească păcatele:

12. Iar acesta o jertvă aducând pentru păcate pururea, a șezut d'a dreapta lui Dumnezeu;

13. De aciea așteptând până se vor pune vrășmașii lui așternut picioarelor lui.

14. Că cu o jertfă a săvârșit pururea pre cei ce se sfințesc.

15. Și ne mărturisește nouă

X. 1. Col. 2, 17. 3. Lev. 16, 21.
4. Ps. 49, 14. 5. Ps. 39, 9, 8.

12. c. 7, 27; 9, 12; 12, 9, 8.

și duhul cel Sfânt: că după ce a zis mai înainte:

16. Acesta este așezământul de lege care voi face cu dânșii după zilele acelea, zice Domnul: dând legile mele în inimele lor, și în cugetele lor le voi scrie pre ele;

17. Apoi zice: Și păcatele lor și fără de legile lor nu le voi mai pomeni.

18. Iar unde este ertare acestora, nu mai este jertfă pentru păcat.

19. Drept aceea, fraților, având îndrăzneală a intra întru cele sfinte prin sângele lui Iisus,

20. Pre cale nouă și vie, care o a înnoit nouă, prin capetează, adică, prin trupul său;

21. Și având preot mare preste casa lui Dumnezeu;

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă întru deplină credință, fiind stropiți la inimi de știință rea, și spălați la trup cu apă curată.

23. Să ținem mărturisirea nădejdei nesmintită; (pentru

că credincios este cel ce a făgăduit);

24. Și să cunoaștem unul pre altul spre îndemnarea dragostei și a faptelor bune:

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obicei; ci îndemnând unul pre altul: și cu atâta mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se ziua.

26. Că păcătuiind noi de bună voie după ce am luat cunoștința adevărului, numai rămâne jertfă pentru păcate,

27. Ci o așteptare oarecare înfricoșată a judecăței și iușimea focului, care va să mănânce pre cei protivnici.

28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi sau trei marturi moare:

29. Cât de mai amară muncă, socotiți, va lua cel ce a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, și a socotit a fi de obște sângele legii, cu care s'a sfințit, și a ocărit Duhul darului?

30. Că știm pre cel ce a zis: A mea este răsplătirea, eu voi răsplăti, zice Domnul.

24. Marc. 12, 31; Iov. 13, 34.

25. 1 Cor. 10, 11; c. 6, 4.

27. Sof. 1, 11, s. 28. Ioan 8, 17.

29. c. 2, 3; 1 Cor. 11, 25.

30. Rom. 12, 19.

și iarăși, Domnul va judecă pre norodul său.

31. Infricoșat lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu.

32. Iar aduceți-vă aminte de zilele cele mai dinainte, întru care luminându-vă, multă luptă de patimi ați suferit;

33. Deoparte cu ocări și cu necazuri priveală făcându-vă; iar de altă parte, părtași făcându-vă celor ce viețuiesc așa.

34. Pentru că ați și pățimit împreună cu legăturile mele, și jefuirea de averile voastre cu bucurie ați priimit, știind că aveți voi avuție în ceruri mai bună și stătătoare.

35. Nu lepădați dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca voia lui Dumnezeu făcând, să luați făgăduința.

37. Că încă puțin oarece cel ce este să vie va veni, și nu va zăbăzi.

38. Iar dreptul din credință

32. Fil. 1, 29. 34. Mat. 6, 20.

35. c. 11, 26. 37. Ag. 2, 7; 1 Petr. 1, 6. 38. Rom. 1, 17.

va fi viu: și de se va îndoi cineva, nu va bine voi sufletul meu întru dânsul.

39. Iar noi nu sântem ai îndoii spre peire; ci ai credinței spre câștigarea sufletului.

CAPITOLUL XI.

Despre credință. Înțelesul ei și filde.

Iar credința este adevărarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.

2. Că întru aceasta sânt mărturisiți cei de demult.

3. Prin credință pricepem că s'au întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.

4. Prin credință mai multă jertfă Avel decât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui: și printr'aceea după ce a murit, încă grăește.

5. Prin credință Enoh s'a mutat ca să nu vadă moarte; și nu s'a aflat, pentru că l'a

XI. 1. 1 Cor. 2, 9. 3. c. 1, 3; Fac. 1, Ioan 1, 10. 4. Fac. 4, 4; Mat. 23, 35. 5. Fac. 5, 24.

16. c. 8, 10; Ier. 31, 23; Rom. 11, 27. 17. Ier. 31, 34. 19. Ioan 14, 6; Efes. 3, 12. 20. c. 9, 8. 22. c. 4, 18.

mutat pre el Dumnezeu: că mai înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Și fără de credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu: că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să creadă cum că este, și celor ce-l caută pre dânsul este dătător de plată.

7. Prin credință răspuns luând Noe despre cele care încă nu erau văzute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale; prin care a osândit lumea, și dreptății cei după credință s'a făcut moștenitor.

8. Prin credință chemându-se Avraam, a ascultat de a eșit la locul care eră să-l ia spre moștenire: și a eșit, neștiind unde merge.

9. Prin credință a nemerinit în pământul făgăduinței, ca într'un pământ strein, în corturi locuind cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori ai aceleiași făgăduințe:

10. Că așteptă cetatea care

8. Fac. 6, 8; Rom. 4, 20; 3, 22.

8. Fac. 12, 1. 9. Fac. 14, 13.

are temelii, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință și însăși Sara stearpă fiind putere spre zămislirea sămânței a luat, și afară de vremea vârstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce a făgăduit.

12. Pentru aceea, și dintru unul, și acela încă fiind omorât, s'au născut ca stelele cerului cu mulțimea, și ca nisipul cel fără de număr de pre lângă mare.

13. După credință au murit aceștia toți, neluând făgăduințele, ci de departe văzându-le, și sărutându-le, și mărturisind că streini și nemernici sânt pre pământ.

14. Că cei ce grăesc unele ca acestea arată că patrie caută.

15. Și de și-ar fi adus aminte de aceea dintru care au eșit, ar fi avut vreme a se întoarce.

16. Iar acum de cea mai bună doresc, adevă, de cea cerească: pentru aceea nu se

11. Fac. 17, 19; Luc. 1, 36.

12. Fac. 15, 5; 22, 17; Rom. 4, 19.

13. Fac. 23, 4; Ps. 38, 15.

16. Eș. 3, 6; Mat. 22, 32.

rușinează de dâșii Dumnezeu a se numi Dumnezeuul ior; că le-a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pre Isaac când a fost ispitit: și pre cel unu-născut aducea jertfă, cel ce luase făgăduințele.

18. Către care s'a zis: Că întru Isaac se va numi ție sămânța:

19. Socotind că și din morți a'l învia puternic este Dumnezeu; drept aceea pre acela și întru pildă l'a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a binecuvântat Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov, murind, pre fiecare din fiii lui Iosif a binecuvântat; și s'a închinat, pre vârful toiagului lui.

22. Prin credință Iosif, murind, a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israil; și pentru oasele sale a poruncit.

23. Prin credință Moisi, când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci l-au văzut prunc frumos; și nu

17. Fac. 22, 10. 18. Fac. 21, 12; Rom. 9, 7. 19. Rom. 4, 17.

20. Fac. 27, 27; s. 21. Fac. 48,

10; s.; 47, 31. 22. Fac. 50, 24.

23. Eș. 2, 2; Fapt. 5, 29.

s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moisi, mare făcându-se, s'a lepădat a se numi fecior fetei lui Faraon;

25. Mai bine alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, decât a avea dulceața păcatului cea trecătoare;

26. Mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos decât vistieriile Eghiptului; că se uită la răsplătire.

27. Prin credință a lăsat Eghiptul, netemându-se de urgia împăratului: că pre cel nevăzut ca cum l'ar fi văzut îl așteptă.

28. Prin credință a făcut paștele, și vărsarea sângelui, ca nu cel ce pierdeă pre cei întâi născuți să se atingă de dâșii.

29. Prin credință au trecut Marea roșie ca pre uscat: a cărei ispitire luând Eghiptenii s'au înecat.

30. Prin credință zidurile Ierihonului au căzut, cu încungiuarea în șapte zile.

24. Eș. 2, 11. 25. Ps. 83, 11.

26. Mat. 6, 19; c. 10, 35. 27. Eș.

12, 41; Fapt. 7, 20. 28. Eș. 12, 11, sq.

29. Eș. 14, 22. 30. Iisus N. 6, 20.

31. Prin credință Raav curva n'a perit împreună cu cei neascultători, priimind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voiu mai zice? că nu-mi ajunge vremea a spune de Ghedeon, și de Varac, și de Samson, și de Ief-tae; și de David, și de Samuel, și de proroci;

33. Carii prin credință au biruit împărății, au lucrat dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul sabiei, s'au întărit din slăbiciune, s'au făcut tari în războaie, au întors taberele vrășmașilor în fugă.

35. Au luat femeile dintru înviere pre morții lor: și unii s'au omorât, nepriimind slobozirea; ca să dobândească mai bună înviere:

36. Iar alții de batjocori și de bătăi au luat ispitire, încă și de legături și de temnițe:

37. S'au ucis cu pietre, s'au

hierestruit, ispitiți au fost, cu ucidere de sabie au murit: în cojoace au umblat și în piei de capre; lipsiți fiind, necăjiți, de rău supărați;

38. (Căroră nu eră lumea vrednică): în pustii rătăcind, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturișiți fiind prin credință, n'au luat făgăduința:

40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai înainte văzând, ca să nu iă fără de noi săvârșirea.

CAPITOLUL XII.

Indemnare la răbdare și cuvioșie.

Drept aceea și noi având atâtă nor de mărturii pus împrejurul nostru, lepădând toată sarcina, și păcatul cel ce lesne încungiură, prin răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră,

2. Căutând la Iisus începătorul și plinitorul credinței; care în locul bucuriei ce eră pusă înaintea lui, a răbdat crucea, de ocară nebăgând se-

40. c. 7, 22.

XII. 1. Rom. 6, 4; 1 Cor. 9, 24; c. 10, 36. 2. Is. 53, 4.

31. Is. Nav. 2, 18; 6, 17; Iac. 2, 25.
32. Jud. 6, 11; 4, 6; 15, 20; 11, 8, 9; 2 Imp. 2, 4; 1 Imp. 7, 15.
33. 2 Imp. 8, 1. 34. Dan. 8, 33.
36. Fac. 39, 20; Ier. 20, 2.
37. 3 Imp. 21, 13; Fapt. 7, 58.

mă, și d'a dreapta scaunului lui Dumnezeu a șezut.

3. Că socotiți de cel ce a răbdat dela păcătoși asupra sa împotrivire ca aceea, ca să nu vă osteniți slăbind cu suferetele voastre.

4. Că încă nu ați statut până la sânge, împotriva păcatului luptându-vă.

5. Și ați uitat mângâierea care vouă ca unor fii vă grăește: Fiiul meu, nu defăimă certarea Domnului, nici slăbi muștrându-te de dânsul:

6. Că pre care iubește Domnul îl ceartă, și bate pre tot fiul pre care primește.

7. De veți suferi certarea, ca unor fii vouă se va afla Dumnezeu; căci care fiu este pre care nu-l ceartă tatăl?

8. Iar de sânteteți fără de certare, căreia s'au făcut pătași toți, iată dar că sânteteți feciori din curvie, iar nu fii.

9. Apoi pre părinții trupului nostru i-am avut pedepșitori și îi cinstiam pre dânsii: au nu ne vom plecă cu mult mai vârtos Tatălui duhurilor, și să fim vii?

3. Luc. 2, 34. 5. Iov. 5, 17; Pild. 3, 11, sq. 6. Apoc. 3, 19. 8. Ps. 72, 14.

10. Că aceia întru puține zile precum le plăcea lor, ne pedepsiau pre noi; iar acesta spre folos, ca să ne împărtășim sfințirii lui.

11. Toată certarea în vremea cea de față se pare că nu este de bucurie, ci de mahnire; iar mai pre urmă roadă de pace a dreptăței dă celor pedepsiți printr'însa.

12. Pentru aceea mânilor cele slăbite, și genunchelor cele slăbănogăse vi le îndreptați.

13. Și cărări drepte faceți picioarelor voastre, ca nu ce este șchiop să rătăcească; ci mai vârtos să se vindece.

14. Pacea să urmați cu toți, și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedeă pre Domnul.

15. Socotind ca nimeni să nu se lipsească de darul lui Dumnezeu; ca nu vre-o rădăcină a amărăciunei odrăslind în sus să facă sminteală, și prin aceea să se spurce mulți;

16. Să nu fie cineva curvar, sau spurcat ca Isav, care

13. Ps. 72, 2. 14. Rom. 12, 18; 2 Tim. 2, 22. 15. A doua Leg. 29, 19. 16. Fac. 25, 33.

pentru o mâncare și-a vândut nașterea sa cea dintâi.

17. Că știți că și după aceea vrând să moștenească binecuvântarea, a fost nepriimit: de vreme ce loc de po-căință n'a aflat, măcar că și cu lacrimi o căută pre ea.

18. Pentru că nu v'ați apropiat de muntele ce se putea pipăi, și de focul ce ardea, și de nor, și de ceață, și de visor, și de vîntul trîmbeței, și de glasul cuvintelor, care cei ce l-au auzit s'au rugat ca să nu li se mai adauge lor cuvânt:

20. (Că nu puteau suferi ceea ce li se zicea: Și măcar fiară de s'ar atinge de munte, cu pietre se va omorî, sau cu săgeată se va săgeta:

21. Și așa înfricoșat lucru era cel ce se vedea, că Moisi a zis: Spăimântatu-m'am și mă cutremur):

22. Ci v'ați apropiat de muntele Sionului, și de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de sobor de milioane de îngeri,

23. Și de adunarea celor întâi născuți carii sânt scriși în ceruri și de Judecătorul tuturor Dumnezeu, și de duhurile dreptilor celor desăvârșiți,

24. Și de Iisus mijlocitorul așezămîntului de lege celui nou, și de sângele stropirei, care grăește mai bine decât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește. Că de n'au scăpat accia lepădându-se de cel ce grăia pre pămînt, cu mult mai vîrtos noi întorcându-ne dela cel ce grăește din cer.

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pămîntul: iar acum a făgăduit, zicând: Încă odată eu voi clăti nu numai pămîntul, ci și cerul.

27. Iar aceea ce zice: Încă odată, arată schimbarea celor ce se clătesc ca a unor lucruri făcute, ca să rămăie cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, împărăție nemișcată luând, să avem mulțumire, prin care să slu-

23. Eș. 4, 22; Luc. 10, 20.

24. c. 8, 6; 9, 15; 1 Tim. 2, 6; Fac. 4, 10. 25. c. 2, 1, s.; 3, 17; 10, 28. 26. Ag. 2, 7. 28. Is. 9, 7; Dan. 2, 44; Fil. 2, 12.

17. Fac. 27, 30. 18. Eș. 19, 12. 22. Ps. 67, 17; Is. 2, 2; A doua Leg. 33, 2.

jim lui Dumnezeu întru bună plăcere, cu bună cucernicie și cu sfială:

29. Că Dumnezeul nostru este foc mistuitor.

CAPITOLUL XIII.

Indemnare la viața creștinească și credință curată.

Iubirea de frați să rămăie.

2. Iubirea de streini să nu o uitați: că prin aceasta oarecarii neștiind au priimit oaspeți pre îngeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca cum ați fi legați cu dînșii; de cei necăjiți, ca cum și voi înșivă ați fi în trup.

4. Cinstită este nunta întru toate, și patul nespurcat: iar pre curvari și pre preacurvari va judecă Dumnezeu.

5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveți: că în-suși a zis: Nu te voi părăsi, nici te voi lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnind

29. Ad. L. 4, 24.

XIII. 1. Rom. 12, 10; Efes. 4, 3; 1 Tes. 4, 9. 2. Is. 58, 7; 1 Petr. 4, 9; Fac. 18, 8; 19, 2, 3. 3. Mat. 25, 38; 1 Cor. 6, 9; Gal. 5, 19; Efes. 5, 5. 5. Is. Nav. 1, 5. 6. Ps. 55, 117, 6.

noi să zicem: Domnul este mie ajutor, și nu mă voi teme, ce-mi va face mie omul.

7. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, carii v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu: la a căror săvârșire a vieții privind, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos eri și astăzi același, și în veci.

9. La învățături streine și de multe feluri să nu vă mutați. Că bine este cu darul să se întărească inima; iar nu cu mâncările, dintru care nu s'au folosit cei ce au umblat întru dănsale.

10. Avem oltar, dintru care a mîncă n'au volnicie cei ce slujesc cortului.

11. Pentru că ale căror dobitoace sângele se bagă înlăuntru în cele sfinte pentru păcate, de arhiereul ale acelor trupurile se ard afară de tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele său, afară de poartă a pătimit.

7. 1 Cor. 4, 16. 8. 1 Cor. 3, 11; Apoc. 1, 17. 9. Ier. 29, 8; Mat. 24, 4; Pild. 16, 2; Rom. 14, 17. 11. Lev. 16, 27; Eș. 29, 14; Num. 19, 2. 12. Marc. 12, 8; Ioan 19, 17.

13. Deci dar să eșim la dânsul afară de tabără, ocara lui purtând.

14. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci pre aceea ce va să fie căutăm.

15. Printr'însul dar să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adecă, roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Și facerea de bine și împărtaşirea să nu uitați: că cu jertve ca acestea se îmblânzește Dumnezeu.

17. Ascultați pre învățătorii voștri, și vă supuneți lor: că ei priveghiează pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea samă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând: că aceasta nu vă este vouă de folos.

18. Rugați-vă pentru noi: că nădăjdum că bună știință avem, întru toate bine vrând a vieții.

19. Și mai mult vă rog să

faceți aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeuul păcei, cel ce a sculat din morți pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângele legii cei veșnice,

21. Să vă facă pre voi desăvârșit întru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui prin Iisus Hristos; căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

22. Și vă rog pre voi, fraților, priimiți cuvântul mângâierii: că pre scurt am scris vouă.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod; cu care, de va veni mai curând, voi vedeți pre voi.

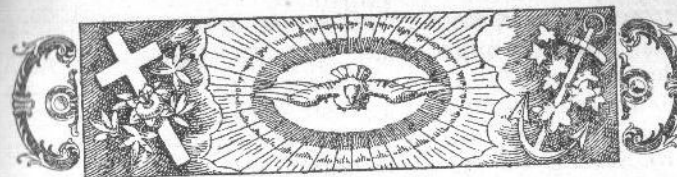
24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri, și tuturor sfinților. Inchină-se vouă cei ce sânt din Italia.

25. Harul cu voi toți. Amin.

Către Evrei s'a scris dela Italia prin Timotei.

13. c. 11, 26; 1 Petr. 4, 14.
14. Ps. 38, 13; 15. Lev. 7, 13; Ps. 49, 14; Os. 14, 3; 16. Fil. 4, 18.
17. Fil. 2, 29; 1 Tes. 5, 12; Ezech. 3, 18; 2 Cor. 1, 3.

20. Is. 40, 11; Ezech. 34, 23; Ioan 10, 12; 1 Petr. 2, 25. 21. 2 Cor. 3, 6; Efes. 2, 10. 25. 2 Tim. 4, 22; Tit. 3, 15.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

CAPITOLUL I.

Folosul ispitelor. A cere dela Dumnezeu înțelepciune cu credință. Ispitele spre care nu sânt dela Dumnezeu. Sfaturi împotriva mândriei. Invățătură despre adevărata slujire de Dumnezeu.

Iacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminții care sânt întru răsigire, să se bucure.

2. Toată bucuria să socotiți, frații mei, când în multe feluri de ispite cădeți;

3. Știind că lămurirea credinței voastre lucrează răbdare.

1. 2. 1 Petr. 1, 6; Rom. 5, 3, sq.; Fapt. 5, 41.

4. Iar răbdarea lucru desăvârșit să aibă, ca să fiți desăvârșit și întregi, și întru nimic lipsiți.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înțelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor din destul, și nu înfruntează; și i se va da lui.

6. Iar să ceară cu credință, nimic îndoindu-se. Pentru că cel ce se îndoește asemenea este cu valul mării care de vânturi se aruncă și se învăluește.

7. Că să nu gândească omul acela că va lua ceva dela Domnul.

8. Bărbatul îndoit la suflet,

5. Pild. 2, 3; Marc. 11, 24.
6. Mat. 7, 7; 21, 22. 8. c. 4, 8.

nestatornic este întru toate căile sale.

9. Iar laude-se fratele cel smerit întru înălțimea sa:

10. Și cel bogat, întru smerenia sa: căci ca floarea erbei va trece.

11. Că a răsărit soarele cu zădiful, și a uscat iarba, și floarea ei a căzut, și frumusețea feței ei a perit; așa și bogatul întru umbletele sale se va vesteji.

12. Fericit bărbatul care rabdă isпита: căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, care o a făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre el.

13. Nimeni ispitindu-se să zică, că dela Dumnezeu se ispitește: că Dumnezeu este neispitit de rele, și el pre nimeni nu ispitește:

14. Ci fiecare se ispitește de a sa poftă fiind tras, și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind naște păcat: iar păcatul săvârșindu-se naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei cei iubiți.

10. 1 Petr. 1, 24; Is. 40, 7.
12. c. 5, 11; 2 Tim. 4, 8; Apoc. 3, 19; 13. 1 Cor. 10, 13; 15. Rom. 6, 23.

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorându-se dela Părintele luminelor, ia care nu este schimbare, sau umbră de mutare.

18. El voind ne-a născut pre noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oarecare a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei cei iubiți, să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mânie:

20. Că mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea și prisoșința răutății, întru blândețe primiți cuvântul cel înăuntrul sădit, care poate să mântuească sufletele voastre.

22. Iar fiți făcători cuvântului, și nu numai ascultători, amăgindu-vă înși-vă pre voi.

23. Pentru că de este cineva ascultător cuvântului, și nu făcător, unul ca acesta asemenea

17. Mal. 3, 6; 18. Ioan 1, 13; 1 Petr. 1, 23; Rom. 8, 25; 19. Eccl. 7, 10; 21. Rom. 13, 12; Col. 3, 8; 1 Cor. 3, 6; 22. Mat. 7, 21; Rom. 2, 13; 23. Luc. 6, 49.

nea este cu omul care își caută fața sa trupească în oglindă:

24. Pentru că s'a căutat pe sine, și s'a dus, și îndată și-a uitat în ce chip eră.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobozeniei, și rămâne într'însă, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.

26. De se pare cuiva între voi că este binecredincios, și nu își înfrânează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia în zadarnică este bunacredință.

27. Bunacredință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este. A cercetă pre cei sirimani și pre văduve întru necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

CAPITOLUL II.

Îndemnări a se feri de alegerea fețelor; a nu trece cu vederea nici o poruncă din lege; a face milostenie. Credința să fie unită cu faptele.

Frații mei, nu întru alegerea fețelor să aveți credință

25. c. 2, 12; Ioan 13, 17; 26. Ps. 33, 13.

Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.

2. Că de va intra întru adunarea voastră vre un om având inel de aur, cu haină luminoasă, și va intra și vre un sărac cu haină proastă;

3. Și veți căuta la cel ce poartă haina cea luminoasă, și veți zice lui: Tu șezi aici bine; și săracului veți zice: Tu stai acolo, sau șezi aici sub așternutul picioarelor mele:

4. Și nu v'ați luat aminte întru voi, și v'ați făcut judecatori de gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei cei iubiți, Au nu Dumnezeu a ales pre săracii lumii acesteia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o a făgăduit celor ce îl iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Au nu bogații vă asupresc pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Au nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Însă de împliniți legea cea împărătească duple scrip-

II. 5. 1 Cor. 1, 22; s.; Es. 20, 6; 8. Mat. 22, 36; Marc. 12, 31.

tură: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine faceți:

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, muștrându-vă de lege ca niște călcători de lege.

10. Că oricine va păzi toată legea și va greși într'una, s'a făcut tuturor vinovat.

11. Că cel ce a zis: Să nu curvești, a zis și: Să nu ucizi. Și de nu curvești, dar ucizi, te-ai făcut călcător legeri.

12. Așa să grăiți, și așa să faceți, ca cum prin legea slobozeniei aveți să vă judecați.

13. Că judecată fără de milă este celuiia ce nu face milă; și se laudă mila asupra judecăței.

14. Ce folos este frații mei, de ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? au poate credința să-l mântuiască pre dânsul?

15. Că de va fi fratele sau sora golă și lipsită de hrana cea de toate zilele,

16. Și va zice lor cineva dintru voi: Mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați; și

nu le-ar da lor cele de treabă trupului, ce folos ar fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.

18. Ci va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte: arată-mi credința ta din faptele tale, și eu îți voi arăta fie din faptele mele credința mea.

19. Tu crezi că Dumnezeu unul este; bine faci: și dracii cred și se cutremură.

20. Voești dar să înțelegi, O omule deșerte, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam părintele nostru, au nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul său pre jertfelnic?

22. Vezi că credința lucră dimpreună cu faptele lui și din fapte s'a împlinit credința?

23. Și s'a împlinit scriptura care zice: Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate, și prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți dar că din fapte

17. v. 26. 18. Mat. 7. 20; Gal. 5. 6. 19. 1 Cor. 8. 4. 21. Fac. 22. 9; Evr. 11. 17. 23. Fac. 15. 6; Rom. 4. 3; Gal. 3. 6. 24. Rom. 3. 28.

9. Lev. 19. 15; A doua Leg. 1. 17.

10. A doua Leg. 27. 26; Mat. 5. 19.

11. Es. 20. 13. 13. Mat. 5. 7.

14. Mat. 7. 26. 15. Luc. 3. 11.

se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

25. Așijderea încă și Raav curva au nu din fapte s'a îndreptat priimind pre vestitori, și pre altă cale scoțându-i?

26. Că precum trupul fără de duh mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

CAPITOLUL III.

Sfătuire despre înfrânarea limbei. Înțelepciunea dumnezeiască.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare judecată vom să luăm.

2. Că multe greșim toți. De nu greșește cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârșit, puternic a-și înfrână și tot trupul.

3. Că iată, și cailor frăele în guri le punem, ca să se supue ei nouă; și tot trupul lor îl întorcem.

4. Iată și corăbiile, mari fiind și de puțin vânturi împingându-se, se întorc de prea mică cârmă, încotro voește pornirea cârmaciului.

25. Is. Nav. 2. 15; 6. 17; Evr. 11. 31. III. 3. Ps. 31. 10.

5. Așa și limba mic mădu-lar este și mari se laudă. Iată, puțin foc și cât de mare materie aprinde!

6. Și limba este foc, lumea nedreptăței, așa limba este așezată întru mădulările noastre, care spurcă tot trupul și aprinde roata firei; și se aprinde de gheena.

7. Că toată firea și a fiarelor și a paserilor, și a celor ce se târăsc, și a peștilor se domolește, și s'a domolit de firea omenească.

8. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească; neînfrânată răutate, plină de otrăvă aducătoare de moarte.

9. Cu dânsa binecuvântăm pre Dumnezeu și Tatăl; și cu dânsa blestemăm pre oameni, carii sânt făcuți dupre asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceeași gură ese buna cuvântare și blestemul. Nu trebuie, frații mei, acestea așa să fie.

11. Au doară isvorul dintru aceeași vână isvorăște dulce și amar?

5. Ps. 11. 4. 6. Mat. 15. 11.

8. Ps. 139. 3. 9. Fac. 1. 27.

12. Au doară poate, frații mei, smochinul să facă masline? sau vița viei, smochine? așa nici un isvor poate a face apă sărată și dulce.

13. Cine este înțelept și bine știutor între voi? să-și arăte din viața cea bună faptele sale într-o blândețe înțelepciunii.

14. Iar de aveți pismă amară și prigonire într-o inimă voastră, nu vă lăudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească.

16. Pentru că unde este pismă și prigonire, acolo este neașezare și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi fără-cătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de rodiri bune, fără de judecată, și nefățarnică.

18. Iar roada dreptății cu pace se seamănă celor ce fac pace.

CAPITOLUL IV.

A fugi de poște deșarte. A ne pocăi. A nu judeca pe aproapele. Dumnezeu este cel ce îndreaptă pașii noștri.

De unde sânt războaie și sfezi între voi? au nu de aici, din desmerdările voastre care se oțesc într-o mădulă-rile voastre?

2. Poștiți și nu aveți; uci-deți și pismuiți, și nu puteți dobândi; vă sfădiți și faceți războaie, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți și nu luați, pentru că rău cereți, ca într-o desmerdările voastre să cheltuiți.

4. Preacurvarilor și preacurvelor, au nu știți că dragostea lumii acesteia vrajbă este către Dumnezeu? deci oricare va vrca să fie prieten lumii, vrăjmaș lui Dumnezeu se face.

5. Au vi se pare că în deșert scriptura grăește: Spre zavistie poștește duhul care lăcuște într-o noi?

6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: Domnul celor

IV. 1. 1 Petr. 2, 11; Rom. 7, 25.

2. Mat. 7, 7. 4. Rom. 8, 7.

5. Gal. 5, 17. 6. Iov. 22, 29; Pild.

3, 34; 1 Petr. 5, 5; Mat. 23, 12.

13. Efes. 5, 15. 14. Efes. 4, 31.
15. c. 1, 17. 18. Is. 32, 17.

mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă, drept aceea, lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului, și va fugi dela voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor; și vă curățiți inimile voastre cei îndoiți la suflet.

9. Pătimiți și lăcrămați, și plângeți, răsul vostru spre plâns să se întoarcă, și bucuria într-o tânguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu, și vă va înălța pre voi.

11. Nu grăiți de rău unul pre altul, fraților. Că cela ce grăește de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăește de rău legea, și judecă legea: iar dacă judeci legea, nu ești făcător legii, ci judecător.

12. Unul este puitorul legii și judecătorul care poate să mântuiască și să piarză: iar tu, cine ești care judeci pre altul?

7. Efes. 6, 13; 1 Petr. 5, 6, s.

8. Zah. 1, 3; Is. 1, 18. 11. Ps. 14, 3;

1 Petr. 2, 1. 12. Mat. 7, 1; Rom.

2, 1; 14. 4.

13. Veniți acum, cei ce ziceți: Astăzi sau mâine vom merge într-o acea cetate, și vom face acolo un an și vom neguțatori și vom dobândi:

14. Carii nu știți ce se va întâmpla mâine. Că ce este viața voastră? Că abur este care într-o puțin se arată, și după aceea pier.

15. În loc de a zice voi: De va vreă Domnul, și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum vă lăudați într-o truțiile voastre: toată lăuda de acest fel rea este.

17. Drept aceea, celui ce știe a face bine, și nu-l face, păcat este lui.

CAPITOLUL V.

Nestatornicia bogăției. Sfătuiri spre îndelungă răbdare și rugăciune.

Veniți acum, bogaților, plângeți și vă tânguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putrezi, și hainele voastre le au mâncat moliile.

13. Pild. 27, 1. 14. Luc. 12, 20.

15. Fapt. 18, 21. 16. 1 Cor. 5, 6.

17. Luc. 12, 47.

V. 1. Pild. 11, 28; Luc. 6, 24.

2. Mat. 6, 19.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit; și rugina lor va fi mărturie asupra voastră, și va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strâns comoară la zilele cele de apoi.

4. Iată plata lucrătorilor celor ce au secerat țarinile voastre, care o oprîți voi, strigă: și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat.

5. Desfătatu-v'ăți pre pământ, și v'ăți desmierdat; hrăniți inimele voastre, ca în zioa junghierei.

6. Osândita-ți, omorâta-ți pre cel drept; nu s'a pus împotriva voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând pentru dânsa, până ce ea ploae timpurie și târzie.

8. Deci îndelung răbdați și voi; întăriți-vă inimele voastre: că venirea Domnului s'a apropiat.

3. Ps. 20, 10. 4. Lev. 19, 13.
5. Luc. 16, 19. 7. Luc. 21, 19;
Evr. 10, 36. 8. 2 Tess. 2, 1.

9. Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă osândiți: iată, judecătorul înaintea ușelor stă.

10. Luați pildă de patimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre prorocii cari au grăit în numele Domnului.

11. Iată, fericim pre cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov ați auzit, și sfârșitul Domnului ați văzut; căci mult milostiv este Domnul și îndurător.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați, nici pre cer, nici pre pământ, nici cu alt jurământ ori care: ci fie voă ce este așa, așa; și ce este nu, nu; ca să nu cădeți întru fățarnicie.

13. Pătimeste rău cineva între voi? să se roage. Este cineva cu inimă bună? să cânte.

14. Este bolnav cineva între voi? să chieame preoții bisericei; și să se roage pentru dânsul, ungându-l pre dânsul cu untdelemn întru numele Domnului:

9. Mat. 24, 33. 10. Mat. 5, 12; 2 Petr. 1, 21. 11. Iov. 1, 21; Ps. 102, 8.
12. Mat. 5, 34, s.; 23, 16. 13. Ps. 49, 16; Col. 3, 16. 14. Marc. 6, 13.

15. Și rugăciunea credinței va mântui pre cel bolnav, și îl va ridica pre dânsul Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor ertă lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele, și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea ferbinte.

17. Ilie om eră asemenea noastră, și cu rugăciune s'a rugat să nu plouă; și n'a

ploaie pre pământ ani trei și luni șase.

18. Și iarăși s'a rugat, și cerul a dat ploae, și pământul a odrăslit roada sa.

19. Fraților, de se va rătăci cineva între voi dela adevăr, și îl va întoarce cineva pre el;

20. Să știe că acela ce a întors pre păcătos dela rătăcirea căei lui, va mântui suflet din moarte, și va acoperi mulțime de păcate.

15. Ps. 29, 3. 16. Ps. 144, 20; Ioan 9, 31. 17. 3 Imp. 18, 1; Luc. 4, 25.

19. Mat. 18, 15. 20. 1 Petr. 4, 8.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ ÎNTÂIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAPITOLUL I.

Mulumire pentru mântuirea și nădejdea noastră în Hristos. Despre credința cea mântuitoare, vestită de proroci. Indemnări spre curioșie.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleși ai risipirei Pontului, Galatiei, Capadochiei, Asiei, și Vitiniei.

2. Duple cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos: dar voă, și pace să se înmulțească.

3. Bine este cuvântat Dum-

1. I. Ioan 7, 35. 2. Rom. 8, 29. 3. 2 Cor. 1, 3; Efes. 1, 3; Tit. 3, 5, 7.

nezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care duple mare mila sa a doua oară ne-a născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morți.

4. Spre moștenire nestricăcioasă, și nespurcată, și neveștejită, păzită în ceruri pentru voi.

5. Cari sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin credință spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi.

6. Întru care vă bucurați, acum puțin, de se cuvine, necăjiți fiind întru multe feluri de ispîte.

4. c. 5, 4. 5. Ioan 10, 28; 17, 11; Rom. 8, 18. 6. Rom. 5, 3; 2 Cor. 4, 17; Iac. 1, 2.

1, 7.

I PETRU

1, 20.

7. Calămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel peritor, și prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă întru arătarea lui Iisus Hristos:

8. Pre care nevăzându'l, iubiți; întru care acum nu privind, ci crezând, vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită:

9. Luând sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Pentru care mântuire au căutat și au cercat prorocii, cari au prorocit de harul ce eră să vie spre voi.

11. Cercetând în care, și în ce fel de vreme le arătă Duhul lui Hristos care eră întru dânsii, mai înainte mărturisind de patimele lui Hristos, și de slavele cele după aceea.

12. Căroră s'a descoperit, că nu lor însuși, ci nouă slujiau aceștea, care acum s'au vestit vouă prin cei ce bine au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer; spre

7. Pild. 17, 3; Apoc. 3, 18. 8. Ioan 20, 29; 2 Cor. 5, 7. 9. Rom. 6, 21. 10. Dan. 9, 23; Luc. 10, 24. 11. Ps. 21, 7. 12. Ier. 1, 17; Luc. 12, 35.

care doresc îngerii să privească.

13. Pentru aceea încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârșit nădăduiți spre harul care se aduce vouă prin arătarea lui Iisus Hristos;

14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poftetele cele mai dinainte ale necunoștinței voastre.

15. Ci duple sfântul care v'a chemat pre voi, și voi fiți sfinți întru toată petrecerea;

16. Căci scris este: Fiți sfinți, că eu sfânt sunt.

17. Și dacă chemați Tată pre cel ce judecă fără de alegerea fețelor duple lucrul flecăruia, întru frică vremea vieții voastre să o petreceți:

18. Știind că nu cu argint sau cu aur care se strică, va'ți izbăvit de petrecerea voastră cea deșartă, care eră de la părinți dată;

19. Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat și nespurcat:

20. Care eră cunoscut mai 14. Rom. 12, 2. 15. Luc. 1, 75. 16. Lev. 11, 44; Ps. 70, 24. 17. Fapt. 17, 31. 18. 1 Cor. 6, 20; c. 4, 3. 20. Rom. 16, 25.

înainte de întemeierea lumii, dar s'a arătat în anii cei mai de apoi pentru voi.

21. Cei ce printrânsul ați crezut întru Dumnezeu, care la înviat pre el din morți, și i-a dat lui slavă; ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumnezeu.

22. Curățând sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nefățarnică iubire de frați, din inimă curată iubiți-vă unul pre altul cu deadinsul:

23. Fiind născuți a doua oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și care petrece în veac.

24. Pentru că tot trupul este ca iarba, și toată slava omului ca floarea erbei. Uscatua iarba, și floarea ei a căzut:

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

CAPITOLUL II.

Creștinii să fie pildă celor necredincioși. Supunerea la stăpânire. Iubirea de frați după pilda lui Hristos.

Deci lepădând toată răutatea, și tot vicleșugul, și fățarniciile, și pisme, și toate clevetirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să iubiți laptele cel cuvântător și fără de vicleșug, ca printrânsul să creșteți spre mântuire.

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Către care apropiindu-vă, cela ce este piatra cea vie, de oameni cu adevărat nebăgată în seamă, iar la Dumnezeu aleasă, și scumpă,

5. Și voi înși-vă ca niște pietre vii, vă zidiți casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

6. Pentru că scris este în scriptură, Iată, pun în Sion

II. 1. Rom. 6, 4; 1 Cor. 14, 30; Iac. 1, 21. 2. Evr. 5, 13; Mat. 18, 3. 3. Ps. 33, 9. 4. Ps. 117, 22; Dan. 2, 31. 5. Is. 61, 6; Os. 14, 8; Mal. 1, 11; Rom. 12, 1; Efes. 2, 22. 6. Is. 28, 16; Rom. 9, 33.

21. Ioan 14, 6; Fapt. 3, 15. 24. Ps. 101, 12; 102, 25; Is. 40, 6; Iac. 1, 10.

piatră în capul unghiului, aleasă, scumpă; și cela ce va crede întru dânsa nu se va rușina.

7. Drept aceea, vouă celor ce credeți, cinstea; iar celor necredincioși, piatra care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire, și piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuvântului; spre care și puși sânt.

9. Iar voi, rod ales, preoție împărătească, neam sfânt, norod spre câștigare; ca să vestiți bunătățile celui ce v'a chemat pre voi dintru întuneric la minunata sa lumină:

10. Cari odinioară nu erați norod, iar acum norodul lui Dumnezeu; cari erați nemiluiți, iar acum miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre niște nemernici și streini, să vă feriți de poștele cele trupesti, care se ostesc asupra sufletului;

7. Mat. 21, 42. 8. Is. 8, 14; Luc. 2, 34. 9. Is. 43, 20; Eș. 19, 6. 10. Os. 2, 23; Rom. 9, 25. 11. Rom. 7, 32; Iac. 4, 1; Ps. 38, 17; Pild. 1, 32.

12. Petrecerea voastră avându-o bună întru neamuri: ca întru care vă clevetesc pre voi ca pre niște făcători de rău, din faptele voastre cele bune, văzând, să slăvească pre Dumnezeu în ziua cercetării.

13. Deci supuneți-vă la toată omeneasca zidire pentru Domnul: ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Ori domnilor, ca celor ce sânt de el trimiși spre izbânda făcătorilor de rău, și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Că așa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând să înfrânați necunoștința oamenilor celor fără de minte:

16. Ca cei slobozi, și nu ca cum ați avea slobozenica acoperemânt răutăței, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți. Frățiea iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supuinu-vă cu toată frica stăpânilor; nu nu-

12. Mat. 5, 16. 13. Rom. 13, 1; Tit. 3, 1. 15. c. 3, 9. 16. 1 Cor. 7, 23; Gal. 5, 13. 17. Rom. 12, 10; Pild. 24, 21; Mat. 22, 21. 18. Efes. 6, 5; Col. 3, 22; Tit. 2, 9.

mai celor blânzi și buni, ci și celor năsilnici.

19. Pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu de răbdă cineva scârbă pentru știința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.

20. Că ce laudă este, dacă, greșind și pedepsindu-vă, veți răbdă? ci dacă bine făcând, și pătimind, veți răbdă, aceasta este dar înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v-ați chemat: că și Hristos a pătimit pentru noi, nouă lăsându-ne pildă, ca să urmați urmașilor lui.

22. Care păcat n'a făcut, nici s'a aflat vicleșug în gura lui:

23. Care ocărându-se, împotrivă n'a ocărât; pătimind, n'a îngrozit, ci da celui ce judecă cu dreptul:

24. Care păcatele noastre însuși le-a ridicat în trupul său pre lemn, ca păcatelor murind să viețuim dreptății:

19. Mat. 5, 10; 20. c. 4, 14; Mat. 5, 10; 21. c. 3, 18; 4, 1; Ioan 13, 15; 22. Is. 53, 9; Ioan 8, 46; 2 Cor. 5, 21; 24. 1 Ioan 3, 5; Rom. 6, 11; Col. 1, 22.

cu a cărui rană v-ați vindecat.

25. Că erați ca niște oi ră-tăcite; ci v-ați întors acum la păstorul și păzitorul sufletelor voastre.

CAPITOLUL III.

Buna înțelegere și cuvioșie între soți. Suferința cu blândețe către toți.

Așijderea, și femeile, plecându-vă bărbaților voștri; că deși nu se pleacă oare-carii cuvântului, prin viața femeilor fără de cuvânt să se dobândească:

2. Văzând viața voastră cea dimpreună curată întru frică.

3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului, și a înfășurăturii a-urului, sau a îmbrăcăminteii hainelor;

4. Ci omul cel ascuns al inimei întru nestrăciunea duhului celui blând și lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa odinioară și sfințele muieri, care nădăjduiau

25. Ps. 118, 176; Is. 53, 6; Ez. 34, 5; Ioan 10, 12; III. 1. Efes. 5, 22; Col. 3, 18; 3. 1 Tim. 2, 9; 4. Efes. 3, 16.

întru Dumnezeu, se împodobeau, pre sine, plecându-se bărbaților lor:

6. Precum Sara ascultă pre Avraam, domn pre acela chemându-l: căreia v-ați făcut fiice, făcând bine, și netemându-vă de nici o frică.

7. Bărbații, așijderea, împreună lăcuind cu femeile lor cu cunoștință, ca unui vas mai slab celui femeesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare darului vieții; ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.

8. Iar la sfârșit, toți să fiți cu un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, blânzi, smeriți:

9. Nerăsplătind rău pentru rău, sau ocară pentru ocară: ci împotrivă binecuvântând; știind că spre aceasta sunteți chemați, ca să moșteniți blăgoslovenia.

10. Că, cea ce voește să iubească viața, și să vadă zile bune, să-și oprească limba sa dela rău, și buzele sale ca să nu grăiască vicleșug:

6. Fac. 18, 12; 7. Efes. 5, 25; 1 Cor. 7, 5; Col. 3, 19; 8. Fil. 3, 16; 9. Rom. 12, 17; 1 Tes. 5, 15; 10. Ps. 33, 13; Iac. 1, 29.

11. Să se depărteze delarău, și să facă bine; să caute pacea, și s'o urmeze pre ea.

12. Pentru că ochii Domnului sânt spre cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului asupra celor ce fac rele.

13. Și cine este cel ce va face vouă rău, de veți fi următori binelui?

14. Că de și veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi, iar de îngrozirea lor să nu vă temeți, nici să vă turburați;

15. Ci pre Domnul Dumnezeu să-l sfințiți întru inimile voastre, și să fiți gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întreabă pre voi cuvânt pentru nădejdea cea întru voi, însă cu blândețe și cu frică.

16. Având știință bună; ca, întru cea ce vă clevetesc pre voi, ca pre niște făcatori de rău, să se rușineze cei ce grăesc de rău viața voastră cea bună întru Hristos.

17. Că mai bine este, făcând cele bune, de este așa

11. Is. 1, 16; Evr. 12, 14; 14. c. 2, 20; 4, 14; Mat. 15, 15; 15. Is. 8, 13; 16. c. 2, 12; 17. c. 2, 20.

voia lui Dumnezeu, a pătimi, decât făcând cele rele.

18. Pentru că și Hristos odată pentru păcate a pățit, cel drept pentru cei nedreți, ca pre noi să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul, și înviind cu Duhul:

19. Întru care și duhurilor ce erau în temniță pogorându-se a propovedit;

20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când așteptă îndelungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corabiea, întru care puține, adică, opt suflete s'au mântuit de apă.

21. A căreia lucrul cel închipuit, botezul și pre noi ne mântuește, (nu lepădarea spurcăciunii celei trupesti, ci întrebarea științei celei bune către Dumnezeu), prin învierea lui Iisus Hristos:

22. Care este d'a dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer; plecându-se lui îngerii și stăpânirile și puterile.

18. c. 2, 21; 4, 1; Rom. 5, 6; 1 Tim. 3, 16; Evr. 9, 28. 19. c. 4, 6; Efes. 4, 9. 20. Mat. 24, 37; Fac. 7, 18. 21. Efes. 5, 26; A doua Leg. 26, 17. 22. Ps. 109, 1; Efes. 1, 20; Evr. 12, 2.

Indemnări la viață nouă în întreagă înțelepciune, cu rugăciune și dragoste a unuia către altul. A face toate spre slava lui Dumnezeu și a se bucura cu suferințele cele pentru Hristos.

CAPITOLUL IV.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, și voi după același gând vă înarmați: pentru că cea ce a pățit cu trupul a încetat despre păcat;

2. Ca să nu mai viețuiască cealaltă vreme în trup poftelor omenești, ci după voia lui Dumnezeu.

3. Că destul ne este nouă, celor ce în vremea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând întru necurății, întru poște, întru beții, întru ospete, întru băuturi, și întru urâte slujiri idolești:

4. Întru care se minunează căci nu vă adunați voi la aceeași turburare a curviei, hulind.

5. Carii vor da seama la cel ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre aceasta și mor-

IV. 1. c. 3, 18; 2, 21, 24. 2. Gal. 2, 20; Rom. 6, 6; s. 3. Efes. 4, 17; Tit. 3, 3. 5. 2 Tim. 4, 1. 6. c. 3, 19.

ților s'a binevestit, ca să se judece cu trupul după om, și să vieze după Dumnezeu cu duhul.

7. Și sfârșitul tuturor s'a apropiat: deci fiți cu întreagă înțelepciune, și priveghiați întru rugăciuni.

8. Iar mai înainte de toate unul spre altul dragoste cu osârdie având, căci dragostea acopere mulțime de păcate.

9. Iubitori de streini fiți între voi fără de cârtire.

10. Fiecare precum a luat dar, între voi cu acela slujind, ca niște buni economi ai darului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grație cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu; de slujește cineva, ca din puterea care o dă Dumnezeu, ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este întru voi, care se face vouă spre

ispită, ca cum s'ar întâmplă vouă ceva strein:

13. Ci, pentru că vă faceți părtași patimelor lui Hristos, bucurați-vă; ca și întru arătarea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14. De sânteți ocărăți pentru numele lui Hristos, fericiți sânteți; căci duhul slavei și al lui Dumnezeu preste voi odihnește: după aceea se hulește, iar după voi să proslăvește.

15. Iar nimeni din voi să nu pătimească ca un ucigaș, sau fur, sau făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine.

16. Iar dacă pătimește ca un creștin, să nu se rușineze; ci să proslăvească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Căci vremea este a se începe judecata dela casa lui Dumnezeu: iar dacă este întâi dela noi, care este sfârșitul celor ce se împrotivesc evangheliei lui Dumnezeu?

7. 1 Cor. 10, 11; Iac. 5, 8; 1 Ioan 2, 18. 8. Luc. 21, 34; Iac. 5, 20; Pil. 10, 12. 9. Evr. 13, 1; Fil. 2, 14. 10. Rom. 12, 8. 11. c. 5, 14; 2 Cor. 2, 17; Col. 3, 17.

13. Mat. 5, 10; Rom. 8, 17; 2 Cor. 17; Fapt. 5, 41; Iac. 1, 3. 14. c. 3, 14; Is. 51, 7; Mat. 5, 11. 15. c. 2, 20. 16. Ioan 21, 19; Fil. 1, 29. 17. Ier. 25, 29; Ez. 9, 6.

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântuește, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea, și cei ce pățimesc după voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să-și încredințeze sufletele sale, prin fapte bune.

CAPITOLUL V.

Sfătuiri către presbiteri și către creștini îndobțe, cu rugăciuni pentru desăvârșirea lor.

Pre presbiterii cei dintru voi îi rog, ca cel ce sânt împreună presbiter, și mărturisitor al patimelor lui Hristos, și părtăș al slavei cei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija de dânsa, nu cu sila, ci de voie, nu cu agonisele urâte, ci cu osârdie;

3. Nici ca cum ați stăpâni preste cliruri, ci pilde făcându-vă turmei.

4. Și când se va arăta mai

18. Pild. 11, 31. 19. c. 3, 17.
V. 1. Luc. 24, 48. Rom. 8, 17.
2. Ioan 21, 16; Fapt. 20, 28; Tit. 1, 7, 11. 3. 1 Cor. 3, 5; 2 Cor. 1, 24; Fil. 3, 17; 2 Tes. 3, 9; Tit. 2, 7.
4. Is. 40, 11.

marele păstorilor, veți lua cununa slavei cea nevestejită.

5. Așijderea și voi cei tineri, plecați-vă celor bătrâni. Și toți unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiți; de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă împotivă, iar celor smeriți le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub mîna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme.

7. Toată grija voastră aruncând spre dânsul; că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți trezi, priveghiați; pentru că protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, umblă, căutând pre cine să înghiță:

9. Căruia stați împotivă întăriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întâmplă frățimei voastre cei din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne-a chemat la slava sa cea veșnică prin Hri-

5. Efes. 5, 21; Mat. 23, 12; Luc. 1, 52; Pild. 3, 34; Iac. 4, 6. 6. Iov. 22, 29; Iac. 4, 10. 7. Ps. 54, 25; Mat. 6, 37. 8. Luc. 21, 36; 1 Tes. 5, 6.
9. Efes. 6, 12; Iac. 4, 7.
10. Evr. 13, 21.

stos Iisus, acela pre voi, care ați pățimit puțin, să vă facă desăvârșit, să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeeze.

11. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Prin Siluan, vouă credinciosul frate, precum socotesc, puțin am scris, îndemnându-vă și mărturisind că

acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu întru care stați.

13. Inchină-se vouă biserica din Vavilon, cea împreună aleasă; și Marcu fiul meu.

14. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare a dragostei. Pace vouă tuturor celor întru Hristos Iisus. Amin.

13. Fapt. 12, 12. 14. Rom. 16, 16; 1 Cor. 16, 20; 2 Cor. 13, 12.

11. c. 4, 11. 12. Evr. 13, 22.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAPITOLUL I.

Roadele credinței spre moștenirea împărăției cerurilor. Indemnare la păzirea învățăturilor sale, întemeindu-o pe mărturia Tatălui despre Fiul în Tavor și pe sf. Scriptură.

Simon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credință întocmai cinstită întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Dar vouă și pace să se înmulțească întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos Domnului nostru,

3. Precum nouă dumneze-

easca putere a lui toate cele ce sânt spre viață și buna-credință ne-a dăruit, prin cunoștința celui ce ne-a chemat pre noi prin slavă și prin fapta bună;

4. Prin care cele scumpe și mari făgăduințe s'au dăruit nouă: ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeieștii firi, fugind de stricăciunea poștei cei din lume.

5. Și întru aceasta singură, toată nevoința puind, sporiiți întru credința voastră fapta bună; iar întru fapta bună cunoștința;

6. Iar întru cunoștință înfrânarea; iar întru înfrânare

1. 1. Fapt. 15, 14; Rom. 1, 12.
2. 1 Petr. 1, 2. 3. 1 Petr. 2, 9.

5. Gal. 5, 6.

1. 7.

II PETRU

1. 19.

răbdarea; iar întru răbdare buna-credință;

7. Iar întru buna-credință iubirea de frați; iar întru iubirea de frați dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind și înmulțindu-se, nu deșerți nici fără de roadă vor face pre voi spre cunoștința Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea orb este, nevăzând departe, uitare luând de curăția păcatelor sale celor de demult.

10. Pentru aceea fraților, mai vârtos nevoiți-vă ca să faceți adevărită chemarea și alegerea voastră: că acestea făcând, nu veți greși niciodată.

11. Că așa din destul se va da vouă intrarea întru veșnica împărăție a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos.

12. Pentru aceea nu mă voiui lenevi a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că și știți, și sânteți înțăriți întru adevărul acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu

dreptul, până când sânt într'acest trup, a vă deșteptă pre voi cu aducerea aminte.

14. Știind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos mi-a arătat mie.

15. Iar mă voiui nevoi, și pururea a vă avea pre voi după eșirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

16. Că nu urmând basnelor celor meșteșugite, am spus vouă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind măririi aceluia.

17. Că a luat dela Dumnezeu Tatăl cinste și slavă, glas ca acesta venind către dânsul dela slava cea cu mare cuviință: Acesta este Fiul meu cel iubit întru care bine am voit.

18. Și acest glas noi l-am auzit din cer pogorându-se, fiind cu dânsul în muntele cel sfânt.

19. Și avem mai adevărat cuvântul cel prorocesc; la ca-

8. Tit. 3, 14. 9. 1 Ioan 2, 9.
10. Evr. 3, 14. 12. Rom. 15, 14;
Iud. 5. 13. c. 3, 1.

14. Ioan 21, 18. 16. 1 Cor. 1, 17;
2, 4. 17. Mat. 17, 5; 3, 17; Efes.
1, 8. 18. Mat. 17, 1. 19. Ps. 118, 105;
2 Cor. 4, 6.

re bine faceți luând aminte, ca la o lumină ce strălucește în loc întunecos, până ce ziua va lumina, și luceafărul va răsați întru inimile voastre:

20. Aceasta mai întâi știind, că toată prorocia scrip-turei cu a sa deslegare nu se face.

21. Pentrucă nu prin voia oamenilor s'a făcut cândva prorocie; ci purtându-se de Duhul Sfânt au grăit oame-nii cei sfinți ai lui Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Mai nainte vestire despre ivirea e-reticilor cu înșălăciuni și pedeapsa lor. Infruntarea obiceiurilor rele,

Însă au fost și proroci min-ciunoși întru norod, precum și între voi vor fi învățători minciunoși, carii vor băga e-resuri de pierzare, și se vor lepăda de stăpânul cel ce i-a răscumpărat pre dânșii, adu-cându-și lor grabnică pier-zare.

2. Și mulți vor merge în urma înverșunărilor lor; prin

20. Rom. 12, 7; 2 Tim. 3, 10.

21. Fapt. 28, 26.

II. 1. Mat. 24, 11; 1 Tim. 4, 1; Iud. 4. 2. 2 Tim. 4, 3.

carii se va huli calea adevă-rului.

3. Și pentru lăcomia cu cu-vinte amăgitoare pre voi vă vor precupi: a căror judecată încă de demult nu zăbăvește și pierzarea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dum-nezeu pre îngerii carii au gre-șit nu i-a cruțat, ci cu lanțu-rile întunerecului în tartar le-gându-i, i-a dat spre judecată a se păzi;

5. Și lumea cea dintâi nu o a cruțat, ci pre Noe, al op-tulea mărturisor al dreptă-ței, l-a păzit, potop în lume a-celor necredincioși aducând;

6. Și cetățile Sodomlenilor și ale Gomorului arzându-le, cu sfărâmare le-a osândit, pil-dă puindu-le celor ce vor să petreacă întru păgânătate;

7. Și pre dreptul Lot ce eră năcăjit de petrecerea cea dim-preună a celor fărădelege în-tru înverșunare, l-a izbăvit:

8. (Pentrucă cu vederea și cu auzul, dreptul acela viețu-ind între dânșii, din zi în zi își muncia sufletul cel drept

4. v. 9; Iud. 6. 5. c. 3, 6; Fac. 7, 7. 6. Fac. 19, 24; Iud. 7; Evr. 11, 7. 8. Ps. 118, 158; Ez. 9, 4.

cu faptele lor cele fărădelege);

9. Știe Domnul pre cei bine credincioși a-i izbăvi de is-pită, iar pre cei nedrepti a-i păzi la ziua judecăței ca să se muncească;

10. Iar mai vartos pre cei ce umblă după trup întru pof-ta spurcăciunei, și de domnie nu bagă seamă. Indrăzneți, o-braznici, slavele hulind, nu se cutremură.

11. Unde îngerii, cu tăria și cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hulă.

12. Iar aceștia ca niște dobi-toace necuvântătoare firești, născute spre vânăre și stric-ăciune, întru cele ce nu în-țeleg hulind, întru stricăciu-ne lor vor peri;

13. Luând plata nedreptă-ței, dulceață socotind pre de-sfătarea cea din toate zilele. Spurcații și necurații, carii se hrănesc cu înșelăciunile lor, mâncând cu voi;

14. Ochi având plini de preacurvie, și de păcat nepă-răsit; amăgind sufletele cele

9. 1 Cor. 10, 13. 10. Iud. 8.

11. Iud. 9. 12. Iud. 10; Ier. 12, 3.

13. Iud. 15.

neîntărite: inimă deprinsă în lăcomie; având fiii blăstămu-lui:

15. Carii lăsând calea cea dreaptă au rătăcit, urmând căei lui Valaam din Vosor, care plata nedreptăței a iubit;

16. Iar muștrare pentru fără delegea sa a avut: asin ne-cuvântător, cu glas omenesc grăind, a oprit nebunia pro-rocului.

17. Aceștia sânt izvoare fă-ră de apă, nori care se poartă de vifor, cărora negura întu-nerecului în veac se păzește.

18. Pentrucă cele semețe ale deșertăciunei spuind, amăgesc cu pofte trupești, și cu învierșunări, pre cei ce cu adevărat au scăpat dela cei ce viețuesc întru înșelăciune.

19. Făgăduindu-le slobo-zenia, singuri robi fiind ai stricăciunei: pentrucă ori de ce este cineva biruit, de aceia s'a și robit.

20. Că dacă după ce au scăpat dela spurcăciunile lu-meii prin cunoștința Domnu-

15. Iud. 11; Num. 22, 3; Apoc.

2, 14. 16. Num. 22, 28. 17. Iud. 13.

18. Iud. 16. 19. Ioan 8, 34.

20. c. 1, 2; 3, 18; Fil. 3, 7; Mat.

12, 45; Evr. 10, 26.

lui și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăși împleticindu-se, se biruesc, s'au făcut lor cele de pre urmă mai rele decât cele dintâi.

21. Pentru că mai bine eră lor a nu fi cunoscut calea dreptăței, decât după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi dela sfânta poruncă ce li s'a dat lor.

22. Că s'a întâmplat lor pilda cea adevărată: Câinele s'a întors la borătura sa; și porcul scăldat, la mocirla tinei.

CAPITOLUL III.

Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cuviincioasă pentru ea.

Si aceasta acum, iubiților, a doua epistolă scriu vouă; întru care deștept cu aducearea aminte mintea voastră cea curată:

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai nainte grăite de sfinții proroci, și de porunca noastră, carii sântem apostoli ai Domnului și Mântuitorului:

3. Aceasta mai înainte ști-

21. Luc. 12, 47. 22. Pild. 26, 11. III. 1, c. 1, 13. 2. Iud. 17. 3. c. 1, 20; Iud. 8; 1 Tim. 4, 1.

ind, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori carii vor umbla după poștele lor,

4. Și vor zice: Unde este făgăduința venirii lui? că de când părinții au adormit, toate așa rămân precum au fost din începutul zidirei.

5. Căci ei nu voesc a ști aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile au fost de demult, și pământul din apă și prin apă s'a așezat:

6. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-se, a perit:

7. Iar cerurile aceste de acum și pământul cu același cuvânt sânt puși supt păstrare, păzindu-se focului la ziua judecăței și a pierderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se tăinuască de voi, iubiților, că o zi înaintea Domnului, este ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.

9. Nu va zăbăvi Domnul făgăduința, precum oarecarii zăbavă o socotesc; ci îndelung rabdă pentru noi, ne-

4. Is. 5, 19. 5. Fac. 1, 2; Ps. 23, 2. 6. c. 2, 6; Fac. 7, 11; Mat. 24, 39. 7. Iud. 15. 8. Ps. 89, 4. 9. Av. 2, 3; 1 Tim. 2, 4.

vrând ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10. Iar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea; întru care cerurile cu sunet vor trece, stihiiile arzând se vor strică, și pământul și cele de pre dânsul lucruri vor arde.

11. Deci dacă au acestea toate a se strică, în ce fel trebuie să fiți voi întru sfințele petreceri cele dimpreună și întru faptele buneicredințe,

12. Așteptând și dorind a fi mai degrab venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arzând se vor strică, și stihiiile aprinzându-se se vor topi?

13. Că ceruri noi și pământ nou, după făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea lăcuește.

14. Pentru aceea, iubiților, acestea așteptând, nevoiți-vă să vă aflați lui nespurcați, și neîntinați, în pace.

10. 1 Tes. 5, 3; Luc. 21, 33; Evr. 1, 11. 13. Is. 65, 17; Apoc. 21, 1. 14. 1 Tes. 3, 13; 1 Cor. 1, 8.

15. Și pre îndelunga-răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiți; precum și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea cea dată lui a scris vouă;

16. Precum și întru toate epistoliile sale, grăind de acestea; întru care sânt unele cu anevoie a se înțelege, pe care cei neînvățați și neîntăriți le răsvrătesc ca și pre celelalte scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci voi, iubiților, acestea mai înainte știind, păziți-vă, ca nu cu înșelăciunea celor fărădelege fiind strămutați, să cădeți dela întărirea voastră.

18. Ci să creșteți întru harul, și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava și acum și în ziua veacului. Amin.

15. Rom. 2, 4. 16. Rom. 8, 18; 1 Cor. 15, 24; 1 Tes. 4, 15. 17. Marc. 13, 5; Iud. 20. 18. c. 2, 20; Iud. 25; 1 Petr. 5, 11.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ ÎNTÂIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAPITOLUL I.

Mărturisire că Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Indemnare spre a fugi de păcate.

Ce eră dintru început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit, și mâinile noastre au pipăit, de Cuvântul vieții;

2. (Și viața s'a arătat, și o am văzut, și mărturisim, și vestim vouă viața cea veșnică, care eră la Tatăl, și s'a arătat nouă;)

3. Ce am văzut și am auzit spunem vouă, ca și voi împărtășire să aveți cu noi: și împărtășirea noastră este cu

1. 1. c. 2, 13; Luc. 24, 39.

2. Ioan 1, 2; 4, 14.

Tatăl și cu Fiul lui, Iisus Hristos.

4. Și acestea scriem vouă, ca bucuria voastră să fie deplin.

5. Și aceasta este vestirea care am auzit dela dânsul, și vestim vouă, că Dumnezeu lumină este, și nici un întunec întru dânsul nu este.

6. De vom zice că împărtășire avem cu dânsul, și întru întunec umblăm, mințim, și nu facem adevărul:

7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtășire avem unii cu alții, și sângele lui Iisus

4. Ioan 15, 11; 16, 24. 5. Ps. 103, 2; Ioan 8, 12. 6. c. 2, 4.
7. Efes. 5, 8; Evr. 9, 14.

1, 8.

I IOAN

2, 8.

Hristos, Fiului lui ne curățește pre noi de tot păcatul.

8. De vom zice că păcat nu avem, pre noi înși-ne ne înșălăm, și adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept ca să ne erte nouă păcatele, și să ne curățească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păcătuit, minciunos facem pre dânsul, și cuvântul lui nu este întru noi.

CAPITOLUL II.

Hristos ne curățește de tot păcatul. Indemnări spre păzirea poruncilor și spre dragostea fără care nu este creștinătate. Fugire de dragostea lui mei. Antihriștii sânt mulți. Minciunos este tot cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristos. Adevărata ungere.

Feți mei, acestea scriu vouă, ca să nu păcătuiți. Și dacă cineva va păcătui, mângâitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept:

2. Și acesta este curățire de păcatele noastre: și nu nu-

mai de ale noastre, ci și de ale a toată lumea.

3. Și întru aceasta știm că l-am cunoscut pre dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.

4. Cel ce zice: L-am cunoscut pre dânsul și poruncile lui nu le păzește, minciunos este, și întru acesta adevărul nu este.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplin este: întru aceasta cunoaștem că întru dânsul sântem.

6. Cel ce zice că petrece întru dânsul, dator este precum acela a umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu scriu vouă poruncă nouă, ci poruncă veche care ați avut dintru început. Porunca cea veche este cuvântul care ați auzit dintru început.

8. Iarăși, poruncă nouă scriu vouă, care este adevărată întru dânsul și întru voi; că întunecul a trecut, și lu-

3. Ioan 15, 10. 4. c. 1, 6; 4, 20.

5. Ioan 14, 21; c. 4, 12.

6. Ioan 15, 4, 5. 7. 2 Ioan 5; Mat. 5, 45. 8. Ioan 13, 34; Rom. 13, 12.

mina cea adevărată iată ră-sare.

9. Cel ce zice că este întru lumină, și pre fratele său urăște, întru întunec este până acum.

10. Cel ce iubește pre fratele său întru lumină petrece, și sminteală întru dânsul nu este.

11. Iar cel ce urăște pre fratele său întru întunec este, și întru întunec umblă, și nu știe încotro merge, că întunerecul a orbit ochii lui.

12. Scriu vouă, fiilor, că se eartă vouă păcatele, pentru numele lui.

13. Scriu vouă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scriu vouă, tinerilor, că ați biruit pre cel viclean. Scriu-am vouă, pruncilor, că ați cunoscut pre Tatăl.

14. Scriu-am vouă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scriu-am vouă, tinerilor, că sânteți tari, și cuvântul lui Dumnezeu petrece întru voi, și ați biruit pre cel viclean.

9. c. 4, 20. 10. c. 3, 14.
11. Ioan 12, 33. 12. Luc. 24, 47;
Fapt. 4, 13. 14. Efes. 6, 10.

15. Nu iubiți lumea, nici cele din lume. De iubește cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul.

16. Pentru că tot ce este în lume, adecă pofta trupului, și pofta ochilor, și trufia vieței, nu este dela Tatăl, ci din lume este.

17. Și lumea trece, și pofta ei: iar cel ce face voea lui Dumnezeu petrece în veac:

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este: și precum ați auzit că antihrist vine, și acum antihristi mulți s'au făcut; dintru aceasta cunoaștem că ceasul cel de apoi este.

19. Dintru noi au eșit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci au eșit ca să se arăte că nu sânt toți dintru noi.

20. Și voi ungere aveți dela Cel Sfânt, și știți toate.

21. Nu am scris vouă ca cum n'ați ști adevărul, ci ca cum l'ați ști pre el, și cum că toată minciuna nu este din adevăr.

22. Cine este mincinos fără

15. Iac. 4, 4. 18. Mat. 24, 5; 2
Ioan 7; 1 Petr. 4, 7. 19. Fapt. 20,
30; 1 Cor. 11, 19.

numai cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristos? Acesta este antihrist, care tăgăduiește pre Tatăl și pre Fiiul.

23. Tot cel ce tăgăduiește pre Fiiul, nici pre Tatăl nu are: iar cel ce mărturisește pre Fiiul și pre Tatăl are.

24. Drept aceea voi ce ați auzit dintru început, întru voi să rămăe. Și de va rămănea întru voi ce ați auzit dintru început, și voi în Fiiul, și în Tatăl veți rămănea.

25. Și aceasta este făgăduința care însuși a făgăduit nouă, vieța cea veșnică.

26. Acestea am scris vouă pentru cei ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea care ați luat dela dânsul întru voi să rămăe, și nu aveți trebuință ca să vă învețe pre voi cineva: ci precum aceeași ungere vă învață pre voi pentru toate, și adevărată este, și nu este mincinoasă, și precum v'a învățat pre voi, rămâneți întru aceasta.

28. Și acum, fiilor, rămâneți întru aceasta ca să avem

23. 2 Ioan 9; Ioan 5, 25; 15, 23.
25. 5, 41. 27. Ioan 14, 26.
28. c. 3, 21; Efes. 3, 12.

îndrăzneală când se va arăta, și să nu ne rușinăm de dânsul la venirea lui.

29. De știți că este drept, cunoașteți că tot cel ce face dreptate dela dânsul s'a născut.

CAPITOLUL III.

Fiii lui Dumnezeu sânt fericiți cu nădejdea întru dânsul, se curățesc de păcate, iubesc pe frați și se urăsc de lume. Dragostea către aproapele și milostenia. Știința cea bună este prin credința lui Iisus Hristos.

Vedeți ce fel de dragoste ne-a dat nouă Tatăl, ca fiii ai lui Dumnezeu să ne numim: pentru aceasta lumea nu cunoaște pre noi, căci nu l-a cunoscut pre dânsul.

2. Iubiților, acum fii ai lui Dumnezeu sântem, și încă nu s'a arătat ce vom fi: ci știm că când se va arăta, asemenea lui vom fi; că-l vom vedea pre el precum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întru dânsul, se curățește pre sine, precum și el este curat.

29. c. 3, 7.

III. 1. Ioan 17, 25. 2. Ioan 1, 12;
Rom. 8, 18; Col. 3, 4.

4. Tot cel ce face păcatul și fărădelegea face: și păcatul este fărădelegea.

5. Și știți că el s'a arătat ca să ridice păcatele noastre; și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întru dânsul nu păcătuiește: și tot cel ce face păcatul nu l-a văzut pre el, nici l-a cunoscut pre el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele pre voi: cel ce face dreptate, drept este, precum și acela drept este.

8. Cel ce face păcatul din diavolul este; că din început diavolul păcătuiește. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dumnezeu păcat nu face; că sămânța lui întru dânsul petrece: și nu poate să păcătuiească, că din Dumnezeu s'a născut.

10. Intru aceasta arătați sânt fiii lui Dumnezeu, și fiii diavolului: tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumne-

4. c. 5, 17; I Petr. 2, 21, s.

5. Is. 53, 4. 6. c. 2, 6; 2 Ioan 11.

8. Ioan 8, 44. 9. c. 5, 18.

10. Ioan 8, 47.

zeu, nici cel ce nu iubește pre fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea care ați auzit dintru început, ca să iubim unul pre altul.

12. Nu precum Cain care eră din vicleanul, și a ucis pre fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis pre el? Căci lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte în viață, pentru că iubim pre frați. Cel ce nu iubește pre fratele petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pre fratele său ucigător de oameni este: și știți că tot ucigătorul de oameni nu are viață veșnică întru dânsul petrecând.

16. Intru aceasta am cunoscut dragostea, că el și-a pus sufletul său pentru noi: și noi datori sântem pentru frați să ne punem sufletele.

11. c. 1, 6; 2, 7, s.; Ioan 13, 34.

12. Fac. 4, 8; Mat. 23, 35; Iud.

11, 13. Mat. 5, 11; Ioan 15, 18.

14. Ioan 5, 24; Lev. 19, 17.

15. c. 2, 10, s.; Mat. 5, 21, s.

16. Ioan 15, 12, s.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteia, și vede pre fratele său având trebuință, și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?

18. Fii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și intru aceasta cunoaștem că sântem din adevăr, și înaintea lui vom încredința inimile noastre

20. Că de ne arată pre noi inima noastră vinovați, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arată pre noi vinovați inima noastră, îndrăznire avem către Dumnezeu.

22. Și orice vom cere, vom lua dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui, și cele plăcute înaintea lui facem.

23. Și aceasta este porunca lui: Ca să credem întru numele lui Iisus Hristos Fiului lui, și să iubim unul pre al-

17. c. 2, 4, 20. 18. Iac. 1, 22; 2, 15.

21. c. 2, 28; 4, 17; 5, 14; Eies.

3, 11; Evr. 4, 16. 22. Marc. 11, 24;

Ioan 9, 61. 23. c. 3, 11; Ioan 6, 29;

Marc. 12, 31.

tul, precum ne-a dat nouă poruncă.

24. Și cel ce păzește poruncile lui întru dânsul petrece, și acela întru el. Și intru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, din Duhul care a dat nouă.

CAPITOLUL IV.

Cercarea învățătorilor mincinoși și faptele dragostei către Dumnezeu și aproapele.

Iubiților, să nu credeți pre tot duhul, ci să ispițiți duhurile de sânt dela Dumnezeu: că mulți proroci mincinoși au eșit în lume.

2. Intru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: Tot duhul care mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, dela Dumnezeu este:

3. Și tot duhul care nu mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, dela Dumnezeu nu este: și acela este al lui antihrist, de care ați auzit că va veni; și acum în lume este.

21. Ioan 14, 23; Rom. 8, 9; 2

Cor. 1, 22.

IV. 1. 2 Ioan 7; 2 Petr. 2, 1.

2. 1 Cor. 12, 3. 3. c. 2, 22.

4. Voi dela Dumnezeu sânteti, fiilor, și ați biruit pre aceia: căci mai mare este ceea ce este întru voi decât ceea ce este în lume.

5. Aceia din lume sânt: pentru aceea din lume grăesc, și lumea pre dânșii ascultă.

6. Noi din Dumnezeu sântem; cel ce cunoaște pre Dumnezeu ascultă pre noi; care nu este din Dumnezeu nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaștem duhul adevărului, și duhul înșelăciunii.

7. Iubiților, să iubim unul pre altul: că dragostea dela Dumnezeu este; și tot cel ce iubește, din Dumnezeu este născut, și cunoaște pre Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pre Dumnezeu; că Dumnezeu dragoste este.

9. Întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că pre Fiul său cel unul-născut l'a trimis Dumnezeu în lume, ca să viem printr'însul.

10. Întru aceasta este dra-

gostea, nu că noi am iubit pre Dumnezeu, ci căci el ne-a iubit pre noi, și a trimis pre Fiul său curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumnezeu așa ne-a iubit pre noi, și noi datori sântem să iubim unul pre altul.

12. Pre Dumnezeu nimeni nici odinioară nu l'a văzut. De iubim unul pre altul, Dumnezeu întru noi petrece, și dragostea lui desăvârșit este întru noi.

13. Întru aceasta cunoaștem că petrecem întru dânsul, și el întru noi, că din Duhul său ne-a dat nouă.

14. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pre Fiul Mântuitor lumii.

15. Oricare mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece, și acela întru Dumnezeu.

16. Și noi am cunoscut și am crezut dragostea care are Dumnezeu întru noi. Dumnezeu dragoste este; și cea-

4. 4 Imp. 6, 16; 2 Paral. 32, 7.
5. Ioan 3, 31; 15, 19. 6. Ioan 8, 47.
7. c. 5, 11; Ioan 8, 43. 9. Ioan 3, 16; Rom. 5, 8; Tit. 2, 11. 10. Rom. 5, 10; 2 Cor. 5, 19; Col. 1, 20.

11. Mat. 18, 33. 12. Es. 33, 20; Ioan 1, 18; 1 Tim. 6, 16. 15. c. 5, 8.
16. Ioan 6, 69.

ce petrece întru dragoste întru Dumnezeu petrece, și Dumnezeu întru dânsul.

17. Întru aceasta s'a săvârșit dragostea cu noi, că îndrăznire să avem în ziua judecăței: pentru că precum el este, și noi sântem în lumea aceasta.

18. Frică nu este întru dragoste; ci dragostea cea desăvârșit scoate afară pre frică: că frica pedeapsă are. Iar ceea ce se teme nu este deplin întru dragoste.

19. Noi iubim pre dânsul, că el întâi ne-a iubit pre noi.

20. De va zice cineva: iubesc pre Dumnezeu, iar pre fratele său urăște, mincinos este: că ceea ce nu iubește pre fratele său pre care l'a văzut, pre Dumnezeu pre care nu l'a văzut cum poate să-l iubească?

21. Și această poruncă avem dela dânsul: Ca cel ce iubește pre Dumnezeu să iubească și pre fratele său.

17. c. 3, 21. 20. c. 2, 4, 11.
21. c. 5, 1; Marc. 12, 31.

CAPITOLUL V.

Despre cei născuți din Dumnezeu și adevărata dragoste către El. Credința biruește lumea. Cele trei mărturii de pre pământ și din cer că Hristos este om adevărat și adevărat Fiul lui Dumnezeu. Păcat de moarte și nu de moarte.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut: și tot cel ce iubește pre cel ce a născut, iubește și pre cel ce s'a născut dintr'însul.

2. Întru aceasta cunoaștem că iubim pre fiii lui Dumnezeu, când iubim pre Dumnezeu, și poruncile lui păzim.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncile lui să păzim: și poruncile lui grele nu sânt.

4. Căci tot cel născut din Dumnezeu biruește lumea: și această este biruința care biruește lumea, credința noastră.

5. Cine este cel ce biruește lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

V. 1. Ioan 1, 12. 2. c. 3, 19.
3. Ioan 14, 15; Mat. 11, 30.
4. Ioan 1, 13; 16, 33.
5. c. 4, 4; 1 Cor. 15, 57.

6. Acesta este care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și Duhul este cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sânt carii mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Duh; și acești trei una sânt.

8. Și trei sânt carii mărturisesc pre pământ, duhul și apa, și sângele: și acești trei într-o una sânt.

9. De primă mărturie oamenilor, mărturiea lui Dumnezeu mai mare este: că aceasta este mărturiea lui Dumnezeu care a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede întru Fiul lui Dumnezeu are mărturiea întru sine: cel ce nu crede lui Dumnezeu mincinos l-a făcut pre dânsul; pentru că n'a crezut la mărturiea care a mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturiea, că viața veșnică ne-a

dat nouă Dumnezeu, și această viață într-o Fiul lui este.

12. Cel ce are pre Fiul are viața; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu viața nu are.

13. Acestea am scris vouă celor ce credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu; ca să știți că viața veșnică aveți, și ca să credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăznirea care avem către dânsul, că de vom cere ceva după voia lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm că ne aude pre noi, orice vom cere, știm că vom avea cererile care cerem dela dânsul,

16. De va vedea cineva pre fratele său păcătuiind păcat nu spre moarte, să ceară, și va da lui viață celor ce păcătuiesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte: nu pentru acela zic ca să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat este: și este păcat nu spre moarte.

18. Știm că tot cel născut

6. Ioan 19, 34. 7. Mat. 28, 19.

9. Ioan 8, 17. 10. Rom. 8, 16; Ioan 3, 35. 11. Ioan 1, 4.

14. c. 2, 28; 3, 31; 4, 17; Efes. 3, 12; Evr. 4, 16. 16. Mat. 12, 31. 18. c. 3, 9; 2 Tes. 3, 3.

din Dumnezeu nu păcătuiește; ci cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pre sine însuși, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu sântem, și lumea toată într-o cel rău zace.

20. Și știm că Fiul lui Dum-

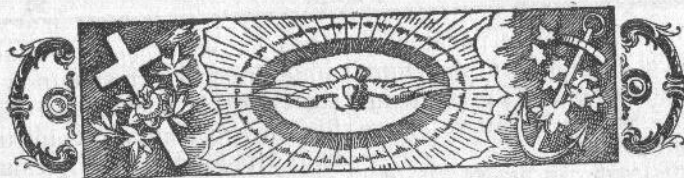
19. Gal. 1, 4. 20. Ioan 1, 4; Fapt. 3, 15; Rom. 9, 6; 1 Tim. 3, 6; Evr. 1, 8.

nezeu a venit, și ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaștem pre cel adevărat, și să fim într-o cel adevărat, într-o Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeu cel adevărat, și viața cea veșnică.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi de idoli. Amin.

21. Eș. 20, 3; 1 Cor. 10, 14.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAPITOLUL I.

Dragostea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor. Ferirea de amăgitori.

Bătrânul alesei doamne și fiilor ei, pre carii eu iubesc întru adevăr; și nu numai eu, ci și toți carii au cunoscut adevărul:

2. Pentru adevărul care petrece întru noi, și cu noi va fi în veac.

3. Fie cu voi dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiii tăi umblând

I. 1. 3, Ioan v. 1. 3. 1 Tim. 1, 2.

întru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Și acum te rog, doamnă, nu ca cum ași scrie ție poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unul pre altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Și aceasta este porunca: Precum ați auzit dintru început, ca să umblați întru dânsa.

7. Pentru că mulți amăgitori au intrat în lume, carii nu mărturisesc pre Iisus Hristos să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor și antihrist.

5. Marc. 12, 31. 6. 1 Ioan 5, 3. 7. Mat. 24, 6; 2 Petr. 2, 1; 1 Ioan 2, 18; 4, 1, s.

1, 8.

II IOAN

1, 13.

8. Păziți-vă pre voi înși-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată de săvârșit.

9. Tot cel ce calcă porunca, și nu rămâne întru învățătura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu. Iar cel ce rămâne întru învățătura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiul are.

10. Oricine va veni la voi, și nu va aduce învățătura a-

ceasta, să nu-l primiți în casă, și să nu-i ziceți lui: Bucură-te:

11. Că cel ce îi va zice lui Bucură-te, se va face părtaș faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit pre hârtie și cu cerneală: ci nădăjduesc că voi veni la voi, și gură către gură voi grăi, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Inchină-se ție fiii suorei tale celei alese. Amin.

8. Marc. 13, 9; Gal. 3, 4.

9. 1 Ioan 2, 22, s. 10. 2 Tes. 3, 6.

12. 3 Ioan 13; 1 Ioan 1, 4.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ A TREIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAPITOLUL I.

Laudă iubirea de streini a fraților pentru Hristos. Răntatea și neomenia lui Diotrefis. Dă mărturie bună lui Dimitrie.

Bătrânul lui Gaie celui iubit pre care eu iubesc întru adevăr.

2. Iubitule, pentru toate faci rugăciune ca să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, după ce au venit frații și au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

I. 1. Fapt. 19, 20; 2 Ioan 1; Rom. 16, 23; 1 Cor. 1, 15.
3. 2 Ioan 4.

4. Mai mare bucurie decât aceasta nu am când aud că fiii mei umblă întru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci orice lucrezi către frați, și către cei streini;

6. Carii au mărturisit de dragostea ta înaintea bisericii: pre carii bine vei face de îi vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu:

7. Că pentru numele lui au eșit, nimic luând dela Neamuri.

8. Noi dar, datori sântem să priimim pre unii ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

6. Tit. 3, 13. 7. Mat. 10, 8; Cor. 9, 12. 8. Mat. 10, 14; Luc. 10, 8; Evr. 13, 2.

III IOAN

1, 14.

1. 9.

9. Am scris bisericii: ci Diotrefis, cel ce iubește să le fie lor căpetenie, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta de voi veni, voi pomeni lui faptele care face, ocărându-ne pre noi cu cuvinte rele: și neîndestulat fiind cu acestea, nici însuși primește pre frați, și pre cei ce vor îi oprește, și din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. Cela ce face bine din Dumnezeu este: iar cela ce face rău n'a văzut pre Dumnezeu.

10. Mat. 23, 13.

11. Ps. 36, 27; 1 Ioan 3, 6.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărturie de către toți, și de către însuși adevărul, și noi încă mărturisim; și știți că mărturia noastră adevărată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voesc cu cerneală și cu condeiu a-ți scrie ție:

14. Ci nădăduesc că fără de zăbavă te voi vedea, și gură către gură vom grăi. Pace ție. Închină-se ție prietenii. Spune închinăciune prietenilor pre nume. Amin.

12. Ioan 19, 35.

13. 2 Ioan 12.

14. 1 Petr. 5, 14.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

CAPITOLUL I.

*Indeamnă la statornicie în credință.
Muncile celor necredincioși și ne-
rafi. Pilde și prorocii.*

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos, și frate al lui Iacov, celor sfinți întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Hristos păziți și chemați:

2. Milă vouă, și pace, și dragoste să se îmulsească.

3. Iubiților, toată nevoia făcând a scrie vouă de cea de obște mântuirea voastră, ne-voe am avut a vă scrie vouă, rugându-vă să stați vitejește pentru credința ceea ce odată s'a dat sfinților.

I. 1. Mat. 13, 56; Luc. 6, 18.
3. Fil. 1, 27; 1 Tim. 1, 18.

4. Căci au intrat oarecarii oameni, carii de demult mai înainte au fost scriși spre aceea osândă, necredincioși, carii schimbă darul Dumnezeului nostru întru învierșunare, și pre cel unul Stăpânul Dumnezeu, și Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.

5. Și voi u să vă aduc aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul după ce a scos pre norod din pământul Egiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au crezut i-a pierdut.

6. Și pre îngerii carii nu și-au păzit dregătoria lor, ci și-au lăsat lăcașul lor, spre

4. Tit. 1, 16. 5. Num. 14, 33; 1 Cor. 10, 5. 6. Ioan 8, 44; 2 Petr. 2, 4.

1, 7.

IUDA

1, 16.

judecata zilei celei mari, legăturilor celor veșnice subț tunernc îi ține.

7. Precum Sodoma și Gomora, și cetățile cele dimprejurul lor, care întru același chip curviau și umblau în urma altui trup, sunt puse înainte întru pildă, a focului celui veșnic muncă luând.

8. Asemenea și aceștia vise visând, trupul își spurcă, și domnia leapădă, și slavele hulesc.

9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul prieindu-se grăia pentru trupul lui Moisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pre tine Domnul.

10. Iar aceștia câte nu știu hulesc: și câte duple fire, ca niște dobitoace necuvântătoare știu, întru acelea se strică.

11. Vai lor! că în calea lui Cain au umblat, și întru înșelăciunea lui Valaam prin mită s'au vărsat, și întru împotrivirea în cuvinte a lui Core au perit.

7. Fac. 19, 24. 8. Eș. 22, 22; 2 Petr. 2, 10. 9. Dan. 12, 1; Zah. 3, 2.
10. 2 Petr. 2, 12. 11. Fac. 4, 8; Apoc. 2, 14; Num. 16, 1.

12. Aceștia sunt între dragostele voastre, ca niște pietre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pre sine păscându-se; nori fără de apă, ce se poartă de vânturi; copaci tomnatici neroditori, de două ori morți și desrădăcinați:

13. Valuri sălbatice de mare, spumegându-și rușinile lor; stele rătăcitoare, cărora negura întunerecului în veac se păzește.

14. Și a prorocit de aceștia și Enoh, cel al șaptelea dela Adam, zicând: Iată, va veni Domnul întru mii de sfinți săi,

15. Să facă judecată împotriva tuturor, și să mustre pre toți necredincioșii de toate faptele păgânătății lor cu care au făcut fărădelege, și de toate cuvintele lor cele aspre, care au grăit împotriva lui păcătoșii cei necredincioși.

16. Aceștia sunt cârtitori, grăitori de rău, carii umblă duple poștele lor cu păgânătate și cu călcare de lege; și gurile lor grăesc cele cu se-

14. Fac. 5, 21. 15. Mat. 25, 31; 12, 30. 16. Ps. 16, 10.

meție, mirându-se de fețe pentru vre-o dobândă.

17. Iar voi, Iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele care s'au zis mai înainte de apostolii Domnului nostru, Iisus Hristos;

18. Căci au zis vouă că în vremea de apoi vor fi batjocoritori, carii vor umbla după poftele lor cele necurate.

19. Aceștia sânt carii se osibesc pre sine și sânt trupești, neavând Duh.

20. Iar voi, Iubiților, întru sfântă credința voastră zidindu-vă, și întru Duhul Sfânt rugându-vă,

21. Pre voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu vă păziți, așteptând mila Domnu-

lui nostru Iisus Hristos spre viața cea veșnică.

22. Și pre unii să-i vădiți de se vor despărți.

23. Iar pre alții cu frică să-i mântuiți, răpindu-i din foc și să-i certați cu temere urând și haina cea dela trup spurcată.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pre voi fără de păcat, și nespurcați și să vă pue înaintea slavei sale fără prihană întru bucurie.

25. Unuia înțeleptului Dumnezeu și Mântuitorului nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru, slavă și mărire, stăpânire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii. Amin.

18. 1 Tim. 4, 1. 19. Pild. 18, 1.

20. Col. 1, 23.

21. 1 Cor. 1, 7.

23. Amos 4, 11; Zah. 3, 2; Rom. 11, 14; Iac. 5, 19; Is. 64, 6.

25. Rom. 16, 27; 1 Tim. 1, 17.

APOCALIPSIS

A

SFÂNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAPITOLUL I.

Ioan trimite închinăciuni la șapte Biserici. Videnia cerească a sa în Palmos. El vede pre Iisus între șapte sfîșnice și șapte stele.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi a dat lui, ca să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab; și a arătat trimițându-o prin îngerul său robului său Ioan:

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și mărturisirea lui Iisus Hristos, și câte a văzut.

3. Fericit este cel ce citește, și cei ce aud cuvintele pro-

rociei acesteia, și păzesc cele scrise întru dânsa: că vremea aproape este.

4. **Ioan** celor șapte biserici care sânt în Asia; Dar vouă și pace dela cel ce este, și cel ce eră, și cel ce vine; și dela cele șapte Duhuri care sânt înaintea scaunului lui;

5. Și dela Iisus Hristos, marturul cel credincios, cel întâi născut din morți, și stăpânul împăraților pământului. Care ne-a iubit pre noi, și cu sângele său ne-a spălat de păcatele noastre,

6. Și ne-a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu și Tată-

4. Eș. 3, 14; Evr. 13, 18; Is. 11, 3.

5. c. 3, 14; Fapt. 26, 23; Gal. 2,

1. 1. Ioan 3, 22; c. 22, 7.

2. c. 6, 9. 3. c. 22, 7; 1 Petr. 4, 7.

20; Evr. 9, 14. 6. c. 5, 10; 1 Petr. 2, 9.

APOCALIPSIS

1, 7.

lui său; lui slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, vine cu norii; și-l va vedea pre el tot ochiul, și cei ce l-au împuns: și vor plânge înaintea lui toate semințiile pământului. Așa, Amin.

8. Eu sânt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, zice Domnul, cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine. Atotțiitorul.

9. Eu Ioan, cel ce sânt și fratele vostru, și părtaş întru necazul, și întru împărăția, și întru răbdarea întru Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se chiamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într-o zi de Duminică, și am auzit după mine glas mare ca de trâmbiță.

11. Zicând: Eu sânt Alfa și Omega, cel dintâi și cel de pre urmă, și: Ce vezi, scrie în carte, și o trimite celor șapte biserici ce sânt în Asia; la Efes, și la Smirna, și la Per-

7. Zah. 12, 10; Ioan 19, 37.
8. c. 22, 13; Is. 41, 4.
9. Rom. 8, 17.

gam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodichia.

12. Și m'am întors să văd glasul care vorbea cu mine. Și întorcându-mă, am văzut șapte steșnice de aur;

13. Și în mijlocul celor șapte steșnice asemenea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă, și încins pre la fâțe cu brâu de aur.

14. Iar capul lui și părul alb, ca lâna cea albă, ca zăpada; și ochii lui ca para focului;

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse; și glasul lui ca glas de ape multe.

16. Și având în mâna sa cea dreaptă șapte stele; și din gura lui sabie cu două ascuțituri, ascuțită eșind; și fața lui precum soarele luminează întru puterea sa.

17. Și dacă l-am văzut pre el, am căzut la picioarele lui ca un mort. Și a pus mâna sa cea dreaptă preste mine, zicând mie: Nu te teme; eu sânt cel dintâi, și cel de pre urmă.

13. c. 2, 1; Ez. 1, 26. 14. c. 2, 18.

1, 17.

1, 18.

APOCALIPSIS

2, 9.

18. Și cel ce sânt viu, și am fost mort; și, iată, sânt viu în vecii vecilor, Amin; și am cheiele iadului și ale morții.

19. Scrie cele ce ai văzut, și cele ce sânt, și cele ce vor să fie după acestea;

20. Taina celor șapte stele care le-ai văzut în dreapta mea, și cele șapte steșnice de aur. Cele șapte stele îngerii celor șapte biserici sânt: și cele șapte steșnice care le-ai văzut șapte biserici sânt.

CAPITOLUL II.

Cele scrise îngerului Efesenilor. Nicolaiți. Cele arătate îngerului smirnenilor. Cele înseminate îngerului Pergamenenilor. Antipa. Valaam. Nicolaiți. Cele scrise îngerului Teatirelor.

Îngerului bisericei Efesului
Scrie: Acestea zice cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor șapte steșnice de aur;

2. Știu faptele tale, și oste-neala ta, și răbdarea ta, și cum că nu poți suferi pre cei răi: și ai ispitit pre cei ce se zic

pre sine apostoli, și nu sânt, și i-ai aflat pre ei mincinoși:

3. Și ai purtat, și ai răbdare, și pentru numele meu te-ai ostenit și nu ai încetat.

4. Ci am asupra ta, că dragostea ta cea dintâi o ai pă-răsit.

5. Drept aceea adu-ți aminte de unde ai căzut, și te pocăește, și fă faptele cele dintâi; iar de nu, vin la tine curând, și voi mișcă steșnicul tău din locul său, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urăști faptele Nicolaitenilor, care și eu le urăsc.

7. Cea ce are urechie, a-udă ce Duhul zice bisericilor: Celui ce va birui voi da lui să mănânce din pomul vieții, care este în mijlocul raiului lui Dumnezeu.

8. Și îngerului bisericei Smirnenilor scrie: Acestea zice cel dintâi și cel de pre urmă, care a murit, și a înviat;

9. Știu faptele tale, și necazul, și sărăcia, (ci bogat ești) și hula celor ce se zic pre sine

18. Rom. 6, 9. 19. c. 14, 13; 4, 1.
20. Mal. 2, 7.
II. 1. c. 1, 16, 13. 2. 1 Ioan 4, 2.

3. Gal. 6, 9; Evr. 12, 5.
6. Ps. 138, 21. 7. Mat. 11, 15.
8. c. 22, 13. 9. c. 3, 9.

Iudei și nu sânt, ci sinagogă a Satanei.

10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimești; că iată, diavolul va să arunce dintru voi în temniță, ca să vă ispitiți; și veți avea necaz în zece zile: fii credincios până la moarte, și voi da ție cununa vieții.

11. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor: Cel ce biruește nu se va nedreptăți de moartea cea de a doua.

12. Și îngerului bisericei cei din Pergam scrie: Acestea zice cel ce are sabia ascuțită de amândouă părțile,

13. Știu faptele tale, și unde locuiești, unde este scaunul Satanei; și ții numele meu, și n'ai lepădat credința mea în zilele în care eră Antipa marturul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde locuiește Satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cei ce țin în învățătura lui Valaam, care învăță pre Valac să pue smin-

10. Mat. 10, 29. 12. Efes. 6, 17; Evr. 4, 12. 13. c. 13, 2; 3, 8. 14. Num. 25, 2; 2 Petr. 2, 5; Iud. v. 11.

teală înaintea filor lui Israil, ca să mănânce de cele jertfite idolilor, și să curvească.

15. Așa ai și tu pre cei ce țin învățătura Nicolaitenilor, care eu o urăsc.

16. Pocăște-te; iar de nu, vin la tine curând, și voi face cu ei războiu cu sabia gurei mele.

17. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor: Celui ce biruește voi da lui să mănânce din manna cea ascunsă, și voi da lui piatră albă, și în piatră nume nou scris, care nimeni nu-l știe fără numai cel ce îl ia.

18. Și îngerului bisericei cei din Tiatira scrie: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca para focului, și picioarele sale sânt asemenea cu arama de Livan:

19. Știu faptele tale, și dragostea, și slujba, și credința, și răbdarea ta, și faptele tale; cele de pre urmă sânt mai multe decât cele dintâi.

20. Ci am asupra ta puține, că lași pe muierea Ezavel, care se zice pre sine prorociță,

16. c. 19, 15. 17. c. 3, 12; 19, 12. 18. c. 1, 14. 20. 3 Imp. 16, 31.

a învăța și a amăgi pre robii mei să curvească, și să mănânce cele jertfite idolilor.

21. Și am dat ei vreme ca să se pocăiască de curviea sa, și nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o pun pre ea în pat, și pre cei ce curvesc cu ea în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele sale.

23. Și pre fiii ei îi voi uci de moarte; și vor cunoaște toate bisericile că eu sânt cel ce cerc rărunții și inimile: și voi da vouă unuia fiecăruia după faptele voastre.

24. Iar vouă zic, și celorlalți din Tiatira, câți n'au învățătura aceasta, și carii n'au cunoscut adâncurile Satanei, precum zic: nu voi pune preste voi altă greutate.

25. Însă ce aveți țineți până voi veni.

26. Și celui ce biruește, și păzește până în sfârșit faptele mele, voi da lui stăpânire preste neamuri:

27. Și le va păstori pre ele cu toag de fer; ca vasele de

22. c. 18, 9. 23. Ps. 7, 10. 25. c. 3, 11. 26. Ps. 2, 8. 27. c. 12, 5.

lut se vor zdrobi: precum și eu am luat dela Tatăl meu.

28. Și voi da lui steaua cea de dimineață.

29. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

CAPITOLUL III.

Cele trimise îngerului din Sardes. Cele scrise îngerului Filadelfilor. Cele arătate îngerului Laodichenilor.

Și îngerului bisericei cei din Sardes scrie: Acestea zice cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu, și cele șapte stele; știu faptele tale, că ai nume că trăești, și ești mort.

2. Priveghiază, și întărește pre celelalte care vreau să moară: că n'am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai luat și ai auzit, și ține, și te pocăiește. Iar de nu vei priveghia, voi veni asupra ta ca furul, și nu vei cunoaște în care ceas voi veni asupra ta

4. Ai puține nume și în Sardes care nu și-au întinat hai-

28. Luc. 22, 29. 29. c. 3, 8. III. 1. c. 1, 16. 3. 1 Tes. 5, 2. 4. c. 4, 4.

nele lor; și vor umbla împreună cu mine în albe: că vrednici sânt.

5. Cel ce biruește, acesta se va îmbrăca în haine albe; și nu voi șterge numele lui din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu, și înaintea îngerilor lui.

6. Cei ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

7. Și îngerului bisericii cei din Filadelfia scrie: Acestea zice cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide, și nimeni nu închide; și închide, și nimeni nu deschide;

8. Știu faptele tale: iată, am dat înaintea ta ușă deschisă, și nimeni nu poate să o închidă pre ea: că mică putere ai, și ai păzit cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, dau din sinagoga Satanei acelor ce se zic pre sine a fi Iudei, și nu sânt, ci mint: iată, voi face pre ei ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor

5. Fil. 4, 3. 7. Iov. 12, 14; Is. 22, 22. 8. c. 2, 2, 9; 1 Tes. 1, 3. 9. c. 2, 9.

cunoaște că te-am iubit pre tine.

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voi păzi pre tine de ceasul ispitei; ce va să vie preste toată lumea, ca să ispitească pre cei ce locuiesc pre pământ.

11. Iată, vin curând: ține ce ai, ca nimeni să nu-ți ia cununa ta.

12. Cel ce biruește îl voi face pre el stâlp în biserica Dumnezeului meu, și nu va eși afară mai mult: și voi scrie preste el numele Dumnezeului meu, și numele cetății Dumnezeului meu, Ierusalimului celui nou, care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu; și numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

14. Și îngerului bisericii cei din Laodichia scrie: Acestea zice cel ce este Amin, marturul cel credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu;

15. Știu faptele tale, că nici

11. c. 1, 3; 2, 5. 12. c. 2, 7 s.; 14, 1. 15. c. 2, 1.

rece ești nici ferbinte: o de ai fi rece sau ferbinte!

16. Iar fiind că ești cald, și nici ferbinte nici rece, te voi arunca din gura mea.

17. Că zici: bogat sânt, și m'am îmbogățit, și de nimic nu am lipsă; și nu știi că tu ești ticălos, și mișel, și sărac, și orb, și gol!

18. Sfătuiescu-te să cumperi dela mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești; și haine albe, ca să te îmbraci, și să nu-ți arăte rușinea goliciunii tale; și cu collirion unge ochii tăi, ca să vezi.

19. Eu ori pre câți iubesc îl mustru și îl cert: răvnește dar și te pocăește.

20. Iată, stau la ușă, și bat: de va auzi cineva glasul meu, și va deschide ușa, voi intra la el, și voi cină cu el, și el cu mine.

21. Celui ce biruește voi da lui să șadă cu mine pre scaunul meu, precum și eu am biruit, și am șezut cu Tatăl meu pre scaunul lui.

17. Os. 12, 9; 1 Cor. 4, 8.

18. 1 Petr. 1, 7; c. 16, 15.

19. Iov. 5, 17; Pild. 3, 12; 1 Cor.

11, 32. 20. Cânt. Cânt. 5, 3; Luc.

12, 30; Ioan 14, 23. 21. Mat. 19, 28.

22. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

CAPITOLUL IV.

Ușa, scaunul și cei douăzeci și patru de bătrâni ce a văzut în cer.

După acestea am văzut, și iată ușă deschisă în cer: și glasul cel dintâi care l-am auzit ca de trâmbiță, ce vorbia cu mine, zicând: Sue-te aici, și voi arată ție cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în Duh, și iată, scaun eră pus în cer, și preste scaun cel ce ședea.

3. Și cel ce ședea la vedere eră asemenea pietrei de aspis și de sardin: și curcubeu împrejurul scaunului asemenea la vedere smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului douăzeci și patru de scaune; și pre scaune am văzut douăzeci și patru de bătrâni șezând, îmbrăcați cu haine albe; și aveau pre capetele lor cununi de aur.

5. Și din scaun es fulgere și tunete și glasuri: și șapte făclii de foc arzând înaintea

IV. 1. c. 1, 10. 3. Ez. 1, 28. 4. c. 11, 16. 5. c. 11, 19; Zah. 4, 1.

scaunului, care sânt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului mare de sticlă asemenea cu cristalul: și în mijlocul scaunului, și împrejurul scaunului, patru viețuitori plini de ochi dinainte și dinapoi.

7. Și viețuitorul cel dintâi asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vițelului, și al treilea viețuitor avea față ca de om, și al patrulea viețuitor asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cei patru viețuitori unul fiecare aveau câte șase aripi împrejur; și înlăuntru erau plini de ochi: și odihnă nu au ziua și noaptea, zicând: Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Dumnezeu Atotțuitorul cel ce eră, și cel ce este, și cel ce vine.

9. Și când vor da viețuitorii aceștia slavă și cinste și mulțumită celui ce șade pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor.

10. Vor cădea cei douăzeci și patru de bătrâni înaintea celui ce șade pre scaun, și se

vor închină celui ce este viu în vecii vecilor, și vor pune cununele sale înaintea scaunului, zicând:

11. Vrednic ești, Doamne, a lua slava și cinstea și puterea: că tu ai zidit toate, și pentru voia ta sânt și s'au zidit.

CAPITOLUL V.

Cartea cea cu șapte peceti în mâna lui Dumnezeu. Mielul cu șapte coarne deschide cartea.

Și am văzut în dreapta celui ce șede pre scaun carte scrisă dinlăuntru și dinafară, pecetluită cu șapte peceti.

2. Și am văzut pre un înger tare strigând cu glas mare: Cine este vrednic a deschide cartea, și a deslegă pecetile ei?

3. Și nimeni nu putea în cer, nici pre pământ, nici supt pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Iară eu plângeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceti cartea, nici a o vedea pre ea.

5. Și unui din bătrâni zice mie: Nu plânge, iată, a biruit leul cel din seminția lui Iuda,

Rădăcina lui David, ca să deschidă cartea, și să deslege cele șapte peceti ale ei.

6. Și am văzut, și iată, în mijlocul scaunului, și al celor patru viețuitori, și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca cum ar fi fost junghiat, având coarne șapte și ochi șapte, care sânt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul.

7. Și a venit și a luat cartea din dreapta celui ce șede pre scaun.

8. Și când a luat cartea cei patru viețuitori, și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute, și năstrăpi de aur pline de tămâeri, care sânt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare nouă, zicând: Vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecetile ei: că te-ai junghiat, și ne-ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminția, și limba, și neorodul, și neamul;

10. Și ne-ai făcut pre noi Dumnezeului nostru împărați

și preoți: și vom împărăți pre pământ.

11. Și am văzut, și am auzit glas de îngeri mulți împrejurul scaunului, și a viețuitorilor și a bătrânilor, și eră numărul lor milioane de milioane, și mii de mii;

12. Zicând cu glas mare: Vrednic este Mielul care s'a junghiat ca să ia puterea, și bogăția și înțelepciunea, și tăria, și cinstea, și slava, și buna cuvântare.

13. Și toată făptura care este în cer, și pre pământ, și supt pământ, și cele ce sânt în mare, și cele ce sânt într'însele toate, am auzit zicând: Celui ce șade pre scaun și Mielului fie bună cuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor.

14. Și cei patru viețuitori ziceau: Amin. Și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut și s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

6. 15, 2. 7. Ez. 1, 10. 8. Is. 6, 3.
10. c. 5, 14.

V. 1. c. 4, 3; Ez. 2, 9.
5. Fac. 49, 9; Is. 11, 1.

2. c. 4, 2. 10. c. 1, 6; 20, 6; 22, 3.

11. Dan. 7, 10.

CAPITOLUL VI.

Deschiderea celor șase peceți dinlăi, a căror înțeles este: învățătura apostolească; războiul celor necredincioși împotriva credincioșilor; căderea celor slabi în credință; bătăile celor ce neavând răbdare se leapădă de Domnul; strigarea izbândirii dumnezeiești; ranele ce vor fi la sfârșit.

Și am văzut când a deschis Mielul una din cele șapte peceți și am auzit pre unul din cei patru viețuitori zicând cu glas ca de tunet: Vino și vezi.

2. Și am văzut, și iată un cal alb: și cel ce ședeă pre el aveă arc; și s'a dat lui cunună: și a eșit biruind, și ca să biruească.

3. Și când a deschis a doua pecete, am auzit pre al doilea viețuitor zicând: Vino și vezi.

4. Și a eșit alt cal, roib: și celui ce ședeă pre el s'a dat lui să iă pacea de pre pământ, și ca unul pre altul să se junghie: și s'a dat lui sabie mare.

5. Și când a deschis pece-tea a treia, am auzit pre viețuitorul al treilea zicând: Vino și vezi. Și am văzut, și iată

un cal negru; și cel ce ședeă pre el aveă cumpănă în mâna sa.

6. Și am auzit glas în mijlocul celor patru viețuitori zicând: Un hinic de grâu într'un dinar, și trei hinici de orz într'un dinar; și untul de lemn și vinul să nu vătămați.

7. Și când a deschis pece-tea a patra, am auzit glasul viețuitorului celui al patrulea zicând: Vino și vezi.

8. Și am văzut, și iată un cal galben: și celui ce ședeă pre el îi eră numele Moartea, și iadul urmă cu ea. Și s'a dat lor putere ca să omoare preste a patra parte a pământului, cu sabie, și cu foamete, și cu moarte, și de fiarele pământului.

9. Și când a deschis a cincia pecete, am văzut supt jertfelnic sufletele celor junghiați pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea care aveau:

10. Și strigau cu glas mare, zicând: Până când, Stăpânul cel sfânt și adevărat, nu judeci și nu izbândești sângele

nostru dela cei ce lăcuesc pre pământ?

11. Și fiecăruia li s'a dat veșminte albe; și li sa zis lor: ca să se odihnească încă puțină vreme, până ce se vor plini și cei dimpreună robi cu ei și frații lor, carii vor să se omoare ca și ei.

12. Și am văzut când a deschis pecetea a șasea, iată, cutremur mare s'a făcut; și soarele s'a făcut negru ca un sac de păr, și luna s'a făcut ca sângele;

13. Și stelele cerului au căzut pre pământ, precum smochinul leapădă smochinele cele crude ale lui, când se clătește de vânt mare.

14. Și cerul s'a osebit ca o carte învălindu-se; și tot muntele și ostrovul din locurile sale s'au mișcat.

15. Și împărații pământului, și domnii, și bogații, și căpitanii, și cei puternici, și tot cel rob, și cel slobod, s'au ascuns în peșteri și în pietrele munților;

16. Și zic munților și pietrelor: Cădeți preste noi, și

ne ascundeți pre noi de către fața celui ce șade pre scaun, și de mânia Mielului.

17. Că a venit ziua cea mare a mâniei; și cine va putea să stea?

CAPITOLUL VII.

Cei 144 de mii, scăpați de rana celor patru îngeri. Gloata nenumărată a celor ce din neamuri au împărășit cu Hristos.

Și după acestea am văzut patru îngeri stând în cele patru unghiuri ale pământului, ținând cele patru vânturi ale pământului, ca să nu sufle vântul pre pământ, nici preste mare, nici preste tot copacul.

2. Și am văzut alt înger suindu-se dela răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu: și a strigat cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s'a dat să vatăme pământul și marea,

3. Zicând: Nu vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce vom pecetlui pre robii Dumnezeului nostru preste frunțile lor.

4. Și am auzit numărul ce-

VI 1. c. 4, 6; 5. 3. c. 4, 7.
4. Zah. 1, 8; Is. 9, 20. 5. c. 4, 7.

8. c. 20, 14. 10. Luc. 18, 7; Ps. 34, 17.

11. c. 3, 5. 14. Ps. 101, 27; Evr. 1, 11. 16. Luc. 23, 30.

VII. 3. Eș. 12, 23; Ez. 9, 4.

lor pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mii pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israel.

5. Din seminția lui Iuda douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Rubin douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Gad douăsprezece mii pecetluiți.

6. Din seminția lui Asir douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Neftalim douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Manasi douăsprezece mii pecetluiți.

7. Din seminția lui Simeon douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Levi douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Isahar douăsprezece mii pecetluiți.

8. Din seminția lui Zavelon douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Iosif douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Veniamin douăsprezece mii pecetluiți.

9. După acestea am văzut, și iată, gloată multă, pre care să o numere nimeni nu putea, din tot neamul, și semințiile, și noroadale, și limbele, stând înaintea scaunului, și

9. c. 6, 11.

înaintea Mielului, îmbrăcați în veșminte albe, și finici în mâinile lor;

10. Și strigau cu glas mare, zicând; Mântuirea Dumnezeului nostru celui ce șade pre scaun, și Mielului.

11. Și toți îngerii stau împrejurul scaunului, și a bătrânilor și a celor patru viețuitori, și au căzut înaintea scaunului pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu.

12. Zicând: Amin, Bună cuvântarea, și slava, și înțelepciunea, și mulțumita, și cinstea, și puterea, și tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin.

13. Și a răspuns unul din cei bătrâni, zicându-mi mie: Aceștia carii sânt îmbrăcați cu veșmintele cele albe cine sânt? și de unde au venit?

14. Și am zis lui: Doamne, tu știi. Și mi-a zis mie: Aceștia sânt cei ce vin din neazul cel mare, și și-au spălat veșmintele lor; și și-au albit veșmintele lor în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sânt înă-

11. c. 5, 11. 12. c. 5, 13.

14. Ioan 21, 15; Evr. 9, 14.

intea scaunului lui Dumnezeu, și slujesc lui ziua și noaptea în biserica lui: și cel ce șade pre scaun se va sălășlui preste ei.

16. Nu vor flămânzi mai mult, nici vor însetoșa mai mult; nici va mai cădea preste ei soarele, nici tot zăduful.

17. Că Mielul cel din mijlocul scaunului va paște pre ei, și îi va povățui pre ei la izvoare de ape vii; și va șterge Dumnezeul toată lacrima de la ochii lor.

CAPITOLUL VIII.

Deschiderea peceței a șaptea care însemnează rugăciunile sfinților. Cei șapte îngeri cu trâmbițele.

Și când a deschis pecetea a șaptea, s'a făcut tăcere în cer ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pre cei șapte îngeri carii stau înaintea lui Dumnezeu; și li s'a dat lor șapte trâmbițe.

3. Și alt înger a venit și a stăut la jertfelnic, având cădelniță de aur; și i s'a dat lui

16. Is. 49, 10; Ps. 120, 6.

17. c. 5, 6; Ps. 22, 3; Is. 25, 8.

VIII. 1. Is. 14, 7; Av. 2, 20.

3. c. 5, 8.

tămâi multe, ca să dea cu rugăciunile tuturor sfinților preste jertfelnicul cel de aur care este înaintea scaunului.

4. Și s'a suit fumul tămâilor, cu rugăciunile sfinților, din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și a luat îngerul cădelnița, și o a umplut din focul jertfelnicului, și o a aruncat pre pământ; și s'au făcut glasure, și tunete, și fulgere, și cutremuri.

6. Și cei șapte îngeri, carii aveau cele șapte trâmbițe, s'au gătit ca să trâmbițeze.

7. Și îngerul cel dintâi a trâmbițat, și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge, și s'au aruncat pre pământ; și a treia parte din copaci a ars, și toată iarba verde a ars.

8. Și al doilea înger a trâmbițat, și ca un munte mare arzând cu foc s'a aruncat în mare; și a treia parte din mare s'a făcut sânge;

9. Și a murit a treia parte din zidiri în mare, care aveau suflete; și a treia parte din corăbii s'au stricat.

10. Și al treilea înger a

5. c. 4, 5.

trâmbitat, și a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, și a căzut preste a treia parte din râuri, și preste izvoarele apelor;

11. Și numele stelei se zice Pelin: și s'a făcut a treia parte din ape ca pelinul; și mulți din oameni au murit de ape, că se făcuseră amare.

12. Și al patrulea înger a trâmbitat, și s'a rănit a treia parte a soarelui, și a treia parte a lunii, și a treia parte a stelelor; așa cât s'a întunecat a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea așijderea.

13. Și am văzut, și am auzit pre un înger sburând în mijlocul cerului, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai, celor ce locuiesc pre pământ, de celelalte glasuri de trâmbită ale celor trei îngeri, carii vor să trâmbițeze.

CAPITOLUL IX.

Ingerul al cincilea și al șaselea. Lăcustele ce ășau din adânc. Deslegarea ingierilor dela Bufrat.

Și al cincilea înger a trâmbitat, și am văzut o stea

13. c. 9, 12.

din cer căzând pre pământ: și i s'a dat cheia fântânei adâncului.

2. Și a deschis fântâna adâncului; și s'a suit fum din fântână, ca fumul unui cup-tor mare; și s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântânei.

3. Și din fum au eșit lăcuste pre pământ: și li s'a dat lor putere, precum au putere scorpiile pământului.

4. Și s'a zis lor să nu vatăme iarba pământului, nici toată verdeața, nici tot copacul; fără numai pre oamenii carii nu au pecetea lui Dumnezeu pre frunțile lor.

5. Și li s'a dat lor ca să nu îi omoare pre ei, ci ca să se chinuiască luni cinci: și chinul lor ca chinul scorpiei când lovește pre om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea, și nu o vor afla: și vor pofti să moară, și moartea va fugi dela ei.

7. Și asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătiți spre războiu; și pre capetele lor ca niște cununii

IX 4. c. 7, 3. 6. Luc. 23, 30.

7. Ioil 2, 4.

asemenea aurului, și tețele lor, ca fețele oamenilor.

8. Și aveau păr ca părul muierilor, și dinții lor erau ca ai leilor.

9. Și aveau zale, ca zalele cele de fer; și sunetul ariepelor lor ca sunetul de cară cu mulți cai care aleargă la războiu.

10. Și au coade asemenea scorpiilor, și bolduri erau în coadele lor: și puterea lor, a vătămă pre oameni luni cinci.

11. Și au preste ele împărat, pre îngerul adâncului, numele lui Evreește este Avaddon, iar în limba Ellinească are nume Apollion.

12. Un vau a trecut: iată, mai vin încă două vaiuri după acestea.

13. Și al șaselea înger a trâmbitat, și am auzit un glas din cele patru cornuri ale jertfelnicului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu.

14. Zicând îngerului al șaselea, care avea trâmbită: Desleagă pre cei patru îngeri legați la râul cel mare Eufratul.

15. Și s'au deslegat cei patru îngeri carii erau gătiți spre

8. Ioil 1, 6.

ceasul, și ziua, și luna, și anul, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor călărimei, două milioane de milioane; și am auzit numărul ior.

17. Și așa am văzut caii în videnie, și pre cei ce ședeau pre ei având zale de foc, și de iachint, și de piatră pucioasă: și capetele cailor, ca capetele leilor; și din gurile lor eșiau foc și fum și piatră pucioasă.

18. De acestea trei bătați s'a omorât a treia parte din oameni, de foc, și de fum, și de piatră pucioasă ce eșiau din gurile lor.

19. Că puterea lor în gura lor este, și în coadele lor: că coadele lor asemenea șerpiilor, având capete, și cu acea stea vatămă.

20. Și ceilalți oameni, carii n'au murit de ranele acestea, nu s'au pocăit de faptele mânilor lor, ca să nu se închine dracilor, și idolilor celor de aur, și de argint, și de aramă, și de piatră, și de lemn: care

20. c. 16, 11; Ps. 105, 37; 114, 4.

nici a vedea pot, nici a auzi, nici a umbla:

21. Și nu s'au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de curvea lor, nici de furtişagurile lor.

CAPITOLUL X.

Ingerul îmbrăcat cu nor și cu curcubeu, vestind sfârșitul lumii. Evanghelistul ia cârticica din mâna lui și o mănâncă.

Și am văzut alt înger tare pogorându-se din cer, îmbrăcat cu nor și curcubeu era pre capul lui, și fața lui ca soarele, și picioarele lui ca stâlpii de foc:

2. Și avea în mâna sa cârticică deschisă: și a pus piciorul lui cel drept pre mare, iar cel stâng pre pământ,

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcnește leul: și când a strigat, au grăit cele șapte tunete glasurile sale.

4. Și când au grăit cele șapte tunete glasurile sale, vream să scriu: și am auzit glas din cer zicând mie: Pecetluiește cele ce au grăit cele șapte tunete, și acestea nu le scrie.

X. 1. c. 5, 1; 4, 3. 2. c. 5, 1.
3. Ier. 25, 30. 4. Dan. 8, 26.

5. Și îngerul pre care l-am văzut stând pre mare și pre pământ, și-a ridicat mâna sa spre cer,

6. Și s'a jurat pre cel ce este viu în vecii vecilor, care a zidit cerul și cele ce sânt într'însul, și pământul și cele ce sânt într'însa, că vreme mai mult nu va fi:

7. Ci în zilele glasului îngerului al șaptelea, când va vrea să trâmbițeze, se va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit robilor săi prorocilor.

8. Și glasul care l-am auzit din cer iarăși a vorbit cu mine, și a zis: Mergi de ia cârticica cea deschisă în mâna îngerului ce stă pre mare și pre pământ.

9. Și m'am dus la înger, și am zis lui: Dă-mi mie cârticica. Și mi-a zis: Lea-o și o mănâncă pre ea; și va amări pântecele tău, iar în gura ta va fi dulce ca mierea.

10. Și am luat cârticica din mâna îngerului, și o am măn-

5. Fac. 14, 22. 6. A doua Leg. 32, 40. 7. 11, 15; 1. Cor. 15, 51.
9. Ez. 3, 1.

cat pre ea; și era în gura mea dulce ca mierea; și după ce o am mâncat, s'a amărit pântecele meu.

11. Și îmi zice mie: Trebuie iarăși să prorociști la noroade, și la neamuri, și la limbi, și la împărați mulți.

CAPITOLUL XI.

Evanghelistul ia trestia ca se măsure biserica. Cei doi marturi omorâți de fiară înviază și să sue în cer. Trâmbița a șaptea. Cântarea bătrânilor.

Și mi s'a dat mie trestie asemenea unui toiag: și a stăut îngerul, zicând: Scoală-te și măsoară biserica lui Dumnezeu, și jertfelnicul, și pre cei ce se închină într'însa.

2. Și curtea cea din afară de biserică o scoate afară, și să nu o măsoari pre ea; că s'a dat Neamurilor: și cetatea cea sfântă o vor călca patruzeci și două de luni.

3. Și voiui dà celor doi marturi ai mei, și vor proroci zile o mie două sute șasezeci, îmbrăcați cu saci.

4. Aceștia sânt cei doi ma-

XI. 1. c. 21, 15; Ez. 40, 3.
2. c. 13, 5. 3. c. 12, 8. 4. Zah. 4, 3.

slii, și cele două sfeșnice care stau înaintea Dumnezeului pământului.

5. Și de va vrea cineva să-i vatame pre ei, foc ese din gura lor, și mistuește pre vrășmașii lor: și de va vrea cineva să-i vatame pre ei, așa trebuie acela să se omoare.

6. Aceștia au putere a închide cerul ca să nu plouă ploaie în zilele prorociei lor: și putere au preste ape a le întoarce în sânge, și a bate pământul cu toată rana, ori de câte ori vor voi.

7. Și dacă vor sfârși mărțurirea lor, fiara care se sue din adânc va face războiu cu ei, și îi va birui pre ei, și îi va omori pre ei.

8. Și trupurile cele căzute ale lor vor zăcea în ulița cetății cei mari, care duhovnicește se cheamă Sodoma și Eghipt, unde și Domnul nostru s'a răstignit.

9. Și vor vedea din noroade și din seminții și din limbi și din neamuri trupurile cele moarte ale lor zile trei și ju-

5. 4 Imp. 1, 10. 6. 3 Imp. 17, 1;
Es. 7, 19. 7. c. 13, 1; Dan. 7, 7.
8. c. 18, 10; Luc. 13, 34.

mătate, și trupurile cele moarte ale lor nu vor lăsa să le pue în mormânturi.

10. Și cei ce lăcesc pre pământ se vor bucura de ei, și se vor veseli, și vor trimite daruri unul altuia; că acești doi proroci au chinuit pre cei ce lăcesc pre pământ.

11. Și după acele trei zile și jumătate Duh de viață de la Dumnezeu a intrat întru ei, și au stăut pre picioarele lor; și frică mare a căzut preste cei ce îi vedeau pre ei.

12. Și au auzit glas mare din cer zicând lor: Suiți-vă aici. Și s'au suit în cer pre nor; și i-au văzut pre ei vrășmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut cutremur mare, și a căzut a zecea parte din cetate, și s'a omorât întru acel cutremur nume de oameni șapte mii; și ceilalți s'au înfricoșat, și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea vaiu a trecut; al treilea vaiu iată vine degrab.

10. c. 8, 13; Est. 9, 22. 11. Ez. 37, 5; Luc. 7, 18. 13. c. 16, 18. 14. c. 9, 12.

15. Și al șaptelea înger a trâmbițat; și s'au făcut glasuri mari în cer, zicând: Făcutu-s'au împărățiile lumii ale Domnului nostru, și ale Hristosului lui; și va împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei douăzeci și patru de bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu sed pre scaunele lor, au căzut pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu.

17. Zicând: Mulțumim ție, Doamne, Dumnezeule Atotțiitorule, cel ce ești, și cel ce erai, și cel ce vii; că ai luat puterea ta cea tare, și ai împărățit.

18. Și neamurile s'au mânia, și a venit mâniea ta, și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tăi prorocilor, și sfinților, și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari; și să strici pre cei ce strică pământul.

19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer, și s'a văzut sicriul legii lui în bi-

15. c. 10, 7; 12, 10; Dan. 2, 44. 16. c. 4, 4. 17. c. 4, 8. 18. c. 6, 10; 19, 12. 19. 8, 5; 18, 21; 15, 5.

serica lui; și s'au făcut fulgeri, și glasuri, și tunete, și cutremur, și grindină mare.

CAPITOLUL XII.

Femea și Balaurul. Goanele Bisericii. Războiul între sfinții îngeri și puterile cele rele. Căderea Balaurului.

Și semn mare s'a văzut în cer; muieră îmbrăcată cu soarele, și luna supt picioarele ei, și pre capul ei cununa din douăsprezece stele:

2. Și având în pânțece strigă, chinuindu-se și muncindu-se să nască.

3. Și s'a văzut alt semn în cer; și iată un balaur mare roș, având capete șapte și coarne zece, și pre capetele lui șapte cununi.

4. Și coada lui trage a treia parte din stelele cerului, și le-a aruncat pre ele pre pământ; și balaurul a stăut înaintea muierii cei ce vrea să nască, ca când va naște, pre fiul ei să-l mănânce.

5. Și a născut fiu parte bărbătească, care va să pască

XII. 1. c. 15, 1. 2. Mich. 4, 10. 3. c. 13, 1; Es. 20, 3. 5. c. 2, 13; 19, 15; Ps. 2, 9.

toate neamurile cu toiag de fer; și s'a răpit fiul ei la Dumnezeu și la scaunul lui.

6. Și muieră a fugit în pustie, unde are loc gătit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pre ea zile o mie două sute șasezeci.

7. Și s'a făcut războiu în cer: Mihail și îngerii lui au dat războiu cu balaurul; și balaurul a dat războiu și îngerii lui,

8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.

9. Și s'a aruncat balaurul cel mare, șarpele cel vechiu, care se chiamă Diavolul, și Satana, cel ce înșală toată lumea: s'a aruncat pre pământ, și îngerii lui cu el s'au aruncat.

10. Și am auzit glas mare în cer zicând: Acum s'a făcut mântuirea, și puterea, și împărăția Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui: că s'a aruncat păcătorul fraților noștri, cel ce pâră pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.

11. Și ei l-au biruit pre el

6. Dan. 12, 11; Mat. 2, 13. 7. Dan. 10, 13; 12, 1. 9. c. 20, 3; Luc. 10, 18; Ioan. 12, 31; Fac. 3, 1. 10. c. 11, 13; 19, 1. 11. Rom. 8, 37.

pentru sângele Mielului, și pentru cuvântul mărturiei lor; și nu și-au iubit sufletele sale până la moarte.

12. Pentru aceasta, bucu-rați-vă, cerurile, și cei ce lă-cuiți într'însele. Vai celor ce lăcuesc pământul și marea! că s'a pogorît diavolul la voi, având mânie mare, știind că puțină vreme are.

13. Și când a văzut bala-urul că s'a aruncat pre pă-mânt a gonit pre muierea care a născut parte bărbătească.

14. Și muierei s'au dat două aripi de vultur mare, ca să sboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vre-me, și vremi, și jumătate de vreme, de către fața șarpelui.

15. Și a slobozit șarpele după muiere din gura sa apă ca un râu, ca să o ducă râul pre ea.

16. Și a ajutat pământul muierei, și și-a deschis pă-mântul gura sa, și a înghițit râul care l-a slobozit balaurul din gura sa.

17. Și s'a mâniat balaurul

12. c. 18, ²; Ps. 95, ¹¹. 13. Fac. 3, ¹⁵. 14. Is. 40, ³¹; Dan. 7, ²⁵. 15. c. 17, ¹⁵. 17. c. 14, ¹²; 1 Ioan 5, ¹⁰.

pre muiere, și s'a dus să facă rășboiu cu ceilalți din semin-ția ei, carii păzesc poruncile lui Dumnezeu, și au mărtu-rirea lui Iisus Hristos.

CAPITOLUL XIII.

Hiara cea cu șapte capete și zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celei dintâi. Numele hiarei.

Si am stăut pre nășipul mă-rei, și am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea capete șapte și coarne zece, și preste coarnele ei zece ste-me, și preste capetele ei nume de hulă.

2. Și hiara care o am văzut eră asemenea pardosului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ei ca gura leului: și i-a dat ei balaurul puterea sa, și scaunul său, și stăpânire mare.

3. Și am văzut unul din ca-petele ei ca cum ar fi junghiat spre moarte; și rana morței ei s'a vindecat: și s'a mirat tot pământul dinapoia hiarei.

4. Și s'au închinat balauru-lui celui ce a dat putere hia-

XIII. 1. c. 17, ³, s.; Dan. 7, ⁷. 2. c. 12, ³. 3. c. 17, ⁸. 4. c. 18, ¹⁸.

rei: și s'au închinat hiarei, zi-când: Cine este asemenea hia-rei? cine poate să se bată cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia mari și hule; și s'a dat ei stăpânire să facă rășboiu luni patruzeci și două.

6. Și și-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumne-zeu, ca să hulească numele lui, și cortul lui, și pre cei ce lăcuesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă răz-boiu cu sfinții, și să-i biru-ească pre ei: și s'a dat ei stă-pânire preste toată seminția, și limba, și neamul.

8. Și se vor închină ei toți cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror nume nu sânt scrise în cartea vieței Mielului celui junghiat dela întemeierea lumei.

9. De are cineva urechie, audă.

10. De adună cineva robie, în robie merge: de va ucide cineva cu sabia, trebue și el de sabie să se ucidă. Aici este răbdarea și credința sfinților.

5. Dan. 7, ⁸, ¹¹; c. 11, ³. 7. c. 11, ⁷; Dan. 7, ²¹. 8. c. 17, ⁸; Fil. 4, ³. 9. c. 2, ⁷, s. 10. Fac. 9, ⁶; Is. 33, ¹; Ier. 15, ²; Apoc. 14, ¹².

11. Și am văzut altă hiară suindu-se de pre pământ; și avea două coarne asemenea mielului, și grăia ca un ba-laur.

12. Și toată stăpânirea hia-rei celei dintâi o face înaintea ei, și face pământul și pre cei ce lăcuesc pe dânsul ca să se închine hiarei celei dintâi, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.

13. Și face semne mari, ca și foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,

14. Și înșală pre cei ce lăcu-esc pre pământ pentru seme-nele care i s'au dat ei să facă înaintea hiarei; zicând celor ce lăcuesc pre pământ, să facă chip hiarei care are rana sa-biei, și a trăit.

15. Și s'a dat ei a dà duh chipului hiarei, ca să și gră-ească chipul hiarei, și să facă ca câți nu se vor închină chi-pului hiarei să se omoare.

16. Și face pre toți, pre cei mici și pre cei mari, și pre cei bogați și pre cei săraci, și pre

12. c. 7, ⁴, ³. 13. Mat. 24, ²⁴; 2 Tes. 2, ⁹. 14. A doua Leg. 13, ¹. 15. c. 14, ⁹; Dan. 3, ⁵. 16. c. 19, ²⁰.

cei slobozi și pre cei robi, ca să le dea lor semn preste mâna lor cea dreaptă, sau preste frunțile lor.

17. Și ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul, sau numele hiarei, sau numărul numelui ei.

18. Aici este înțelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul hiarei: că număr de om este, și numărul ei, șase sute șasezeci și șase.

CAPITOLUL XIV.

Mielul pe muntele Sion cu cei 144 mii. Trei îngeri vestitori. Cel ce șade pre nor cu secerea. Un inger secărător și unul culegător de vie.

Și am văzut, și iată, un Miel stând pre muntele Sionului, și cu el o sută patruzeci și patru de mii, carii aveau numele Tatălui lui scris pre frunțile lor.

2. Și am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunet mare: și glas am auzit de alături zicând cu alăutele lor:

3. Și cântă ca o cântare

17. c. 14, ¹¹; 15, ². 18. c. 17, ⁹.
XIV. 2. c. 1, ¹⁵.

nouă înaintea scaunului, și înaintea celor patru viețuitori, și a bătrânilor: și nimeni nu putea cunoaște cântarea, fără numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sânt carii cu mulieri nu s'au întinat; că sânt feciorelnici. Aceștia sânt carii merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia sânt cumpărați din oameni, pârgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s'a aflat vicleșug: că nevinovați sânt înaintea scaunului lui Dumnezeu.

6. Și am văzut alt inger sburând în mijlocul cerului, având evanghelie veșnică ca să binevestească celor ce lăcuesc pre pământ, și la tot neamul, și seminția, și limba, și norodul,

7. Zicând cu glas mare: Te-meți-vă de Dumnezeu, și dați lui slavă; că a venit ceasul judecăței lui: și vă închinați celui ce a făcut cerul, și pământul,

4. c. 5, ⁹. 5. Sof. 3, ¹³.
6. c. 8, ¹³. 7. A doua Leg. 32, ².
Fapt. 14, ¹⁵.

mântul, și marea, și izvoarele apelor.

8. Și alt inger a urmat, zicând: A căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mănii curviei ei a adăpat toate neamurile.

9. Și al treilea inger a urmat lor, zicând cu glas mare: Oricine se închină hiarei și chipul ei, și ia semnul ei pre fruntea sa, sau pre mâna sa,

10. Și acesta va bea din vinul mănii lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mănii lui; și se va chinui cu foc și cu piatră pucioasă înaintea sfinților îngeri, și înaintea Mielului:

11. Și fumul chinului lor în vecii vecilor se sue: și nu au odihnă ziua și noaptea, cei ce se închină hiarei și chipului ei, și cel ce ia semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților: aici cei ce păzesc poruncile lui Dumnezeu, și credința lui Iisus.

13. Și am auzit glas din cer

8. c. 18, ²; Is. 21, ⁹; Dan. 4, ³⁷; Ier. 51, ⁷. 10. c. 16, ¹⁹; Ps. 74, ⁸, ⁹; Is. 51, ²²; Ier. 25, ¹⁵. 11. c. 19, ²; Is. 34, ¹⁰. 12. c. 13, ¹⁰; 12, ¹⁷.
13. c. 19, ⁹; Evr. 4, ¹⁰.

zicând mie, scrie: Fericiți cei morți, carii în Domnul mor de acum: Așa, zice Duhul, ca să se odihnească de ostenele lor; iar faptele lor vor urma cu ei.

14. Și am văzut, și iată nor alb, și cel ce ședeă pre nor semenea cu Fiu al Omului, având în capul lui cunună de aur, și în mâna lui secere ascuțită.

15. Și alt inger a eșit din biserică, strigând cu mare glas celui ce ședeă pre nor: Trimite secerea ta, și seceră: că ți-a venit ție ceasul de a seceră; că s'a uscat secerișul pământului;

16. Și a aruncat cel ce ședeă pre nor secerea sa pre pământ; și s'a secerat pământul.

17. Și alt inger a eșit din biserică cea din cer, având și el secere ascuțită.

18. Și alt inger a eșit din jertfelnic, având stăpânire preste foc; și a strigat cu glas mare celui ce aveă secerea cea ascuțită, zicând: Trimite secerea ta cea ascuțită, și cu-

14. c. 1, ¹³; Ez. 1, ²⁸; Dan. 7, ¹³.
15. Ioil 3, ¹²; Mat. 13, ³⁹.
18. Ioil 3, ¹⁸.

lege strugurii viei pământului; că s'au copt strugurii ei.

19. Și a aruncat îngerul secerea lui pre pământ, și a cules viea pământului, și o a pus în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu.

20. Și s'a călcat teascul afară de cetate, și a eșit sânge din teasc, până la frâele cailor, de o mie și șasesute de stadii.

CAPITOLUL XV.

*Cei șapte îngeri aducători de rane.
Marea cea de sticlă.*

Si am văzut alt semn în cer, mare și minunat, șapte îngeri având șapte rane cele de apoi; că într-o acelea s'a săvârșit mâniea lui Dumnezeu.

2. Și am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc: și pre cei ce biruiau din hiară, și din chipul ei, și din semnul ei, și din numărul numelui ei, stând pre marea cea de sticlă, având alăute ale lui Dumnezeu.

3. Și cântă cântarea lui

20. Is. 63, 3; Plâng. 1, 13.
XV. 1. c. 12, 1; 17, 1. 2. c. 4, 6;
12, 11; 5, 8. 3. Eș. 15, 1; Ps. 110,
2 și 144, 19; A doua Leg. 32, 1.

Moisi robului lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, zicând: Mari și minunate sânt lucrurile tale, Doamne, Dumnezeule Atotțiitorule; drepte și adevărate căile tale, Impărate al sfinților.

4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, și nu va slăvi numele tău? că tu ești unul sfânt: că toate neamurile vor veni și se vor închină înaintea ta; că dreptățile tale s'au arătat.

5. Și după acestea am văzut, și, iată, s'a deschis biserica cortului mărturiei în cer;

6. Și au eșit cei șapte îngeri din biserică, carii aveau cele șapte rane, îmbrăcați cu in curat și strălucit, și încinși împrejurul pieptului cu brăe de aur.

7. Și unul din cei patru viețuitori a dat celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de mâniea lui Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserica de fum din slava lui Dumnezeu, și din puterea lui; și ni-

4. Ier. 10, 7. 5. c. 11, 19.
6. c. 1, 13; Ez. 9, 2. 7. c. 4, 9;
Ez. 22, 31. 8. Is. 6, 4; Eș. 40, 35.

meni nu putea să intre în biserică, până se vor sfârși cele șapte rane ale celor șapte îngeri.

CAPITOLUL XVI.

Vărsarea celor șapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu.

Si am auzit glas mare din biserică zicând celor șapte îngeri: Duceți-vă și vărsați cupele mâniei lui Dumnezeu pre pământ.

2. Și s'a dus cel dintâi, și a vărsat cupa sa pre pământ; și s'a făcut rană rea și mare în oamenii cei ce aveau semnul hiarei și în cei ce s'au închinat chipul ei.

3. Și al doilea înger a vărsat cupa sa în mare; și s'a făcut sânge ca de mort: și tot sufletul viu a murit în mare.

4. Și al treilea înger a vărsat cupa sa în râuri și în izvoarele apelor; și s'au făcut sânge.

5. Și am auzit pre îngerul apelor zicând: Drept ești, Doamne, cel ce ești, și cel ce erai, și cel cuvios, că ai judecat acestea.

XVI. 1. Eș. 17, 10; c. 15, 7.
2. Eș. 9, 10. 5. Ps. 118, 137.

6. Că sângele sfinților și al prorocilor au vărsat, și sânge le-ai dat lor să bea; că vrednici sânt.

7. Și am auzit pre altul din jertfelnic zicând: Așa, Doamne, Dumnezeule Atotțiitorule, adevărate și drepte sânt judecățile tale.

8. Și al patrulea înger a vărsat cupa sa preste soare; și i s'a dat lui să pălească pre oameni cu foc.

9. Și s'au pălit oamenii cu pălitură mare, și au hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stăpânire preste ranele acestea: și nu s'au pocăit ca să dea slavă lui.

10. Și al cincilea înger a vărsat cupa sa preste scaunul hiarei; și s'a făcut împărăția ei întunecoasă; și își mușcau limbele lor de durere.

11. Și au hulit pre Dumnezeu cerului de durerile lor și de ranele lor, și nu s'au pocăit de faptele sale.

12. Și al șaselea înger a vărsat cupa sa preste râul cel mare Eufratul; și a secăt apa

7. c. 19, 2; 13, 3. 9. c. 13, 6 și
9, 20. 10. c. 13, 2. 11. c. 9, 20.
12. Is. 11, 15.

lui, ca să se gătească cale împăraților celor dela răsăriturile soarelui

13. Și am văzut din gura balaurului, și din gura hiarei, și din gura prorocului celui mincinos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor.

14. Că sânt duhuri ale dracilor, care fac semne, care merg la împărații pământului și a toată lumea, ca să-i adune pre ei la războiul zilei cei mari a lui Dumnezeu Atotîitorului.

15. Iată, viu ca furul. Fericit este cel ce priveghiază, și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol, și vor vedea rușinarea lor.

16. Și i-a strâns pre ei la locul ce se cheamă evreește Armageddon.

17. Și al șaptelea înger a vărsat cupa sa în aer; și a eşit glas mare din biserica cerului, dela scaun, zicând: S'a făcut.

18. Și s'au făcut glasuri, și fulgere, și tunete; și cutremur mare s'a făcut, în ce fel nu

14. 3 Imp. 20, 21; Mat. 24, 24; 2 Tes. 2, 9. 15. 1 Tes. 5, 1; 2 Cor. 5, 3; Luc. 12, 37. 16. Zah. 12, 11. 17. c. 21, 9. 18. c. 4, 5.

s'a făcut de când oamenii s'au făcut pre pământ, ca acest cutremur, așa mare.

19. Și s'a făcut cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neapărilor au căzut: și Vavilonul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea lui paharul vinului mănecii iușimei lui.

20. Și tot ostrovul a fugit, și munții nu s'au aflat.

21. Și grindină mare ca talantul s'a pogorât din cer preste oameni: și au hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei; că mare este rana ei foarte.

CAPITOLUL XVII.

Unul din cei șapte îngeri descopere Evanghelistului surparea cetății. Cele șapte capete și zece coarne. Tălcuirea vedeniei.

Și a venit unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte cupe, și a grăit cu mine, zicând: Vino să-ți arăt ție judecata curvei cei mari, care șade preste apele cele multe;

19. c. 14, 10; 17, 5; Is. 51, 22. 20. c. 6, 14. XVII. 1. c. 15, 1; Ier. 51, 13; Naum. 3, 4.

2. Cu care au curvit împărații pământului, și s'au îmbăt de vinul curviei ei cei ce lăcesc pre pământ

3. Și m'a dus pre mine în pustie în duh: și am văzut o muiere șezând pre o hiară roșie, plină de numi de hulă, care aveă capete șapte și coarne zece.

4. Și muierea eră îmbrăcată cu porfiră și cu roș, și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritari, având pahar de aur în mâna ei plin de urâciuni și de necurăția curviei sale:

5. Și în fruntea ei nume scris: **Taină, Vavilonul cel mare, maica curvelor și a spurcăciunilor pământului.**

6. Și am văzut pre muiere beată de sângele sfinților, și de sângele marturilor lui Iisus: și m'am mirat, văzându-o pre ea, cu mirare mare.

7. Și mi-a zis îngerul: Pen-truce te-ai mirat? eu voiu spune ție taina muierei, și a hiarrei ce o poartă pre ea, care

2. c. 14, 8; 18, 9. 3. Mat. 4, 1; Is. 21, 1; c. 21, 10; 13, 1. 4. c. 18, 16; Ier. 51, 7. 5. c. 14, 8; 2 Tes. 2, 7. 6. c. 18, 24.

are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Hiară care ai văzut eră, și nu este; și va să se sue din adânc, și în peire să meargă: și se vor mira cei ce lăcesc pre pământ, ale căror nume nu sânt scrise în cartea vieții dela întemeierea lumii, văzând pre hiară că eră, și nu este, măcar că este.

9. Aici este mintea ceea ce are înțelepciune. Cele șapte capete sânt șapte munți, unde șade muierea preste ei.

10. Și împărați șapte sânt: cinci au căzut, și unul este, și celalt încă n'a venit; și când va veni, puțin trebuie el să rămăne.

11. Și hiară care eră, și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este, și întru peire merge.

12. Și cele zece coarne, care le-ai văzut zece împărați sânt, cari încă n'au luat împărăția; ci stăpânire ca niște împărați într'un ceas ieau cu hiară.

13. Aceștia un gând au, și

8. c. 11, 7 și 13, 3; Eș. 32, 11; Dan. 12, 1. 9. c. 13, 11, 18. 10. c. 20, 3. 12. Dan. 7, 21.

puterea și stăpânirea lor o vor da hiarei.

14. Aceștia cu Mielul vor face războiul, și Mielul îi va birui pre ei: că este Domnul domnilor, și Impăratul împăraților: și cei cu el sânt chie-mați, și aleși, și credincioși.

15. Și îmi zice mie: Apele care le-ai văzut, unde șade curva, sânt noroade și gloate, și neamuri, și limbi.

16. Și cele zece coarne care le-ai văzut la hiară, aceștia vor urî pre curvă, și pustie o vor face pre ea și goală, și cărnurile ei vor mânca, și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnezeu a dat în inimele lor ca să facă sfatul lui, și să facă un gând, și să dea împărăția lor hiarei, până ce se vor sfârși graiurile lui Dumnezeu.

18. Și muierea pre care o ai văzut este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărații pământului.

CAPITOLUL XVIII.

All inger vestește căderea cetății, și strigă norodului să fugă.

Și după acestea am văzut inger pogorându-se din cer, care aveă putere mare; și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat întru tărie cu glas mare, zicând: A căzut Vavilonul cel mare, și s'a făcut lăcaș dracilor, și pază a tot duhul necurat, și pază a toată paserea necurată și urâtă.

3. Că din vinul mâniei curviei ei au băut toate neamurile, și împărații pământului cu ea au curvit, și neguțătorii pământului din puterea desfătărilor ei s'au îmbogățit.

4. Și am auzit alt glas din cer, zicând: Eșiți dintr'însa, norodul meu, ca să nu vă împărtășiți cu păcatele ei, și ca să nu luați din bătăile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la cer, și și-a adus a-

XVIII. 1. c. 10, 1; 2. c. 14, 8; Is. 21, 9; 13, 21 și 34, 11, s.; Ier. 50, 3; 39, 40; 51, 8. 3. Ier. 51, 7; Naum. 3, 4. 4. Is. 48, 20; Ier. 50, 8 și 51, 9.

14. c. 19, 16. 15. Is. 8, 7; Ier. 47, 2.

16. c. 18, 8. 17. c. 10, 1.

18. c. 16, 19.

minte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Răsplătiți ei precum și ea v'a răsplătit vouă, și îi îndoiți ei îndoite dupre faptele ei: cu paharul cu care a dres, dregeți ei îndoite.

7. Cât s'a slăvit pre sine, și s'a desfătat, pre atâta dați ei chin și plângere: că întru inima ei zice: Sed împărăteasă, și vădುವă nu sânt, și plângere nu voi vedea.

8. Pentru aceea într'o zi vor veni ranele ei, moarte, și plângere, și foamete; și cu foc se va arde: că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.

9. Și o vor plânge pre ea, și vor tănguî de ea împărații pământului, cei ce au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderei ei,

10. Departe stând pentru frica muncii ei, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! că într'un ceas a venit judecata ta.

6. Num. 25, 17; Ps. 136, 8.

7. Ier. 50, 28; Is. 47, 7, s.

8. Is. 47, 9; Ier. 50, 31; c. 17, 16.

9. c. 17, 2; Ez. 26, 16; 27, 30.

10. c. 14, 8; Is. 21, 9; Ier. 51, 8.

11. Și neguțătorii pământului plâng și o jelesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult:

12. Povară de aur și de argint și de piatră scumpă și de mărgăritar și de visson și de porfiră și de mătase și de roș și tot lemnul de tiin, și tot vasul de lemn scump și de aramă și de fer și de marmoră.

13. Și scortîșoară și tămărieri și mir și tămăc și vin și untdelemn și făină de grâu și grâu și dobitoace și oi și cai și căruțe și robii și suflete de oameni.

14. Și poama pottei sufletului tău s'au dus dela tine, și toate cele grase și luminate s'au dus dela tine, și mai mult nu le vei mai afla pre ele.

15. Neguțătorii acestora, carii s'au îmbogățit dela ea, departe vor stă pentru frica pedepsei ei, plângând și tănguindu-se.

16. Și zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu visson și cu porfiră și cu roș și poleită cu aur și cu pia-

11. Ez. 27, 30. 12. c. 17, 4; Ez. 27, 12, s. 13. Ier. 50, 13. 16. c. 17, 4.

tră scumpă și cu mărgăritari!

17. Că într'un ceas s'a pustiit atâta bogăție. Și tot cârmaciul, și toată gloata cea din corăbii, și corăbierii, și ori câți lucrează marea, de departe au stătut,

18. Și strigau văzând fumul arderei ei, zicând: Care eră asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărână pe capetele lor, și strigau, plângând și tânguindu-se, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogățit de preț ei toți cei ce au corăbii în mare! că într'un ceas s'a pustiit.

20. Veselește-te de ea, cerule, și voi sfinți apostoli și proroci; că a judecat Dumnezeu judecata voastră despre dânsa.

21. Și un înger tare a ridicat o piatră mare ca de moară, și o a aruncat în mare, zicând: Așa cu pornire se va aruncă Vavilonul cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

17. Is. 23, 14; Ez. 27, 27.

18. Is. 34, 10. 19. Is. N. 7, 6; Iov 2, 12. 20. Is. 44, 29; 49, 13; Ier. 51, 48. 21. Ier. 51, 83.

22. Și glas de lăutari și de muzici și de fluerași și trâmbițași, nu se va mai auzi întru tine; și tot meșterul a tot meșteșugul nu se va mai afla întru tine; și sunet de moară nu se va mai auzi întru tine;

23. Și luminează de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine: că neguțătorii tăi erau boerii pământului: căci cu fermecătoria ta s'au înșelat toate neamurile.

24. Și într'însa s'a aflat sânge de proroci, și de sfinți, și de toți cei junghiați pre pământ.

CAPITOLUL XIX.

Cântarea sfinților pentru căderea Babilonului. Nunta și cina Mielului. Evanghelistul vede pe Hristos. Antihrist și ai săi aruncați în Gheena.

Și după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer, zicând: Alliluia, Mântuirea și slava și cinstea și puterea, Domnului Dumnezeului nostru:

22. Is. 24, 8; Ier. 26, 13.

23. Ier. 7, 34; Is. 23, 8.

24. c. 17, 6; Mat. 23, 35.

XIX. I. c. 12, 10; Ps. 103, 35.

2. Că adevărate și drepte sânt judecățile lui: că a judecat pre curva cea mare, care a stricat pământul cu curviea sa, și a izbăvit sângele robilor săi din mâna ei.

3. Și a doua oară au zis: Alliluia, și fumul ei se sue în veci: vecilor.

4. Și au căzut bătrânii cei douăzeci și patru și cei patru viețuitori și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce șade pre scaun, zicând: Amin; Alliluia.

5. Și glas din scaun a eșit, zicând: Lăudați pre Dumnezeul nostru, toți robii lui, și cei ce vă temeți de dânsul, și cei mici și cei mari.

6. Și am auzit ca un glas de gloată multă, și ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunete tari, zicând: Alliluia, că a împărătit Domnul Dumnezeu Atotțitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim, și să dăm slava lui: că a venit nunta Mielului, și muiera lui s'a gătit pre sine.

8. Și s'a dat ei ca să se îmbrace cu visson curat și stră-

2. c. 16, 7; Ier. 51, 21; Ps. 9, 12;

Ioil 3, 26. 3. Is. 34, 10. 4. Ps. 105, 48.

6. c. 11, 15. 7. Ps. 117, 24; Mat.

22, 2; 25, 10. 8. Ps. 44, 14; S.

lucit, că vissonul sânt îndreptările sfinților.

9. Și îmi zice mie, Scrie: Fericiti cei chemați la cina nunței Mielului. Și îmi zice mie: Aceste cuvinte adevărate sânt ale lui Dumnezeu.

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Și îmi zice mie: Vezi, nu împreună cu tine rob sânt, și cu frații tăi carii au mărturiea lui Iisus: lui Dumnezeu te închină: că mărturiea lui Iisus este duhul prorociei.

11. Și am văzut cerul deschis, și iată un cal alb; și cel ce ședeă pre el se cheamă credincios și adevărat, și întru dreptate judecă și dă războiu.

12. Ochii lui ca pară focului, și pre capul lui steme multe; având nume scris, care nimeni nu-l știe, fără numai el.

13. Și îmbrăcat în haină văpsită cu sânge: și se cheamă numele lui Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele din cer urmau după el pre cai albi, îm-

9. Luc. 14, 16. 10. Fapt. 10, 35.

11. c. 6, 2. 12. c. 1, 14.

13. Fac. 49, 11; Is. 63, 1; Ioan 1, 1. 14. c. 4, 4.

brăcați fiind în visson alb și curat.

15. Și din gura lui ese sabie ascuțită, ca cu dânsa să lovească neamurile: și el le va paște pre ele cu toiag de fer: și el calcă teascul vinului mâniei și iuțimei lui Dumnezeu Atotțiitorului.

16. Și are preste haina și preste coapsa sa numele scris: **Împăratul împăraților, și Domnul domnilor.**

17. Și am văzut pre un înger stând în soare; și a strigat cu glas mare, zicând tuturor paserilor celor ce sboară în mijlocul cerului: Veniți și vă adunați la cina marelui Dumnezeu;

18. Ca să mâncați trupuri de împărați și trupuri de căpitani și trupurile celor tari și trupurile cailor și ale celor ce șed pre ei și trupurile tuturor celor slobozi și celor robi și celor mici și celor mari.

19. Și am văzut pre hiară, și pre împărații pământului, și oștile lor, adunate ca să

15. Ps. 2, 9; Is. 63, 3. 16. c. 17, 14; 1 Tim. 6, 15. 17. Ez. 39, 4.
18. Is. 49, 26.

facă războiu cu cel ce șade pre cal, și cu oastea lui.

20. Și s'a prins hiara, și cu ea prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pre cei ce au luat semnul hiarei, și pre cei ce s'au închinat chipului ei. Vii s'au aruncat amândoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.

21. Și ceilalți s'au ucis cu sabiea celui ce ședeă pre cal, care eșia din gura lui: și toate paserile s'au săturat din trupurile lor.

CAPITOLUL XX.

Salana legat. Mia de ani. Scaunele gătile mărturisitorilor lui Hristos. Învierea cea dintâi și moartea a doua. Gog Magog. Învierea cea de obște.

Si am văzut înger pogorându-se din cer, având cheiea adâncului și lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pre balaur, pre șarpele cel vechi, care este Diavolul și Satana, și l-a legat pre el o mie de ani.

3. Și l-a băgat pre el în a-

20. c. 13, 11, 15; Is. 30, 33; Dan. 7, 11. XX. 1. c. 1, 18. 2. c. 12, 9.

dânc, și l-a închis, și a petluit d'asupra lui, ca să nu înșale mai mult pre neamuri, până se vor plini o mie de ani: și după acestea trebuie el să se deslege puțină vreme.

4. Și am văzut scaune, și au șezut pre ele, și judecată li s'a dat lor: și pre sufletele celor tăieși pentru mărturia lui Iisus, și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat hiarei, nici chipului ei, și n'au luat semnul pre fruntea lor, și pre mâna lor; și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalți morți n'au înviat până nu se va sfârși miea cea de ani. Aceasta este învierea cea dintâi.

6. Fericit și sfânt este cel ce are parte întru învierea cea dintâi: preste aceștia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, și vor împărăți cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va deslăsa Satana din temnița lui,

8. Și va eși să înșale nea-

4. Dan. 7, 9. 5. Is. 26, 11.
6. c. 5, 10. 8. Ez. 38, 2.

murile cele ce sânt în cele patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să-i adune pre ei la războiu: al căror număr este ca năsipul mării.

9. Și s'au suit pre latul pământului, și au încungiurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită: și s'a pogorît foc dela Dumnezeu din cer, și i-a mâncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce îi înșală pre ei s'a aruncat în iazărul cel de foc și de piatră pucioasă, unde este hiara și prorocul cel mincinos, și se vor chinui ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am văzut scaun alb mare, și pre cel ce ședeă pre el, de a cărui față a fugit pământul și cerul; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am văzut pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu; și cărți s'au deschis; și altă carte s'a deschis, care este a vieții: și s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, duple faptele lor.

9. Ez. 39, 6. 10. c. 19, 20; 14, 10.
12. c. 3, 5; Fil. 4, 3.

13. Și marea a dat pre morții cei dintr'însa; și moartea și iadul au dat pre morții cei dintr'înșii: și s'au judecat fiecare după faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'au aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doua.

15. Și oricare nu s'a aflat scris în cartea vieții s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAPITOLUL XXI.

Cer și pământ nou. Ierusalimul cel de sus. Cuvintele celui ce șade pe scaun. Ingerul ce măsură cetatea sfîștilor.

Și am văzut cer nou și pământ nou: că cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut: și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am văzut cetatea cea sfîntă, Ierusalimul cel nou, pogorându-se dela Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.

3. Și am auzit glas mare din cer zicând: Iată, cortul lui

13. Is. 26, 19. 14. c. 6, 8; 1 Cor. 15, 28. 15. Mat. 25, 41.

XXI. 1. Is. 65, 17; 2 Petr. 3, 13. 2. Gal. 4, 26. 3. 2 Cor. 2, 16; Is. 37, 27.

Dumnezeu cu oamenii, și se va sălășlui cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și însuși Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu al lor.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult: că cele dintâi au trecut.

5. Și a zis cel ce șede pe scaun: Iată, toate le fac nouă. Și îmi zice mie: Scrie, că cuvintele acestea adevărate și credincioase sînt.

6. Și mi-a zis mie. S'a făcut. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Eu celui înșetât voi da în dar din izvorul apei vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni toate; și eu voi fi lui Dumnezeu, și el va fi mie fiu.

8. Iar celor fricoși, și necredincioși și păcătoși și spurcați și ucigași și curvari și fermecători și închinători de idoli și tuturor celor mincinoși, partea lor în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pu-

4. c. 7, 17; Is. 35, 10. 5. c. 4, 2; Is. 43, 19; 2 Cor. 5, 17. 6. c. 1, 8. 7. c. 2, 28; Zah. 8, 8; Evt. 8, 10. 8. c. 22, 15.

cioasă; care este moartea cea a doua.

9. Și a venit către mine unul din cei șapte îngeri carii aveau cele șapte cupe care erau pline de cele șapte rane cele mai de pre urmă, și a grăit cu mine, zicând: Vino, să-ți arăt ție muierea, mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pre mine în duh într'un munte mare și înalt, și mi-a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfînt, pogorându-se din cer dela Dumnezeu,

11. Având slava lui Dumnezeu: și luminătorul ei asemenea cu piatră prea scumpă, ca cu piatra iaspis, ce este ca cristalul;

12. Și având zid mare și înalt, având porți douăsprezece, și la porți îngeri doisprezece, și nume scrise d'asupra, care sînt cele douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel:

13. Despre răsărit porți trei; despre miazănoapte porți trei; despre miazăzi porți trei; și despre apus porți trei.

9. c. 15, 1; 6, 7; 19, 7.

10. Ez. 40, 2. 11. Ez. 48, 35. 12. Ez. 48, 31.

14. Și zidul cetății avea temelii douăsprezece, și într'însele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbiă cu mine avea trestie de aur ca să măsoare cetatea, și porțile ei, și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este atîta cât și lățimea; și a măsurat cetatea cu trestia, la stadii de douăsprezece mii. Lungimea și lățimea și înălțimea ei întocma sînt.

17. Și a măsurat zidul ei, de o sută patruzeci și patru de coți, măsură a omului, care este a îngerului.

18. Și eră zidirea zidului ei, iaspis: și cetatea, aur curat, asemenea sticlei cei curate.

19. Și temeliile zidului cetății erau cu toată piatra scumpă împodobite. Temelia cea dintâi, iaspis; a doua, safir; a treia halchidon, a patra smaragd;

20. A cincia, sardonix; a șasea, sardon; a șapte, hrisolitos; a opta, viril; a noua, topaz; a zecea, hrisoprasos; a

14. Efes. 2, 20. 15. Ez. 40, 3. 19. Es. 28, 17; Is. 54, 11.

unsprezecea iachint; a douăsprezecea, ametist.

21. Și cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgăritari; fiecare poartă era dintr'un mărgăritar: și ulița cetății era aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Și biserică n'am văzut întru dânsa: că Domnul Dumnezeu Atotțitorul este biserică ei și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze întru ea: că slava lui Dumnezeu o a luminat pre ea, și luminătorul ei este Mielul.

24. Și neamurile celor ce se mântuesc întru lumina ei vor umbla: și împărații pământului aduc slava și cinstea lor întru dânsa.

25. Și porțile ei nu se vor închide ziua: că noapte nu va fi acolo.

26. Și vor aduce slava și cinstea neamurilor întru dânsa.

27. Și nu va intra întru dânsa tot ce este spurcat, și face spurcăciune, și minciună:

21. c. 22, 2. 23. c. 22, 5; Is. 60, 19.
24. Is. 60, 3. 25. Is. 60, 15; c. 22, 5.
27. Fil. 4, 3.

fără numai cei scriși în cartea vieții Mielului.

CAPITOLUL XXII.

Râul cel împede eșind din scaun. Vedenia Apostolului vrednică de credință. Hristos Dumnezeu prorocilor și stăpân al tuturor. Porunca de a propovedui Apocalipsa. Chemarea arătării cei slăvite a lui Hristos. Blestem asupra celor ce vor strică această carte.

Și mi-a arătat mie râu limpede al apei vieții, luminos ca cristalul, eșind din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. In mijlocul uliței ei, și a râului de o parte și de alta, lemnul vieții, făcând roduri douăsprezece, în fiecare lună dându-și rodul său; și frunzele lemnului spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blestemul nu va mai fi acolo: și scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într'însa; și slugile lui vor sluji lui;

4. Și vor vedea fața lui; și numele lui pre frunțile lor.

5. Și noapte nu va fi acolo;

XXII. 1. Ez. 47, 1, 12; Zah. 14, 8.
2. c. 21, 21. 3. Zah. 14, 11.
4. Ps. 16, 15. 5. c. 21, 25; Ps. 35, 10.

și trebuință nu au de făclie, și de lumina soarelui; că Domnul Dumnezeu îi luminează pre ei: și vor împărăți în vecii vecilor.

6. Și mi-a zis mie: Aceste cuvinte sânt credincioase și adevărate: și Domnul Dumnezeuul sfinților proroci a trimis pre îngerul său să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată, vin degrab: fericit este cel ce păzește cuvintele prorociei cărții acesteia.

8. Și eu Ioan cel ce văd și aud acestea. Și când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului ce îmi arată mie acestea.

9. Și îmi zice: Vezi, nu: că dimpreună cu tine rob sânt, și cu frații tăi prorocii, și cu cei ce păzesc cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu te închină.

10. Și îmi zice: Să nu pecetluiești cuvintele prorociei cărții acesteia: că vremea aproape este.

7. c. 3, 11; 1. 3. 8. c. 19, 10.
9. Mat. 4, 10. 10. Dan. 8, 26; 1. 3; 12, 4; Fil. 4, 5.

11. Cel ce face strâmbătate, mai facă strâmbătate: și cel ce se spurcă, mai spurce-se: și cel drept, mai facă dreptate: și cel sfânt, mai sfințească-se.

12. Iată, viu degrab; și plata mea este cu mine, ca să dau flecăruia precum va fi fapta lui.

13. Eu sânt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, cel dintâi și cel de pre urmă.

14. Fericiti cei ce fac poruncile lui, ca să fie stăpânirea lor preste lemnul vieții și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară câinii, și fermecătorii, și curvarii, și uci-gașii, și închinătorii de idoli, și tot cel ce iubește și face minciună.

16. Eu Iisus am trimis pre îngerul meu ca să mărturisească vouă acestea în biserici. Eu sânt rădăcina și sămânța lui David, steaua cea strălucitoare și de mineață.

17. Și duhul și mireasa zic: Vino. Și cel ce aude să zică:

11. 2 Tim. 3, 13. 12. c. 3, 11; Rom. 2, 6. 13. c. 1, 6; 2, 8; 21, 6; Is. 41, 4; 44, 6; 48, 12. 15. c. 21, 6; 1 Cor. 6, 10. 16. c. 1, 1, 2; c. 5, 6; Is. 11, 10; Rom. 15, 12; 2 Petr. 1, 19. 17. c. 21, 6; Is. 55, 1; Ioan 7, 37.

Vino. Și cel însetat să vie. Și cel ce voește, ia apa vieții în dar.

18. Că mărturisesc la tot cel ce aude cuvintele prorociei cărții acesteia. De va adăoga cineva la acestea, va pune Domnul Dumnezeu peste el toate ranele cele scrise în cartea aceasta:

19. Și de va scoate cineva

19. A doua Leg. 4, 2; Fil. 4, 3.

din cuvintele cărții prorociei acesteia, va scoate Dumnezeu partea lui din cartea vieții, și din cetatea cea sfântă, și din cele scrise în cartea aceasta.

20. Zice cel ce mărturisește acestea: Așa, viu curând. Amin. Așa, vino, Doamnelisuse.

21. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toți. Amin.

20. c. 1, 7.

Sfârșit și lui Dumnezeu slavă.